

ΕΕΤΤ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

Κοινοποίηση προς την Ε.Ε. και τις Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές (Ε.Ρ.Α.) άλλων Κρατών – Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης του Σχεδίου Μέτρων της ΕΕΤΤ αναφορικά με τον Ορισμό, την Ανάλυση του επιπέδου ανταγωνισμού και τις Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις στην αγορά Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (αγορά υπ' αρ. 4, Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής) σύμφωνα με το άρθρο 7 της Οδηγίας 2002/21/ΕΚ (Άρθρο 16 του Ν. 3431/2006 [ΦΕΚ 13/Α/2006])

Ιούνιος 2009

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	8
1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	10
2 ΣΧΕΔΙΟ ΜΕΤΡΩΝ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ (ΦΥΣΙΚΗΣ) ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΥΠΟΔΟΜΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΕ ΣΤΑΘΕΡΗ ΘΕΣΗ	13
2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	13
2.1.1 Στόχοι βάσει του Νέου Καθεστώτος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών.....	13
2.1.2 Κανονιστικό Πλαίσιο.....	13
2.1.3 Αντικείμενο εξέτασης.....	17
2.1.4 Η Διαδικασία της ΕΕΤΤ.....	21
2.2 ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ/ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ.....	23
2.2.1 Η δομή της αγοράς.....	23
2.2.2 Μεθοδολογία.....	26
2.2.3 Λιανικό επίπεδο.....	29
2.2.3.1 Ανάλυση των υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο σε λιανικό επίπεδο.....	30
2.2.3.2 Υποκατάσταση μεταξύ ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και στενοζωνικής πρόσβασης (dial up).....	33
2.2.3.3 Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών.....	40
2.2.3.4 Υποκατάσταση μεταξύ συμμετρικής και ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο.....	41
2.2.3.5 Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού και ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών.....	43
2.2.3.6 Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού και ευρυζωνικής πρόσβασης μέσω σταθερής ασύρματης πρόσβασης.....	48
2.2.4 Χονδρικό επίπεδο.....	51
2.2.4.1 Υποκατάσταση μεταξύ Χονδρικής Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (ΑΠΤΒ) και Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης (ΧΕΠ).....	51
2.2.4.2 Έμμεση πίεση κατά την διαμόρφωση τιμής η οποία επιβάλλεται από τη δυνατότητα υποκατάστασης σε επίπεδο λιανικής.....	53
2.2.5 Η σχετική γεωγραφική αγορά.....	55
2.2.6 Γενικά Συμπεράσματα.....	56
2.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΓΟΡΑΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΥΠΟΔΟΜΗ ΔΙΚΤΥΟΥ (ΑΠΤΒ).....	58
2.3.1 Ιστορικό.....	58
2.3.2 Μερίδια Αγοράς.....	59
2.3.3 Πιθανός Ανταγωνισμός και Φραγμοί Εισόδου και Ανάπτυξης.....	59
2.3.4 Απουσία Αντισταθμιστικής Αγοραστικής Ισχύος.....	62
2.3.5 Πρακτικές που βλάπτουν τον Ανταγωνισμό.....	62
2.3.6 Συμπεράσματα.....	66
2.4 ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ.....	67

2.4.1	Η Αδεσμοποίηση του Τοπικού Βρόχου	67
2.4.1.1	Ανάγκη Ex ante Ρύθμισης.....	67
2.4.2	Προβλήματα Ανταγωνισμού	70
2.4.3	Δυνατές Κανονιστικές Υποχρεώσεις Βάσει της Οδηγίας για την Πρόσβαση	74
2.4.4	Υφιστάμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις.....	79
2.4.5	Κατευθύνσεις για την Επιλογή Υποχρεώσεων	81
2.4.6	Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις.....	82
2.4.6.1	Υποχρέωση πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου.....	82
2.4.6.2	Υποχρέωση Αμεροληψίας (Μη Διακριτικής Μεταχείρισης).....	90
2.4.6.3	Υποχρέωση Διαφάνειας	91
2.4.6.4	Υποχρέωση Λογιστικού Διαχωρισμού.....	97
2.4.6.5	Υποχρέωση Ελέγχου Τιμών και Κοστολόγησης	98
2.4.7	Περίληψη προτεινόμενων ρυθμιστικών υποχρεώσεων.....	101
	Παράρτημα 1 – Γλωσσάριο Όρων	105
	Παράρτημα 2 – Προσφορά Αναφοράς για Αδεσμοποίητη Πρόσβαση στο Στρεπτό Ζεύγος Μεταλλικών Αγωγών του Τοπικού Βρόχου (RUO).....	107
	Παράρτημα 3 Χρεώσεις ευρυζωνικών υπηρεσιών μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών	110
	Παράρτημα-4: Υποχρέωση Διαφάνειας ΟΤΕ (υποχρέωση παροχής πληροφόρησης σε σχέση με το δίκτυο πρόσβασης).....	112
3	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΕΕΤΤ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΡΙΣΜΟ, ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ (ΦΥΣΙΚΗΣ) ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΥΠΟΔΟΜΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΕ ΣΤΑΘΕΡΗ ΘΕΣΗ	113
3.1	ΣΥΝΟΨΗ	113
3.2	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	116
3.2.1	Στόχοι βάσει του Νέου Καθεστώτος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών	116
3.2.2	Κανονιστικό Πλαίσιο	116
3.2.3	Αντικείμενο εξέτασης	120
3.2.4	Η Διαδικασία της ΕΕΤΤ	124
3.2.5	Δομή του Κειμένου της Διαβούλευσης.....	126
3.2.6	Δημόσια Διαβούλευση	126
3.3	ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ/ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	128
3.3.1	Η δομή της αγοράς	128
3.3.2	Μεθοδολογία	131
3.3.3	Λιανικό επίπεδο.....	134
3.3.3.1	Ανάλυση των υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο σε λιανικό επίπεδο	135
3.3.3.2	Υποκατάσταση μεταξύ ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και στενοζωνικής πρόσβασης (dial up)	138
3.3.3.3	Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών	145
3.3.3.4	Υποκατάσταση μεταξύ συμμετρικής και ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο	146

3.3.3.5	Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού και ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών	148
3.3.3.6	Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού και ευρυζωνικής πρόσβασης μέσω σταθερής ασύρματης πρόσβασης.....	150
3.3.4	Χονδρικό επίπεδο	153
3.3.4.1	Υποκατάσταση μεταξύ Χονδρικής Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (ΑΠΤΒ) και Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης (ΧΕΠ)	153
3.3.4.2	Έμμεση πίεση κατά την διαμόρφωση τιμής η οποία επιβάλλεται από τη δυνατότητα υποκατάστασης σε επίπεδο λιανικής.....	155
3.3.5	Η σχετική γεωγραφική αγορά	157
3.3.6	Γενικά Συμπεράσματα.....	158
3.3.7	Ερωτήσεις Διαβούλευσης Σχετικά Με τον Ορισμό Αγοράς.....	160
	Ερώτηση 1	160
	Ερώτηση 2	160
3.4	ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΓΟΡΑΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΥΠΟΔΟΜΗ ΔΙΚΤΥΟΥ (ΑΠΤΒ)	161
3.4.1	Ιστορικό.....	161
3.4.2	Μερίδια Αγοράς	162
3.4.3	Πιθανός Ανταγωνισμός και Φραγμοί Εισόδου και Ανάπτυξης	163
3.4.4	Απουσία Αντισταθμιστικής Αγοραστικής Ισχύος.....	165
3.4.5	Πρακτικές που βλάπτουν τον Ανταγωνισμό	165
3.4.6	Συμπεράσματα.....	169
3.4.7	Ερωτήσεις Διαβούλευσης Σχετικά Με την Ανάλυση Αγοράς.....	171
	Ερώτηση 1	171
	Ερώτηση 2	171
3.5	ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ.....	172
3.5.1	Η Αδεσμοποίηση του Τοπικού Βρόχου	172
3.5.1.1	Ανάγκη Ex ante Ρύθμισης.....	172
3.5.2	Προβλήματα Ανταγωνισμού	175
3.5.3	Δυνατές Κανονιστικές Υποχρεώσεις Βάσει της Οδηγίας για την Πρόσβαση ...	179
3.5.4	Υφιστάμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις.....	184
3.5.5	Κατευθύνσεις για την Επιλογή Υποχρεώσεων	186
3.5.6	Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις.....	187
3.5.6.1	Υποχρέωση πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου.....	187
3.5.6.2	Υποχρέωση Αμεροληψίας (Μη Διακριτικής Μεταχείρισης).....	195
3.5.6.3	Υποχρέωση Διαφάνειας	196
3.5.6.4	Υποχρέωση Λογιστικού Διαχωρισμού.....	201
3.5.6.5	Υποχρέωση Ελέγχου Τιμών και Κοστολόγησης	202
3.5.7	Περίληψη προτεινόμενων ρυθμιστικών υποχρεώσεων.....	205
3.5.8	Ερωτήσεις της Διαβούλευσης Σχετικά με τις Κανονιστικές Υποχρεώσεις	208
	Ερώτηση 1	208
	Ερώτηση 2	208
	Ερώτηση 3	208
	Ερώτηση 4	208
	Ερώτηση 5	208
	Ερώτηση 6	208

Ερώτηση 7.....	209
Παράρτημα 1 – Γλωσσάριο Όρων.....	210
Παράρτημα 2 – Προσφορά Αναφοράς για Αδεσμοποιητή Πρόσβαση στο Στρεπτό Ζεύγος Μεταλλικών Αγωγών του Τοπικού Βρόχου (RUO).....	212
Παράρτημα 3 Χρεώσεις ευρυζωνικών υπηρεσιών μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών.....	215
3.6 ΣΧΟΛΙΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΕΤΤ	217
3.6.1 Εισαγωγή.....	217
3.6.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ.....	218
3.6.2.1 Γενικά σχόλια.....	218
3.6.2.1.1 Η τεκμηρίωση της ΕΕΤΤ δεν συνοδεύεται από έρευνα αγοράς σε καταναλωτές.....	218
3.6.2.2 Ορισμός Αγοράς.....	219
3.6.2.2.1 Αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ αναφορικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς προϊόντος/ υπηρεσίας.....	219
3.6.2.2.2 Υποκατάσταση μεταξύ ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και στενοζωνικής πρόσβασης (dial up).....	220
3.6.2.2.3 Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών.....	220
3.6.2.2.4 Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού βρόχου και ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών.....	223
3.6.2.2.5 Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού βρόχου και ευρυζωνικής πρόσβασης μέσω σταθερής ασύρματης πρόσβασης.....	227
3.6.2.2.6 Γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες Χονδρικής ΑΠΤΒ είναι η Ελληνική Επικράτεια;.....	227
3.6.2.3 Ανάλυση Αγοράς.....	228
3.6.2.3.1 Αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση της αγοράς.....	228
3.6.2.3.2 Συμπερίληψη της σταθερής ασύρματης πρόσβασης και της πρόσβασης μέσω δικτύων κινητής στην ανάλυση της αγοράς.....	228
3.6.2.3.3 Υπολογισμός μεριδίων αγοράς.....	228
3.6.2.3.4 Χρήση επικαιροποιημένων στοιχείων.....	229
3.6.2.3.5 Πρακτικές που βλάπτουν τον ανταγωνισμό.....	229
3.6.2.3.6 Προβλήματα ανταγωνισμού.....	232
3.6.2.3.7 Μη αναλογικότητα των υποχρεώσεων.....	233
3.6.2.4 Κανονιστικές Υποχρεώσεις.....	234
3.6.2.4.1 Υπάρχουσες υποχρεώσεις παροχής πρόσβασης. Άλλες υποχρεώσεις πρόσβασης.....	234
3.6.2.4.2 Μη αναλογικότητα των υποχρεώσεων και διαφωνία με τις ενέργειες της ΕΕΤΤ.....	234
3.6.2.4.3 Υποχρεώσεις πρόσβασης σε αγωγούς/ σωληνώσεις.....	235
3.6.2.4.4 Υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης.....	235
3.6.2.4.5 Υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης κατά την πρόσβαση σε πληροφοριακά συστήματα του ΟΤΕ.....	237

3.6.2.4.6	Μη αναλογικότητα της υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης	237
3.6.2.4.7	Υποχρέωση διαφάνειας	238
3.6.2.4.8	Ελάχιστο περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς ΑΠΤΒ	238
3.6.2.4.9	Ελάχιστο περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς ΑΠΤΒ	238
3.6.2.4.10	Διαφωνία με συγκεκριμένα θέματα της προσφοράς αναφοράς	240
3.6.2.4.11	Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού.....	241
3.6.2.4.12	Υποχρέωση ελέγχου τιμών με τη μορφή κοστοστρεφούς τιμολόγησης. Μεθοδολογία ΜΜΕΚ-ΤΚ.....	241
3.6.3	ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	243
3.6.4	ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	244
3.6.5	ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ.....	245
3.6.5.1	ΣΥΤΑ	246
3.6.5.2	FORTHNET	253
3.6.5.3	HOL.....	256
3.6.5.4	ΟΝ.....	259
3.6.5.5	VODAFONE.....	268
3.6.5.6	WIND.....	274
3.6.5.7	ΟΤΕ	281
4	ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ - ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ.....	309
4.1	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ.....	309
4.2	ΣΧΟΛΙΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΕΤΤ 311	
4.2.1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	311
4.2.2	ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ.....	312
4.2.2.1	Γενικά Σχόλια.....	312
4.2.2.1.1	Επί της διαδικασίας που ακολούθησε η ΕΕΤΤ.....	312
4.2.2.1.2	Επί της ουσίας	316
4.2.3	ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	326
4.2.4	ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ.....	327
4.2.4.1	ΣΥΤΑ	328
4.2.4.2	ΟΝ TELECOMS	329
4.2.4.3	ΟΤΕ	330
4.2.4.4	VODAFONE.....	348
4.2.4.5	WIND.....	350

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Σχήμα 1 Πλήρως Αδεσμοποίητη Πρόσβαση	25
Σχήμα 2 Μεριζόμενη Πρόσβαση	25
Σχήμα 3 Διάγραμμα Διαδικασίας Ανάλυσης Αγορών	29
Σχήμα 4 Υποκαταστασιμότητα Λιανικής Αυτόπαροχής	54
Σχήμα 5 Πλήρως Αδεσμοποίητη Πρόσβαση	130
Σχήμα 6 Μεριζόμενη Πρόσβαση	130
Σχήμα 7 Διάγραμμα Διαδικασίας Ανάλυσης Αγορών	134
Σχήμα 8 Υποκαταστασιμότητα Λιανικής Αυτόπαροχής	156

ΛΙΣΤΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1 Συνδρομητές Διαδικτύου.....	34
Πίνακας 2 Ταχύτητες Πρόσβασης Λιανικής.....	35
Πίνακας 3 Τιμολόγηση Υπηρεσιών Πρόσβασης.....	36
Πίνακας 4 Χρέωσης Υπηρεσιών Στενοζωνικής Πρόσβασης.....	36
Πίνακας 5 Πάροχοι Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης.....	49
Πίνακας 6 Συνδέσεις Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης	50
Πίνακας 7 Ιστορική Εξέλιξη Τοπικών Βρόχων	60
Πίνακας 8 Συνδρομητές Διαδικτύου.....	139
Πίνακας 9 Ταχύτητες Πρόσβασης Λιανικής.....	140
Πίνακας 10 Τιμολόγηση Υπηρεσιών Πρόσβασης	141
Πίνακας 11 Χρέωσης Υπηρεσιών Στενοζωνικής Πρόσβασης.....	141
Πίνακας 12 Πάροχοι Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης.....	151
Πίνακας 13 Συνδέσεις Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης	152
Πίνακας 14 Ιστορική Εξέλιξη Τοπικών Βρόχων	163

Πρόλογος

Στην παρούσα Κοινοποίηση παρουσιάζονται το Σχέδιο Μέτρων, η εθνική δημόσια διαβούλευση, και η συμπληρωματική αυτής δημόσια διαβούλευση αναφορικά με τον 2ο γύρο ανάλυσης της EETT για τον ορισμό, την ανάλυση του επιπέδου ανταγωνισμού και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις στην αγορά Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (αγορά υπ' αρ. 4, Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής) σύμφωνα με το άρθρο 7 της Οδηγίας 2002/21/ΕΚ, και το άρθρο 16 του Ν. 3431/2006, (ΦΕΚ 13/Α/2006). Ειδικότερα:

- 1^ο Κεφάλαιο – Εισαγωγή: Στο πρώτο εισαγωγικό κεφάλαιο της παρούσας κοινοποίησης παρατίθενται τα στάδια τα οποία ακολούθησε η EETT κατά τη διαδικασία ανάλυσης αγορών. Επίσης, στο πρώτο κεφάλαιο, περιλαμβάνεται μία περίληψη του Σχεδίου Μέτρων της EETT αναφορικά με την αγορά Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (αγορά υπ' αρ. 4, Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής).
- 2^ο Κεφάλαιο – Σχέδιο Μέτρων: Στο δεύτερο κεφάλαιο της παρούσας κοινοποίησης συμπεριλαμβάνεται το αναλυτικό Σχέδιο Μέτρων της EETT αναφορικά με την αγορά Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση. Ειδικότερα, παρατίθενται οι τελικές θέσεις της EETT αναφορικά με τον ορισμό, την ανάλυση του επιπέδου ανταγωνισμού και την επιβολή ρυθμιστικών υποχρεώσεων στην αγορά Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (αγορά υπ' αριθ. 4), όπως αυτές διαμορφώθηκαν κατόπιν και των σχολίων των συμμετεχόντων στη σχετική εθνική δημόσια διαβούλευση και τη συμπληρωματική αυτής δημόσια διαβούλευση, που διεξήγαγε η EETT.
- 3^ο Κεφάλαιο – Εθνική Δημόσια Διαβούλευση αναφορικά με τον 2ο γύρο ανάλυσης της EETT για τον ορισμό, ανάλυση αγοράς και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις στην αγορά Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (αγορά υπ' αρ. 4, Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής): Στο τρίτο κεφάλαιο της παρούσας κοινοποίησης παρατίθεται το κείμενο της εθνικής δημόσιας διαβούλευσης που διεξήγαγε η EETT αναφορικά με τον ορισμό, την ανάλυση του επιπέδου ανταγωνισμού και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις στην αγορά

Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (αγορά υπ' αρ. 4, Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής), τα σχόλια των συμμετεχόντων στην εν λόγω διαβούλευση και οι απαντήσεις που παρείχε η ΕΕΤΤ επί των κυριότερων σημείων των παρατηρήσεών τους.

- 4ο Κεφάλαιο - Εθνική Δημόσια Διαβούλευση συμπληρωματική στην από 17.12.2008 Εθνική Δημόσια Διαβούλευση της ΕΕΤΤ σύμφωνα με το Άρθρο 17 του Ν.3431/2006 [ΦΕΚ 13/Α/03.02.2006] (και το άρθρο 6 της Οδηγίας 2002/21/ΕΚ), αναφορικά με τον 2ο γύρο ανάλυσης της ΕΕΤΤ για τον ορισμό, την ανάλυση του επιπέδου ανταγωνισμού και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις στις χονδρικές αγορές: - (φυσικής) πρόσβασης σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση (συμπεριλαμβανομένης της πλήρως και μεριζώμενης αδεσμοποίητης πρόσβασης) [ΑΓΟΡΑ 4 Νέας ΣΥΣΤΑΣΗΣ Ευρωπαϊκής Επιτροπής] και - Ευρυζωνικής πρόσβασης [ΑΓΟΡΑ 5 Νέας ΣΥΣΤΑΣΗΣ Ευρωπαϊκής Επιτροπής]: Στο τέταρτο κεφάλαιο της παρούσας κοινοποίησης παρατίθεται το κείμενο της συμπληρωματικής εθνικής δημόσιας διαβούλευσης που διεξήγαγε η ΕΕΤΤ αναφορικά με τον ορισμό, την ανάλυση του επιπέδου ανταγωνισμού και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις στις ως άνω αγορές (ΑΓΟΡΑ 4 και ΑΓΟΡΑ 5 της Νέας ΣΥΣΤΑΣΗΣ Ευρωπαϊκής Επιτροπής), τα σχόλια των συμμετεχόντων στην εν λόγω συμπληρωματική διαβούλευση και οι απαντήσεις που παρείχε η ΕΕΤΤ επί των κυριότερων σημείων των παρατηρήσεών τους.

1 Εισαγωγή

Διαδικασία Ανάλυσης Αγορών

Η ΕΕΤΤ διεξήγαγε μία εθνική δημόσια διαβούλευση αναφορικά με τον 2ο γύρο ανάλυσης της ΕΕΤΤ για τον ορισμό, την ανάλυση του επιπέδου ανταγωνισμού και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις στην αγορά Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (αγορά υπ' αρ. 4, Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής). Η εν λόγω διαβούλευση διήρκησε από την 17η.12.2008 έως την 13η.02.2009. Παράλληλα, η ΕΕΤΤ διεξήγαγε μία εθνική δημόσια διαβούλευση αναφορικά με τον 2ο γύρο ανάλυσης της ΕΕΤΤ για τον ορισμό, την ανάλυση του επιπέδου ανταγωνισμού και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις στην αγορά Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης (αγορά υπ' αρ. 5, Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής), η οποία επίσης διήρκησε από την 17η.12.2008 έως την 13η.02.2009.

Στις 17.2.2009 η ΕΕΤΤ, με αιτιολογημένη Απόφασή της (ΑΠ ΕΕΤΤ 511/060/16.02.2009, τροποποιητική της Απόφασής της ΑΠ 504/098/16.12.2008) δημοσίευσε κείμενο διαβούλευσης συμπληρωματικό στην από 17.12.2008 Εθνική Δημόσια Διαβούλευση της ΕΕΤΤ, αναφορικά με τον 2ο γύρο ανάλυσης της ΕΕΤΤ για τον Ορισμό, την Ανάλυση του επιπέδου ανταγωνισμού και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις στις χονδρικές αγορές: - (φυσικής) πρόσβασης σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση (συμπεριλαμβανομένης της πλήρως και μεριζόμενης αδεσμοποίητης πρόσβασης) [ΑΓΟΡΑ 4 Νέας ΣΥΣΤΑΣΗΣ Ευρωπαϊκής Επιτροπής] και - Χονδρικής Ευρυζωνικής πρόσβασης [ΑΓΟΡΑ 5 Νέας ΣΥΣΤΑΣΗΣ Ευρωπαϊκής Επιτροπής]. Η ως άνω διαβούλευση διήρκεσε από την 17^η.02.2009 έως την 17^η.03.2009.

Κατόπιν υποβολής των σχολίων των συμμετεχόντων στα κείμενα της ως άνω διαβούλευσης και της συμπληρωματικής αυτής διαβούλευσης, η ΕΕΤΤ παρείχε αναλυτικές απαντήσεις επί των κυριότερων σημείων των παρατηρήσεών τους (Ιούνιος 2009).

Περίληψη Σχεδίου Μέτρων της ΕΕΤΤ αναφορικά με την αγορά Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (αγορά υπ' αρ. 4, Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής)

Στα πλαίσια της διαδικασίας ανάλυσης αγορών, η ΕΕΤΤ προέβη σε εξέταση των συνθηκών στην Ελληνική αγορά (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση, και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι υφίσταται μια διακριτή χονδρική αγορά που περιλαμβάνει την Αδεσμοποίητη Πρόσβαση στον Τοπικό Βρόχο και Υποβρόχο (ΑΠΤΒ) και τις συναφείς ευκολίες για το σκοπό παροχής ευρυζωνικών και φωνητικών υπηρεσιών. Επισημαίνεται ότι η αγορά (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση είναι μία από τις προβλεπόμενες στη Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής¹ και συγκεκριμένα η αγορά υπ' αριθ. 4 του Παραρτήματος αυτής.

Επίσης, τα στοιχεία και η ανάλυση της ΕΕΤΤ οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για την χονδρική αγορά ΑΠΤΒ είναι εθνική και συνίσταται στην Ελληνική Επικράτεια.

Σε συνέχεια της διαδικασίας ορισμού αγοράς, η ΕΕΤΤ προχώρησε σε ανάλυση του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά, προκειμένου να αποφασίσει εάν αυτή είναι ανταγωνιστική. Ως αποτέλεσμα της παρούσας ανάλυσης της ΕΕΤΤ προέκυψε ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να ορισθεί εκ νέου ως πάροχος με ΣΙΑ στην αγορά Χονδρικής (φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση, που προκύπτει μετά από τον ορισμό ότι είναι η χονδρική αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και υποβρόχο και οι συναφείς ευκολίες για το σκοπό παροχής ευρυζωνικών και φωνητικών υπηρεσιών. Ειδικότερα, και προκειμένου να αποφανθεί για την ύπαρξη ΣΙΑ σε σχέση με την εν λόγω αγορά, η ΕΕΤΤ εξέτασε ως κριτήρια, μεταξύ άλλων:

- ✓ Τα μερίδια αγοράς του ΟΤΕ τόσο σε σχέση με άλλα μέρη που δραστηριοποιούνται στην αγορά όσο και εν όψει της εξέλιξης της αγοράς,
- ✓ Την πιθανότητα δυνητικού ανταγωνισμού, ικανού να ασκήσει πίεση στον ΟΤΕ, ιδίως εν όψει των φραγμών εισόδου και ανάπτυξης της αγοράς, δεδομένων των σημαντικών επενδύσεων που απαιτούνται για την κατασκευή νέων δικτύων τοπικής πρόσβασης (βραχυπρόθεσμα), ή και την κατασκευή κάποιας εναλλακτικής τεχνολογικής πλατφόρμας (μεσοπρόθεσμα).

¹ [Σύσταση της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2007 «αναφορικά με σχετικές Αγορές Προϊόντων και Υπηρεσιών στον Τομέα των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών οι οποίες επιδέχονται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση, σύμφωνα με την Οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για Δίκτυα και Υπηρεσίες Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2007) 5406], (ΟJ L344/65, 28-12-2007), (εφεξής Νέα Σύσταση)]

- ✓ Την ύπαρξη ή μη αντισταθμιστικής αγοραστικής δύναμης προερχόμενης από πελάτες χονδρικής, και
- ✓ Τα διδάγματα από άλλα κράτη και από την Ελληνική αγορά σχετικά με τη δυνητική επίδραση της δομής της αγοράς στην ανάπτυξη ανταγωνιστικών εναλλακτικών του ΟΤΕ στη σχετική αγορά.

Προκειμένου να αντιμετωπισθεί η έλλειψη αποδοτικού ανταγωνισμού στη σχετική αγορά, η ΕΕΤΤ προτείνει τη διατήρηση των επιβληθεισών στον ΟΤΕ, στα πλαίσια του πρώτου γύρου ανάλυσης, κανονιστικών υποχρεώσεων, καθώς και την ενδυνάμωση της υποχρέωσης παροχής πρόσβασης σε (επιπλέον) συναφείς ευκολίες, προκειμένου να συμπεριληφθεί ρητώς και σαφώς η πρόσβαση σε υλική υποδομή (σωλήνες/ αγωγούς) (ducts), οι κυριότερες εκ των οποίων έχουν ως εξής:

- Υποχρέωση παροχής πρόσβασης και χρήσης συγκεκριμένων ευκολιών δικτύου, όπως παροχή πλήρους και μεριζόμενης πρόσβασης στους τοπικούς βρόχους και υποβρόχους, καθώς και πρόσβαση σε σχετικές ευκολίες όπως η συνεγκατάσταση, καθώς και την υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε αγωγούς/σωληνώσεις και φρεάτια, ιδίως στο τμήμα από την υπαίθρια καμπίνα του ΟΤΕ μέχρι το Αστικό Κέντρο του.
- Σειρά υποχρεώσεων διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης δημοσίευσης Προσφοράς Αναφοράς Αδεσμοποίητης Πρόσβασης με ορισμένο ελάχιστο περιεχόμενο, και της παροχής πρόσθετων πληροφοριών ειδικού τύπου που αφορούν στο αστικό δίκτυο πρόσβασης του ΟΤΕ.
- Υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης προς όφελος του λιανικού τμήματος του ΟΤΕ (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών και συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων), η οποία αφορά τόσο τις παρεχόμενες μορφές πρόσβασης, όσο και την τιμολόγηση αυτών.
- Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού προπαρασκευής και δημοσίευσης κρίσιμων οικονομικών πληροφοριών για όλους τους χωριστούς λογαριασμούς, και
- Υποχρέωση ελέγχου τιμών με τη μορφή κοστοστρεφούς τιμολόγησης.

2 Σχέδιο Μέτρων αναφορικά με την αγορά Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση

2.1 Εισαγωγή

2.1.1 Στόχοι βάσει του Νέου Καθεστώτος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών

Το Άρθρο 8 της Οδηγίας Πλαίσιο (άρθρο 3 του Ν. 3431/2006, ΦΕΚ 13/Α/2006) θέτει ως στόχους πολιτικής που διέπουν την δράση της EETT κατά την άσκηση των καθηκόντων της στον τομέα παροχής δικτύων ή/και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών:

- την προώθηση του ανταγωνισμού
- τη συμβολή στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς και,
- την προώθηση των συμφερόντων των χρηστών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η παρούσα ανάλυση συνάδει με τους ανωτέρω στόχους, καθώς η EETT επιδιώκει να προωθήσει τον ανταγωνισμό διασφαλίζοντας το μέγιστο όφελος για τους τελικούς χρήστες σε επίπεδο τιμής, επιλογών και ποιότητας.

2.1.2 Κανονιστικό Πλαίσιο

Σύμφωνα με το ισχύον² εθνικό και κοινοτικό κανονιστικό πλαίσιο αναφορικά με τον

---

² Το εν λόγω πλαίσιο αποτελείται ιδίως από τα κάτωθι νομοθετικά / κανονιστικά κείμενα:

- Το Ν. 3431/2006 «Περί Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 13/Α/03.02.2006), και ιδίως τα άρθρα 3, 12 περιπτώσεις α και ι, 16, 17, 35 έως και 45, και το άρθρο 69 παρ. 5 αυτού, (εφεξής ο Νόμος)
- την Οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ΕΕ L 108/33, 24.4.2002), όπως ισχύει τροποποιηθείσα, (εφεξής Οδηγία Πλαίσιο)
- την Οδηγία 2002/19/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες, καθώς και με τη διασύνδεσή τους (ΕΕ L 108/7, 24.4.2002), (εφεξής Οδηγία για την Πρόσβαση)
- την Οδηγία 2002/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ΕΕ L 108/51, 24.4.2002), (εφεξής Οδηγία Καθολικής Υπηρεσίας),
- την Οδηγία 2002/77/ΕΚ της Επιτροπής της 16ης Σεπτεμβρίου 2002 σχετικά με τον ανταγωνισμό στις αγορές δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ΕΕ L 249/21, 17.9.2002), (εφεξής Οδηγία για τον Ανταγωνισμό),

ορισμό σχετικών αγορών προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, την ανάλυση του επιπέδου του ανταγωνισμού και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος στις ως άνω αγορές, βάσει του κοινοτικού πλαισίου κανονιστικών ρυθμίσεων για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η EETT καλείται να ορίσει σχετικές αγορές στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες, ιδίως τις σχετικές γεωγραφικές αγορές στην Ελληνική Επικράτεια, ακολουθώντας τη διαδικασία ορισμού αγορών πως αυτή τίθεται στην *Οδηγία Πλαίσιο*³. Σύμφωνα με το άρθρο 16 (1) της Οδηγίας Οδηγία Πλαίσιο «1. Το ταχύτερο δυνατό μετά την έκδοση ή οιαδήποτε ενημέρωση της Σύστασης, οι εθνικές κανονιστικές αρχές διεξάγουν ανάλυση των σχετικών αγορών, λαμβάνοντας ιδιαίτερος υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η ανάλυση αυτή διεξάγεται, όπου απαιτείται, σε συνεργασία με τις εθνικές αρχές για τον ανταγωνισμό». Σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 3 και το άρθρο 36 παρ. 1 του Ν. 3431/2006: «35. 3. Η διαδικασία ανάλυσης της αγοράς, η οποία περιλαμβάνει τον ορισμό των σχετικών αγορών, τη διενέργεια ανάλυσης του επιπέδου του ανταγωνισμού, τον ορισμό επιχειρήσεων με Σημαντική Ισχύ και τον προσδιορισμό των κατά περίπτωση κατάλληλων και αναλογικών ειδικών κανονιστικών υποχρεώσεων, διενεργείται από την E.E.T.T. ανά τακτά χρονικά διαστήματα τα οποία δεν μπορεί να υπερβαίνουν τα δύο χρόνια από την ολοκλήρωση της προηγούμενης ανάλυσης», «36.

-
- τη Σύσταση E(2007)5406 της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2007, για τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και την σχετική Αιτιολογική Έκθεση αυτής (εφεξής Νέα Σύσταση),
  - τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Επιτροπής για την ανάλυση αγοράς και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά βάσει του κοινοτικού πλαισίου κανονιστικών ρυθμίσεων για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (2002/C 165/03) (εφεξής Κατευθυντήριες Γραμμές),
  - τη Σύσταση της Επιτροπής σχετικά με τις κοινοποιήσεις, τις προθεσμίες και τις διαβουλεύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 7 της οδηγίας 2002/21/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως εκάστοτε ισχύει.
  -
  - ERG 08 (20) ERG draft Common Position on Geographic Aspects of Market Analysis (definition and remedies)

³ *Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 15.*

1. Με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ., η οποία εκδίδεται εντός έτους από τη δημοσίευση του παρόντος, ορίζονται οι σχετικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών με βάση τις συνθήκες, που επικρατούν στον τομέα ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην ελληνική αγορά, λαμβάνοντας ιδιαίτερος υπόψη τις ισχύουσες σχετικές Συστάσεις και Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και τις αρχές του δικαίου του ανταγωνισμού.»

Κατ' εφαρμογή των οριζομένων στο άρθρο 16 (1) της Οδηγίας Πλαίσιο (ως άνω) σε συνδυασμό με το σημείο 21 του Προοιμίου της Σύστασης 11ης Φεβρουαρίου 2003, εξεδόθη η Σύσταση της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2007, για τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και την σχετική Αιτιολογική Έκθεση αυτής, (E(2007)5406), (εφεξής Νέα Σύσταση).

Σύμφωνα με το άρθρο 1 της νέας Σύστασης: «Κατά τον καθορισμό σχετικών αγορών κατάλληλων για τα εθνικά δεδομένα σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 3 της Οδηγίας 2002/21/ΕΚ, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές αναλύουν τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών που προσδιορίζονται στο Παράρτημα της παρούσας σύστασης».

Η διαδικασία ορισμού αγορών στοχεύει στο να προσδιορίσει με συστηματικό τρόπο τις ανταγωνιστικές πιέσεις που υφίστανται οι πάροχοι δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, για την αποτελεσματική ανάλυση της αγοράς. Μια «σχετική αγορά προϊόντων» αποτελείται από το σύνολο των προϊόντων ή υπηρεσιών που είναι επαρκώς εναλλάξιμα ή υποκατάστατα, όχι μόνο από την άποψη των αντικειμενικών χαρακτηριστικών τους, της τιμής ή της επιδιωκόμενης χρήσης τους, αλλά και τις συνθήκες ανταγωνισμού ή/και τη διάρθρωση της προσφοράς και της ζήτησης στην εν λόγω αγορά.⁴

4Βλ., παραδείγματος χάριν, Υπόθεση Michelin v. Commission [1983] ECR 3461, Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον ορισμό σχετικών αγορών για τους σκοπούς του Κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού (“η Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον Ορισμό Αγορών”), ΕΕ 1997 C 372/3, και τις Κατευθυντήριες Γραμμές.

Σύμφωνα με τη νέα Σύσταση⁵, «αφετηρία προσδιορισμού αγορών αποτελεί ο καθορισμός αγορών λιανικής σε μια μελλοντική προοπτική, με συνεκτίμηση της δυνατότητας υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης και από πλευράς προσφοράς. Από τη στιγμή που θα έχουν οριστεί αγορές λιανικής, ενδείκνυται εν συνεχεία ο προσδιορισμός σχετικών αγορών χονδρικής. Εάν η αγορά στα κατάντη εφοδιάζεται από μία ή περισσότερες καθετοποιημένες επιχειρήσεις, ενδέχεται να μην υπάρξει (εμπορική) αγορά ελλείψει κανονιστικών ρυθμίσεων. Κατά συνέπεια, εάν η αγορά δικαιολογεί προσδιορισμό, ενδεχομένως να απαιτηθεί η σύσταση πλασματικής αγοράς χονδρικής στα ανάντη. [...]». Ο ορισμός της σχετικής αγοράς προσδιορίζει τους **περιορισμούς** που υφίστανται οι πάροχοι κατά τον καθορισμό των τιμών τους λόγω της υποκατάστασης από πλευράς προσφοράς και ζήτησης. Για το σκοπό ορισμού της σχετικής αγοράς, η EETT θα λάβει υπόψη μια σειρά μεθόδων κατά την αξιολόγηση της υποκατάστασης της ζήτησης και της προσφοράς, συμπεριλαμβανομένου και του SSNIP τεστ, όπου αυτό είναι πρακτικά δυνατό.⁶ Με βάση το εν λόγω τεστ, μια συγκεκριμένη υπηρεσία ή ένα σύνολο υπηρεσιών συνιστά χωριστή σχετική αγορά εάν ένας υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος μπορούσε να επιβάλει μια μικρή αλλά ουσιώδη (έως και 10%), μη-προσωρινή αύξηση της τιμής πάνω από το ανταγωνιστικό επίπεδο, χωρίς να μειωθούν οι πωλήσεις, με συνέπεια η αύξηση της τιμής να μην αποβεί κερδοφόρος.⁷ Η άσκηση ορισμού αγοράς εξετάζει την πιθανή ανταγωνιστική ανταπόκριση μιας ομάδας πελατών (όχι οριακών, δηλαδή όχι απαραίτητως της πλειοψηφίας των πελατών).⁸

Μια «**σχετική γεωγραφική αγορά**» περιλαμβάνει την περιοχή όπου οι σχετικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην παροχή και προμήθεια προϊόντων ή/και υπηρεσιών, στην οποία οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και διακριτές από γειτονικές περιοχές, όπου οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι ουσιαστικά διαφορετικές.

⁵ Σημείο 4 του Προοιμίου

⁶ Βλέπε την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον Ορισμό Αγορών και τις Κατευθυντήριες Γραμμές.

⁷ Βλέπε την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον Ορισμό Αγορών και τις Κατευθυντήριες Γραμμές.

⁸ Βλέπε, παραδείγματος χάριν, Υπόθεση Hoffman-La Roche & Co. A. G. v. Commission [1979] ECR 461 και Ahmed Saeed Flugreisen v. Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs [1989] ECR 803.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τη Νέα Σύσταση⁹, για τον προσδιορισμό των αγορών που επιδέχονται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση ενδείκνυται η σωρευτική εφαρμογή τριών κριτηρίων και συγκεκριμένα:

- Η παρουσία υψηλών και μη παροδικών φραγμών εισόδου (διαρθρωτικού, νομικού ή ρυθμιστικού χαρακτήρα),
- Η δομή της αγοράς να μην τείνει προς αποτελεσματικό ανταγωνισμό μέσα στο σχετικό χρονικό ορίζοντα και
- Η εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού να μην επαρκεί αφεαυτής για την αντιμετώπιση των αστοχιών της υπόψη αγοράς.

Σημειώνεται ότι οι αγορές που απαριθμούνται στο Παράρτημα της Νέας Σύστασης έχουν προσδιορισθεί βάσει των τριών υπόψη σωρευτικών κριτηρίων.

2.1.3 Αντικείμενο εξέτασης

Στα πλαίσια του πρώτου γύρου ανάλυσης αγορών, η EETT λαμβάνοντας υπόψη τη Σύσταση της Επιτροπής της 11ης Φεβρουαρίου 2003 και συγκεκριμένα την αγορά υπ' αριθ. 11 αυτής, εξέδωσε την υπ' αριθ. 388/012/31-5-2006 Απόφασή της, δημοσιευθείσα στο τεύχος Β της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως την 12η -7-2006 με αριθμό 891, με την οποία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, ενόψει των εθνικών συνθηκών, υφίσταται μια διακριτή σχετική αγορά που περιλαμβάνει τη χονδρική παροχή αδεσμοποίητης πρόσβασης (πλήρως και μεριζόμενης πρόσβασης) σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους («χονδρική αδεσμοποίητη πρόσβαση»), με γεωγραφικό εύρος την Ελληνική Επικράτεια, στην οποία η εταιρεία Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος κατέχει Σημαντική Ισχύ (ΣΙΑ) και της επέβαλε μια σειρά κατάλληλων και αναλογικών κανονιστικών υποχρεώσεων.

Η «**Νέα Σύσταση**» προβλέπει ότι σε επίπεδο χονδρικής, υφίσταται μια διακριτή σχετική αγορά και συγκεκριμένα η «**Χονδρική αγορά (φυσικής) πρόσβασης σε υποδομή δικτύου (συμπεριλαμβάνονται μεριζόμενη πρόσβαση ή πλήρως αποδεσμοποιημένη πρόσβαση) σε σταθερή θέση**» (Αγορά 4) η οποία αντιστοιχεί στην αγορά υπ' αριθ. 11 της Σύστασης της Επιτροπής της 11ης Φεβρουαρίου 2003.

⁹ σημείο 5 του Προοιμίου

Όπως αναφέρει η Αιτιολογική Έκθεση της Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής¹⁰ «Η αρχική Σύσταση προσδιόριζε δύο αγορές σε επίπεδο χονδρικής οι οποίες συνδέονται με τη λιανική ευρυζωνική αγορά: τη χονδρική αδεσμοποίητη πρόσβαση (συμπεριλαμβανομένης της μεριζώμενης πρόσβασης) σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους και τη χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση. Ως προς την **πρώτη αγορά**, όπως ειπώθηκε ανωτέρω, η τεχνολογική αλλαγή επιβάλλει να συμπεριληφθεί **κάθε σχετική φυσική υποδομή** η οποία είναι αναγκαία προκειμένου να επιτευχθεί πρόσβαση στον τελικό καταναλωτή, σε αντίθεση με τον αυστηρό περιορισμό στον μεταλλικό βρόχο ή υπο- βρόχο. Ο λόγος προσδιορισμού μιας δεύτερης χωριστής αγοράς χονδρικής βασίστηκε στην άποψη ότι, ακόμα και η ρυθμιζόμενη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο θα ήταν ανεπαρκής, στα περισσότερα Κράτη Μέλη, προκειμένου να περιορίσει την πιθανή αγοραστική δύναμη σε επίπεδο λιανικής και θα εξακολουθούσε να υφίσταται ένα σημαντικό εμπόδιο εισόδου. Το γεγονός ότι οι δύο αγορές χονδρικής συνδέονται κατ'αυτό τον τρόπο στην ίδια λιανική ευρυζωνική αγορά υποδηλώνει ότι είναι λογικό για τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές να διεξάγουν μια ενιαία ανάλυση της αγοράς ευρυζωνικής πρόσβασης, η οποία εξετάζει διαδοχικά τον αντίκτυπο που θα αναμενόταν να έχει α) η ρυθμιζόμενη πρόσβαση που βασίζεται στην υποδομή (*infrastructure based access*) και β) η ρυθμιζόμενη πρόσβαση που βασίζεται στο (μη φυσικό) δίκτυο (*(non physical) network-based access*), σε οιαδήποτε Σημαντική Ισχύ στην αγορά τυχόν διαπιστωθεί.[...]

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθετεί την άποψη¹¹ ότι, μετά την έκδοση της αρχικής Σύστασης, έχουν μεσολαβήσει σημαντικές εξελίξεις σχετικά με τα δίκτυα επόμενης γενιάς (Next Generation Networks (NGAs)). Στα πλαίσια παροχής ευρυζωνικών και συναφών υπηρεσιών, πολλές εταιρείες οι οποίες έχουν εγκαταστήσει δίκτυο, εξετάζουν το να εγκαταστήσουν οπτική ίνα πιο κοντά στους τελικούς χρήστες, τόσο προκειμένου να

¹⁰ Staff Working Document “Explanatory Note” SEC (2007) 1483 final , σελίδα 32. «*The initial Recommendation identified two wholesale markets that were linked to the broadband retail market: wholesale unbundled access (including shared access) to metallic loops and sub-loops, and wholesale broadband access. As regards the first market, as set out above technological change implies including all relevant physical infrastructure necessary to reach the end consumer, as opposed to a strict limitation to the metallic loop or sub-loops. The reason for identifying a second separate wholesale market was based on the view that even regulated local loop access would be insufficient in most Member States to constrain potential market power at the retail level and a significant entry barrier would still exist. The fact that the two wholesale markets are linked in this way to the same broadband retail market implies that it is logical for national authorities to undertake a single overall analysis of the broadband market which examines in sequence the impact that (a) regulated infrastructure-based access and (b) regulated (non-physical) network-based access could be expected to have on any significant market power that is identified. [...]*»

¹¹ Staff Working Document “Explanatory Note” SEC (2007) 1483 final , σελίδα 32.

αυξήσουν την χωρητικότητα και τις ευρυζωνικές ταχύτητες, όσο και προκειμένου να μειώσουν τα λειτουργικά κόστη. Τέτοιου είδους αλλαγές, οι οποίες αναμένεται να διαφέρουν μεταξύ Κρατών Μελών, τόσο ως προς τον τύπο επένδυσης στο δίκτυο, όσο και την ταχύτητα στην οποία συμβαίνουν, είναι πιθανό να μεταβάλουν τα υφιστάμενα χαρακτηριστικά προσφοράς και ζήτησης. Στα πλαίσια αυτά, αναγνωρίζοντας ότι στο παρόν στάδιο που οι εν λόγω μεταβολές δικτύου βρίσκονται σε εξέλιξη είναι δύσκολο να είναι κανείς απολύτως ακριβής αναφορικά με τα όρια των σχετικών προβλεπόμενων αγορών χονδρικής που συνδέονται με τη λιανική ευρυζωνική αγορά, υπό την έννοια ότι υφίστανται διάφορα πιθανά τεχνικά χαρακτηριστικά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει μια πιο γενική και “forward looking” προσέγγιση στον προσδιορισμό των σχετικών αγορών στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εντός του οποίου οι επιμέρους Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές έχουν τη δυνατότητα να αναλύσουν τις αγορές, με το **διττό στόχο αφενός να διευκολύνουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερο βαθμό ανταγωνισμού με βάση τις υποδομές, όσο είναι οικονομικά αποτελεσματικός και αφετέρου να αντιμετωπίσουν την αγοραστική ισχύ (market power) μέσω κατάλληλης ρύθμισης της πρόσβασης.**

Η νέα Σύσταση επίσης ορίζει ότι η αγορά της Ευρυζωνικής Πρόσβασης Χονδρικής περιλαμβάνει τη μη φυσική ή εικονική δικτυακή πρόσβαση, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης διφυρορέυματος σε σταθερή θέση και ότι η αγορά αυτή βρίσκεται στα κατάντη της φυσικής πρόσβασης που καλύπτεται από την ανωτέρω αγορά 4, με την έννοια ότι η ευρυζωνική πρόσβαση χονδρικής μπορεί να δομηθεί με χρησιμοποίηση της φυσικής πρόσβασης σε συνδυασμό με άλλα στοιχεία..

Σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση της νέας Σύστασης, αναφέρεται ότι η αγορά της αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο βρίσκεται στα ανάντη της αγοράς της χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης και η κανονιστική ρύθμιση στην αγορά της αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο δύναται να διευκολύνει την είσοδο στην αγορά της χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης. Ωστόσο, ρητά ορίζεται ότι «...λαμβάνοντας υπόψη την απαιτούμενη επένδυση για την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο, καθώς και τα απόλυτα πλεονεκτήματα κόστους του πρώην μονοπωλιακού παρόχου, όπως αυτά πηγάζουν από τις οικονομίες κλίμακας, οι υψηλοί φραγμοί εισόδου στην αγορά της χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης παραμένουν παρά την παρουσία ρύθμισης στην αγορά της αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο.». Υπ’ αυτήν την έννοια, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέληξε στο

συμπέρασμα ότι «...η αγορά της χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης συνεχίζει να πληροί **το πρώτο κριτήριο** σύμφωνα με την προσέγγιση *greenfield (modified greenfield approach)*». Αναφορικά με την πλήρωση του δεύτερου και του τρίτου κριτηρίου – για τον προσδιορισμό των αγορών που επιδέχονται εκ των προτέρων κανονιστικής ρύθμισης – ορίζεται στην Αιτιολογική Έκθεση της νέας Σύστασης ότι «...το επίπεδο ανταγωνισμού σε επίπεδο λιανικής τόσο σε καθετοποιημένες επιχειρήσεις όσο και για Παρόχους που δραστηριοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο δύναται να είναι τέτοιο ώστε να ασκεί έμμεσο περιορισμό στην αγορά των υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης»...γεγονός το οποίο, όπως καταλήγει η ΕΕ, «...δεν ισχύει επί του παρόντος ούτε και φαίνεται πιθανό να ισχύσει στο άμεσο μέλλον», καθώς και ότι «...είναι σημαντικό να διατηρηθεί συνοχή και συνέπεια ανάμεσα στη ρύθμιση της αγοράς της χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης και σε αυτήν της αγοράς της αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο»¹², εφόσον φάνηκε ότι πληρούνταν και το τρίτο κριτήριο.

Σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση της νέας Σύστασης για τις Σχετικές Αγορές, δεν υφίσταται υποκαταστασιμότητα μεταξύ της χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης και της αδεσμοποίητης πρόσβασης στο τοπικό βρόχο (ακόμα και για την περίπτωση όπου οι ίδιες υπηρεσίες θα μπορούσαν να παρέχονται μέσω αδεσμοποίητης πρόσβασης στο τοπικό βρόχο) δεδομένου ότι η χρήση υπηρεσιών χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης θα απαιτούσε «οι τεχνολογίες DSL και οι ισοδύναμες με αυτές υπηρεσίες να είναι συμβατές σε κάθε επίπεδο του δικτύου».

Περαιτέρω, η Αιτιολογική Έκθεση της νέας Σύστασης για τις Σχετικές Αγορές θεωρεί ότι είναι αμφίβολο για έναν Πάροχο, ο οποίος χρησιμοποιεί υπηρεσίες χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης για την παροχή στον τελικό χρήστη λιανικών ευρυζωνικών υπηρεσιών ότι θα μπορούσε να μεταβεί με ευκολία στην χρήση αδεσμοποίητης πρόσβασης στο τοπικό βρόχο για την παροχή ισοδύναμης υπηρεσίας (ή υπηρεσιών) λιανικής. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καταλήγει ότι, **από πλευράς ζήτησης**, ένας πάροχος λιανικής πρόσβασης που χρησιμοποιεί χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση θα θεωρούσε τη χονδρική αδεσμοποίητη πρόσβαση ως υποκατάστατο μόνο εάν διέθετε /ή μπορούσε να αποκτήσει γρήγορα και με χαμηλό κόστος πρόσβαση σε άλλα στοιχεία δικτύου / υποδομής που απαιτούνται για την αυτοπαροχή (self supply) αντίστοιχων υπηρεσιών χονδρικής. Η δυνατότητα υποκαταστασιμότητας από

¹² Staff Working Document “Explanatory Note” SEC (2007) 1483 final , σελίδα 34

πλευράς **προσφοράς** εξαρτάται, σύμφωνα με την Επιτροπή, από την ίδια πρόθεση. **Επί της βάσης αυτής, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει την άποψη ότι η χονδρική αδεσμοποίητη πρόσβαση και η χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση εμπίπτουν σε χωριστές και διακριτές σχετικές αγορές προϊόντων.**

Εντούτοις, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή¹³ συστήνει στα Κράτη Μέλη να αναλύσουν από κοινού τις ως άνω αγορές λαμβάνοντας υπόψη ότι «*το σημείο του δικτύου στο οποίο ορίζεται η προσφορά και η ζήτηση κάθε μίας από τις εν λόγω χωριστές αγορές, θα εξαρτάται από την ανάλυση της αγοράς και ιδίως στην τοπολογία του δικτύου και την κατάσταση του ανταγωνισμού σε επίπεδο δικτύου. Ανάλογα με τον τρόπο με τον οποίο λαμβάνουν χώρα οι αναβαθμίσεις δικτύου, ή τον τρόπο με τον οποίο εξελίσσονται οι επιμέρους συνθήκες προσφοράς και ζήτησης στα Κράτη Μέλη, οι ως άνω αγορές χονδρικής μπορεί να παραμείνουν διακριτές ή να συγχωνευθούν εν τέλει σε μία*» .

Τα ανωτέρω αποτελούν το σημείο εκκίνησης της ΕΕΤΤ για τον ορισμό της σχετικής αγοράς.

2.1.4 Η Διαδικασία της ΕΕΤΤ

Για τις ανάγκες της διαδικασίας ορισμού και ανάλυσης αγορών, η ΕΕΤΤ χρησιμοποίησε στοιχεία από εσωτερικές και εξωτερικές πηγές, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων χρηστών και παρόχων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Η ΕΕΤΤ πραγματοποιεί τον ορισμό και την ανάλυση της αγοράς σύμφωνα με το Νόμο 3431/2006 'Περί Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Άλλες Διατάξεις' [ΦΕΚ 13 /03.02.2006] (ο «Νόμος») που αποτελεί τον Ελληνικό Νόμο για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες που τέθηκε σε ισχύ την 3η Φεβρουαρίου, 2006. Ο Νόμος μεταφέρει στην Ελληνική νομοθεσία τη δέσμη Οδηγιών της ΕΕ του 2002 (Οδηγίες 2002/19/ΕΚ, 2002/20/ΕΚ, 2002/21/ΕΚ, 2002/22/ΕΚ και 2002/77/ΕΚ).

Το Άρθρο 12 παρ.1 (α) του Νόμου παρέχει στην ΕΕΤΤ τη γενική αρμοδιότητα σχετικά με την ανάλυση αγορών (συμπεριλαμβανομένου του ορισμού των σχετικών αγορών προϊόντων/υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, της ανάλυσης της αποτελεσματικότητας

---

¹³ *The point in the network at which the demand and supply of either of these separate markets is defined will depend on the market analysis and in particular on the network topology and the state of network competition. Depending on the way in which network upgrades occur or the particular demand and supply conditions evolve in Member States, these two wholesale markets may remain distinct, or conceivably merge into one. Consequently and for the reasons outlined above, it is recommended that the markets be analysed together.*

του ανταγωνισμού, καθώς και τον Ορισμό των Παρόχων με ΣΙΑ και την επιβολή κανονιστικών υποχρεώσεων σε μια ορισμένη σχετική αγορά), σύμφωνα με τις διατάξεις του.

Το Άρθρο 12 παρ.1 (ι) σε συνδυασμό με το άρθρο 16 του Νόμου, καθώς και το άρθρο 12 παράγραφος 1, περίπτωση (ιβ) σε συνδυασμό με το άρθρο 17 του ίδιου, παρέχουν στην ΕΕΤΤ την αρμοδιότητα να διενεργεί δημόσιες διαβουλεύσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας εθνικής και Κοινοτικής νομοθεσίας, τόσο σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, με άλλα Κράτη Μέλη της ΕΕ και την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 7 της Οδηγίας Πλαίσιο, όσο και σε εθνικό, σύμφωνα με το άρθρο της ως άνω Οδηγίας.

Το Άρθρο 12 παρ.1 (ιστ) σε συνδυασμό με το άρθρο 64 παρ.1 παρέχει στην ΕΕΤΤ ευρείες αρμοδιότητες σχετικά με τη συλλογή στοιχείων, τόσο για τους σκοπούς ex ante ρύθμισης του τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όσο και για ex post έρευνα και εφαρμογή. Ειδικότερα, το άρθρο 64 παρ.1 του Νόμου επιβάλλει σε όλες τις επιχειρήσεις που παρέχουν δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών υπό καθεστώς Γενικής Άδειας να παρέχουν όλες τις πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών πληροφοριών που απαιτούνται προκειμένου η ΕΕΤΤ να διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τις διατάξεις ή τις αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τη νομοθεσία για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, συμπεριλαμβανομένων (άρθρο 64 παρ.1, εδ.(στ)) όλων των πληροφοριών που απαιτούνται για την ανάλυση αγοράς και τον προσδιορισμό των επιχειρήσεων με ΣΙΑ. Σύμφωνα με το άρθρο 64 παρ.4 του Νόμου, οι επιχειρήσεις αυτές θα πρέπει να παρέχουν τις αιτούμενες πληροφορίες άμεσα κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και το βαθμό λεπτομέρειας που καθορίζει η ΕΕΤΤ και εφόσον δεν ορίζεται άλλη προθεσμία, εντός είκοσι (20) εργασίμων ημερών από το αίτημα. Ο Νόμος ορίζει ένα ελάχιστο χρονικό διάστημα πέντε (5) εργασίμων ημερών για την παροχή πληροφοριών.

Επίσης, σύμφωνα με το Άρθρο 12 παρ.1(στ) του Νόμου, οι αρμοδιότητες σχετικά με το δίκαιο του Ανταγωνισμού όσον αφορά τον τομέα των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών ανήκει στην ΕΕΤΤ και όχι στην Επιτροπή Ανταγωνισμού. Στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της σχετικά με το δίκαιο του ανταγωνισμού, το άρθρο 14 του Νόμου παρέχει στην ΕΕΤΤ ευρείες αρμοδιότητες σχετικά με τη συλλογή στοιχείων που είναι απαραίτητα για την εφαρμογή του Νόμου 703/1977, συμπεριλαμβανομένης της εξουσίας ελέγχου βιβλίων και άλλων εγγράφων των τηλεπικοινωνιακών παρόχων και της έρευνας των στα γραφεία και λοιπές εγκαταστάσεις τους.

2.2 Ορισμός της σχετικής αγοράς προϊόντων/ υπηρεσιών και της σχετικής γεωγραφικής αγοράς

2.2.1 Η δομή της αγοράς

Η κύρια πλατφόρμα για την παροχή υπηρεσιών πρόσβασης σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση στην Ελλάδα σήμερα είναι ο χάλκινος τοπικός βρόχος, καθώς επίσης οι συνδέσεις οπτικών ινών και οι ασύρματες συνδέσεις. Ο χάλκινος τοπικός βρόχος αποτελείται από το κύκλωμα φυσικού συνεστραμμένου μεταλλικού ζεύγους που συνδέει το τερματικό σημείο του δικτύου στις εγκαταστάσεις του συνδρομητή με τον Κύριο Καταναμητή (Main Distribution Frame - MDF) ή με αντίστοιχη υποδομή.

Ο ΟΤΕ είναι ο μοναδικός πάροχος χάλκινων τοπικών βρόχων στην Ελλάδα.¹⁴ Το δίκτυό του διαθέτει 4.865.790 ενεργές συνδέσεις τοπικής πρόσβασης¹⁵ με σχεδόν πλήρη κάλυψη. Οι εν λόγω τοπικές συνδέσεις του ΟΤΕ αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια μιας μεγάλης περιόδου, σε μεγάλο βαθμό δε, κατά το διάστημα που ο ΟΤΕ απολάμβανε τα οφέλη των εκχωρηθέντων ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων.

Μια σειρά από τεχνολογίες μπορούν να υποστηρίξουν την πρόσβαση για την παροχή λιανικών ευρυζωνικών υπηρεσιών. Ωστόσο, η χονδρική ΑΠΤΒ παρέχει στους παρόχους που την προμηθεύονται τη δυνατότητα να επιλέξουν τις γεωγραφικές περιοχές που είναι οι καταλληλότερες για αυτούς καθώς και τη δυνατότητα να παρέχουν μια ευρύτερη γκάμα υπηρεσιών/ προϊόντων συμπεριλαμβανομένων διαφοροποιημένων ευρυζωνικών προϊόντων/ υπηρεσιών. Όπως προαναφέρθηκε η βασική υποδομή δικτύου (συμπεριλαμβάνονται μεριζόμενη πρόσβαση ή πλήρως αποδεσμοποιημένη πρόσβαση) σε σταθερή θέση στην Ελλάδα σήμερα είναι ο χάλκινος τοπικός βρόχος. Ο έλεγχος επί της πρόσβασης του τελικού χρήστη στον τοπικό βρόχο που παρέχουν τόσο οι πλήρεις όσο και οι μεριζόμενοι τοπικοί βρόχοι, δίνει την δυνατότητα ανάπτυξης καινοτόμων λιανικών προϊόντων.

Οι μορφές της Αδεσμοποίητης Πρόσβασης στον Τοπικό Βρόχο (ΑΠΤΒ) οι οποίες είναι επί του παρόντος διαθέσιμες στην Ελλάδα είναι οι ακόλουθες:

- Πλήρως αδεσμοποίητη πρόσβαση σε μεταλλικούς τοπικούς βρόχους,

¹⁴ Στοιχεία από ΟΤΕ και Εναλλακτικούς Παρόχους 31/08/2008

¹⁵ Στοιχεία από ΟΤΕ 31/08/2008

- Μεριζόμενη πρόσβαση σε μεταλλικούς τοπικούς βρόχους,
- Πλήρως αδεσμοποίητη πρόσβαση σε μεταλλικούς τοπικούς υπο-βρόχους, και
- Μεριζόμενη πρόσβαση σε μεταλλικούς τοπικούς υπο-βρόχους.

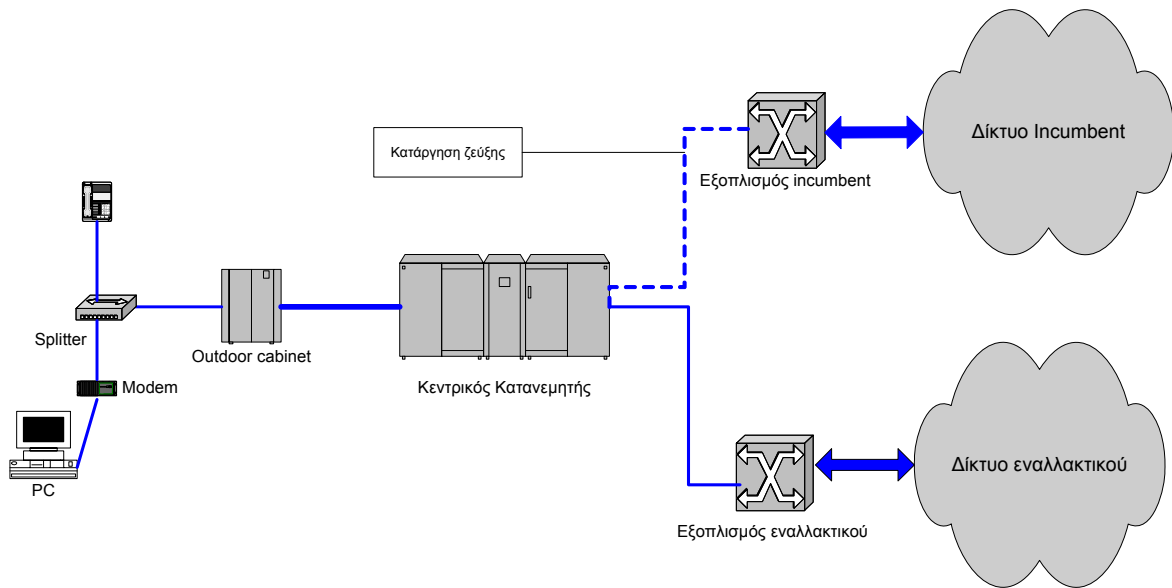
Η πλήρως αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο παρέχει στον εναλλακτικό πάροχο τον έλεγχο επί του συνόλου του φάσματος συχνοτήτων του συνεστραμμένου ζεύγους και επιτρέπει σε αυτόν να παρέχει μέσω της γραμμής πρόσβασης υπηρεσίες υψηλής χωρητικότητας, φωνής καθώς επίσης και άλλες υπηρεσίες χαμηλής χωρητικότητας. Στην περίπτωση της Πλήρως Αδεσμοποίητης Πρόσβασης ο ΟΤΕ παύει να ελέγχει οποιοδήποτε τμήμα του φάσματος της γραμμής πρόσβασης.

Η μεριζόμενη αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο επιτρέπει στον εναλλακτικό πάροχο να εστιάσει στην παροχή υπηρεσιών υψηλής χωρητικότητας, ενώ ο ΟΤΕ εξακολουθεί να παρέχει φωνή και άλλες υπηρεσίες χαμηλής χωρητικότητας μέσω της χωρητικότητας του χαμηλότερου φάσματος. Για το διαχωρισμό της κίνησης χαμηλής και υψηλής χωρητικότητας πριν τον κόμβο του ΟΤΕ χρησιμοποιείται ένας διαχωριστής (splitter).

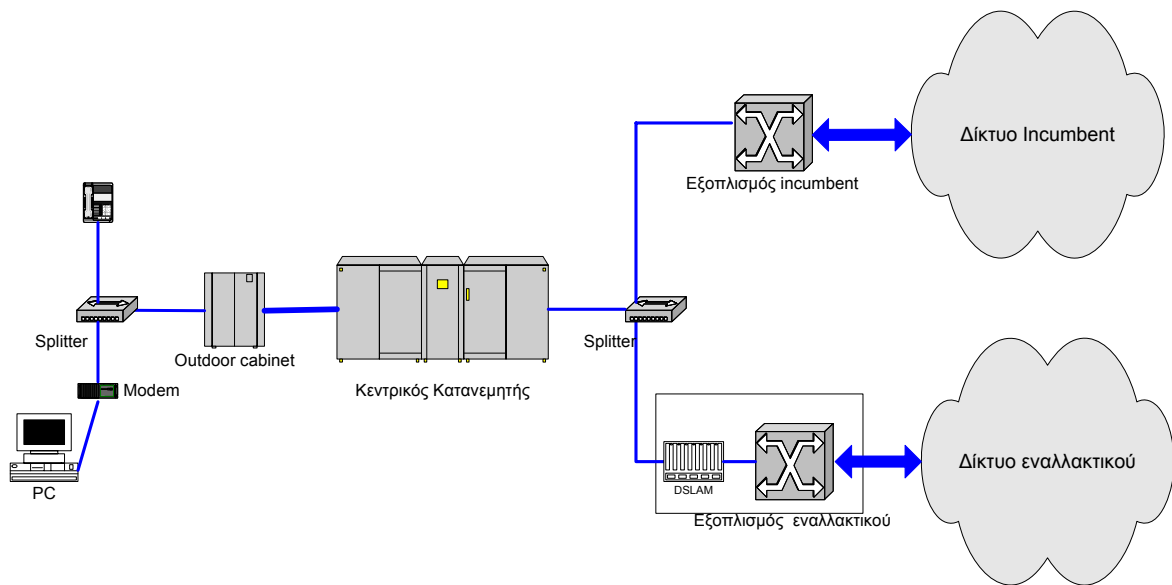
Επιπλέον, οι εναλλακτικοί πάροχοι πρέπει να αποκτήσουν πρόσβαση σε υπηρεσίες συνεγκατάστασης - φυσική, απομακρυσμένη ή εικονική – (συμπεριλαμβανομένης της παροχής φυσικού χώρου και τεχνικών ευκολιών) καθώς και σε άλλες σχετικές ή βοηθητικές ευκολίες προκειμένου να παρέχουν αποδοτικά λιανικές ευρυζωνικές υπηρεσίες πρόσβασης μέσω της ΑΠΤΒ. Οι ως άνω σχετικές ευκολίες περιλαμβάνουν τις καλωδιακές συνδέσεις, τα σχετικά συστήματα πληροφορικής, τις τεχνικές διεπαφές, τα πρωτόκολλα ή άλλες κρίσιμες τεχνολογίες.

Οι πλήρως αδεσμοποίητοι τοπικοί βρόχοι και οι μεριζόμενοι βρόχοι περιγράφονται διαγραμματικά στα σχήματα 1 και 2 κατωτέρω.

Σχήμα 1 Πλήρως Αδεσμοποίητη Πρόσβαση

Σχήμα 2 Μεριζόμενη Πρόσβαση

Τα καλώδια οπτικών ινών δύναται επίσης να χρησιμοποιηθούν για την παροχή πρόσβασης σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση. Στην Ελλάδα ο παρεχόμενος αριθμός συνδέσεων οπτικών ινών προς τελικούς χρήστες είναι περιορισμένος. Η Ελληνική Πολιτεία ανακοίνωσε πρόσφατα την “Στρατηγική για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και τις νέες

τεχνολογίες 2008 – 2013, Ανάπτυξη υποδομών, Δίκτυα πρόσβασης επόμενης γενιάς”¹⁶, ένα νέο πρόγραμμα για την ανάπτυξη υποδομών οπτικών ινών για δίκτυα νέας γενιάς. Η συνολική διάρκεια ανάπτυξης του δικτύου είναι επτά χρόνια και προβλέπεται καλύψει δύο εκατομμύρια νοικοκυριά, την Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και 50 μεγάλες ελληνικές πόλεις.

Τον Ιανουάριο του 2001, η EETT αδειοδότησε παρόχους σταθερής ασύρματης πρόσβασης προκειμένου να παρέχουν σταθερή ασύρματη πρόσβαση στις ζώνες των 3,5 και 25 GHz. Ειδικότερα, αδειοδότησε τρεις παρόχους στη ζώνη των 3,5 GHz και πέντε στη ζώνη των 25 GHz. Οι άδειες σταθερής ασύρματης πρόσβασης επιβάλλουν υποχρεώσεις ανάπτυξης δικτύου και υποχρεώσεις κάλυψης. Απαιτούν από τον κάτοχο της άδειας να παρέχει ραδιοκάλυψη τουλάχιστον στο 20% του Ελληνικού πληθυσμού εντός δύο ετών από την εκχώρηση της άδειας μέχρι την λήξη, τροποποίηση ή ανάκληση αυτής. Επιπλέον, οι κάτοχοι άδειας στα 3,5 GHz πρέπει να δραστηριοποιούνται σε τουλάχιστον τέσσερις νομούς στην Ελλάδα. Οι κάτοχοι άδειας στα 3,5 GHz πρέπει να παρέχουν υπηρεσία που να λειτουργεί σε ταχύτητες τουλάχιστον 64 Kbps, ενώ οι κάτοχοι άδειας στα 25 GHz πρέπει να παρέχουν υπηρεσίες φωνητικής τηλεφωνίας και υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης. Την 31^η Αυγούστου 2008 υπήρχαν 906 συνδέσεις σταθερής ευρυζωνικής ασύρματης πρόσβασης.¹⁷

2.2.2 Μεθοδολογία

Ο καθορισμός μιας σχετικής αγοράς περιλαμβάνει δύο βασικές διαστάσεις: τα σχετικά προϊόντα που περιλαμβάνονται στην αγορά και τη γεωγραφική έκταση της αγοράς. Τα όρια της αγοράς προσδιορίζονται εξακριβώνοντας τους περιορισμούς των παρόχων στον καθορισμό τιμών στην αγορά. Υπάρχουν δύο κύριοι περιορισμοί που αφορούν την δυνατότητα των καταναλωτών να υποκαταστήσουν τα σχετικά προϊόντα με άλλα (υποκατάσταση της ζήτησης) και την δυνατότητα των προμηθευτών να μεταστρέψουν, ή να αυξήσουν την παραγωγή για την παροχή των σχετικών προϊόντων (υποκατάσταση της προσφοράς) ανταποκρινόμενοι σε μια σχετική αύξηση τιμών.

Η εξέταση του «υποθετικού μονοπωλιακού παρόχου» (Hypothetical Monopolist Test) είναι ένα χρήσιμο εργαλείο που χρησιμοποιείται συχνά για να προσδιορίσει τα στενά

¹⁶ <http://www.yme.gr/?getwhat=7&tid=21&aid=1532&id>

¹⁷ Την 1^η Οκτωβρίου 2002 υπήρχαν 120 συνδέσεις σταθερής ασύρματης πρόσβασης. Αυτές αυξήθηκαν στις 278 την 1^η Ιουλίου του 2003 και στις 367 τον Ιανουάριο του 2004, σε 532 την 01/07/2004, σε 596 την 01/07/2004. Ωστόσο παρατηρήθηκε μείωση με 221 την 1^η Ιανουαρίου 2005, 249 την 1^η Απριλίου 2005.

υποκατάστατα από πλευράς ζήτησης και προσφοράς. Ένα προϊόν θεωρείται ότι αποτελεί μια ξεχωριστή αγορά εάν ένας υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος θα μπορούσε να επιβάλει μία μικρή αλλά σημαντική, μη μεταβατική αύξηση στην τιμή του προϊόντος – έως και 10% - (Small but Significant, non Transitory Increase in Price - SSNIP) πάνω από το ανταγωνιστικό επίπεδο τιμών χωρίς απώλεια των πωλήσεων, σε τέτοιο βαθμό ώστε αυτή η άνοδος τιμών να καταστεί ασύμφορη. Εάν μια τέτοια άνοδος τιμών ήταν ασύμφορη, επειδή οι καταναλωτές θα μεταπηδούσαν σε άλλα προϊόντα, ή επειδή οι προμηθευτές άλλων προϊόντων θα άρχιζαν να ανταγωνίζονται με τον υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο, ο καθορισμός αγοράς θα έπρεπε να επεκταθεί για να περιλάβει τα υποκατάστατα προϊόντα.

Στην παρούσα ενότητα, καταρχήν, η αγορά ορίζεται από την πλευρά ζήτησης. Η ανάλυση της υποκατάστασης της πλευράς ζήτησης έχει πραγματοποιηθεί με την εξέταση εάν άλλα προϊόντα θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως υποκατάστατα από τους καταναλωτές, σε περίπτωση που ο υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος επιβάλει μία μικρή αλλά σημαντική, μη μεταβατική αύξηση στην τιμή του προϊόντος (SSNIP) πάνω από το ανταγωνιστικό επίπεδο τιμών.

Στην συνέχεια εξετάζονται οι δυνατότητες υποκατάστασης από την πλευρά της προσφοράς προκείμενου να αξιολογηθεί εάν υπάρχουν επιπλέον περιορισμοί στην διαμόρφωση της τιμολογιακής πολιτικής του υποθετικού μονοπωλιακού παρόχου που δεν έχουν περιληφθεί στο στάδιο της ανάλυσης της υποκατάστασης της ζήτησης. Βασική υπόθεση για τον ορισμό της υποκατάστασης της προσφοράς είναι ότι η είσοδος στην αγορά είναι χαμηλού κόστους και μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσα σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα (π.χ. μέχρι 12 μήνες).

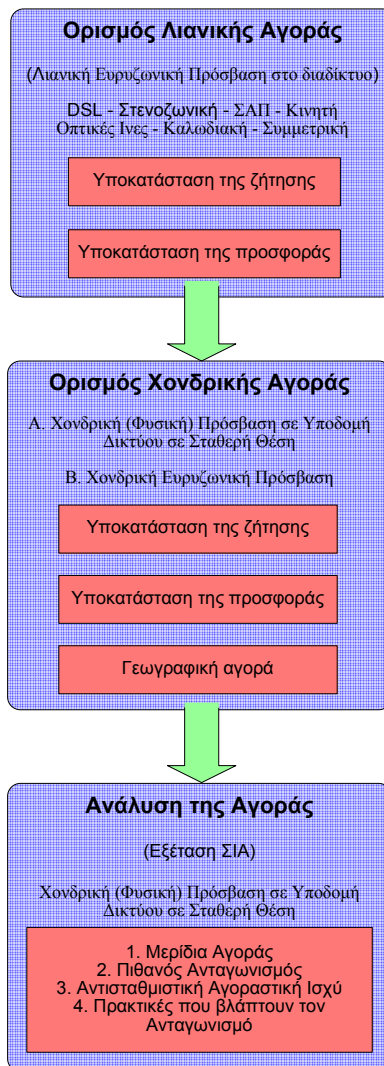
Βασικό κριτήριο για να θεωρηθεί η υποκατάσταση της ζήτησης σχετική, είναι οι προμηθευτές / πάροχοι να είναι σε θέση να εισέλθουν στην αγορά γρήγορα και με χαμηλό κόστος λόγω της παρούσας θέσης τους στην παροχή άλλων υπηρεσιών. Επιπλέον, από την είσοδο ενός προμηθευτή στην παροχή της εν λόγω υπηρεσίας πρέπει επίσης να δημιουργείται και πρόσθετος περιορισμός του ανταγωνισμού. Δηλαδή, κατά την διάρκεια της ανάλυσης του ορισμού των πιθανών υποκατάστατων της προσφοράς, είναι βασικό, οι προμηθευτές/πάροχοι αυτών των υπηρεσιών να μην έχουν ήδη περιληφθεί ως υπάρχοντες προμηθευτές των υπηρεσιών που έχουν οριστεί ως υποκατάστατα της ζήτησης. Υπάρχει η πιθανότητα να υπάρχουν προμηθευτές που παρέχουν λοιπές υπηρεσίες καθώς και υποκατάστατα της

ζήτησης του προϊόντος για το οποίο ο υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος αύξησε την τιμή του. Τέτοιοι προμηθευτές δεν είναι σχετικοί με την υποκατάσταση της προσφοράς δεδομένου ότι οι τα προϊόντα που παρέχουν ορίστηκαν ήδη ως υποκατάστατα της ζήτησης. Επομένως, η είσοδος τους έχει ήδη ληφθεί υπόψη και έτσι η υποκατάσταση της προσφοράς από αυτούς οι προμηθευτές δεν μπορεί να δημιουργεί πρόσθετο περιορισμό του ανταγωνισμού στον υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο.

Ένας άλλος παράγοντας στον καθορισμό των ορίων της σχετική αγοράς αφορά στην εξέταση της ύπαρξης κοινών περιορισμών στην τιμολόγηση πελατών, υπηρεσιών ή γεωγραφικών περιοχών (δηλ. περιοχών εντός των οποίων ένας πάροχος προσφέρει εκουσίως τα προϊόντα του με όμοια τιμή). Εάν παρατηρούνται κοινοί περιορισμοί τιμολόγησης, οι γεωγραφικές περιοχές στις οποίες ισχύουν οι τιμές αυτές θα μπορούσαν να περιληφθούν στην ίδια σχετική αγορά. Ως εκ τούτου, στην περίπτωση που υπάρχουν γεωγραφικές περιοχές όπου οι όροι του ανταγωνισμού είναι ομοιογενείς, ο ορισμός της σχετικής γεωγραφικής αγοράς θα πρέπει να περιλαμβάνει όλες εκείνες τις περιοχές στην ίδια αγορά.

Αν και η παρούσα ανάλυση αφορά στην αναθεώρηση της αγοράς χονδρικής (φυσικής) πρόσβασης σε υποδομή δικτύου (συμπεριλαμβάνονται μεριζόμενη πρόσβαση ή πλήρως αποδεσμοποιημένη πρόσβαση) σε σταθερή θέση, βασική παράμετρος στην ανάλυση αποτελεί ο ορισμός της σχετικής λιανικής αγοράς. Αυτό συμβαίνει διότι προϋπόθεση για την ύπαρξη χονδρικής υπηρεσίας αποτελεί η ζήτηση για τη λιανική υπηρεσία. Ο ορισμός της λιανικής αγοράς δύναται να επηρεάσει την ανάλυση της ύπαρξης σημαίνουσας θέσης (SMP) στην σχετική χονδρική αγορά, δεδομένου ότι, γενικά αν και όχι απαραίτητα, η σχετική χονδρική αγορά είναι τόσο ευρεία όσο τα υποκατάστατα της ζήτησης στη σχετική λιανική αγορά. Για την τρέχουσα αναθεώρηση της αγοράς χονδρικής πρόσβασης σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση είναι απαραίτητο να οριστεί η σχετική λιανική αγορά. Σε μερικές περιπτώσεις, η χονδρική υπηρεσία δύναται να χρησιμοποιηθεί ως βάση για αγορές που ορίζονται χωριστές στο λιανικό επίπεδο.

Η διαδικασία που ακολουθείται από την EETT στα πλαίσια της παρούσας ανάλυσης παρουσιάζεται στο παρακάτω σχήμα:

Σχήμα 3 Διάγραμμα Διαδικασίας Ανάλυσης Αγορών

Η ΕΕΤΤ εξέτασε τις αγορές χονδρικής που σχετίζονται με την παροχή λιανικών ευρυζωνικών υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο. Στα πλαίσια αυτά, εξέτασε τα τεχνικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά των διαθέσιμων εναλλακτικών υπηρεσιών χονδρικής, κυρίως για να προσδιορίσει το βαθμό στον οποίο οι διαφορές στα χαρακτηριστικά αυτά υποδεικνύουν ότι οι υπηρεσίες λειτουργούν σε διαφορετικά λειτουργικά επίπεδα, τις επιπρόσθετες υπηρεσίες και τον εξοπλισμό που απαιτείται προκειμένου οι υπηρεσίες αυτές να υποκατασταθούν μεταξύ τους λειτουργικά, καθώς και τυχόν περιορισμούς που αποκλείουν τη δυνατότητα της λειτουργικής υποκατάστασης.

2.2.3 Λιανικό επίπεδο

Όπως αναφέρει η Αιτιολογική Έκθεση της νέας Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής "...η αρχική Σύσταση όριζε ότι η αγορά αδεσμοποίητης πρόσβασης σε τοπικούς βρόχους και υπο-βρόχους υπόκειται σε εκ των προτέρων ρύθμιση. Η αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο (ΑΠΤΒ) επιτρέπει στους εναλλακτικούς παρόχους να παράσχουν λιανική πρόσβαση και φωνητικές υπηρεσίες σε σταθερή θέση, καθώς και χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης και τερματισμού κλήσεων σε σταθερή θέση. Πάντως, και σε ευρύτερο πλαίσιο, οι εναλλακτικοί πάροχοι επενδύουν προεχόντως στην Αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο (ΑΠΤΒ) προκειμένου να παρέχουν υπηρεσίες δεδομένων (κυρίως υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο), παρέχοντας συμπληρωματικά και υπηρεσίες φωνής. Κατά συνέπεια, η Αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο (ΑΠΤΒ) εξετάστηκε πρωταρχικά, βάσει της αρχικής Σύστασης, στο πλαίσιο παροχής ευρυζωνικών υπηρεσιών, γεγονός το οποίο εξακολουθεί να ισχύει υπό το φώς και της νέας Σύστασης".

Για τις ανάγκες της παρούσας ανάλυσης η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σχετική κατάντη αγορά στην χονδρική πρόσβαση σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση είναι κατά κύριο λόγο η λιανική ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο που κατ' ελάχιστον περιλαμβάνει μόνιμη σύνδεση στο διαδίκτυο, επιτρέπει την ταυτόχρονη χρήση υπηρεσιών φωνής και διαδικτύου και την μεταφορά δεδομένων με ταχύτητα μεγαλύτερη αυτής της σύνδεσης dial up. Σύμφωνα με το επεξηγηματικό –στη Σύσταση ορισμού αγορών- κείμενο της Επιτροπής, η αγορά περιλαμβάνει τόσο οικιακούς όσο και επιχειρησιακούς πελάτες στην Ελληνική Επικράτεια.

2.2.3.1 Ανάλυση των υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο σε λιανικό επίπεδο

Η επιλογή ενός καταναλωτή για τη χρήση ενός προϊόντος συνήθως εξαρτάται από τα λειτουργικά χαρακτηριστικά και την τιμή του προϊόντος. Αυτό δεν σημαίνει ότι προϊόντα με διαφορές στα λειτουργικά χαρακτηριστικά δεν είναι δυνατό να χρησιμοποιούνται από τον καταναλωτή για τον ίδιο σκοπό. Στην περίπτωση αυτή είναι δυνατό τα διαφορετικά αυτά προϊόντα να περιληφθούν στην ίδια λιανική αγορά.

Επιπλέον, η διαφορά στην τιμή μεταξύ διαφορετικών προϊόντων δεν σημαίνει ότι ανήκουν σε διαφορετική αγορά. Σημαντικός παράγοντας για την ένταξη ή μη στην ίδια σχετική αγορά είναι η αντίδραση των καταναλωτών σε περίπτωση σχετικής αύξησης της τιμής και η πιθανότητα να τα θεωρήσουν ως υποκατάστατα. Επίσης, στην εξέταση της

υποκατάστασης θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το πιθανό κόστος (ή άλλα εμπόδια) μεταστροφής σε άλλο προϊόν, το οποίο εάν είναι σημαντικό είναι πιθανό να περιορίζει της δυνατότητα ορισμού του εναλλακτικού προϊόντος ως υποκατάστατου.

Η δυνατότητα πρόσβασης μέσω καλωδιακής υποδομής (ομοαξονικό καλώδιο) δεν υφίσταται και δεν προβλέπεται στο εγγύς ή μακρινό μέλλον η ανάπτυξη καλωδιακής υποδομής στην Ελληνική επικράτεια.

Η ΕΕΤΤ εξέτασε την υποκατάσταση της υπηρεσίας ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο σε σχέση με τις παρακάτω υπηρεσίες, λαμβάνοντας υπόψη ότι η συντριπτική πλειοψηφία των συνδέσεων πρόσβασης στο διαδίκτυο πραγματοποιείται μέσω ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης:

- στενοζωνικής πρόσβασης (dial up)
- ευρυζωνικής πρόσβασης μέσω κινητής σύνδεσης
- συμμετρικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο (περιλαμβάνονται και οι μισθωμένες γραμμές)
- ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών και
- ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω ΣΑΠ

Η σχετική αγορά χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης ορίστηκε βάσει των συμπερασμάτων της παραπάνω ανάλυσης και του ορισμού της σχετικής αγοράς λιανικής.

Τα βασικά χαρακτηριστικά της υπηρεσίας ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο είναι τα παρακάτω:

1. Ασυμμετρία

Η φύση της υπηρεσίας αυτής σημαίνει ότι η μέγιστη χωρητικότητα λήψης δεδομένων (downstream capacity) είναι μεγαλύτερη από αυτή την αποστολής δεδομένων (upstream capacity).

2. Πρόσβαση σε υπηρεσίες ευρείας ζώνης

Εκτός της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο υπάρχουν και άλλες υπηρεσίες που μπορεί να υποστηρίξει η ευρυζωνική πρόσβαση. Αυτές οι υπηρεσίες περιλαμβάνουν τις υπηρεσίες φωνής μέσω IP (VoIP), video on demand, IPTV και ιδεατά ιδιωτικά δίκτυα

(VPN). Εντούτοις, είναι δύσκολο να ενσωματωθούν πλήρως αυτές οι υπηρεσίες στην παρούσα ανάλυση αγοράς μέχρι να είναι σαφέστερη η φύση των υπηρεσιών και τα οικονομικά χαρακτηριστικά τους.

3. Ευρυζωνικότητα

Η ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο έχει τρία ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα /λειτουργίες που δεν είναι διαθέσιμες στην στενοζωνική πρόσβαση και επομένως δύναται να χαρακτηριστεί υπηρεσία που διαφοροποιείται ποιοτικά από αυτήν της στενοζωνικής πρόσβασης.

- η σύνδεση είναι μόνιμη και επομένως δεν απαιτείται dial up. Το χαρακτηριστικό αυτό επιτρέπει στον χρήστη να κάνει χρήση των υπηρεσιών σε πραγματικό χρόνο όπως η λήψη / αποστολή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- είναι δυνατή η ταυτόχρονη χρήση των υπηρεσιών φωνής και υπηρεσιών δεδομένων
- έχει μεγαλύτερη ταχύτητα λήψης δεδομένων (μέχρι 24 Mbps) από αυτής της υπηρεσίας dial up (μέχρι 128 Kbps)

Σημαντική παράμετρος στην εξέταση της υποκατάστασης της ζήτησης είναι ο καθορισμός του ανώτατου ορίου της ταχύτητας της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο που μπορεί να οδηγήσει στην μεταβολή της υποκατάστασης της ζήτησης. Για το χρονικό διάστημα της αναθεώρησης, η EETT εξέτασε τις προσφερόμενες ταχύτητες και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το όριο αυτό είναι τα 24Mbps. Η άμεση υποκατάσταση μεταξύ των πακέτων της μεγαλύτερης (24Mbps) και μικρότερης (1Mbit) ταχύτητας μπορεί να είναι περιορισμένη αλλά η υποκατάσταση μεταξύ των πλησιέστερων ταχυτήτων (πχ 1 Mbit και 2Mbps) μπορεί να εξαρτάται αποκλειστικά από την παράμετρο της τιμής του πακέτου, δεδομένου ότι όλα τα άλλα χαρακτηριστικά της υπηρεσίας είναι όμοια μεταξύ των πακέτων (μόνιμη σύνδεση, μεγαλύτερη ταχύτητα από την υπηρεσία του dial up και δυνατότητα ταυτόχρονης χρήσης των υπηρεσιών φωνής και πρόσβασης στο διαδίκτυο). Στο μέλλον είναι πολύ πιθανόν οι υπάρχουσες ταχύτητες να αυξηθούν σημαντικά και για το λόγο αυτό η EETT θα παρακολουθεί τις εξελίξεις στην αγορά. Στην περίπτωση όπου νέες εφαρμογές που απαιτούν υψηλότερες ταχύτητες πρόσβασης στο διαδίκτυο γίνουν δημοφιλείς και αυξηθεί η

χρήση τους από τους καταναλωτές, τότε η ΕΕΤΤ δύναται να αναθεωρήσει τον ορισμό της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο στις επόμενες αναλύσεις αγορών.

Η ανάλυση της αγοράς είναι προσανατολισμένη στο μέλλον (forward looking) σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Αρχές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής¹⁸. Επομένως, είναι σημαντικό να αναγνωριστεί και να ληφθεί υπόψη κατά τον ορισμό των σχετικών αγορών ότι υπήρξε σημαντική εξέλιξη στις διαθέσιμες υπηρεσίες σε επίπεδο των τελικών χρηστών κατά τη διάρκεια των πρόσφατων ετών και η οποία προβλέπεται για να συνεχιστεί κατά τη διάρκεια της ερχόμενης περιόδου.

2.2.3.2 Υποκατάσταση μεταξύ ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και στενοζωνικής πρόσβασης (dial up)

Υποκατάσταση Ζήτησης

Τα τρία χαρακτηριστικά της (ασύμμετρης) ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο όπως αυτά αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο είναι απαραίτητο να υπάρχουν ταυτόχρονα ώστε μια υπηρεσία πρόσβασης στο διαδίκτυο να οριστεί ως ευρυζωνική. Η dial up πρόσβαση στο διαδίκτυο με τεχνολογίες όπως το PSTN και ISDN δεν παρέχει όλα τα ανωτέρω χαρακτηριστικά. Το PSTN δεν πληρεί κανένα από τα τρία χαρακτηριστικά, ενώ το ISDN δεν μπορεί να δώσει μόνιμη σύνδεση και να επιτύχει ταχύτητες μεγαλύτερες από 128 kbit/s κατά την ταυτόχρονη χρήση υπηρεσιών φωνής και δεδομένων.

Βασική παράμετρος στην ανάλυση για τον ορισμό της αγοράς είναι η επίδραση που θα έχει μία μικρή αλλά σημαντική, μη μεταβατική αύξηση στην τιμή του προϊόντος (SSNIP) πάνω από το ανταγωνιστικό επίπεδο τιμών που δύναται να επιβάλει ένας υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος. Οι επόμενες παράγραφοι εξετάζουν τα διαθέσιμα στοιχεία ως προς την πιθανότητα η ευρυζωνική και στενοζωνική πρόσβαση (dial up) να ανήκουν στην ίδια οικονομική αγορά. Κατόπιν, γίνεται προσπάθεια να αξιολογηθεί εάν αυτή η αύξηση τιμής (SSNIP) που μπορεί να επιβληθεί στην ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο θα οδηγούσε ένα σημαντικό αριθμό πελατών να μεταστραφούν από την ευρυζωνική στο διαδίκτυο στην στενοζωνική πρόσβαση (dial up) και οπότε η αύξηση αυτή θα γίνει ασύμφορη για τον μονοπωλιακό πάροχο.

---

¹⁸ Παράγραφος 20

	Συνδρομητές Διαδικτύου
H1 2005	885.633
H2 2005	882.208
H1 2006	917.722
H2 2006	934.100
H1 2007	1.071.804
H2 2007	1.114.443

Πίνακας 1 Συνδρομητές Διαδικτύου

Από τα στοιχεία της EETT σχετικά με την ανάπτυξη της αγοράς της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο (Πίνακας 1) συμπεραίνεται ότι ο τελικός χρήστης θεωρεί ότι υπάρχει σημαντική ωφέλεια από την χρήση της συγκεκριμένης υπηρεσίας και είναι διατεθειμένος να πληρώσει (willing to pay) και την συγκεκριμένη τιμή για την αγορά της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο. Οι καταναλωτές αξιολογούν την υπηρεσία περισσότερο αφότου κάνουν χρήση της υπηρεσίας συγκριτικά με την άποψη που είχαν για την αξία της υπηρεσίας πριν να κάνουν χρήση της. Ο βασικός λόγος είναι ότι μέσω της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μπορούν να κάνουν χρήση με ευκολία διαφόρων υπηρεσιών περιεχομένου του διαδικτύου και να έχουν πρόσβαση σε παιχνίδια, αρχεία μουσικής, video streaming/ video on demand καθώς και δυνατότητα παρακολούθησης τηλεόρασης. Όλες αυτές οι εφαρμογές είναι εξαιρετικά δύσκολα, ή καθόλου προσβάσιμες μέσω της υπηρεσίας dial up. Επομένως, ακόμα και με την αύξηση SSNIP, αφότου ο καταναλωτής δοκιμάσει την ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο ελαχιστοποιούνται οι πιθανότητες να μεταστραφεί στην υπηρεσία dial up. Η παράμετρος της ποιότητας μέσω της αύξησης της ταχύτητας γίνεται σημαντικότερη όσο αυξάνονται οι δυνατότητες του χρήστη να έχει πρόσβαση σε καινοτόμες υπηρεσίες που μπορεί να τις εξατομικεύσει.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών έχουν παρατηρηθεί σημαντικές διαφοροποιήσεις στα χαρακτηριστικά των ευρυζωνικών υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο (π.χ. συνεχείς μειώσεις στην τιμή που οφείλεται εν μέρει στις σημαντικές μειώσεις του κόστους παροχής υπηρεσιών στους τελικούς χρήστες, αυξήσεις στις διαθέσιμες ταχύτητες, flat fee rate τιμολόγηση, κ.λπ.). Επομένως, η εξέλιξη στις ευρυζωνικές υπηρεσίες καθιστά δύσκολη την εξαγωγή συμπερασμάτων για τις πιθανές ελαστικότητες των τιμών στενοζωνικών και ευρυζωνικών υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο. Αν και υπάρχουν στοιχεία για τις τάσεις εξέλιξης των τιμών, δεν είναι δυνατό να απομονωθεί πλήρως εάν οποιαδήποτε μεταστροφή μεταξύ των στενοζωνικών και ευρυζωνικών υπηρεσιών ήταν

απάντηση στις σχετικές μεταβολές των τιμών ή απλά οφείλεται στις αυξανόμενες απαιτήσεις των χρηστών για ευρυζωνικές υπηρεσίες. Αυτό μπορεί να συνεπάγεται ότι η μεταστροφή των χρηστών θα υπήρχε ακόμα και αν οι σχετικές τιμές της στενοζωνικών και ευρυζωνικών υπηρεσιών είχαν παραμείνει αμετάβλητες.

Δεδομένου ότι η εξαγωγή συμπερασμάτων για την μεταστροφή των χρηστών λόγω των σχετικών μεταβολών των τιμών είναι δύσκολη η EETT θα εξετάσει την υποκατάσταση της ζήτησης χρησιμοποιώντας στοιχεία από τις τρέχουσες τιμές και της εξέλιξης των ταχυτήτων των υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται οι ταχύτητες πρόσβασης των υπηρεσιών λιανικής dial-up και ADSL (μέσω της σχετικής προσφοράς του ΟΤΕ) που είναι επί του παρόντος διαθέσιμες στην Ελλάδα:

Τεχνολογία	Εύρος ζώνης	Τύπος
<i>PSTN</i>	Έως 64 Kbps (συμμετρική)	Dial-up
<i>ISDN BRA</i>	64 Kbps / 128 Kbps (συμμετρική)	Dial-up
<i>ADSL</i>	1024/ 256 Kbps	Μόνιμη Σύνδεση
<i>ADSL</i>	2048/ 256 Kbps	Μόνιμη Σύνδεση
<i>ADSL</i>	4096/ 256 Kbps	Μόνιμη Σύνδεση
<i>ADSL</i>	8192/ 384 Kbps	Μόνιμη Σύνδεση
<i>ADSL</i>	24576/ 1024 Kbps	Μόνιμη Σύνδεση

Πίνακας 2 Ταχύτητες Πρόσβασης Λιανικής

Σύγκριση Τιμολογίων

Η υφιστάμενη τιμολόγηση των υπηρεσιών πρόσβασης ADSL και dial-up οδηγεί σε περαιτέρω διαφοροποίηση των ως άνω υπηρεσιών. Ειδικότερα, υπάρχει διαφορετικό μοντέλο χρέωσης για υπηρεσίες μόνιμης σύνδεσης ADSL (μέσω της σχετικής προσφοράς conn- x του ΟΤΕ), το οποίο αντικατοπτρίζει μια σταθερή (flat rate) χρέωση.

Ευζωνική Πρόσβαση στο διαδίκτυο - Τιμές λιανικής ¹⁹		
Εύρος ζώνης (Kbps)	Τέλος Σύνδεσης	Μηνιαίο τέλος
1024/ 256 Kbps	35	13,9
2048/ 256 Kbps	35	16,4
4096/ 256 Kbps	35	18,9
8192/ 384 Kbps	35	22,6
24576/ 1024 Kbps	35	25,1

Πίνακας 3 Τιμολόγηση Υπηρεσιών Πρόσβασης

Αντιθέτως, οι υπηρεσίες dial-up χρεώνονται ανά μονάδα (metered service). Επιπλέον, υπάρχουν διαφορετικές χρεώσεις για σύνδεση/ εφάπαξ, περιοδική πρόσβαση (πάγιο τέλος) και με βάση τη χρήση της υπηρεσίας. Οι κάτωθι πίνακες απεικονίζουν τις τιμές

- Ώρες αιχμής (08:00-20:00) - €0,352/ώρα και
- Ώρες μη-αιχμής (20:00-08:00) - €0,176/ώρα.

Επιπλέον των ως άνω χρεώσεων, απαιτείται η καταβολή συνδρομής σε ένα πάροχο υπηρεσιών διαδικτύου για την πρόσβαση στο Διαδίκτυο. Παράδειγμα χρέωσης των υπηρεσιών στενοζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο παρατίθενται κατωτέρω και αφορά τιμές του ομίλου ΟΤΕ:

Otenet	PSTN Dynamic 56K (Easy Gate BASIC)	ISDN 64K (Fast Gate Basic)
Αορίστου	13	17
3μηνη + 2μήνες ΔΩΡΟ	35	43
6μηνη	78	95
8μηνη+4 μήνες ΔΩΡΟ	81	91
24μηνη	101	141

Πίνακας 4 Χρέωσης Υπηρεσιών Στενοζωνικής Πρόσβασης

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι τα τέλη για την ευρυζωνικής και στενοζωνικής πρόσβασης στην υπηρεσία διαδικτύου ακολουθούν τιμολογιακή διαφοροποίηση.

Κόστος Μεταστροφής/ Εμπόδια Μεταστροφής

¹⁹ όλες οι τιμές δεν περιλαμβάνουν ΦΠΑ και αφορούν τιμές 11/2008

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι δεν υφίσταται σημαντικό κόστος μεταστροφής το οποίο σχετίζεται με τη μεταστροφή μεταξύ υπηρεσιών λιανικής μέσω dial-up και μέσω ADSL. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, η χρέωση σύνδεσης για μια νέα σύνδεση ADSL ανέρχεται σε €35 για τους νέους συνδρομητές ADSL, η οποία όμως παρέχεται στους περισσότερους συνδρομητές δωρεάν στα πλαίσια προφορών. Το ενδεικτικό κόστος για το απαιτούμενο modem για μια ADSL σύνδεση ξεκινά από €25, το οποίο και αυτό δίδεται δωρεάν στα πλαίσια προσφορών.

Εάν υποθεθεί ότι το κόστος που απαιτείται για την υλοποίηση της σύνδεσης της υπηρεσίας (δηλ. το κόστος το οποίο πρέπει να υποστούν οι μετακινούμενοι συνδρομητές για να έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω ADSL) θα καλυφθεί από τον χρήστη, θα πρέπει να αποσβεστεί σε μια κατάλληλη περίοδο (λχ., 12 μήνες). Κατ'αυτόν τον τρόπο, το κόστος μεταστροφής αυξάνει τις μηνιαίες ADSL χρεώσεις περίπου από 17 έως 27% (ανάλογα με την υπηρεσία ADSL που έχει λάβει κάποιος). Ως εκ τούτου, το ανωτέρω κόστος εμφανίζεται να λειτουργεί ως ένα ήπιο κόστος μεταστροφής το οποίο αυξάνει περαιτέρω την τιμολογιακή διαφοροποίηση μεταξύ υπηρεσιών πρόσβασης dial-up και υπηρεσιών πρόσβασης ADSL.

Υποκατάσταση Προσφοράς

Στην παρακάτω παράγραφο θα εξεταστεί εάν υπάρχουν δυνατότητες υποκατάστασης της προσφοράς σε λιανικό επίπεδο από προμηθευτές της στενοζωνικής πρόσβασης οι οποίοι δεν δραστηριοποιούνται την ίδια περίοδο ως προμηθευτές ευρυζωνικής πρόσβασης και το ενδεχόμενο να προκαλούσαν πρόσθετο περιορισμό του ανταγωνισμού σε έναν υποθετικό μονοπωλιακό προμηθευτή ευρυζωνικής πρόσβασης ο οποίος αυξάνει τις τιμές της ευρυζωνικής πρόσβασης.

Υποκατάσταση της προσφοράς θα μπορούσε δυνητικά να προκύψει με τέσσερις διαφορετικούς τρόπους. Για κάθε τρόπο, η ΕΕΤΤ θα εξετάσει εάν μία τέτοια υποκατάσταση της προσφοράς από τους προμηθευτές στενοζωνικής πρόσβασης θα απέτρεπε μία αύξηση SSNIP στη λιανική τιμή ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο.

Οι τέσσερις τρόποι υποκατάστασης της προσφοράς προς εξέταση είναι οι παρακάτω:

- η χρήση χονδρικών στενοζωνικών προϊόντων
- η ανάπτυξη των απαιτούμενων δικτύων πρόσβασης (και κορμού)

- η χρήση χονδρικών ευρυζωνικών προϊόντων
- η χρήση ΑΠΤΒ

Οι πάροχοι στενοζωνικής πρόσβασης προκειμένου να παρέχουν ευρυζωνικές υπηρεσίες χρειάζονται το απαραίτητο δίκτυο ή πρέπει να αγοράσουν τις απαραίτητες χονδρικές υπηρεσίες. Καταρχήν, υπάρχουν επιλογές υποκατάστασης της προσφοράς που αποκλείονται για τεχνικούς λόγους. Οι χονδρικές στενοζωνικές υπηρεσίες δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να παρέχουν λιανική ευρυζωνική υπηρεσία. Ως εκ τούτου, οι προμηθευτές που παρέχουν στενοζωνικές υπηρεσίες δεν θα μπορούσαν να μεταστρέψουν τις υπηρεσίες τους καθ'αυτόν τον τρόπο.

Μια εναλλακτική προσέγγιση θα μπορούσε να είναι η ανάπτυξη των απαραίτητων δικτύων πρόσβασης (και κορμού) από τον προμηθευτή στενοζωνικής πρόσβασης. Εντούτοις, είναι μάλλον απίθανο να ληφθεί η απόφαση ανάπτυξης δικτύου ως απάντηση σε μία αύξηση 5- 10% στην τιμή της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο. Οι βασικοί λόγοι είναι δύο: το κόστος ανάπτυξης δικτύου είναι εξαιρετικά σημαντικό, με μεγάλο μη ανακτήσιμο κόστος (sunk cost) καθώς και ότι απαιτείται σημαντικό χρονικό διάστημα για την ανάπτυξη του δικτύου οπότε και θα υπάρχει μεγάλη χρονική καθυστέρηση στην απάντηση στην αύξηση των τιμών.

Ο τρίτος δυνητικός εναλλακτικός τρόπος υποκατάστασης της προσφοράς θα μπορούσε να προέλθει από προμηθευτές στενοζωνικής πρόσβασης που παρέχουν και χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση ή κάποια παραλλαγή της υπηρεσίας προκειμένου να παρασχεθούν οι λιανικές ευρυζωνικές υπηρεσίες. Στην περίπτωση της απουσίας ρύθμισης και των σχετικών υποχρεώσεων, δεν είναι βέβαιο ότι η χονδρική ευρυζωνική υπηρεσία πρόσβασης θα παρεχόταν από έναν υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο. Ακόμα κι αν οι λιανικοί προμηθευτές στενοζωνικής πρόσβασης θα μπορούσαν να λάβουν τις ευρυζωνικές χονδρικές υπηρεσίες που θα τους επιτρέπανε να παρέχουν υπηρεσίες στους λιανικούς πελάτες, αυτό δεν θα δημιουργούσε περιορισμό σε έναν υποθετικό προμηθευτή της ευρυζωνικής χονδρικής υπηρεσίας. Αυτό συμβαίνει αφού ο υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος θα ήταν αυτός που θα παρείχε τις χονδρικές υπηρεσίες.

Αντί της αγοράς των χονδρικών ευρυζωνικών προϊόντων πρόσβασης, οι πάροχοι λιανικής στενοζωνικής πρόσβασης θα μπορούσαν να προμηθευτούν ένα προϊόν χονδρικής

που επιτρέπει την χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση όπως αυτό της υπηρεσίας της ΑΠΤΒ. Το ερώτημα που τίθεται από μία τέτοια κίνηση είναι εάν στην πραγματικότητα οι προμηθευτές στενοζωνικής πρόσβασης που μεταστρέφονται στην παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών χρησιμοποιώντας ΑΠΤΒ πραγματικά αποτελούν υποκατάσταση της προσφοράς. Ως έχει αναφερθεί παραπάνω, η υποκατάσταση της προσφοράς θα πραγματοποιούταν εάν οι προμηθευτές στενοζωνικής πρόσβασης εισερχόντουσαν στην ευρυζωνική αγορά πρόσβασης στο διαδίκτυο γρήγορα και με χαμηλό κόστος, δυνάμει της υπάρχουσας θέσης τους στην παροχή των άλλων υπηρεσιών. Στην περίπτωση των προμηθευτών στενοζωνικής πρόσβασης που χρησιμοποιούν ΑΠΤΒ, δεν φαίνεται ότι η παροχή της λιανικής στενοζωνικής πρόσβασης με τέτοια μορφή θα παρείχε σημαντικό πλεονέκτημα συγκριτικά με έναν νεοεισερχόμενο πάροχο, δυνάμει της υπάρχουσας παρουσίας τους στην λιανική αγορά της στενοζωνικής πρόσβασης. Σε αυτή την περίπτωση, οι προμηθευτές στενοζωνικής πρόσβασης που μεταστρέφονται στην παροχή των ευρυζωνικών υπηρεσιών θα ήταν πιο αντιπροσωπευτικό να θεωρηθούν ως νεοεισερχόμενοι στην αγορά δεδομένου ότι εμφανίζουν περισσότερο τα χαρακτηριστικά ενός νεοεισερχόμενου. Επομένως, οποιοδήποτε πρόσθετος περιορισμός πρέπει να εξεταστεί στην αξιολόγηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά.

Συμπέρασμα για την υποκατάσταση μεταξύ στενοζωνικών και ευρυζωνικών υπηρεσιών

Η ΕΕΤΤ εξέτασε τις διαφορετικές παραμέτρους για να καθορίσει τον βαθμό στον οποίο η στενοζωνική πρόσβαση είναι υποκατάστατη της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο. Τα τρία κύρια χαρακτηριστικά της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο

- μόνιμη σύνδεση και επομένως δεν απαιτείται dial up.
- δυνατότητα ταυτόχρονης χρήσης των υπηρεσιών φωνής και υπηρεσιών δεδομένων
- σαφώς μεγαλύτερη ταχύτητα λήψης δεδομένων από αυτής της υπηρεσίας dial up

υποδεικνύουν την διάκριση από την υπηρεσία στενοζωνικής πρόσβασης. Αυτά είναι και τα χαρακτηριστικά που τονίζονται συχνότερα στην διαφημιστική προώθηση των υπηρεσιών από τους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους. Επιπλέον, είναι εξαιρετικά απίθανο οι χρήστες που έχουν δοκιμάσει την υπηρεσία της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο να επιστρέψουν στις υπηρεσίες dial up. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι υπάρχουν ελάχιστες πιθανότητες να σημειωθεί μεταστροφή των χρηστών από ευρυζωνικές σε στενοζωνικές υπηρεσίες. Επιπλέον, δεδομένου ότι η ανάλυση είναι προσανατολισμένη στο μέλλον (forward looking), υπάρχει σημαντική

πιθανότητα η υποκατάσταση μεταξύ στενοζωνικών και ευρυζωνικών υπηρεσιών να περιοριστεί περαιτέρω. Επομένως, η EETT θεωρεί ότι είναι εξαιρετικά αμφίβολο η στενοζωνική πρόσβαση να παρεμποδίσει την ανάπτυξη της υπηρεσίας της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο. Επομένως όπως και στον πρώτο γύρο ανάλυσης της σχετικής αγοράς, η EETT θεωρεί ότι η ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο αποτελεί διακριτή σχετική αγορά από την στενοζωνική πρόσβαση από την πλευρά ζήτησης και θα παραμείνει ως έχει κατά το χρονικό ορίζοντα της παρούσας ανάλυσης.

Κατά την παρούσα ανάλυση, η EETT πιστεύει ότι η υποκατάσταση της προσφοράς σε λιανικό επίπεδο δεν είναι πιθανή και δεν θα υπάρξει πιθανότητα πρόκλησης πρόσθετου περιορισμού του ανταγωνισμού σε έναν υποθετικό μονοπωλιακό προμηθευτή ευρυζωνικής πρόσβασης. Η EETT θεωρεί ότι η ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο αποτελεί διακριτή σχετική αγορά από την στενοζωνική πρόσβαση από την πλευρά προσφοράς στο λιανικό επίπεδο και θα παραμείνει ως έχει κατά το χρονικό ορίζοντα της παρούσας ανάλυσης.

2.2.3.3 Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών

Υποκατάσταση Ζήτησης

Για την περίοδο που καλύπτει η παρούσα αναθεώρηση αγοράς, η EETT θεωρεί ότι η πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών ανήκει σε χωριστή αγορά από τη σταθερή ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο. Η πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω δικτύων κινητών επικοινωνιών δεν μπορεί να θεωρηθεί αποτελεσματικό υποκατάστατο από την πλευρά της ζήτησης με την ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο από σταθερά δίκτυα. Ο βασικός λόγος είναι ότι προς το παρόν τα δίκτυα κινητών επικοινωνιών προσφέρουν λιγότερες λειτουργικές δυνατότητες στο χρήστη από τα σταθερά ευζωνικά δίκτυα. Παραδείγματος χάριν, υπάρχουν πρακτικοί περιορισμοί ώστε ορισμένο περιεχόμενο να μην είναι προσβάσιμο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών. Αυτοί οι περιορισμοί περιλαμβάνουν την ευκρίνεια της οθόνης και την δυνατότητα αλληλεπίδρασης (interactivity). Εναλλακτικά, ένας τελικός χρήστης θα μπορούσε να έχει πρόσβαση στο Διαδίκτυο χρησιμοποιώντας μια κάρτα δεδομένων για τον υπολογιστή από πάροχο κινητών επικοινωνιών. Εντούτοις, είναι πιθανό ότι η υποκατάσταση της ζήτησης θα είναι περιορισμένη επειδή υπάρχει σημαντική διαφορά στο κόστος της πρόσβασης μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών σε σχέση με το

δίκτυο σταθερών επικοινωνιών. Οι τιμές της πρόσβασης στο διαδίκτυο δίδονται στο Παράρτημα 3. Από τους πίνακες προκύπτει ότι το κόστος της μηνιαίας συνδρομής για απεριόριστη χρήση του διαδικτύου μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών είναι περίπου 42€ ενώ η σύνδεση σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο κυμαίνεται από 13,9€ (1Mbit) έως 29,9€ (24Mbits). Αν επιλέξει ο χρήστης την πρόσβαση μέσω Η/Υ, ο χρήστης θα πρέπει να επιπλέον να προμηθευτεί και κάρτα δεδομένων (το κόστος κυμαίνεται από 100€ έως 200€).

Υποκατάσταση Προσφοράς

Προκειμένου να δραστηριοποιηθούν στην αγορά της σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο, οι προμηθευτές της πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών θα πρέπει να αποκτήσουν πρόσβαση σε δίκτυο σταθερής τηλεφωνίας, δηλαδή να προμηθευτούν τις σχετικές υπηρεσίες χονδρικής. Επομένως, είναι απίθανο ότι θα προκαλούσαν περιορισμό σε έναν υποθετικό προμηθευτή της ευρυζωνικής χονδρικής υπηρεσίας.

Συμπέρασμα για την υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών

Η απουσία υποκατάστασης της ζήτησης και η διαπίστωση ότι η υποκατάσταση της προσφοράς δεν είναι σχετική με αυτήν την αναθεώρηση αγοράς σημαίνει ότι η διαθεσιμότητα της πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών δεν θα προκαλούσε περιορισμό σε έναν υποθετικό προμηθευτή της ευρυζωνικής χονδρικής υπηρεσίας. Επομένως, για την περίοδο που αφορά η παρούσα αναθεώρηση, η EETT θεωρεί ότι η σταθερή ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο αποτελεί μια ξεχωριστή αγορά από αυτή της πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών.

2.2.3.4 Υποκατάσταση μεταξύ συμμετρικής και ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο

Υποκατάσταση Ζήτησης

Για το χρονικό ορίζοντα της παρούσας ανάλυσης αγοράς, η EETT θεωρεί ότι η πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω συμμετρικής ευρυζωνικής ανήκει σε χωριστή αγορά από τη ασύμμετρη ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο για τους κάτωθι λόγους:

Η συμμετρική ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο μπορεί να παρασχεθεί μέσω τμηματικών κυκλωμάτων (PPCs), μισθωμένων γραμμών, ή SDSL, ενώ η ασύμμετρη πρόσβαση στο διαδίκτυο παρέχεται κυρίως μέσω ADSL και ομοαξονικού καλωδίου. Η χρήση των τμηματικών κυκλωμάτων και SDSL είναι εξαιρετικά περιορισμένη στην Ελληνική Επικράτεια. Λεπτομερή δεδομένα για τους όγκους και τα τιμολόγια δεν είναι διαθέσιμα. Η EETT θεωρεί ότι το κόστος της συμμετρικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω μισθωμένων γραμμών είναι συγκριτικά υψηλότερο από αυτό της πρόσβασης μέσω ADSL (ενώ η πρόσβαση μέσω ομοαξονικού καλωδίου δεν προβλέπεται σαν πιθανή εναλλακτική λύση). Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το κόστος μιας αστικής μισθωμένης γραμμής χωρητικότητας 2 Mbps, είναι 211,18€ (περιλαμβάνει το σταθερό μηνιαίο τέλος και μεταβλητό τέλος απόστασης 3 χιλιομέτρων ενώ δεν περιλαμβάνει πρόσβαση στο διαδίκτυο) με τέλος σύνδεσης 1.790,7€. Εκτός από τη διαφορά του κόστους, οι υπηρεσίες συμμετρικής και ασύμμετρης πρόσβασης στο διαδίκτυο επιλέγονται από διαφορετικούς πελάτες για διαφορετικούς λόγους. Παραδείγματος χάριν, η ασύμμετρη πρόσβαση στο διαδίκτυο μπορεί να προτιμηθεί της συμμετρικής όταν ο χρήστης έχει περιορισμένες απαιτήσεις για να «ανεβάσει» δεδομένα στο διαδίκτυο (upload bandwidth) και επομένως δεν θεωρεί ότι το υψηλότερο κόστος της συμμετρικής πρόσβασης στο διαδίκτυο δικαιολογείται μέσω της χρήσης της υπηρεσίας.

Στα προσεχή έτη είναι πιθανό ο τρόπος χρήσης του διαδικτύου να μεταβληθεί, αν μεγαλύτερο ποσοστό χρηστών αυξήσουν τις απαιτήσεις τους να ανεβάζουν δεδομένα (αρχεία μουσικής και video) και επομένως θα είναι περισσότερο διαδεδομένη η ανάγκη συμμετρικής πρόσβασης. Αυτό μπορεί να σημαίνει ότι στο μέλλον τα όρια μεταξύ συμμετρικής και ασύμμετρης πρόσβασης δεν θα είναι τόσο ευδιάκριτα όσο σήμερα. Βέβαια πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι υπάρχουν σημαντικοί τεχνικοί περιορισμοί για την παροχή συμμετρικής ευρυζωνικής πρόσβασης στους τελικούς χρήστες που είναι απίθανο να αρθούν κατά το χρονικό ορίζοντα της παρούσας ανάλυσης. Κατά συνέπεια, αυτά τα ζητήματα είναι πιθανότερο να είναι σχετικά για τις μελλοντικές αναθεωρήσεις αγοράς.

Υποκατάσταση Προσφοράς

Από την πλευρά της προσφοράς, είναι τεχνικά εφικτό για τους προμηθευτές υπηρεσιών συμμετρικής πρόσβασης στο διαδίκτυο να προσφέρουν και υπηρεσίες ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο χρησιμοποιώντας την υποδομή τους και οποιαδήποτε χονδρικά προϊόντα που δίνουν υπηρεσίες συμμετρικής φύσης (όπως τα

τμηματικά κυκλώματα). Αυτό θα σήμαινε ότι θα χρησιμοποιούσαν μη αποτελεσματικά ή και ανεπαρκώς τις χονδρικές υπηρεσίες/ υποδομές (δεδομένου ότι θα πρόσφεραν υπηρεσίες ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης ενώ μπορούσαν να προσφέρουν υπηρεσίες συμμετρικής πρόσβασης). Αυτή η πρακτική επιδεινώνει το μειονέκτημα κόστους που αντιμετωπίζουν οι προμηθευτές υπηρεσιών συμμετρικής πρόσβασης συγκριτικά με αυτούς που προσφέρουν υπηρεσίες ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο. Επομένως, δεν είναι πιθανόν αυτή η πρακτική να προκαλούσε περιορισμό σε έναν υποθετικό προμηθευτή της ευρυζωνικής χονδρικής υπηρεσίας.

Λοιπές μέθοδοι υποκατάστασης της προσφοράς από τους προμηθευτές υπηρεσιών συμμετρικής πρόσβασης στο διαδίκτυο δεν έχουν εφαρμογή στην παρούσα ανάλυση αγορών, για όμοιους λόγους με αυτούς που έχουν αναφερθεί στην παράγραφο σχετικά με την υποκατάσταση της προσφοράς και της ζήτησης, μεταξύ της στενοζωνικής και ευρυζωνικής πρόσβασης. Οι εν λόγω προμηθευτές θα μπορούσαν να αγοράσουν τις χονδρικές υπηρεσίες ασύμμετρης πρόσβασης προκειμένου να προσφέρουν σε λιανικό επίπεδο ασύμμετρες υπηρεσίες αλλά τέτοια συμπεριφορά υποκατάστασης προϋποθέτει να έχουν πρόσβαση στις σχετικές χονδρικές υπηρεσίες. Επομένως όπως έχει ήδη αναφερθεί, δεν είναι πιθανόν ότι μια τέτοια πρακτική θα προκαλούσε περιορισμό σε έναν υποθετικό μονοπωλιακό προμηθευτή της ευρυζωνικής χονδρικής υπηρεσίας.

Συμπέρασμα για την υποκατάσταση μεταξύ συμμετρικής και ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο

Συμπερασματικά, η υποκατάσταση της ζήτησης μεταξύ συμμετρικής και ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο είναι περιορισμένη εξαιτίας της σημαντικής διαφοροποίησης στο κόστος των υπηρεσιών καθώς και στο γεγονός ότι οι χρήστες που χρησιμοποιούν ασύμμετρη πρόσβαση δεν είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν το υψηλό τίμημα της συμμετρικής υπηρεσίας. Η υποκατάσταση της προσφοράς στο λιανικό επίπεδο δεν έχει εφαρμογή στην παρούσα ανάλυση αγορών.

2.2.3.5 Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού και ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών

Υποκατάσταση Ζήτησης

Στην Ελλάδα η ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο παρέχεται με την χρήση χάλκινων τοπικών βρόχων (DSL). Ο ΟΤΕ είναι ο μοναδικός πάροχος χάλκινων τοπικών βρόχων στην Ελλάδα.²⁰ Το δίκτυό του διαθέτει 4.865.790 ενεργές συνδέσεις τοπικής πρόσβασης²¹ με σχεδόν πλήρη κάλυψη. Τα καλώδια οπτικών ινών δύνανται επίσης να χρησιμοποιηθούν για την παροχή ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο. Στην Ελλάδα ο παρεχόμενος αριθμός συνδέσεων οπτικών ινών προς τελικούς χρήστες είναι 1.616 (με στοιχεία 31/12/2008) με πολύ περιορισμένη κάλυψη. Σημειώνεται ότι ο αντίστοιχος αριθμός συνδέσεων οπτικών ινών ήταν 1.341 με στοιχεία 30/06/2008.

Η χρήση οπτικών ινών περιορίζεται σχεδόν αποκλειστικά για χρήστες 'υψηλών δυνατοτήτων' (οι οποίοι για την πλειονότητα των περιπτώσεων είναι μη-οικιακοί χρήστες) και εγκαθίστανται ως μέρος ενός εταιρικού δικτύου. Το κόστος ανάπτυξης τέτοιων υποδομών στο δίκτυο πρόσβασης, επειδή γίνεται ad hoc και όχι εντός των πλαισίων μιας στρατηγικής επενδύσεων για την ανάπτυξη δικτύου πρόσβασης NGN, είναι πολύ μεγαλύτερο συγκρινόμενο με το κόστος απόκτησης ευρυζωνικής πρόσβασης μέσω του παροδοσιακού δικτύου χαλκού. Η EETT θεωρεί απίθανη τη μεταστροφή πελατών σε υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω οπτικών ινών εξαιτίας μιας αύξησης 5-10% των υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο που παρέχονται με την χρήση χάλκινων τοπικών βρόχων καθιστά αδύνατη, λόγω του υψηλότερου κόστους μεταστροφής αλλά και λόγω του μεγάλου χρονικού διαστήματος που απαιτείται για τη ανάπτυξή σου.

Υποκατάσταση Προσφοράς

Η EETT διαπιστώνει την απουσία δικτύου πρόσβασης οπτικών ινών με σημαντική γεωγραφική κάλυψη. Οι όποιες οπτικές ίνες στο δίκτυο πρόσβασης χρησιμοποιούνται είτε σε περιορισμένη κλίμακα είτε για να καλύψουν συγκεκριμένους μεγάλους πελάτες. Στην τελευταία περίπτωση η ανάπτυξη οπτικού δικτύου πρόσβασης γίνεται ειδικά για να καλυφθεί ο τελικός χρήστης-πελάτης και όχι μια ολόκληρη περιοχή. Το δε κόστος ανάπτυξης δεν επιμερίζεται σε περισσότερους πελάτες επομένως το αρχικό κόστος που επωμίζεται ο τελικός χρήστης-πελάτης είναι σημαντικό. Ως εκ τούτου η EETT θεωρεί περιορισμένη την δυνατότητα προσφοράς λιανικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου

²⁰ Στοιχεία από ΟΤΕ και Εναλλακτικούς Παρόχους 31/08/2008

²¹ Στοιχεία από ΟΤΕ 31/08/2008

οπτικών ινών, ως συνέπεια μιας αύξησης του 5% έως 10% της τιμής της λιανικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο που παρέχεται με την χρήση χάλκινων τοπικών βρόχων.

Ειδικότερα για την παρουσία οπτικών ινών στο δίκτυο πρόσβασης η EETT έλαβε υπ' όψη της τις κατωτέρω πρόσφατες εξελίξεις:

(α) Η Ελληνική Πολιτεία ανακοίνωσε πρόσφατα²² την “Στρατηγική για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και τις νέες τεχνολογίες 2008 – 2013, Ανάπτυξη υποδομών, Δίκτυα πρόσβασης επόμενης γενιάς”. Σύμφωνα με τις ανακοινώσεις το έργο θα υλοποιηθεί και με κρατική ενίσχυση υπό τη μορφή του μοντέλου Συμπράξεων Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα. Στόχος του συγκεκριμένου προγράμματος είναι η ανάπτυξη υποδομών οπτικών ινών για δίκτυα πρόσβασης νέας γενιάς. Η συνολική διάρκεια ανάπτυξης του δικτύου είναι επτά χρόνια και προβλέπεται καλύψει δύο εκατομμύρια νοικοκυριά, την Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και 50 μεγάλες ελληνικές πόλεις.

Σύμφωνα με τη πρώτη έκδοση της σύστασης για τη ρύθμιση της πρόσβασης στα δίκτυα NGA²³, εφόσον υπάρχει πιθανότητα να υλοποιηθεί ένα δίκτυο NGA στο εγγύς μέλλον και αυτό ενδεχομένως επηρεάσει τη ρύθμιση, η Ρυθμιστική αρχή οφείλει να λάβει υπ' όψη της ακόμα και αυτήν την πιθανότητα. Όντως, η EETT έλαβε υπ' όψη της τις πρόσφατες Δημόσιες ανακοινώσεις για το σχέδιο. Όμως από ότι φαίνεται από το σχεδιαζόμενο χρονοδιάγραμμα εξέλιξης αυτού του έργου: (α) η προκήρυξη του διαγωνισμού για τους αναδόχους προβλέπεται για το β' εξάμηνο του 2009 (β) η ολοκλήρωση της διαδικασίας προκήρυξης, η εξέταση τυχόν προσφορών, η συμβασιοποίηση με τους αναδόχους και ακολούθως η ανάπτυξη δικτύων και το λανσάρισμα των νέων υπηρεσιών πάνω από το νέο δίκτυο θα απαιτήσουν επιπλέον χρόνο.

Επομένως εξετάζοντας τα ανωτέρω στοιχεία, η EETT εκτιμά ότι δεν θα υπάρξει ουσιαστική αύξηση της προσφοράς λιανικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών εντός του χρονικού πλαισίου της παρούσας ανάλυσης αγοράς.

²² <http://www.yme.gr/?getwhat=7&tid=21&aid=1532&id=>, www.strategyforum.gr

²³ section (3) of the “General provisions” of the (draft) recommendation on NGA,
http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecommlibrary/public_consult/nga/index_en.htm

(β) Υπάρχει εν εξελίξει το κρατικό πρόγραμμα ενίσχυσης 4.2 σε 7 περιφέρειες (πλην αστικών ιστών Αθήνας και Θεσσαλονίκης). Το πρόγραμμα αυτό έχει εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή²⁴ και αφορά δύο κατηγορίες δράσεων: (α) ενίσχυση ζήτησης (β) ενίσχυση υλοποίησης δικτυακών υποδομών ευρυζωνικότητας. Ειδικά για το δεύτερο, λαμβάνοντας υπ' όψη την εκτεταμένη και κατακερματισμένη γεωγραφία της χώρας και τον προϋπολογισμό του προγράμματος²⁵ δεν είναι εφικτή η ουσιαστική τροποποίηση της κατάστασης της υπό εξέταση αγοράς. Ο λόγος είναι ότι τόσο ο προϋπολογισμός του έργου που αντιστοιχεί σε υλοποίηση ευρυζωνικών υποδομών αλλά και τα καθεαυτό πλάνα των παρόχων αναδόχων αναφέρονται σε υλοποίηση ευρυζωνικών υποδομών σε επίπεδο μητροπολιτικό και κορμού αλλά όχι πρόσβασης. Πιο συγκεκριμένα οι πάροχοι προμηθεύονται προϊόντα της υπό εξέταση αγοράς (ΑΠΤΒ) από τον εγκατεστημένο και στη συνέχεια χρησιμοποιούν την κρατική επιδότηση και ίδιους πόρους για την προμήθεια ίδιου εξοπλισμού και δικτύου σε επίπεδο ανώτερο της πρόσβασης δηλ. μητροπολιτικό-συγκέντρωσης και κορμού. Επομένως το συγκεκριμένο έργο:

(1) δεν οδηγεί προς την υλοποίηση νέων δικτύων πρόσβασης (οπτικών ινών ή χαλκού) επομένως αναμένεται να τροποποιήσει τον ορισμό και την ανάλυση του επιπέδου ανταγωνισμού της συγκεκριμένης υπό εξέταση αγοράς και

(2) όπως φαίνεται στο κείμενο απαντήσεων της EETT στα σχόλια των παρόχων το συγκεκριμένο πρόγραμμα φυσικά και υποβοηθά την ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας αλλά δεν αλλάζει σημαντικά την εικόνα της αγοράς η οποία διαμορφώνεται από λόγους γεωγραφίας, δημογραφίας, ζήτησης, εισοδηματικής γεωγραφίας, roll-out δικτύου κλπ.

Επομένως η EETT δεν θεωρεί ότι το πρόγραμμα 4.2 αλλάζει τις δυναμικές της προσφοράς της υπό εξέταση αγοράς στο χρονικό ορίζοντα της παρούσας εξέτασης. Αντιθέτως η φύση του προγράμματος είναι τέτοια ώστε μάλλον να δίνει κίνητρα στους παρόχους αναδόχους να προμηθεύονται ήδη διαθέσιμα προϊόντα της υπό εξέταση αγοράς και στην περιφέρεια της χώρας.

²⁴ απόφαση Ν 201/2006 –Ελλάδα, *Broadband access development in underserved territories* (Ανάπτυξη ευρυζωνικής πρόσβασης σε υποεξυπηρετούμενες περιοχές)

²⁵ 210Μ€, εκ των οποίων 50% κρατική επιδότηση

(γ) Υπάρχει εν εξελίξει μια άλλη δράση του κρατικού προγράμματος ενίσχυσης 4.2²⁶ η οποία αποσκοπεί στην υλοποίηση μητροπολιτικών δικτύων οπτικών ινών σε 80 δήμους της περιφέρειας (δηλ. εκτός Αττικής και Θεσσαλονίκης). Τα δίκτυα αυτά θα διέρχονται από τα κύρια σημεία-οδεύσεις των δήμων καλύπτοντας τα κύρια σημεία ενδιαφέροντος π.χ. δημόσια κτίρια, νοσοκομεία, σχολεία κλπ. Τα δίκτυα αυτά δεν θα παρέχουν συνδέσεις μέχρι το επίπεδο των τελικών πελατών δηλ. σε επίπεδο πρόσβασης αλλά μάλλον σε μητροπολιτικό επίπεδο. Το πρόγραμμα αυτό δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα σε όλους τους δήμους. Επομένως είναι σαφές ότι το συγκεκριμένο πρόγραμμα δεν επηρεάζει την υπό εξέταση αγορά. Βέβαια, πολύ πρόσφατα (και μεταγενέστερα από τη διαβούλευση του Δεκεμβρίου) η Αρμόδια Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος 4.2 απεφάσισε²⁷ την επέκταση των δικτύων αυτών πιο κοντά προς τους τελικούς πελάτες (προς τους υπαιθρίους καταναμητές του ΟΤΕ). Ο σκοπός είναι η προστιθέμενη αξία στα ήδη υπάρχοντα μητροπολιτικά δίκτυα, ενώ προκηρύσσεται κρατική ενίσχυση για αυτές τις επεκτάσεις. Προφανώς οι επεκτάσεις (και μόνο αυτές) είναι τμήμα της υπό εξέταση αγοράς εφόσον βρίσκονται πλησίον των υπαιθρίων καταναμητών του δικτύου πρόσβασης του ΟΤΕ. Βέβαια, οι ανωτέρω επεκτάσεις βρίσκονται σε φάση προκήρυξης ενώ για την όποια υλοποίηση η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι (α) τα σημεία παρουσίας παρότι δεν είναι ακόμα γνωστά δεν θα επηρεάσουν την κατάσταση της αγοράς και (β) οι επεκτάσεις αυτές μάλλον δεν θα επηρεάσουν την εικόνα της υπό εξέτασης αγοράς τουλάχιστον στο χρονικό ορίζοντα της παρούσας ανάλυσης.

Επομένως η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι τα οπτικά δίκτυα που υλοποιούνται βάσεις των ανωτέρω δράσεων του προγράμματος 4.2 δεν εμπίπτουν στην υπό εξέταση αγορά ή δεν αναμένεται να την τροποποιήσουν στο χρονικό ορίζοντα της παρούσας εξέτασης.

²⁶ Μέτρο 4.2: «Ανάπτυξη Υποδομών Δικτύων Τοπικής Πρόσβασης». Προσκλήσεις #93 και 145 του μέτρου 4.2: «Ανάπτυξη Συμπληρωματικών Ευρυζωνικών Υποδομών (Κατασκευή Μητροπολιτικών Ευρυζωνικών Δικτύων Οπτικών Ινών) σε λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές της Ελληνικής Επικράτειας»

²⁷ Πρόσκληση για υποβολή προτάσεων για την «Επέκταση των Μητροπολιτικών Ευρυζωνικών Δικτύων Οπτικών Ινών που χρηματοδοτήθηκαν μέσω των προσκλήσεων 93 και 145 του ΕΠ ΚτΠ» στο πλαίσιο της κατηγορίας πράξεων 2: Ανάπτυξη / Υλοποίηση ευρυζωνικών δικτύων τοπικής πρόσβασης του Μέτρου 4.2: «Ανάπτυξη Υποδομών Δικτύων Τοπικής Πρόσβασης» του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κοινωνία της Πληροφορίας του Γ'ΚΠΣ.

Επομένως συμπερασματικά φαίνεται ότι και οι τρεις ανωτέρω εξελίξεις δεν αναμένεται να επηρεάσουν την συγκεκριμένη αγορά (πρόσβαση στον τοπικό βρόχο) εντός του χρονικού πλαισίου της παρούσας ανάλυσης. Σε κάθε περίπτωση η EETT θα παρακολουθεί την εξέλιξη της προσφοράς λιανικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών, ώστε να εντοπίσει σημαντικές και απρόβλεπτες αλλαγές. Σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο η EETT ενδέχεται να χρειαστεί να πραγματοποιήσει μια νέα ανάλυση αγοράς.

Συμπέρασμα

Η EETT θεωρεί η οι υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού βρόχου (DSL) και οι υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών δεν ανήκουν στην ίδια σχετική λιανική αγορά στο πλαίσιο της παρούσας ανάλυσης αγορών.

2.2.3.6 Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού και ευρυζωνικής πρόσβασης μέσω σταθερής ασύρματης πρόσβασης

Υποκατάσταση Ζήτησης

Τα δίκτυα σταθερής ασύρματης πρόσβασης (Fixed Wireless Access (FWA)) στην Ελλάδα λειτουργούν στις ζώνες των 3.5 και 25 GHz²⁸. Οι αδειοδοτημένοι πάροχοι αναφέρονται κάτωθι:

Ζώνη	Αδειοδοτημένος Πάροχος
2x28 MHz ζώνη (3,410 MHz έως 3,438 MHz και 3,510 MHz έως 3,538 MHz)	CRAIG
2x21 MHz ζώνη (3,476.5 MHz έως 3,497.5 MHz και 3,576.5 MHz έως 3,597.5 MHz)	WIND
2x14MHz ζώνη (3,441.5 MHz έως 3,455.5 MHz και 3,541.5 έως 3,555.5 MHz)	OTE
2x14MHz ζώνη (3,459 MHz έως 3,473 MHz και 3,559 έως 3,573 MHz)	COSMOLINE
2x112 MHz ζώνη (24,549 MHz έως 24,661 MHz και 25,557 MHz έως 25,669 MHz)	WIND

²⁸ Όλες οι άδειες βγήκαν σε πλειστηριασμό το Δεκέμβριο του 2000 και εκχωρήθηκαν τον Ιανουάριο του 2001, εκτός από την άδεια της εταιρείας COSMOLINE, η οποία βγήκε σε πληστηριασμό και εκχωρήθηκε τον Ιούλιο του 2006.

Ζώνη	Αδειοδοτημένος Πάροχος
2x112 MHz ζώνη (24,717 MHz έως 24,829 MHz και 25,725 MHz έως 25,837 MHz)	TELLAS²⁹
2x56 MHz ζώνη (24,885 MHz έως 24,941 MHz και 25,893 έως 25,949 MHz)	FORTHNET
2x56 MHz ζώνη (24,969 MHz έως 25,025 MHz και 25,977 έως 26,033 MHz)	COSMOTE
2x56 MHz ζώνη (25,053 MHz έως 25,109 MHz και 26,061 έως 26,117 MHz)	VODAFONE

Πίνακας 5 Πάροχοι Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης

Οι άδειες σταθερής ασύρματης πρόσβασης επιβάλλουν υποχρεώσεις ανάπτυξης/δόμησης και υποχρεώσεις κάλυψης. Οι άδειες των 3.5 GHz απαιτούν από τον αδειοδοτημένο πάροχο να εγκαθιστά, λειτουργεί, συντηρεί και χρησιμοποιεί τον εξοπλισμό που απαιτείται για να παρέχει ραδιοκάλυψη σε τουλάχιστον 20% του πληθυσμού της Ελλάδας εντός δύο ετών από την εκχώρηση της άδειας, και εφεξής μέχρι την λήξη, τροποποίηση ή ανάκληση αυτής. Ως εκ τούτου, οι αδειοδοτημένοι στα 3.5 GHz πάροχοι είτε είναι επί της παρούσης πάροχοι υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο ή θα αρχίσουν να παρέχουν τέτοιες υπηρεσίες μέσα στα χρονικά πλαίσια της παρούσας εξέτασης.

Οι άδειες των 25 GHz απαιτούν από τον αδειοδοτημένο πάροχο να εγκαθιστά, λειτουργεί, συντηρεί και χρησιμοποιεί τον εξοπλισμό που απαιτείται για να παρέχει κάλυψη σε τουλάχιστον 20% του πληθυσμού της Ελλάδας εντός δύο ετών από την εκχώρηση της άδειας, και εφεξής μέχρι την λήξη, τροποποίηση ή ανάκληση αυτής. Επιπροσθέτως, ο αδειοδοτημένος πάροχος πρέπει να προσφέρει υπηρεσίες σταθερής φωνητικής τηλεφωνίας και υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο.

Ένας πάροχος που κατέχει άδειες ζώνης τόσο των 3.5 και των 25 GHz πρέπει να εγκαθιστά, λειτουργεί και χρησιμοποιεί τον εξοπλισμό που απαιτείται για να παρέχει κάλυψη σε τουλάχιστον 20% του πληθυσμού της Ελλάδας εντός δύο ετών από την εκχώρηση της άδειας, και εφεξής μέχρι την λήξη, τροποποίηση ή ανάκληση αυτής. Επιπροσθέτως, πρέπει να παρέχει τις υπηρεσίες που αναφέρονται και στις δύο άδειες, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο.

²⁹ Η συγκεκριμένη άδεια τελεί υπό μεταβίβαση προς συμμόρφωση με την Υπουργική Απόφαση 29913/1196/2006, λόγω εξαγοράς εκ μέρους της εταιρείας WIND της εταιρείας ΤΕΛΛΑΣ.

Ο επί του παρόντος αριθμός πελατών ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο που χρησιμοποιούν συνδέσεις σταθερής ασύρματης πρόσβασης στο διαδίκτυο απεικονίζεται κάτωθι:

Ημερομηνία	Γραμμές ΣΑΠ
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2005	419
ΜΑΡΤΙΟΣ 2006	437
ΙΟΥΝΙΟΣ 2006	451
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2006	466
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2006	648
ΜΑΡΤΙΟΣ 2007	670
ΙΟΥΝΙΟΣ 2007	958
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2007	918
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2007	1.231
ΜΑΡΤΙΟΣ 2008	1.221
ΙΟΥΝΙΟΣ 2008	1.304
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2008	1.087
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2008	1.001

Πίνακας 6 Συνδέσεις Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης

Σε αυτό το στάδιο εξέλιξης της αγοράς, η EETT δεν πιστεύει ότι η σύνδεση σταθερής ασύρματης πρόσβασης έχει επί του παρόντος σημαντική επίπτωση στην λιανική ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο.

Υποκατάσταση Προσφοράς

Η EETT θεωρεί ότι η σταθερή ασύρματη πρόσβαση δεν έχει επί του παρόντος την απαιτούμενη πλήρη γεωγραφική κάλυψη προκειμένου να είναι σε θέση να εισέλθει στην αγορά και να ανταγωνιστεί της υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο ως συνέπεια μιας αύξησης του 5% έως 10% της τιμής της λιανικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο.

Επιπλέον, η EETT επισημαίνει και το υψηλό, μη ανακτήσιμο κόστος (sunk costs) το οποίο θα συνόδευε την εγκατάσταση της νέου ευρυζωνικού δικτύου (ακόμα και σε τμήμα της Ελληνικής επικράτειας). Το εν λόγω κόστος, αυξάνει κατά σημαντικό βαθμό της φραγμούς εισόδου για πιθανούς νεοεισερχόμενους παρόχους. Η EETT θεωρεί περιορισμένη

την δυνατότητα υποκατάστασης της προσφοράς λιανικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω σταθερής ασύρματης πρόσβασης.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί η οι υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού βρόχου (DSL) και οι υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης μέσω σταθερής ασύρματης πρόσβασης δεν ανήκουν στην ίδια σχετική λιανική αγορά στο πλαίσιο της παρούσας ανάλυσης αγορών.

2.2.4 Χονδρικό επίπεδο

Ελλείπει δυνατότητας υποκατάστασης σε επίπεδο λιανικής, μεταξύ των υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού βρόχου (DSL) και των υπηρεσιών πρόσβασης καλωδιακής υποδομής, στενοζωνικής πρόσβασης, πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών, συμμετρικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο, ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών και ευρυζωνικής σταθερής ασύρματης πρόσβασης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα ανωτέρω, παρέλκει η εξέταση της δυνατότητας υποκατάστασης σε επίπεδο χονδρικής³⁰.

2.2.4.1 Υποκατάσταση μεταξύ Χονδρικής Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (ΑΠΤΒ) και Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης (ΧΕΠ)

Η κύρια πλατφόρμα για την παροχή χονδρικής πρόσβασης σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση στην Ελλάδα σήμερα είναι ο χάλκινος τοπικός βρόχος (ΑΠΤΒ) με την χρήση DSL τεχνολογίας. Ο ΟΤΕ είναι ο μοναδικός πάροχος χάλκινων τοπικών βρόχων στην Ελλάδα. Το δίκτυό του διαθέτει 4.865.790 ενεργές συνδέσεις τοπικής πρόσβασης με σχεδόν πλήρη κάλυψη. Η αγορά Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης (ΧΕΠ), η οποία περιλαμβάνει μη φυσική ή εικονική πρόσβαση, συμπεριλαμβανομένης της υπηρεσίας bitstream, σε σταθερή θέση αποτελεί μία αγορά κατώτερου επιπέδου της της αγοράς χονδρικής ΑΠΤΒ,

³⁰ Σχετικά αναφέρεται ότι σύμφωνα με το επεξηγηματικό σημείωμα της Επιτροπής στη Νέα Σύσταση: “In general, the market to be analysed first is the one that is most upstream in the vertical supply chain. Taking into account the ex ante regulation imposed on that market (if any), an assessment should be made as to whether there is still SMP on a forward-looking basis on the related downstream market(s). This methodology has become known as the “modified greenfield approach. Thus the NRA should work its way along the vertical supply chain until it reaches the stage of the retail market(s). A downstream market should only be subject to direct regulation if competition on that market still exhibits SMP in the presence of wholesale regulation on the related upstream market(s)”

αφού μπορεί να «κατασκευαστεί» από την τελευταία με την προσθήκη των απαραίτητων στοιχείων. Οι συγκεκριμένες δύο αγορές χονδρικής αποτελούν αγορές ανωτέρου επιπέδου της της λιανικής αγοράς³¹ (λιανική ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο).

Υποκατάσταση Ζήτησης

Η ΑΠΤΒ δίνει της Παρόχους τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν το δίκτυο πρόσβασης πλήρους κάλυψης του Κοινοποιημένου Φορέα Εκμετάλλευσης εγκαθιστώντας εξοπλισμό στα Αστικά Κέντρα/Τοπικά Κέντρα του δικτύου του, ώστε να προσφέρουν είτε της σχετικές λιανικές ευρυζωνικές υπηρεσίες ή/και χονδρικές υπηρεσίες σε της Παρόχους. Η ΑΠΤΒ παρέχει σε αυτόν που την προμηθεύεται τον έλεγχο της σύνδεσης του τοπικού βρόχου με τον τελικό χρήστη, παρέχοντάς του κατ' αυτό τον τρόπο σχεδόν πλήρη διακριτική ευχέρεια σχετικά με τη χωρητικότητα και την ποιότητα των λιανικών υπηρεσιών που προσφέρει. Επιπλέον, εγκαθιστώντας το δικό του σχετικό εξοπλισμό (π.χ DSLAM), της που προμηθεύεται την υπηρεσία ΑΠΤΒ προχωρά σε μια σημαντική επένδυση αλλά αποκτά μεγαλύτερο έλεγχο επί της γεωγραφικής κάλυψης και την ανάπτυξη των νέων λιανικών υπηρεσιών. Στην περίπτωση που της πάροχος δραστηριοποιηθεί στην αγορά μέσω της ΑΠΤΒ σε περίπτωση αύξησης της τιμής ΑΠΤΒ της τάξης του 5 έως 10% είναι απίθανο να υποκαταστήσει την ζήτησή του μεταβαίνοντας στην χρήση της Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης.

Υποκατάσταση Προσφοράς

Για να αποκτήσει κάποιος Πάροχος δυνατότητα προσφοράς ΧΕΠ σε όλο το δίκτυο του Κοινοποιημένου Φορέα θα πρέπει να (συν)εγκατασταθεί σε όλα του τα κέντρα, δηλαδή συνολικά σε πάνω από 2000 κέντρα. Τα στοιχεία της αγοράς δείχνουν ότι κάτι τέτοιο είναι αδύνατο στα πλαίσια της παρούσης ανάλυσης, δεδομένου ότι ο Πάροχος με τα περισσότερα σημεία παρουσίας της 30/6/2008 είχε, έχει συνεγκατασταθεί σε 152 αστικά κέντρα, 89 εκ των οποίων βρίσκονται σε Αθήνα Θεσσαλονίκη.

Μία επιπρόσθετη δυσκολία στην προσφορά ΧΕΠ αποτελεί το γεγονός ότι, βάσει των υφιστάμενων κανονιστικών υποχρεώσεών του, ο ΟΤΕ οφείλει να παρέχει υπηρεσίες συνεγκατάστασης για την υπηρεσία ΑΠΤΒ, χωρίς να είναι υποχρεωμένος να παρέχει αντίστοιχες υπηρεσίες για άλλο εξοπλισμό των παρόχων, συμπεριλαμβανομένου και του

³¹ Επεξηγηματικό Σημείωμα της Σύστασης για τις σχετικές αγορές

εξοπλισμού που απαιτείται για την παροχή υπηρεσιών backhauling. Συνεπώς, στην περίπτωση όπου πάροχος που θα πρόσφερε ΧΕΠ επιθυμούσε να προσφέρει προϊόν που να επιτρέπει πρόσβαση στα DSLAM του, θα έπρεπε ουσιαστικά να αναπαράξει το δίκτυο του ΟΤΕ σχετικά με όλα τα Κέντρα στα οποία προσφέρει τη χονδρική υπηρεσία.

Σε περίπτωση αύξησης της τιμής ΑΠΤΒ της τάξης του 5 έως 10% είναι απίθανο με της υπάρχουσες συνθήκες της αγοράς της πάροχος να δραστηριοποιηθεί στην αγορά προσφέροντας ΧΕΠ μέσω ΑΠΤΒ γρήγορα και με εύλογο κόστος.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η Χονδρική Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (ΑΠΤΒ) και η Χονδρική Ευρυζωνικής Πρόσβαση (ΧΕΠ) δεν ανήκουν στην ίδια χονδρική σχετική αγορά προϊόντων.

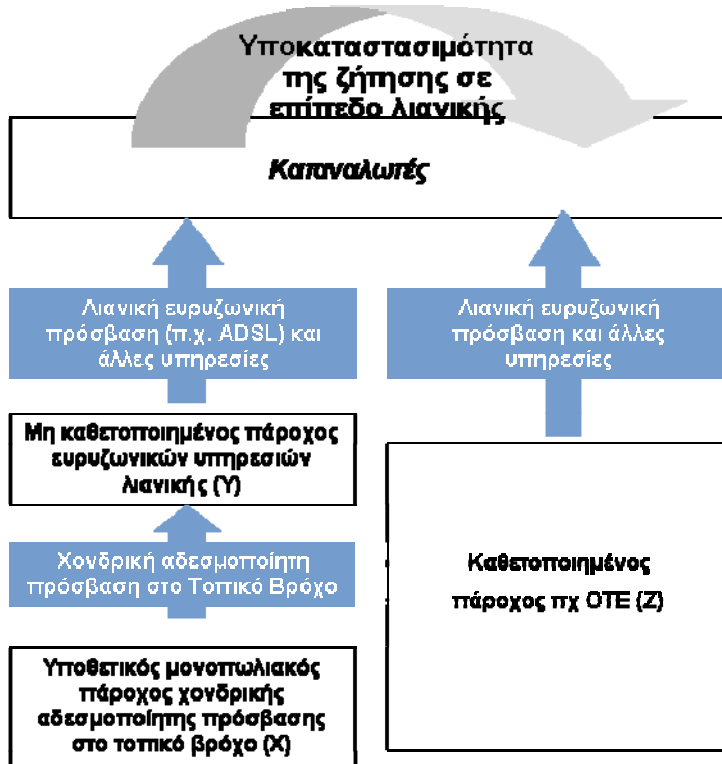
2.2.4.2 Έμμεση πίεση κατά την διαμόρφωση τιμής η οποία επιβάλλεται από τη δυνατότητα υποκατάστασης σε επίπεδο λιανικής

Η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν επιβάλλεται να συμπεριληφθούν οι αυτοπαρεχόμενοι τοπικοί βρόχοι (οι τοπικοί βρόχοι που παρέχει ο ΟΤΕ σε συνδεδεμένες οντότητες καθώς και το λιανικό τμήμα ΟΤΕ), ως αποτέλεσμα τιμολογιακής πίεσης από το επίπεδο λιανικής. Συγκεκριμένα, η ΕΕΤΤ δεν θεώρησε ότι η πίεση αυτή ασκείται, αλλά εξέτασε εάν υπάρχει η δυνατότητα τέτοιας πίεσης.

Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη ότι, ελλείψει ρυθμιστικής παρέμβασης στο παρελθόν, θα υπήρχαν λίγες (εάν υπήρχαν) «αγορές πρόσβασης» επικοινωνιών. Επιπλέον, είναι σαφές ότι ο τομέας παρουσιάζει έντονα χαρακτηριστικά διαφοροποίησης.

Η ανάλυση της ΕΕΤΤ πραγματοποιείται επί της βάσης ότι οι δύο υπηρεσίες παρέχονται από διαφορετικά μέρη, προκειμένου η ανάλυση να εξετάσει κατά πόσον η δυνατότητα να αυξήσει της τιμές του της μονοπωλιακός πάροχος Χονδρικής ΑΠΤΒ σε τρίτα μέρη, θα περιοριζόταν από κάποιον άλλο πάροχο μιας λειτουργικά παρόμοιας υπηρεσίας σε κάθετα ενοποιημένο ή συνδεδεμένο λιανικό τμήμα. Η υποθετική αυτή κατάσταση είναι ένα εργαλείο ανάλυσης που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για της σκοπούς διεξαγωγής της ανάλυσης. Δεν αντανακλά ούτε την ύπαρξη της δεύτερου παρόχου (ο οποίος δεν είναι

καθετοποιημένος) ούτε την υπόθεση ότι της τέτοιος πάροχος θα εισέλθει στην αγορά εντός του χρονικού πλαισίου της παρούσας εξέτασης. Η διάρθρωση αυτή περιγράφεται στο Σχήμα 4 κατωτέρω.

Σχήμα 4 Υποκαταστασιμότητα Λιανικής Αυτόπαροχής

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι σε ένα υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο υπηρεσιών αδεσμοποίησης πρόσβασης σε τρίτα μέρη θα μπορούσε να ασκηθεί περιορισμός μέσω ανταγωνιστικής πίεσης από έναν κάθετα ενοποιημένο πάροχο λιανικών υπηρεσιών πρόσβασης (ή από μια οντότητα που παρέχει υπηρεσίες πρόσβασης σε μια συνδεδεμένη οντότητα). Μια αύξηση στην τιμή της υπηρεσίας χονδρικής αδεσμοποίησης πρόσβασης θα μπορούσε να μεταφραστεί σε μια αύξηση στην τιμή των λιανικών υπηρεσιών που παρέχονται με τη χρήση του εν λόγω χονδρικού προϊόντος. Εάν συνέβαινε κάτι τέτοιο, οι οντότητες που θα αποκτούσαν υπηρεσίες χονδρικής αδεσμοποίησης πρόσβασης για να παρέχουν λιανικές υπηρεσίες ενδεχομένως θα είχαν απώλεια πελατών από έναν καθετοποιημένο πάροχο λιανικών υπηρεσιών. Υπό αυτές της συνθήκες, και ο υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος χονδρικών υπηρεσιών αδεσμοποίησης πρόσβασης θα είχε μείωση πωλήσεων (λόγω των απωλειών των λιανικών

υπηρεσιών κατωτέρου σταδίου που χρησιμοποιούν τη χονδρική υπηρεσία) από τον κάθετα ενοποιημένο πάροχο.

Επομένως, η ΕΕΤΤ υιοθετεί την άποψη ότι, αναφορικά με της υποκαταστάσιμες λιανικές υπηρεσίες, φαίνεται να υπάρχει επαρκής τιμολογιακή πίεση από το λιανικό επίπεδο που να δικαιολογεί την ένταξη των της-παρεχόμενων συνδέσεων τοπικής πρόσβασης στη σχετική αγορά χονδρικής.

2.2.5 Η σχετική γεωγραφική αγορά

Μια σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι εν λόγω επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην παροχή και προμήθεια υπηρεσιών για τις οποίες οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και οι οποίες δύναται να διακριθούν από γειτονικές περιοχές, διότι οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι ουσιωδώς διαφορετικές της περιοχές αυτές.

Της αναλύεται στο κείμενο Κοινής Θέσης των Ευρωπαίων Ρυθμιστών³², οι ΕΡΑ θα πρέπει να εξετάσουν συγκεκριμένα κριτήρια με σκοπό να διαπιστώσουν εάν οι συνθήκες ανταγωνισμού δικαιολογούν τον ορισμό μιας αγοράς σε Εθνικό επίπεδο. Τα κριτήρια που εξετάζονται για να διαπιστωθεί εάν οι συνθήκες της αγοράς είναι επαρκώς ομοιογενείς περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Φραγμούς εισόδου
- Αριθμός προμηθευτών
- Κατανομή μεριδίων αγοράς
- Τιμολόγηση και διαφορές επί των τιμών

Στην περίπτωση της Χονδρικής ΑΠΤΒ, οι φραγμοί εισόδου είναι υψηλοί και η είσοδος στην αγορά ακόμα και σε τοπικό επίπεδο απαιτεί ανάπτυξη δικτύου πρόσβασης παρόμοιου με αυτό του ΟΤΕ. Οι πάροχοι δεν μπορούν να επωφεληθούν από οικονομίες κλίμακας ενώ τα μη ανακτήσιμα κόστη που απαιτούνται καθιστούν το εγχείρημα απαγορευτικό.

---

³² ERG 08 (20) ERG draft Common Position on Geographic Aspects of Market Analysis (definition and remedies)

Παράλληλα, ο ΟΤΕ αποτελεί ουσιαστικά το μοναδικό πάροχο Χονδρικής ΑΠΤΒ. Επομένως, ο ΟΤΕ κατέχει μερίδιο 100% στη σχετική αγορά.

Με βάση τα ανωτέρω, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για την Χονδρική ΑΠΤΒ είναι εθνική και συνίσταται στην Ελληνική Επικράτεια. Η άποψη αυτή βασίζεται πρωτίστως στο γεγονός ότι ο ΟΤΕ προσφέρει της υπηρεσίες του που περιλαμβάνονται στην εν λόγω σχετική αγορά σε εθνικό επίπεδο υπό της της όρους και προϋποθέσεις. Εφόσον της υπηρεσίες προσφέρονται ή δύνανται να προσφερθούν από της παρόχους σε μη εθνικό επίπεδο, οι υπηρεσίες αυτές θα ανταγωνίζονται της υπηρεσίες του ΟΤΕ που παρέχονται σε εθνικό επίπεδο.

Συμπέρασμα

Με βάση την ανωτέρω ανάλυση, η ΕΕΤΤ εξετάζοντας την αγορά υπ' αριθ. 4 της Της Σύστασης, θεωρεί ότι η σχετική αγορά προϊόντος / υπηρεσίας είναι η χονδρική αγορά αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο και υποβρόχο και της συναφείς ευκολίες για το σκοπό παροχής ευρυζωνικών και φωνητικών υπηρεσιών. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σχετική γεωγραφική αγορά συνίσταται στην Ελληνική Επικράτεια.

2.2.6 Γενικά Συμπεράσματα

Η ΕΕΤΤ εξέτασε της κατωτέρου σταδίου λιανικές υπηρεσίες που καθοδηγούν τη ζήτηση για Χονδρική Πρόσβαση σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση. Βάσει αυτού, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι αφενός οι υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και αφετέρου οι υπηρεσίες πρόσβασης καλωδιακής υποδομής, οι υπηρεσίες στενοζωνικής πρόσβασης, οι υπηρεσίες πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών, οι υπηρεσίες συμμετρικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο, οι υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών και οι υπηρεσίες ευρυζωνικής σταθερής ασύρματης πρόσβασης δεν εμπίπτουν στην ίδια σχετική αγορά.

Στη συνέχεια η ΕΕΤΤ εξέτασε το βαθμό στο οποίο Χονδρική ΑΠΤΒ και η Χονδρική Ευρυζωνικής Πρόσβαση (ΧΕΠ) εμπίπτουν στην ίδια χονδρική σχετική αγορά προϊόντων. Η ΕΕΤΤ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει δυνατότητα υποκατάστασης και δεν εμπίπτουν στην ίδια χονδρική σχετική αγορά προϊόντων.

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

Τέλος, η ΕΕΤΤ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει μια ενιαία εθνική αγορά για υπηρεσίες Χονδρικής ΑΠΤΒ.

2.3 Ανάλυση Αγοράς Χονδρικής Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου (ΑΠΤΒ)

2.3.1 Ιστορικό

Έχοντας ήδη ορίσει τη σχετική αγορά Χονδρικής ΑΠΤΒ στην Ελλάδα, η ΕΕΤΤ υποχρεούται να διεξάγει ανάλυση σχετικά με το εάν η εν λόγω αγορά είναι επαρκώς ανταγωνιστική και συγκεκριμένα εάν κάποια επιχείρηση ή επιχειρήσεις κατέχουν ΣΙΑ στη σχετική αγορά. Στο σημείο 27 του Προοιμίου της Οδηγίας Πλαίσιο ορίζεται ότι μια σχετική αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική “όταν υπάρχουν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις με σημαντική ισχύ στην αγορά”. Το Άρθρο 14 της Οδηγίας Πλαίσιο, το οποίο αντανακλά την υπάρχουσα νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του Πρωτοδικείου και το οποίο μεταφέρεται αυτούσιο στην παράγραφο 1 του άρθρου 35 του Νόμου, ορίζει ότι:

“Μια επιχείρηση θεωρείται ότι κατέχει σημαντική ισχύ στην αγορά εφόσον, είτε ατομικά είτε σε συνεργασία με της επιχειρήσεις, ευρίσκεται σε θέση ισοδύναμη της δεσπόζουσα θέση, ήτοι σε θέση οικονομικής ισχύος που της επιτρέπει να συμπεριφέρεται, σε σημαντικό βαθμό, ανεξάρτητα από της ανταγωνιστές, της πελάτες και, τελικά, της καταναλωτές”.

Επιπλέον, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της ως άνω διάταξης, της περιπτώσεις εκείνες όπου μια επιχείρηση έχει σημαντική ισχύ σε μια συγκεκριμένη αγορά, δύναται να θεωρηθεί ως έχουσα σημαντική ισχύ σε μια στενά συνδεδεμένη αγορά, εάν οι δεσμοί μεταξύ των δύο αγορών είναι τέτοιοι ώστε να είναι δυνατή η επέκταση της ισχύος της επιχείρησης στην συνδεδεμένη αγορά και άρα η ενίσχυση της δύναμης στην αγορά³³

Σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφος 1 του Νόμου και την Οδηγία Πλαίσιο η ΕΕΤΤ υποχρεούται να εκτιμήσει τη ΣΙΑ σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Κοινοτικό δίκαιο και να λάβει υπόψη «στο μέγιστο δυνατό βαθμό» της Κατευθυντήριες Γραμμές.³⁴ Τα κριτήρια τα οποία θα πρέπει να ερευνηθεί εάν πληρούνται προκειμένου να εξεταστεί η ύπαρξη ΣΙΑ σε σχέση με την παροχή χονδρικής αδεσμοποίητης πρόσβασης σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους αναλύονται κατωτέρω, και περιλαμβάνουν τα εξής:

- Τα μερίδια αγοράς του ΟΤΕ τόσο σε σχέση με άλλα μέρη που δραστηριοποιούνται στην αγορά όσο και εν όψει της εξέλιξης της αγοράς,

³³ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 14(3).

³⁴ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 16(1).

- Την πιθανότητα δυνητικού ανταγωνισμού, ικανού να ασκήσει πίεση στον ΟΤΕ, ιδίως εν όψει των φραγμών εισόδου και ανάπτυξης της αγοράς,
- Την ύπαρξη ή μη αντισταθμιστικής αγοραστικής δύναμης προερχόμενη από πελάτες χονδρικής, και
- Τα περιστατικά αντι-ανταγωνιστικής συμπεριφοράς του ΟΤΕ σε σχέση με την παροχή τοπικών βρόχων της ανταγωνιστές του.

2.3.2 Μερίδια Αγοράς

Σύμφωνα με στοιχεία που έχει στην κατοχή της η ΕΕΤΤ, ο ΟΤΕ είναι επί του παρόντος ο μοναδικός χονδρικός πάροχος μεταλλικών (χάλκινων) τοπικών βρόχων και υποβρόχων. Επομένως, ο ΟΤΕ κατέχει μερίδιο 100% στη σχετική αγορά.

Της αναφέρθηκε στον ορισμό της αγοράς, υπάρχει μόνο της περιορισμένος αριθμός συνδέσεων τοπικής ασύρματης πρόσβασης και οπτικής ίνας που παρέχεται για πρόσβαση.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η επίδραση των συνδέσεων Χονδρικής (Φυσική) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση μέσω καλωδίων οπτικών ινών είναι, της το παρόν, ελάχιστη και είναι απίθανο να εξελιχθεί σημαντικά κατά τη διάρκεια της παρούσας εξέτασης. Σε κάθε περίπτωση η ΕΕΤΤ θα παρακολουθεί την εξέλιξη της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών, ώστε να εντοπίσει σημαντικές και απρόβλεπτες αλλαγές. Σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο η ΕΕΤΤ ενδέχεται να χρειαστεί να πραγματοποιήσει μια νέα ανάλυση αγοράς.

Οι Κατευθυντήριες Γραμμές ορίζουν ότι, σύμφωνα με πάγια νομολογία, μεγάλα μερίδια αγοράς τα οποία υπερβαίνουν το 50% της σχετικής αγοράς αποτελούν ένδειξη της ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης,³⁵ εκτός από εξαιρετικές περιστάσεις. Ωστόσο οι Κατευθυντήριες Γραμμές ορίζουν της ότι η ύπαρξη ΣΙΑ δεν μπορεί να θεμελιωθεί μόνο στη βάση μεγάλων μεριδίων στην αγορά, με αποτέλεσμα οι Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές (ΕΡΑ) να καλούνται να προβούν σε εκτενή ανάλυση των οικονομικών χαρακτηριστικών της σχετικής αγοράς πριν καταλήξουν σε κάποιο συμπέρασμα σχετικά με την ύπαρξη ΣΙΑ.³⁶

2.3.3 Πιθανός Ανταγωνισμός και Φραγμοί Εισόδου και Ανάπτυξης

³⁵ Κατευθυντήριες Γραμμές για τη ΣΙΑ, Παράγραφος 75.

³⁶ Κατευθυντήριες Γραμμές για τη ΣΙΑ, Παράγραφος 78.

Ο Πίνακας 1 παρουσιάζει την ιστορική εξέλιξη της παροχής πλήρους και μεριζόμενης αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο σε σύγκριση με τον αριθμό ενεργών γραμμών PSTN/ ISDN, κατά την περίοδο από 30 Ιουνίου 2002 έως 30 Ιουνίου 2008:

	Πλήρως Αποδεσμοποιημένες Γραμμές	Γραμμές Μεριζόμενης Πρόσβασης	PSTN+ISDN Ενεργές Γραμμές (ΟΤΕ)
30.6.2002	93	0	5.807.000
31.12.2002	171	0	5.768.000
30.6.2003	359	0	5.701.000
31.12.2003	650	5	5.660.000
30.6.2004	932	160	5.627.000
31.12.2004	1.787	928	5.615.000
30.6.2005	3.823	1.405	5.562.000
31.12.2005	5.018	1.866	5.513.000
30.6.2006	6.836	4.144	5.421.000
31.12.2006	12.176	7.328	5.382.000
30.6.2007	80.056	15.322	5.305.500
31.12.2007	232.582	41.509	5.095.000
30.6.2008	411.893	53.440	4.873.000
31.12.2008	589.234	56.890	4.665.000

Πίνακας 7 Ιστορική Εξέλιξη Τοπικών Βρόχων

Όπως καθίσταται σαφές από τον ανωτέρω πίνακα, ο αριθμός των γραμμών πλήρους και μεριζόμενης αδεσμοποίητης πρόσβασης παραμένει ακόμα ένα σχετικά μικρό ποσοστό των ενεργών γραμμών PSTN και ISDN παρά το γεγονός ότι η χονδρική αδεσμοποίητη πρόσβαση (συμπεριλαμβανομένης της μεριζόμενης πρόσβασης) σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους επιβλήθηκε ως υποχρέωση από το έτος 2000, βάσει του Κανονισμού 2887/2000 της ΕΕ.

Ακόμη και για την περίπτωση όπου τα μερίδια αγοράς είναι 100%, όπως συμβαίνει στην περίπτωση του ΟΤΕ, δύναται να υφίστανται κάποιοι ανταγωνιστικοί περιορισμοί, εάν είναι εφικτό να πραγματοποιηθεί σημαντική είσοδος στην αγορά. Η απειλή εισόδου στην αγορά, είτε μακροπρόθεσμα είτε για ένα σύντομο χρονικό διάστημα, είναι ένας από τους βασικούς ανταγωνιστικούς περιορισμούς των κοινοποιημένων φορέων εκμετάλλευσης, τουλάχιστον όπου η είσοδος αυτή είναι πιθανή (και όχι υποθετική), έγκαιρη και ουσιαστική. Η απειλή εισόδου μειώνεται όταν υπάρχουν σημαντικοί φραγμοί εισόδου.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η είσοδος στη σχετική αγορά στην Ελλάδα για την Χονδρική ΑΠΤΒ θα απαιτούσε πολύ μεγάλες επένδψεις, πρωτίστως με τη μορφή μη ανακτήσιμου κόστους. Αυτά τα σημαντικά μη ανακτήσιμα κόστη, όταν συνδυάζονται με οικονομίες κλίμακος και τη φυσική πυκνότητα που χαρακτηρίζουν τα νέα δίκτυα τοπικής πρόσβασης, αυξάνουν σημαντικά τους φραγμούς εισόδου για μια επιχείρηση που εξετάζει τη δυνατότητα κατασκευής νέου δικτύου τοπικής πρόσβασης. Επομένως, η ΕΕΤΤ υιοθετεί την άποψη ότι ρεαλιστικά υπάρχει μικρή πιθανότητα δημιουργίας νέου σταθερού δικτύου για την παροχή υπηρεσιών τοπικής πρόσβασης, τουλάχιστον κατά τη διάρκεια της παρούσας εξέτασης.

Επιπλέον, η ΕΕΤΤ δεν αναμένει ότι μεσοπρόθεσμα η σχετική αγορά θα καταστεί υποκείμενο ανταγωνιστικών πιέσεων μέσω της χρήσης κάποιας εναλλακτικής πλατφόρμας (π.χ. δορυφόροι, καλωδιακή τηλεόραση, ασύρματες υπηρεσίες που χρησιμοποιούν μη αδειοδοτημένες συχνότητες, πλατφόρμες ασύρματων κινητών ή γραμμών ενέργειας), δεδομένης της ασυμμετρίας ανάμεσα στη θέση του ιστορικού φορέα εκμετάλλευσης και των νεοεισερχόμενων παρόχων. Ενώ είναι πιθανή κάποια εξέλιξη μεσοπρόθεσμα στην ανάπτυξη κάποιων από αυτές τις πλατφόρμες, ο βαθμός της εξέλιξης είναι πολύ αβέβαιος και στην παρούσα φάση δεν μπορεί να στηριχθεί σε αυτή η δημιουργία επαρκούς ανταγωνισμού στον τοπικό βρόχο.

Επιπλέον, ο κοινοποιημένος φορέας εκμετάλλευσης ΟΤΕ είναι επίσης πιθανό να έχει πλεονεκτήματα αναφορικά με το κόστος σε σχέση με τους νεοεισερχόμενους (ακόμη και όταν πραγματοποιούνται οι ίδιες επενδύσεις), καθώς ο κοινοποιημένος φορέας εκμετάλλευσης είναι πιθανό λόγω της υφιστάμενης υποδομής και της μεγάλης πελατειακής βάσης να έχει μεγαλύτερες ευκαιρίες οικονομιών σκοπού προκειμένου να αξιοποιήσει τις νέες επενδύσεις σε ευρυζωνικές υποδομές, οι οποίες δεν είναι απαραίτητο να υφίστανται για τους νεοεισερχόμενους. Επιπλέον, ο ΟΤΕ έχει ευκολότερη πρόσβαση σε πιθανούς πελάτες λιανικής για τις νέες υπηρεσίες κατωτέρων σταδίων βάσει της χρήσης μεταλλικών βρόχων. Αυτοί οι σημαντικοί παράγοντες και άλλες διαφορές όπως το επίπεδο κινδύνου που αναλαμβάνεται, από τους νεοεισερχόμενους παρόχους, σημαίνουν ότι θα απαιτείται μεγαλύτερη απόδοση της επένδυσης για αυτούς. Επομένως, οι παράγοντες αυτοί, καθένας χωριστά και κυρίως σωρευτικά, συνιστούν σημαντικό φραγμό εισόδου.

Η ΕΕΤΤ δεν γνωρίζει κάποιον νεοεισερχόμενο ο οποίος σκοπεύει να κατασκευάσει ένα νέο σταθερό χάλκινο δίκτυο πρόσβασης το οποίο θα έχει τη δυνατότητα να υποκαταστήσει το

σύνολο ή τμήμα του δικτύου του ΟΤΕ (και το οποίο θα έχει τη δυνατότητα να παρέχει τις υπηρεσίες αυτές).

2.3.4 Απουσία Αντισταθμιστικής Αγοραστικής Ισχύος

Εάν ένας πάροχος ακολουθεί στην αγορά πρακτικές οι οποίες είναι πιθανόν καταχρηστικές, οι πελάτες δύνανται θεωρητικά να ασκήσουν αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ. Όταν οι αγοραστές είναι μεγάλοι και ισχυροί, μπορούν να αντιδράσουν αποτελεσματικά σε μια απόπειρα αύξησης των τιμών από τους προμηθευτές. Η ΕΕΤΤ εξέτασε την πιθανότητα και/ ή την ύπαρξη τέτοιας αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος στην αγορά, καθώς η ύπαρξη αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος συνιστά συχνά έναν σημαντικό σχετικό παράγοντα στις αγορές χονδρικής.

Σημειώνεται ωστόσο, ότι η αντισταθμιστική αγοραστική ισχύς δύναται να υφίσταται μόνο όταν μεγάλοι πελάτες χονδρικής έχουν τη δυνατότητα (εντός εύλογου χρονικού πλαισίου) να στραφούν σε αξιόπιστες εναλλακτικές (π.χ. να μην αγοράσουν ή να αλλάξουν πάροχο) συνεπεία μιας αύξησης των τιμών ή μιας επαπειλούμενης αύξησης τιμών. Η ΕΕΤΤ κατά τον πρώτο γύρο ανάλυσης της εν λόγω αγοράς κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ένας αγοραστής χονδρικής αδεσμοποίητης πρόσβασης δεν είχε αξιόπιστες εναλλακτικές όσον αφορά τις υπηρεσίες που παρέχονται από τον ΟΤΕ και ότι συνακόλουθα δεν υφίσταται αγοραστής που μπορεί να ασκήσει αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ η οποία θα μπορούσε να αντισταθμίσει την τεράστια ισχύ του ΟΤΕ στη σχετική αγορά εντός των χρονικών πλαισίων της εξέτασής της. Στα πλαίσια της παρούσας ανάλυσης η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η ως άνω διαπίστωση εξακολουθεί να ισχύει.

2.3.5 Πρακτικές που βλάπτουν τον Ανταγωνισμό

Μία σημαντική ένδειξη της ύπαρξης ΣΙΑ είναι η ικανότητα ενός παρόχου να υιοθετεί πρακτικές που βλάπτουν τον ανταγωνισμό. Επιπλέον, η ύπαρξη των πρακτικών αυτών που βλάπτουν τον ανταγωνισμό ενισχύει την άποψη ότι η *ex ante* ρύθμιση είναι αναγκαία προκειμένου να ξεπεραστεί η έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού, εάν υποτεθεί ότι ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός θα μπορούσε άλλως να περιορίσει τη συμπεριφορά στην αγορά του παρόχου με ΣΙΑ. Από την άποψη αυτή, σειρά ακροάσεων που έχουν διενεργηθεί από την ΕΕΤΤ στο χρονικό διάστημα μεταξύ του πρώτου γύρου ανάλυσης αγορών και της

παρούσας εξέτασης, αναδεικνύουν ότι η εταιρεία ΟΤΕ ΑΕ εξακολουθεί όχι μόνο να έχει τη δυνατότητα, αλλά και να αναπτύσσει περιοριστικές του ανταγωνισμού πρακτικές στη σχετική αγορά.

Στα πλαίσια του πρώτου γύρου ανάλυσης της παρούσας αγοράς είχε διαπιστωθεί ότι, παρά την ύπαρξη μιας σειράς προηγούμενων Αποφάσεων της ΕΕΤΤ που εγκρίνουν τα κοστολογικά μοντέλα που πρέπει να εφαρμοστούν για την παροχή τοπικών βρόχων και συναφών ευκολιών,³⁷ την ύπαρξη Προσφορών Αναφοράς για πλήρως αδεσμοποίητη και μεριζόμενη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο, μέτρων ελέγχου τιμών για τις συναφείς ευκολίες, ο ΟΤΕ έχει κληθεί σε δύο εκτενείς ακροάσεις σχετικά με την πρακτική του που βλάπτει τον ανταγωνισμό σε σχέση με την παροχή τοπικών βρόχων σε ανταγωνιστές του. Και στις δύο αυτές υποθέσεις, επιβλήθηκαν στον ΟΤΕ σημαντικά διοικητικά πρόστιμα για την αντι-ανταγωνιστική πρακτική του.

Στο διάστημα που ακολούθησε τον πρώτο γύρο ανάλυσης και παρά τη κανονιστική παρέμβαση της ΕΕΤΤ στη σχετική αγορά αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο και υποβρόχο με την επιβολή σειράς ρυθμιστικών υποχρεώσεων οι οποίες περαιτέρω εξειδικεύονται και εκτενώς αναλύονται στην εγκριθείσα νέα Προσφορά Αναφοράς ΑΠΤΒ, όπως ισχύει τροποποιηθείσα, η ΕΕΤΤ τόσο αυτεπαγγέλτως, κατόπιν σειράς παραπόνων / αναφορών, όσο και κατόπιν συγκεκριμένων καταγγελιών τηλεπικοινωνιακών παρόχων, διαπίστωσε σειρά παραβάσεων εκ μέρους του ΟΤΕ των υποχρεώσεων του στην αγορά ΑΠΤΒ, οι οποίες παράλληλα, σε κάποιες περιπτώσεις συνιστούσαν και καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης του στη σχετική αγορά αδεσμοποίητης πρόσβασης στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο, για τις οποίες και επέβαλε αυστηρές διοικητικές κυρώσεις. Πιο συγκεκριμένα:

- i. Με την απόφαση 447/092/2007, επεβλήθη στην εταιρεία ΟΤΕ πρόστιμο ύψους 1.250.000 Ευρώ για μη συμμόρφωση της απόφαση Προσωρινών Μέτρων της ΕΕΤΤ³⁸, η οποία επέβαλε την ολοκλήρωση σχετικών ενεργειών της ΟΤΕ ΑΕ αναφορικά με τη λειτουργικότητα και την ενημέρωση του πληροφοριακού συστήματος W-CRM της ίδιας. Η εταιρεία ΟΤΕ δεν προέβη στις σχετικές ενέργειες εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

---

³⁷ Βλ. ανάλυση στην Ενότητα 2.4.4

³⁸ με ΑΡ.ΑΠ. 432/165/2007

- ii. Με την Απόφαση 455/75/2007 επεβλήθη πρόστιμο ύψους 3.014.000 Ευρώ στην εταιρεία ΟΤΕ για μη συμμόρφωσή της απόφαση Προσωρινών Μέτρων³⁹, η οποία ελήφθη κατόπιν μεγάλου αριθμού επιστολών και καταγγελιών των εταιρειών TELLAS, FORTHNET, VIVODI, TELEDOME, για διαπιστωμένες καθυστερήσεις παράδοσης βρόχων και άρσης βλαβών.
- iii. Με την Απόφαση 497/098/03-10-2008, επεβλήθη πρόστιμο ύψους 10.990.000 Ευρώ στην εταιρεία ΟΤΕ, για μη συμμόρφωση της με Απόφαση Προσωρινών Μέτρων⁴⁰, η οποία της επέβαλε να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις της για την παροχή ΑΠΤΒ και να παραδώσει τους ήδη εκπρόθεσμους βρόχους, τα συνδετικά καλώδια και τα φρεάτια υποδοχής παρόχων.
- iv. Περαιτέρω, αναφορικά με ακρόαση που έλαβε χώρα το 2007, κατόπιν έγγραφης καταγγελίας τηλεπικοινωνιακού παρόχου και η οποία αφορούσε το ζήτημα της επαύξησης ζευγών από την εταιρεία ΟΤΕ ΑΕ προς την καταγγέλλουσα, η ΕΕΤΤ με την με αριθμό 491/51/25-7-2008 Απόφασή της⁴¹ έκρινε ότι ο ΟΤΕ:

α: παραβίασε το άρθρο 44 του ν. 3431/2006 και την απορρέουσα από την απόφαση της ΕΕΤΤ ΑΠ 388/012/30-5-2006 υποχρέωσή του για παροχή πρόσβασης και συναφών ευκολιών υπό όρους εύλογου και έγκαιρου χαρακτήρα, παρουσιάζοντας αντικειμενικά αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στην παράδοση των αιτηθέντων ζευγών, χωρίς επαρκή αιτιολογία, καθυστερήσεις ικανές να παράγουν αποτελέσματα ίδια ή αντίστοιχα με εκείνα που θα είχε μία σαφής από μέρους του άρνηση ικανοποίησης των αιτημάτων αυτών, και

β: παραβίασε το άρθρο 2^α του ν. 703/1977, δυνάμει του οποίου απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, της σχέσης οικονομικής εξάρτησης, στην οποία βρίσκεται προς αυτήν ή αυτές, μία επιχείρηση, η οποία κατέχει θέση πελάτη ή προμηθευτή, ακόμη και ως προς ένα ορισμένο είδος προϊόντων ή υπηρεσιών και δεν διαθέτει ισοδύναμη εναλλακτική λύση, ως εν προκειμένω συμβαίνει με την σχέση Ο.Τ.Ε. και TELLAS. Ειδικότερα έκρινε ότι:

---

39 ΑΡ.ΑΠ. 439/041/07-06-2007

40 ΑΡ.ΑΠ. 455/71/2007

41 «Λήψη Απόφασης επί της από 24 Μαΐου 2007 ακρόασης κατά της εταιρείας «Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος Α.Ε. (ΟΤΕ Α.Ε.)» με αντικείμενο τη νομική διερεύνηση της από 14.2.2007 έγγραφης καταγγελίας της εταιρείας «TELLAS Ανώνυμη Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών» με αριθ. πρωτ. ΕΕΤΤ 8600/14-2-2007 και των εκεί αποδιδόμενων στον ΟΤΕ παραβάσεων διατάξεων της κείμενης τηλεπικοινωνιακής νομοθεσίας και της νομοθεσίας περί ελεύθερου ανταγωνισμού»

- η πρόσβαση στην εν λόγω διευκόλυνση (επαυξήσεις ζευγών) υπήρξε απαραίτητη για την TELLAS, αφού δεν διέθετε άλλο ισοδύναμο ή εναλλακτικό τρόπο για να παράσχει τις υπηρεσίες της προς τους καταναλωτές.
- ο ΟΤΕ δεν παρουσίασε κάποια πραγματική αντικειμενική αιτιολογία για την άρνηση της πρόσβασης και συνεπώς ήταν σε θέση να παράσχει τα ζεύγη προς την TELLAS
- με την άρνηση του ΟΤΕ παρακολύθηκε η εισαγωγή μίας νέας καινοτόμου υπηρεσίας στην αγορά των τηλεπικοινωνιών (TELLAS ZISTO -double play).
- η TELLAS ουδέποτε αρνήθηκε να καταβάλει το κόστος για τις αιτηθείσες υπηρεσίες.

Σύμφωνα με την απόφαση της ΕΕΤΤ, η υπό εξέταση συμπεριφορά του ΟΤΕ, είχε ως αποτέλεσμα να παρακωλύεται η εισαγωγή του νέου προϊόντος στην αγορά, “TELLAS ZISTO” στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας, και κατά συνέπεια να υπονομευθούν τα οφέλη που θα αποκόμιζαν οι τελικοί χρήστες, δηλαδή οι καταναλωτές. Για τις ως άνω παραβάσεις επέβαλε πρόστιμο **9.000.000 ευρώ** (€ 1.000.000,00 για τις παραβιάσεις της τηλεπικοινωνιακής νομοθεσίας και € 8.000.000,00 για τις παραβιάσεις της νομοθεσίας περί ελεύθερου ανταγωνισμού)

- v. Παράλληλα εκκρεμεί η έκδοση απόφασης αναφορικά με ακρόαση της εταιρείας ΟΤΕ ΑΕ που έλαβε χώρα το 2007⁴² σχετικά με ενδεχόμενες παραβιάσεις αφενός των υποχρεώσεων της για Αδεσμοποίητη Πρόσβαση στον Τοπικό Βρόχο και τις συναφείς εγκαταστάσεις (ιδίως αναφορικά με την υλοποίηση αιτημάτων φυσικής συνεγκατάστασης) τις οποίες φέρει ως Οργανισμός με Σημαντική Ισχύ στην σχετική αγορά, καθώς και αφετέρου των διατάξεων του δικαίου του ανταγωνισμού.

Εξάλλου, το Σεπτέμβριο του 2008, κατόπιν Απόφασης της ΕΕΤΤ⁴³, κινήθηκε αυτεπαγγέλτως και σε συνέχεια επιστολών τηλεπικοινωνιακού παρόχους, διαδικασία ακρόασης κατά της εταιρείας ΟΤΕ ΑΕ με αντικείμενο τη νομική διερεύνηση της

⁴² 14-2-2007

⁴³ ΑΠ ΕΕΤΤ 494/100/10-9-2008 «Κλήση σε Ακρόαση των εταιρειών «Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος (ΟΤΕ Α.Ε.)» και “On Telecoms Ανώνυμη Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών Α.Ε.” με αντικείμενο τη νομική διερεύνηση της παραβίασης της Απόφασης της ΕΕΤΤ ΑΠ 429/015/4-4-2007 «Έγκριση Προσφοράς Αναφοράς ΟΤΕ 2007 για την Αδεσμοποίητη Πρόσβαση στον Τοπικό Βρόχο και τις συναφείς ευκολίες, σε εφαρμογή της ΑΠ ΕΕΤΤ 388/012/2006 (ΦΕΚ 932/Β/2006)» ΦΕΚ 620/Β/25-4-2007, Παράρτημα 14, παρ.3.2.4., καθώς και εν γένει της κείμενης τηλεπικοινωνιακής νομοθεσίας και της νομοθεσίας περί ελεύθερου ανταγωνισμού από την εταιρεία «Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος (ΟΤΕ Α.Ε.)»

παραβίασης της Απόφασης της ΕΕΤΤ ΑΠ 429/015/4-4-2007 «Έγκριση Προσφοράς Αναφοράς ΟΤΕ 2007 για την Αδεσμοποίητη Πρόσβαση στον Τοπικό Βρόχο και τις συναφείς ευκολίες, σε εφαρμογή της ΑΠ ΕΕΤΤ 388/012/2006 (ΦΕΚ 932/Β/2006)» ΦΕΚ 620/Β/25-4-2007, Παράρτημα 14, παρ.3.2.4., καθώς και εν γένει της κείμενης τηλεπικοινωνιακής νομοθεσίας και της νομοθεσίας περί ελεύθερου ανταγωνισμού από την εταιρεία «Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος (ΟΤΕ Α.Ε.).

2.3.6 Συμπεράσματα

Τα στοιχεία της εξέτασης της αγοράς από την ΕΕΤΤ οδηγούν στο αρχικό συμπέρασμα ότι η σχετική αγορά Χονδρικής ΑΠΤΒ δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική. Επομένως, η ΕΕΤΤ υιοθετεί την άποψη ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να οριστεί ως έχων ΣΙΑ στη σχετική αγορά. Οι κρίσιμοι παράγοντες που οδήγησαν την ΕΕΤΤ στα συμπεράσματα αυτά είναι οι εξής:

1. Ο ΟΤΕ παρέχει το 100% της σχετικής αγοράς Χονδρικής ΑΠΤΒ (στοιχεία 31/08/2008). Όσον αφορά το μελλοντικό ανταγωνισμό, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι υπάρχει μικρή πιθανότητα άσκησης σημαντικής ανταγωνιστικής πίεσης στον ΟΤΕ από ένα εναλλακτικό μεταλλικό δίκτυο τοπικής πρόσβασης, ανεξαρτήτως της χρησιμοποιούμενης τεχνολογίας, στα χρονικά πλαίσια της παρούσας εξέτασης.
2. Επιπλέον, η ΕΕΤΤ δεν αναμένει ότι μεσοπρόθεσμα θα υπάρξουν ανταγωνιστικές πιέσεις στην αγορά από τη χρήση κάποιας παρόμοιας πλατφόρμας (π.χ. δορυφόρος, καλωδιακή τηλεόραση, ασύρματες υπηρεσίες που χρησιμοποιούν μη αδειοδοτημένες συχνότητες, πλατφόρμες ασύρματων κινητών ή γραμμών ενέργειας), ιδίως δεδομένης της ασυμμετρίας ανάμεσα στη θέση του ΟΤΕ και των νεοεισερχόμενων παρόχων.
3. Η δομή της αγοράς Χονδρικής ΑΠΤΒ δίνει τη δυνατότητα στον ΟΤΕ να χρεώνει τιμές μεγαλύτερες αυτών του ανταγωνιστικού επιπέδου εφόσον η αγορά μείνει αρρυθμιστη καθώς και να περιορίζει τη διαθεσιμότητα των τοπικών βρόχων μέσω στρατηγικών καθυστέρησης και μη παροχής πληροφοριών. Τα ζητήματα που σχετίζονται με οικονομίες κλίμακος και σκοπού, η ενίσχυση αγορών κατωτέρων σταδίων μέσω της ισχύος στην αγορά που προκύπτει από ευκολίες (ιστορικές ή νέες), η πληρότητα του δικτύου του ΟΤΕ και η ασυναγώνιστη πρόσβαση στους πελάτες περιορίζουν σημαντικά τη βιωσιμότητα της αυτό-παροχής από τους νεοεισερχόμενους.

2.4 Κανονιστικές Υποχρεώσεις

2.4.1 Η Αδεσμοποίηση του Τοπικού Βρόχου

Πριν ενταχθεί στη λίστα των υποψήφιων αγορών της *Σύστασης για τις Σχετικές Αγορές* της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η υποχρέωση της παροχής αδεσμοποίητης πρόσβασης (συμπεριλαμβανομένης της μεριζόμενης πρόσβασης) σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους είχε επιβληθεί ήδη από το έτος 2000, δυνάμει του Κανονισμού 2887/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο. Η επιβολή της πρόσβασης αυτής αποσκοπούσε στην διευκόλυνση της ανάπτυξης ανταγωνισμού στις υπηρεσίες πρόσβασης που παρέχονταν μέσω δικτύων τοπικής πρόσβασης των κοινοποιημένων φορέων εκμετάλλευσης σταθερών δικτύων, και κυρίως, στην ανάπτυξη ανταγωνισμού και καινοτομιών στην αγορά ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο.

Οι αδεσμοποίητοι τοπικοί βρόχοι αποτελούν προϊόν χονδρικής το οποίο καθιστά δυνατό τον ανταγωνισμό σε μια σειρά λιανικών αγορών, όπως:

- η ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο,
- η πρόσβαση στενής ζώνης για κλήσεις φωνητικής τηλεφωνίας και πρόσβαση dial-up internet access, και
- οι μισθωμένες γραμμές.
- Επομένως, η παροχή χονδρικής αδεσμοποίητης πρόσβασης (συμπεριλαμβανομένης της μεριζόμενης πρόσβασης) σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους παίζει καθοριστικό ρόλο στη διαθεσιμότητα μιας σειράς σημαντικών λιανικών υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

2.4.1.1 Ανάγκη Ex ante Ρύθμισης

Οι *Κατευθυντήριες Γραμμές*⁴⁴ ορίζουν ότι ο σκοπός επιβολής *ex ante* υποχρεώσεων σε παρόχους που έχουν ορισθεί ως έχοντες ΣΙΑ, είναι να διασφαλισθεί ότι οι πάροχοι αυτοί

⁴⁴ Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής, παράγραφος 16.

⁴⁴ Κατευθυντήριες Γραμμές, Παράγραφος 114.

δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν την ισχύ τους στην αγορά με σκοπό είτε να περιορίσουν ή να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά, είτε να επεκτείνουν την ισχύ τους αυτή σε γειτονικές αγορές.

Η ΕΕΤΤ μπορεί να επιβάλει *ex ante* υποχρεώσεις μόνο σε αγορές όπου υπάρχουν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις με ΣΙΑ, και όπου τα μέτρα που λαμβάνονται βάσει του Εθνικού και Κοινοτικού Δικαίου του ανταγωνισμού δεν κρίνονται ως επαρκή ή άμεσα προκειμένου να ξεπεραστεί πιθανή αποτυχία της αγοράς. Όταν οι αγορές είναι επαρκώς ανταγωνιστικές, η *ex post* εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού μπορεί να θεωρηθεί σε γενικές γραμμές επαρκής για την αποτροπή της δημιουργίας δεσπόζουσας θέσης και καταχρηστικής εκμετάλλευσης από ένα ή περισσότερα μέρη.

Αυτό είναι το πνεύμα της Νέας Σύστασης, η οποία αναφέρει⁴⁵: «*Το γεγονός ότι η παρούσα σύσταση προσδιορίζει τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών για τις οποίες δικαιολογείται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση δεν σημαίνει ότι δικαιολογείται πάντοτε κανονιστική ρύθμιση, ούτε ότι στις εν λόγω αγορές θα επιβληθούν οι κανονιστικές υποχρεώσεις που προβλέπονται στις ειδικές οδηγίες. Συγκεκριμένα, δεν μπορεί να επιβληθεί, ή πρέπει να αποσυρθεί, ρύθμιση εάν υπάρχει αποτελεσματικός ανταγωνισμός στις αγορές αυτές χωρίς ρύθμιση, εάν δηλαδή κανένας φορέας δεν διαθέτει σημαντική ισχύ στην αγορά κατά την έννοια του άρθρου 14 της οδηγίας 2002/21/ΕΚ. Οι κανονιστικές υποχρεώσεις πρέπει να είναι ενδεδειγμένες και να βασίζονται στο χαρακτήρα του εντοπιζόμενου προβλήματος, να είναι αναλογικές και αιτιολογημένες σύμφωνα με τους στόχους της οδηγίας 2002/21/ΕΚ, και, συγκεκριμένα, να μεγιστοποιούν τα οφέλη για τους καταναλωτές, να διασφαλίζουν ότι δεν θα υπάρχει στρέβλωση ή περιορισμός του ανταγωνισμού, να ενθαρρύνουν αποδοτικές επενδύσεις στις υποδομές, να προάγουν την καινοτομία και να ενθαρρύνουν την αποτελεσματική χρήση και διαχείριση των ραδιοσυχνότητων και των πόρων αριθμοδότησης.»*

Όπου, για ιστορικούς, ή άλλους λόγους, μια αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική, και/ ή υπάρχουν υψηλοί μη παροδικοί φραγμοί εισόδου, το δίκαιο του ανταγωνισμού δεν θεωρείται επαρκές για να προωθήσει την ανάπτυξη ανταγωνισμού. Οι *ex ante* υποχρεώσεις που επιβάλλονται από ΕΡΑ σε επιχειρήσεις με ΣΙΑ αποσκοπούν στην εκπλήρωση των συγκεκριμένων στόχων που τίθενται στις σχετικές οδηγίες, ενώ οι ρυθμίσεις που

⁴⁵ Σημείο 18 του Προοιμίου

επιβάλλονται βάσει του δικαίου του ανταγωνισμού αποσκοπούν στην επιβολή κυρώσεων για συμφωνίες ή καταχρηστικές συμπεριφορές που περιορίζουν ή στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά.

Οι *Κατευθυντήριες Γραμμές για τη ΣΙΑ* καθιστούν σαφές ότι μόνο ο ορισμός μιας επιχείρησης ως κατέχουσα ΣΙΑ σε μια συγκεκριμένη αγορά, χωρίς την επιβολή των κατάλληλων κανονιστικών υποχρεώσεων δεν συνάδει με τις διατάξεις του νέου κανονιστικού πλαισίου και ιδίως με το Άρθρο 16 (4) της *Οδηγίας Πλαίσιο*, το οποίο μεταφέρει στην εθνική μας νομοθεσία το άρθρο 37 παρ. 1 περίπτωση γ του Νόμου. Το Άρθρο 8 (2) της *Οδηγίας Πρόσβασης* ορίζει ότι οι ΕΡΑ θα πρέπει να επιβάλουν τουλάχιστον μία (1) κανονιστική υποχρέωση στην επιχείρηση που έχει ορισθεί ως κατέχουσα ΣΙΑ.

Οι *ex ante* ρυθμίσεις απαιτούνται στις υπό εξέταση συνθήκες προκειμένου να προωθήσουν και να διευκολύνουν την ανάπτυξη ανταγωνισμού, καθώς οι *ex post* ρυθμίσεις του δικαίου του ανταγωνισμού δεν είναι αποτελεσματικές προκειμένου να εδραιωθεί ένα επαρκές επίπεδο ανταγωνισμού, δεδομένου ότι οι αποτυχίες της αγοράς που σχετίζονται με την ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης θα παραμείνουν.

Για τους λόγους που εξηγούνται στην Ενότητα 3 ανωτέρω, η ΕΕΤΤ διαπίστωσε ότι ο ΟΤΕ έχει ΣΙΑ στην αγορά χονδρικής αδεσμοποίητης πρόσβασης (συμπεριλαμβανομένης της μεριζόμενης πρόσβασης) σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους. Το χάλκινο δίκτυο πρόσβασης χαρακτηρίζεται από πολύ υψηλό μη ανακτήσιμο κόστος, το οποίο αναπτύχθηκε κυρίως υπό συνθήκες μονοπωλίου και με ευρείες οικονομίες κλίμακος και σκοπού. Το μη ανακτήσιμο κόστος και οι οικονομίες κλίμακος και σκοπού αποτελούν έναν πολύ σημαντικό και μη παροδικό φραγμό εισόδου στην αγορά και, εάν δεν υπάρξει ρυθμιζόμενη πρόσβαση στην υποδομή δικτύου, η είσοδος στην αγορά είναι πιθανό να αποτραπεί. Επιτρέποντας σε ανταγωνιστές παρόχους να χρησιμοποιούν την υποδομή δικτύου του ΟΤΕ, οι φραγμοί εισόδου θα μειωθούν σημαντικά. Περαιτέρω, η δομή της σχετικής αγοράς, πίσω από τους εν λόγω φραγμούς εισόδου, δεν τείνει, στο σχετικό χρονικό ορίζοντα της παρούσας ανάλυσης, προς τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό [βλ. explanatory note, σελ. 31 τελευταία παράγραφος] [...]. Τέλος, όπως αναφέρεται στο Επεξηγηματικό Κείμενο της Νέας Σύστασης της Επιτροπής (σελ 32) «*Το δίκαιο του ανταγωνισμού θα ήταν ανεπαρκές προκειμένου να αντιμετωπίσει την αποτυχία της αγοράς, στην αγορά τοπικού βρόχου, δεδομένου ότι οι απαιτήσεις συμμόρφωσης της παρέμβασης στην εν λόγω αγορά είναι εκτενείς*

(συμπεριλαμβάνοντας την ανάγκη αναλυτικών λογιστικών καταστάσεων, εκτίμηση κόστους και παρακολούθηση των όρων και των προϋποθέσεων, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών παραμέτρων).⁴⁶ [...]»

2.4.2 Προβλήματα Ανταγωνισμού

Ελλείπει, *ex ante* κανονιστικής παρέμβασης, η σχεδόν μονοπώλιακη θέση που κατέχει ο ΟΤΕ στον τοπικό βρόχο έχει μέχρι σήμερα οδηγήσει και φαίνεται ότι είναι δυνατό να εξακολουθήσει να οδηγεί σε μια σειρά πιθανών προβλημάτων ανταγωνισμού, τα οποία είναι κοινά σε όλα τα κράτη της Ε.Ε.. Η *ex ante* ρύθμιση καθίσταται αναγκαία προκειμένου να αντιμετωπισθούν τα πιθανά προβλήματα, εφόσον προέκυπτε ότι η αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική.

Πράγματι, τα προβλήματα αυτά δεν είναι απλώς θεωρητικά στην Ελλάδα, όπου ο ΟΤΕ, παρά τον χαρακτηρισμό του ως «κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης» με ό,τι αυτό συνεπάγεται σε επίπεδο υποχρεώσεων, με βάση τον Κανονισμό 2887/2000 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και τον ορισμό του ως επιχείρησης κατέχουσας ΣΙΑ στην αγορά αδεσμοποίητου τοπικού βρόχου και υποβρόχου κατά τον πρώτο γύρο ανάλυσης της ΕΕΤΤ το 2006, έχει υποβληθεί – τόσο αυτεπαγγέλτως, όσο και κατόπιν καταγγελίας, όπως αναλύσαμε ανωτέρω στην Ενότητα 2.3.5, σε σειρά ακροάσεων ενώπιον της ΕΕΤΤ για πρακτικές του που βλάπτουν τον ανταγωνισμό σε σχέση με την παροχή τοπικών βρόχων σε ανταγωνιστές του, οι οποίες έλαβαν χώρα παρά την ύπαρξη *ex ante* ρυθμίσεων (συγκεκριμένα, την ύπαρξη Προσφορών Αναφοράς του ΟΤΕ, τον έλεγχο τιμών και των κοστολογικών υποχρεώσεων).⁴⁷

Ελλείπει *ex ante* ρύθμισης, τα προβλήματα αυτά του ανταγωνισμού θα είχαν επιδεινωθεί. Τα ζητήματα που αναφέρονται κατωτέρω περιγράφουν τόσο τα υπαρκτά όσο και τα πιθανά προβλήματα του ανταγωνισμού τα οποία έχουν εν όλω ή εν μέρει εμφανισθεί ή ενδέχεται να εμφανισθούν στη σχετική αγορά. Η απαρίθμηση των προβλημάτων αυτών δεν είναι αποκλειστική, αλλά ενδεικτική των προβλημάτων ανταγωνισμού που εντόπισε η ΕΕΤΤ κατά την ανάλυση της αγοράς και εμπίπτουν, κατά κύριο λόγο, στη γενικότερη κατηγορία της

---

⁴⁶«Competition law would be insufficient to redress the market failure on the local loop market, as the compliance requirements of intervention in this market are extensive (including the need for detailed accounting, assessment of costs and monitoring of terms and conditions including technical parameters) ...»

⁴⁷ Βλ. ανάλυση στην Ενότητα 2.3.5.

«κάθετης επέκτασης» της ισχύος στην αγορά.

Άρνηση συναλλαγής και άρνηση πρόσβασης

Χωρίς την **υποχρεωτική** παροχή πρόσβασης, οι ανταγωνιστές πάροχοι του ΟΤΕ δεν θα είναι σε θέση να εισέλθουν στην αγορά. Η διαπραγματευτική ισχύς τους για την απόκτηση της πρόσβασης αυτής, υπό εύλογους εμπορικούς όρους, είναι πολύ περιορισμένη. Η μόνη επιλογή τους θα είναι η είσοδος στην αγορά βάσει επένδυσης η οποία καθίσταται μη οικονομικά βιώσιμη. Επιπλέον, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι το είδος πρόσβασης που επιβάλλεται για την αποτελεσματική είσοδο και δραστηριοποίηση στην αγορά δεν αναφέρεται απλώς σε πρόσβαση στο χάλκινο δίκτυο τοπικής πρόσβασης, αλλά απαιτεί επίσης –εφόσον είναι αναγκαία- την παροχή πρόσβασης σε συναφείς εγκαταστάσεις (ευκολίες). Ιδιαίτερης σημασίας είναι η διαθεσιμότητα συνεγκατάστασης (συμπεριλαμβανομένης της φυσικής συνεγκατάστασης και, όπου απαιτείται, της απομακρυσμένης συνεγκατάστασης και της εικονικής συνεγκατάστασης).

Είναι προφανές ότι, εφόσον δεν επιβληθεί υποχρέωση παροχής πρόσβασης, ο ΟΤΕ είναι πιθανό να αρνηθεί την αιτηθείσα πρόσβαση, ή να δεχθεί να την παράσχει με μη εύλογους ή/και μη οικονομικά βιώσιμους όρους (τεχνικούς, χρονικούς, οικονομικούς).

Επέκταση ισχύος δια άλλων μέσων πέραν της τιμολόγησης

Στις περιπτώσεις όπου η τιμολογιακή διάκριση δεν δύναται να επιτευχθεί λόγω επιβολής ρύθμισης των τιμών πρόσβασης, οι οργανισμοί με ΣΙΑ προβαίνουν σε συγκεκριμένες πρακτικές διακριτικής μεταχείρισης πέρα της τιμολόγησης. Συγκεκριμένα παρέχονται υπηρεσίες υπό ευνοϊκότερους όρους στο λιανικό κλάδο του οργανισμού με ΣΙΑ, με αποτέλεσμα οι αντίστοιχες παρεχόμενες υπηρεσίες στους νεοεισερχόμενους παρόχους να υπολείπονται σε ποιότητα. Παράλληλα ο οργανισμός με ΣΙΑ βρίσκεται σε πλεονεκτικότερη θέση λόγω της ιστορικής του παρουσίας στη σχετική αγορά. Συνέπεια των ανωτέρω είναι η αύξηση του κόστους των αντίστοιχων παρεχόμενων υπηρεσιών από τους νεοεισερχόμενους, γεγονός που οδηγεί σε μείωση των πωλήσεων.

Ελλείψει *ex ante* ρύθμισης, δύναται να ανακύψει μια σειρά προβλημάτων ανταγωνισμού (διά άλλων μέσων πέραν της τιμολόγησης των προσφερόμενων υπηρεσιών πρόσβασης) τα οποία έχουν ως εξής:

- Μη παροχή, σε πελάτες χονδρικής, πληροφοριών που παρέχονται στο λιανικό τμήμα του κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης,
- Μη παροχή, σε πελάτες χονδρικής, της ίδιας ποιότητας υπηρεσίας που παρέχεται στο λιανικό κλάδο του κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης,
- Τακτικές καθυστέρησης, όπως χρονοβόρες διαπραγματεύσεις συμβάσεων ή παροχή βασικών υπηρεσιών και πληροφοριών μόνο μετά από διαπραγματεύσεις ή αποφάσεις της ΕΕΤΤ,
- Μη εύλογες απαιτήσεις που σχετίζονται, παραδείγματος χάριν, με τους όρους των συμβάσεων, υπέρμετρες απαιτήσεις για εγγυήσεις, πιστοληπτικοί έλεγχοι και συμβάσεις εμπιστευτικότητας, περιορισμός προσφερόμενων υπηρεσιών ή επιτρεπόμενων σημείων πρόσβασης και μη εύλογες υποχρεώσεις σύζευξης,
- Σχεδιασμός σημείων πρόσβασης και προϊόντων ανάλογα με την τοπολογία δικτύου του κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης και τους περιορισμούς των προμηθευτών του, που απαιτούν από τους ανταγωνιστές τη χρήση των ίδιων προτύπων, πρωτοκόλλων ή σχεδίων,
- Διακριτική χρήση πληροφοριών που συγκεντρώνονται όταν παρέχεται σε ένα νεοεισερχόμενο πρόσβαση προκειμένου να στοχεύσει στους λιανικούς πελάτες του νεοεισερχόμενου (παραδείγματος χάριν για το σκοπό επαναπροσέλκυσης ή προκειμένου να πωλήσει ένα ανταγωνιστικό προϊόν).

Τα ζητήματα προβλημάτων ανταγωνισμού (διά άλλων μέσων πέραν της τιμολόγησης των προσφερόμενων υπηρεσιών πρόσβασης) έχουν απασχολήσει κατά κύριο λόγο την ΕΕΤΤ, όπως προκύπτει από τα αναφερόμενα στην Ενότητα 2.3.5.

Επέκταση Ισχύος Μέσω Τιμολόγησης των προσφερόμενων υπηρεσιών

Προβλήματα τιμολόγησης δύναται να προκύψουν συνεπεία της υποχρέωσης παροχής πρόσβασης στην αγορά. Τα εν λόγω προβλήματα οδηγούν σε αύξηση του κόστους των ανταγωνιστών, και αναποτελεσματικότητα και επιφέρουν αρνητικές συνέπειες στην κοινωνική ευημερία. Τα ως άνω προβλήματα περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων:

- **Υπερβολικές τιμές/ σταυροειδής επιδότηση:** Όταν επιβάλλεται υποχρέωση παροχής πρόσβασης, ο πάροχος με ΣΙΑ μπορεί να επιδιώξει να ορίσει

υπερβολικά υψηλές τιμές στην αγορά χονδρικής. Αυτό μπορεί να συμβεί με πολλούς τρόπους. Ελλείπει ex ante υποχρέωσης ελέγχου τιμών, η ως άνω συμπεριφορά μπορεί να εκδηλωθεί απλώς αυξάνοντας τις τιμές σε επίπεδο ανώτερο του κοστοστρεφούς. Εξάλλου, ακόμη και με μηχανισμούς ελέγχου τιμών, όπως η κοστοστρέφεια, στρέβλωση στον ανταγωνισμό μπορεί να επιτευχθεί με **εσφαλμένο επιμερισμό** του κόστους στο προϊόν χονδρικής ή όταν η υποχρέωση κοστοστρέφειας καλύπτει την ανάκτηση αυξημένου κόστους που προέκυψε λόγω αναποτελεσματικότητας. Το ως άνω πρόβλημα θα απαιτούσε περαιτέρω την επιβολή υποχρεώσεων κοστολόγησης και λογιστικού διαχωρισμού.

- **Τιμολογιακές διακρίσεις:** Ένας καθετοποιημένος πάροχος με ΣΙΑ στην αγορά χονδρικής θα μπορούσε να προβαίνει σε τιμολογιακές διακρίσεις, αυξάνοντας με τον τρόπο αυτό το κόστος χονδρικής των πελατών χονδρικής ή επιβάλλοντας σε αυτούς κόστη που δεν επιβαρύνουν το δικό του τμήμα λιανικής, θέτοντας τους εξωτερικούς πελάτες σε ανταγωνιστικά μειονεκτική θέση.
- **Ληστρική (επιθετική) τιμολόγηση:** οι πάροχοι με ΣΙΑ μπορούν να προσφέρουν υπερβολικά χαμηλές τιμές στους τελικούς χρήστες με σκοπό να αποκλείσουν την είσοδο των ανταγωνιστών τους στην αγορά λιανικής. Μπορεί να υπάρχει κίνητρο επέκτασης ισχύος στις λιανικές αγορές κατώτερων σταδίων στην προσπάθεια εξάλειψης ή περιορισμού ανταγωνιστικών πιέσεων μακροπρόθεσμα.
- **Συμπίεση περιθωρίου:** Μια καθετοποιημένη εταιρία με ΣΙΑ μπορεί να επεκτείνει την ισχύ την οποία κατέχει στην ανάντη αγορά παροχής αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο, σε κατάντη λιανικές αγορές, χρεώνοντας σχετικά υψηλές τιμές για τους αποδεσμοποιημένους τοπικούς βρόχους σε επίπεδο χονδρικής και σχετικά χαμηλές τιμές στην αγορά λιανικής, ώστε οι άλλες εταιρίες να μην έχουν τη δυνατότητα, λόγω συμπίεσης περιθωρίου, να την ανταγωνιστούν αποτελεσματικά στη λιανική αγορά υπηρεσιών.

2.4.3 Δυνατές Κανονιστικές Υποχρεώσεις Βάσει της Οδηγίας για την Πρόσβαση

Η ΕΕΤΤ υποχρεούται σύμφωνα με το Άρθρο 37 παράγραφος 1 του *Νόμου* και το άρθρο 8 (2) της *Οδηγίας Πλαίσιο*, να επιβάλει κάποια υποχρέωση ή υποχρεώσεις σε επιχειρήσεις με ΣΙΑ. Η ΕΕΤΤ έχει επίσης την υποχρέωση να διασφαλίσει επαρκή πρόσβαση, διασύνδεση και διαλειτουργικότητα υπηρεσιών με την επιφύλαξη οποιωνδήποτε άλλων υποχρεώσεων που μπορούν να επιβληθούν σε επιχειρήσεις που ορίζονται ως πάροχοι με ΣΙΑ σύμφωνα με τα Άρθρα 9-13 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση και τα άρθρα 41 έως 45 του Νόμου*. Οι υποχρεώσεις αυτές είναι οι εξής:

Υποχρέωση πρόσβασης ή χρήσης ειδικών υποδομών δικτύου

Το Άρθρο 44 του Νόμου, ερμηνευόμενο σύμφωνα με το άρθρο 12 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, την οποία μεταφέρει στην εθνική μας νομοθεσία, ορίζει τις προϋποθέσεις σχετικά με την επιβολή από τη ρυθμιστική αρχή της υποχρέωσης για πρόσβαση ή χρήση ειδικών στοιχείων (ευκολιών) του δικτύου και συναφών υποδομών (ευκολιών) και περιλαμβάνει τα εξής ζητήματα:

- α. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να επιβάλει σε έναν πάροχο την υποχρέωση να ικανοποιεί εύλογα αιτήματα πρόσβασης ή χρήσης ειδικών στοιχείων (ευκολιών) του δικτύου και συναφών υποδομών (ευκολιών), η οποία περιλαμβάνει (άρθρο 44 παρ. 3 του Νόμου):
  - α) την παροχή σε τρίτους πρόσβασης σε καθορισμένα στοιχεία και/ή ευκολίες του δικτύου, συμπεριλαμβανομένης της αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο·
  - β) την καλόπιστη διαπραγμάτευση με επιχειρήσεις που ζητούν πρόσβαση·
  - γ) τη μη ανάκληση ήδη χορηγηθείσας πρόσβασης σε ευκολίες·
  - δ) την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών χονδρικής για μεταπώληση από τρίτους·
  - ε) τη χορήγηση ανοικτής πρόσβασης σε τεχνικές διεπαφές, πρωτόκολλα ή άλλες βασικές τεχνολογίες που είναι απαραίτητες για τη διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών ή των υπηρεσιών εικονικού δικτύου·
  - στ) την παροχή συνεγκατάστασης ή άλλων μορφών από κοινού χρήσης

ευκολιών, συμπεριλαμβανομένων αγωγών, κτιρίων ή ιστών·

ζ) την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών που είναι αναγκαίες για τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας διατεματικών υπηρεσιών που παρέχονται σε χρήστες, συμπεριλαμβανομένων των ευκολιών για υπηρεσίες ευφών δικτύων ή περιαγωγής σε κινητά δίκτυα·

η) την παροχή πρόσβασης σε συστήματα επιχειρησιακής υποστήριξης ή παρόμοια συστήματα λογισμικού, απαραίτητα για την εξασφάλιση ισότιμου ανταγωνισμού στην παροχή των υπηρεσιών·

θ) τη διασύνδεση δικτύων ή συναφών εγκαταστάσεων.

β. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να συνοδεύει την επιβληθείσα υποχρέωση ικανοποίησης εύλογων αιτημάτων πρόσβασης με όρους ισότιμου, εύλογου και έγκαιρου χαρακτήρα.

γ. Την υποχρέωση της ΕΕΤΤ να εξετάζει, προκειμένου να διασφαλίζεται η αναλογικότητα, την υποχρέωση ικανοποίησης εύλογων αιτημάτων πρόσβασης με βάση μια σειρά από παράγοντες οι οποίοι περιλαμβάνουν ιδίως:

α) την τεχνική και οικονομική βιωσιμότητα της χρήσης ή της εγκατάστασης ανταγωνιστικών ευκολιών, ανάλογα με τον ρυθμό ανάπτυξης της αγοράς, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και τον τύπο της διασύνδεσης και της πρόσβασης τις οποίες αφορά

β) τη σκοπιμότητα παροχής της προτεινόμενης πρόσβασης σε συνάρτηση με τις διαθέσιμες δυνατότητες·

γ) την αρχική επένδυση του κατόχου της ευκολίας, έχοντας υπόψη τους συναφείς επενδυτικούς κινδύνους·

δ) την ανάγκη μακροπρόθεσμης διασφάλισης του ανταγωνισμού·

ε) κατά περίπτωση, τα συναφή δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας·

στ) την παροχή πανευρωπαϊκών υπηρεσιών.

Υποχρέωση διαφάνειας

Το Άρθρο 43 παρ. 1^α) του Νόμου, ερμηνευόμενο σύμφωνα με το άρθρο 9 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, την οποία μεταφέρει στην εθνική μας νομοθεσία, ορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση διαφάνειας και καλύπτει τα εξής ζητήματα:

- α. Τη δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με τη διασύνδεση και/ ή την πρόσβαση, όπως πληροφορίες λογιστικής φύσεως, τεχνικές προδιαγραφές, χαρακτηριστικά δικτύου, όρους και προϋποθέσεις παροχής και χρήσης, καθώς και τιμές.
- β. Τη δημοσίευση επαρκώς αναλυτικής Προσφοράς Αναφοράς με καθορισμένο ελάχιστο περιεχόμενο του Παραρτήματος ΙΙ του Νόμου και της Οδηγίας Πρόσβασης (εφόσον ο φορέας εκμετάλλευσης υπέχει υποχρέωση παροχής πρόσβασης στον τοπικό βρόχο μέσω στρεπτού ζεύγους μεταλλικών αγωγών και των σχετικών διευκολύνσεων του άρθρου 44).
- γ. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να καθορίζει αναλυτικά τις πληροφορίες που πρέπει να διατίθενται στην Προσφορά Αναφοράς, με αναφορά στις απαιτούμενες λεπτομέρειες και τον τρόπο δημοσίευσής τους.
- δ. Την υποχρέωση υποβολής στην ΕΕΤΤ της Προσφοράς Αναφοράς και την εξουσία της να ελέγχει τη συμμόρφωσή της με τους όρους του Νόμου και να την τροποποιεί για την εκπλήρωση υποχρεώσεων που επιβάλλονται από αυτόν, επιβάλλοντας στον πάροχο που έχει ορισθεί ως κατέχων ΣΙΑ στη σχετική αγορά να δημοσιεύει την Προσφορά Αναφοράς με τις αλλαγές αυτές.

Υποχρέωση αμεροληψίας

Το Άρθρο 43 παρ. 1 β) του Νόμου, ερμηνευόμενο σύμφωνα με το 10 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, την οποία μεταφέρει στην εθνική μας νομοθεσία, ορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση αμεροληψίας και καλύπτει τα εξής ζητήματα:

- α. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να επιβάλλει υποχρέωση αμεροληψίας σχετικά με την πρόσβαση ή/και τη διασύνδεση.
- β. Η εν λόγω υποχρέωση εξασφαλίζει ότι ο φορέας εκμετάλλευσης παρέχει

αφενός μεν πρόσβαση ή/και τη διασύνδεση εφαρμόζοντας ισοδύναμους όρους, σε ισοδύναμες περιστάσεις, σε άλλες επιχειρήσεις που παρέχουν ισοδύναμες υπηρεσίες, και αφετέρου ότι ο εν λόγω πάροχος παρέχει υπηρεσίες και πληροφορίες σε τρίτους υπό τους ίδιους όρους και της ίδιας ποιότητας με τις παρεχόμενες για τις δικές του υπηρεσίες ή τις υπηρεσίες των θυγατρικών του ή των εταίρων του.

Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού

Το Άρθρο 43 παρ. 1 γ) του Νόμου, ερμηνευόμενο σύμφωνα με το άρθρο 11 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, την οποία μεταφέρει στην εθνική μας νομοθεσία, ορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού και καλύπτει τα εξής ζητήματα:

- α. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να επιβάλλει υποχρεώσεις λογιστικού διαχωρισμού όσον αφορά καθορισμένες δραστηριότητες που αφορούν την πρόσβαση ή/και τη διασύνδεση.
- β. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να απαιτεί από μια καθετοποιημένη επιχείρηση να καθιστά διαφανείς τις τιμές χονδρικής πώλησης και τις εσωτερικές τιμολογήσεις προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με όποια υποχρέωση επιβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 10 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση* και να αποτρέπεται ενδεχόμενη άδικη διεπιδότηση.

Υποχρεώσεις ελέγχου τιμών και κοστολόγησης

Το Άρθρο 45 του Νόμου, ερμηνευόμενο σύμφωνα με το άρθρο 13 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, την οποία μεταφέρει στην εθνική μας νομοθεσία, ορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση ελέγχου τιμών και κοστολόγησης και καλύπτει τα εξής ζητήματα:

- α. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να επιβάλει υποχρέωση ελέγχου τιμών, συμπεριλαμβανομένων υποχρεώσεων κοστοστρέφειας τιμών και υποχρεώσεις σχετικά με τα κοστολογικά συστήματα, για την παροχή ειδικών τύπων διασύνδεσης και/ή πρόσβασης, σε περιπτώσεις όπου από την ανάλυση

αγορά προκύπτει ότι υπάρχει έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού με συνέπεια ένας φορέας εκμετάλλευσης να μπορεί να διατηρεί τις τιμές σε υπερβολικά υψηλά επίπεδα ή να συμπιέζει τις τιμές, σε βάρος των τελικών χρηστών.

- β. Την υποχρέωση της ΕΕΤΤ να επιτρέπει στον πάροχο που έχει ορισθεί ως έχων ΣΙΑ έναν εύλογο συντελεστή απόδοσης επί του επαρκούς επενδεδυμένου κεφαλαίου, για την επιβολή υποχρέωση ελέγχου τιμών, συμπεριλαμβανομένων τιμών προσανατολισμένων στο κόστος.
- γ. Την υποχρέωση της ΕΕΤΤ να διασφαλίζει ότι ο μηχανισμός ανάκτησης του κόστους ή η επιβαλλόμενη μεθοδολογία τιμολόγησης προάγει την οικονομική απόδοση και τον βιώσιμο ανταγωνισμό, και μεγιστοποιεί το όφελος για τους καταναλωτές.
- δ. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να απαιτεί από έναν πάροχο να αιτιολογεί πλήρως τις τιμές που επιβάλλει και να απαιτεί την προσαρμογή των εν λόγω τιμών.
- ε. Τον κανόνα ότι ο πάροχος που έχει ορισθεί ως έχων ΣΙΑ φέρει το βάρος της απόδειξης ότι τα τέλη υπολογίζονται βάσει του κόστους, λαμβανομένου υπόψη ενός εύλογου συντελεστή απόδοσης της επένδυσης.
- στ. Την υποχρέωση της ΕΕΤΤ να εξασφαλίζει ότι όταν η εφαρμογή του συστήματος κοστολόγησης επιβάλλεται για λόγους υποστήριξης του ελέγχου τιμών, πρέπει να τίθεται στην διάθεση του κοινού περιγραφή του συστήματος κοστολόγησης στην οποία να περιγράφονται τουλάχιστον οι βασικές κατηγορίες κόστους και οι κανόνες για την κατανομή του.
- ζ. Την υποχρέωση της ΕΕΤΤ να εξασφαλίζει ότι η συμμόρφωση με το σύστημα κοστολόγησης ελέγχεται από αρμόδιο ανεξάρτητο φορέα, και ότι δημοσιεύεται σε ετήσια βάση δήλωση σχετικά με τη συμμόρφωση.

Η ΕΕΤΤ δύναται να επιβάλλει υποχρεώσεις εκτός αυτών που αναφέρονται ανωτέρω ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, υποχρεώσεις εκτός των οριζόμενων στην *Οδηγία για την*

Πρόσβαση, υπό την προϋπόθεση ότι λαμβάνει προηγουμένως την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.⁴⁸

2.4.4 Υφιστάμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις

Προκειμένου να αξιολογηθεί καλύτερα η ανάγκη για συγκεκριμένες κανονιστικές υποχρεώσεις είναι σημαντικό να ληφθούν υπόψη οι υφιστάμενες κανονιστικές υποχρεώσεις που έχουν ήδη επιβληθεί στον ΟΤΕ,⁴⁹ εκτός αυτών που επιβλήθηκαν κατόπιν των Ακροάσεων που αναφέρονται στην Ενότητα 2.3.5, και συγκεκριμένα:

- Πριν από τον πρώτο γύρο ανάλυσης της σχετικής αγοράς, το 2006, είχαν ήδη επιβληθεί στον ΟΤΕ όλες οι υποχρεώσεις σχετικά με την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και υποβρόχο, όπως προβλέπονταν από τον αμέσου εφαρμογής Κανονισμό 2887/2000/ΕΚ⁵⁰.
- Στα πλαίσια του πρώτου γύρου ανάλυσης αγορών, η ΕΕΤΤ με την υπ' αριθ. 388/012/31-5-2006 Απόφασή της, δημοσιευθείσα στο τεύχος Β της Εφημερίδας

---

⁴⁸ Οδηγία για την Πρόσβαση, Άρθρο 8(3), και άρθρο 42 παρ. 5 εδάφιο 2 του Νόμου.

⁴⁹ Παρά το γεγονός ότι, δεδομένου του εύρους των πρακτικών που βλάπτουν τον ανταγωνισμό, οι οποίες ακολουθούνται από τον ΟΤΕ (βλέπε ανάλυση στην Ενότητα 2.3.5), η ΕΕΤΤ σαφώς θεωρεί ότι τα μέτρα αυτά πρέπει να ενισχυθούν.

⁵⁰ Συγκεκριμένα, με βάση τον Κανονισμό 2887/2000 ο ΟΤΕ όφειλε:

- Να δημοσιεύει Προσφορά Αναφοράς για την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και στις συναφείς ευκολίες, συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον των στοιχείων που αναφέρονται στο Παράρτημα του Κανονισμού (Άρθρο 3, παράγραφος 1 του Κανονισμού 2887) (υποχρέωση διαφάνειας).
- Να ικανοποιεί εύλογα αιτήματα αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο και στις συναφείς ευκολίες υπό διαφανείς, δίκαιους και αμερόληπτους όρους (Άρθρο 3, παράγραφος 2 του Κανονισμού 2887) (υποχρέωση πρόσβασης).
- Να παρέχει στους δικαιούχους ευκολίες ισοδύναμες με αυτές που παρέχονται στις δικές του υπηρεσίες ή σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις, υπό τους ίδιους όρους και εντός των ίδιων χρονικών πλαισίων (Άρθρο 3, παράγραφος 2 του Κανονισμού 2887) (υποχρέωση αμεροληψίας).
- Να χρεώνει τιμές για την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και σε συναφείς ευκολίες, με βάση την αρχή της κοστοστρέφειας (Άρθρο 3, παράγραφος 3 του Κανονισμού 2887) (υποχρέωση κοστοστρέφειας).

της Κυβερνήσεως την 12η -7-2006 με αριθμό 891, αφού κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, ενόψει των εθνικών συνθηκών, υφίσταται μια διακριτή σχετική αγορά που περιλαμβάνει τη χονδρική παροχή αδεσμοποίητης πρόσβασης (πλήρως και μεριζώμενης πρόσβασης) σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους («χονδρική αδεσμοποίητη πρόσβαση»), με γεωγραφικό εύρος την Ελληνική Επικράτεια, στην οποία η εταιρεία Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος κατέχει Σημαντική Ισχύ (ΣΙΑ), της επέβαλε μια σειρά κατάλληλων και αναλογικών κανονιστικών υποχρεώσεων οι κυριότερες εκ των οποίων είναι οι εξής:

- Παροχή πρόσβασης και χρήσης συγκεκριμένων ευκολιών δικτύου, και συγκεκριμένα παροχή πλήρως αδεσμοποίητης και μεριζώμενης πρόσβασης στους τοπικούς βρόχους και υποβρόχους, καθώς και πρόσβαση σε συναφείς ευκολίες όπως η συνεγκατάσταση.
  - Υποχρέωση Διαφάνειας, ιδίως Δημοσίευση Προσφοράς Αναφοράς Αδεσμοποίητης Πρόσβασης με το κατάλληλο περιεχόμενο.
  - Υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης.
  - Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού προπαρασκευής και δημοσίευσης κρίσιμων οικονομικών πληροφοριών για όλους τους χωριστούς λογαριασμούς, και
  - Υποχρέωση κοστοστρέφειας και ελέγχου τιμών.
- Εντός του ανωτέρω πλαισίου, η ΕΕΤΤ έχει αναπτύξει επιπλέον τις ανωτέρω υποχρεώσεις, εκδίδοντας μια σειρά Αποφάσεων σχετικά με τα εξής:
  - Τις γενικές αρχές των κοστολογικών μοντέλων που πρέπει να εφαρμόζονται από τον ΟΤΕ σε σχέση με την παροχή αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο και τις συναφείς ευκολίες, καθώς και την τιμολόγηση αυτών.⁵¹
  - τις Μεθοδολογίες/ Αρχές Κοστολόγησης και Λογιστικού Διαχωρισμού για την υλοποίηση των επιβληθεισών στον ΟΤΕ ρυθμιστικών υποχρεώσεων ελέγχου τιμών, κοστολόγησης και λογιστικού διαχωρισμού στις επιμέρους ορισθείσες

⁵¹ Βλ. Απόφαση ΕΕΤΤ 211/3/16-4-2001, ΦΕΚ 466/Β/2001.

αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένης της Χονδρικής Αγοράς Αδεσμοποίητης Πρόσβασης στον Τοπικό Βρόχο και τις συναφείς ευκολίες του ΟΤΕ⁵²

- Την έγκριση και θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Προσφοράς Αναφοράς⁵³ του ΟΤΕ για την (πλήρως και μεριζόμενη) αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και τις συναφείς ευκολίες του ΟΤΕ, σε εφαρμογή της ΑΠ ΕΕΤΤ 388/012/31-05-2006 (ΦΕΚ 932/Β/2006) και σύμφωνα με τις γενικές υποχρεώσεις που ορίζονται σε αυτή.
- Την κοστοστρέφεια των τιμών για την παροχή αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο και τις συναφείς ευκολίες. ⁵⁴

2.4.5 Κατευθύνσεις για την Επιλογή Υποχρεώσεων

Κατά την επιλογή των κατάλληλων υποχρεώσεων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ανταγωνισμού που έχουν εντοπιστεί, η ΕΕΤΤ έχει την υποχρέωση να λάβει υπόψη τους στόχους που αναφέρονται στα Άρθρα 8 (2), (3) και (4) της Οδηγίας Πλαίσιο και το άρθρο 3 του Νόμου (την προώθηση του ανταγωνισμού, τη συνεισφορά στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς και την προώθηση των συμφερόντων των χρηστών). Συνεπώς, οι υποχρεώσεις που θα επιβληθούν από την ΕΕΤΤ πρέπει να βασίζονται στη φύση του προβλήματος ανταγωνισμού που εντοπίζεται και να είναι αναλογικές και αιτιολογημένες εν όψει των στόχων που τίθενται στο Άρθρο 8 (4) της Οδηγίας Πλαίσιο και το άρθρο 3 του Νόμου.

Η ΕΕΤΤ έχει εντοπίσει στην Ενότητα 2.4.2 ανωτέρω μια σειρά από πραγματικά και πιθανά προβλήματα ανταγωνισμού που ανακύπτουν ή μπορεί να ανακύψουν από τη

---

52 ΑΠ ΕΕΤΤ 482/051/26-05-2008 (ΦΕΚ 1151/Β/24-6-2008)

53 ΑΠ ΕΕΤΤ 429/015/04-04-2007 (ΦΕΚ 620/Β/25-4-2007) η οποία ισχύει τροποποιηθείσα με την ΑΠ ΕΕΤΤ 443/028/09-07-2007 (ΦΕΚ 1555 Β/17-8-2007) και την ΑΠ ΕΕΤΤ 470/038/2008 (ΦΕΚ 490/Β/19-3-2008).

54 Απόφαση ΕΕΤΤ 253/87, (Φ.Ε.Κ. 720/Β/13-6-2002), Απόφαση ΕΕΤΤ 277/63, (Φ.Ε.Κ. 331/Β/20-3-2003), Απόφαση ΕΕΤΤ 300/47, (Φ.Ε.Κ. 1925/Β/2003), Απόφαση ΕΕΤΤ 334/45, (Φ.Ε.Κ. 1730/Β/2004), ΑΠ ΕΕΤΤ 381/1/3-4-2006 (ΦΕΚ 681/Β/2006), ΑΠ ΕΕΤΤ 418/016/19-01-2007 (ΦΕΚ 253/Β/2007), ΑΠ ΕΕΤΤ 443/068/9-7-2007 (ΦΕΚ 1422/Β/2008), ΑΠ ΕΕΤΤ 476/014/23-4-2008 (ΦΕΚ 904/Β/2008).

δεσπόζουσα θέση του ΟΤΕ στην αγορά χονδρικής αδεσμοποίητης πρόσβασης στους μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους και στις συναφείς ευκολίες. Ελλείψει κανονιστικής ρύθμισης, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι απίθανο, εντός των χρονικών πλαισίων της παρούσας εξέτασης να υπάρξει κάποια ρεαλιστική πιθανότητα ανάπτυξης σημαντικού ανταγωνισμού στην Ελλάδα, δεδομένης της απουσίας ανταγωνιστικής υποδομής τοπικής πρόσβασης και της ύπαρξης φραγμών εισόδου.

Οι επιβαλλόμενες νέες ή και οι διατηρηθείσες σε ισχύ κανονιστικές υποχρεώσεις πρέπει να είναι κατάλληλες προκειμένου να διευκολύνουν, όχι μόνο την είσοδο των ανταγωνιστών στις λιανικές αγορές που επιλέγουν με την παροχή πρόσβασης στην υποδομή τοπικής πρόσβασης του ΟΤΕ υπό όρους και συνθήκες που προάγουν την αποδοτικότητα και ισχυροποιούν τον ανταγωνισμό, αλλά ιδίως την δραστηριοποίηση αυτών υπό όρους υγιούς και ανόθευτου ανταγωνισμού, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη και την ανάγκη να ενθαρρύνεται η αποδοτική επένδυση σε υποδομές και η προώθηση καινοτομιών. Όπως και στον πρώτο γύρο ανάλυσης, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι διαπιστωθείσες και παραμένουσες αποτυχίες της αγοράς δεν δύνανται να επιτευχθούν παρά μέσω σειράς κανονιστικών υποχρεώσεων οι οποίες θεωρούνται ως συμπληρωματικές ως προς τον τρόπο με τον οποίο η κάθε μία υποστηρίζει και ενισχύει τις υπόλοιπες και αντιστρόφως. **Στα πλαίσια αυτά προτείνει τη διατήρηση των ήδη επιβληθέντων στον πρώτο γύρο ανάλυσης, κανονιστικών υποχρεώσεων, καθώς και την ενδυνάμωση της υποχρέωσης παροχής πρόσβασης σε (επιπλέον) συναφείς ευκολίες, προκειμένου να συμπεριληφθεί ρητώς και σαφώς η πρόσβαση σε υλική υποδομή (σωλήνες/ αγωγούς) (ducts), σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη συνέχεια:**

2.4.6 Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις

Στην παρούσα Ενότητα, η ΕΕΤΤ παραθέτει τις κανονιστικές υποχρεώσεις που προτείνει να επιβληθούν στον ΟΤΕ και τις οποίες η ΕΕΤΤ κρίνει ως κατάλληλες, εύλογες και αναλογικές κατά την παρούσα χρονική περίοδο δεδομένων των συνθηκών της αγοράς.

2.4.6.1 Υποχρέωση πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου

Η ΕΕΤΤ προκειμένου να εκτιμήσει αν θα πρέπει να επιβληθεί μια υποχρέωση παροχής πρόσβασης και εάν αυτή κρίνεται ως αναλογική, θα πρέπει να λάβει υπόψη της τους παράγοντες που αναφέρονται στο Άρθρο 44 παρ. 2 του Νόμου (άρθρο 12 (2) της

Οδηγίας για την Πρόσβαση). Οι ως άνω παράγοντες περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων: την τεχνική και οικονομική βιωσιμότητα της χρήσης ή της εγκατάστασης ανταγωνιστικών ευκολιών, ανάλογα με το ρυθμό ανάπτυξης της αγοράς, τη δυνατότητα διάθεσης της προτεινόμενης πρόσβασης σε σχέση με την διαθέσιμη χωρητικότητα, την αρχική επένδυση του κατόχου της ευκολίας, έχοντας υπόψη τους συναφείς με την υλοποίηση της επένδυσης κινδύνους, καθώς και την ανάγκη μακροπρόθεσμης διασφάλισης του ανταγωνισμού.

Ένας καθετοποιημένος πάροχος με ισχύ στην αγορά χονδρικής, όπως ο ΟΤΕ, ενδέχεται να επιχειρήσει να περιορίσει την πρόσβαση στο προϊόν χονδρικής προκειμένου να μην απολέσει την ισχύ του στην αγορά λιανικής (γεγονός που θα ήταν πιθανό μέσω της εισόδου νέων παρόχων στην αγορά). Συνεπώς, μη παρέχοντας πρόσβαση, ο πάροχος με δεσπίζουσα θέση στην αγορά, μπορεί να ενδυναμώσει την ισχύ του (και να χρεώνει μια υπερβολική τιμή στην αγορά λιανικής). Με αυτόν τον τρόπο ο πάροχος με ΣΙΑ μπορεί να επεκτείνει την ισχύ που έχει στην αγορά χονδρικής, καθώς και στην (πιθανόν) ανταγωνιστική αγορά λιανικής. Είναι σαφές ότι τα αποτελέσματα μιας τέτοιας συμπεριφοράς θα έχουν αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό.

Από οικονομικής απόψεως, είναι αδύνατον οι νεοεισερχόμενοι πάροχοι να μπορούν να αναπαράγουν (στο σύνολό του), το μεταλλικό τοπικό δίκτυο πρόσβασης του δεσπίζοντος φορέα εκμετάλλευσης εντός εύλογης χρονικής περιόδου. Ως εκ τούτου, ο μόνος τρόπος με τον οποίο δύναται να αναπτυχθεί ο ανταγωνισμός στην αγορά λιανικής, είναι να υποχρεωθεί ο καθετοποιημένος πάροχος με ΣΙΑ να παρέχει πρόσβαση στο προαπαιτούμενο προϊόν χονδρικής που διαθέτει. Είναι ξεκάθαρο, ότι καμιά άλλη πιθανή ρυθμιστική υποχρέωση δεν μπορεί από μόνη της να αντιμετωπίσει το πιο πάνω πρόβλημα ανταγωνισμού και ως εκ τούτου, είναι απαραίτητο να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση παροχής πρόσβασης σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 44 του Νόμου (Άρθρο 12 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*).

Επί τη βάση της ως άνω διενεργηθείσης ανάλυσης αγοράς, η ΕΕΤΤ καταλήγει ότι κρίνεται απαραίτητο να διατηρηθεί η επιβολή στον ΟΤΕ της ex ante ρυθμιστικής υποχρέωσης παροχής πρόσβασης στον τοπικό βρόχο και χρήσης συναφών ευκολιών δικτύου. Η ως άνω ρυθμιστική υποχρέωση, η οποία αποτελεί ένα από τα βασικά επανορθωτικά μέτρα που προβλέπει το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο, εξακολουθεί να είναι κατάλληλη για την αντιμετώπιση των προσδιορισθέντων προβλημάτων της αγοράς,

δεδομένου ότι αντικατοπτρίζει την φύση του προσδιορισθέντος προβλήματος ανταγωνισμού, και συνιστά ένα εύλογο και αναλογικό ρυθμιστικό μέτρο. Ωστόσο, η υποχρέωση πρόσβασης και χρήσης ειδικών (συναφών) ευκολιών δικτύου δεν δύναται από μόνη της (δηλαδή, χωρίς την επιβολή περαιτέρω ρυθμιστικών υποχρεώσεων) να επιλύσει τα προσδιορισθέντα προβλήματα ανταγωνισμού, όπως η υπερβολική τιμολόγηση και οι τακτικές διακριτικής μεταχείρισης (τιμολογιακές ή μη). Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ κρίνει ότι απαιτούνται συμπληρωματικά ρυθμιστικά μέτρα τα οποία αναλύονται κατωτέρω στην παρούσα Ενότητα.

Η ΕΕΤΤ λαμβάνοντας υπόψη τους υπόλοιπους παράγοντες όπως αυτοί προσδιορίζονται στο Άρθρο 44 παρ. 2 σε συνδυασμό με το άρθρο 42 παρ. 5 του Ν. 3431/06 (άρθρα 8 και 12 (2) της Οδηγίας για την Πρόσβαση), κρίνει ότι επί τη βάση της ισχύουσας πρακτικής και της εξέλιξης των προϊόντων, η διατήρηση της εν λόγω κανονιστικής υποχρέωσης εξακολουθεί να είναι αναγκαία και αναλογική.

Η ΕΕΤΤ εξέτασε επίσης εάν η πρόσβαση στον τοπικό βρόχο διασφαλίζει τον ανταγωνισμό μακροπρόθεσμα. Δεδομένου ότι η πρόσβαση επιτρέπει στους νεοεισερχόμενους παρόχους να ανταγωνίζονται τον πάροχο με ΣΙΑ παρέχοντας ευρυζωνικές υπηρεσίες και υπηρεσίες φωνής, η ρυθμιστική υποχρέωση πρόσβασης διασφαλίζει την εξέλιξη του ανταγωνισμού και επιτρέπει στους νεοεισερχόμενους παρόχους να ανεβαίνουν στην επανομαζόμενη 'σκάλα των επενδύσεων' (ladder of investment) όσον αφορά την δημιουργία υποδομής.

Ειδικότερα, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι πρέπει να επιβληθούν οι ακόλουθες υποχρεώσεις πρόσβασης:

- (1) Η διατήρηση της υποχρέωσης παροχής πρόσβασης σε μεταλλικούς τοπικούς βρόχους και υποβρόχους μέσω της πλήρους αδεσμοποίητης πρόσβασης και της μεριζόμενης πρόσβασης. Σημειώνεται ότι επί του παρόντος, μόνο η πλήρως αδεσμοποίητη πρόσβαση και η μεριζόμενη πρόσβαση σε μεταλλικούς τοπικούς βρόχους χρησιμοποιείται από τους εναλλακτικούς παρόχους για την διάθεση υπηρεσιών σε τελικούς χρήστες, αν και οι δύο άλλες μορφές πρόσβασης (η πλήρης και μεριζόμενη πρόσβαση στον τοπικό υπο βρόχο) είναι επίσης επιβεβλημένες δυνάμει του πρώτου γύρου ανάλυσης.

- (2) Η υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε συναφείς ευκολίες οι οποίες είναι αναγκαίες για την αποτελεσματική πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και υπο-βρόχο, όπως η συνεγκατάσταση, τα συνδετικά καλώδια⁵⁵ και στην περίπτωση του τοπικού υποβρόχου, η πρόσβαση σε σωλήνες / αγωγούς η οποία αναλύεται στη συνέχεια . Ο Νόμος (άρθρο 2 περίπτωση λστ) και η *Οδηγία Πλαίσιο* ορίζει τις ‘συναφείς ευκολίες’ ως ‘τις εγκαταστάσεις, υποδομές, τεχνικά μέσα, λογισμικό κλπ που σχετίζονται με δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή/ και υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών και καθιστούν δυνατή ή/ και υποστηρίζουν την παροχή υπηρεσιών μέσω του εν λόγω δικτύου ή/και υπηρεσίας. Περιλαμβάνουν επίσης συστήματα υπό όρους πρόσβασης και οδηγούς ηλεκτρονικών προγραμμάτων’. Συγκεκριμένα η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι, προκειμένου να εγκατασταθεί και να συνδεθεί κατάλληλα ο σχετικός εξοπλισμός ενός νέου παρόχου, απαιτείται και η επιβολή υποχρέωσης συνεγκατάστασης σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 3, περίπτωση στ. του Νόμου (Άρθρο 12 (1) (στ) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*). Η υποχρέωση παροχής συνεγκατάστασης, ανάλογα με την περίπτωση, πρέπει να περιλαμβάνει επιλογές όπως τη φυσική συνεγκατάσταση⁵⁶, την απομακρυσμένη συνεγκατάσταση ή και την εικονική συνεγκατάσταση. Μέσω της συνεγκατάστασης ο νέος πάροχος δύναται να εγκαταστήσει τον κατάλληλο εξοπλισμό προκειμένου να διασυνδέσει τους αδεσμοποίητους τοπικούς βρόχους με το δίκτυο του μέσω ιδίας υποδομής ή μέσω υποδομής παρόχου της επιλογής του. Οι ειδικές μορφές όλων των επιλογών συνεγκατάστασης πρέπει να δημοσιεύονται ως μέρος της Προσφοράς Αναφοράς Αδεσμοποίησης Πρόσβασης (Reference Unbundled Offer (RUO)) σύμφωνα με το άρθρο 43 παρ.1 α, στοιχείο γγ) και Παράρτημα II του Νόμου (Άρθρο 9 (4) και το Παράρτημα II της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*).

⁵⁵ Συνδετικά καλώδια δύναται να χρησιμοποιηθούν και στις περιπτώσεις όπου αντικειμενικά είναι τεχνικά ανέφικτη η χρήση οποιουδήποτε άλλου μέσου για την σύνδεση του εξοπλισμού του παρόχου όπως για παράδειγμα στις περιπτώσεις του τοπικού υποβρόχου για την σύνδεση του εξοπλισμού του παρόχου στην εξωτερική καμπίνα με τον εξοπλισμό του παρόχου σε ανώτερο ιεραρχικά δικτυακό σημείο συνεγκατάστασης.

⁵⁶ Η φυσική συνεγκατάσταση περιλαμβάνει την συνεγκατάσταση εξοπλισμού του παρόχου σε ξεχωριστά δωμάτια παρόχων από το χώρο εγκατάστασης του εξοπλισμού του ΟΤΕ (είτε κάθε πάροχος ξεχωριστά είτε όλοι οι πάροχοι μαζί) και την παροχή συνεγκατάστασης υπό την μορφή co migling η οποία συνίσταται στην παροχή συνεγκατάστασης του εξοπλισμού του παρόχου στον ίδιο χώρο με τον εξοπλισμό του ΟΤΕ χωρίς την ύπαρξη χωρισμάτων και χωρίς την ανάγκη δημιουργίας ξεχωριστού δωματίου παρόχου. Η φυσική συνεγκατάσταση περιλαμβάνει επίσης και την περίπτωση εγκατάστασης καμπίνας του παρόχου στον προαύλιο χώρο ή την ταράτσα του κτιρίου του ΟΤΕ, υπό συνθήκες που εξειδικεύονται στην εκάστοτε Προσφορά Αναφοράς.

(3) Σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 3, περίπτωση ε. του Νόμου (Άρθρο 12 (1) (ε) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*), η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι ο ΟΤΕ πρέπει – στα πλαίσια της παροχής πρόσβασης στον αδεσμοποιητό τοπικό βρόχο - να χορηγεί ελεύθερη πρόσβαση σε τεχνικές διεπαφές, πρωτόκολλα ή άλλες βασικές τεχνολογίες που είναι απαραίτητες για τη διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών ή των υπηρεσιών εικονικού δικτύου. Αντίστοιχα, σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 3, περίπτωση η. του Νόμου (Άρθρο 12 (1) (η) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*), ο ΟΤΕ πρέπει να υποχρεωθεί να παρέχει πρόσβαση σε όλα τα συστήματα λογισμικού που είναι απαραίτητα για την εξασφάλιση ισότιμου ανταγωνισμού στην παροχή των υπηρεσιών.

Οι υποχρεώσεις που αναφέρονται στα σημεία (1), (2), (3), ανωτέρω⁵⁷, αντιστοιχούν με αυτές που έχουν ήδη επιβληθεί στον ΟΤΕ βάσει της Απόφασης 388/012/2006. Η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι όλες οι υπάρχουσες υποχρεώσεις πρέπει να διατηρηθούν.

Εκτός των ανωτέρω, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι πρέπει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε αγωγούς/σωληνώσεις και φρεάτια, ιδίως στο τμήμα από την υπαίθρια καμπίνα του ΟΤΕ μέχρι το Αστικό Κέντρο. Σύμφωνα με το Επεξηγηματικό Σημείωμα της Νέας Σύστασης για τις Αγορές, κανονιστικές υποχρεώσεις όπως η από κοινού χρήση αγωγών (duct sharing), η πρόσβαση σε σκοτεινή ίνα (dark fiber) και η υποχρεωτική παροχή υπηρεσιών σύνδεσης και μετάδοσης από την υπαίθρια καμπίνα (backhaul) πρέπει να ληφθούν υπόψη, δεδομένου ότι, σε συμφωνία με το άρθρο 3 του Νόμου (Άρθρο 8 της Οδηγίας Πλαίσιο), οι κανονιστικές υποχρεώσεις πρέπει να αποσκοπούν μεταξύ άλλων και στη παρακίνηση/προτροπή οικονομικά αποδοτικών επενδύσεων σε υποδομές. Διακρίνονται δύο περιπτώσεις:

1) **Περίπτωση πρόσβασης στον υποβρόχο:** Υπό το συγκεκριμένο πρίσμα, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι, η παράλληλη υποχρέωση (ως συναφής ευκολία) πρόσβασης στους αγωγούς/ σωληνώσεις και στα φρεάτια του ΟΤΕ από την υπαίθρια καμπίνα μέχρι το Αστικό Κέντρο είναι ένα μέτρο εύλογο και αναλογικό, δεδομένου ότι η παροχή πρόσβασης στον υπό βρόχο δεν είναι εφικτό να υλοποιηθεί από τον πάροχο υπό όρους αποτελεσματικού ανταγωνισμού, χωρίς την παροχή της εν λόγω συναφούς ευκολίας. Ειδικότερα, τυχόν άλλοι διαθέσιμοι τρόποι υλοποίησης της πρόσβασης στον υποβρόχο απαιτούν δυσανάλογο κόστος και χρόνο

⁵⁷ Στο πρώτο γύρο ανάλυσης δεν έγινε ρητή αναφορά στην υποχρέωση πρόσβασης σε σωλήνες / αγωγούς ως συναφής ευκολία.

ανάπτυξης για τον εναλλακτικό πάροχο. Η συγκεκριμένη υποχρέωση καλύπτει όλους τους ήδη κατασκευασμένους από τον ΟΤΕ, καθώς και τους μελλοντικούς αγωγούς/σωληνώσεις και φρεάτια. Σε περίπτωση όπου δεν υπάρχει διαθέσιμη υποδομή αγωγών για την κάλυψη των αναγκών των παρόχων, αλλά υπάρχει τυχόν διαθέσιμη υποδομή οπτικών ινών από τον υπαίθριο κατανεμητή έως το αστικό κέντρο (π.χ. σε περίπτωση ONU), τότε ο ΟΤΕ υποχρεούται να παρέχει πρόσβαση σε σκοτεινή ίνα στο τμήμα του δικτύου του από την υπαίθρια καμπίνα ως το Αστικό Κέντρο.

Επειδή η πρόσβαση σε αγωγούς ενδεχομένως συνδέεται με άλλα προϊόντα ευκολιών, (πρόσβαση σε υπάρχοντα φρεάτια/μούφες, πρόσβαση σε νέα φρεάτια/μούφες, επεκτάσεις υπάρχοντων φρεατίων/μουφών κλπ. προϊόντα) ο ΟΤΕ καλείται να διαπραγματεύεται με καλή πίστη και να ικανοποιεί κάθε «εύλογο» (από άποψη τεχνικής υλοποίησης) αίτημα που αφορά στην παροχή πρόσβασης σε αγωγούς/σωληνώσεις καθώς και άλλες τυχόν απαιτούμενες ευκολίες (π.χ. φρεάτια) του τμήματος πρόσβασης του δικτύου του.

2) Περίπτωση μη πρόσβασης στον υποβρόχο: Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η πρόσβαση στον υποβρόχο ενδέχεται να μην είναι πάντοτε η συμφερότερη λύση για το νεοεισερχόμενο εναλλακτικό πάροχο, παρότι μακροπρόθεσμα αυτή η λύση είναι προς όφελος του ανταγωνισμού. Σύμφωνα με ERG Common Position on NGA, αυτό συμβαίνει διότι η λύση του υπο-βρόχου επιβαρύνει τον εναλλακτικό με τη συνεγκατάσταση σε επίπεδο υπαιθρίου κατανεμητή δηλ. με ένα σχετικά υψηλό κόστος ίδιου εξοπλισμού, κόστη συναφών ευκολιών συνεγκατάστασης (προς τον εγκατεστημένο πάροχο) καθώς και επιπλέον διαδικασίες συνεγκατάστασης (οι οποίες μεταφράζονται σε πιθανό κόστος εργατικών και πιθανές καθυστερήσεις επιχειρησιακών πλάνων). Επιπλέον, τα ως άνω κόστη του εναλλακτικού παρόχου θα επιμεριστούν σε ένα μικρό σχετικά πλήθος υποψηφίων πελατών στον υπαίθριο κατανεμητή (δεδομένου ότι η μέγιστη χωρητικότητα υπαιθρίου κατανεμητή είναι περίπου τριακόσια (300) ζεύγη.

Ενόψει των ανωτέρω, στην περίπτωση που τελικά ένας εναλλακτικός επιλέξει τη λύση του υπο-βρόχου ενδέχεται να αναλαμβάνει σχετικά μεγαλύτερο επιχειρηματικό ρίσκο.

Αντίθετα μπορεί εάν ένας εναλλακτικός έχει στοχευμένη πελατεία π.χ. περιορισμένους επιχειρησιακούς πελάτες σε μια περιοχή η οποία καλύπτεται π.χ. από 2-3 υπαίθριους κατανεμητές είναι πιθανόν μια άλλη λύση αντί του υπο-βρόχου να του προσέδιδε

μεγαλύτερες ευκαιρίες. Μια τέτοια λύση μπορεί να είναι π.χ. η υλοποίηση από τον ίδιο τον εναλλακτικό των τελευταίων δεκάδων ή εκατοντάδων μέτρων του δικτύου πρόσβασης από τον υπαίθριο καταναμητή μέχρι τον πελάτη.

Σε αυτή την περίπτωση η πιθανή πρόσβαση στους αγωγούς του εγκατεστημένου να προωθούσε περαιτέρω τις λύσεις για τον εναλλακτικό και κατά συνέπεια τον ανταγωνισμό. Λαμβάνοντας υπ' όψη τα άρθρα 42.5, εδάφιο 1, 44.3, ιδίως περιπτώσεις β και στ και 44 παρ.2 περιπτώσεις α, και δ του Ν. 3431/2006, η ΕΕΤΤ οφείλει να φροντίζει το συμφέρον των τελικών χρηστών, τους περιορισμούς ως προς την τεχνική και οικονομική βιωσιμότητα της λύσης του υπο-βρόχου, τη σχετικά υψηλή αρχική επένδυση ενός πιθανού εναλλακτικού και τους συναφείς επενδυτικούς κινδύνους της λύσης του υπο-βρόχου, την ανάγκη της μακροπρόθεσμης διασφάλισης του ανταγωνισμού.

Κατόπιν των ανωτέρω η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι σε περιπτώσεις που υπάρχει εύλογο αίτημα προς τον ΟΤΕ (από την άποψη του τεχνικά εφικτού και διαθέσιμου), ο ΟΤΕ υποχρεώνεται να παρέχει πρόσβαση σε διαθέσιμους αγωγούς/σωληνώσεις στο τμήμα του δικτύου πρόσβασης από τον υπαίθριο καταναμητή έως το αστικό κέντρο.

Επιπλέον, των υπηρεσιών που παρατίθενται ανωτέρω, η ΕΕΤΤ προτείνει επίσης να διατηρηθεί η υποχρέωση του ΟΤΕ να διαπραγματεύεται με καλή πίστη και να ικανοποιεί όλα τα εύλογα αιτήματα των παρόχων αναφορικά με επιπρόσθετα προϊόντα πρόσβασης, συνεγκατάστασης και συναφείς ευκολίες. Επιπλέον η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθεί η υποχρέωση στον ΟΤΕ να μην ανακαλεί την ήδη χορηγηθείσα πρόσβαση σε ευκολίες άρθρο 44 παρ.3 περίπτωση γ του Νόμου (Άρθρο 12 (1) (γ) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*).

Στα πλαίσια της υποχρέωσης πρόσβασης, ο ΟΤΕ θα πρέπει να υποχρεωθεί να ικανοποιεί αιτήματα για μετάβαση μεταξύ των ακόλουθων υπηρεσιών (οι διαδικασίες της μετάβασης θα πρέπει να συμπεριληφθούν στην σχετική Προσφορά Αναφοράς, βλέπε κατωτέρω αναφορικά με τις υποχρεώσεις διαφάνειας):

- Από την χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση στην αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο (πλήρη ή μεριζόμενη).
- Από την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο (πλήρη ή μεριζόμενη) στην χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση.

- Από τη μεριζόμενη πρόσβαση στην πλήρη αδεσμοποίητη πρόσβαση σε τοπικούς βρόχους και υποβρόχους.
- Από την πλήρη αδεσμοποίητη πρόσβαση στη μεριζόμενη πρόσβαση σε τοπικούς βρόχους και υποβρόχους.
- Από την αδεσμοποίητη πρόσβαση σε τοπικούς βρόχους και υποβρόχους ενός παρόχου σε αδεσμοποίητη πρόσβαση σε τοπικούς βρόχους και υποβρόχους άλλου παρόχου.

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 3 του Νόμου (Άρθρο 12 (1) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*), η EETT θεωρεί ότι οι ως άνω υποχρεώσεις θα πρέπει να συνοδεύονται με όρους ισότιμου, εύλογου και έγκαιρου χαρακτήρα.

Τα εν λόγω ζητήματα έχουν αποδειχθεί ως ιδιαίτερος προβληματικά στην υπό εξέταση αγορά λόγω των ενεργειών του ΟΤΕ. Η EETT θεωρεί ότι είναι απαραίτητη η διατήρηση της υποχρέωσης προσφοράς Συμφωνιών Επιπέδου Υπηρεσίας (Service Level Agreements (SLAs)) και μάλιστα για όλα τα προϊόντα, και για όλες τις διαδικασίες όπως παροχή των υπηρεσιών και αποκατάσταση βλαβών. Η EETT είναι της άποψης ότι θα πρέπει να εξακολουθήσουν να ισχύουν και να εφαρμόζονται συγκεκριμένες ρήτρες και όροι αναφορικά με την ευθύνη των μερών οι οποίες και θα λειτουργούν ως κίνητρο για την συμμόρφωση των μερών με αυτά.

Η βασική/ ελάχιστη ποιότητα των παραμέτρων υπηρεσιών (Βασικό Επίπεδο Συμφωνιών Υπηρεσιών (Βασικό SLA)) καθώς και οι σχετικές οικονομικές ρήτρες ή όροι αναφορικά με την ευθύνη των μερών που θα ισχύουν σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις προϋποθέσεις του Βασικού SLA, θα συνεχίσουν να αποτελούν μέρος της βασικής λίστας των περιεχομένων της σχετικής Προσφοράς Αναφοράς που θα δημοσιεύεται από τον ΟΤΕ, σύμφωνα με το άρθρο 43 παρ.1 α, στοιχείο γγ) και Παράρτημα II του Νόμου (Άρθρο 9 (4) και το Παράρτημα II της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*). Προκειμένου να διασφαλισθεί μεταξύ άλλων η αποτελεσματικότητα του Βασικού SLA, η EETT προτείνει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση δημοσίευσης δεικτών αποδοτικότητας (Performance Indicators) σε τριμηνιαία βάση και ανά περίπτωση, κατόπιν σχετικού αιτήματος της EETT

Επιπλέον, η EETT προτείνει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να διαπραγματεύεται με καλή πίστη όλα τα εύλογα αιτήματα αναφορικά με SLAs “πέραν του

Βασικού” (Advanced SLAs). Για τον σκοπό αυτό, η EETT θα προβεί σε διάλογο με τον ΟΤΕ προκειμένου να διαμορφώσει το εύρος και τις ρήτρες των εν λόγω SLAs.

2.4.6.2 Υποχρέωση Αμεροληψίας (Μη Διακριτικής Μεταχείρισης)

Στις περιπτώσεις όπου έχει επιβληθεί στον πάροχο με ΣΙΑ υποχρέωση πρόσβασης, και ιδίως όταν έχει επιβληθεί και υποχρέωση κοστοστρέφειας ή υποχρέωση ελέγχου τιμών, ο εν λόγω πάροχος δύναται να έχει αυξημένα κίνητρα να προβαίνει σε διακρίσεις όσον αφορά τις μη τιμολογιακές παραμέτρους των υπηρεσιών του. Η EETT θεωρεί ότι μια ισχυρή υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης (υποχρέωση αμεροληψίας) είναι το μόνο ρυθμιστικό μέτρο το οποίο μπορεί να αντιμετωπίσει ευθέως τα ως άνω προβλήματα ανταγωνισμού. Ως εκ τούτου, η EETT θεωρεί ότι η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης είναι απαραίτητη προκειμένου να διασφαλισθεί ότι ο ΟΤΕ δεν κάνει διακρίσεις προς όφελος του λιανικού του άκρου (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών του και των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων).

Η EETT είναι επιφορτισμένη να επιβάλει – όπου το θεωρεί κατάλληλο - υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης σε συνδυασμό με τις ήδη υπάρχουσες υποχρεώσεις πρόσβασης. Ως εκ τούτου, η EETT προτείνει να διατηρηθεί η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης στον ΟΤΕ για όλες τις υποχρεώσεις πρόσβασης που περιγράφηκαν στην προηγούμενη παράγραφο. Αυτό σημαίνει ότι ο ΟΤΕ υποχρεούται να εφαρμόζει ισοδύναμους όρους, σε ισοδύναμες περιστάσεις, σε άλλες επιχειρήσεις που παρέχουν ισοδύναμες υπηρεσίες, και θα παρέχει υπηρεσίες και πληροφορίες σε τρίτους υπό τους ίδιους όρους και της ίδιας ποιότητας με αυτές που παρέχει και στο λιανικό του άκρο (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών του και των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων).

Ειδικότερα, οι υπηρεσίες και οι πληροφορίες πρέπει να παρέχονται στους εναλλακτικούς παρόχους εντός προκαθορισμένης χρονικής περιόδου και επί τη βάση προδιαγραφών ποιότητας που είναι τουλάχιστον ισότιμες με αυτές που παρέχονται στο λιανικό άκρο του ΟΤΕ (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών του και των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων). Κατά την παροχή υπηρεσιών αδεσμοποίητης τοπικής πρόσβασης, δεν επιτρέπεται να υπάρχουν αδικαιολόγητες καθυστερήσεις, σύζευξη υπηρεσιών ή ευκολιών (εκτός και εάν αυτή δικαιολογείται από τεχνικής σκοπιάς), καθώς και

αδικοιολόγητα επαχθείς συμβατικοί όροι. Επιπροσθέτως, είναι απαραίτητο οι πληροφορίες που λαμβάνονται από τον ΟΤΕ στα πλαίσια της παροχής αδεσμοποίητης τοπικής πρόσβασης σε έναν εναλλακτικό πάροχο, να μην χρησιμοποιούνται (με οποιοδήποτε τρόπο) από το λιανικό άκρο του ΟΤΕ, και να υπάρχει ρητή έγγραφη δέσμευση προς τον σκοπό αυτό.

Η υποχρέωση μη διάκρισης καλύπτει και τα πληροφοριακά συστήματα του ΟΤΕ. Το λιανικό άκρο του ΟΤΕ ή οι συνδεδεμένες με αυτόν επιχειρήσεις δεν θα πρέπει να έχουν προνομιακή πρόσβαση στα εν λόγω πληροφοριακά συστήματα χονδρικής και ο ΟΤΕ οφείλει να παρέχει πρόσβαση στα εν λόγω συστήματα χονδρικής σε τρίτους παρόχους υπό τους ίδιους όρους και της ίδιας ποιότητας με αυτές που παρέχει και στο λιανικό του άκρο.

Η υποχρέωση μη διάκρισης καλύπτει πρωτίστως και την **τιμολόγηση**. Συνεπώς, οι τιμές του ΟΤΕ για τον τοπικό βρόχο και συναφείς ευκολίες θα πρέπει να είναι ίδιες για τους τρίτους και το λιανικό της άκρο (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών του και των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων). Έτσι, η χρήση των υπηρεσιών του τοπικού βρόχου και των συναφών ευκολιών από το λιανικό άκρο του ΟΤΕ ή των θυγατρικών της επιχειρήσεων πρέπει να πραγματοποιείται με όμοιους όρους και προϋποθέσεις με εκείνους που προσφέρονται σε τρίτους, δηλαδή η χρήση των υπηρεσιών και για τους τρίτους πρέπει να γίνει σύμφωνα με τους ίδιους κανόνες που επιβάλλονται στο λιανικό της άκρο. Η αρχή αυτή πρέπει να εφαρμόζεται για την παροχή πλήρους και μεριζόμενου βρόχου καθώς επίσης για τις σχετικές συναφείς ευκολίες.

Ωστόσο, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης δύναται να μην αποτελεί από μόνη της ένα επαρκές ρυθμιστικό μέτρο, καθότι ο ΟΤΕ ενδέχεται να μην παρέχει στον εαυτό του τις υπηρεσίες που δύναται να αιτηθεί ένας εναλλακτικός πάροχος. Για παράδειγμα, είναι πολύ πιθανό το λιανικό άκρο του ΟΤΕ να μην έχει την ανάγκη όλων των υπηρεσιών αδεσμοποίητης τοπικής πρόσβασης. Ως εκ τούτου, δεν θα ήταν δυνατόν να βασισθούν οι όροι των Συμφωνιών Επιπέδου Υπηρεσίας αποκλειστικά στις ανάγκες του λιανικού άκρου του ΟΤΕ.

2.4.6.3 Υποχρέωση Διαφάνειας

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι πέραν των υποχρεώσεων πρόσβασης και μη διακριτικής μεταχείρισης, είναι αναλογικό και αιτιολογημένο να διατηρηθεί η επιβολή στον ΟΤΕ της υποχρέωσης διαφάνειας, ως συμπληρωματικό μέτρο. Η εν λόγω υποχρέωση περιλαμβάνει

την υποχρέωση δημοσίευσης σχετικής Προσφοράς Αναφοράς, με καθορισμένο ελάχιστο περιεχόμενο, η οποία θα υπόκειται στην έγκριση της ΕΕΤΤ και θα αποτελεί την βάση για την σύναψη συμφωνιών παροχής αδεσμοποίητης πρόσβασης στο τοπικό βρόχο. Η ως άνω υποχρέωση διασφαλίζει ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι έχουν πρόσβαση σε επαρκείς πληροφορίες και ξεκάθαρες διαδικασίες, στις οποίες δεν θα είχαν αλλιώς πρόσβαση. Αυτό διευκολύνει την είσοδό τους στην αγορά και ως εκ τούτου προωθεί τον ανταγωνισμό. Τα μέτρα διαφάνειας παρέχουν επίσης μια μέθοδο για να διασφαλισθεί η συμμόρφωση με την υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης, καθότι οι πληροφορίες που απαιτούνται προκειμένου να εκτιμηθεί εάν υφίσταται τέτοια συμμόρφωση δεν θα ήταν άλλως διαθέσιμες. Συνεπώς, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι δια της ρυθμιστικής υποχρέωσης της διαφάνειας αντιμετωπίζεται ευθέως η φύση ορισμένων βασικών προβλημάτων που σχετίζονται με τις εμπορικές πρακτικές του ΟΤΕ κατά την παροχή αδεσμοποίητων τοπικών βρόχων, και είναι σύμφωνη με τα Άρθρα 9 (2) και (4) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*. Το Άρθρο 43 παρ.1 α, στοιχείο ββ) του Νόμου (άρθρο 9 (2) της Οδηγίας για την Πρόσβαση) προβλέπει ότι η ΕΕΤΤ δύναται να αιτείται από έναν πάροχο με ΣΙΑ, να δημοσιεύει Προσφορά Αναφοράς η οποία θα είναι επαρκώς αναλυτική, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι επιχειρήσεις δεν θα εξαναγκάζονται να πληρώνουν για ευκολίες οι οποίες δεν είναι απαραίτητες για τις αιτούμενες υπηρεσίες. Η εν λόγω Προσφορά Αναφοράς θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει μια περιγραφή των σχετικών προσφορών ανά στοιχείο σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς, και μια περιγραφή των σχετικών όρων και προϋποθέσεων, συμπεριλαμβανομένων των τιμών. Επιπροσθέτως, οι εναλλακτικοί πάροχοι θα πρέπει να είναι ελεύθεροι να επιλέγουν τον πάροχο, καθώς και την τεχνολογία για τις σχετικές υπηρεσίες σύνδεσης (backhaul links).

Για την περίπτωση όπου ένας πάροχος, σύμφωνα με το Άρθρο 44 του Νόμου (12 της Οδηγίας για τη Πρόσβαση), έχει την υποχρέωση παροχής πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου αναφορικά με την αδεσμοποίητη πρόσβαση σε μεταλλικούς βρόχους, το Άρθρο 43 παρ.1 α, στοιχείο γγ) του Νόμου (άρθρο 9 (4) της Οδηγίας για τη Πρόσβαση) απαιτεί την δημοσίευση Προσφοράς Αναφοράς η οποία πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα στοιχεία που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙ του νόμου και της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*.

Η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθεί η ως άνω υποχρέωση στον ΟΤΕ. Το Παράρτημα 2 του παρόντος κειμένου περιέχει την λίστα με τα κατ' ελάχιστον στοιχεία που πρέπει να συμπεριληφθεί στην σχετική Προσφορά Αναφοράς του ΟΤΕ.

Δεδομένου ότι η Προσφορά Αναφοράς θα πρέπει να επικαιροποιείται προκειμένου να αντικατοπτρίζει τις ανάγκες της αγοράς, η ΕΕΤΤ προτείνει να αναθεωρείται κατόπιν πρωτοβουλίας της ΕΕΤΤ ή να εξετάζεται το ενδεχόμενο αναθεώρησής της κατόπιν θεμελιωμένου αιτήματος είτε από την πλευρά του ΟΤΕ ή οποιουδήποτε άλλου αδειοδοτημένου παρόχου. Ειδικότερα:

- Ο ΟΤΕ θα πρέπει να υποβάλει στην ΕΕΤΤ την (πρώτη) αναθεωρημένη Προσφορά Αναφοράς, σύμφωνα με τους όρους της Απόφασης της ΕΕΤΤ η οποία θα εκδοθεί κατόπιν της έγκρισης από την ΕΕ του προτεινόμενου Σχεδίου Μέτρων για την υπό εξέταση αγορά, εντός τριάντα (30) ημερών από το χρονικό σημείο που η ως άνω Απόφαση τίθεται σε εφαρμογή. Η ΕΕΤΤ δύναται να επιβάλει αλλαγές στην Προσφορά Αναφοράς για την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και τις συναφείς ευκολίες στις περιπτώσεις όπου κρίνει ότι τέτοιες αλλαγές είναι αιτιολογημένες.
- Για την περίπτωση όπου ο ΟΤΕ ζητήσει αναθεώρηση της Προσφοράς Αναφοράς, η ΕΕΤΤ λαμβάνοντας υπόψη τις όποιες σχετικές εξελίξεις της αγοράς, καθώς και την εμπειρία που αποκτήθηκε στα πλαίσια προγενέστερης εφαρμογής Προσφοράς Αναφοράς, θα εξετάσει εντός εύλογης περιόδου, εάν οι προτεινόμενες αλλαγές είναι κατάλληλες και αιτιολογημένες. Η ΕΕΤΤ δύναται να επιβάλει αλλαγές στην Προσφορά Αναφοράς για την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και τις συναφείς ευκολίες στις περιπτώσεις όπου κρίνει ότι τέτοιες αλλαγές είναι αιτιολογημένες.
- Για την περίπτωση όπου το αίτημα για αναθεώρηση της Προσφοράς Αναφοράς υποβάλλεται από κάποιον άλλο πάροχο (πέραν του ΟΤΕ), η ΕΕΤΤ λαμβάνοντας υπόψη τις όποιες σχετικές εξελίξεις της αγοράς, καθώς και την εμπειρία που αποκτήθηκε στα πλαίσια προγενέστερης εφαρμογής Προσφοράς Αναφοράς, θα εξετάσει εάν η Προσφορά Αναφοράς χρήζει αναθεώρησης. Εάν η απόφαση της ΕΕΤΤ είναι καταφατική, η ΕΕΤΤ θα καλέσει τον ΟΤΕ να υποβάλει αναθεωρημένη Προσφορά Αναφοράς, εντός συγκεκριμένης χρονικής περιόδου ανάλογα με τις

τροποποιήσεις που απαιτούνται. Η ΕΕΤΤ δύναται να επιβάλει αλλαγές στην Προσφορά Αναφοράς για την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και τις συναφείς ευκολίες στις περιπτώσεις όπου κρίνει ότι τέτοιες αλλαγές είναι αιτιολογημένες.

Στις περιπτώσεις που κρίνει κατάλληλο, η ΕΕΤΤ, σύμφωνα με το Άρθρο 6 της *Οδηγίας Πλαίσιο*, δύναται να διεξάγει δημόσια διαβούλευση παρέχοντας στα ενδιαφερόμενα μέρη την δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους αναφορικά με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις/ αναθεωρήσεις της Προσφοράς Αναφοράς.

Σε κάθε περίπτωση πριν την εφαρμογή της αναθεωρημένης Προσφοράς Αναφοράς θα δίνεται εύλογο χρονικό διάστημα στους εμπλεκόμενους φορείς προκειμένου να προετοιμαστούν για τις επικείμενες αλλαγές.

Το Άρθρο 43 παρ.3 του Νόμου (9 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*), προβλέπει επίσης ότι η ΕΕΤΤ δύναται να υποχρεώσει ένα πάροχο με ΣΙΑ, να προβαίνει σε δημοσιοποίηση ορισμένων πληροφοριών, όπως λογιστικών πληροφοριών, τεχνικών προδιαγραφών, χαρακτηριστικών δικτύου, όρων και προϋποθέσεων προσφοράς και χρήσης, και τιμών. Η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι η ορισμένες των ως άνω πληροφοριών δεν παρέχονται επί του παρόντος από τον ΟΤΕ στην Προσφορά Αναφοράς του. Το Άρθρο 43 παρ.2 του Νόμου -9 (3) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, αναφέρει ότι η ΕΕΤΤ δύναται να ορίζει τις ακριβείς πληροφορίες που πρέπει να δημοσιοποιούνται, το επίπεδο λεπτομέρειας και τον τρόπο δημοσιοποίησής τους, και ότι η ΕΕΤΤ δύναται να επιφυλάσσεται να ζητά επιπλέον λεπτομέρειες για τις περιπτώσεις εκείνες όπου περιστατικά στην αγορά υποδεικνύουν ότι η υπάρχουσα υποχρέωση (δημοσιοποίησης) δεν είναι επαρκής. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι θα πρέπει να διατηρηθεί η υποχρέωση του ΟΤΕ να παρέχει άμεσα στην ΕΕΤΤ κάθε πληροφορία, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών πληροφοριών αναφορικά με την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και υποβρόχο, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματός της, και σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα και το επίπεδο λεπτομέρειας που αναφέρονται στο σχετικό αίτημα της ΕΕΤΤ.

Πέραν της ως άνω υποχρέωσης, ο ΟΤΕ πρέπει να συνεχίσει να παρέχει στην ΕΕΤΤ αναλυτική αναφορά σχετικά με όλους τους δείκτες αποδοτικότητας (performance

indicators) σε τριμηνιαία βάση και ανά περίπτωση, οποτεδήποτε αυτό ζητηθεί από την EETT. Η EETT θα πρέπει να έχει επίσης δυνατότητα πρόσβασης στο σύστημα/ λογισμικό/ βάση δεδομένων το οποίο χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό ή/ και την αποθήκευση των τιμών των δεικτών αποδοτικότητας (Key Performance Indicators (KPI)), προκειμένου να μπορεί να εξάγει πληροφορίες με δική της πρωτοβουλία. Επιπλέον, οι άλλοι πάροχοι θα πρέπει να μπορούν να έχουν πρόσβαση στους δείκτες αποδοτικότητας/ δεδομένα που σχετίζονται με τις δραστηριότητες τους και τις συναλλαγές τους με τον ΟΤΕ. Τέλος, κατόπιν λήψης σχετικού αιτήματος από την EETT, ο ΟΤΕ θα πρέπει να έχει την υποχρέωση να δημοσιεύει στον δικτυακό του τόπο ορισμένους ή και όλους τους δείκτες αποδοτικότητας με κατάλληλη μορφή, διασφαλίζοντας την αρχή του επιχειρηματικού απορρήτου καθώς και την εμπιστευτικότητα κρίσιμων εμπορικών πληροφοριών (λχ. μέσες ή συνολικές εκτιμήσεις, ή αναλυτικά τις τιμές των δεικτών χωρίς να προσδιορίζεται το όνομα του παρόχου). Το ως άνω μέτρο θα επιτρέψει στην EETT να εποπτεύει καλύτερα, καθώς και να προλαμβάνει την όποια τυχόν διακριτική μεταχείριση άλλου παρόχου αναφορικά με την παροχή χονδρικής αδεσμοποίητης πρόσβασης και συναφών ευκολιών. Οι δείκτες αποδοτικότητας δύνανται να περιλαμβάνουν (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) τα κάτωθι στοιχεία:

- Αριθμό αιτούμενων αδεσμοποίητων τοπικών βρόχων (με ανάλυση σε αριθμό βρόχων πλήρους αδεσμοποίητης πρόσβασης και μεριζόμενης αδεσμοποίητης πρόσβασης).
- Αριθμό παραδοθέντων τοπικών βρόχων (με ανάλυση σε αριθμό βρόχων πλήρους αδεσμοποίητης πρόσβασης και μεριζόμενης αδεσμοποίητης πρόσβασης και αριθμό βρόχων που παραδόθηκαν εγκαίρως ή με καθυστέρηση).
- Αριθμός απορριφθέντων αιτήσεων τοπικών βρόχων/ αιτιολογία της απόρριψής τους.
- Αριθμός ενεργών αδεσμοποίητων τοπικών βρόχων (πλήρης αδεσμοποίητη πρόσβαση και μεριζόμενη).
- Αριθμός καταργηθέντων βρόχων.
- Αριθμός αναφερόμενων βλαβών (ανά προτεραιότητα, χωριστά για πλήρη και μεριζόμενη αδεσμοποίητη πρόσβαση).

- Αριθμός βλαβών που αποκαταστάθηκαν εντός του χρονοδιαγράμματος που προβλέπεται στο συμφωνημένο SLA.

Η EETT θεωρεί ότι είναι εύλογο και αναλογικό να διατηρηθεί – στα πλαίσια της υποχρέωσης διαφάνειας - η υποχρέωση να κοινοποιεί στην EETT όλες τις συμφωνίες αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο που υπογράφει με εναλλακτικούς παρόχους επί τη βάσει της σχετικής Προσφοράς Αναφοράς, καθώς και κάθε SLA (πέραν του βασικού) που παρέχεται στους εναλλακτικούς παρόχους από τον ΟΤΕ επί τη βάσει εμπορικής διαπραγμάτευσης.

Από το χρόνο διεξαγωγής της διαβούλευσης για την Αγορά 4 έχουν προκύψει ορισμένα μεταγενέστερα στοιχεία τα οποία ενδεχομένως χρειάζονται να ληφθούν υπ' όψη. Πιο συγκεκριμένα σε συνέχεια αλληλογραφίας⁵⁸ EETT-ΟΤΕ, και στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάλυσης αγορών, ο ΟΤΕ στις 12/03/2009 απέστειλε επιστολή η οποία περιείχε, μεταξύ άλλων, ορισμένες νέες πληροφορίες. Πιο συγκεκριμένα, ανέφερε ότι εκτελεί πιλοτικό πρόγραμμα VDSL σε υφιστάμενες καμπίνες (τύπου Optical Network Unit-ONU) παλαιότερης τεχνολογίας, καθώς και ορισμένες λεπτομέρειες για την τεχνολογία και αρχιτεκτονική του πιλοτικού προγράμματος. Επίσης, ο ΟΤΕ ανέφερε ότι εκτελεί ανάλογο πιλοτικό πρόγραμμα και με νέου τύπου καμπίνες. Η έκταση του πιλοτικού προγράμματος κατά τους ισχυρισμούς του ΟΤΕ είναι σε 8 αστικά κέντρα και σε περιορισμένο πλήθος σημείων. Η EETT, παρουσία του ΟΤΕ, προέβη αμέσως σε πραγματοποίηση ελέγχων σε ορισμένα σημεία (Α/Κ Ακρόπολη, Α/Κ Σίνδου) του πιλοτικού προγράμματος. Ο ΟΤΕ προχώρησε σε άνοιγμα των καμπινών και επεξηγήσεις λεπτομερειών του προγράμματος. Κατόπιν των ανωτέρω, η EETT θεωρεί ότι η ήδη επιβληθείσα στον ΟΤΕ υποχρέωση διαφάνειας, είναι σκόπιμο να εξειδικευθεί περαιτέρω υπό την έννοια της υποχρέωσης παροχής πληροφοριών ειδικού τύπου οι οποίες συσχετίζονται με τα ανωτέρω. Πιο συγκεκριμένα, η EETT θεωρεί ότι ο ΟΤΕ οφείλει δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες μετά το πέρας κάθε ημερολογιακού εξαμήνου του έτους⁵⁹ να υποβάλλει στην EETT πληροφορίες για το αστικό δίκτυο πρόσβασης, όπως αυτές αναφέρονται στο Παράρτημα 4 της παρούσας. Οι

⁵⁸ (α) Επιστολή EETT προς ΟΤΕ με Αρ. Πρωτ. EETT 65161/Φ.305/15-12-2008 (β) Επιστολή ΟΤΕ προς EETT με Αρ. Πρωτ. EETT 357/05-01-2009 (Αρ. Πρωτ. ΟΤΕ 359/378010/05-01-2009) (γ) Επιστολή EETT προς ΟΤΕ με Αρ. Πρωτ. EETT 10139/Φ.300/24-02-2009 (δ) Επιστολή ΟΤΕ προς EETT με Αρ. Πρωτ. EETT 13520/12-03-2009 (Αρ. Πρωτ. ΟΤΕ (359/379732/11-03-2009)

⁵⁹ Α' Εξάμηνο: 30/06, Β' Εξάμηνο 31/12

πληροφορίες αυτές ζητούνται για να είναι εφικτή η εξέταση από την ΕΕΤΤ κατά πόσον είναι πιθανόν τα νέα σχέδια του ΟΤΕ να επηρεάζουν τον ορισμό των αγορών 4 και 5. Σε κάθε περίπτωση, η ΕΕΤΤ τονίζει ότι παρακολουθεί τις εξελίξεις ως προς τα ανωτέρω ζητήματα, και επιφυλάσσεται να ζητήσει περισσότερες λεπτομέρειες για τα ανωτέρω στοιχεία. Επίσης, η ΕΕΤΤ επιφυλάσσεται όπως ανάλογα με τα συμπεράσματα που τυχόν προκύψουν από την ανωτέρω πληροφορία να ασκήσει τις αρμοδιότητές της σύμφωνα με το Ν.3431/2006 ή/ και βάσει της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού.

2.4.6.4 Υποχρέωση Λογιστικού Διαχωρισμού

Σύμφωνα με το άρθρο 43, Παρ. 1 γ του Νόμου , η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να απαιτεί από μια επιχείρηση με κάθετη διάρθρωση να καθιστά διακριτές και διαφανείς τις τιμές χονδρικής πώλησης και τις εσωτερικές της τιμολογήσεις προκειμένου να ελέγχεται, μεταξύ άλλων, η τήρηση της υποχρέωσης αμεροληψίας και να αποτρέπεται ενδεχόμενη σταυροειδής επιδότηση. Για το σκοπό αυτόν η Ε.Ε.Τ.Τ με απόφασή της μπορεί να καθορίζει τα τηρούμενα στοιχεία, χωρίς να θίγονται οι διατάξεις του Κ.Β.Σ. και τη λογιστική μέθοδο, που πρέπει να χρησιμοποιούνται για καθορισμένες δραστηριότητες.

Επιπλέον, στο άρθρο 11 της Οδηγίας για την Πρόσβαση (Access Directive) αναφέρεται ότι η Εθνική ρυθμιστική αρχή μπορεί να απαιτήσει από μια καθετοποιημένη επιχείρηση να καθιστά διαφανείς τις τιμές χονδρικής πώλησης και τις εσωτερικές τιμολογήσεις προκειμένου, μεταξύ άλλων, να διασφαλίζεται η συμμόρφωση, όπου υπάρχει απαίτηση αμεροληψίας, σύμφωνα με το άρθρο 10 ή, όπου είναι απαραίτητο, να αποτρέπεται ενδεχόμενη άδικη διεπιδότηση (σταυροειδής επιδότηση).

Η υποδομή στο δίκτυο πρόσβασης της οποίας κύριος είναι ο ΟΤΕ, δίδει σε αυτόν μια προνομιακή δύναμη / παρουσία στο σύνολο των λιανικών αγορών υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών στις οποίες δραστηριοποιείται. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι συνθήκες του ανταγωνισμού εξαρτώνται σε πολύ μεγάλο βαθμό, από την πρόσβαση των εναλλακτικών παρόχων σε αυτήν την υποδομή, η ΟΤΕ ΑΕ θα μπορούσε να επιδιώξει να κάνει κατάχρηση αυτής της ισχύος προκειμένου να εκτοπίσει τους ανταγωνιστές της από τις αγορές λιανικής μέσω σταυροειδών επιδοτήσεων ή πρακτικών του «ψαλιδίσματος» (scissors effect))/ ή και συμπίεσης τιμών και κατά συνέπεια συγχρόνως να περιορίσει την άσκηση ενός αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις αγορές χονδρικής και λιανικής.

Η καθετοποιημένη δομή της εταιρείας ΟΤΕ ΑΕ (βάσει της οποίας δραστηριοποιείται τόσο στις ανάντη αγορές χονδρικής, όσο και στις κατάντη αγορές υπηρεσιών) μπορεί να οδηγήσει σε στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στις αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών χονδρικής και λιανικής, όπως εκτέθηκε αναλυτικά ανωτέρω. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι αυτές οι ως άνω πραγματικές ή πιθανές στρεβλώσεις μπορούν να αντιμετωπισθούν μέσω της επιβολής υποχρέωσης του λογιστικού διαχωρισμού.

Επομένως, έχοντας υπόψη την κάθετη ολοκλήρωση της ΟΤΕ ΑΕ (ιδίως μετά την πρόσφατη απορρόφηση της θυγατρικής της ΟΤΕnet), τα χαρακτηριστικά της φύσεως της υποδομής της ΑΠΤΒ και την δυναμική του ανταγωνισμού στις αγορές χονδρικής και λιανικής, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η υποχρέωση του λογιστικού διαχωρισμού είναι αναλογική και αποτελεί την ελάχιστη απαραίτητη προϋπόθεση για να εξασφαλιστεί ο εντοπισμός από την ΕΕΤΤ πρακτικών διακριτικής μεταχείρισης από τον ΟΤΕ μεταξύ του λιανικού του άκρου και των άλλων παρόχων, σταυροειδών επιδοτήσεων ή / και πρακτικών του «ψαλιδίσματος» (scissors effect) / ή και συμπίεσης τιμών που έχουν ως στόχο ή αποτέλεσμα την στρέβλωση του ανταγωνισμού. Επομένως, επιτελούνται και οι στόχοι που περιγράφονται το στο άρθρο 43, Παρ. γ του Νόμου.

Η μεθοδολογία της εφαρμογής της υποχρέωσης του λογιστικού διαχωρισμού καθορίστηκε με την απόφασή της ΕΕΤΤ 482/051/26-05-2008 με θέμα «Μεθοδολογίες/ Αρχές Κοστολόγησης και Λογιστικού Διαχωρισμού για την υλοποίηση των επιβληθέντων στον ΟΤΕ ρυθμιστικών υποχρεώσεων ελέγχου τιμών, κοστολόγησης και λογιστικού διαχωρισμού στις επιμέρους ορισθείσες αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών και λοιπές ρυθμίσεις». Η ΕΕΤΤ εκτιμά ότι είναι σκόπιμο να διατηρηθούν οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στην ανωτέρω απόφαση σχετικά με την αγορά υπηρεσιών ΑΠΤΒ και συναφών ευκολιών), κατά την περίοδο της εφαρμογής της παρούσας ανάλυσης, με την επιφύλαξη σχετικής μεταγενέστερης απόφασης.

2.4.6.5 Υποχρέωση Ελέγχου Τιμών και Κοστολόγησης

Σύμφωνα με το άρθρο 44 του Νόμου 3431, η ΕΕΤΤ μπορεί με απόφασή της, να επιβάλλει υποχρεώσεις σχετικά με την ανάκτηση κόστους και ελέγχου τιμών, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων κοστοστρεφούς τιμολόγησης, καθώς και υποχρεώσεων σχετικών με τα συστήματα κοστολόγησης για την παροχή ειδικών τύπων

διασύνδεσης ή / και πρόσβασης σε περίπτωση, που από την ανάλυση της αγοράς προκύπτει ότι υπάρχει έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού με συνέπεια ένας φορέας εκμετάλλευσης να μπορεί να παρέχει υπηρεσίες σε ιδιαίτερα υψηλές τιμές ή να συμπιέζει τις τιμές, σε βάρος των τελικών χρηστών. Η απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ., λαμβάνοντας υπόψη την επένδυση του εν λόγω φορέα εκμετάλλευσης, επιτρέπει στο φορέα αυτόν έναν εύλογο συντελεστή απόδοσης επί του επενδεδυμένου κεφαλαίου, συνεκτιμώντας τους συναφείς κινδύνους.

Η ΟΤΕ ΑΕ κατέχει μονοπωλιακή θέση στις προσφορές υπηρεσιών της ΑΠΤΒ και συναφών ευκολιών, οπότε θα μπορούσε να καθορίσει τις τιμές της πρόσβασης στον τοπικό βρόχο καθώς επίσης τις τιμές των συναφών ευκολιών χωρίς ανταγωνιστική πίεση προς ζημία των ανταγωνιστών της στις αγορές λιανικής και συνεπώς προς ζημία των καταναλωτών.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η απουσία υποχρέωσης ελέγχου τιμών με την μεθοδολογία της κοστοστρέφειας θα επέτρεπε στην ΟΤΕ ΑΕ να ωφεληθεί από έσοδα που αποκτώνται λόγω της μονοπωλιακής της θέσης στην παροχή υπηρεσιών της ΑΠΤΒ και συναφών ευκολιών. Ένα τέτοιο έσοδο θα διαστρέβλωνε τις προϋποθέσεις της ανάπτυξης ενός δίκαιου ανταγωνισμού στην αγορά της ευρυζωνικής πρόσβασης. Εξάλλου, μία τεχνητή αύξηση του κόστους του τοπικού βρόχου ή του κόστους των συναφών ευκολιών για τους παρόχους θα απεικονιζόταν στις αγορές λιανικής, και θα επιβράδυνε την ανάπτυξη της αγοράς ευρυζωνικής πρόσβασης.

Στο άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2887/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2000 σχετικά με την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο αναφέρεται ρητά ότι «Με την επιφύλαξη του άρθρου 4 παράγραφος 4, οι κοινοποιημένοι φορείς εκμετάλλευσης χρεώνουν την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και στις συναφείς εγκαταστάσεις, με βάση το κόστος».

Η ΕΕΤΤ εκτιμά ότι οι τιμές των υπηρεσιών του τοπικού βρόχου και των συναφών ευκολιών πρέπει να απεικονίζουν τα κόστη. Η επιβολή της υποχρέωσης κοστοστρέφειας επιβάλλεται προκειμένου να προστατευτεί η αγορά από καταστάσεις στρέβλωσης του ανταγωνισμού. Η υποχρέωση λαμβάνεται υπό το σκεπτικό των αναφερόμενων στο άρθρο 45 παρ. 2 του Ν 3431 «η Ε.Ε.Τ.Τ. εξασφαλίζει, ότι κάθε επιβαλλόμενος μηχανισμός ανάκτησης κόστους ή μέθοδος τιμολόγησης προάγει την οικονομική απόδοση, τον βιώσιμο ανταγωνισμό, καθώς και ότι μεγιστοποιεί το όφελος για τους καταναλωτές. Μπορεί επίσης να λαμβάνει τις διαθέσιμες τιμές σε συγκρίσιμες ανταγωνιστικές αγορές».

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η επιβολή υποχρέωσης κοστοστρεφούς τιμολόγησης των υπηρεσιών τοπικού βρόχου και συναφών ευκολιών στην ΟΤΕ ΑΕ είναι εύλογη ρυθμιστική υποχρέωση. Πιο συγκεκριμένα, η ΕΕΤΤ προτείνει να διατηρηθεί η υποχρέωση στην ΟΤΕ ΑΕ να παρέχει κοστοστρεφείς τιμές για τις υπηρεσίες ΑΠΤΒ και συναφών ευκολιών, βάσει της μεθοδολογίας Μέσου Μακροπρόθεσμου Επαυξητικού Κόστους με βάση το Τρέχον Κόστος των Παγίων (ΜΜΕΚ/ΤΚ (LRAIC/Current Cost)). Η ΕΕΤΤ προτίθεται συνεπώς να διατηρήσει την υποχρέωση του ΟΤΕ να παρέχει τιμές :

-για την πρόσβαση στον τοπικό βρόχο βάσει της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ με μοντέλο "top-down καθώς και

-για τις συναφείς ευκολίες όπως η συνεγκατάσταση, βάσει της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ με μοντέλα bottom-up

Η μεθοδολογία της κοστολόγησης καθορίστηκε με την απόφασή της ΕΕΤΤ 482/051/26-05-2008 με θέμα «Μεθοδολογίες/ Αρχές Κοστολόγησης και Λογιστικού Διαχωρισμού για την υλοποίηση των επιβληθέντων στον ΟΤΕ ρυθμιστικών υποχρεώσεων ελέγχου τιμών, κοστολόγησης και λογιστικού διαχωρισμού στις επιμέρους ορισθείσες αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών και λοιπές ρυθμίσεις». Η ΕΕΤΤ εκτιμά ότι είναι σκόπιμο να διατηρηθούν οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στην ανωτέρω απόφαση σχετικά με την αγορά υπηρεσιών της ΑΠΤΒ και συναφών ευκολιών, κατά την περίοδο της εφαρμογής της παρούσας ανάλυσης, με την επιφύλαξη σχετικής μεταγενέστερης απόφασης. Σύμφωνα με το άρθρο 8 της ανωτέρω απόφασης, οι καταστάσεις του λογιστικού διαχωρισμού και το κοστολογικό σύστημα του παρόχου με ΣΙΑ θα ελέγχονται ετησίως από ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές που ορίζονται από την ΕΕΤΤ. Μετά τον έλεγχο δημοσιεύεται Δήλωση Συμμόρφωσης από την ΕΕΤΤ, με την επιφύλαξη της Εθνικής και Κοινοτικής Νομοθεσίας περί εμπορικού απορρήτου.

Περαιτέρω, οι τιμές των υπηρεσιών της ΑΠΤΒ και συναφών ευκολιών, πρέπει να διαμορφώνονται ώστε να προάγουν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, με ιδιαίτερη έμφαση στην αρχή ότι οι τιμές δεν δημιουργούν εμπόδια εισόδου στην αγορά. Ιδιαίτερα, απαραίτητη προϋπόθεση είναι οι τιμές να διαμορφώνονται ώστε να μην υπάρχουν πρακτικές του «ψαλιδίσματος» (scissors effect) ή και συμπίεσης τιμών μεταξύ των τιμών των υπηρεσιών της πρόσβασης στον Τοπικό Βρόχο ή τις συναφείς υποδομές και στις τιμές των σχετικών υπηρεσιών λιανικής που προσφέρει το λιανικό άκρο της ΟΤΕ ΑΕ.

Για τις περιπτώσεις όπου η ΟΤΕ ΑΕ δεν παρέχει στην ΕΕΤΤ ακριβή στοιχεία για τον έλεγχο τιμών σύμφωνα με τις υποχρεώσεις του όπως αυτές ορίζονται στην ΑΠ ΕΕΤΤ 482/051/26-05-2008, η ΕΕΤΤ δύναται να εξάγει τιμές:

- είτε εφαρμόζοντας τη μέθοδο σύγκρισης τιμών (benchmarking), (λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τις διαθέσιμες τιμές σε συγκρίσιμες ανταγωνιστικές αγορές Κρατών – Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης), όπως ορίζεται στο Άρθρο 45, παρ. 6 του Νόμου 3431/2006)
- είτε χρησιμοποιώντας τεχνικοοικονομικά μοντέλα άλλα από αυτά της ΟΤΕ ΑΕ, χρησιμοποιώντας δεδομένα / πληροφορίες που έχει η ίδια συλλέξει, και να απαιτήσει την άμεση εφαρμογή των τιμών αυτών (άρθρα 45 παρ. 4του Ν, 3431/2006).

2.4.7 Περίληψη προτεινόμενων ρυθμιστικών υποχρεώσεων

Η ΕΕΤΤ προτείνει, σχετικά με την αγορά χονδρικής παροχής Αδεσμοποίητης Πρόσβασης (συμπεριλαμβανομένης της μεριζόμενης πρόσβασης) σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους, να επιβληθούν οι ακόλουθες ρυθμιστικές υποχρεώσεις στον ΟΤΕ:

1. Υπογρέωση Πρόσβασης

- Ο ΟΤΕ υποχρεούται να παρέχει πρόσβαση στις ακόλουθες υπηρεσίες και ευκολίες:
  - ✓ Πλήρως αδεσμοποίητη πρόσβαση σε μεταλλικούς τοπικούς βρόχους.
  - ✓ Μεριζόμενη πρόσβαση σε μεταλλικούς τοπικούς βρόχους.
  - ✓ Πλήρως αδεσμοποίητη πρόσβαση σε μεταλλικούς υπο βρόχους.
  - ✓ Μεριζόμενη πρόσβαση σε μεταλλικούς υπο βρόχους.
  - ✓ Συνεγκατάσταση (συμπεριλαμβανομένης της φυσικής συνεγκατάστασης, και όπου είναι κατάλληλο της απομακρυσμένης και της εικονικής συνεγκατάστασης).
  - ✓ Συναφείς ευκολίες συμπεριλαμβανομένου της παροχής πρόσβασης σε αγωγούς/σωληνώσεις και φρεάτια.
  - ✓ Τεχνικές διεπαφές, πρωτόκολλα ή άλλες βασικές τεχνολογίες που είναι απαραίτητες για τη διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών ή των υπηρεσιών

εικονικού δικτύου αναφορικά με αδεσμοποίητους τοπικούς βρόχους και

- ✓ Πρόσβαση σε συστήματα λογισμικού απαραίτητα για την εξασφάλιση ισότιμου ανταγωνισμού στην παροχή των υπηρεσιών αδεσμοποίητης πρόσβασης σε τοπικούς βρόχους.
- Ο ΟΤΕ θα εξακολουθήσει να παρέχει πρόσβαση σε υπηρεσίες και ευκολίες σύμφωνα με την ισχύουσα προσφορά αναφοράς (RUO) έως ότου αυτή αναθεωρηθεί.
- Ο ΟΤΕ να διαπραγματεύεται με καλή πίστη και να ικανοποιεί όλα τα εύλογα αιτήματα των παρόχων αναφορικά με επιπρόσθετα προϊόντα πρόσβασης, συνεγκατάστασης και συναφείς ευκολίες.
- Ο ΟΤΕ θα παρέχει σε επιχειρήσεις τη δυνατότητα μετάβασης μεταξύ υπηρεσιών που διευκρινίστηκαν ανωτέρω.
- Ο ΟΤΕ υποχρεούται να προβεί στην σύναψη Συμφωνιών Επιπέδου Υπηρεσίας (SLAs) αναφορικά με τις προαναφερόμενες υπηρεσίες και ευκολίες.

2. Υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης

Ο ΟΤΕ θα εφαρμόζει ισοδύναμους όρους, σε ισοδύναμες περιστάσεις, σε άλλες επιχειρήσεις που παρέχουν ισοδύναμες υπηρεσίες, και θα παρέχει υπηρεσίες και πληροφορίες σε τρίτους υπό τους ίδιους όρους και της ίδιας ποιότητας με τις παρεχόμενες για τις δικές του υπηρεσίες ή τις υπηρεσίες των θυγατρικών του ή των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.

- Ο ΟΤΕ θα παρέχει τις υπηρεσίες για τον τοπικό βρόχο και συναφείς ευκολίες με ίδιες τιμές για τους τρίτους και το λιανικό του άκρο (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών του και των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων).
- Ως προς τα πληροφοριακά συστήματα του, ο ΟΤΕ θα παρέχει πρόσβαση στα εν λόγω συστήματα χονδρικής σε τρίτους παρόχους υπό τους ίδιους όρους και της ίδιας ποιότητας με αυτές που παρέχει και στο λιανικό του άκρο

3. Υποχρέωση Διαφάνειας

- Ο ΟΤΕ θα υπόκειται σε υποχρέωση διαφάνειας και θα δημοσιεύει κατάλληλη προσφορά αναφοράς. Η προσφορά αναφοράς θα περιέχει τουλάχιστον τα στοιχεία που εκτίθενται στο Παράρτημα 2 του παρόντος κειμένου.
- Ο ΟΤΕ θα εξακολουθήσει να παρέχει πρόσβαση (και θα εξακολουθήσει να παρέχει τις ίδιες προσφορές) σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις που προβλέπονται στην ισχύουσα προσφορά αναφοράς.
- Ο ΟΤΕ θα δημοσιοποιεί συγκεκριμένες πληροφορίες, όπως πληροφορίες λογιστικής φύσεως, τεχνικές προδιαγραφές, χαρακτηριστικά δικτύου, όρους και προϋποθέσεις παροχής και χρήσης καθώς και τιμές.
- Ο ΟΤΕ θα εξακολουθήσει να δημοσιεύει τις πληροφορίες για τους δείκτες αποδοτικότητας (Key Performance Indicators (KPI) που προβλέπονται στην ισχύουσα προσφορά αναφοράς.
- Ο ΟΤΕ θα κοινοποιεί στην EETT όλες τις συμφωνίες αδεσμοποίητης πρόσβασης που υπογράφει με εναλλακτικούς παρόχους επί τη βάση του δημοσιευμένου RUO, καθώς και όλα τα 'πέραν του Βασικού' SLAs (Advanced SLAs) που παρέχει ο ΟΤΕ επί τη βάση εμπορικής συμφωνίας
- Ο ΟΤΕ θα παρέχει στην EETT σε εξαμηνιαία βάση πληροφορίες ειδικού τύπου, οι οποίες συσχετίζονται με το αστικό δίκτυο πρόσβασης, όπως αυτές αναφέρονται στο Παράρτημα 4 της παρούσας.

4. Υποχρέωση Λογιστικού Διαχωρισμού

- Ο ΟΤΕ θα υπόκειται σε υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού, σύμφωνα με τα όσα περιγράφονται στην απόφασή της EETT 482/051/26-05-2008 με θέμα «Μεθοδολογίες/ Αρχές Κοστολόγησης και Λογιστικού Διαχωρισμού για την υλοποίηση των επιβληθέντων στον ΟΤΕ ρυθμιστικών υποχρεώσεων ελέγχου τιμών, κοστολόγησης και λογιστικού διαχωρισμού στις επιμέρους ορισθείσες αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών και λοιπές ρυθμίσεις» (με την επιφύλαξη σχετικής μεταγενέστερης απόφασης).

5. Υποχρέωση Ελέγχου Τιμών και Κοστοστρέφειας

Ο ΟΤΕ θα υπόκειται στην υποχρέωση ελέγχου τιμών για τις υπηρεσίες αδεσμοποίητης πρόσβασης σε Τ.Β και συναφείς ευκολίες βάσει κοστοστρέφειας με μεθοδολογία Μέσου Μακροπρόθεσμου Επαυξητικού Κόστους με βάση το Τρέχον Κόστος των Παγίων (ΜΜΕΚ/TK (LRAIC/Current Cost)).

Παράρτημα 1 – Γλωσσάριο Όρων⁶⁰

ATM	Asynchronous Transfer Mode – ένα πρωτόκολλο επικοινωνίας το οποίο επιτρέπει την μετάδοση δεδομένων σε υψηλή ταχύτητα.
Backhaul (ATM)	Χονδρική υπηρεσία σύνδεσης η οποία παρέχει χωρητικότητα ανάμεσα στο δικτυακό εξοπλισμό ενός παρόχου σε τοπικό κέντρο και σε ανώτερα ιεραρχικά σημεία του δικτύου.
BBRAS	Broadband Remote Access Server - το BBRAS είναι ένα σημείο συγκέντρωσης της κίνησης των συνδρομητών.
Bitstream	Οι υπηρεσίες πρόσβασης υψηλής ταχύτητας bitstream (παροχή υπηρεσιών DSL από τον κυρίαρχο πάροχο) συνίστανται στην εγκατάσταση μιας σύνδεσης πρόσβασης υψηλής ταχύτητας στις εγκαταστάσεις του πελάτη (π.χ. εγκαθιστώντας εξοπλισμό ADSL και προγραμματίζοντας το δίκτυο τοπικής πρόσβασης) το οποίο διατίθεται σε τρίτους παρόχους υπηρεσιών, προκειμένου να τους επιτρέψει να παρέχουν λιανικές υπηρεσίες υψηλών ταχυτήτων στους πελάτες. Ο πάροχος bitstream δύναται επίσης να παρέχει υπηρεσίες μετάδοσης για μεταφορά σε «υψηλότερο» επίπεδο στην ιεραρχία του δικτύου, όπου οι πάροχοι υπηρεσιών μπορεί να διαθέτουν ήδη κάποιο σημείο παρουσίας (π.χ. σε επίπεδο κόμβου transit), επίσης γνωστές ως υπηρεσίες μετάδοσης 'backhaul'.
Συνεγκατάσταση	Η παροχή, από έναν πάροχο Α σε έναν πάροχο Β, πρόσβασης σε υλική υποδομή (ιδίως φυσικό χώρο και φυσικές εγκαταστάσεις) η οποία επιτρέπει στον πάροχο Β να εγκαταστήσει εξοπλισμό στις εγκαταστάσεις του παρόχου Α.
Τοπικός βρόχος	Τοπικός βρόχος σημαίνει το φυσικό συνεστραμένο ζεύγος μεταλλικής ζεύξης που συνδέει το σημείο τερματισμού του δικτύου στις εγκαταστάσεις του συνδρομητή με το βασικό πλαίσιο διανομής (main distribution frame) ή αντίστοιχη ευκολία στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο.
CPE	Customer Premises Equipment - Εξοπλισμός Εγκαταστάσεων Πελάτη σημαίνει τον τερματικό εξοπλισμό, όπως τερματικά, τηλέφωνα modems, κ.α. τα οποία εγκαθίστανται στις εγκαταστάσεις του πελάτη.

⁶⁰ Οι παρακάτω επεξηγήσεις αποδίδουν το περιεχόμενο λέξεων ή φράσεων που χρησιμοποιούνται από την ΕΕΤΤ στο κείμενο της παρούσας διαβούλευσης, παρέχονται αποκλειστικά για λόγους καλύτερης κατανόησης του εν λόγω κειμένου και δεν συνιστούν νομικούς ορισμούς των σχετικών λέξεων ή φράσεων

DSL	Digital Subscriber Line - Η τεχνολογία DSL επιτρέπει τη χρήση χάλκινου καλωδίου για μεταφορά δεδομένων με υψηλή ταχύτητα.
DSLAM	Ο Πολυπλέκτης/ Αποπολυπλέκτης συνδρομητικών γραμμών xDSL.
Οπτική Ίνα	Η πλαστική ή γυάλινη (silicon dioxide) ίνα, η οποία χρησιμοποιείται για τη μετάδοση πληροφοριών με τη χρήση υπέρυθρων ή ορατού φωτός ως μέσου μεταφοράς (συνήθως laser).
Σταθερή Ασύρματη Πρόσβαση (ΣΑΠ)	Η χρήση ασύρματης τεχνολογίας για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε τελικούς χρήστες.
Πλήρως αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο	Η παροχή σε δικαιούχο πρόσβασης στον τοπικό βρόχο ή σε υποβρόχους του κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης που παρέχει τη δυνατότητα χρήσης του συνόλου του φάσματος συχνότητας του συνεστραμμένου μεταλλικού ζεύγους.
Hot spot	Δημόσιος Χώρος στον οποίο παρέχεται ασύρματη κάλυψη στο διαδίκτυο.
IP	Το Internet Protocol είναι το πρωτόκολλο επικοινωνίας για τη μετάδοση δεδομένων στο διαδίκτυο.
Αποδεσμοποίηση του τοπικού βρόχου	Η διαδικασία με την οποία οι τοπικοί βρόχοι αποσυνδέονται φυσικά από το δίκτυό τους και συνδέονται στο δίκτυο ενός ανταγωνιστή παρόχου. Αυτό επιτρέπει σε παρόχους εκτός του κυρίαρχου παρόχου να χρησιμοποιούν τον τοπικό βρόχο για την παροχή υπηρεσιών απευθείας στους πελάτες.
Μεριζόμενη πρόσβαση στον αδεσμοποίητο τοπικό βρόχο	Η παροχή σε ένα δικαιούχο πρόσβασης στον τοπικό βρόχο ή υποβρόχο του κοινοποιημένου παρόχου, η οποία επιτρέπει τη χρήση της ζώνης του φάσματος συχνοτήτων του συνεστραμμένου μεταλλικού ζεύγους που δεν χρησιμοποιείται για φωνή. Ο τοπικός βρόχος εξακολουθεί να χρησιμοποιείται από τον κοινοποιημένο πάροχο για την παροχή τηλεφωνικής υπηρεσίας στο κοινό.
Αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό υπο βρόχο	Η συμφωνία που επιτρέπει στους παρόχους να διασυνδέονται με το τοπικό δίκτυο πρόσβασης στο πρώτο σημείο σύνδεσης το οποίο είναι συνήθως στην άκρη του δρόμου.

Παράρτημα 2 – Προσφορά Αναφοράς για Αδεσμοποίητη Πρόσβαση στο Στρεπτό Ζεύγος Μεταλλικών Αγωγών του Τοπικού Βρόχου (RUO)

Τα κάτωθι στοιχεία συνιστούν τον κατάλογο με τα ελάχιστα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται στην Προσφορά Αναφοράς για Αδεσμοποίητη Πρόσβαση του ΟΤΕ.

A. Προϋποθέσεις αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο

1. Στοιχεία δικτύου στα οποία παρέχεται η πρόσβαση που καλύπτει ειδικότερα τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Πρόσβαση σε τοπικούς βρόχους

β) Πρόσβαση στη μη φωνητική περιοχή του φάσματος συχνοτήτων ενός τοπικού βρόχου, στην περίπτωση μεριζόμενης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο

2. Πληροφορίες που αφορούν τις θέσεις των τόπων φυσικής πρόσβασης⁶¹ και την διαθεσιμότητα τοπικών βρόχων (συμπεριλαμβανομένων των ανενεργών) σε συγκεκριμένα σημεία του δικτύου πρόσβασης (δηλ. ελεύθερα, κατειλημμένα (ενεργά), δεσμευμένα, βλαμμένα ζεύγη).

3. Τεχνικές προϋποθέσεις που αφορούν την πρόσβαση και τη χρήση τοπικών βρόχων, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών χαρακτηριστικών του ανεστραμμένου μεταλλικού ζεύγους στον τοπικό βρόχο.

4. Διαδικασίες παραγγελιών⁶², μετάβασης μεταξύ υπηρεσιών και παροχής υπηρεσιών, διαδικασίες για όλες τις δυνατές μεταβάσεις από πάροχο σε πάροχο, περιορισμοί χρήσης.

5. Πιστοποίηση παράδοσης παραλαβής τοπικού βρόχου με κριτήρια παροχής ευρωζωνικών υπηρεσιών. Σχετικές μετρήσεις.

B. Υπηρεσίες Συνεγκατάστασης

1. Πληροφορίες σχετικά με τα Δικτυακά Κέντρα του κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης.

2. Δυνατότητες συνεγκατάστασης στα Δικτυακά Κέντρα που αναφέρονται στο σημείο 1

⁶¹ Η διάθεση των πληροφοριών μπορεί να περιοριστεί στους ενδιαφερόμενους για να αποφευχθούν θέματα δημόσιας ασφάλειας

⁶² Στις περιπτώσεις εκείνες όπου αιτήματα για ΑΠΤΒ σχετίζονται και με αιτήματα φορητότητας ο ΟΤΕ θα πρέπει να εξασφαλίζει, στο μέτρο που τον αφορά, την αδιάλειπτη παροχή υπηρεσιών προς τον τελικό χρήστη.

- (συμπεριλαμβανομένης της φυσικής συνεγκατάστασης και, ενδεχομένως, της καμπίνας στον προαύλιο χώρο, της απομακρυσμένης, της σύμμεικτης και της εικονικής συνεγκατάστασης).
3. Αναλυτική περιγραφή των συναφών ευκολιών, του ασυρματικού backhaul και της παροχής πρόσβασης σε αγωγούς/σωληνώσεις και φρεάτια.
  4. Χαρακτηριστικά εξοπλισμού: περιορισμοί, εφόσον υπάρχουν, στον εξοπλισμό που μπορεί να συνεγκατασταθεί.
  5. Θέματα ασφαλείας: μέτρα που λαμβάνονται από τον κοινοποιημένο φορέα εκμετάλλευσης για την ασφάλεια των χώρων του.
  6. Προϋποθέσεις πρόσβασης για το προσωπικό ανταγωνιστικών φορέων εκμετάλλευσης.
  7. Προδιαγραφές ασφαλείας.
  8. Κανόνες για τη διάθεση χώρου και του εξοπλισμού (ζευγών εσωτερικού καλωδίου, ικριωμάτων σε χώρο ΦΣ κλπ) στις περιπτώσεις όπου ο χώρος συνεγκατάστασης είναι περιορισμένος.
  9. Προϋποθέσεις για την επιθεώρηση, από τους δικαιούχους, των χώρων στους οποίους διατίθεται φυσική συνεγκατάσταση ή των Δικτυακών Κέντρων όπου η συνεγκατάσταση δεν έχει γίνει δεκτή λόγω έλλειψης χωρητικότητας.

Γ. Συστήματα Πληροφοριών

Προϋποθέσεις πρόσβασης στα συστήματα λειτουργικής υποστήριξης, στα συστήματα πληροφοριών ή στις βάσεις δεδομένων του κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης για προπαραγγελία, παραγγελία, παροχή υπηρεσιών, συντήρηση και επισκευή, βλαβοληψία βρόχων και τιμολόγηση.

Δ. Προϋποθέσεις παροχής

1. Προθεσμία ανταπόκρισης στις αιτήσεις παροχής υπηρεσιών και ευκολιών, συμφωνίες επιπέδου υπηρεσιών, επιδιόρθωση σφαλμάτων, διαδικασίες αποκατάστασης του κανονικού επιπέδου υπηρεσιών και παράμετροι ποιότητας υπηρεσιών.
2. Τυποποιημένοι όροι συμβάσεως, συμπεριλαμβανομένης, ανάλογα με την περίπτωση, αποζημίωσης, σε περίπτωση μη τήρησης των προβλεπόμενων προθεσμιών.

3. Τιμές ή τρόποι τιμολόγησης για κάθε προαναφερόμενο χαρακτηριστικό, λειτουργία και ευκολία.

Παράρτημα 3 Χρεώσεις ευρυζωνικών υπηρεσιών μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών

Στους παρακάτω πίνακες δίδονται οι χρεώσεις της ευρυζωνικής υπηρεσίας μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών όπως είναι αναρτημένες στις ιστοσελίδες των παρόχων τον 11/2008.

Τιμές Cosmote

COSMOTE	Μηνιαίο Πάγιο (€)	Δωρεάν MB εντός Ελλάδας ¹	Χρέωση πέρα των Δωρεάν MB(€/MB) ²
Internet On The Go Basic	3,5	1	1MB-20MB:1 20MB-250MB:0,5 Από 250MB: 0,1
Internet On The Go 250MB	15	250	0,1
Internet On The Go 5GB	29,5	5120	0,02
Internet On The Go Unlimited	49	Απεριόριστα (μέχρι 30GB)	-
Internet On The Go 10GB + Laptop	39	10240	0,02
Internet On The Go Student	25	5120	0,02

Τιμές Vodafone

Χρεώσεις υπηρεσίας Vodafone Mobile Broadband				
Πρόγραμμα συμβολαίου	VMC1	VMC250	VMC5GB	VMC5GB Φοιτητικό
Μηνιαίο πάγιο	3,50 €	14,99 €	29,50 €	24,99 €

Δωρεάν MBs	1 MB	250 MB	5120 MB	5120 MB
Κόστος ανά MB μετά τα δωρεάν MB*	1,02 €	0,10 € €	0,02 €	0,02 €
Ελάχιστη χρέωση	10 KB	10 KB	10 KB	10 KB

Τιμές Wind

Wind	ADSM Basic	ADSM 300	ADSM 5GB	ADSM Non-stop
Δωρεάν MB	1 MB	300 MB	5120 MB	ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΑ*
Μηνιαίο πάγιο	3,50€	17€	29,5€	49€
Κόστος ανά επιπλέον MB	0,7€	0,7€	0,02€	N/A

Παράρτημα-4: Υποχρέωση Διαφάνειας ΟΤΕ (υποχρέωση παροχής πληροφόρησης σε σχέση με το δίκτυο πρόσβασης)

Ο ΟΤΕ οφείλει σε 15 εργάσιμες ημέρες μετά το πέρας κάθε ημερολογιακού εξαμήνου του έτους⁶³ να υποβάλλει στην ΕΕΤΤ τις παρακάτω πληροφορίες για το αστικό δίκτυο πρόσβασης που αφορά α) την υφιστάμενη κατάσταση και β) τις προβλέψεις για το επόμενο εξάμηνο. Επίσης Οι πληροφορίες αυτές ζητούνται για να είναι εφικτή η εξέταση από την ΕΕΤΤ κατά πόσον πιθανόν τα νέα σχέδια του ΟΤΕ επηρεάζουν τον ορισμό των αγορών 4 και 5.

A) Πληροφόρηση για την ανάπτυξη του δικτύου πρόσβασης νέας γενιάς

B) Τα παρακάτω στοιχεία για κάθε ONU του δικτύου πρόσβασης.

1. Αστικό Κέντρο (ΑΚ)
2. Συνολικό Πλήθος Ζευγών Χαλκού στο ΑΚ
3. Κωδικός ONU
4. Διεύθυνση ONU
5. Έτος Κατασκευής ONU
6. Παρεχόμενες υπηρεσίες από την ONU (πχ POTS, ADSL2+, VDSL, ...)
7. Συνολικό Πλήθος Ζευγών χαλκού τα οποία εξυπηρετούνται από την ONU
8. Συνολικό Πλήθος Ζευγών χαλκού τα οποία τυχόν αντικαθίστανται (στο κύριο δίκτυο, από την καμπίνα μέχρι το ΑΚ)
9. Πλήθος νέων ζευγών οπτικών ινών στην ONU (στο κύριο δίκτυο, από την καμπίνα μέχρι το ΑΚ)
10. Πλήθος νέων αγωγών/σωληνώσεων στις ONU
11. Πλήθος KV που εξυπηρετεί η ONU
12. Πλήθος KV που καταργήθηκαν και αντικαθιστά η ONU

⁶³ Α' Εξάμηνο: 30/06, Β' Εξάμηνο 31/12

3 Δημόσια Διαβούλευση της ΕΕΤΤ για τον Ορισμό, την Ανάλυση Αγοράς και τις Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις της Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση

3.1 Σύνοψη

Σύμφωνα με το ισχύον εθνικό και κοινοτικό κανονιστικό πλαίσιο αναφορικά με τον ορισμό σχετικών αγορών προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η ΕΕΤΤ καλείται να ορίσει σχετικές αγορές στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες, ιδίως τις σχετικές γεωγραφικές αγορές στην Ελληνική Επικράτεια. Εν συνεχεία καλείται να διεξάγει ανάλυση των σχετικών αγορών προκειμένου να εκτιμήσει κατά πόσον υφίσταται ή όχι σε αυτές αποτελεσματικός ανταγωνισμός. Για τις περιπτώσεις εκείνες που διαπιστώνει ότι η σχετική αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική (δηλαδή υπάρχουν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις που διαθέτουν σημαντική ισχύ στην αγορά (ΣΙΑ)), η ΕΕΤΤ οφείλει να καθορίσει τις επιχειρήσεις με ΣΙΑ στην αγορά αυτή και να τους επιβάλει τις κατάλληλες ρυθμιστικές υποχρεώσεις. Εναλλακτικά, όπου διαπιστώνεται ότι η σχετική αγορά είναι επαρκώς ανταγωνιστική, δεν επιβάλλονται νέες ρυθμιστικές υποχρεώσεις και αίρονται τυχόν ήδη επιβληθείσες. Η διαδικασία ορισμού αγορών καθώς και η χρονικά επόμενη ανάλυση του ανταγωνισμού σε αυτή λαμβάνει χώρα το συντομότερο δυνατό μετά την υιοθέτηση ή την οποιαδήποτε μετέπειτα αναθεώρηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή της Σύστασης για τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών. Κατά τον ορισμό των σχετικών αγορών και τη διεξαγωγή της ανάλυσης του ανταγωνισμού σε αυτές, η ΕΕΤΤ καλείται να λάβει υπόψη στο μέγιστο δυνατό βαθμό τη Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές και τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η παρούσα δημόσια διαβούλευση αποσκοπεί στη συλλογή παρατηρήσεων / απόψεων από τους ενδιαφερομένους φορείς σχετικά με τον ορισμό αγορών για τη Χονδρική (φυσική) Πρόσβαση σε Υποδομή Δικτύου (Συμπεριλαμβάνονται Μεριζόμενη Πρόσβαση ή Πλήρως Αποδεδιοποιημένη Πρόσβαση) σε Σταθερή Θέση.

Η ΕΕΤΤ εξέτασε τις πλατφόρμες βάσει των οποίων ο τελικός χρήστης έχει σταθερή ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο και οι οποίες χρησιμοποιούνται επί του παρόντος στην Ελλάδα, και συγκεκριμένα τους χάλκινους βρόχους (είτε αυτοί χρησιμοποιούνται από τον κύριο του δικτύου ή από άλλον πάροχο μέσω της Αδεσμοποίητης Πρόσβασης στον Τοπικό Βρόχο –ΑΠΤΒ), τις συνδέσεις σταθερής ασύρματης πρόσβασης, τις συνδέσεις οπτικών ινών, την πρόσβαση σε καλωδιακή υποδομή, τις συνδέσεις στενοζωνικής πρόσβασης, τις συνδέσεις πρόσβασης μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών και τις συνδέσεις συμμετρικής πρόσβασης.

Αφετηρία της παρούσας ανάλυσης αποτελεί η εξέταση από την ΕΕΤΤ των υπηρεσιών λιανικής που καθοδηγούν τη ζήτηση για τα προαναφερόμενα προϊόντα χονδρικής. Στα πλαίσια αυτά, η ΕΕΤΤ εξέτασε το βαθμό στον οποίο οι διαφορές που προκύπτουν από τη λειτουργικότητα, την τιμολόγηση και την αντίληψη του τελικού χρήστη υποδεικνύουν ότι υφίσταται μια χωριστή αγορά για λιανικές ευρυζωνικές υπηρεσίες πρόσβασης στο διαδίκτυο (οι οποίες παρέχονται από τις πλατφόρμες που αναφέρονται ανωτέρω).

Στη συνέχεια, η ΕΕΤΤ εξέτασε τη δυνατότητα υποκατάστασης από την πλευρά της ζήτησης και της προσφοράς μεταξύ των χονδρικών ευρυζωνικών υπηρεσιών πρόσβασης οι οποίες παρέχονται μέσω του DSL δικτύου του ΟΤΕ και της Χονδρικής (φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου (Συμπεριλαμβάνονται Μεριζόμενη Πρόσβαση ή Πλήρως Αποδεσμοποιημένη Πρόσβαση) σε Σταθερή Θέση. Η ΕΕΤΤ κατέληξε στο αρχικό συμπέρασμα ότι υφίσταται μια διακριτή χονδρική αγορά που περιλαμβάνει την Αδεσμοποίητη Πρόσβαση στον Τοπικό Βρόχο και Υποβρόχο (ΑΠΤΒ) και τις συναφείς ευκολίες για το σκοπό παροχής ευρυζωνικών και φωνητικών υπηρεσιών.

Περαιτέρω η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για την χονδρική αγορά ΑΠΤΒ είναι εθνική και συνίσταται στην Ελληνική Επικράτεια. Η άποψη αυτή βασίζεται πρωτίστως στο γεγονός ότι ο ΟΤΕ προσφέρει τις υπηρεσίες του που περιλαμβάνονται στην εν λόγω αγορά σε εθνικό επίπεδο υπό τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις. Εφόσον άλλες υπηρεσίες προσφέρονται ή δύναται να προσφερθούν από άλλους παρόχους σε μη εθνικό επίπεδο, οι υπηρεσίες αυτές θα ανταγωνίζονται τις υπηρεσίες του ΟΤΕ που παρέχονται σε εθνικό επίπεδο.

Σε συνέχεια της διαδικασίας ορισμού αγοράς, η ΕΕΤΤ προχώρησε σε ανάλυση του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά, προκειμένου να αποφασίσει εάν αυτή είναι ανταγωνιστική. Ως αποτέλεσμα της παρούσας ανάλυσης της ΕΕΤΤ προέκυψε ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να ορισθεί εκ νέου ως πάροχος με ΣΙΑ στην υπό εξέταση αγορά Χονδρικής (φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση, που προκύπτει μετά από τον ορισμό ότι είναι η χονδρική αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και υποβρόχο και οι συναφείς ευκολίες για το σκοπό παροχής ευρυζωνικών και φωνητικών υπηρεσιών. Η διαπίστωση της ύπαρξης Σημαντικής Ισχύος στην Αγορά βασίζεται κυρίως στο γεγονός ότι ο ΟΤΕ εξακολουθεί να κατέχει, σχεδόν μονοπωλιακή, θέση όσον αφορά την παροχή τοπικών βρόχων ενώ ταυτόχρονα θεωρείται απίθανο ότι ο εν λόγω οργανισμός θα αντιμετωπίσει –στο χρονικό ορίζοντα της παρούσας εξέτασης- σημαντικό ανταγωνισμό από την πλευρά των νεοεισερχόμενων παρόχων δεδομένων των σημαντικών επενδύσεων που απαιτούνται για την κατασκευή νέων δικτύων τοπικής πρόσβασης (βραχυπρόθεσμα), ή και την κατασκευή κάποιας εναλλακτικής τεχνολογικής πλατφόρμας (μεσοπρόθεσμα). Τέλος, δεν υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις αντισταθμιστικής αγοραστικής δύναμης σε επίπεδο χονδρικής.

Προκειμένου να αντιμετωπισθεί η έλλειψη αποδοτικού ανταγωνισμού στη σχετική αγορά, η ΕΕΤΤ προτείνει τη διατήρηση των επιβληθέντων στον ΟΤΕ, στα πλαίσια του πρώτου γύρου ανάλυσης, κανονιστικών υποχρεώσεων, καθώς και την ενδυνάμωση της υποχρέωσης παροχής πρόσβασης σε (επιπλέον) συναφείς ευκολίες, προκειμένου να συμπεριληφθεί ρητώς και σαφώς η πρόσβαση σε υλική υποδομή (σωλήνες/ αγωγούς) (ducts), οι κυριότερες εκ των οποίων έχουν ως εξής:

- Την παροχή πρόσβασης και χρήσης συγκεκριμένων ευκολιών δικτύου, όπως παροχή πλήρους και μεριζόμενης πρόσβασης στους τοπικούς βρόχους και υποβρόχους, καθώς και πρόσβαση σε σχετικές ευκολίες όπως η συνεγκατάσταση, καθώς και την υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε αγωγούς/σωληνώσεις και φρεάτια, ιδίως στο τμήμα από την υπαίθρια καμπίνα του ΟΤΕ μέχρι το Αστικό Κέντρο του.
- Την υποχρέωση διαφάνειας, η οποία περιλαμβάνει την υποχρεωτική δημοσίευση Προσφοράς Αναφοράς Αδεσμοποίητης Πρόσβασης με ορισμένο ελάχιστο περιεχόμενο,

- Την υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης προς όφελος του λιανικού τμήματος του ΟΤΕ (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών και συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων), η οποία αφορά τόσο τις παρεχόμενες μορφές πρόσβασης, όσο και την τιμολόγηση αυτών
- Την υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού προπαρασκευής και δημοσίευσης κρίσιμων οικονομικών πληροφοριών για όλους τους χωριστούς λογαριασμούς, και
- Την υποχρέωση ελέγχου τιμών με τη μορφή κοστοστρεφούς τιμολόγησης.

Η παρούσα διαβούλευση παρουσιάζει τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ αναφορικά με τον ορισμό, την ανάλυση της αγοράς Χονδρικής Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση και τις κανονιστικές υποχρεώσεις που πρέπει να επιβληθούν στους παρόχους με ΣΙΑ στην ως άνω σχετική αγορά. Η ΕΕΤΤ προσκαλεί όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς της αγοράς να υποβάλουν τα σχόλιά τους αναφορικά με τα ανωτέρω ζητήματα.

3.2 Εισαγωγή

3.2.1 Στόχοι βάσει του Νέου Καθεστώτος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών

Το Άρθρο 8 της Οδηγίας Πλαίσιο (άρθρο 3 του Ν. 3431/2006, ΦΕΚ 13/Α/2006) θέτει ως στόχους πολιτικής που διέπουν την δράση της ΕΕΤΤ κατά την άσκηση των καθηκόντων της στον τομέα παροχής δικτύων ή/και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών:

- την προώθηση του ανταγωνισμού
- τη συμβολή στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς και,
- την προώθηση των συμφερόντων των χρηστών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η παρούσα ανάλυση συνάδει με τους ανωτέρω στόχους, καθώς η ΕΕΤΤ επιδιώκει να προωθήσει τον ανταγωνισμό διασφαλίζοντας το μέγιστο όφελος για τους τελικούς χρήστες σε επίπεδο τιμής, επιλογών και ποιότητας.

3.2.2 Κανονιστικό Πλαίσιο

Σύμφωνα με το ισχύον⁶⁴ εθνικό και κοινοτικό κανονιστικό πλαίσιο αναφορικά με τον ορισμό σχετικών αγορών προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, την ανάλυση του επιπέδου του ανταγωνισμού και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος στις ως άνω αγορές, βάσει του κοινοτικού πλαισίου κανονιστικών ρυθμίσεων για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η ΕΕΤΤ καλείται να ορίσει σχετικές αγορές στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες, ιδίως τις σχετικές γεωγραφικές αγορές στην Ελληνική Επικράτεια, ακολουθώντας τη διαδικασία ορισμού αγορών πως αυτή

---

⁶⁴ Το εν λόγω πλαίσιο αποτελείται ιδίως από τα κάτωθι νομοθετικά / κανονιστικά κείμενα:

- Το Ν. 3431/2006 «Περί Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 13/Α/03.02.2006), και ιδίως τα άρθρα 3, 12 περιπτώσεις α και ι, 16, 17, 35 έως και 45, και το άρθρο 69 παρ. 5 αυτού, (εφεξής ο Νόμος)
- την Οδηγία 2002/21/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ΕΕ L 108/33, 24.4.2002), όπως ισχύει τροποποιηθείσα, (εφεξής Οδηγία Πλαίσιο)
- την Οδηγία 2002/19/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες, καθώς και με τη διασύνδεσή τους (ΕΕ L 108/7, 24.4.2002), (εφεξής Οδηγία για την Πρόσβαση)
- την Οδηγία 2002/22/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ΕΕ L 108/51, 24.4.2002), (εφεξής Οδηγία Καθολικής Υπηρεσίας),
- την Οδηγία 2002/77/EK της Επιτροπής της 16ης Σεπτεμβρίου 2002 σχετικά με τον ανταγωνισμό στις αγορές δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ΕΕ L 249/21, 17.9.2002), (εφεξής Οδηγία για τον Ανταγωνισμό),
- τη Σύσταση E(2007)5406 της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2007, για τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και την σχετική Αιτιολογική Έκθεση αυτής (εφεξής Νέα Σύσταση),
- τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Επιτροπής για την ανάλυση αγοράς και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά βάσει του κοινοτικού πλαισίου κανονιστικών ρυθμίσεων για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (2002/C 165/03) (εφεξής Κατευθυντήριες Γραμμές),
- τη Σύσταση της Επιτροπής σχετικά με τις κοινοποιήσεις, τις προθεσμίες και τις διαβουλεύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 7 της οδηγίας 2002/21/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως εκάστοτε ισχύει.
-
- ERG 08 (20) ERG draft Common Position on Geographic Aspects of Market Analysis (definition and remedies)

τίθεται στην *Οδηγία Πλαίσιο*⁶⁵. Σύμφωνα με το άρθρο 16 (1) της Οδηγίας Οδηγία Πλαίσιο «1. Το ταχύτερο δυνατό μετά την έκδοση ή οιαδήποτε ενημέρωση της Σύστασης, οι εθνικές κανονιστικές αρχές διεξάγουν ανάλυση των σχετικών αγορών, λαμβάνοντας ιδιαίτερος υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η ανάλυση αυτή διεξάγεται, όπου απαιτείται, σε συνεργασία με τις εθνικές αρχές για τον ανταγωνισμό». Σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 3 και το άρθρο 36 παρ. 1 του Ν. 3431/2006: «35. 3. Η διαδικασία ανάλυσης της αγοράς, η οποία περιλαμβάνει τον ορισμό των σχετικών αγορών, τη διενέργεια ανάλυσης του επιπέδου του ανταγωνισμού, τον ορισμό επιχειρήσεων με Σημαντική Ισχύ και τον προσδιορισμό των κατά περίπτωση κατάλληλων και αναλογικών ειδικών κανονιστικών υποχρεώσεων, διενεργείται από την Ε.Ε.Τ.Τ. ανά τακτά χρονικά διαστήματα τα οποία δεν μπορεί να υπερβαίνουν τα δύο χρόνια από την ολοκλήρωση της προηγούμενης ανάλυσης», «36. 1. Με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ., η οποία εκδίδεται εντός έτους από τη δημοσίευση του παρόντος, ορίζονται οι σχετικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών με βάση τις συνθήκες, που επικρατούν στον τομέα ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην ελληνική αγορά, λαμβάνοντας ιδιαίτερος υπόψη τις ισχύουσες σχετικές Συστάσεις και Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και τις αρχές του δικαίου του ανταγωνισμού.»

Κατ' εφαρμογή των οριζομένων στο άρθρο 16 (1) της Οδηγίας Πλαίσιο (ως άνω) σε συνδυασμό με το σημείο 21 του Προοιμίου της Σύστασης 11ης Φεβρουαρίου 2003, εξεδόθη η Σύσταση της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2007, για τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και την σχετική Αιτιολογική Έκθεση αυτής, (Ε(2007)5406), (εφεξής Νέα Σύσταση).

Σύμφωνα με το άρθρο 1 της νέας Σύστασης: «Κατά τον καθορισμό σχετικών αγορών κατάλληλων για τα εθνικά δεδομένα σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 3 της Οδηγίας 2002/21/ΕΚ, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές αναλύουν τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών που προσδιορίζονται στο Παράρτημα της παρούσας σύστασης».

---

⁶⁵ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 15.

Η διαδικασία ορισμού αγορών στοχεύει στο να προσδιορίσει με συστηματικό τρόπο τις **ανταγωνιστικές πιέσεις** που υφίστανται οι πάροχοι δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, για την αποτελεσματική ανάλυση της αγοράς. Μια **«σχετική αγορά προϊόντων»** αποτελείται από το σύνολο των προϊόντων ή υπηρεσιών που είναι επαρκώς εναλλάξιμα ή υποκατάστατα, όχι μόνο από την άποψη των αντικειμενικών χαρακτηριστικών τους, της τιμής ή της επιδιωκόμενης χρήσης τους, αλλά και τις συνθήκες ανταγωνισμού ή/και τη διάρθρωση της προσφοράς και της ζήτησης στην εν λόγω αγορά.⁶⁶

Σύμφωνα με τη νέα Σύσταση⁶⁷, «αφετηρία προσδιορισμού αγορών αποτελεί ο καθορισμός αγορών λιανικής σε μια μελλοντική προοπτική, με συνεκτίμηση της δυνατότητας υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης και από πλευράς προσφοράς. Από τη στιγμή που θα έχουν οριστεί αγορές λιανικής, ενδείκνυται εν συνεχεία ο προσδιορισμός σχετικών αγορών χονδρικής. Εάν η αγορά στα κατόντη εφοδιάζεται από μία ή περισσότερες καθετοποιημένες επιχειρήσεις, ενδέχεται να μην υπάρξει (εμπορική) αγορά ελλείψει κανονιστικών ρυθμίσεων. Κατά συνέπεια, εάν η αγορά δικαιολογεί προσδιορισμό, ενεδεχομένως να απαιτηθεί η σύσταση πλασματικής αγοράς χονδρικής στα ανάντη. [...]». Ο ορισμός της σχετικής αγοράς προσδιορίζει τους **περιορισμούς** που υφίστανται οι πάροχοι κατά τον καθορισμό των τιμών τους λόγω της υποκατάστασης από πλευράς προσφοράς και ζήτησης. Για το σκοπό ορισμού της σχετικής αγοράς, η EETT θα λάβει υπόψη μια σειρά μεθόδων κατά την αξιολόγηση της υποκατάστασης της ζήτησης και της προσφοράς, συμπεριλαμβανομένου και του SSNIP τεστ, όπου αυτό είναι πρακτικά δυνατό.⁶⁸ Με βάση το εν λόγω τεστ, μια συγκεκριμένη υπηρεσία ή ένα σύνολο υπηρεσιών συνιστά χωριστή σχετική αγορά εάν ένας υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος μπορούσε να επιβάλει μια μικρή αλλά ουσιώδη (έως και 10%), μη-προσωρινή αύξηση της τιμής πάνω από το ανταγωνιστικό επίπεδο, χωρίς να μειωθούν οι πωλήσεις, με συνέπεια η αύξηση της τιμής να μην αποβεί κερδοφόρος.⁶⁹ Η άσκηση ορισμού αγοράς

66Βλ., παραδείγματος χάριν, Υπόθεση Michelin v. Commission [1983] ECR 3461, Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον ορισμό σχετικών αγορών για τους σκοπούς του Κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού (“η Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον Ορισμό Αγορών”), ΕΕ 1997 C 372/3, και τις Κατευθυντήριες Γραμμές.

67 Σημείο 4 του Προοιμίου

68 Βλέπε την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον Ορισμό Αγορών και τις Κατευθυντήριες Γραμμές.

69Βλέπε την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον Ορισμό Αγορών και τις Κατευθυντήριες Γραμμές.

εξετάζει την πιθανή ανταγωνιστική ανταπόκριση μιας ομάδας πελατών (όχι οριακών, δηλαδή όχι απαραίτητως της πλειοψηφίας των πελατών).⁷⁰

Μια «σχετική γεωγραφική αγορά» περιλαμβάνει την περιοχή όπου οι σχετικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην παροχή και προμήθεια προϊόντων ή/και υπηρεσιών, στην οποία οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και διακριτές από γειτονικές περιοχές, όπου οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι ουσιαστικά διαφορετικές.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τη Νέα Σύσταση⁷¹, για τον προσδιορισμό των αγορών που επιδέχονται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση ενδείκνυται η σωρευτική εφαρμογή τριών κριτηρίων και συγκεκριμένα:

- Η παρουσία υψηλών και μη παροδικών φραγμών εισόδου (διαρθρωτικού, νομικού ή ρυθμιστικού χαρακτήρα),
- Η δομή της αγοράς να μην τείνει προς αποτελεσματικό ανταγωνισμό μέσα στο σχετικό χρονικό ορίζοντα και
- Η εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού να μην επαρκεί αφεαυτής για την αντιμετώπιση των αστοχιών της υπόψη αγοράς.

Σημειώνεται ότι οι αγορές που απαριθμούνται στο Παράρτημα της Νέας Σύστασης έχουν προσδιορισθεί βάσει των τριών υπόψη σωρευτικών κριτηρίων.

3.2.3 Αντικείμενο εξέτασης

Στα πλαίσια του πρώτου γύρου ανάλυσης αγορών, η EETT λαμβάνοντας υπόψη τη Σύσταση της Επιτροπής της 11ης Φεβρουαρίου 2003 και συγκεκριμένα την αγορά υπ' αριθ. 11 αυτής, εξέδωσε την υπ' αριθ. 388/012/31-5-2006 Απόφασή της, δημοσιευθείσα στο τεύχος Β της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως την 12η -7-2006 με αριθμό 891, με την οποία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, ενόψει των εθνικών συνθηκών, υφίσταται μια διακριτή σχετική αγορά που περιλαμβάνει τη χονδρική παροχή αδεσμοποίητης πρόσβασης (πλήρως και μεριζόμενης πρόσβασης) σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους («χονδρική αδεσμοποίητη πρόσβαση»), με γεωγραφικό εύρος την Ελληνική Επικράτεια, στην οποία η εταιρεία Οργανισμός

⁷⁰ Βλέπε, παραδείγματος χάριν, Υπόθεση Hoffman-La Roche & Co. A. G. v. Commission [1979] ECR 461 και Ahmed Saeed Flugreisen v. Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs [1989] ECR 803.

⁷¹ σημείο 5 του Προοιμίου

Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος κατέχει Σημαντική Ισχύ (ΣΙΑ) και της επέβαλε μια σειρά κατάλληλων και αναλογικών κανονιστικών υποχρεώσεων.

Η «**Νέα Σύσταση**» προβλέπει ότι σε επίπεδο χονδρικής, υφίσταται μια διακριτή σχετική αγορά και συγκεκριμένα η «**Χονδρική αγορά (φυσικής) πρόσβασης σε υποδομή δικτύου (συμπεριλαμβάνονται μεριζόμενη πρόσβαση ή πλήρως αποδεσμοποιημένη πρόσβαση) σε σταθερή θέση**» (Αγορά 4) η οποία αντιστοιχεί στην αγορά υπ' αριθ. 11 της Σύστασης της Επιτροπής της 11ης Φεβρουαρίου 2003.

Όπως αναφέρει η Αιτιολογική Έκθεση της Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁷² «*Η αρχική Σύσταση προσδιόριζε δύο αγορές σε επίπεδο χονδρικής οι οποίες συνδέονται με τη λιανική ευρυζωνική αγορά: τη χονδρική αδεσμοποίητη πρόσβαση (συμπεριλαμβανομένης της μεριζόμενης πρόσβασης) σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους και τη χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση. Ως προς την πρώτη αγορά, όπως ειπώθηκε ανωτέρω, η τεχνολογική αλλαγή επιβάλλει να συμπεριληφθεί κάθε σχετική φυσική υποδομή η οποία είναι αναγκαία προκειμένου να επιτευχθεί πρόσβαση στον τελικό καταναλωτή, σε αντίθεση με τον αυστηρό περιορισμό στον μεταλλικό βρόχο ή υπο- βρόχο. Ο λόγος προσδιορισμού μιας δεύτερης χωριστής αγοράς χονδρικής βασίστηκε στην άποψη ότι, ακόμα και η ρυθμιζόμενη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο θα ήταν ανεπαρκής, στα περισσότερα Κράτη Μέλη, προκειμένου να περιορίσει την πιθανή αγοραστική δύναμη σε επίπεδο λιανικής και θα εξακολουθούσε να υφίσταται ένα σημαντικό εμπόδιο εισόδου. Το γεγονός ότι οι δύο αγορές χονδρικής συνδέονται κατ' αυτό τον τρόπο στην ίδια λιανική ευρυζωνική αγορά υποδηλώνει ότι είναι λογικό για τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές να διεξάγουν μια ενιαία ανάλυση της αγοράς ευρυζωνικής πρόσβασης, η οποία εξετάζει διαδοχικά τον αντίκτυπο που θα αναμενόταν να έχει α) η ρυθμιζόμενη πρόσβαση που βασίζεται στην υποδομή (infrastructure based access) και β) η*

⁷²Staff Working Document “Explanatory Note” SEC (2007) 1483 final , σελίδα 32. «*The initial Recommendation identified two wholesale markets that were linked to the broadband retail market: wholesale unbundled access (including shared access) to metallic loops and sub-loops, and wholesale broadband access. As regards the first market, as set out above technological change implies including all relevant physical infrastructure necessary to reach the end consumer, as opposed to a strict limitation to the metallic loop or sub-loops. The reason for identifying a second separate wholesale market was based on the view that even regulated local loop access would be insufficient in most Member States to constrain potential market power at the retail level and a significant entry barrier would still exist. The fact that the two wholesale markets are linked in this way to the same broadband retail market implies that it is logical for national authorities to undertake a single overall analysis of the broadband market which examines in sequence the impact that (a) regulated infrastructure-based access and (b) regulated (non-physical) network-based access could be expected to have on any significant market power that is identified. [...]*»

ρυθμιζόμενη πρόσβαση που βασίζεται στο (μη φυσικό) δίκτυο ((non physical) network-based access), σε οιαδήποτε Σημαντική Ισχύ στην αγορά τυχόν διαπιστωθεί.[...]»

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθετεί την άποψη⁷³ ότι, μετά την έκδοση της αρχικής Σύστασης, έχουν μεσολάβησει σημαντικές εξελίξεις σχετικά με τα δίκτυα επόμενης γενιάς (Next Generation Networks (NGAs)). Στα πλαίσια παροχής ευρυζωνικών και συναφών υπηρεσιών, πολλές εταιρείες οι οποίες έχουν εγκαταστήσει δίκτυο, εξετάζουν το να εγκαταστήσουν οπτική ίνα πιο κοντά στους τελικούς χρήστες, τόσο προκειμένου να αυξήσουν την χωρητικότητα και τις ευρυζωνικές ταχύτητες, όσο και προκειμένου να μειώσουν τα λειτουργικά κόστη. Τέτοιου είδους αλλαγές, οι οποίες αναμένεται να διαφέρουν μεταξύ Κρατών Μελών, τόσο ως προς τον τύπο επένδυσης στο δίκτυο, όσο και την ταχύτητα στην οποία συμβαίνουν, είναι πιθανό να μεταβάλουν τα υφιστάμενα χαρακτηριστικά προσφοράς και ζήτησης. Στα πλαίσια αυτά, αναγνωρίζοντας ότι στο παρόν στάδιο που οι εν λόγω μεταβολές δικτύου βρίσκονται σε εξέλιξη είναι δύσκολο να είναι κανείς απολύτως ακριβής αναφορικά με τα όρια των σχετικών προβλεπόμενων αγορών χονδρικής που συνδέονται με τη λιανική ευρυζωνική αγορά, υπό την έννοια ότι υφίστανται διάφορα πιθανά τεχνικά χαρακτηριστικά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει μια πιο γενική και “forward looking” προσέγγιση στον προσδιορισμό των σχετικών αγορών στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εντός του οποίου οι επιμέρους Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές έχουν τη δυνατότητα να αναλύσουν τις αγορές, με το **διττό στόχο αφενός να διεκολύνουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερο βαθμό ανταγωνισμού με βάση τις υποδομές, όσο είναι οικονομικά αποτελεσματικός και αφετέρου να αντιμετωπίσουν την αγοραστική ισχύ (market power) μέσω κατάλληλης ρύθμισης της πρόσβασης.**

Η νέα Σύσταση επίσης ορίζει ότι η αγορά της Ευρυζωνικής Πρόσβασης Χονδρικής περιλαμβάνει τη μη φυσική ή εικονική δικτυακή πρόσβαση, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης διφυρορέυματος σε σταθερή θέση και ότι η αγορά αυτή βρίσκεται στα κατάντη της φυσικής πρόσβασης που καλύπτεται από την ανωτέρω αγορά 4, με την έννοια ότι η ευρυζωνική πρόσβαση χονδρικής μπορεί να δομηθεί με χρησιμοποίηση της φυσικής πρόσβασης σε συνδυασμό με άλλα στοιχεία..

⁷³ Staff Working Document “Explanatory Note” SEC (2007) 1483 final , σελίδα 32.

Σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση της νέας Σύστασης, αναφέρεται ότι η αγορά της αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο βρίσκεται στα ανάντη της αγοράς της χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης και η κανονιστική ρύθμιση στην αγορά της αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο δύναται να διευκολύνει την είσοδο στην αγορά της χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης. Ωστόσο, ρητά ορίζεται ότι «...λαμβάνοντας υπόψη την απαιτούμενη επένδυση για την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο, καθώς και τα απόλυτα πλεονεκτήματα κόστους του πρώην μονοπωλιακού παρόχου, όπως αυτά πηγάζουν από τις οικονομίες κλίμακας, οι υψηλοί φραγμοί εισόδου στην αγορά της χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης παραμένουν παρά την παρουσία ρύθμισης στην αγορά της αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο.». Υπ' αυτήν την έννοια, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι «...η αγορά της χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης συνεχίζει να πληροί **το πρώτο κριτήριο** σύμφωνα με την προσέγγιση *greenfield (modified greenfield approach)*.». Αναφορικά με την πλήρωση του **δεύτερου και του τρίτου κριτηρίου** – για τον προσδιορισμό των αγορών που επιδέχονται εκ των προτέρων κανονιστικής ρύθμισης – ορίζεται στην Αιτιολογική Έκθεση της νέας Σύστασης ότι «...το επίπεδο ανταγωνισμού σε επίπεδο λιανικής τόσο σε καθετοποιημένες επιχειρήσεις όσο και για Παρόχους που δραστηριοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο δύναται να είναι τέτοιο ώστε να ασκεί έμμεσο περιορισμό στην αγορά των υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης»...γεγονός το οποίο, όπως καταλήγει η ΕΕ, «...δεν ισχύει επί του παρόντος ούτε και φαίνεται πιθανό να ισχύσει στο άμεσο μέλλον», καθώς και ότι «...είναι σημαντικό να διατηρηθεί συνοχή και συνέπεια ανάμεσα στη ρύθμιση της αγοράς της χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης και σε αυτήν της αγοράς της αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο»⁷⁴, εφόσον φάνηκε ότι πληρούνταν και το τρίτο κριτήριο.

Σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση της νέας Σύστασης για τις Σχετικές Αγορές, δεν υφίσταται υποκαταστασιμότητα μεταξύ της χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης και της αδεσμοποίητης πρόσβασης στο τοπικό βρόχο (ακόμα και για την περίπτωση όπου οι ίδιες υπηρεσίες θα μπορούσαν να παρέχονται μέσω αδεσμοποίητης πρόσβασης στο τοπικό βρόχο) δεδομένου ότι η χρήση υπηρεσιών χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης θα απαιτούσε «οι τεχνολογίες DSL και οι ισοδύναμες με αυτές υπηρεσίες να είναι συμβατές σε κάθε επίπεδο του δικτύου».

⁷⁴ Staff Working Document “Explanatory Note” SEC (2007) 1483 final , σελίδα 34

Περαιτέρω, η *Αιτιολογική Έκθεση της νέας Σύστασης για τις Σχετικές Αγορές* θεωρεί ότι είναι αμφίβολο για έναν Πάροχο, ο οποίος χρησιμοποιεί υπηρεσίες χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης για την παροχή στον τελικό χρήστη λιανικών ευρυζωνικών υπηρεσιών ότι θα μπορούσε να μεταβεί με ευκολία στην χρήση αδεσμοποίητης πρόσβασης στο τοπικό βρόχο για την παροχή ισοδύναμης υπηρεσίας (ή υπηρεσιών) λιανικής. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καταλήγει ότι, **από πλευράς ζήτησης**, ένας πάροχος λιανικής πρόσβασης που χρησιμοποιεί χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση θα θεωρούσε τη χονδρική αδεσμοποίητη πρόσβαση ως υποκατάστατο μόνο εάν διέθετε /ή μπορούσε να αποκτήσει γρήγορα και με χαμηλό κόστος πρόσβαση σε άλλα στοιχεία δικτύου / υποδομής που απαιτούνται για την αυτοπαροχή (self supply) αντίστοιχων υπηρεσιών χονδρικής. Η δυνατότητα υποκαταστασιμότητας από πλευράς **προσφοράς** εξαρτάται, σύμφωνα με την Επιτροπή, από την ίδια πρϋπόθεση. **Επί της βάσης αυτής, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει την άποψη ότι η χονδρική αδεσμοποίητη πρόσβαση και η χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση εμπίπτουν σε χωριστές και διακριτές σχετικές αγορές προϊόντων.**

Εντούτοις, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή⁷⁵ συστήνει στα Κράτη Μέλη να αναλύσουν από κοινού τις ως άνω αγορές λαμβάνοντας υπόψη ότι «*το σημείο του δικτύου στο οποίο ορίζεται η προσφορά και η ζήτηση κάθε μίας από τις εν λόγω χωριστές αγορές, θα εξαρτάται από την ανάλυση της αγοράς και ιδίως στην τοπολογία του δικτύου και την κατάσταση του ανταγωνισμού σε επίπεδο δικτύου. Ανάλογα με τον τρόπο με τον οποίο λαμβάνουν χώρα οι αναβαθμίσεις δικτύου, ή τον τρόπο με τον οποίο εξελίσσονται οι επιμέρους συνθήκες προσφοράς και ζήτησης στα Κράτη Μέλη, οι ως άνω αγορές χονδρικής μπορεί να παραμείνουν διακριτές ή να συγχωνευθούν εν τέλει σε μία*» .

Τα ανωτέρω αποτελούν το σημείο εκκίνησης της EETT για τον ορισμό της σχετικής αγοράς.

3.2.4 Η Διαδικασία της EETT

---

⁷⁵ *The point in the network at which the demand and supply of either of these separate markets is defined will depend on the market analysis and in particular on the network topology and the state of network competition. Depending on the way in which network upgrades occur or the particular demand and supply conditions evolve in Member States, these two wholesale markets may remain distinct, or conceivably merge into one. Consequently and for the reasons outlined above, it is recommended that the markets be analysed together.*

Για τις ανάγκες της διαδικασίας ορισμού και ανάλυσης αγορών, η ΕΕΤΤ χρησιμοποίησε στοιχεία από εσωτερικές και εξωτερικές πηγές, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων χρηστών και παρόχων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Η ΕΕΤΤ πραγματοποιεί τον ορισμό και την ανάλυση της αγοράς σύμφωνα με το Νόμο 3431/2006 'Περί Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Άλλες Διατάξεις' [ΦΕΚ 13 /03.02.2006] (ο «Νόμος») που αποτελεί τον Ελληνικό Νόμο για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες που τέθηκε σε ισχύ την 3η Φεβρουαρίου, 2006. Ο Νόμος μεταφέρει στην Ελληνική νομοθεσία τη δέσμη Οδηγιών της ΕΕ του 2002 (Οδηγίες 2002/19/ΕΚ, 2002/20/ΕΚ, 2002/21/ΕΚ, 2002/22/ΕΚ και 2002/77/ΕΚ).

Το Άρθρο 12 παρ.1 (α) του Νόμου παρέχει στην ΕΕΤΤ τη γενική αρμοδιότητα σχετικά με την ανάλυση αγορών (συμπεριλαμβανομένου του ορισμού των σχετικών αγορών προϊόντων/υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, της ανάλυσης της αποτελεσματικότητας του ανταγωνισμού, καθώς και τον Ορισμό των Παρόχων με ΣΙΑ και την επιβολή κανονιστικών υποχρεώσεων σε μια ορισμένη σχετική αγορά), σύμφωνα με τις διατάξεις του.

Το Άρθρο 12 παρ.1 (ι) σε συνδυασμό με το άρθρο 16 του Νόμου, καθώς και το άρθρο 12 παράγραφος 1, περίπτωση (ιβ) σε συνδυασμό με το άρθρο 17 του ίδιου, παρέχουν στην ΕΕΤΤ την αρμοδιότητα να διενεργεί δημόσιες διαβουλεύσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας εθνικής και Κοινοτικής νομοθεσίας, τόσο σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, με άλλα Κράτη Μέλη της ΕΕ και την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 7 της Οδηγίας Πλαίσιο, όσο και σε εθνικό, σύμφωνα με το άρθρο της ως άνω Οδηγίας.

Το Άρθρο 12 παρ.1 (ιστ) σε συνδυασμό με το άρθρο 64 παρ.1 παρέχει στην ΕΕΤΤ ευρείες αρμοδιότητες σχετικά με τη συλλογή στοιχείων, τόσο για τους σκοπούς ex ante ρύθμισης του τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όσο και για ex post έρευνα και εφαρμογή. Ειδικότερα, το άρθρο 64 παρ.1 του Νόμου επιβάλλει σε όλες τις επιχειρήσεις που παρέχουν δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών υπό καθεστώς Γενικής Άδειας να παρέχουν όλες τις πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών πληροφοριών που απαιτούνται προκειμένου η ΕΕΤΤ να διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τις διατάξεις ή τις αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τη νομοθεσία για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, συμπεριλαμβανομένων (άρθρο 64 παρ.1, εδ.(στ)) όλων των πληροφοριών που απαιτούνται για την ανάλυση αγοράς και τον προσδιορισμό των επιχειρήσεων με ΣΙΑ.

Σύμφωνα με το άρθρο 64 παρ.4 του Νόμου, οι επιχειρήσεις αυτές θα πρέπει να παρέχουν τις αιτούμενες πληροφορίες άμεσα κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και το βαθμό λεπτομέρειας που καθορίζει η EETT και εφόσον δεν ορίζεται άλλη προθεσμία, εντός είκοσι (20) εργασίμων ημερών από το αίτημα. Ο Νόμος ορίζει ένα ελάχιστο χρονικό διάστημα πέντε (5) εργασίμων ημερών για την παροχή πληροφοριών.

Επίσης, σύμφωνα με το Άρθρο 12 παρ.1(στ) του Νόμου, οι αρμοδιότητες σχετικά με το δίκαιο του Ανταγωνισμού όσον αφορά τον τομέα των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών ανήκει στην EETT και όχι στην Επιτροπή Ανταγωνισμού. Στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της σχετικά με το δίκαιο του ανταγωνισμού, το άρθρο 14 του Νόμου παρέχει στην EETT ευρείες αρμοδιότητες σχετικά με τη συλλογή στοιχείων που είναι απαραίτητα για την εφαρμογή του Νόμου 703/1977, συμπεριλαμβανομένης της εξουσίας ελέγχου βιβλίων και άλλων εγγράφων των τηλεπικοινωνιακών παρόχων και της έρευνας των στα γραφεία και λοιπές εγκαταστάσεις τους.

3.2.5 Δομή του Κειμένου της Διαβούλευσης

Η Ενότητα 2.2 του κειμένου της διαβούλευσης παρουσιάζει τα αρχικά συμπεράσματα της EETT σχετικά με τον ορισμό της αγοράς Χονδρικής πρόσβασης σε υποδομή δικτύου (συμπεριλαμβάνονται μεριζόμενη πρόσβαση ή πλήρως αποδεσμοποιημένη πρόσβαση) σε σταθερή θέση . Η Παράγραφος 3.3.7 παρουσιάζει τις ερωτήσεις της διαβούλευσης της EETT σχετικά με τον ορισμό της αγοράς που διεξάγεται στην Ενότητα 2.2.

Η Ενότητα 2.3 παρουσιάζει τα αρχικά συμπεράσματα της EETT σχετικά με την ανάλυση της αγοράς. Η Παράγραφος 3.4.7 παρουσιάζει τις ερωτήσεις της παρούσας διαβούλευσης σχετικά με την ανάλυση αγοράς που διεξάγεται στην Ενότητα 2.3.

Η Ενότητα 2.4 παρουσιάζει τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις που θα πρέπει να επιβληθούν σε επιχειρήσεις που έχουν ορισθεί ως έχουσες ΣΙΑ (στην Ενότητα 2.3). Η Παράγραφος 3.5.8 παρουσιάζει τις ερωτήσεις της EETT επί της διαβούλευσης σχετικά με τις κανονιστικές υποχρεώσεις που προτείνονται στην Ενότητα 2.4.

3.2.6 Δημόσια Διαβούλευση

Όλες οι παρατηρήσεις επί της Διαβούλευσης αυτής είναι ευπρόσδεκτες. Ωστόσο, θα διευκόλυνε το έργο της EETT που συνίσταται στην ανάλυση των απαντήσεων, εάν οι

παρατηρήσεις υποβάλλονταν με παραπομπή στον αριθμό της σχετικής ερώτησης του παρόντος εγγράφου. Η παρούσα διαβούλευση εκκινεί την Τετάρτη, 17-12-2008 έως την Παρασκευή, 30-01-2009. Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους γραπτώς και επώνυμα στη διεύθυνση της ΕΕΤΤ (Λεωφ. Κηφισίας 60, 15125 – Μαρούσι Αθήνα) καθώς και ηλεκτρονικά (σε επεξεργάσιμη μορφή) στη διεύθυνση market.analysis@eett.gr, μέχρι και την Παρασκευή, 30-1-2009, ώρα 13.30.

Η ΕΕΤΤ εκτιμά ότι πολλά από τα ζητήματα που τίθενται στο παρόν έγγραφο πιθανόν να απαιτούν από κάποιους την παροχή εμπιστευτικών πληροφοριών προς υποστήριξη των παρατηρήσεών τους. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να προσδιορίζουν σαφώς το τμήμα των απαντήσεων που είναι εμπιστευτικό και, εάν είναι εφικτό, να το παρέχουν σε χωριστό παράρτημα της απάντησής τους. Η ΕΕΤΤ θα διαχειριστεί τις πληροφορίες αυτές ως αυστηρά εμπιστευτικές.

3.3 Ορισμός της σχετικής αγοράς προϊόντων/ υπηρεσιών και της σχετικής γεωγραφικής αγοράς

3.3.1 Η δομή της αγοράς

Η κύρια πλατφόρμα για την παροχή υπηρεσιών πρόσβασης σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση στην Ελλάδα σήμερα είναι ο χάλκινος τοπικός βρόχος, καθώς επίσης οι συνδέσεις οπτικών ινών και οι ασύρματες συνδέσεις. Ο χάλκινος τοπικός βρόχος αποτελείται από το κύκλωμα φυσικού συνεστραμμένου μεταλλικού ζεύγους που συνδέει το τερματικό σημείο του δικτύου στις εγκαταστάσεις του συνδρομητή με τον Κύριο Κατανεμητή (Main Distribution Frame - MDF) ή με αντίστοιχη υποδομή.

Ο ΟΤΕ είναι ο μοναδικός πάροχος χάλκινων τοπικών βρόχων στην Ελλάδα.⁷⁶ Το δίκτυό του διαθέτει 4.865.790 ενεργές συνδέσεις τοπικής πρόσβασης⁷⁷ με σχεδόν πλήρη κάλυψη. Οι εν λόγω τοπικές συνδέσεις του ΟΤΕ αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια μιας μεγάλης περιόδου, σε μεγάλο βαθμό δε, κατά το διάστημα που ο ΟΤΕ απολάμβανε τα οφέλη των εκχωρηθέντων ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων.

Μια σειρά από τεχνολογίες μπορούν να υποστηρίξουν την πρόσβαση για την παροχή λιανικών ευρυζωνικών υπηρεσιών. Ωστόσο, η χονδρική ΑΠΤΒ παρέχει στους παρόχους που την προμηθεύονται τη δυνατότητα να επιλέξουν τις γεωγραφικές περιοχές που είναι οι καταλληλότερες για αυτούς καθώς και τη δυνατότητα να παρέχουν μια ευρύτερη γκάμα υπηρεσιών/ προϊόντων συμπεριλαμβανομένων διαφοροποιημένων ευρυζωνικών προϊόντων/ υπηρεσιών. Όπως προαναφέρθηκε η βασική υποδομή δικτύου (συμπεριλαμβάνονται μεριζόμενη πρόσβαση ή πλήρως αποδεσμοποιημένη πρόσβαση) σε σταθερή θέση στην Ελλάδα σήμερα είναι ο χάλκινος τοπικός βρόχος. Ο έλεγχος επί της πρόσβασης του τελικού χρήστη στον τοπικό βρόχο που παρέχουν τόσο οι πλήρεις όσο και οι μεριζόμενοι τοπικοί βρόχοι, δίνει την δυνατότητα ανάπτυξης καινοτόμων λιανικών προϊόντων.

Οι μορφές της Αδεσμοποίητης Πρόσβασης στον Τοπικό Βρόχο (ΑΠΤΒ) οι οποίες είναι επί του παρόντος διαθέσιμες στην Ελλάδα είναι οι ακόλουθες:

- Πλήρως αδεσμοποίητη πρόσβαση σε μεταλλικούς τοπικούς βρόχους,

⁷⁶ Στοιχεία από ΟΤΕ και Εναλλακτικούς Παρόχους 31/08/2008

⁷⁷ Στοιχεία από ΟΤΕ 31/08/2008

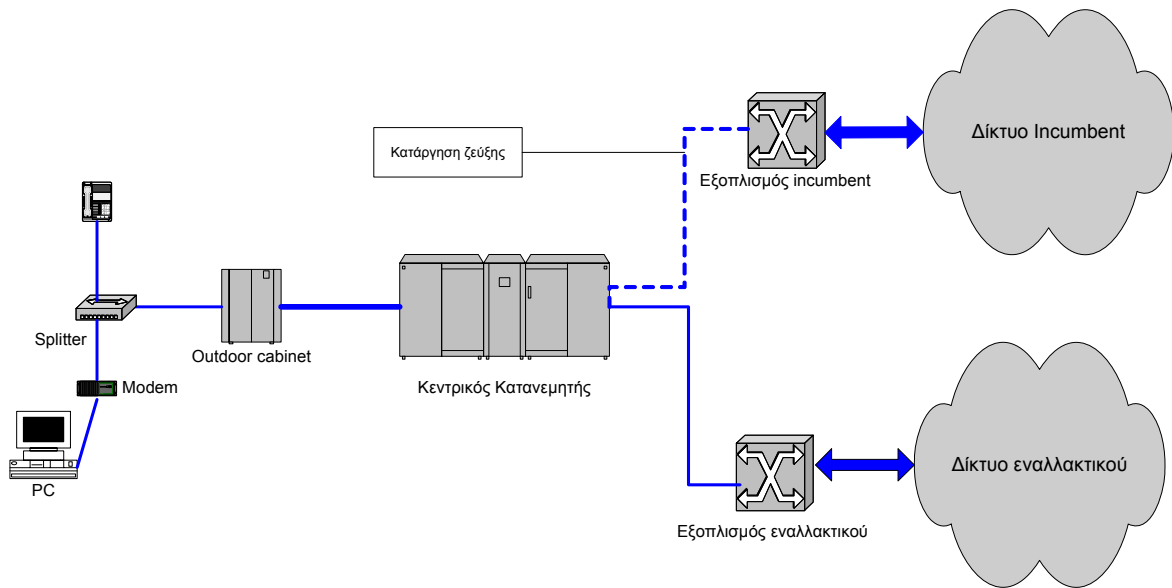
- Μεριζόμενη πρόσβαση σε μεταλλικούς τοπικούς βρόχους,
- Πλήρως αδεσμοποίητη πρόσβαση σε μεταλλικούς τοπικούς υπο-βρόχους, και
- Μεριζόμενη πρόσβαση σε μεταλλικούς τοπικούς υπο-βρόχους.

Η πλήρως αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο παρέχει στον εναλλακτικό πάροχο τον έλεγχο επί του συνόλου του φάσματος συχνοτήτων του συνεστραμμένου ζεύγους και επιτρέπει σε αυτόν να παρέχει μέσω της γραμμής πρόσβασης υπηρεσίες υψηλής χωρητικότητας, φωνής καθώς επίσης και άλλες υπηρεσίες χαμηλής χωρητικότητας. Στην περίπτωση της Πλήρως Αδεσμοποίητης Πρόσβασης ο ΟΤΕ παύει να ελέγχει οποιοδήποτε τμήμα του φάσματος της γραμμής πρόσβασης.

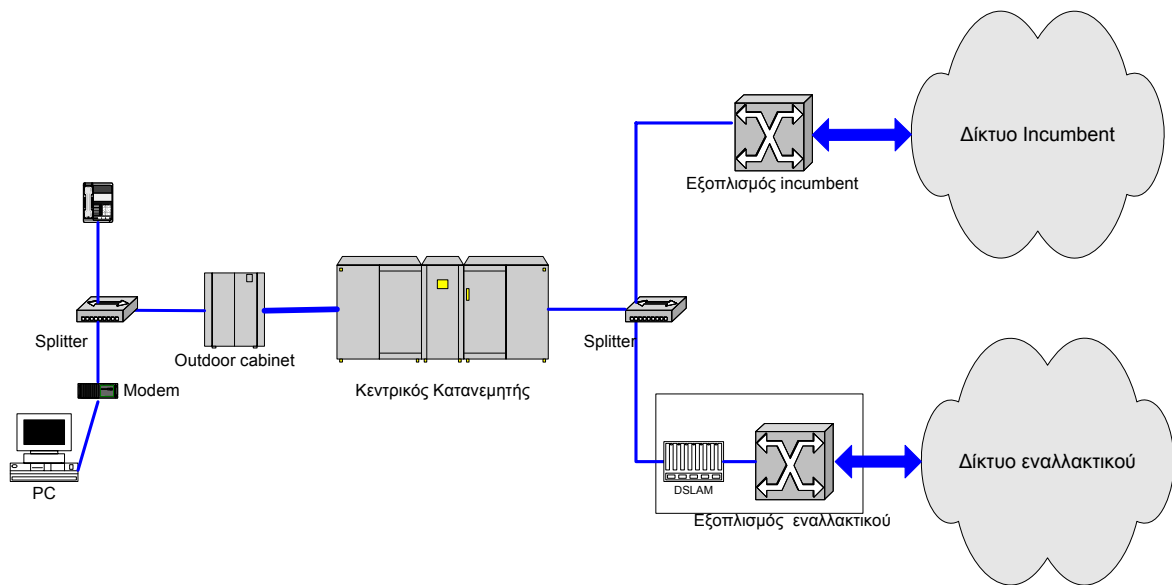
Η μεριζόμενη αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο επιτρέπει στον εναλλακτικό πάροχο να εστιάσει στην παροχή υπηρεσιών υψηλής χωρητικότητας, ενώ ο ΟΤΕ εξακολουθεί να παρέχει φωνή και άλλες υπηρεσίες χαμηλής χωρητικότητας μέσω της χωρητικότητας του χαμηλότερου φάσματος. Για το διαχωρισμό της κίνησης χαμηλής και υψηλής χωρητικότητας πριν τον κόμβο του ΟΤΕ χρησιμοποιείται ένας διαχωριστής (splitter).

Επιπλέον, οι εναλλακτικοί πάροχοι πρέπει να αποκτήσουν πρόσβαση σε υπηρεσίες συνεγκατάστασης - φυσική, απομακρυσμένη ή εικονική – (συμπεριλαμβανομένης της παροχής φυσικού χώρου και τεχνικών ευκολιών) καθώς και σε άλλες σχετικές ή βοηθητικές ευκολίες προκειμένου να παρέχουν αποδοτικά λιανικές ευρυζωνικές υπηρεσίες πρόσβασης μέσω της ΑΠΤΒ. Οι ως άνω σχετικές ευκολίες περιλαμβάνουν τις καλωδιακές συνδέσεις, τα σχετικά συστήματα πληροφορικής, τις τεχνικές διεπαφές, τα πρωτόκολλα ή άλλες κρίσιμες τεχνολογίες.

Οι πλήρως αδεσμοποίητοι τοπικοί βρόχοι και οι μεριζόμενοι βρόχοι περιγράφονται διαγραμματικά στα σχήματα 1 και 2 κατωτέρω.

Σχήμα 5 Πλήρως Αδεσμοποίητη Πρόσβαση

Σχήμα 6 Μεριζόμενη Πρόσβαση

Τα καλώδια οπτικών ινών δύνανται επίσης να χρησιμοποιηθούν για την παροχή πρόσβασης σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση. Στην Ελλάδα ο παρεχόμενος αριθμός συνδέσεων οπτικών ινών προς τελικούς χρήστες είναι 714 (με στοιχεία 31/08/2008). Η Ελληνική Πολιτεία ανακοίνωσε πρόσφατα την “Στρατηγική για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και τις νέες τεχνολογίες 2008 – 2013, Ανάπτυξη υποδομών, Δίκτυα πρόσβασης

επόμενης γενιάς⁷⁸, ένα νέο πρόγραμμα για την ανάπτυξη υποδομών οπτικών ινών για δίκτυα νέας γενιάς. Η συνολική διάρκεια ανάπτυξης του δικτύου είναι επτά χρόνια και προβλέπεται καλύψει δύο εκατομμύρια νοικοκυριά, την Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και 50 μεγάλες ελληνικές πόλεις.

Τον Ιανουάριο του 2001, η EETT αδειοδότησε παρόχους σταθερής ασύρματης πρόσβασης προκειμένου να παρέχουν σταθερή ασύρματη πρόσβαση στις ζώνες των 3,5 και 25 GHz. Ειδικότερα, αδειοδότησε τρεις παρόχους στη ζώνη των 3,5 GHz και πέντε στη ζώνη των 25 GHz. Οι άδειες σταθερής ασύρματης πρόσβασης επιβάλλουν υποχρεώσεις ανάπτυξης δικτύου και υποχρεώσεις κάλυψης. Απαιτούν από τον κάτοχο της άδειας να παρέχει ραδιοκάλυψη τουλάχιστον στο 20% του Ελληνικού πληθυσμού εντός δύο ετών από την εκχώρηση της άδειας μέχρι την λήξη, τροποποίηση ή ανάκληση αυτής. Επιπλέον, οι κάτοχοι άδειας στα 3,5 GHz πρέπει να δραστηριοποιούνται σε τουλάχιστον τέσσερις νομούς στην Ελλάδα. Οι κάτοχοι άδειας στα 3,5 GHz πρέπει να παρέχουν υπηρεσία που να λειτουργεί σε ταχύτητες τουλάχιστον 64 Kbps, ενώ οι κάτοχοι άδειας στα 25 GHz πρέπει να παρέχουν υπηρεσίες φωνητικής τηλεφωνίας και υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης. Την 31^η Αυγούστου 2008 υπήρχαν 906 συνδέσεις σταθερής ευρυζωνικής ασύρματης πρόσβασης.⁷⁹

3.3.2 Μεθοδολογία

Ο καθορισμός μιας σχετικής αγοράς περιλαμβάνει δύο βασικές διαστάσεις: τα σχετικά προϊόντα που περιλαμβάνονται στην αγορά και τη γεωγραφική έκταση της αγοράς. Τα όρια της αγοράς προσδιορίζονται εξακριβώνοντας τους περιορισμούς των παρόχων στον καθορισμό τιμών στην αγορά. Υπάρχουν δύο κύριοι περιορισμοί που αφορούν την δυνατότητα των καταναλωτών να υποκαταστήσουν τα σχετικά προϊόντα με άλλα (υποκατάσταση της ζήτησης) και την δυνατότητα των προμηθευτών να μεταστρέψουν, ή να αυξήσουν την παραγωγή για την παροχή των σχετικών προϊόντων (υποκατάσταση της προσφοράς) ανταποκρινόμενοι σε μια σχετική αύξηση τιμών.

Η εξέταση του «υποθετικού μονοπωλιακού παρόχου» (Hypothetical Monopolist Test) είναι ένα χρήσιμο εργαλείο που χρησιμοποιείται συχνά για να προσδιορίσει τα στενά

⁷⁸ <http://www.yme.gr/?getwhat=7&tid=21&aid=1532&id>

⁷⁹ Την 1^η Οκτωβρίου 2002 υπήρχαν 120 συνδέσεις σταθερής ασύρματης πρόσβασης. Αυτές αυξήθηκαν στις 278 την 1^η Ιουλίου του 2003 και στις 367 τον Ιανουάριο του 2004, σε 532 την 01/07/2004, σε 596 την 01/07/2004. Ωστόσο παρατηρήθηκε μείωση με 221 την 1^η Ιανουαρίου 2005, 249 την 1^η Απριλίου 2005.

υποκατάστατα από πλευράς ζήτησης και προσφοράς. Ένα προϊόν θεωρείται ότι αποτελεί μια ξεχωριστή αγορά εάν ένας υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος θα μπορούσε να επιβάλει μία μικρή αλλά σημαντική, μη μεταβατική αύξηση στην τιμή του προϊόντος – έως και 10% - (Small but Significant, non Transitory Increase in Price - SSNIP) πάνω από το ανταγωνιστικό επίπεδο τιμών χωρίς απώλεια των πωλήσεων, σε τέτοιο βαθμό ώστε αυτή η άνοδος τιμών να καταστεί ασύμφορη. Εάν μια τέτοια άνοδος τιμών ήταν ασύμφορη, επειδή οι καταναλωτές θα μεταπηδούσαν σε άλλα προϊόντα, ή επειδή οι προμηθευτές άλλων προϊόντων θα άρχιζαν να ανταγωνίζονται με τον υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο, ο καθορισμός αγοράς θα έπρεπε να επεκταθεί για να περιλάβει τα υποκατάστατα προϊόντα.

Στην παρούσα ενότητα, καταρχήν, η αγορά ορίζεται από την πλευρά ζήτησης. Η ανάλυση της υποκατάστασης της πλευράς ζήτησης έχει πραγματοποιηθεί με την εξέταση εάν άλλα προϊόντα θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως υποκατάστατα από τους καταναλωτές, σε περίπτωση που ο υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος επιβάλει μία μικρή αλλά σημαντική, μη μεταβατική αύξηση στην τιμή του προϊόντος (SSNIP) πάνω από το ανταγωνιστικό επίπεδο τιμών.

Στην συνέχεια εξετάζονται οι δυνατότητες υποκατάστασης από την πλευρά της προσφοράς προκείμενου να αξιολογηθεί εάν υπάρχουν επιπλέον περιορισμοί στην διαμόρφωση της τιμολογιακής πολιτικής του υποθετικού μονοπωλιακού παρόχου που δεν έχουν περιληφθεί στο στάδιο της ανάλυσης της υποκατάστασης της ζήτησης. Βασική υπόθεση για τον ορισμό της υποκατάστασης της προσφοράς είναι ότι η είσοδος στην αγορά είναι χαμηλού κόστους και μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσα σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα (π.χ. μέχρι 12 μήνες).

Βασικό κριτήριο για να θεωρηθεί η υποκατάσταση της ζήτησης σχετική, είναι οι προμηθευτές / πάροχοι να είναι σε θέση να εισέλθουν στην αγορά γρήγορα και με χαμηλό κόστος λόγω της παρούσας θέσης τους στην παροχή άλλων υπηρεσιών. Επιπλέον, από την είσοδο ενός προμηθευτή στην παροχή της εν λόγω υπηρεσίας πρέπει επίσης να δημιουργείται και πρόσθετος περιορισμός του ανταγωνισμού. Δηλαδή, κατά την διάρκεια της ανάλυσης του ορισμού των πιθανών υποκατάστατων της προσφοράς, είναι βασικό, οι προμηθευτές/πάροχοι αυτών των υπηρεσιών να μην έχουν ήδη περιληφθεί ως υπάρχοντες προμηθευτές των υπηρεσιών που έχουν οριστεί ως υποκατάστατα της ζήτησης. Υπάρχει η πιθανότητα να υπάρχουν προμηθευτές που παρέχουν λοιπές υπηρεσίες καθώς και υποκατάστατα της

ζήτησης του προϊόντος για το οποίο ο υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος αύξησε την τιμή του. Τέτοιοι προμηθευτές δεν είναι σχετικοί με την υποκατάσταση της προσφοράς δεδομένου ότι οι τα προϊόντα που παρέχουν ορίστηκαν ήδη ως υποκατάστατα της ζήτησης. Επομένως, η είσοδος τους έχει ήδη ληφθεί υπόψη και έτσι η υποκατάσταση της προσφοράς από αυτούς οι προμηθευτές δεν μπορεί να δημιουργεί πρόσθετο περιορισμό του ανταγωνισμού στον υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο.

Ένας άλλος παράγοντας στον καθορισμό των ορίων της σχετική αγοράς αφορά στην εξέταση της ύπαρξης κοινών περιορισμών στην τιμολόγηση πελατών, υπηρεσιών ή γεωγραφικών περιοχών (δηλ. περιοχών εντός των οποίων ένας πάροχος προσφέρει εκουσίως τα προϊόντα του με όμοια τιμή). Εάν παρατηρούνται κοινοί περιορισμοί τιμολόγησης, οι γεωγραφικές περιοχές στις οποίες ισχύουν οι τιμές αυτές θα μπορούσαν να περιληφθούν στην ίδια σχετική αγορά. Ως εκ τούτου, στην περίπτωση που υπάρχουν γεωγραφικές περιοχές όπου οι όροι του ανταγωνισμού είναι ομοιογενείς, ο ορισμός της σχετικής γεωγραφικής αγοράς θα πρέπει να περιλαμβάνει όλες εκείνες τις περιοχές στην ίδια αγορά.

Αν και η παρούσα ανάλυση αφορά στην αναθεώρηση της αγοράς χονδρικής (φυσικής) πρόσβασης σε υποδομή δικτύου (συμπεριλαμβάνονται μεριζόμενη πρόσβαση ή πλήρως αποδεσμοποιημένη πρόσβαση) σε σταθερή θέση, βασική παράμετρος στην ανάλυση αποτελεί ο ορισμός της σχετικής λιανικής αγοράς. Αυτό συμβαίνει διότι προϋπόθεση για την ύπαρξη χονδρικής υπηρεσίας αποτελεί η ζήτηση για τη λιανική υπηρεσία. Ο ορισμός της λιανικής αγοράς δύναται να επηρεάσει την ανάλυση της ύπαρξης σημαίνουσας θέσης (SMP) στην σχετική χονδρική αγορά, δεδομένου ότι, γενικά αν και όχι απαραίτητα, η σχετική χονδρική αγορά είναι τόσο ευρεία όσο τα υποκατάστατα της ζήτησης στη σχετική λιανική αγορά. Για την τρέχουσα αναθεώρηση της αγοράς χονδρικής πρόσβασης σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση είναι απαραίτητο να οριστεί η σχετική λιανική αγορά. Σε μερικές περιπτώσεις, η χονδρική υπηρεσία δύναται να χρησιμοποιηθεί ως βάση για αγορές που ορίζονται χωριστές στο λιανικό επίπεδο.

Η διαδικασία που ακολουθείται από την ΕΕΤΤ στα πλαίσια της παρούσας ανάλυσης παρουσιάζεται στο παρακάτω σχήμα:

Σχήμα 7 Διάγραμμα Διαδικασίας Ανάλυσης Αγορών

Η ΕΕΤΤ εξέτασε τις αγορές χονδρικής που σχετίζονται με την παροχή λιανικών ευρυζωνικών υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο. Στα πλαίσια αυτά, εξέτασε τα τεχνικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά των διαθέσιμων εναλλακτικών υπηρεσιών χονδρικής, κυρίως για να προσδιορίσει το βαθμό στον οποίο οι διαφορές στα χαρακτηριστικά αυτά υποδεικνύουν ότι οι υπηρεσίες λειτουργούν σε διαφορετικά λειτουργικά επίπεδα, τις επιπρόσθετες υπηρεσίες και τον εξοπλισμό που απαιτείται προκειμένου οι υπηρεσίες αυτές να υποκατασταθούν μεταξύ τους λειτουργικά, καθώς και τυχόν περιορισμούς που αποκλείουν τη δυνατότητα της λειτουργικής υποκατάστασης.

3.3.3 Λιανικό επίπεδο

Όπως αναφέρει η Αιτιολογική Έκθεση της νέας Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής "...η αρχική Σύσταση όριζε ότι η αγορά αδεσμοποίητης πρόσβασης σε τοπικούς βρόχους και υπο-βρόχους υπόκειται σε εκ των προτέρων ρύθμιση. Η αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο (ΑΠΤΒ) επιτρέπει στους εναλλακτικούς παρόχους να παράσχουν λιανική πρόσβαση και φωνητικές υπηρεσίες σε σταθερή θέση, καθώς και χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης και τερματισμού κλήσεων σε σταθερή θέση. Πάντως, και σε ευρύτερο πλαίσιο, οι εναλλακτικοί πάροχοι επενδύουν προεχόντως στην Αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο (ΑΠΤΒ) προκειμένου να παρέχουν υπηρεσίες δεδομένων (κυρίως υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο), παρέχοντας συμπληρωματικά και υπηρεσίες φωνής. Κατά συνέπεια, η Αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο (ΑΠΤΒ) εξετάστηκε πρωταρχικά, βάσει της αρχικής Σύστασης, στο πλαίσιο παροχής ευρυζωνικών υπηρεσιών, γεγονός το οποίο εξακολουθεί να ισχύει υπό το φώς και της νέας Σύστασης".

Για τις ανάγκες της παρούσας ανάλυσης η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σχετική κατάντη αγορά στην χονδρική πρόσβαση σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση είναι κατά κύριο λόγο η λιανική ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο που κατ' ελάχιστον περιλαμβάνει μόνιμη σύνδεση στο διαδίκτυο, επιτρέπει την ταυτόχρονη χρήση υπηρεσιών φωνής και διαδικτύου και την μεταφορά δεδομένων με ταχύτητα μεγαλύτερη αυτής της σύνδεσης dial up. Σύμφωνα με το επεξηγηματικό –στη Σύσταση ορισμού αγορών- κείμενο της Επιτροπής, η αγορά περιλαμβάνει τόσο οικιακούς όσο και επιχειρησιακούς πελάτες στην Ελληνική Επικράτεια.

3.3.3.1 Ανάλυση των υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο σε λιανικό επίπεδο

Η επιλογή ενός καταναλωτή για τη χρήση ενός προϊόντος συνήθως εξαρτάται από τα λειτουργικά χαρακτηριστικά και την τιμή του προϊόντος. Αυτό δεν σημαίνει ότι προϊόντα με διαφορές στα λειτουργικά χαρακτηριστικά δεν είναι δυνατό να χρησιμοποιούνται από τον καταναλωτή για τον ίδιο σκοπό. Στην περίπτωση αυτή είναι δυνατό τα διαφορετικά αυτά προϊόντα να περιληφθούν στην ίδια λιανική αγορά.

Επιπλέον, η διαφορά στην τιμή μεταξύ διαφορετικών προϊόντων δεν σημαίνει ότι ανήκουν σε διαφορετική αγορά. Σημαντικός παράγοντας για την ένταξη ή μη στην ίδια σχετική αγορά είναι η αντίδραση των καταναλωτών σε περίπτωση σχετικής αύξησης της τιμής και η πιθανότητα να τα θεωρήσουν ως υποκατάστατα. Επίσης, στην εξέταση της

υποκατάστασης θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το πιθανό κόστος (ή άλλα εμπόδια) μεταστροφής σε άλλο προϊόν, το οποίο εάν είναι σημαντικό είναι πιθανό να περιορίζει της δυνατότητα ορισμού του εναλλακτικού προϊόντος ως υποκατάστατου.

Η δυνατότητα πρόσβασης μέσω καλωδιακής υποδομής (ομοαξονικό καλώδιο) δεν υφίσταται και δεν προβλέπεται στο εγγύς ή μακρινό μέλλον η ανάπτυξη καλωδιακής υποδομής στην Ελληνική επικράτεια.

Η ΕΕΤΤ εξέτασε την υποκατάσταση της υπηρεσίας ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο σε σχέση με τις παρακάτω υπηρεσίες, λαμβάνοντας υπόψη ότι η συντριπτική πλειοψηφία των συνδέσεων πρόσβασης στο διαδίκτυο πραγματοποιείται μέσω ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης:

- στενοζωνικής πρόσβασης (dial up)
- ευρυζωνικής πρόσβασης μέσω κινητής σύνδεσης
- συμμετρικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο (περιλαμβάνονται και οι μισθωμένες γραμμές)
- ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών και
- ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω ΣΑΠ

Η σχετική αγορά χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης ορίστηκε βάσει των συμπερασμάτων της παραπάνω ανάλυσης και του ορισμού της σχετικής αγοράς λιανικής.

Τα βασικά χαρακτηριστικά της υπηρεσίας ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο είναι τα παρακάτω:

1. Ασυμμετρία

Η φύση της υπηρεσίας αυτής σημαίνει ότι η μέγιστη χωρητικότητα λήψης δεδομένων (downstream capacity) είναι μεγαλύτερη από αυτή την αποστολής δεδομένων (upstream capacity).

2. Πρόσβαση σε υπηρεσίες ευρείας ζώνης

Εκτός της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο υπάρχουν και άλλες υπηρεσίες που μπορεί να υποστηρίξει η ευρυζωνική πρόσβαση. Αυτές οι υπηρεσίες περιλαμβάνουν τις υπηρεσίες φωνής μέσω IP (VoIP), video on demand, IPTV και ιδεατά ιδιωτικά δίκτυα

(VPN). Εντούτοις, είναι δύσκολο να ενσωματωθούν πλήρως αυτές οι υπηρεσίες στην παρούσα ανάλυση αγοράς μέχρι να είναι σαφέστερη η φύση των υπηρεσιών και τα οικονομικά χαρακτηριστικά τους.

3. Ευρυζωνικότητα

Η ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο έχει τρία ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα /λειτουργίες που δεν είναι διαθέσιμες στην στενοζωνική πρόσβαση και επομένως δύναται να χαρακτηριστεί υπηρεσία που διαφοροποιείται ποιοτικά από αυτήν της στενοζωνικής πρόσβασης.

- η σύνδεση είναι μόνιμη και επομένως δεν απαιτείται dial up. Το χαρακτηριστικό αυτό επιτρέπει στον χρήστη να κάνει χρήση των υπηρεσιών σε πραγματικό χρόνο όπως η λήψη / αποστολή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- είναι δυνατή η ταυτόχρονη χρήση των υπηρεσιών φωνής και υπηρεσιών δεδομένων
- έχει μεγαλύτερη ταχύτητα λήψης δεδομένων (μέχρι 24 Mbps) από αυτής της υπηρεσίας dial up (μέχρι 128 Kbps)

Σημαντική παράμετρος στην εξέταση της υποκατάστασης της ζήτησης είναι ο καθορισμός του ανώτατου ορίου της ταχύτητας της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο που μπορεί να οδηγήσει στην μεταβολή της υποκατάστασης της ζήτησης. Για το χρονικό διάστημα της αναθεώρησης, η EETT εξέτασε τις προσφερόμενες ταχύτητες και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το όριο αυτό είναι τα 24Mbps. Η άμεση υποκατάσταση μεταξύ των πακέτων της μεγαλύτερης (24Mbps) και μικρότερης (1Mbit) ταχύτητας μπορεί να είναι περιορισμένη αλλά η υποκατάσταση μεταξύ των πλησιέστερων ταχυτήτων (πχ 1 Mbit και 2Mbps) μπορεί να εξαρτάται αποκλειστικά από την παράμετρο της τιμής του πακέτου, δεδομένου ότι όλα τα άλλα χαρακτηριστικά της υπηρεσίας είναι όμοια μεταξύ των πακέτων (μόνιμη σύνδεση, μεγαλύτερη ταχύτητα από την υπηρεσία του dial up και δυνατότητα ταυτόχρονης χρήσης των υπηρεσιών φωνής και πρόσβασης στο διαδίκτυο). Στο μέλλον είναι πολύ πιθανόν οι υπάρχουσες ταχύτητες να αυξηθούν σημαντικά και για το λόγο αυτό η EETT θα παρακολουθεί τις εξελίξεις στην αγορά. Στην περίπτωση όπου νέες εφαρμογές που απαιτούν υψηλότερες ταχύτητες πρόσβασης στο διαδίκτυο γίνουν δημοφιλείς και αυξηθεί η

χρήση τους από τους καταναλωτές, τότε η ΕΕΤΤ δύναται να αναθεωρήσει τον ορισμό της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο στις επόμενες αναλύσεις αγορών.

Η ανάλυση της αγοράς είναι προσανατολισμένη στο μέλλον (forward looking) σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Αρχές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁸⁰. Επομένως, είναι σημαντικό να αναγνωριστεί και να ληφθεί υπόψη κατά τον ορισμό των σχετικών αγορών ότι υπήρξε σημαντική εξέλιξη στις διαθέσιμες υπηρεσίες σε επίπεδο των τελικών χρηστών κατά τη διάρκεια των πρόσφατων ετών και η οποία προβλέπεται για να συνεχιστεί κατά τη διάρκεια της ερχόμενης περιόδου.

3.3.3.2 Υποκατάσταση μεταξύ ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και στενοζωνικής πρόσβασης (dial up)

Υποκατάσταση Ζήτησης

Τα τρία χαρακτηριστικά της (ασύμμετρης) ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο όπως αυτά αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο είναι απαραίτητο να υπάρχουν ταυτόχρονα ώστε μια υπηρεσία πρόσβασης στο διαδίκτυο να οριστεί ως ευρυζωνική. Η dial up πρόσβαση στο διαδίκτυο με τεχνολογίες όπως το PSTN και ISDN δεν παρέχει όλα τα ανωτέρω χαρακτηριστικά. Το PSTN δεν πληρεί κανένα από τα τρία χαρακτηριστικά, ενώ το ISDN δεν μπορεί να δώσει μόνιμη σύνδεση και να επιτύχει ταχύτητες μεγαλύτερες από 128 kbit/s κατά την ταυτόχρονη χρήση υπηρεσιών φωνής και δεδομένων.

Βασική παράμετρος στην ανάλυση για τον ορισμό της αγοράς είναι η επίδραση που θα έχει μία μικρή αλλά σημαντική, μη μεταβατική αύξηση στην τιμή του προϊόντος (SSNIP) πάνω από το ανταγωνιστικό επίπεδο τιμών που δύναται να επιβάλει ένας υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος. Οι επόμενες παράγραφοι εξετάζουν τα διαθέσιμα στοιχεία ως προς την πιθανότητα η ευρυζωνική και στενοζωνική πρόσβαση (dial up) να ανήκουν στην ίδια οικονομική αγορά. Κατόπιν, γίνεται προσπάθεια να αξιολογηθεί εάν αυτή η αύξηση τιμής (SSNIP) που μπορεί να επιβληθεί στην ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο θα οδηγούσε ένα σημαντικό αριθμό πελατών να μεταστραφούν από την ευρυζωνική στο διαδίκτυο στην στενοζωνική πρόσβαση (dial up) και οπότε η αύξηση αυτή θα γίνει ασύμφορη για τον μονοπωλιακό πάροχο.

---

⁸⁰ Παράγραφος 20

	Συνδρομητές Διαδικτύου
H1 2005	885.633
H2 2005	882.208
H1 2006	917.722
H2 2006	934.100
H1 2007	1.071.804
H2 2007	1.114.443

Πίνακας 8 Συνδρομητές Διαδικτύου

Από τα στοιχεία της EETT σχετικά με την ανάπτυξη της αγοράς της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο (Πίνακας 1) συμπεραίνεται ότι ο τελικός χρήστης θεωρεί ότι υπάρχει σημαντική ωφέλεια από την χρήση της συγκεκριμένης υπηρεσίας και είναι διατεθειμένος να πληρώσει (willing to pay) και την συγκεκριμένη τιμή για την αγορά της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο. Οι καταναλωτές αξιολογούν την υπηρεσία περισσότερο αφότου κάνουν χρήση της υπηρεσίας συγκριτικά με την άποψη που είχαν για την αξία της υπηρεσίας πριν να κάνουν χρήση της. Ο βασικός λόγος είναι ότι μέσω της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μπορούν να κάνουν χρήση με ευκολία διαφόρων υπηρεσιών περιεχομένου του διαδικτύου και να έχουν πρόσβαση σε παιχνίδια, αρχεία μουσικής, video streaming/ video on demand καθώς και δυνατότητα παρακολούθησης τηλεόρασης. Όλες αυτές οι εφαρμογές είναι εξαιρετικά δύσκολα, ή καθόλου προσβάσιμες μέσω της υπηρεσίας dial up. Επομένως, ακόμα και με την αύξηση SSNIP, αφότου ο καταναλωτής δοκιμάσει την ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο ελαχιστοποιούνται οι πιθανότητες να μεταστραφεί στην υπηρεσία dial up. Η παράμετρος της ποιότητας μέσω της αύξησης της ταχύτητας γίνεται σημαντικότερη όσο αυξάνονται οι δυνατότητες του χρήστη να έχει πρόσβαση σε καινοτόμες υπηρεσίες που μπορεί να τις εξατομικεύσει.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών έχουν παρατηρηθεί σημαντικές διαφοροποιήσεις στα χαρακτηριστικά των ευρυζωνικών υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο (π.χ. συνεχείς μειώσεις στην τιμή που οφείλεται εν μέρει στις σημαντικές μειώσεις του κόστους παροχής υπηρεσιών στους τελικούς χρήστες, αυξήσεις στις διαθέσιμες ταχύτητες, flat fee rate τιμολόγηση, κ.λπ.). Επομένως, η εξέλιξη στις ευρυζωνικές υπηρεσίες καθιστά δύσκολη την εξαγωγή συμπερασμάτων για τις πιθανές ελαστικότητες των τιμών στενοζωνικών και ευρυζωνικών υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο. Αν και υπάρχουν στοιχεία για τις τάσεις εξέλιξης των τιμών, δεν είναι δυνατό να απομονωθεί πλήρως εάν οποιαδήποτε μεταστροφή μεταξύ των στενοζωνικών και ευρυζωνικών υπηρεσιών ήταν

απάντηση στις σχετικές μεταβολές των τιμών ή απλά οφείλεται στις αυξανόμενες απαιτήσεις των χρηστών για ευρυζωνικές υπηρεσίες. Αυτό μπορεί να συνεπάγεται ότι η μεταστροφή των χρηστών θα υπήρχε ακόμα και αν οι σχετικές τιμές της στενοζωνικών και ευρυζωνικών υπηρεσιών είχαν παραμείνει αμετάβλητες.

Δεδομένου ότι η εξαγωγή συμπερασμάτων για την μεταστροφή των χρηστών λόγω των σχετικών μεταβολών των τιμών είναι δύσκολη η EETT θα εξετάσει την υποκατάσταση της ζήτησης χρησιμοποιώντας στοιχεία από τις τρέχουσες τιμές και της εξέλιξης των ταχυτήτων των υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται οι ταχύτητες πρόσβασης των υπηρεσιών λιανικής dial-up και ADSL (μέσω της σχετικής προσφοράς του ΟΤΕ) που είναι επί του παρόντος διαθέσιμες στην Ελλάδα:

Τεχνολογία	Εύρος ζώνης	Τύπος
<i>PSTN</i>	Έως 64 Kbps (συμμετρική)	Dial-up
<i>ISDN BRA</i>	64 Kbps / 128 Kbps (συμμετρική)	Dial-up
<i>ADSL</i>	1024/ 256 Kbps	Μόνιμη Σύνδεση
<i>ADSL</i>	2048/ 256 Kbps	Μόνιμη Σύνδεση
<i>ADSL</i>	4096/ 256 Kbps	Μόνιμη Σύνδεση
<i>ADSL</i>	8192/ 384 Kbps	Μόνιμη Σύνδεση
<i>ADSL</i>	24576/ 1024 Kbps	Μόνιμη Σύνδεση

Πίνακας 9 Ταχύτητες Πρόσβασης Λιανικής

Σύγκριση Τιμολογίων

Η υφιστάμενη τιμολόγηση των υπηρεσιών πρόσβασης ADSL και dial-up οδηγεί σε περαιτέρω διαφοροποίηση των ως άνω υπηρεσιών. Ειδικότερα, υπάρχει διαφορετικό μοντέλο χρέωσης για υπηρεσίες μόνιμης σύνδεσης ADSL (μέσω της σχετικής προσφοράς conn- x του ΟΤΕ), το οποίο αντικατοπτρίζει μια σταθερή (flat rate) χρέωση.

Ευζωνική Πρόσβαση στο διαδίκτυο -Τιμές λιανικής⁸¹		
Εύρος ζώνης (Kbps)	Τέλος Σύνδεσης	Μηνιαίο τέλος
1024/ 256 Kbps	35	13,9
2048/ 256 Kbps	35	16,4
4096/ 256 Kbps	35	18,9
8192/ 384 Kbps	35	22,6
24576/ 1024 Kbps	35	25,1

Πίνακας 10 Τιμολόγηση Υπηρεσιών Πρόσβασης

Αντιθέτως, οι υπηρεσίες dial-up χρεώνονται ανά μονάδα (metered service). Επιπλέον, υπάρχουν διαφορετικές χρεώσεις για σύνδεση/ εφάπαξ, περιοδική πρόσβαση (πάγιο τέλος) και με βάση τη χρήση της υπηρεσίας. Οι κάτωθι πίνακες απεικονίζουν τις τιμές

- Ώρες αιχμής (08:00-20:00) - €0,352/ώρα και
- Ώρες μη-αιχμής (20:00-08:00) - €0,176/ώρα.

Επιπλέον των ως άνω χρεώσεων, απαιτείται η καταβολή συνδρομής σε ένα πάροχο υπηρεσιών διαδικτύου για την πρόσβαση στο Διαδίκτυο. Παράδειγμα χρέωσης των υπηρεσιών στενοζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο παρατίθενται κατωτέρω και αφορά τιμές του ομίλου ΟΤΕ:

Otenet	PSTN Dynamic 56K (Easy Gate BASIC)	ISDN 64K (Fast Gate Basic)
Αορίστου	13	17
3μηνη + 2μήνες ΔΩΡΟ	35	43
6μηνη	78	95
8μήνη+4 μήνες ΔΩΡΟ	81	91
24μηνη	101	141

Πίνακας 11 Χρέωσης Υπηρεσιών Στενοζωνικής Πρόσβασης

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι τα τέλη για την ευρυζωνικής και στενοζωνικής πρόσβασης στην υπηρεσία διαδικτύου ακολουθούν τιμολογιακή διαφοροποίηση.

Κόστος Μεταστροφής/ Εμπόδια Μεταστροφής

⁸¹ όλες οι τιμές δεν περιλαμβάνουν ΦΠΑ και αφορούν τιμές 11/2008

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι δεν υφίσταται σημαντικό κόστος μεταστροφής το οποίο σχετίζεται με τη μεταστροφή μεταξύ υπηρεσιών λιανικής μέσω dial-up και μέσω ADSL. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, η χρέωση σύνδεσης για μια νέα σύνδεση ADSL ανέρχεται σε €35 για τους νέους συνδρομητές ADSL, η οποία όμως παρέχεται στους περισσότερους συνδρομητές δωρεάν στα πλαίσια προφορών. Το ενδεικτικό κόστος για το απαιτούμενο modem για μια ADSL σύνδεση ξεκινά από €25, το οποίο και αυτό δίδεται δωρεάν στα πλαίσια προσφορών.

Εάν υποθεθεί ότι το κόστος που απαιτείται για την υλοποίηση της σύνδεσης της υπηρεσίας (δηλ. το κόστος το οποίο πρέπει να υποστούν οι μετακινούμενοι συνδρομητές για να έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω ADSL) θα καλυφθεί από τον χρήστη, θα πρέπει να αποσβεστεί σε μια κατάλληλη περίοδο (λχ., 12 μήνες). Κατ'αυτόν τον τρόπο, το κόστος μεταστροφής αυξάνει τις μηνιαίες ADSL χρεώσεις περίπου από 17 έως 27% (ανάλογα με την υπηρεσία ADSL που έχει λάβει κάποιος). Ως εκ τούτου, το ανωτέρω κόστος εμφανίζεται να λειτουργεί ως ένα ήπιο κόστος μεταστροφής το οποίο αυξάνει περαιτέρω την τιμολογιακή διαφοροποίηση μεταξύ υπηρεσιών πρόσβασης dial-up και υπηρεσιών πρόσβασης ADSL.

Υποκατάσταση Προσφοράς

Στην παρακάτω παράγραφο θα εξεταστεί εάν υπάρχουν δυνατότητες υποκατάστασης της προσφοράς σε λιανικό επίπεδο από προμηθευτές της στενοζωνικής πρόσβασης οι οποίοι δεν δραστηριοποιούνται την ίδια περίοδο ως προμηθευτές ευρυζωνικής πρόσβασης και το ενδεχόμενο να προκαλούσαν πρόσθετο περιορισμό του ανταγωνισμού σε έναν υποθετικό μονοπωλιακό προμηθευτή ευρυζωνικής πρόσβασης ο οποίος αυξάνει τις τιμές της ευρυζωνικής πρόσβασης.

Υποκατάσταση της προσφοράς θα μπορούσε δυνητικά να προκύψει με τέσσερις διαφορετικούς τρόπους. Για κάθε τρόπο, η ΕΕΤΤ θα εξετάσει εάν μία τέτοια υποκατάσταση της προσφοράς από τους προμηθευτές στενοζωνικής πρόσβασης θα απέτρεπε μία αύξηση SSNIP στη λιανική τιμή ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο.

Οι τέσσερις τρόποι υποκατάστασης της προσφοράς προς εξέταση είναι οι παρακάτω:

- η χρήση χονδρικών στενοζωνικών προϊόντων
- η ανάπτυξη των απαιτούμενων δικτύων πρόσβασης (και κορμού)

- η χρήση χονδρικών ευρυζωνικών προϊόντων
- η χρήση ΑΠΤΒ

Οι πάροχοι στενοζωνικής πρόσβασης προκειμένου να παρέχουν ευρυζωνικές υπηρεσίες χρειάζονται το απαραίτητο δίκτυο ή πρέπει να αγοράσουν τις απαραίτητες χονδρικές υπηρεσίες. Καταρχήν, υπάρχουν επιλογές υποκατάστασης της προσφοράς που αποκλείονται για τεχνικούς λόγους. Οι χονδρικές στενοζωνικές υπηρεσίες δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να παρέχουν λιανική ευρυζωνική υπηρεσία. Ως εκ τούτου, οι προμηθευτές που παρέχουν στενοζωνικές υπηρεσίες δεν θα μπορούσαν να μεταστρέψουν τις υπηρεσίες τους καθ'αυτόν τον τρόπο.

Μια εναλλακτική προσέγγιση θα μπορούσε να είναι η ανάπτυξη των απαραίτητων δικτύων πρόσβασης (και κορμού) από τον προμηθευτή στενοζωνικής πρόσβασης. Εντούτοις, είναι μάλλον απίθανο να ληφθεί η απόφαση ανάπτυξης δικτύου ως απάντηση σε μία αύξηση 5- 10% στην τιμή της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο. Οι βασικοί λόγοι είναι δύο: το κόστος ανάπτυξης δικτύου είναι εξαιρετικά σημαντικό, με μεγάλο μη ανακτήσιμο κόστος (sunk cost) καθώς και ότι απαιτείται σημαντικό χρονικό διάστημα για την ανάπτυξη του δικτύου οπότε και θα υπάρχει μεγάλη χρονική καθυστέρηση στην απάντηση στην αύξηση των τιμών.

Ο τρίτος δυνητικός εναλλακτικός τρόπος υποκατάστασης της προσφοράς θα μπορούσε να προέλθει από προμηθευτές στενοζωνικής πρόσβασης που παρέχουν και χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση ή κάποια παραλλαγή της υπηρεσίας προκειμένου να παρασχεθούν οι λιανικές ευρυζωνικές υπηρεσίες. Στην περίπτωση της απουσίας ρύθμισης και των σχετικών υποχρεώσεων, δεν είναι βέβαιο ότι η χονδρική ευρυζωνική υπηρεσία πρόσβασης θα παρεχόταν από έναν υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο. Ακόμα κι αν οι λιανικοί προμηθευτές στενοζωνικής πρόσβασης θα μπορούσαν να λάβουν τις ευρυζωνικές χονδρικές υπηρεσίες που θα τους επιτρέπανε να παρέχουν υπηρεσίες στους λιανικούς πελάτες, αυτό δεν θα δημιουργούσε περιορισμό σε έναν υποθετικό προμηθευτή της ευρυζωνικής χονδρικής υπηρεσίας. Αυτό συμβαίνει αφού ο υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος θα ήταν αυτός που θα παρείχε τις χονδρικές υπηρεσίες.

Αντί της αγοράς των χονδρικών ευρυζωνικών προϊόντων πρόσβασης, οι πάροχοι λιανικής στενοζωνικής πρόσβασης θα μπορούσαν να προμηθευτούν ένα προϊόν χονδρικής

που επιτρέπει την χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση όπως αυτό της υπηρεσίας της ΑΠΤΒ. Το ερώτημα που τίθεται από μία τέτοια κίνηση είναι εάν στην πραγματικότητα οι προμηθευτές στενοζωνικής πρόσβασης που μεταστρέφονται στην παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών χρησιμοποιώντας ΑΠΤΒ πραγματικά αποτελούν υποκατάσταση της προσφοράς. Ως έχει αναφερθεί παραπάνω, η υποκατάσταση της προσφοράς θα πραγματοποιούταν εάν οι προμηθευτές στενοζωνικής πρόσβασης εισερχόντουσαν στην ευρυζωνική αγορά πρόσβασης στο διαδίκτυο γρήγορα και με χαμηλό κόστος, δυνάμει της υπάρχουσας θέσης τους στην παροχή των άλλων υπηρεσιών. Στην περίπτωση των προμηθευτών στενοζωνικής πρόσβασης που χρησιμοποιούν ΑΠΤΒ, δεν φαίνεται ότι η παροχή της λιανικής στενοζωνικής πρόσβασης με τέτοια μορφή θα παρείχε σημαντικό πλεονέκτημα συγκριτικά με έναν νεοεισερχόμενο πάροχο, δυνάμει της υπάρχουσας παρουσίας τους στην λιανική αγορά της στενοζωνικής πρόσβασης. Σε αυτή την περίπτωση, οι προμηθευτές στενοζωνικής πρόσβασης που μεταστρέφονται στην παροχή των ευρυζωνικών υπηρεσιών θα ήταν πιο αντιπροσωπευτικό να θεωρηθούν ως νεοεισερχόμενοι στην αγορά δεδομένου ότι εμφανίζουν περισσότερο τα χαρακτηριστικά ενός νεοεισερχόμενου. Επομένως, οποιοδήποτε πρόσθετος περιορισμός πρέπει να εξεταστεί στην αξιολόγηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά.

Συμπέρασμα για την υποκατάσταση μεταξύ στενοζωνικών και ευρυζωνικών υπηρεσιών

Η ΕΕΤΤ εξέτασε τις διαφορετικές παραμέτρους για να καθορίσει τον βαθμό στον οποίο η στενοζωνική πρόσβαση είναι υποκατάστατη της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο. Τα τρία κύρια χαρακτηριστικά της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο

- μόνιμη σύνδεση και επομένως δεν απαιτείται dial up.
- δυνατότητα ταυτόχρονης χρήσης των υπηρεσιών φωνής και υπηρεσιών δεδομένων
- σαφώς μεγαλύτερη ταχύτητα λήψης δεδομένων από αυτής της υπηρεσίας dial up

υποδεικνύουν την διάκριση από την υπηρεσία στενοζωνικής πρόσβασης. Αυτά είναι και τα χαρακτηριστικά που τονίζονται συχνότερα στην διαφημιστική προώθηση των υπηρεσιών από τους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους. Επιπλέον, είναι εξαιρετικά απίθανο οι χρήστες που έχουν δοκιμάσει την υπηρεσία της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο να επιστρέψουν στις υπηρεσίες dial up. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι υπάρχουν ελάχιστες πιθανότητες να σημειωθεί μεταστροφή των χρηστών από ευρυζωνικές σε στενοζωνικές υπηρεσίες. Επιπλέον, δεδομένου ότι η ανάλυση είναι προσανατολισμένη στο μέλλον (forward looking), υπάρχει σημαντική

πιθανότητα η υποκατάσταση μεταξύ στενοζωνικών και ευρυζωνικών υπηρεσιών να περιοριστεί περαιτέρω. Επομένως, η EETT θεωρεί ότι είναι εξαιρετικά αμφίβολο η στενοζωνική πρόσβαση να παρεμποδίσει την ανάπτυξη της υπηρεσίας της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο. Επομένως όπως και στον πρώτο γύρο ανάλυσης της σχετικής αγοράς, η EETT θεωρεί ότι η ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο αποτελεί διακριτή σχετική αγορά από την στενοζωνική πρόσβαση από την πλευρά ζήτησης και θα παραμείνει ως έχει κατά το χρονικό ορίζοντα της παρούσας ανάλυσης.

Κατά την παρούσα ανάλυση, η EETT πιστεύει ότι η υποκατάσταση της προσφοράς σε λιανικό επίπεδο δεν είναι πιθανή και δεν θα υπάρξει πιθανότητα πρόκλησης πρόσθετου περιορισμού του ανταγωνισμού σε έναν υποθετικό μονοπωλιακό προμηθευτή ευρυζωνικής πρόσβασης. Η EETT θεωρεί ότι η ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο αποτελεί διακριτή σχετική αγορά από την στενοζωνική πρόσβαση από την πλευρά προσφοράς στο λιανικό επίπεδο και θα παραμείνει ως έχει κατά το χρονικό ορίζοντα της παρούσας ανάλυσης.

3.3.3.3 Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών

Υποκατάσταση Ζήτησης

Για την περίοδο που καλύπτει η παρούσα αναθεώρηση αγοράς, η EETT θεωρεί ότι η πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών ανήκει σε χωριστή αγορά από τη σταθερή ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο. Η πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω δικτύων κινητών επικοινωνιών δεν μπορεί να θεωρηθεί αποτελεσματικό υποκατάστατο από την πλευρά της ζήτησης με την ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο από σταθερά δίκτυα. Ο βασικός λόγος είναι ότι προς το παρόν τα δίκτυα κινητών επικοινωνιών προσφέρουν λιγότερες λειτουργικές δυνατότητες στο χρήστη από τα σταθερά ευζωνικά δίκτυα. Παραδείγματος χάριν, υπάρχουν πρακτικοί περιορισμοί ώστε ορισμένο περιεχόμενο να μην είναι προσβάσιμο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών. Αυτοί οι περιορισμοί περιλαμβάνουν την ευκρίνεια της οθόνης και την δυνατότητα αλληλεπίδρασης (interactivity). Εναλλακτικά, ένας τελικός χρήστης θα μπορούσε να έχει πρόσβαση στο Διαδίκτυο χρησιμοποιώντας μια κάρτα δεδομένων για τον υπολογιστή από πάροχο κινητών επικοινωνιών. Εντούτοις, είναι πιθανό ότι η υποκατάσταση της ζήτησης θα είναι περιορισμένη επειδή υπάρχει σημαντική διαφορά στο κόστος της πρόσβασης μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών σε σχέση με το

δίκτυο σταθερών επικοινωνιών. Οι τιμές της πρόσβασης στο διαδίκτυο δίδονται στο Παράρτημα 3. Από τους πίνακες προκύπτει ότι το κόστος της μηνιαίας συνδρομής για απεριόριστη χρήση του διαδικτύου μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών είναι περίπου 42€ ενώ η σύνδεση σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο κυμαίνεται από 13,9€ (1Mbit) έως 29,9€ (24Mbits). Αν επιλέξει ο χρήστης την πρόσβαση μέσω Η/Υ, ο χρήστης θα πρέπει να επιπλέον να προμηθευτεί και κάρτα δεδομένων (το κόστος κυμαίνεται από 100€ έως 200€).

Υποκατάσταση Προσφοράς

Προκειμένου να δραστηριοποιηθούν στην αγορά της σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο, οι προμηθευτές της πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών θα πρέπει να αποκτήσουν πρόσβαση σε δίκτυο σταθερής τηλεφωνίας, δηλαδή να προμηθευτούν τις σχετικές υπηρεσίες χονδρικής. Επομένως, είναι απίθανο ότι θα προκαλούσαν περιορισμό σε έναν υποθετικό προμηθευτή της ευρυζωνικής χονδρικής υπηρεσίας.

Συμπέρασμα για την υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών

Η απουσία υποκατάστασης της ζήτησης και η διαπίστωση ότι η υποκατάσταση της προσφοράς δεν είναι σχετική με αυτήν την αναθεώρηση αγοράς σημαίνει ότι η διαθεσιμότητα της πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών δεν θα προκαλούσε περιορισμό σε έναν υποθετικό προμηθευτή της ευρυζωνικής χονδρικής υπηρεσίας. Επομένως, για την περίοδο που αφορά η παρούσα αναθεώρηση, η EETT θεωρεί ότι η σταθερή ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο αποτελεί μια ξεχωριστή αγορά από αυτή της πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών.

3.3.3.4 Υποκατάσταση μεταξύ συμμετρικής και ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο

Υποκατάσταση Ζήτησης

Για το χρονικό ορίζοντα της παρούσας ανάλυσης αγοράς, η EETT θεωρεί ότι η πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω συμμετρικής ευρυζωνικής ανήκει σε χωριστή αγορά από τη ασύμμετρη ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο για τους κάτωθι λόγους:

Η συμμετρική ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο μπορεί να παρασχεθεί μέσω τμηματικών κυκλωμάτων (PPCs), μισθωμένων γραμμών, ή SDSL, ενώ η ασύμμετρη πρόσβαση στο διαδίκτυο παρέχεται κυρίως μέσω ADSL και ομοαξονικού καλωδίου. Η χρήση των τμηματικών κυκλωμάτων και SDSL είναι εξαιρετικά περιορισμένη στην Ελληνική Επικράτεια. Λεπτομερή δεδομένα για τους όγκους και τα τιμολόγια δεν είναι διαθέσιμα. Η EETT θεωρεί ότι το κόστος της συμμετρικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω μισθωμένων γραμμών είναι συγκριτικά υψηλότερο από αυτό της πρόσβασης μέσω ADSL (ενώ η πρόσβαση μέσω ομοαξονικού καλωδίου δεν προβλέπεται σαν πιθανή εναλλακτική λύση). Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το κόστος μιας αστικής μισθωμένης γραμμής χωρητικότητας 2 Mbps, είναι 211,18€ (περιλαμβάνει το σταθερό μηνιαίο τέλος και μεταβλητό τέλος απόστασης 3 χιλιομέτρων ενώ δεν περιλαμβάνει πρόσβαση στο διαδίκτυο) με τέλος σύνδεσης 1.790,7€. Εκτός από τη διαφορά του κόστους, οι υπηρεσίες συμμετρικής και ασύμμετρης πρόσβασης στο διαδίκτυο επιλέγονται από διαφορετικούς πελάτες για διαφορετικούς λόγους. Παραδείγματος χάριν, η ασύμμετρη πρόσβαση στο διαδίκτυο μπορεί να προτιμηθεί της συμμετρικής όταν ο χρήστης έχει περιορισμένες απαιτήσεις για να «ανεβάσει» δεδομένα στο διαδίκτυο (upload bandwidth) και επομένως δεν θεωρεί ότι το υψηλότερο κόστος της συμμετρικής πρόσβασης στο διαδίκτυο δικαιολογείται μέσω της χρήσης της υπηρεσίας.

Στα προσεχή έτη είναι πιθανό ο τρόπος χρήσης του διαδικτύου να μεταβληθεί, αν μεγαλύτερο ποσοστό χρηστών αυξήσουν τις απαιτήσεις τους να ανεβάζουν δεδομένα (αρχεία μουσικής και video) και επομένως θα είναι περισσότερο διαδεδομένη η ανάγκη συμμετρικής πρόσβασης. Αυτό μπορεί να σημαίνει ότι στο μέλλον τα όρια μεταξύ συμμετρικής και ασύμμετρης πρόσβασης δεν θα είναι τόσο ευδιάκριτα όσο σήμερα. Βέβαια πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι υπάρχουν σημαντικοί τεχνικοί περιορισμοί για την παροχή συμμετρικής ευρυζωνικής πρόσβασης στους τελικούς χρήστες που είναι απίθανο να αρθούν κατά το χρονικό ορίζοντα της παρούσας ανάλυσης. Κατά συνέπεια, αυτά τα ζητήματα είναι πιθανότερο να είναι σχετικά για τις μελλοντικές αναθεωρήσεις αγοράς.

Υποκατάσταση Προσφοράς

Από την πλευρά της προσφοράς, είναι τεχνικά εφικτό για τους προμηθευτές υπηρεσιών συμμετρικής πρόσβασης στο διαδίκτυο να προσφέρουν και υπηρεσίες ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο χρησιμοποιώντας την υποδομή τους και οποιαδήποτε χονδρικά προϊόντα που δίνουν υπηρεσίες συμμετρικής φύσης (όπως τα

τμηματικά κυκλώματα). Αυτό θα σήμαινε ότι θα χρησιμοποιούσαν μη αποτελεσματικά ή και ανεπαρκώς τις χονδρικές υπηρεσίες/ υποδομές (δεδομένου ότι θα πρόσφεραν υπηρεσίες ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης ενώ μπορούσαν να προσφέρουν υπηρεσίες συμμετρικής πρόσβασης). Αυτή η πρακτική επιδεινώνει το μειονέκτημα κόστους που αντιμετωπίζουν οι προμηθευτές υπηρεσιών συμμετρικής πρόσβασης συγκριτικά με αυτούς που προσφέρουν υπηρεσίες ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο. Επομένως, δεν είναι πιθανόν αυτή η πρακτική να προκαλούσε περιορισμό σε έναν υποθετικό προμηθευτή της ευρυζωνικής χονδρικής υπηρεσίας.

Λοιπές μέθοδοι υποκατάστασης της προσφοράς από τους προμηθευτές υπηρεσιών συμμετρικής πρόσβασης στο διαδίκτυο δεν έχουν εφαρμογή στην παρούσα ανάλυση αγορών, για όμοιους λόγους με αυτούς που έχουν αναφερθεί στην παράγραφο σχετικά με την υποκατάσταση της προσφοράς και της ζήτησης, μεταξύ της στενοζωνικής και ευρυζωνικής πρόσβασης. Οι εν λόγω προμηθευτές θα μπορούσαν να αγοράσουν τις χονδρικές υπηρεσίες ασύμμετρης πρόσβασης προκειμένου να προσφέρουν σε λιανικό επίπεδο ασύμμετρες υπηρεσίες αλλά τέτοια συμπεριφορά υποκατάστασης προϋποθέτει να έχουν πρόσβαση στις σχετικές χονδρικές υπηρεσίες. Επομένως όπως έχει ήδη αναφερθεί, δεν είναι πιθανόν ότι μια τέτοια πρακτική θα προκαλούσε περιορισμό σε έναν υποθετικό μονοπωλιακό προμηθευτή της ευρυζωνικής χονδρικής υπηρεσίας.

Συμπέρασμα για την υποκατάσταση μεταξύ συμμετρικής και ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο

Συμπερασματικά, η υποκατάσταση της ζήτησης μεταξύ συμμετρικής και ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο είναι περιορισμένη εξαιτίας της σημαντικής διαφοροποίησης στο κόστος των υπηρεσιών καθώς και στο γεγονός ότι οι χρήστες που χρησιμοποιούν ασύμμετρη πρόσβαση δεν είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν το υψηλό τίμημα της συμμετρικής υπηρεσίας. Η υποκατάσταση της προσφοράς στο λιανικό επίπεδο δεν έχει εφαρμογή στην παρούσα ανάλυση αγορών.

3.3.3.5 Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού και ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών

Υποκατάσταση Ζήτησης

Στην Ελλάδα η ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο παρέχεται με την χρήση χάλκινων τοπικών βρόχων (DSL). Ο ΟΤΕ είναι ο μοναδικός πάροχος χάλκινων τοπικών βρόχων στην Ελλάδα.⁸² Το δίκτυό του διαθέτει 4.865.790 ενεργές συνδέσεις τοπικής πρόσβασης⁸³ με σχεδόν πλήρη κάλυψη. Τα καλώδια οπτικών ινών δύνανται επίσης να χρησιμοποιηθούν για την παροχή ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο. Στην Ελλάδα ο παρεχόμενος αριθμός συνδέσεων οπτικών ινών προς τελικούς χρήστες είναι 1.340 (με στοιχεία 30/06/2008) με πολύ περιορισμένη κάλυψη.

Η χρήση οπτικών ινών περιορίζεται σχεδόν αποκλειστικά για χρήστες ‘υψηλών δυνατοτήτων’ (οι οποίοι για την πλειονότητα των περιπτώσεων είναι μη-οικιακοί χρήστες) και εγκαθίστανται ως μέρος ενός εταιρικού δικτύου. Το κόστος ανάπτυξης τέτοιων υποδομών στο δίκτυο πρόσβασης, επειδή γίνεται ad hoc και όχι εντός των πλαισίων μιας στρατηγικής επενδύσεων για την ανάπτυξη δικτύου πρόσβασης NGN, είναι πολύ μεγαλύτερο συγκρινόμενο με το κόστος απόκτησης ευρυζωνικής πρόσβασης μέσω του παροδοσιακού δικτύου χαλκού. Η EETT θεωρεί απίθανη τη μεταστροφή πελατών σε υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω οπτικών ινών εξαιτίας μιας αύξησης 5-10% των υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο που παρέχονται με την χρήση χάλκινων τοπικών βρόχων καθιστά αδύνατη, λόγω του υψηλότατου κόστους μεταστροφής αλλά και λόγω του μεγάλου χρονικού διαστήματος που απαιτείται για τη ανάπτυξή σου.

Υποκατάσταση Προσφοράς

Η EETT διαπιστώνει την απουσία δικτύου πρόσβασης οπτικών ινών με σημαντική γεωγραφική κάλυψη και θεωρεί περιορισμένη την δυνατότητα προσφοράς λιανικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών, ως συνέπεια μιας αύξησης του 5% έως 10% της τιμής της λιανικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο που παρέχεται με την χρήση χάλκινων τοπικών βρόχων. Η Ελληνική Πολιτεία ανακοίνωσε πρόσφατα την “Στρατηγική για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και τις νέες τεχνολογίες 2008 – 2013, Ανάπτυξη υποδομών, Δίκτυα πρόσβασης επόμενης γενιάς”. Στόχος του συγκεκριμένου προγράμματος είναι η ανάπτυξη υποδομών οπτικών ινών για δίκτυα πρόσβασης νέας γενιάς. Η συνολική διάρκεια ανάπτυξης του δικτύου είναι επτά χρόνια και προβλέπεται καλύψει δύο

⁸² Στοιχεία από ΟΤΕ και Εναλλακτικούς Παρόχους 31/08/2008

⁸³ Στοιχεία από ΟΤΕ 31/08/2008

εκατομμύρια νοικοκυριά, την Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και 50 μεγάλες ελληνικές πόλεις. Η ΕΕΤΤ εκτιμά ότι δεν θα υπάρξει ουσιαστική αύξηση της προσφοράς λιανικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών εντός του χρονικού πλαισίου της παρούσας ανάλυσης αγοράς. Σε κάθε περίπτωση η ΕΕΤΤ θα παρακολουθεί την εξέλιξη της προσφοράς λιανικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών, ώστε να εντοπίσει σημαντικές και απρόβλεπτες αλλαγές. Σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο η ΕΕΤΤ ενδέχεται να χρειαστεί να πραγματοποιήσει μια νέα ανάλυση αγοράς.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί η οι υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού βρόχου (DSL) και οι υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών δεν ανήκουν στην ίδια σχετική λιανική αγορά στο πλαίσιο της παρούσας ανάλυσης αγορών.

3.3.3.6 Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού και ευρυζωνικής πρόσβασης μέσω σταθερής ασύρματης πρόσβασης

Υποκατάσταση Ζήτησης

Τα δίκτυα σταθερής ασύρματης πρόσβασης (Fixed Wireless Access (FWA)) στην Ελλάδα λειτουργούν στις ζώνες των 3.5 και 25 GHz⁸⁴. Οι αδειοδοτημένοι πάροχοι αναφέρονται κάτωθι:

Ζώνη	Αδειοδοτημένος Πάροχος
2x28 MHz ζώνη (3,410 MHz έως 3,438 MHz και 3,510 MHz έως 3,538 MHz)	CRAIG
2x21 MHz ζώνη (3,476.5 MHz έως 3,497.5 MHz και 3,576.5 MHz έως 3,597.5 MHz)	WIND
2x14MHz ζώνη (3,441.5 MHz έως 3,455.5 MHz και 3,541.5 έως 3,555.5 MHz)	OTE
2x14MHz ζώνη (3,459 MHz έως 3,473 MHz και 3,559 έως 3,573 MHz)	COSMOLINE
2x112 MHz ζώνη (24,549 MHz έως 24,661 MHz και 25,557 MHz έως 25,669 MHz)	WIND

⁸⁴ Όλες οι άδειες βγήκαν σε πλειστηριασμό το Δεκέμβριο του 2000 και εκχωρήθηκαν τον Ιανουάριο του 2001, εκτός από την άδεια της εταιρείας COSMOLINE, η οποία βγήκε σε πλειστηριασμό και εκχωρήθηκε τον Ιούλιο του 2006.

Ζώνη	Αδειοδοτημένος Πάροχος
2x112 MHz ζώνη (24,717 MHz έως 24,829 MHz και 25,725 MHz έως 25,837 MHz)	TELLAS⁸⁵
2x56 MHz ζώνη (24,885 MHz έως 24,941 MHz και 25,893 έως 25,949 MHz)	FORTHNET
2x56 MHz ζώνη (24,969 MHz έως 25,025 MHz και 25,977 έως 26,033 MHz)	COSMOTE
2x56 MHz ζώνη (25,053 MHz έως 25,109 MHz και 26,061 έως 26,117 MHz)	VODAFONE

Πίνακας 12 Πάροχοι Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης

Οι άδειες σταθερής ασύρματης πρόσβασης επιβάλλουν υποχρεώσεις ανάπτυξης/δόμησης και υποχρεώσεις κάλυψης. Οι άδειες των 3.5 GHz απαιτούν από τον αδειοδοτημένο πάροχο να εγκαθιστά, λειτουργεί, συντηρεί και χρησιμοποιεί τον εξοπλισμό που απαιτείται για να παρέχει ραδιοκάλυψη σε τουλάχιστον 20% του πληθυσμού της Ελλάδας εντός δύο ετών από την εκχώρηση της άδειας, και εφεξής μέχρι την λήξη, τροποποίηση ή ανάκληση αυτής. Ως εκ τούτου, οι αδειοδοτημένοι στα 3.5 GHz πάροχοι είτε είναι επί της παρούσης πάροχοι υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο ή θα αρχίσουν να παρέχουν τέτοιες υπηρεσίες μέσα στα χρονικά πλαίσια της παρούσας εξέτασης.

Οι άδειες των 25 GHz απαιτούν από τον αδειοδοτημένο πάροχο να εγκαθιστά, λειτουργεί, συντηρεί και χρησιμοποιεί τον εξοπλισμό που απαιτείται για να παρέχει κάλυψη σε τουλάχιστον 20% του πληθυσμού της Ελλάδας εντός δύο ετών από την εκχώρηση της άδειας, και εφεξής μέχρι την λήξη, τροποποίηση ή ανάκληση αυτής. Επιπροσθέτως, ο αδειοδοτημένος πάροχος πρέπει να προσφέρει υπηρεσίες σταθερής φωνητικής τηλεφωνίας και υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο.

Ένας πάροχος που κατέχει άδειες ζώνης τόσο των 3.5 και των 25 GHz πρέπει να εγκαθιστά, λειτουργεί και χρησιμοποιεί τον εξοπλισμό που απαιτείται για να παρέχει κάλυψη σε τουλάχιστον 20% του πληθυσμού της Ελλάδας εντός δύο ετών από την εκχώρηση της άδειας, και εφεξής μέχρι την λήξη, τροποποίηση ή ανάκληση αυτής. Επιπροσθέτως, πρέπει να παρέχει τις υπηρεσίες που αναφέρονται και στις δύο άδειες, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο.

⁸⁵ Η συγκεκριμένη άδεια τελεί υπό μεταβίβαση προς συμμόρφωση με την Υπουργική Απόφαση 29913/1196/2006, λόγω εξαγοράς εκ μέρους της εταιρείας WIND της εταιρείας ΤΕΛΛΑΣ.

Ο επί του παρόντος αριθμός πελατών ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο που χρησιμοποιούν συνδέσεις σταθερής ασύρματης πρόσβασης στο διαδίκτυο απεικονίζεται κάτωθι:

Ημερομηνία	Γραμμές ΣΑΠ
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2005	419
ΜΑΡΤΙΟΣ 2006	437
ΙΟΥΝΙΟΣ 2006	451
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2006	466
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2006	648
ΜΑΡΤΙΟΣ 2007	670
ΙΟΥΝΙΟΣ 2007	958
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2007	918
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2007	1.231
ΜΑΡΤΙΟΣ 2008	1.221
ΙΟΥΝΙΟΣ 2008	1.304
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2008	1.087

Πίνακας 13 Συνδέσεις Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης

Σε αυτό το στάδιο εξέλιξης της αγοράς, η ΕΕΤΤ δεν πιστεύει ότι η σύνδεση σταθερής ασύρματης πρόσβασης έχει επί του παρόντος σημαντική επίπτωση στην λιανική ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο.

Υποκατάσταση Προσφοράς

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σταθερή ασύρματη πρόσβαση δεν έχει επί του παρόντος την απαιτούμενη πλήρη γεωγραφική κάλυψη προκειμένου να είναι σε θέση να εισέλθει στην αγορά και να ανταγωνιστεί της υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο ως συνέπεια μιας αύξησης του 5% έως 10% της τιμής της λιανικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο.

Επιπλέον, η ΕΕΤΤ επισημαίνει και το υψηλό, μη ανακτήσιμο κόστος (sunk costs) το οποίο θα συνόδευε την εγκατάσταση ενός νέου ευρυζωνικού δικτύου (ακόμα και σε τμήμα της Ελληνικής επικράτειας). Το εν λόγω κόστος, αυξάνει κατά σημαντικό βαθμό τους φραγμούς εισόδου για πιθανούς νεοεισερχόμενους παρόχους. Η ΕΕΤΤ θεωρεί περιορισμένη

την δυνατότητα υποκατάστασης της προσφοράς λιανικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω σταθερής ασύρματης πρόσβασης.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί η οι υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού βρόχου (DSL) και οι υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης μέσω σταθερής ασύρματης πρόσβασης δεν ανήκουν στην ίδια σχετική λιανική αγορά στο πλαίσιο της παρούσας ανάλυσης αγορών.

3.3.4 Χονδρικό επίπεδο

Ελλείπει δυνατότητας υποκατάστασης σε επίπεδο λιανικής, μεταξύ των υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού βρόχου (DSL) και των υπηρεσιών πρόσβασης καλωδιακής υποδομής, στενοζωνικής πρόσβασης, πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών, συμμετρικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο, ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών και ευρυζωνικής σταθερής ασύρματης πρόσβασης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα ανωτέρω, παρέλκει η εξέταση της δυνατότητας υποκατάστασης σε επίπεδο χονδρικής⁸⁶.

3.3.4.1 Υποκατάσταση μεταξύ Χονδρικής Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (ΑΠΤΒ) και Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης (ΧΕΠ)

Η κύρια πλατφόρμα για την παροχή χονδρικής πρόσβασης σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση στην Ελλάδα σήμερα είναι ο χάλκινος τοπικός βρόχος (ΑΠΤΒ) με την χρήση DSL τεχνολογίας. Ο ΟΤΕ είναι ο μοναδικός πάροχος χάλκινων τοπικών βρόχων στην Ελλάδα. Το δίκτυό του διαθέτει 4.865.790 ενεργές συνδέσεις τοπικής πρόσβασης με σχεδόν πλήρη κάλυψη. Η αγορά Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης (ΧΕΠ), η οποία περιλαμβάνει μη φυσική ή εικονική πρόσβαση, συμπεριλαμβανομένης της υπηρεσίας bitstream, σε σταθερή θέση αποτελεί μία αγορά κατώτερου επιπέδου αυτής της αγοράς χονδρικής ΑΠΤΒ,

⁸⁶ Σχετικά αναφέρεται ότι σύμφωνα με το επεξηγηματικό σημείωμα της Επιτροπής στη Νέα Σύσταση: “In general, the market to be analysed first is the one that is most upstream in the vertical supply chain. Taking into account the ex ante regulation imposed on that market (if any), an assessment should be made as to whether there is still SMP on a forward-looking basis on the related downstream market(s). This methodology has become known as the “modified greenfield approach. Thus the NRA should work its way along the vertical supply chain until it reaches the stage of the retail market(s). A downstream market should only be subject to direct regulation if competition on that market still exhibits SMP in the presence of wholesale regulation on the related upstream market(s)”

αφού μπορεί να «κατασκευαστεί» από την τελευταία με την προσθήκη των απαραίτητων στοιχείων. Οι συγκεκριμένες δύο αγορές χονδρικής αποτελούν αγορές ανωτέρου επιπέδου της ίδιας λιανικής αγοράς⁸⁷ (λιανική ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο).

Υποκατάσταση Ζήτησης

Η ΑΠΤΒ δίνει στους Παρόχους τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν το δίκτυο πρόσβασης πλήρους κάλυψης του Κοινοποιημένου Φορέα Εκμετάλλευσης εγκαθιστώντας εξοπλισμό στα Αστικά Κέντρα/Τοπικά Κέντρα του δικτύου του, ώστε να προσφέρουν είτε τις σχετικές λιανικές ευρυζωνικές υπηρεσίες ή/και χονδρικές υπηρεσίες σε άλλους Παρόχους. Η ΑΠΤΒ παρέχει σε αυτόν που την προμηθεύεται τον έλεγχο της σύνδεσης του τοπικού βρόχου με τον τελικό χρήστη, παρέχοντάς του κατ' αυτό τον τρόπο σχεδόν πλήρη διακριτική ευχέρεια σχετικά με τη χωρητικότητα και την ποιότητα των λιανικών υπηρεσιών που προσφέρει. Επιπλέον, εγκαθιστώντας το δικό του σχετικό εξοπλισμό (π.χ DSLAM), αυτός που προμηθεύεται την υπηρεσία ΑΠΤΒ προχωρά σε μια σημαντική επένδυση αλλά αποκτά μεγαλύτερο έλεγχο επί της γεωγραφικής κάλυψης και την ανάπτυξη των νέων λιανικών υπηρεσιών. Στην περίπτωση που ένας πάροχος δραστηριοποιηθεί στην αγορά μέσω της ΑΠΤΒ σε περίπτωση αύξησης της τιμής ΑΠΤΒ της τάξης του 5 έως 10% είναι απίθανο να υποκαταστήσει την ζήτησή του μεταβαίνοντας στην χρήση της Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης.

Υποκατάσταση Προσφοράς

Για να αποκτήσει κάποιος Πάροχος δυνατότητα προσφοράς ΧΕΠ σε όλο το δίκτυο του Κοινοποιημένου Φορέα θα πρέπει να (συν)εγκατασταθεί σε όλα του τα κέντρα, δηλαδή συνολικά σε πάνω από 2000 κέντρα. Τα στοιχεία της αγοράς δείχνουν ότι κάτι τέτοιο είναι αδύνατο στα πλαίσια της παρούσης ανάλυσης, δεδομένου ότι ο Πάροχος με τα περισσότερα σημεία παρουσίας στις 30/6/2008 είχε, έχει συνεγκατασταθεί σε 152 αστικά κέντρα, 89 εκ των οποίων βρίσκονται σε Αθήνα Θεσσαλονίκη.

Μία επιπρόσθετη δυσκολία στην προσφορά ΧΕΠ αποτελεί το γεγονός ότι, βάσει των υφιστάμενων κανονιστικών υποχρεώσεών του, ο ΟΤΕ οφείλει να παρέχει υπηρεσίες συνεγκατάστασης για την υπηρεσία ΑΠΤΒ, χωρίς να είναι υποχρεωμένος να παρέχει αντίστοιχες υπηρεσίες για άλλο εξοπλισμό των παρόχων, συμπεριλαμβανομένου και του

⁸⁷ Επεξηγηματικό Σημείωμα της Σύστασης για τις σχετικές αγορές

εξοπλισμού που απαιτείται για την παροχή υπηρεσιών backhauling. Συνεπώς, στην περίπτωση όπου πάροχος που θα πρόσφερε ΧΕΠ επιθυμούσε να προσφέρει προϊόν που να επιτρέπει πρόσβαση στα DSLAM του, θα έπρεπε ουσιαστικά να αναπαράξει το δίκτυο του ΟΤΕ σχετικά με όλα τα Κέντρα στα οποία προσφέρει τη χονδρική υπηρεσία.

Σε περίπτωση αύξησης της τιμής ΑΠΤΒ της τάξης του 5 έως 10% είναι απίθανο με τις υπάρχουσες συνθήκες της αγοράς ένας πάροχος να δραστηριοποιηθεί στην αγορά προσφέροντας ΧΕΠ μέσω ΑΠΤΒ γρήγορα και με εύλογο κόστος.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η Χονδρική Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (ΑΠΤΒ) και η Χονδρική Ευρυζωνικής Πρόσβαση (ΧΕΠ) δεν ανήκουν στην ίδια χονδρική σχετική αγορά προϊόντων.

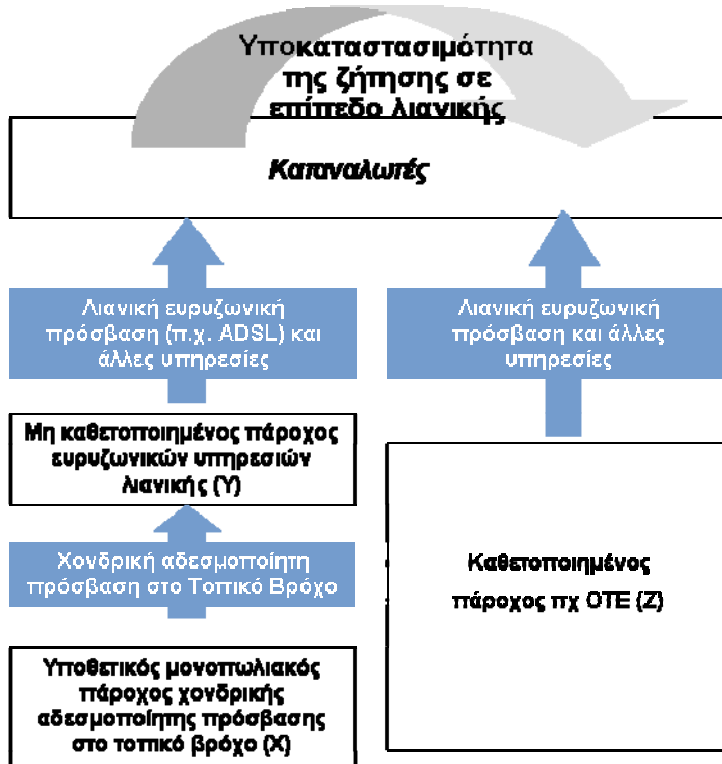
3.3.4.2 Έμμεση πίεση κατά την διαμόρφωση τιμής η οποία επιβάλλεται από τη δυνατότητα υποκατάστασης σε επίπεδο λιανικής

Η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν επιβάλλεται να συμπεριληφθούν οι αυτοπαρεχόμενοι τοπικοί βρόχοι (οι τοπικοί βρόχοι που παρέχει ο ΟΤΕ σε συνδεδεμένες οντότητες καθώς και το λιανικό τμήμα ΟΤΕ), ως αποτέλεσμα τιμολογιακής πίεσης από το επίπεδο λιανικής. Συγκεκριμένα, η ΕΕΤΤ δεν θεώρησε ότι η πίεση αυτή ασκείται, αλλά εξέτασε εάν υπάρχει η δυνατότητα τέτοιας πίεσης.

Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη ότι, ελλείψει ρυθμιστικής παρέμβασης στο παρελθόν, θα υπήρχαν λίγες (εάν υπήρχαν) «αγορές πρόσβασης» επικοινωνιών. Επιπλέον, είναι σαφές ότι ο τομέας παρουσιάζει έντονα χαρακτηριστικά διαφοροποίησης.

Η ανάλυση της ΕΕΤΤ πραγματοποιείται επί της βάσης ότι οι δύο υπηρεσίες παρέχονται από διαφορετικά μέρη, προκειμένου η ανάλυση να εξετάσει κατά πόσον η δυνατότητα να αυξήσει τις τιμές του ένας μονοπωλιακός πάροχος Χονδρικής ΑΠΤΒ σε τρίτα μέρη, θα περιοριζόταν από κάποιον άλλο πάροχο μιας λειτουργικά παρόμοιας υπηρεσίας σε κάθετα ενοποιημένο ή συνδεδεμένο λιανικό τμήμα. Η υποθετική αυτή κατάσταση είναι ένα εργαλείο ανάλυσης που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τους σκοπούς διεξαγωγής της ανάλυσης. Δεν αντανακλά ούτε την ύπαρξη ενός δεύτερου παρόχου (ο οποίος δεν είναι

καθετοποιημένος) ούτε την υπόθεση ότι ένας τέτοιος πάροχος θα εισέλθει στην αγορά εντός του χρονικού πλαισίου της παρούσας εξέτασης. Η διάρθρωση αυτή περιγράφεται στο Σχήμα 4 κατωτέρω.

Σχήμα 8 Υποκαταστασιμότητα Λιανικής Αυτόπαροχής

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι σε ένα υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο υπηρεσιών αδεσμοποίησης πρόσβασης σε τρίτα μέρη θα μπορούσε να ασκηθεί περιορισμός μέσω ανταγωνιστικής πίεσης από έναν κάθετα ενοποιημένο πάροχο λιανικών υπηρεσιών πρόσβασης (ή από μια οντότητα που παρέχει υπηρεσίες πρόσβασης σε μια συνδεδεμένη οντότητα). Μια αύξηση στην τιμή της υπηρεσίας χονδρικής αδεσμοποίησης πρόσβασης θα μπορούσε να μεταφραστεί σε μια αύξηση στην τιμή των λιανικών υπηρεσιών που παρέχονται με τη χρήση του εν λόγω χονδρικού προϊόντος. Εάν συνέβαινε κάτι τέτοιο, οι οντότητες που θα αποκτούσαν υπηρεσίες χονδρικής αδεσμοποίησης πρόσβασης για να παρέχουν λιανικές υπηρεσίες ενδεχομένως θα είχαν απώλεια πελατών από έναν καθετοποιημένο πάροχο λιανικών υπηρεσιών. Υπό αυτές τις συνθήκες, και ο υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος χονδρικών υπηρεσιών αδεσμοποίησης πρόσβασης θα είχε μείωση πωλήσεων (λόγω των απωλειών των λιανικών υπηρεσιών

κατωτέρου σταδίου που χρησιμοποιούν τη χονδρική υπηρεσία) από τον κάθετα ενοποιημένο πάροχο.

Επομένως, η ΕΕΤΤ υιοθετεί την άποψη ότι, αναφορικά με τις υποκαταστάσιμες λιανικές υπηρεσίες, φαίνεται να υπάρχει επαρκής τιμολογιακή πίεση από το λιανικό επίπεδο που να δικαιολογεί την ένταξη των αυτο-παρεχόμενων συνδέσεων τοπικής πρόσβασης στη σχετική αγορά χονδρικής.

3.3.5 Η σχετική γεωγραφική αγορά

Μια σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι εν λόγω επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην παροχή και προμήθεια υπηρεσιών για τις οποίες οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και οι οποίες δύναται να διακριθούν από γειτονικές περιοχές, διότι οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι ουσιωδώς διαφορετικές στις περιοχές αυτές.

Όπως αναλύεται στο κείμενο Κοινής Θέσης των Ευρωπαϊκών Ρυθμιστών⁸⁸, οι ΕΡΑ θα πρέπει να εξετάσουν συγκεκριμένα κριτήρια με σκοπό να διαπιστώσουν εάν οι συνθήκες ανταγωνισμού δικαιολογούν τον ορισμό μιας αγοράς σε Εθνικό επίπεδο. Τα κριτήρια που εξετάζονται για να διαπιστωθεί εάν οι συνθήκες της αγοράς είναι επαρκώς ομοιογενείς περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Φραγμούς εισόδου
- Αριθμός προμηθευτών
- Κατανομή μεριδίων αγοράς
- Τιμολόγηση και διαφορές επί των τιμών

Στην περίπτωση της Χονδρικής ΑΠΤΒ, οι φραγμοί εισόδου είναι υψηλοί και η είσοδος στην αγορά ακόμα και σε τοπικό επίπεδο απαιτεί ανάπτυξη δικτύου πρόσβασης παρόμοιου με αυτό του ΟΤΕ. Οι πάροχοι δεν μπορούν να επωφεληθούν από οικονομίες κλίμακας ενώ τα μη ανακτήσιμα κόστη που απαιτούνται καθιστούν το εγχείρημα απαγορευτικό.

---

⁸⁸ ERG 08 (20) ERG draft Common Position on Geographic Aspects of Market Analysis (definition and remedies)

Παράλληλα, ο ΟΤΕ αποτελεί ουσιαστικά το μοναδικό πάροχο Χονδρικής ΑΠΤΒ. Επομένως, ο ΟΤΕ κατέχει μερίδιο 100% στη σχετική αγορά.

Με βάση τα ανωτέρω, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για την Χονδρική ΑΠΤΒ είναι εθνική και συνίσταται στην Ελληνική Επικράτεια. Η άποψη αυτή βασίζεται πρωτίστως στο γεγονός ότι ο ΟΤΕ προσφέρει τις υπηρεσίες του που περιλαμβάνονται στην εν λόγω σχετική αγορά σε εθνικό επίπεδο υπό τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις. Εφόσον άλλες υπηρεσίες προσφέρονται ή δύνανται να προσφερθούν από άλλους παρόχους σε μη εθνικό επίπεδο, οι υπηρεσίες αυτές θα ανταγωνίζονται τις υπηρεσίες του ΟΤΕ που παρέχονται σε εθνικό επίπεδο.

Συμπέρασμα

Με βάση την ανωτέρω ανάλυση, η ΕΕΤΤ εξετάζοντας την αγορά υπ' αριθ. 4 της Νέας Σύστασης, θεωρεί ότι η σχετική αγορά προϊόντος / υπηρεσίας είναι η χονδρική αγορά αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο και υποβρόχο και τις συναφείς ευκολίες για το σκοπό παροχής ευρυζωνικών και φωνητικών υπηρεσιών. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σχετική γεωγραφική αγορά συνίσταται στην Ελληνική Επικράτεια.

3.3.6 Γενικά Συμπεράσματα

Η ΕΕΤΤ εξέτασε τις κατωτέρω σταδίου λιανικές υπηρεσίες που καθοδηγούν τη ζήτηση για Χονδρική Πρόσβαση σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση. Βάσει αυτού, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι αφενός οι υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και αφετέρου οι υπηρεσίες πρόσβασης καλωδιακής υποδομής, οι υπηρεσίες στενοζωνικής πρόσβασης, οι υπηρεσίες πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών, οι υπηρεσίες συμμετρικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο, οι υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών και οι υπηρεσίες ευρυζωνικής σταθερής ασύρματης πρόσβασης δεν εμπίπτουν στην ίδια σχετική αγορά.

Στη συνέχεια η ΕΕΤΤ εξέτασε το βαθμό στο οποίο Χονδρική ΑΠΤΒ και η Χονδρική Ευρυζωνικής Πρόσβαση (ΧΕΠ) εμπίπτουν στην ίδια χονδρική σχετική αγορά προϊόντων. Η ΕΕΤΤ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει δυνατότητα υποκατάστασης και δεν εμπίπτουν στην ίδια χονδρική σχετική αγορά προϊόντων.

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

Τέλος, η ΕΕΤΤ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει μια ενιαία εθνική αγορά για υπηρεσίες Χονδρικής ΑΠΤΒ.

ΕΕΤΤ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

3.3.7 Ερωτήσεις Διαβούλευσης Σχετικά Με τον Ορισμό Αγοράς

Παρακαλούμε να απαντήσετε αναλυτικά και τεκμηριωμένα στις κάτωθι ερωτήσεις:

Ερώτηση 1

Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ αναφορικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς προϊόντος/ υπηρεσίας;

Ερώτηση 2

Συμφωνείτε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες Χονδρικής ΑΠΤΒ είναι η Ελληνική Επικράτεια;

3.4 Ανάλυση Αγοράς Χονδρικής Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου (ΑΠΤΒ)

3.4.1 Ιστορικό

Έχοντας ήδη ορίσει τη σχετική αγορά Χονδρικής ΑΠΤΒ στην Ελλάδα, η ΕΕΤΤ υποχρεούται να διεξάγει ανάλυση σχετικά με το εάν η εν λόγω αγορά είναι επαρκώς ανταγωνιστική και συγκεκριμένα εάν κάποια επιχείρηση ή επιχειρήσεις κατέχουν ΣΙΑ στη σχετική αγορά. Στο σημείο 27 του Προοιμίου της Οδηγίας Πλαίσιο ορίζεται ότι μια σχετική αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική “όταν υπάρχουν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις με σημαντική ισχύ στην αγορά”. Το Άρθρο 14 της Οδηγίας Πλαίσιο, το οποίο αντανakλά την υπάρχουσα νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του Πρωτοδικείου και το οποίο μεταφέρεται αυτούσιο στην παράγραφο 1 του άρθρου 35 του Νόμου, ορίζει ότι:

“Μια επιχείρηση θεωρείται ότι κατέχει σημαντική ισχύ στην αγορά εφόσον, είτε ατομικά είτε σε συνεργασία με άλλες επιχειρήσεις, ευρίσκεται σε θέση ισοδύναμη προς δεσπόζουσα θέση, ήτοι σε θέση οικονομικής ισχύος που της επιτρέπει να συμπεριφέρεται, σε σημαντικό βαθμό, ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές, τους πελάτες και, τελικά, τους καταναλωτές”.

Επιπλέον, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της ως άνω διάταξης, στις περιπτώσεις εκείνες όπου μια επιχείρηση έχει σημαντική ισχύ σε μια συγκεκριμένη αγορά, δύναται να θεωρηθεί ως έχουσα σημαντική ισχύ σε μια στενά συνδεδεμένη αγορά, εάν οι δεσμοί μεταξύ των δύο αγορών είναι τέτοιοι ώστε να είναι δυνατή η επέκταση της ισχύος της επιχείρησης στην συνδεδεμένη αγορά και άρα η ενίσχυση της δύναμης στην αγορά.⁸⁹

Σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφος 1 του Νόμου και την Οδηγία Πλαίσιο η ΕΕΤΤ υποχρεούται να εκτιμήσει τη ΣΙΑ σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Κοινοτικό δίκαιο και να λάβει υπόψη «στο μέγιστο δυνατό βαθμό» τις Κατευθυντήριες Γραμμές.⁹⁰ Τα κριτήρια τα οποία θα πρέπει να ερευνηθεί εάν πληρούνται προκειμένου να εξεταστεί η ύπαρξη ΣΙΑ σε σχέση με την παροχή χονδρικής αδεσμοποίητης πρόσβασης σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους αναλύονται κατωτέρω, και περιλαμβάνουν τα εξής:

⁸⁹ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 14(3).

⁹⁰ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 16(1).

- Τα μερίδια αγοράς του ΟΤΕ τόσο σε σχέση με άλλα μέρη που δραστηριοποιούνται στην αγορά όσο και εν όψει της εξέλιξης της αγοράς,
- Την πιθανότητα δυνητικού ανταγωνισμού, ικανού να ασκήσει πίεση στον ΟΤΕ, ιδίως εν όψει των φραγμών εισόδου και ανάπτυξης της αγοράς,
- Την ύπαρξη ή μη αντισταθμιστικής αγοραστικής δύναμης προερχόμενη από πελάτες χονδρικής, και
- Τα περιστατικά αντι-ανταγωνιστικής συμπεριφοράς του ΟΤΕ σε σχέση με την παροχή τοπικών βρόχων στους ανταγωνιστές του.

3.4.2 Μερίδια Αγοράς

Σύμφωνα με στοιχεία που έχει στην κατοχή της η ΕΕΤΤ, ο ΟΤΕ είναι επί του παρόντος ο μοναδικός χονδρικός πάροχος μεταλλικών (χάλκινων) τοπικών βρόχων και υποβρόχων. Επομένως, ο ΟΤΕ κατέχει μερίδιο 100% στη σχετική αγορά.

Όπως αναφέρθηκε στον ορισμό της αγοράς, υπάρχει μόνο ένας περιορισμένος αριθμός συνδέσεων τοπικής ασύρματης πρόσβασης και οπτικής ίνας που παρέχεται για πρόσβαση.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η επίδραση των συνδέσεων Χονδρικής (Φυσική) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση μέσω καλωδίων οπτικών ινών είναι, προς το παρόν, ελάχιστη και είναι απίθανο να εξελιχθεί σημαντικά κατά τη διάρκεια της παρούσας εξέτασης. Σε κάθε περίπτωση η ΕΕΤΤ θα παρακολουθεί την εξέλιξη της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών, ώστε να εντοπίσει σημαντικές και απρόβλεπτες αλλαγές. Σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο η ΕΕΤΤ ενδέχεται να χρειαστεί να πραγματοποιήσει μια νέα ανάλυση αγοράς.

Οι Κατευθυντήριες Γραμμές ορίζουν ότι, σύμφωνα με πάγια νομολογία, μεγάλα μερίδια αγοράς τα οποία υπερβαίνουν το 50% της σχετικής αγοράς αποτελούν ένδειξη της ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης,⁹¹ εκτός από εξαιρετικές περιστάσεις. Ωστόσο οι Κατευθυντήριες Γραμμές ορίζουν επίσης ότι η ύπαρξη ΣΙΑ δεν μπορεί να θεμελιωθεί μόνο στη βάση μεγάλων μεριδίων στην αγορά, με αποτέλεσμα οι Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές

⁹¹ Κατευθυντήριες Γραμμές για τη ΣΙΑ, Παράγραφος 75.

(ΕΡΑ) να καλούνται να προβούν σε εκτενή ανάλυση των οικονομικών χαρακτηριστικών της σχετικής αγοράς πριν καταλήξουν σε κάποιο συμπέρασμα σχετικά με την ύπαρξη ΣΙΑ.⁹²

3.4.3 Πιθανός Ανταγωνισμός και Φραγμοί Εισόδου και Ανάπτυξης

Ο Πίνακας 1 παρουσιάζει την ιστορική εξέλιξη της παροχής πλήρους και μεριζόμενης αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο σε σύγκριση με τον αριθμό ενεργών γραμμών PSTN/ ISDN, κατά την περίοδο από 30 Ιουνίου 2002 έως 30 Ιουνίου 2008:

	Πλήρως Αποδεσμοποιημένες Γραμμές	Γραμμές Μεριζόμενης Πρόσβασης	PSTN+ISDN Ενεργές Γραμμές (ΟΤΕ)
30.6.2002	93	0	5.807.000
31.12.2002	171	0	5.768.000
30.6.2003	359	0	5.701.000
31.12.2003	650	5	5.660.000
30.6.2004	932	160	5.627.000
31.12.2004	1.787	928	5.615.000
30.6.2005	3.823	1.405	5.562.000
31.12.2005	5.018	1.866	5.513.000
30.6.2006	6.836	4.144	5.421.000
31.12.2006	12.176	7.328	5.382.000
30.6.2007	80.056	15.322	5.305.500
31.12.2007	232.582	41.509	5.095.000
30.6.2008	411.893	53.440	4.873.000

Πίνακας 14 Ιστορική Εξέλιξη Τοπικών Βρόχων

Όπως καθίσταται σαφές από τον ανωτέρω πίνακα, ο αριθμός των γραμμών πλήρους και μεριζόμενης αδεσμοποίητης πρόσβασης παραμένει ακόμα ένα σχετικά μικρό ποσοστό των ενεργών γραμμών PSTN και ISDN παρά το γεγονός ότι η χονδρική αδεσμοποίητη πρόσβαση (συμπεριλαμβανομένης της μεριζόμενης πρόσβασης) σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους επιβλήθηκε ως υποχρέωση από το έτος 2000, βάσει του Κανονισμού 2887/2000 της ΕΕ.

Ακόμη και για την περίπτωση όπου τα μερίδια αγοράς είναι 100%, όπως συμβαίνει στην περίπτωση του ΟΤΕ, δύναται να υφίστανται κάποιοι ανταγωνιστικοί περιορισμοί, εάν είναι εφικτό να πραγματοποιηθεί σημαντική είσοδος στην αγορά. Η απειλή εισόδου στην

⁹² Κατευθυντήριες Γραμμές για τη ΣΙΑ, Παράγραφος 78.

αγορά, είτε μακροπρόθεσμα είτε για ένα σύντομο χρονικό διάστημα, είναι ένας από τους βασικούς ανταγωνιστικούς περιορισμούς των κοινοποιημένων φορέων εκμετάλλευσης, τουλάχιστον όπου η είσοδος αυτή είναι πιθανή (και όχι υποθετική), έγκαιρη και ουσιαστική. Η απειλή εισόδου μειώνεται όταν υπάρχουν σημαντικοί φραγμοί εισόδου.

Η EETT θεωρεί ότι η είσοδος στη σχετική αγορά στην Ελλάδα για την Χονδρική ΑΠΤΒ θα απαιτούσε πολύ μεγάλες επένδψεις, πρωτίστως με τη μορφή μη ανακτήσιμου κόστους. Αυτά τα σημαντικά μη ανακτήσιμα κόστη, όταν συνδυάζονται με οικονομίες κλίμακος και τη φυσική πυκνότητα που χαρακτηρίζουν τα νέα δίκτυα τοπικής πρόσβασης, αυξάνουν σημαντικά τους φραγμούς εισόδου για μια επιχείρηση που εξετάζει τη δυνατότητα κατασκευής νέου δικτύου τοπικής πρόσβασης. Επομένως, η EETT υιοθετεί την άποψη ότι ρεαλιστικά υπάρχει μικρή πιθανότητα δημιουργίας νέου σταθερού δικτύου για την παροχή υπηρεσιών τοπικής πρόσβασης, τουλάχιστον κατά τη διάρκεια της παρούσας εξέτασης.

Επιπλέον, η EETT δεν αναμένει ότι μεσοπρόθεσμα η σχετική αγορά θα καταστεί υποκείμενο ανταγωνιστικών πιέσεων μέσω της χρήσης κάποιας εναλλακτικής πλατφόρμας (π.χ. δορυφόροι, καλωδιακή τηλεόραση, ασύρματες υπηρεσίες που χρησιμοποιούν μη αδειοδοτημένες συχνότητες, πλατφόρμες ασύρματων κινητών ή γραμμών ενέργειας), δεδομένης της ασυμμετρίας ανάμεσα στη θέση του ιστορικού φορέα εκμετάλλευσης και των νεοεισερχόμενων παρόχων. Ενώ είναι πιθανή κάποια εξέλιξη μεσοπρόθεσμα στην ανάπτυξη κάποιων από αυτές τις πλατφόρμες, ο βαθμός της εξέλιξης είναι πολύ αβέβαιος και στην παρούσα φάση δεν μπορεί να στηριχθεί σε αυτή η δημιουργία επαρκούς ανταγωνισμού στον τοπικό βρόχο.

Επιπλέον, ο κοινοποιημένος φορέας εκμετάλλευσης ΟΤΕ είναι επίσης πιθανό να έχει πλεονεκτήματα αναφορικά με το κόστος σε σχέση με τους νεοεισερχόμενους (ακόμη και όταν πραγματοποιούνται οι ίδιες επενδύσεις), καθώς ο κοινοποιημένος φορέας εκμετάλλευσης είναι πιθανό λόγω της υφιστάμενης υποδομής και της μεγάλης πελατειακής βάσης να έχει μεγαλύτερες ευκαιρίες οικονομιών σκοπού προκειμένου να αξιοποιήσει τις νέες επενδύσεις σε ευρυζωνικές υποδομές, οι οποίες δεν είναι απαραίτητο να υφίστανται για τους νεοεισερχόμενους. Επιπλέον, ο ΟΤΕ έχει ευκολότερη πρόσβαση σε πιθανούς πελάτες λιανικής για τις νέες υπηρεσίες κατωτέρων σταδίων βάσει της χρήσης μεταλλικών βρόχων. Αυτοί οι σημαντικοί παράγοντες και άλλες διαφορές όπως το επίπεδο κινδύνου που αναλαμβάνεται, από τους νεοεισερχόμενους παρόχους, σημαίνουν ότι θα απαιτείται

μεγαλύτερη απόδοση της επένδυσης για αυτούς. Επομένως, οι παράγοντες αυτοί, καθένας χωριστά και κυρίως σωρευτικά, συνιστούν σημαντικό φραγμό εισόδου.

Η ΕΕΤΤ δεν γνωρίζει κάποιον νεοεισερχόμενο ο οποίος σκοπεύει να κατασκευάσει ένα νέο σταθερό χάλκινο δίκτυο πρόσβασης το οποίο θα έχει τη δυνατότητα να υποκαταστήσει το σύνολο ή τμήμα του δικτύου του ΟΤΕ (και το οποίο θα έχει τη δυνατότητα να παρέχει τις υπηρεσίες αυτές).

3.4.4 Απουσία Αντισταθμιστικής Αγοραστικής Ισχύος

Εάν ένας πάροχος ακολουθεί στην αγορά πρακτικές οι οποίες είναι πιθανόν καταχρηστικές, οι πελάτες δύνανται θεωρητικά να ασκήσουν αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ. Όταν οι αγοραστές είναι μεγάλοι και ισχυροί, μπορούν να αντιδράσουν αποτελεσματικά σε μια απόπειρα αύξησης των τιμών από τους προμηθευτές. Η ΕΕΤΤ εξέτασε την πιθανότητα και/ ή την ύπαρξη τέτοιας αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος στην αγορά, καθώς η ύπαρξη αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος συνιστά συχνά έναν σημαντικό σχετικό παράγοντα στις αγορές χονδρικής.

Σημειώνεται ωστόσο, ότι η αντισταθμιστική αγοραστική ισχύς δύναται να υφίσταται μόνο όταν μεγάλοι πελάτες χονδρικής έχουν τη δυνατότητα (εντός εύλογου χρονικού πλαισίου) να στραφούν σε αξιόπιστες εναλλακτικές (π.χ. να μην αγοράσουν ή να αλλάξουν πάροχο) συνεπεία μιας αύξησης των τιμών ή μιας επαπειλούμενης αύξησης τιμών. Η ΕΕΤΤ κατά τον πρώτο γύρο ανάλυσης της εν λόγω αγοράς κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ένας αγοραστής χονδρικής αδεσμοποίητης πρόσβασης δεν είχε αξιόπιστες εναλλακτικές όσον αφορά τις υπηρεσίες που παρέχονται από τον ΟΤΕ και ότι συνακόλουθα δεν υφίσταται αγοραστής που μπορεί να ασκήσει αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ η οποία θα μπορούσε να αντισταθμίσει την τεράστια ισχύ του ΟΤΕ στη σχετική αγορά εντός των χρονικών πλαισίων της εξέτασής της. Στα πλαίσια της παρούσας ανάλυσης η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η ως άνω διαπίστωση εξακολουθεί να ισχύει.

3.4.5 Πρακτικές που βλάπτουν τον Ανταγωνισμό

Μία σημαντική ένδειξη της ύπαρξης ΣΙΑ είναι η ικανότητα ενός παρόχου να υιοθετεί πρακτικές που βλάπτουν τον ανταγωνισμό. Επιπλέον, η ύπαρξη των πρακτικών αυτών που βλάπτουν τον ανταγωνισμό ενισχύει την άποψη ότι η *ex ante* ρύθμιση είναι αναγκαία

προκειμένου να ξεπεραστεί η έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού, εάν υποθεθεί ότι ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός θα μπορούσε άλλως να περιορίσει τη συμπεριφορά στην αγορά του παρόχου με ΣΙΑ. Από την άποψη αυτή, σειρά ακροάσεων που έχουν διενεργηθεί από την ΕΕΤΤ στο χρονικό διάστημα μεταξύ του πρώτου γύρου ανάλυσης αγορών και της παρούσας εξέτασης, αναδεικνύουν ότι η εταιρεία ΟΤΕ ΑΕ εξακολουθεί όχι μόνο να έχει τη δυνατότητα, αλλά και να αναπτύσσει περιοριστικές του ανταγωνισμού πρακτικές στη σχετική αγορά.

Στα πλαίσια του πρώτου γύρου ανάλυσης της παρούσας αγοράς είχε διαπιστωθεί ότι, παρά την ύπαρξη μιας σειράς προηγούμενων Αποφάσεων της ΕΕΤΤ που εγκρίνουν τα κοστολογικά μοντέλα που πρέπει να εφαρμοστούν για την παροχή τοπικών βρόχων και συναφών ευκολιών,⁹³ την ύπαρξη Προσφορών Αναφοράς για πλήρως αδεσμοποίητη και μεριζόμενη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο, μέτρων ελέγχου τιμών για τις συναφείς ευκολίες, ο ΟΤΕ έχει κληθεί σε δύο εκτενείς ακροάσεις σχετικά με την πρακτική του που βλάπτει τον ανταγωνισμό σε σχέση με την παροχή τοπικών βρόχων σε ανταγωνιστές του. Και στις δύο αυτές υποθέσεις, επιβλήθηκαν στον ΟΤΕ σημαντικά διοικητικά πρόστιμα για την αντι-ανταγωνιστική πρακτική του.

Στο διάστημα που ακολούθησε τον πρώτο γύρο ανάλυσης και παρά τη κανονιστική παρέμβαση της ΕΕΤΤ στη σχετική αγορά αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο και υποβρόχο με την επιβολή σειράς ρυθμιστικών υποχρεώσεων οι οποίες περαιτέρω εξειδικεύονται και εκτενώς αναλύονται στην εγκριθείσα νέα Προσφορά Αναφοράς ΑΠΤΒ, όπως ισχύει τροποποιηθείσα, η ΕΕΤΤ τόσο αυτεπαγγέλτως, κατόπιν σειράς παραπόνων / αναφορών, όσο και κατόπιν συγκεκριμένων καταγγελιών τηλεπικοινωνιακών παρόχων, διαπίστωσε σειρά παραβάσεων εκ μέρους του ΟΤΕ των υποχρεώσεών του στην αγορά ΑΠΤΒ, οι οποίες παράλληλα, σε κάποιες περιπτώσεις συνιστούσαν και καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης του στη σχετική αγορά αδεσμοποίητης πρόσβασης στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο, για τις οποίες και επέβαλε αυστηρές διοικητικές κυρώσεις. Πιο συγκεκριμένα:

---

⁹³ Βλ. ανάλυση στην Ενότητα 2.4.4

- vi. Με την απόφαση 447/092/2007, επεβλήθη στην εταιρεία ΟΤΕ πρόστιμο ύψους 1.250.000 Ευρώ για μη συμμόρφωση της απόφαση Προσωρινών Μέτρων της EETT⁹⁴, η οποία επέβαλε την ολοκλήρωση σχετικών ενεργειών της ΟΤΕ ΑΕ αναφορικά με τη λειτουργικότητα κα την ενημέρωση του πληροφοριακού συστήματος W-CRM της ίδιας. Η εταιρεία ΟΤΕ δεν προέβη στις σχετικές ενέργειες εντός της ταχθείσας προθεσμίας.
- vii. Με την Απόφαση 455/75/2007 επεβλήθη πρόστιμο ύψους 3.014.000 Ευρώ στην εταιρεία ΟΤΕ για μη συμμόρφωσή της απόφαση Προσωρινών Μέτρων⁹⁵, η οποία ελήφθη κατόπιν μεγάλου αριθμού επιστολών και καταγγελιών των εταιρειών TELLAS, FORTHNET, VIVODI, TELEDOME, για διαπιστωμένες καθυστερήσεις παράδοσης βρόχων και άρσης βλαβών.
- viii. Με την Απόφαση 497/098/03-10-2008, επεβλήθη πρόστιμο ύψους 10.990.000 Ευρώ στην εταιρεία ΟΤΕ, για μη συμμόρφωση της με Απόφαση Προσωρινών Μέτρων⁹⁶, η οποία της επέβαλε να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις της για την παροχή ΑΠΤΒ και να παραδώσει τους ήδη εκπρόθεσμους βρόχους, τα συνδετικά καλώδια και τα φρεάτια υποδοχής παρόχων.
- ix. Περαιτέρω, αναφορικά με ακρόαση που έλαβε χώρα το 2007, κατόπιν έγγραφης καταγγελίας τηλεπικοινωνιακού παρόχου και η οποία αφορούσε το ζήτημα της επαύξησης ζευγών από την εταιρεία ΟΤΕ ΑΕ προς την καταγγέλλουσα, η EETT με την με αριθμό 491/51/25-7-2008 Απόφασή της⁹⁷ έκρινε ότι ο ΟΤΕ:
- α: παραβίασε το άρθρο 44 του ν. 3431/2006 και την απορρέουσα από την απόφαση της EETT ΑΠ 388/012/30-5-2006 υποχρέωσή του για παροχή πρόσβασης και συναφών ευκολιών υπό όρους εύλογου και έγκαιρου χαρακτήρα, παρουσιάζοντας αντικειμενικά αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στην παράδοση των αιτηθέντων ζευγών, χωρίς επαρκή αιτιολογία, καθυστερήσεις ικανές να παράγουν αποτελέσματα ίδια ή αντίστοιχα με εκείνα που θα είχε μία σαφής από μέρους του άρνηση ικανοποίησης των αιτημάτων αυτών, και

---

94 με ΑΡ.ΑΠ. 432/165/2007

95 ΑΡ.ΑΠ. 439/041/07-06-2007

96 ΑΡ.ΑΠ. 455/71/2007

97 «Λήψη Απόφασης επί της από 24 Μαΐου 2007 ακρόασης κατά της εταιρείας «Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος Α.Ε. (ΟΤΕ Α.Ε.)» με αντικείμενο τη νομική διερεύνηση της από 14.2.2007 έγγραφης καταγγελίας της εταιρείας «TELLAS Ανώνυμη Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών» με αριθ. πρωτ. EETT 8600/14-2-2007 και των εκεί αποδιδόμενων στον ΟΤΕ παραβάσεων διατάξεων της κείμενης τηλεπικοινωνιακής νομοθεσίας και της νομοθεσίας περί ελεύθερου ανταγωνισμού»

β: παραβίασε το άρθρο 2^α του ν. 703/1977, δυνάμει του οποίου απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, της σχέσης οικονομικής εξάρτησης, στην οποία βρίσκεται προς αυτήν ή αυτές, μία επιχείρηση, η οποία κατέχει θέση πελάτη ή προμηθευτή, ακόμη και ως προς ένα ορισμένο είδος προϊόντων ή υπηρεσιών και δεν διαθέτει ισοδύναμη εναλλακτική λύση, ως εν προκειμένω συμβαίνει με την σχέση Ο.Τ.Ε. και TELLAS. Ειδικότερα έκρινε ότι:

- η πρόσβαση στην εν λόγω διευκόλυνση (επαυξήσεις ζευγών) υπήρξε απαραίτητη για την TELLAS, αφού δεν διέθετε άλλο ισοδύναμο ή εναλλακτικό τρόπο για να παράσχει τις υπηρεσίες της προς τους καταναλωτές.
- ο ΟΤΕ δεν παρουσίασε κάποια πραγματική αντικειμενική αιτιολογία για την άρνηση της πρόσβασης και συνεπώς ήταν σε θέση να παράσχει τα ζεύγη προς την TELLAS
- με την άρνηση του ΟΤΕ παρακωλύθηκε η εισαγωγή μίας νέας καινοτόμου υπηρεσίας στην αγορά των τηλεπικοινωνιών (TELLAS ZISTO -double play).
- η TELLAS ουδέποτε αρνήθηκε να καταβάλει το κόστος για τις αιτηθείσες υπηρεσίες.

Σύμφωνα με την απόφαση της ΕΕΤΤ, η υπό εξέταση συμπεριφορά του ΟΤΕ, είχε ως αποτέλεσμα να παρακωλύεται η εισαγωγή του νέου προϊόντος στην αγορά, “TELLAS ZISTO” στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας, και κατά συνέπεια να υπονομευθούν τα οφέλη που θα αποκόμιζαν οι τελικοί χρήστες, δηλαδή οι καταναλωτές. Για τις ως άνω παραβάσεις επέβαλε πρόστιμο **9.000.000 ευρώ** (€ 1.000.000,00 για τις παραβιάσεις της τηλεπικοινωνιακής νομοθεσίας και € 8.000.000,00 για τις παραβιάσεις της νομοθεσίας περί ελεύθερου ανταγωνισμού)

- x. Παράλληλα εκκρεμεί η έκδοση απόφασης αναφορικά με ακρόαση της εταιρείας ΟΤΕ ΑΕ που έλαβε χώρα το 2007⁹⁸ σχετικά με ενδεχόμενες παραβιάσεις αφενός των υποχρεώσεων της για Αδεσμοποίητη Πρόσβαση στον Τοπικό Βρόχο και τις συναφείς εγκαταστάσεις (ιδίως αναφορικά με την υλοποίηση αιτημάτων φυσικής συνεγκατάστασης) τις οποίες φέρει ως Οργανισμός με Σημαντική Ισχύ στην σχετική αγορά, καθώς και αφετέρου των διατάξεων του δικαίου του ανταγωνισμού.

⁹⁸ 14-2-2007

Εξάλλου, το Σεπτέμβριο του 2008, κατόπιν Απόφασης της ΕΕΤΤ⁹⁹, κινήθηκε αυτεπαγγέλτως και σε συνέχεια επιστολών τηλεπικοινωνιακού παρόχους, διαδικασία ακρόασης κατά της εταιρείας ΟΤΕ ΑΕ με αντικείμενο τη νομική διερεύνηση της παραβίασης της Απόφασης της ΕΕΤΤ ΑΠ 429/015/4-4-2007 «Έγκριση Προσφοράς Αναφοράς ΟΤΕ 2007 για την Αδεσμοποίητη Πρόσβαση στον Τοπικό Βρόχο και τις συναφείς ευκολίες, σε εφαρμογή της ΑΠ ΕΕΤΤ 388/012/2006 (ΦΕΚ 932/Β/2006)» ΦΕΚ 620/Β/25-4-2007, Παράρτημα 14, παρ.3.2.4., καθώς και εν γένει της κείμενης τηλεπικοινωνιακής νομοθεσίας και της νομοθεσίας περί ελεύθερου ανταγωνισμού από την εταιρεία «Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος (ΟΤΕ Α.Ε.).

3.4.6 Συμπεράσματα

Τα στοιχεία της εξέτασης της αγοράς από την ΕΕΤΤ οδηγούν στο αρχικό συμπέρασμα ότι η σχετική αγορά Χονδρικής ΑΠΤΒ δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική. Επομένως, η ΕΕΤΤ υιοθετεί την άποψη ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να οριστεί ως έχων ΣΙΑ στη σχετική αγορά. Οι κρίσιμοι παράγοντες που οδήγησαν την ΕΕΤΤ στα συμπεράσματα αυτά είναι οι εξής:

4. Ο ΟΤΕ παρέχει το 100% της σχετικής αγοράς Χονδρικής ΑΠΤΒ (στοιχεία 31/08/2008). Όσον αφορά το μελλοντικό ανταγωνισμό, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι υπάρχει μικρή πιθανότητα άσκησης σημαντικής ανταγωνιστικής πίεσης στον ΟΤΕ από ένα εναλλακτικό μεταλλικό δίκτυο τοπικής πρόσβασης, ανεξαρτήτως της χρησιμοποιούμενης τεχνολογίας, στα χρονικά πλαίσια της παρούσας εξέτασης.
5. Επιπλέον, η ΕΕΤΤ δεν αναμένει ότι μεσοπρόθεσμα θα υπάρξουν ανταγωνιστικές πιέσεις στην αγορά από τη χρήση κάποιας παρόμοιας πλατφόρμας (π.χ. δορυφόρος, καλωδιακή τηλεόραση, ασύρματες υπηρεσίες που χρησιμοποιούν μη αδειοδοτημένες συχνότητες, πλατφόρμες ασύρματων κινητών ή γραμμών ενέργειας), ιδίως δεδομένης της ασυμμετρίας ανάμεσα στη θέση του ΟΤΕ και των νεοεισερχόμενων παρόχων.

---

99 ΑΠ ΕΕΤΤ 494/100/10-9-2008 «Κλήση σε Ακρόαση των εταιρειών «Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος (ΟΤΕ Α.Ε.)» και «On Telecoms Ανώνυμη Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών Α.Ε.» με αντικείμενο τη νομική διερεύνηση της παραβίασης της Απόφασης της ΕΕΤΤ ΑΠ 429/015/4-4-2007 «Έγκριση Προσφοράς Αναφοράς ΟΤΕ 2007 για την Αδεσμοποίητη Πρόσβαση στον Τοπικό Βρόχο και τις συναφείς ευκολίες, σε εφαρμογή της ΑΠ ΕΕΤΤ 388/012/2006 (ΦΕΚ 932/Β/2006)» ΦΕΚ 620/Β/25-4-2007, Παράρτημα 14, παρ.3.2.4., καθώς και εν γένει της κείμενης τηλεπικοινωνιακής νομοθεσίας και της νομοθεσίας περί ελεύθερου ανταγωνισμού από την εταιρεία «Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος (ΟΤΕ Α.Ε.)»

6. Η δομή της αγοράς Χονδρικής ΑΠΤΒ δίνει τη δυνατότητα στον ΟΤΕ να χρεώνει τιμές μεγαλύτερες αυτών του ανταγωνιστικού επιπέδου εφόσον η αγορά μείνει αρρυθμιστη καθώς και να περιορίζει τη διαθεσιμότητα των τοπικών βρόχων μέσω στρατηγικών καθυστέρησης και μη παροχής πληροφοριών. Τα ζητήματα που σχετίζονται με οικονομίες κλίμακος και σκοπού, η ενίσχυση αγορών κατωτέρων σταδίων μέσω της ισχύος στην αγορά που προκύπτει από ευκολίες (ιστορικές ή νέες), η πληρότητα του δικτύου του ΟΤΕ και η ασυναγώνιστη πρόσβαση στους πελάτες περιορίζουν σημαντικά τη βιωσιμότητα της αυτό-παροχής από τους νεοεισερχόμενους.

ΕΕΤΤ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

3.4.7 Ερωτήσεις Διαβούλευσης Σχετικά Με την Ανάλυση Αγοράς

Παρακαλούμε να απαντήσετε αναλυτικά και τεκμηριωμένα στις κάτωθι ερωτήσεις:

Ερώτηση 1

Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση της αγοράς;

Ερώτηση 2

Υπάρχουν επιπλέον προβλήματα ανταγωνισμού τα οποία θεωρείται ότι θα πρέπει να εξετάσει η ΕΕΤΤ;

3.5 Κανονιστικές Υποχρεώσεις

3.5.1 Η Αδεσμοποίηση του Τοπικού Βρόχου

Πριν ενταχθεί στη λίστα των υποψήφιων αγορών της *Σύστασης για τις Σχετικές Αγορές* της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η υποχρέωση της παροχής αδεσμοποίητης πρόσβασης (συμπεριλαμβανομένης της μεριζόμενης πρόσβασης) σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους είχε επιβληθεί ήδη από το έτος 2000, δυνάμει του Κανονισμού 2887/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο. Η επιβολή της πρόσβασης αυτής αποσκοπούσε στην διευκόλυνση της ανάπτυξης ανταγωνισμού στις υπηρεσίες πρόσβασης που παρέχονταν μέσω δικτύων τοπικής πρόσβασης των κοινοποιημένων φορέων εκμετάλλευσης σταθερών δικτύων, και κυρίως, στην ανάπτυξη ανταγωνισμού και καινοτομιών στην αγορά ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο.

Οι αδεσμοποίητοι τοπικοί βρόχοι αποτελούν προϊόν χονδρικής το οποίο καθιστά δυνατό τον ανταγωνισμό σε μια σειρά λιανικών αγορών, όπως:

- η ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο,
- η πρόσβαση στενής ζώνης για κλήσεις φωνητικής τηλεφωνίας και πρόσβαση dial-up internet access, και
- οι μισθωμένες γραμμές.
- Επομένως, η παροχή χονδρικής αδεσμοποίητης πρόσβασης (συμπεριλαμβανομένης της μεριζόμενης πρόσβασης) σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους παίζει καθοριστικό ρόλο στη διαθεσιμότητα μιας σειράς σημαντικών λιανικών υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

3.5.1.1 Ανάγκη Ex ante Ρύθμισης

Οι *Κατευθυντήριες Γραμμές*¹⁰⁰ ορίζουν ότι ο σκοπός επιβολής *ex ante* υποχρεώσεων σε παρόχους που έχουν ορισθεί ως έχοντες ΣΙΑ, είναι να διασφαλισθεί ότι οι πάροχοι αυτοί

¹⁰⁰ Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής, παράγραφος 16.

¹⁰⁰ Κατευθυντήριες Γραμμές, Παράγραφος 114.

δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν την ισχύ τους στην αγορά με σκοπό είτε να περιορίσουν ή να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά, είτε να επεκτείνουν την ισχύ τους αυτή σε γειτονικές αγορές.

Η ΕΕΤΤ μπορεί να επιβάλει *ex ante* υποχρεώσεις μόνο σε αγορές όπου υπάρχουν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις με ΣΙΑ, και όπου τα μέτρα που λαμβάνονται βάσει του Εθνικού και Κοινοτικού Δικαίου του ανταγωνισμού δεν κρίνονται ως επαρκή ή άμεσα προκειμένου να ξεπεραστεί πιθανή αποτυχία της αγοράς. Όταν οι αγορές είναι επαρκώς ανταγωνιστικές, η *ex post* εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού μπορεί να θεωρηθεί σε γενικές γραμμές επαρκής για την αποτροπή της δημιουργίας δεσπόζουσας θέσης και καταχρηστικής εκμετάλλευσης από ένα ή περισσότερα μέρη.

Αυτό είναι το πνεύμα της Νέας Σύστασης, η οποία αναφέρει¹⁰¹: «*Το γεγονός ότι η παρούσα σύσταση προσδιορίζει τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών για τις οποίες δικαιολογείται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση δεν σημαίνει ότι δικαιολογείται πάντοτε κανονιστική ρύθμιση, ούτε ότι στις εν λόγω αγορές θα επιβληθούν οι κανονιστικές υποχρεώσεις που προβλέπονται στις ειδικές οδηγίες. Συγκεκριμένα, δεν μπορεί να επιβληθεί, ή πρέπει να αποσυρθεί, ρύθμιση εάν υπάρχει αποτελεσματικός ανταγωνισμός στις αγορές αυτές χωρίς ρύθμιση, εάν δηλαδή κανένας φορέας δεν διαθέτει σημαντική ισχύ στην αγορά κατά την έννοια του άρθρου 14 της οδηγίας 2002/21/ΕΚ. Οι κανονιστικές υποχρεώσεις πρέπει να είναι ενδεδειγμένες και να βασίζονται στο χαρακτήρα του εντοπιζόμενου προβλήματος, να είναι αναλογικές και αιτιολογημένες σύμφωνα με τους στόχους της οδηγίας 2002/21/ΕΚ, και, συγκεκριμένα, να μεγιστοποιούν τα οφέλη για τους καταναλωτές, να διασφαλίζουν ότι δεν θα υπάρχει στρέβλωση ή περιορισμός του ανταγωνισμού, να ενθαρρύνουν αποδοτικές επενδύσεις στις υποδομές, να προάγουν την καινοτομία και να ενθαρρύνουν την αποτελεσματική χρήση και διαχείριση των ραδιοσυχνότητων και των πόρων αριθμοδότησης.»*

Όπου, για ιστορικούς, ή άλλους λόγους, μια αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική, και/ ή υπάρχουν υψηλοί μη παροδικοί φραγμοί εισόδου, το δίκαιο του ανταγωνισμού δεν θεωρείται επαρκές για να προωθήσει την ανάπτυξη ανταγωνισμού. Οι *ex ante* υποχρεώσεις που επιβάλλονται από ΕΡΑ σε επιχειρήσεις με ΣΙΑ αποσκοπούν στην εκπλήρωση των συγκεκριμένων στόχων που τίθενται στις σχετικές οδηγίες, ενώ οι ρυθμίσεις που

---

¹⁰¹ Σημείο 18 του Προοιμίου

επιβάλλονται βάσει του δικαίου του ανταγωνισμού αποσκοπούν στην επιβολή κυρώσεων για συμφωνίες ή καταχρηστικές συμπεριφορές που περιορίζουν ή στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά.

Οι *Κατευθυντήριες Γραμμές για τη ΣΙΑ* καθιστούν σαφές ότι μόνο ο ορισμός μιας επιχείρησης ως κατέχουσα ΣΙΑ σε μια συγκεκριμένη αγορά, χωρίς την επιβολή των κατάλληλων κανονιστικών υποχρεώσεων δεν συνάδει με τις διατάξεις του νέου κανονιστικού πλαισίου και ιδίως με το Άρθρο 16 (4) της *Οδηγίας Πλαίσιο*, το οποίο μεταφέρει στην εθνική μας νομοθεσία το άρθρο 37 παρ. 1 περίπτωση γ του Νόμου. Το Άρθρο 8 (2) της *Οδηγίας Πρόσβασης* ορίζει ότι οι ΕΡΑ θα πρέπει να επιβάλουν τουλάχιστον μία (1) κανονιστική υποχρέωση στην επιχείρηση που έχει ορισθεί ως κατέχουσα ΣΙΑ.

Οι *ex ante* ρυθμίσεις απαιτούνται στις υπό εξέταση συνθήκες προκειμένου να προωθήσουν και να διευκολύνουν την ανάπτυξη ανταγωνισμού, καθώς οι *ex post* ρυθμίσεις του δικαίου του ανταγωνισμού δεν είναι αποτελεσματικές προκειμένου να εδραιωθεί ένα επαρκές επίπεδο ανταγωνισμού, δεδομένου ότι οι αποτυχίες της αγοράς που σχετίζονται με την ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης θα παραμείνουν.

Για τους λόγους που εξηγούνται στην Ενότητα 3 ανωτέρω, η ΕΕΤΤ διαπίστωσε ότι ο ΟΤΕ έχει ΣΙΑ στην αγορά χονδρικής αδεσμοποίητης πρόσβασης (συμπεριλαμβανομένης της μεριζόμενης πρόσβασης) σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους. Το χάλκινο δίκτυο πρόσβασης χαρακτηρίζεται από πολύ υψηλό μη ανακτήσιμο κόστος, το οποίο αναπτύχθηκε κυρίως υπό συνθήκες μονοπωλίου και με ευρείες οικονομίες κλίμακος και σκοπού. Το μη ανακτήσιμο κόστος και οι οικονομίες κλίμακος και σκοπού αποτελούν έναν πολύ σημαντικό και μη παροδικό φραγμό εισόδου στην αγορά και, εάν δεν υπάρξει ρυθμιζόμενη πρόσβαση στην υποδομή δικτύου, η είσοδος στην αγορά είναι πιθανό να αποτραπεί. Επιτρέποντας σε ανταγωνιστές παρόχους να χρησιμοποιούν την υποδομή δικτύου του ΟΤΕ, οι φραγμοί εισόδου θα μειωθούν σημαντικά. Περαιτέρω, η δομή της σχετικής αγοράς, πίσω από τους εν λόγω φραγμούς εισόδου, δεν τείνει, στο σχετικό χρονικό ορίζοντα της παρούσας ανάλυσης, προς τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό [βλ. explanatory note, σελ. 31 τελευταία παράγραφος] [...]. Τέλος, όπως αναφέρεται στο Επεξηγηματικό Κείμενο της Νέας Σύστασης της Επιτροπής (σελ 32) «*Το δίκαιο του ανταγωνισμού θα ήταν ανεπαρκές προκειμένου να αντιμετωπίσει την αποτυχία της αγοράς, στην αγορά τοπικού βρόχου, δεδομένου ότι οι απαιτήσεις συμμόρφωσης της παρέμβασης στην εν λόγω αγορά είναι εκτενείς*

(συμπεριλαμβάνοντας την ανάγκη αναλυτικών λογιστικών καταστάσεων, εκτίμηση κόστους και παρακολούθηση των όρων και των προϋποθέσεων, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών παραμέτρων).¹⁰² [...]»

3.5.2 Προβλήματα Ανταγωνισμού

Ελλείπει, *ex ante* κανονιστικής παρέμβασης, η σχεδόν μονοπώλιακη θέση που κατέχει ο ΟΤΕ στον τοπικό βρόχο έχει μέχρι σήμερα οδηγήσει και φαίνεται ότι είναι δυνατό να εξακολουθήσει να οδηγεί σε μια σειρά πιθανών προβλημάτων ανταγωνισμού, τα οποία είναι κοινά σε όλα τα κράτη της Ε.Ε.. Η *ex ante* ρύθμιση καθίσταται αναγκαία προκειμένου να αντιμετωπισθούν τα πιθανά προβλήματα, εφόσον προέκυπτε ότι η αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική.

Πράγματι, τα προβλήματα αυτά δεν είναι απλώς θεωρητικά στην Ελλάδα, όπου ο ΟΤΕ, παρά τον χαρακτηρισμό του ως «κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης» με ό,τι αυτό συνεπάγεται σε επίπεδο υποχρεώσεων, με βάση τον Κανονισμό 2887/2000 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και τον ορισμό του ως επιχείρησης κατέχουσας ΣΙΑ στην αγορά αδεσμοποίητου τοπικού βρόχου και υποβρόχου κατά τον πρώτο γύρο ανάλυσης της ΕΕΤΤ το 2006, έχει υποβληθεί – τόσο αυτεπαγγέλτως, όσο και κατόπιν καταγγελίας, όπως αναλύσαμε ανωτέρω στην Ενότητα 2.3.5, σε σειρά ακροάσεων ενώπιον της ΕΕΤΤ για πρακτικές του που βλάπτουν τον ανταγωνισμό σε σχέση με την παροχή τοπικών βρόχων σε ανταγωνιστές του, οι οποίες έλαβαν χώρα παρά την ύπαρξη *ex ante* ρυθμίσεων (συγκεκριμένα, την ύπαρξη Προσφορών Αναφοράς του ΟΤΕ, τον έλεγχο τιμών και των κοστολογικών υποχρεώσεων).¹⁰³

Ελλείπει *ex ante* ρύθμισης, τα προβλήματα αυτά του ανταγωνισμού θα είχαν επιδεινωθεί. Τα ζητήματα που αναφέρονται κατωτέρω περιγράφουν τόσο τα υπαρκτά όσο και τα πιθανά προβλήματα του ανταγωνισμού τα οποία έχουν εν όλω ή εν μέρει εμφανισθεί ή ενδέχεται να εμφανισθούν στη σχετική αγορά. Η απαρίθμηση των προβλημάτων αυτών δεν είναι αποκλειστική, αλλά ενδεικτική των προβλημάτων ανταγωνισμού που εντόπισε η ΕΕΤΤ

102«Competition law would be insufficient to redress the market failure on the local loop market, as the compliance requirements of intervention in this market are extensive (including the need for detailed accounting, assessment of costs and monitoring of terms and conditions including technical parameters) ...»

103 Βλ. ανάλυση στην Ενότητα 2.3.5.

κατά την ανάλυση της αγοράς και εμπίπτουν, κατά κύριο λόγο, στη γενικότερη κατηγορία της «κάθετης επέκτασης» της ισχύος στην αγορά.

Άρνηση συναλλαγής και άρνηση πρόσβασης

Χωρίς την **υποχρεωτική** παροχή πρόσβασης, οι ανταγωνιστές πάροχοι του ΟΤΕ δεν θα είναι σε θέση να εισέλθουν στην αγορά. Η διαπραγματευτική ισχύς τους για την απόκτηση της πρόσβασης αυτής, υπό εύλογους εμπορικούς όρους, είναι πολύ περιορισμένη. Η μόνη επιλογή τους θα είναι η είσοδος στην αγορά βάσει επένδυσης η οποία καθίσταται μη οικονομικά βιώσιμη. Επιπλέον, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι το είδος πρόσβασης που επιβάλλεται για την αποτελεσματική είσοδο και δραστηριοποίηση στην αγορά δεν αναφέρεται απλώς σε πρόσβαση στο χάλκινο δίκτυο τοπικής πρόσβασης, αλλά απαιτεί επίσης –εφόσον είναι αναγκαία- την παροχή πρόσβασης σε συναφείς εγκαταστάσεις (ευκολίες). Ιδιαίτερης σημασίας είναι η διαθεσιμότητα συνεγκατάστασης (συμπεριλαμβανομένης της φυσικής συνεγκατάστασης και, όπου απαιτείται, της απομακρυσμένης συνεγκατάστασης και της εικονικής συνεγκατάστασης).

Είναι προφανές ότι, εφόσον δεν επιβληθεί υποχρέωση παροχής πρόσβασης, ο ΟΤΕ είναι πιθανό να αρνηθεί την αιτηθείσα πρόσβαση, ή να δεχθεί να την παράσχει με μη εύλογους ή/και μη οικονομικά βιώσιμους όρους (τεχνικούς, χρονικούς, οικονομικούς).

Επέκταση ισχύος δια άλλων μέσων πέραν της τιμολόγησης

Στις περιπτώσεις όπου η τιμολογιακή διάκριση δεν δύναται να επιτευχθεί λόγω επιβολής ρύθμισης των τιμών πρόσβασης, οι οργανισμοί με ΣΙΑ προβαίνουν σε συγκεκριμένες πρακτικές διακριτικής μεταχείρισης πέρα της τιμολόγησης. Συγκεκριμένα παρέχονται υπηρεσίες υπό ευνοϊκότερους όρους στο λιανικό κλάδο του οργανισμού με ΣΙΑ, με αποτέλεσμα οι αντίστοιχες παρεχόμενες υπηρεσίες στους νεοεισερχόμενους παρόχους να υπολείπονται σε ποιότητα. Παράλληλα ο οργανισμός με ΣΙΑ βρίσκεται σε πλεονεκτικότερη θέση λόγω της ιστορικής του παρουσίας στη σχετική αγορά. Συνέπεια των ανωτέρω είναι η αύξηση του κόστους των αντίστοιχων παρεχόμενων υπηρεσιών από τους νεοεισερχόμενους, γεγονός που οδηγεί σε μείωση των πωλήσεων.

Ελλείψει *ex ante* ρύθμισης, δύναται να ανακύψει μια σειρά προβλημάτων ανταγωνισμού (διά άλλων μέσων πέραν της τιμολόγησης των προσφερόμενων υπηρεσιών

πρόσβασης) τα οποία έχουν ως εξής:

- Μη παροχή, σε πελάτες χονδρικής, πληροφοριών που παρέχονται στο λιανικό τμήμα του κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης,
- Μη παροχή, σε πελάτες χονδρικής, της ίδιας ποιότητας υπηρεσίας που παρέχεται στο λιανικό κλάδο του κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης,
- Τακτικές καθυστερήσεις, όπως χρονοβόρες διαπραγματεύσεις συμβάσεων ή παροχή βασικών υπηρεσιών και πληροφοριών μόνο μετά από διαπραγματεύσεις ή αποφάσεις της ΕΕΤΤ,
- Μη εύλογες απαιτήσεις που σχετίζονται, παραδείγματος χάριν, με τους όρους των συμβάσεων, υπέρμετρες απαιτήσεις για εγγυήσεις, πιστοληπτικοί έλεγχοι και συμβάσεις εμπιστευτικότητας, περιορισμός προσφερόμενων υπηρεσιών ή επιτρεπόμενων σημείων πρόσβασης και μη εύλογες υποχρεώσεις σύζευξης,
- Σχεδιασμός σημείων πρόσβασης και προϊόντων ανάλογα με την τοπολογία δικτύου του κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης και τους περιορισμούς των προμηθευτών του, που απαιτούν από τους ανταγωνιστές τη χρήση των ίδιων προτύπων, πρωτοκόλλων ή σχεδίων,
- Διακριτική χρήση πληροφοριών που συγκεντρώνονται όταν παρέχεται σε ένα νεοεισερχόμενο πρόσβαση προκειμένου να στοχεύσει στους λιανικούς πελάτες του νεοεισερχόμενου (παραδείγματος χάριν για το σκοπό επαναπροσέλκυσης ή προκειμένου να πωλήσει ένα ανταγωνιστικό προϊόν).

Τα ζητήματα προβλημάτων ανταγωνισμού (διά άλλων μέσων πέραν της τιμολόγησης των προσφερόμενων υπηρεσιών πρόσβασης) έχουν απασχολήσει κατά κύριο κύριο λόγο την ΕΕΤΤ, όπως προκύπτει από τα αναφερόμενα στην Ενότητα 2.3.5.

Επέκταση Ισχύος Μέσω Τιμολόγησης των προσφερόμενων υπηρεσιών

Προβλήματα τιμολόγησης δύναται να προκύψουν συνεπεία της υποχρέωσης παροχής πρόσβασης στην αγορά. Τα εν λόγω προβλήματα οδηγούν σε αύξηση του κόστους των ανταγωνιστών, και αναποτελεσματικότητα και επιφέρουν αρνητικές συνέπειες στην κοινωνική ευημερία. Τα ως άνω προβλήματα περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων:

- **Υπερβολικές τιμές/ σταυροειδής επιδότηση:** Όταν επιβάλλεται υποχρέωση παροχής πρόσβασης, ο πάροχος με ΣΙΑ μπορεί να επιδιώξει να ορίσει υπερβολικά υψηλές τιμές στην αγορά χονδρικής. Αυτό μπορεί να συμβεί με πολλούς τρόπους. Ελλείπει ex ante υποχρέωσης ελέγχου τιμών, η ως άνω συμπεριφορά μπορεί να εκδηλωθεί απλώς αυξάνοντας τις τιμές σε επίπεδο ανώτερο του κοστοστρεφούς. Εξάλλου, ακόμη και με μηχανισμούς ελέγχου τιμών, όπως η κοστοστρέφεια, στρέβλωση στον ανταγωνισμό μπορεί να επιτευχθεί με **εσφαλισμένο επιμερισμό** του κόστους στο προϊόν χονδρικής ή όταν η υποχρέωση κοστοστρέφειας καλύπτει την ανάκτηση αυξημένου κόστους που προέκυψε λόγω αναποτελεσματικότητας. Το ως άνω πρόβλημα θα απαιτούσε περαιτέρω την επιβολή υποχρεώσεων κοστολόγησης και λογιστικού διαχωρισμού.
- **Τιμολογιακές διακρίσεις:** Ένας καθετοποιημένος πάροχος με ΣΙΑ στην αγορά χονδρικής θα μπορούσε να προβαίνει σε τιμολογιακές διακρίσεις, αυξάνοντας με τον τρόπο αυτό το κόστος χονδρικής των πελατών χονδρικής ή επιβάλλοντας σε αυτούς κόστη που δεν επιβαρύνουν το δικό του τμήμα λιανικής, θέτοντας τους εξωτερικούς πελάτες σε ανταγωνιστικά μειονεκτική θέση.
- **Ληστρική (επιθετική) τιμολόγηση:** οι πάροχοι με ΣΙΑ μπορούν να προσφέρουν υπερβολικά χαμηλές τιμές στους τελικούς χρήστες με σκοπό να αποκλείσουν την είσοδο των ανταγωνιστών τους στην αγορά λιανικής. Μπορεί να υπάρχει κίνητρο επέκτασης ισχύος στις λιανικές αγορές κατώτερων σταδίων στην προσπάθεια εξάλειψης ή περιορισμού ανταγωνιστικών πιέσεων μακροπρόθεσμα.
- **Συμπίεση περιθωρίου:** Μια καθετοποιημένη εταιρία με ΣΙΑ μπορεί να επεκτείνει την ισχύ την οποία κατέχει στην ανάντη αγορά παροχής αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο, σε κατάντη λιανικές αγορές, χρεώνοντας σχετικά υψηλές τιμές για τους αποδεσμοποιημένους τοπικούς βρόχους σε επίπεδο χονδρικής και σχετικά χαμηλές τιμές στην αγορά λιανικής, ώστε οι άλλες εταιρίες να μην έχουν τη δυνατότητα, λόγω συμπίεσης περιθωρίου, να την ανταγωνιστούν αποτελεσματικά στη λιανική αγορά

ΕΕΤΤ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

υπηρεσιών.

3.5.3 Δυνατές Κανονιστικές Υποχρεώσεις Βάσει της Οδηγίας για την Πρόσβαση

Η ΕΕΤΤ υποχρεούται σύμφωνα με το Άρθρο 37 παράγραφος 1 του *Νόμου* και το άρθρο 8 (2) της *Οδηγίας Πλαίσιο*, να επιβάλει κάποια υποχρέωση ή υποχρεώσεις σε επιχειρήσεις με ΣΙΑ. Η ΕΕΤΤ έχει επίσης την υποχρέωση να διασφαλίσει επαρκή πρόσβαση, διασύνδεση και διαλειτουργικότητα υπηρεσιών με την επιφύλαξη οποιωνδήποτε άλλων υποχρεώσεων που μπορούν να επιβληθούν σε επιχειρήσεις που ορίζονται ως πάροχοι με ΣΙΑ σύμφωνα με τα Άρθρα 9-13 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση και τα άρθρα 41 έως 45 του Νόμου*. Οι υποχρεώσεις αυτές είναι οι εξής:

Υποχρέωση πρόσβασης ή χρήσης ειδικών υποδομών δικτύου

Το Άρθρο 44 του Νόμου, ερμηνευόμενο σύμφωνα με το άρθρο 12 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, την οποία μεταφέρει στην εθνική μας νομοθεσία, ορίζει τις προϋποθέσεις σχετικά με την επιβολή από τη ρυθμιστική αρχή της υποχρέωσης για πρόσβαση ή χρήση ειδικών στοιχείων (ευκολιών) του δικτύου και συναφών υποδομών (ευκολιών) και περιλαμβάνει τα εξής ζητήματα:

- α. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να επιβάλει σε έναν πάροχο την υποχρέωση να ικανοποιεί εύλογα αιτήματα πρόσβασης ή χρήσης ειδικών στοιχείων (ευκολιών) του δικτύου και συναφών υποδομών (ευκολιών), η οποία περιλαμβάνει (άρθρο 44 παρ. 3 του Νόμου):
  - α) την παροχή σε τρίτους πρόσβασης σε καθορισμένα στοιχεία και/ή ευκολίες του δικτύου, συμπεριλαμβανομένης της αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο·
  - β) την καλόπιστη διαπραγμάτευση με επιχειρήσεις που ζητούν πρόσβαση·
  - γ) τη μη ανάκληση ήδη χορηγηθείσας πρόσβασης σε ευκολίες·
  - δ) την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών χονδρικής για μεταπώληση από τρίτους·
  - ε) τη χορήγηση ανοικτής πρόσβασης σε τεχνικές διεπαφές, πρωτόκολλα ή άλλες βασικές τεχνολογίες που είναι απαραίτητες για τη διαλειτουργικότητα

των υπηρεσιών ή των υπηρεσιών εικονικού δικτύου·

στ) την παροχή συνεγκατάστασης ή άλλων μορφών από κοινού χρήσης ευκολιών, συμπεριλαμβανομένων αγωγών, κτιρίων ή ιστών·

ζ) την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών που είναι αναγκαίες για τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας διατεματικών υπηρεσιών που παρέχονται σε χρήστες, συμπεριλαμβανομένων των ευκολιών για υπηρεσίες ευφών δικτύων ή περιαγωγής σε κινητά δίκτυα·

η) την παροχή πρόσβασης σε συστήματα επιχειρησιακής υποστήριξης ή παρόμοια συστήματα λογισμικού, απαραίτητα για την εξασφάλιση ισότιμου ανταγωνισμού στην παροχή των υπηρεσιών·

θ) τη διασύνδεση δικτύων ή συναφών εγκαταστάσεων.

β. Την εξουσία της EETT να συνοδεύει την επιβληθείσα υποχρέωση ικανοποίησης εύλογων αιτημάτων πρόσβασης με όρους ισότιμου, εύλογου και έγκαιρου χαρακτήρα.

γ. Την υποχρέωση της EETT να εξετάζει, προκειμένου να διασφαλίζεται η αναλογικότητα, την υποχρέωση ικανοποίησης εύλογων αιτημάτων πρόσβασης με βάση μια σειρά από παράγοντες οι οποίοι περιλαμβάνουν ιδίως:

α) την τεχνική και οικονομική βιωσιμότητα της χρήσης ή της εγκατάστασης ανταγωνιστικών ευκολιών, ανάλογα με τον ρυθμό ανάπτυξης της αγοράς, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και τον τύπο της διασύνδεσης και της πρόσβασης τις οποίες αφορά

β) τη σκοπιμότητα παροχής της προτεινόμενης πρόσβασης σε συνάρτηση με τις διαθέσιμες δυνατότητες·

γ) την αρχική επένδυση του κατόχου της ευκολίας, έχοντας υπόψη τους συναφείς επενδυτικούς κινδύνους·

δ) την ανάγκη μακροπρόθεσμης διασφάλισης του ανταγωνισμού·

ε) κατά περίπτωση, τα συναφή δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής

ιδιοκτησίας·

στ) την παροχή πανευρωπαϊκών υπηρεσιών.

Υποχρέωση διαφάνειας

Το Άρθρο 43 παρ. 1^α) του Νόμου, ερμηνευόμενο σύμφωνα με το άρθρο 9 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, την οποία μεταφέρει στην εθνική μας νομοθεσία, ορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση διαφάνειας και καλύπτει τα εξής ζητήματα:

- α. Τη δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με τη διασύνδεση και/ ή την πρόσβαση, όπως πληροφορίες λογιστικής φύσεως, τεχνικές προδιαγραφές, χαρακτηριστικά δικτύου, όρους και προϋποθέσεις παροχής και χρήσης, καθώς και τιμές.
- β. Τη δημοσίευση επαρκώς αναλυτικής Προσφοράς Αναφοράς με καθορισμένο ελάχιστο περιεχόμενο του Παραρτήματος II του Νόμου και της Οδηγίας Πρόσβασης (εφόσον ο φορέας εκμετάλλευσης υπέχει υποχρέωση παροχής πρόσβασης στον τοπικό βρόχο μέσω στρεπτού ζεύγους μεταλλικών αγωγών και των σχετικών διευκολύνσεων του άρθρου 44).
- γ. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να καθορίζει αναλυτικά τις πληροφορίες που πρέπει να διατίθενται στην Προσφορά Αναφοράς, με αναφορά στις απαιτούμενες λεπτομέρειες και τον τρόπο δημοσίευσής τους.
- δ. Την υποχρέωση υποβολής στην ΕΕΤΤ της Προσφοράς Αναφοράς και την εξουσία της να ελέγχει τη συμμόρφωσή της με τους όρους του Νόμου και να την τροποποιεί για την εκπλήρωση υποχρεώσεων που επιβάλλονται από αυτόν, επιβάλλοντας στον πάροχο που έχει ορισθεί ως κατέχων ΣΙΑ στη σχετική αγορά να δημοσιεύει την Προσφορά Αναφοράς με τις αλλαγές αυτές.

Υποχρέωση αμεροληψίας

Το Άρθρο 43 παρ. 1 β) του Νόμου, ερμηνευόμενο σύμφωνα με το 10 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, την οποία μεταφέρει στην εθνική μας νομοθεσία, ορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση αμεροληψίας και καλύπτει τα εξής ζητήματα:

- α. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να επιβάλλει υποχρέωση αμεροληψίας σχετικά με

την πρόσβαση ή/και τη διασύνδεση.

- β. Η εν λόγω υποχρέωση εξασφαλίζει ότι ο φορέας εκμετάλλευσης παρέχει αφενός μεν πρόσβαση ή/και τη διασύνδεση εφαρμόζοντας ισοδύναμους όρους, σε ισοδύναμες περιστάσεις, σε άλλες επιχειρήσεις που παρέχουν ισοδύναμες υπηρεσίες, και αφετέρου ότι ο εν λόγω πάροχος παρέχει υπηρεσίες και πληροφορίες σε τρίτους υπό τους ίδιους όρους και της ίδιας ποιότητας με τις παρεχόμενες για τις δικές του υπηρεσίες ή τις υπηρεσίες των θυγατρικών του ή των εταίρων του.

Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού

Το Άρθρο 43 παρ. 1 γ) του Νόμου, ερμηνευόμενο σύμφωνα με το άρθρο 11 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, την οποία μεταφέρει στην εθνική μας νομοθεσία, ορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού και καλύπτει τα εξής ζητήματα:

- α. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να επιβάλλει υποχρεώσεις λογιστικού διαχωρισμού όσον αφορά καθορισμένες δραστηριότητες που αφορούν την πρόσβαση ή/και τη διασύνδεση.
- β. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να απαιτεί από μια καθετοποιημένη επιχείρηση να καθιστά διαφανείς τις τιμές χονδρικής πώλησης και τις εσωτερικές τιμολογήσεις προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με όποια υποχρέωση επιβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 10 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση* και να αποτρέπεται ενδεχόμενη άδικη διεπιδότηση.

Υποχρεώσεις ελέγχου τιμών και κοστολόγησης

Το Άρθρο 45 του Νόμου, ερμηνευόμενο σύμφωνα με το άρθρο 13 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, την οποία μεταφέρει στην εθνική μας νομοθεσία, ορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση ελέγχου τιμών και κοστολόγησης και καλύπτει τα εξής ζητήματα:

- α. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να επιβάλει υποχρέωση ελέγχου τιμών, συμπεριλαμβανομένων υποχρεώσεων κοστοστρέφειας τιμών και

υποχρεώσεις σχετικά με τα κοστολογικά συστήματα, για την παροχή ειδικών τύπων διασύνδεσης και/ή πρόσβασης, σε περιπτώσεις όπου από την ανάλυση αγορά προκύπτει ότι υπάρχει έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού με συνέπεια ένας φορέας εκμετάλλευσης να μπορεί να διατηρεί τις τιμές σε υπερβολικά υψηλά επίπεδα ή να συμπιέζει τις τιμές, σε βάρος των τελικών χρηστών.

- β. Την υποχρέωση της ΕΕΤΤ να επιτρέπει στον πάροχο που έχει οριστεί ως έχων ΣΙΑ έναν εύλογο συντελεστή απόδοσης επί του επαρκούς επενδεδυμένου κεφαλαίου, για την επιβολή υποχρέωση ελέγχου τιμών, συμπεριλαμβανομένων τιμών προσανατολισμένων στο κόστος.
- γ. Την υποχρέωση της ΕΕΤΤ να διασφαλίζει ότι ο μηχανισμός ανάκτησης του κόστους ή η επιβαλλόμενη μεθοδολογία τιμολόγησης προάγει την οικονομική απόδοση και τον βιώσιμο ανταγωνισμό, και μεγιστοποιεί το όφελος για τους καταναλωτές.
- δ. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να απαιτεί από έναν πάροχο να αιτιολογεί πλήρως τις τιμές που επιβάλλει και να απαιτεί την προσαρμογή των εν λόγω τιμών.
- ε. Τον κανόνα ότι ο πάροχος που έχει οριστεί ως έχων ΣΙΑ φέρει το βάρος της απόδειξης ότι τα τέλη υπολογίζονται βάσει του κόστους, λαμβανομένου υπόψη ενός εύλογου συντελεστή απόδοσης της επένδυσης.
- στ. Την υποχρέωση της ΕΕΤΤ να εξασφαλίσει ότι όταν η εφαρμογή του συστήματος κοστολόγησης επιβάλλεται για λόγους υποστήριξης του ελέγχου τιμών, πρέπει να τίθεται στην διάθεση του κοινού περιγραφή του συστήματος κοστολόγησης στην οποία να περιγράφονται τουλάχιστον οι βασικές κατηγορίες κόστους και οι κανόνες για την κατανομή του.
- ζ. Την υποχρέωση της ΕΕΤΤ να εξασφαλίσει ότι η συμμόρφωση με το σύστημα κοστολόγησης ελέγχεται από αρμόδιο ανεξάρτητο φορέα, και ότι δημοσιεύεται σε ετήσια βάση δήλωση σχετικά με τη συμμόρφωση.

Η ΕΕΤΤ δύναται να επιβάλλει υποχρεώσεις εκτός αυτών που αναφέρονται ανωτέρω ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, υποχρεώσεις εκτός των οριζομένων στην *Οδηγία για την*

Πρόσβαση, υπό την προϋπόθεση ότι λαμβάνει προηγουμένως την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.¹⁰⁴

3.5.4 Υφιστάμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις

Προκειμένου να αξιολογηθεί καλύτερα η ανάγκη για συγκεκριμένες κανονιστικές υποχρεώσεις είναι σημαντικό να ληφθούν υπόψη οι υφιστάμενες κανονιστικές υποχρεώσεις που έχουν ήδη επιβληθεί στον ΟΤΕ,¹⁰⁵ εκτός αυτών που επιβλήθηκαν κατόπιν των Ακροάσεων που αναφέρονται στην Ενότητα 2.3.5, και συγκεκριμένα:

- Πριν από τον πρώτο γύρο ανάλυσης της σχετικής αγοράς, το 2006, είχαν ήδη επιβληθεί στον ΟΤΕ όλες οι υποχρεώσεις σχετικά με την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και υποβρόχο, όπως προβλέπονταν από τον αμέσως εφαρμογής Κανονισμό 2887/2000/ΕΚ¹⁰⁶.
- Στα πλαίσια του πρώτου γύρου ανάλυσης αγορών, η ΕΕΤΤ με την υπ' αριθ. 388/012/31-5-2006 Απόφασή της, δημοσιευθείσα στο τεύχος Β της Εφημερίδας

---

¹⁰⁴ Οδηγία για την Πρόσβαση, Άρθρο 8(3), και άρθρο 42 παρ. 5 εδάφιο 2 του Νόμου.

¹⁰⁵ Παρά το γεγονός ότι, δεδομένου του εύρους των πρακτικών που βλάπτουν τον ανταγωνισμό, οι οποίες ακολουθούνται από τον ΟΤΕ (βλέπε ανάλυση στην Ενότητα 2.3.5), η ΕΕΤΤ σαφώς θεωρεί ότι τα μέτρα αυτά πρέπει να ενισχυθούν.

¹⁰⁶ Συγκεκριμένα, με βάση τον Κανονισμό 2887/2000 ο ΟΤΕ όφειλε:

- Να δημοσιεύει Προσφορά Αναφοράς για την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και στις συναφείς ευκολίες, συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον των στοιχείων που αναφέρονται στο Παράρτημα του Κανονισμού (Άρθρο 3, παράγραφος 1 του Κανονισμού 2887) (υποχρέωση διαφάνειας).
- Να ικανοποιεί εύλογα αιτήματα αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο και στις συναφείς ευκολίες υπό διαφανείς, δίκαιους και αμερόληπτους όρους (Άρθρο 3, παράγραφος 2 του Κανονισμού 2887) (υποχρέωση πρόσβασης).
- Να παρέχει στους δικαιούχους ευκολίες ισοδύναμες με αυτές που παρέχονται στις δικές του υπηρεσίες ή σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις, υπό τους ίδιους όρους και εντός των ίδιων χρονικών πλαισίων (Άρθρο 3, παράγραφος 2 του Κανονισμού 2887) (υποχρέωση αμεροληψίας).
- Να χρεώνει τιμές για την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και σε συναφείς ευκολίες, με βάση την αρχή της κοστοστρέφειας (Άρθρο 3, παράγραφος 3 του Κανονισμού 2887) (υποχρέωση κοστοστρέφειας).

της Κυβερνήσεως την 12η -7-2006 με αριθμό 891, αφού κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, ενόψει των εθνικών συνθηκών, υφίσταται μια διακριτή σχετική αγορά που περιλαμβάνει τη χονδρική παροχή αδεσμοποίητης πρόσβασης (πλήρως και μεριζώμενης πρόσβασης) σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους («χονδρική αδεσμοποίητη πρόσβαση»), με γεωγραφικό εύρος την Ελληνική Επικράτεια, στην οποία η εταιρεία Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος κατέχει Σημαντική Ισχύ (ΣΙΑ), της επέβαλε μια σειρά κατάλληλων και αναλογικών κανονιστικών υποχρεώσεων οι κυριότερες εκ των οποίων είναι οι εξής:

- Παροχή πρόσβασης και χρήσης συγκεκριμένων ευκολιών δικτύου, και συγκεκριμένα παροχή πλήρως αδεσμοποίητης και μεριζώμενης πρόσβασης στους τοπικούς βρόχους και υποβρόχους, καθώς και πρόσβαση σε συναφείς ευκολίες όπως η συνεγκατάσταση.
  - Υποχρέωση Διαφάνειας, ιδίως Δημοσίευση Προσφοράς Αναφοράς Αδεσμοποίητης Πρόσβασης με το κατάλληλο περιεχόμενο.
  - Υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης.
  - Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού προπαρασκευής και δημοσίευσης κρίσιμων οικονομικών πληροφοριών για όλους τους χωριστούς λογαριασμούς, και
  - Υποχρέωση κοστοστρέφειας και ελέγχου τιμών.
- Εντός του ανωτέρω πλαισίου, η ΕΕΤΤ έχει αναπτύξει επιπλέον τις ανωτέρω υποχρεώσεις, εκδίδοντας μια σειρά Αποφάσεων σχετικά με τα εξής:
  - Τις γενικές αρχές των κοστολογικών μοντέλων που πρέπει να εφαρμόζονται από τον ΟΤΕ σε σχέση με την παροχή αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο και τις συναφείς ευκολίες, καθώς και την τιμολόγηση αυτών.¹⁰⁷
  - τις Μεθοδολογίες/ Αρχές Κοστολόγησης και Λογιστικού Διαχωρισμού για την υλοποίηση των επιβληθεισών στον ΟΤΕ ρυθμιστικών υποχρεώσεων ελέγχου τιμών, κοστολόγησης και λογιστικού διαχωρισμού στις επιμέρους ορισθείσες

¹⁰⁷ Βλ. Απόφαση ΕΕΤΤ 211/3/16-4-2001, ΦΕΚ 466/Β/2001.

αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένης της Χονδρικής Αγοράς Αδεσμοποίητης Πρόσβασης στον Τοπικό Βρόχο και τις συναφείς ευκολίες του ΟΤΕ¹⁰⁸

- Την έγκριση και θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Προσφοράς Αναφοράς¹⁰⁹ του ΟΤΕ για την (πλήρως και μεριζόμενη) αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και τις συναφείς ευκολίες του ΟΤΕ, σε εφαρμογή της ΑΠ ΕΕΤΤ 388/012/31-05-2006 (ΦΕΚ 932/Β/2006) και σύμφωνα με τις γενικές υποχρεώσεις που ορίζονται σε αυτή.
- Την κοστοστρέφεια των τιμών για την παροχή αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο και τις συναφείς ευκολίες. ¹¹⁰

3.5.5 Κατευθύνσεις για την Επιλογή Υποχρεώσεων

Κατά την επιλογή των κατάλληλων υποχρεώσεων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ανταγωνισμού που έχουν εντοπιστεί, η ΕΕΤΤ έχει την υποχρέωση να λάβει υπόψη τους στόχους που αναφέρονται στα Άρθρα 8 (2), (3) και (4) της Οδηγίας Πλαίσιο και το άρθρο 3 του Νόμου (την προώθηση του ανταγωνισμού, τη συνεισφορά στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς και την προώθηση των συμφερόντων των χρηστών). Συνεπώς, οι υποχρεώσεις που θα επιβληθούν από την ΕΕΤΤ πρέπει να βασίζονται στη φύση του προβλήματος ανταγωνισμού που εντοπίζεται και να είναι αναλογικές και αιτιολογημένες εν όψει των στόχων που τίθενται στο Άρθρο 8 (4) της Οδηγίας Πλαίσιο και το άρθρο 3 του Νόμου.

Η ΕΕΤΤ έχει εντοπίσει στην Ενότητα 2.4.2 ανωτέρω μια σειρά από πραγματικά και πιθανά προβλήματα ανταγωνισμού που ανακύπτουν ή μπορεί να ανακύψουν από τη

---

108 ΑΠ ΕΕΤΤ 482/051/26-05-2008 (ΦΕΚ 1151/Β/24-6-2008)

109 ΑΠ ΕΕΤΤ 429/015/04-04-2007 (ΦΕΚ 620/Β/25-4-2007) η οποία ισχύει τροποποιηθείσα με την ΑΠ ΕΕΤΤ 443/028/09-07-2007 (ΦΕΚ 1555 Β/17-8-2007) και την ΑΠ ΕΕΤΤ 470/038/2008 (ΦΕΚ 490/Β/19-3-2008).

110 Απόφαση ΕΕΤΤ 253/87, (Φ.Ε.Κ. 720/Β/13-6-2002), Απόφαση ΕΕΤΤ 277/63, (Φ.Ε.Κ. 331/Β/20-3-2003), Απόφαση ΕΕΤΤ 300/47, (Φ.Ε.Κ. 1925/Β/2003), Απόφαση ΕΕΤΤ 334/45, (Φ.Ε.Κ. 1730/Β/2004.), ΑΠ ΕΕΤΤ 381/1/3-4-2006 (ΦΕΚ 681/Β/2006), ΑΠ ΕΕΤΤ 418/016/19-01-2007 (ΦΕΚ 253/Β/2007), ΑΠ ΕΕΤΤ 443/068/9-7-2007 (ΦΕΚ 1422/Β/2008), ΑΠ ΕΕΤΤ 476/014/23-4-2008 (ΦΕΚ 904/Β/2008).

δεσπόζουσα θέση του ΟΤΕ στην αγορά χονδρικής αδεσμοποίητης πρόσβασης στους μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους και στις συναφείς ευκολίες. Ελλείψει κανονιστικής ρύθμισης, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι απίθανο, εντός των χρονικών πλαισίων της παρούσας εξέτασης να υπάρξει κάποια ρεαλιστική πιθανότητα ανάπτυξης σημαντικού ανταγωνισμού στην Ελλάδα, δεδομένης της απουσίας ανταγωνιστικής υποδομής τοπικής πρόσβασης και της ύπαρξης φραγμών εισόδου.

Οι επιβαλλόμενες νέες ή και οι διατηρηθείσες σε ισχύ κανονιστικές υποχρεώσεις πρέπει να είναι κατάλληλες προκειμένου να διευκολύνουν, όχι μόνο την είσοδο των ανταγωνιστών στις λιανικές αγορές που επιλέγουν με την παροχή πρόσβασης στην υποδομή τοπικής πρόσβασης του ΟΤΕ υπό όρους και συνθήκες που προάγουν την αποδοτικότητα και ισχυροποιούν τον ανταγωνισμό, αλλά ιδίως την δραστηριοποίηση αυτών υπό όρους υγιούς και ανόθευτου ανταγωνισμού, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη και την ανάγκη να ενθαρρύνεται η αποδοτική επένδυση σε υποδομές και η προώθηση καινοτομιών. Όπως και στον πρώτο γύρο ανάλυσης, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι διαπιστωθείσες και παραμένουσες αποτυχίες της αγοράς δεν δύνανται να επιτευχθούν παρά μέσω σειράς κανονιστικών υποχρεώσεων οι οποίες θεωρούνται ως συμπληρωματικές ως προς τον τρόπο με τον οποίο η κάθε μία υποστηρίζει και ενισχύει τις υπόλοιπες και αντιστρόφως. **Στα πλαίσια αυτά προτείνει τη διατήρηση των ήδη επιβληθέντων στον πρώτο γύρο ανάλυσης, κανονιστικών υποχρεώσεων, καθώς και την ενδυνάμωση της υποχρέωσης παροχής πρόσβασης σε (επιπλέον) συναφείς ευκολίες, προκειμένου να συμπεριληφθεί ρητώς και σαφώς η πρόσβαση σε υλική υποδομή (σωλήνες/ αγωγούς) (ducts), σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη συνέχεια:**

3.5.6 Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις

Στην παρούσα Ενότητα, η ΕΕΤΤ παραθέτει τις κανονιστικές υποχρεώσεις που προτείνει να επιβληθούν στον ΟΤΕ και τις οποίες η ΕΕΤΤ κρίνει ως κατάλληλες, εύλογες και αναλογικές κατά την παρούσα χρονική περίοδο δεδομένων των συνθηκών της αγοράς.

3.5.6.1 Υποχρέωση πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου

Η ΕΕΤΤ προκειμένου να εκτιμήσει αν θα πρέπει να επιβληθεί μια υποχρέωση παροχής πρόσβασης και εάν αυτή κρίνεται ως αναλογική, θα πρέπει να λάβει υπόψη της τους παράγοντες που αναφέρονται στο Άρθρο 44 παρ. 2 του Νόμου (άρθρο 12 (2) της

Οδηγίας για την Πρόσβαση). Οι ως άνω παράγοντες περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων: την τεχνική και οικονομική βιωσιμότητα της χρήσης ή της εγκατάστασης ανταγωνιστικών ευκολιών, ανάλογα με το ρυθμό ανάπτυξης της αγοράς, τη δυνατότητα διάθεσης της προτεινόμενης πρόσβασης σε σχέση με την διαθέσιμη χωρητικότητα, την αρχική επένδυση του κατόχου της ευκολίας, έχοντας υπόψη τους συναφείς με την υλοποίηση της επένδυσης κινδύνους, καθώς και την ανάγκη μακροπρόθεσμης διασφάλισης του ανταγωνισμού.

Ένας καθετοποιημένος πάροχος με ισχύ στην αγορά χονδρικής, όπως ο ΟΤΕ, ενδέχεται να επιχειρήσει να περιορίσει την πρόσβαση στο προϊόν χονδρικής προκειμένου να μην απολέσει την ισχύ του στην αγορά λιανικής (γεγονός που θα ήταν πιθανό μέσω της εισόδου νέων παρόχων στην αγορά). Συνεπώς, μη παρέχοντας πρόσβαση, ο πάροχος με δεσπίζουσα θέση στην αγορά, μπορεί να ενδυναμώσει την ισχύ του (και να χρεώνει μια υπερβολική τιμή στην αγορά λιανικής). Με αυτόν τον τρόπο ο πάροχος με ΣΙΑ μπορεί να επεκτείνει την ισχύ που έχει στην αγορά χονδρικής, καθώς και στην (πιθανόν) ανταγωνιστική αγορά λιανικής. Είναι σαφές ότι τα αποτελέσματα μιας τέτοιας συμπεριφοράς θα έχουν αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό.

Από οικονομικής απόψεως, είναι αδύνατον οι νεοεισερχόμενοι πάροχοι να μπορούν να αναπαράγουν (στο σύνολό του), το μεταλλικό τοπικό δίκτυο πρόσβασης του δεσπίζοντος φορέα εκμετάλλευσης εντός εύλογης χρονικής περιόδου. Ως εκ τούτου, ο μόνος τρόπος με τον οποίο δύναται να αναπτυχθεί ο ανταγωνισμός στην αγορά λιανικής, είναι να υποχρεωθεί ο καθετοποιημένος πάροχος με ΣΙΑ να παρέχει πρόσβαση στο προαπαιτούμενο προϊόν χονδρικής που διαθέτει. Είναι ξεκάθαρο, ότι καμιά άλλη πιθανή ρυθμιστική υποχρέωση δεν μπορεί από μόνη της να αντιμετωπίσει το πιο πάνω πρόβλημα ανταγωνισμού και ως εκ τούτου, είναι απαραίτητο να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση παροχής πρόσβασης σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 44 του Νόμου (Άρθρο 12 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*).

Επί τη βάση της ως άνω διενεργηθείσης ανάλυσης αγοράς, η ΕΕΤΤ καταλήγει ότι κρίνεται απαραίτητο να διατηρηθεί η επιβολή στον ΟΤΕ της ex ante ρυθμιστικής υποχρέωσης παροχής πρόσβασης στον τοπικό βρόχο και χρήσης συναφών ευκολιών δικτύου. Η ως άνω ρυθμιστική υποχρέωση, η οποία αποτελεί ένα από τα βασικά επανορθωτικά μέτρα που προβλέπει το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο, εξακολουθεί να είναι κατάλληλη για την αντιμετώπιση των προσδιορισθέντων προβλημάτων της αγοράς,

δεδομένου ότι αντικατοπτρίζει την φύση του προσδιορισθέντος προβλήματος ανταγωνισμού, και συνιστά ένα εύλογο και αναλογικό ρυθμιστικό μέτρο. Ωστόσο, η υποχρέωση πρόσβασης και χρήσης ειδικών (συναφών) ευκολιών δικτύου δεν δύναται από μόνη της (δηλαδή, χωρίς την επιβολή περαιτέρω ρυθμιστικών υποχρεώσεων) να επιλύσει τα προσδιορισθέντα προβλήματα ανταγωνισμού, όπως η υπερβολική τιμολόγηση και οι τακτικές διακριτικής μεταχείρισης (τιμολογιακές ή μη). Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ κρίνει ότι απαιτούνται συμπληρωματικά ρυθμιστικά μέτρα τα οποία αναλύονται κατωτέρω στην παρούσα Ενότητα.

Η ΕΕΤΤ λαμβάνοντας υπόψη τους υπόλοιπους παράγοντες όπως αυτοί προσδιορίζονται στο Άρθρο 44 παρ. 2 σε συνδυασμό με το άρθρο 42 παρ. 5 του Ν. 3431/06 (άρθρα 8 και 12 (2) της Οδηγίας για την Πρόσβαση), κρίνει ότι επί τη βάση της ισχύουσας πρακτικής και της εξέλιξης των προϊόντων, η διατήρηση της εν λόγω κανονιστικής υποχρέωσης εξακολουθεί να είναι αναγκαία και αναλογική.

Η ΕΕΤΤ εξέτασε επίσης εάν η πρόσβαση στον τοπικό βρόχο διασφαλίζει τον ανταγωνισμό μακροπρόθεσμα. Δεδομένου ότι η πρόσβαση επιτρέπει στους νεοεισερχόμενους παρόχους να ανταγωνίζονται τον πάροχο με ΣΙΑ παρέχοντας ευρυζωνικές υπηρεσίες και υπηρεσίες φωνής, η ρυθμιστική υποχρέωση πρόσβασης διασφαλίζει την εξέλιξη του ανταγωνισμού και επιτρέπει στους νεοεισερχόμενους παρόχους να ανεβαίνουν στην επονομαζόμενη ‘σκάλα των επενδύσεων’ (ladder of investment) όσον αφορά την δημιουργία υποδομής.

Ειδικότερα, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι πρέπει να επιβληθούν οι ακόλουθες υποχρεώσεις πρόσβασης:

- (4) Η διατήρηση της υποχρέωσης παροχής πρόσβασης σε μεταλλικούς τοπικούς βρόχους και υποβρόχους μέσω της πλήρους αδεσμοποίητης πρόσβασης και της μεριζόμενης πρόσβασης. Σημειώνεται ότι επί του παρόντος, μόνο η πλήρως αδεσμοποίητη πρόσβαση και η μεριζόμενη πρόσβαση σε μεταλλικούς τοπικούς βρόχους χρησιμοποιείται από τους εναλλακτικούς παρόχους για την διάθεση υπηρεσιών σε τελικούς χρήστες, αν και οι δύο άλλες μορφές πρόσβασης (η πλήρης και μεριζόμενη πρόσβαση στον τοπικό υπο βρόχο) είναι επίσης επιβεβλημένες δυνάμει του πρώτου γύρου ανάλυσης.

- (5) Η υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε συναφείς ευκολίες οι οποίες είναι αναγκαίες για την αποτελεσματική πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και υπο-βρόχο, όπως η συνεγκατάσταση, τα συνδετικά καλώδια¹¹¹ και στην περίπτωση του τοπικού υποβρόχου, η πρόσβαση σε σωλήνες / αγωγούς η οποία αναλύεται στη συνέχεια . Ο Νόμος (άρθρο 2 περίπτωση λστ) και η *Οδηγία Πλαίσιο* ορίζει τις ‘συναφείς ευκολίες’ ως ‘τις εγκαταστάσεις, υποδομές, τεχνικά μέσα, λογισμικό κλπ που σχετίζονται με δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή/ και υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών και καθιστούν δυνατή ή/ και υποστηρίζουν την παροχή υπηρεσιών μέσω του εν λόγω δικτύου ή/και υπηρεσίας. Περιλαμβάνουν επίσης συστήματα υπό όρους πρόσβασης και οδηγούς ηλεκτρονικών προγραμμάτων’. Συγκεκριμένα η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι, προκειμένου να εγκατασταθεί και να συνδεθεί κατάλληλα ο σχετικός εξοπλισμός ενός νέου παρόχου, απαιτείται και η επιβολή υποχρέωσης συνεγκατάστασης σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 3, περίπτωση στ. του Νόμου (Άρθρο 12 (1) (στ) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*). Η υποχρέωση παροχής συνεγκατάστασης, ανάλογα με την περίπτωση, πρέπει να περιλαμβάνει επιλογές όπως τη φυσική συνεγκατάσταση¹¹², την απομακρυσμένη συνεγκατάσταση ή και την εικονική συνεγκατάσταση. Μέσω της συνεγκατάστασης ο νέος πάροχος δύναται να εγκαταστήσει τον κατάλληλο εξοπλισμό προκειμένου να διασυνδέσει τους αδεσμοποιήτους τοπικούς βρόχους με το δίκτυο του μέσω ιδίας υποδομής ή μέσω υποδομής παρόχου της επιλογής του. Οι ειδικές μορφές όλων των επιλογών συνεγκατάστασης πρέπει να δημοσιεύονται ως μέρος της Προσφοράς Αναφοράς Αδεσμοποίησης Πρόσβασης (Reference Unbundled Offer (RUO)) σύμφωνα με το άρθρο 43 παρ.1 α, στοιχείο γγ) και Παράρτημα II του Νόμου (Άρθρο 9 (4) και το Παράρτημα II της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*).

¹¹¹ Συνδετικά καλώδια δύναται να χρησιμοποιηθούν και στις περιπτώσεις όπου αντικειμενικά είναι τεχνικά ανέφικτη η χρήση οποιουδήποτε άλλου μέσου για την σύνδεση του εξοπλισμού του παρόχου όπως για παράδειγμα στις περιπτώσεις του τοπικού υποβρόχου για την σύνδεση του εξοπλισμού του παρόχου στην εξωτερική καμπίνα με τον εξοπλισμό του παρόχου σε ανώτερο ιεραρχικά δικτυακό σημείο συνεγκατάστασης.

¹¹² Η φυσική συνεγκατάσταση περιλαμβάνει την συνεγκατάσταση εξοπλισμού του παρόχου σε ξεχωριστά δωμάτια παρόχων από το χώρο εγκατάστασης του εξοπλισμού του ΟΤΕ (είτε κάθε πάροχος ξεχωριστά είτε όλοι οι πάροχοι μαζί) και την παροχή συνεγκατάστασης υπό την μορφή co migling η οποία συνίσταται στην παροχή συνεγκατάστασης του εξοπλισμού του παρόχου στον ίδιο χώρο με τον εξοπλισμό του ΟΤΕ χωρίς την ύπαρξη χωρισμάτων και χωρίς την ανάγκη δημιουργίας ξεχωριστού δωματίου παρόχου. Η φυσική συνεγκατάσταση περιλαμβάνει επίσης και την περίπτωση εγκατάστασης καμπίνας του παρόχου στον προαύλιο χώρο ή την ταράτσα του κτιρίου του ΟΤΕ, υπό συνθήκες που εξειδικεύονται στην εκάστοτε Προσφορά Αναφοράς.

(6) Σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 3, περίπτωση ε. του Νόμου (Άρθρο 12 (1) (ε) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*), η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι ο ΟΤΕ πρέπει – στα πλαίσια της παροχής πρόσβασης στον αδεσμοποιητό τοπικό βρόχο - να χορηγεί ελεύθερη πρόσβαση σε τεχνικές διεπαφές, πρωτόκολλα ή άλλες βασικές τεχνολογίες που είναι απαραίτητες για τη διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών ή των υπηρεσιών εικονικού δικτύου. Αντίστοιχα, σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 3, περίπτωση η. του Νόμου (Άρθρο 12 (1) (η) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*), ο ΟΤΕ πρέπει να υποχρεωθεί να παρέχει πρόσβαση σε όλα τα συστήματα λογισμικού που είναι απαραίτητα για την εξασφάλιση ισότιμου ανταγωνισμού στην παροχή των υπηρεσιών.

Οι υποχρεώσεις που αναφέρονται στα σημεία (1), (2), (3), ανωτέρω¹¹³, αντιστοιχούν με αυτές που έχουν ήδη επιβληθεί στον ΟΤΕ βάσει της Απόφασης 388/012/2006. Η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι όλες οι υπάρχουσες υποχρεώσεις πρέπει να διατηρηθούν.

Εκτός των ανωτέρω, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι πρέπει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε αγωγούς/σωληνώσεις και φρεάτια, ιδίως στο τμήμα από την υπαίθρια καμπίνα του ΟΤΕ μέχρι το Αστικό Κέντρο. Σύμφωνα με το Επεξηγηματικό Σημείωμα της Νέας Σύστασης για τις Αγορές, κανονιστικές υποχρεώσεις όπως η από κοινού χρήση αγωγών (duct sharing), η πρόσβαση σε σκοτεινή ίνα (dark fiber) και η υποχρεωτική παροχή υπηρεσιών σύνδεσης και μετάδοσης από την υπαίθρια καμπίνα (backhaul) πρέπει να ληφθούν υπόψη, δεδομένου ότι, σε συμφωνία με το άρθρο 3 του Νόμου (Άρθρο 8 της Οδηγίας Πλαίσιο), οι κανονιστικές υποχρεώσεις πρέπει να αποσκοπούν μεταξύ άλλων και στη παρακίνηση/προτροπή οικονομικά αποδοτικών επενδύσεων σε υποδομές. Διακρίνονται δύο περιπτώσεις:

1) **Περίπτωση πρόσβασης στον υποβρόχο:** Υπό το συγκεκριμένο πρίσμα, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι, η παράλληλη υποχρέωση (ως συναφής ευκολία) πρόσβασης στους αγωγούς/ σωληνώσεις και στα φρεάτια του ΟΤΕ από την υπαίθρια καμπίνα μέχρι το Αστικό Κέντρο είναι ένα μέτρο εύλογο και αναλογικό, δεδομένου ότι η παροχή πρόσβασης στον υπό βρόχο δεν είναι εφικτό να υλοποιηθεί από τον πάροχο υπό όρους αποτελεσματικού ανταγωνισμού, χωρίς την παροχή της εν λόγω συναφούς ευκολίας. Ειδικότερα, τυχόν άλλοι διαθέσιμοι τρόποι υλοποίησης της πρόσβασης στον υποβρόχο απαιτούν δυσανάλογο κόστος και χρόνο

¹¹³ Στο πρώτο γύρο ανάλυσης δεν έγινε ρητή αναφορά στην υποχρέωση πρόσβασης σε σωλήνες / αγωγούς ως συναφής ευκολία.

ανάπτυξης για τον εναλλακτικό πάροχο. Η συγκεκριμένη υποχρέωση καλύπτει όλους τους ήδη κατασκευασμένους από τον ΟΤΕ, καθώς και τους μελλοντικούς αγωγούς/σωληνώσεις και φρεάτια. Σε περίπτωση όπου δεν υπάρχει διαθέσιμη υποδομή αγωγών για την κάλυψη των αναγκών των παρόχων, αλλά υπάρχει τυχόν διαθέσιμη υποδομή οπτικών ινών από τον υπαίθριο κατανεμητή έως το αστικό κέντρο (π.χ. σε περίπτωση ONU), τότε ο ΟΤΕ υποχρεούται να παρέχει πρόσβαση σε σκοτεινή ίνα στο τμήμα του δικτύου του από την υπαίθρια καμπίνα ως το Αστικό Κέντρο.

Επειδή η πρόσβαση σε αγωγούς ενδεχομένως συνδέεται με άλλα προϊόντα ευκολιών, (πρόσβαση σε υπάρχοντα φρεάτια/μούφες, πρόσβαση σε νέα φρεάτια/μούφες, επεκτάσεις υπάρχοντων φρεατίων/μουφών κλπ. προϊόντα) ο ΟΤΕ καλείται να διαπραγματεύεται με καλή πίστη και να ικανοποιεί κάθε «εύλογο» (από άποψη τεχνικής υλοποίησης) αίτημα που αφορά στην παροχή πρόσβασης σε αγωγούς/σωληνώσεις καθώς και άλλες τυχόν απαιτούμενες ευκολίες (π.χ. φρεάτια) του τμήματος πρόσβασης του δικτύου του.

2) Περίπτωση μη πρόσβασης στον υποβρόχο: Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η πρόσβαση στον υποβρόχο ενδέχεται να μην είναι πάντοτε η συμφερότερη λύση για το νεοεισερχόμενο εναλλακτικό πάροχο, παρότι μακροπρόθεσμα αυτή η λύση είναι προς όφελος του ανταγωνισμού. Σύμφωνα με ERG Common Position on NGA, αυτό συμβαίνει διότι η λύση του υπο-βρόχου επιβαρύνει τον εναλλακτικό με τη συνεγκατάσταση σε επίπεδο υπαιθρίου κατανεμητή δηλ. με ένα σχετικά υψηλό κόστος ίδιου εξοπλισμού, κόστη συναφών ευκολιών συνεγκατάστασης (προς τον εγκατεστημένο πάροχο) καθώς και επιπλέον διαδικασίες συνεγκατάστασης (οι οποίες μεταφράζονται σε πιθανό κόστος εργατικών και πιθανές καθυστερήσεις επιχειρησιακών πλάνων). Επιπλέον, τα ως άνω κόστη του εναλλακτικού παρόχου θα επιμεριστούν σε ένα μικρό σχετικά πλήθος υποψηφίων πελατών στον υπαίθριο κατανεμητή (δεδομένου ότι η μέγιστη χωρητικότητα υπαιθρίου κατανεμητή είναι περίπου τριακόσια (300) ζεύγη.

Ενόψει των ανωτέρω, στην περίπτωση που τελικά ένας εναλλακτικός επιλέξει τη λύση του υπο-βρόχου ενδέχεται να αναλαμβάνει σχετικά μεγαλύτερο επιχειρηματικό ρίσκο.

Αντίθετα μπορεί εάν ένας εναλλακτικός έχει στοχευμένη πελατεία π.χ. περιορισμένους επιχειρησιακούς πελάτες σε μια περιοχή η οποία καλύπτεται π.χ. από 2-3 υπαίθριους κατανεμητές είναι πιθανόν μια άλλη λύση αντί του υπο-βρόχου να του προσέδιδε

μεγαλύτερες ευκαιρίες. Μια τέτοια λύση μπορεί να είναι π.χ. η υλοποίηση από τον ίδιο τον εναλλακτικό των τελευταίων δεκάδων ή εκατοντάδων μέτρων του δικτύου πρόσβασης από τον υπαίθριο καταναμητή μέχρι τον πελάτη.

Σε αυτή την περίπτωση η πιθανή πρόσβαση στους αγωγούς του εγκατεστημένου να προωθούσε περαιτέρω τις λύσεις για τον εναλλακτικό και κατά συνέπεια τον ανταγωνισμό

Λαμβάνοντας υπ' όψη τα άρθρα 42.5, εδάφιο 1, 44.3, ιδίως περιπτώσεις β και στ και 44 παρ.2 περιπτώσεις α, και δ του Ν. 3431/2006, η EETT οφείλει να φροντίζει το συμφέρον των τελικών χρηστών, τους περιορισμούς ως προς την τεχνική και οικονομική βιωσιμότητα της λύσης του υπο-βρόχου, τη σχετικά υψηλή αρχική επένδυση ενός πιθανού εναλλακτικού και τους συναφείς επενδυτικούς κινδύνους της λύσης του υπο-βρόχου, την ανάγκη της μακροπρόθεσμης διασφάλισης του ανταγωνισμού.

Κατόπιν των ανωτέρω η EETT θεωρεί ότι σε περιπτώσεις που υπάρχει εύλογο αίτημα προς τον ΟΤΕ (από την άποψη του τεχνικά εφικτού και διαθέσιμου), ο ΟΤΕ υποχρεώνεται να παρέχει πρόσβαση σε διαθέσιμους αγωγούς/σωληνώσεις στο τμήμα του δικτύου πρόσβασης από τον υπαίθριο καταναμητή έως το αστικό κέντρο.

Επιπλέον, των υπηρεσιών που παρατίθενται ανωτέρω, η EETT προτείνει επίσης να διατηρηθεί η υποχρέωση του ΟΤΕ να διαπραγματεύεται με καλή πίστη και να ικανοποιεί όλα τα εύλογα αιτήματα των παρόχων αναφορικά με επιπρόσθετα προϊόντα πρόσβασης, συνεγκατάστασης και συναφείς ευκολίες. Επιπλέον η EETT προτείνει να επιβληθεί η υποχρέωση στον ΟΤΕ να μην ανακαλεί την ήδη χορηγηθείσα πρόσβαση σε ευκολίες άρθρο 44 παρ.3 περίπτωση γ του Νόμου (Άρθρο 12 (1) (γ) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*).

Στα πλαίσια της υποχρέωσης πρόσβασης, ο ΟΤΕ θα πρέπει να υποχρεωθεί να ικανοποιεί αιτήματα για μετάβαση μεταξύ των ακόλουθων υπηρεσιών (οι διαδικασίες της μετάβασης θα πρέπει να συμπεριληφθούν στην σχετική Προσφορά Αναφοράς, βλέπε κατωτέρω αναφορικά με τις υποχρεώσεις διαφάνειας):

- Από την χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση στην αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο (πλήρη ή μεριζόμενη).
- Από την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο (πλήρη ή μεριζόμενη) στην χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση.

- Από τη μεριζόμενη πρόσβαση στην πλήρη αδεσμοποίητη πρόσβαση σε τοπικούς βρόχους και υποβρόχους.
- Από την πλήρη αδεσμοποίητη πρόσβαση στη μεριζόμενη πρόσβαση σε τοπικούς βρόχους και υποβρόχους.
- Από την αδεσμοποίητη πρόσβαση σε τοπικούς βρόχους και υποβρόχους ενός παρόχου σε αδεσμοποίητη πρόσβαση σε τοπικούς βρόχους και υποβρόχους άλλου παρόχου.

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 3 του Νόμου (Άρθρο 12 (1) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*), η EETT θεωρεί ότι οι ως άνω υποχρεώσεις θα πρέπει να συνοδεύονται με όρους ισότιμου, εύλογου και έγκαιρου χαρακτήρα.

Τα εν λόγω ζητήματα έχουν αποδειχθεί ως ιδιαίτερος προβληματικά στην υπό εξέταση αγορά λόγω των ενεργειών του ΟΤΕ. Η EETT θεωρεί ότι είναι απαραίτητη η διατήρηση της υποχρέωσης προσφοράς Συμφωνιών Επιπέδου Υπηρεσίας (Service Level Agreements (SLAs)) και μάλιστα για όλα τα προϊόντα, και για όλες τις διαδικασίες όπως παροχή των υπηρεσιών και αποκατάσταση βλαβών. Η EETT είναι της άποψης ότι θα πρέπει να εξακολουθήσουν να ισχύουν και να εφαρμόζονται συγκεκριμένες ρήτρες και όροι αναφορικά με την ευθύνη των μερών οι οποίες και θα λειτουργούν ως κίνητρο για την συμμόρφωση των μερών με αυτά.

Η βασική/ ελάχιστη ποιότητα των παραμέτρων υπηρεσιών (Βασικό Επίπεδο Συμφωνιών Υπηρεσιών (Βασικό SLA)) καθώς και οι σχετικές οικονομικές ρήτρες ή όροι αναφορικά με την ευθύνη των μερών που θα ισχύουν σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις προϋποθέσεις του Βασικού SLA, θα συνεχίσουν να αποτελούν μέρος της βασικής λίστας των περιεχομένων της σχετικής Προσφοράς Αναφοράς που θα δημοσιεύεται από τον ΟΤΕ, σύμφωνα με το άρθρο 43 παρ.1 α, στοιχείο γγ) και Παράρτημα II του Νόμου (Άρθρο 9 (4) και το Παράρτημα II της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*). Προκειμένου να διασφαλισθεί μεταξύ άλλων η αποτελεσματικότητα του Βασικού SLA, η EETT προτείνει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση δημοσίευσης δεικτών αποδοτικότητας (Performance Indicators) σε τριμηνιαία βάση και ανά περίπτωση, κατόπιν σχετικού αιτήματος της EETT

Επιπλέον, η EETT προτείνει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να διαπραγματεύεται με καλή πίστη όλα τα εύλογα αιτήματα αναφορικά με SLAs “πέραν του

Βασικού” (Advanced SLAs). Για τον σκοπό αυτό, η EETT θα προβεί σε διάλογο με τον ΟΤΕ προκειμένου να διαμορφώσει το εύρος και τις ρήτρες των εν λόγω SLAs.

3.5.6.2 Υποχρέωση Αμεροληψίας (Μη Διακριτικής Μεταχείρισης)

Στις περιπτώσεις όπου έχει επιβληθεί στον πάροχο με ΣΙΑ υποχρέωση πρόσβασης, και ιδίως όταν έχει επιβληθεί και υποχρέωση κοστοστρέφειας ή υποχρέωση ελέγχου τιμών, ο εν λόγω πάροχος δύναται να έχει αυξημένα κίνητρα να προβαίνει σε διακρίσεις όσον αφορά τις μη τιμολογιακές παραμέτρους των υπηρεσιών του. Η EETT θεωρεί ότι μια ισχυρή υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης (υποχρέωση αμεροληψίας) είναι το μόνο ρυθμιστικό μέτρο το οποίο μπορεί να αντιμετωπίσει ευθέως τα ως άνω προβλήματα ανταγωνισμού. Ως εκ τούτου, η EETT θεωρεί ότι η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης είναι απαραίτητη προκειμένου να διασφαλισθεί ότι ο ΟΤΕ δεν κάνει διακρίσεις προς όφελος του λιανικού του άκρου (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών του και των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων).

Η EETT είναι επιφορτισμένη να επιβάλει – όπου το θεωρεί κατάλληλο - υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης σε συνδυασμό με τις ήδη υπάρχουσες υποχρεώσεις πρόσβασης. Ως εκ τούτου, η EETT προτείνει να διατηρηθεί η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης στον ΟΤΕ για όλες τις υποχρεώσεις πρόσβασης που περιγράφηκαν στην προηγούμενη παράγραφο. Αυτό σημαίνει ότι ο ΟΤΕ υποχρεούται να εφαρμόζει ισοδύναμους όρους, σε ισοδύναμες περιστάσεις, σε άλλες επιχειρήσεις που παρέχουν ισοδύναμες υπηρεσίες, και θα παρέχει υπηρεσίες και πληροφορίες σε τρίτους υπό τους ίδιους όρους και της ίδιας ποιότητας με αυτές που παρέχει και στο λιανικό του άκρο (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών του και των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων).

Ειδικότερα, οι υπηρεσίες και οι πληροφορίες πρέπει να παρέχονται στους εναλλακτικούς παρόχους εντός προκαθορισμένης χρονικής περιόδου και επί τη βάση προδιαγραφών ποιότητας που είναι τουλάχιστον ισότιμες με αυτές που παρέχονται στο λιανικό άκρο του ΟΤΕ (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών του και των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων). Κατά την παροχή υπηρεσιών αδεσμοποίητης τοπικής πρόσβασης, δεν επιτρέπεται να υπάρχουν αδικαιολόγητες καθυστερήσεις, σύζευξη υπηρεσιών ή ευκολιών (εκτός και εάν αυτή δικαιολογείται από τεχνικής σκοπιάς), καθώς και αδικαιολόγητα επαχθείς συμβατικοί όροι. Επιπροσθέτως, είναι απαραίτητο οι πληροφορίες

που λαμβάνονται από τον ΟΤΕ στα πλαίσια της παροχής αδεσμοποίητης τοπικής πρόσβασης σε έναν εναλλακτικό πάροχο, να μην χρησιμοποιούνται (με οποιοδήποτε τρόπο) από το λιανικό άκρο του ΟΤΕ, και να υπάρχει ρητή έγγραφη δέσμευση προς τον σκοπό αυτό.

Η υποχρέωση μη διάκρισης καλύπτει και τα πληροφοριακά συστήματα του ΟΤΕ. Το λιανικό άκρο του ΟΤΕ ή οι συνδεδεμένες με αυτόν επιχειρήσεις δεν θα πρέπει να έχουν προνομιακή πρόσβαση στα εν λόγω πληροφοριακά συστήματα χονδρικής και ο ΟΤΕ οφείλει να παρέχει πρόσβαση στα εν λόγω συστήματα χονδρικής σε τρίτους παρόχους υπό τους ίδιους όρους και της ίδιας ποιότητας με αυτές που παρέχει και στο λιανικό του άκρο.

Η υποχρέωση μη διάκρισης καλύπτει πρωτίστως και την **τιμολόγηση**. Συνεπώς, οι τιμές του ΟΤΕ για τον τοπικό βρόχο και συναφείς ευκολίες θα πρέπει να είναι ίδιες για τους τρίτους και το λιανικό της άκρο (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών του και των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων). Έτσι, η χρήση των υπηρεσιών του τοπικού βρόχου και των συναφών ευκολιών από το λιανικό άκρο του ΟΤΕ ή των θυγατρικών της επιχειρήσεων πρέπει να πραγματοποιείται με όμοιους όρους και προϋποθέσεις με εκείνους που προσφέρονται σε τρίτους, δηλαδή η χρήση των υπηρεσιών και για τους τρίτους πρέπει να γίνει σύμφωνα με τους ίδιους κανόνες που επιβάλλονται στο λιανικό της άκρο. Η αρχή αυτή πρέπει να εφαρμόζεται για την παροχή πλήρους και μεριζόμενου βρόχου καθώς επίσης για τις σχετικές συναφείς ευκολίες.

Ωστόσο, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης δύναται να μην αποτελεί από μόνη της ένα επαρκές ρυθμιστικό μέτρο, καθότι ο ΟΤΕ ενδέχεται να μην παρέχει στον εαυτό του τις υπηρεσίες που δύναται να αιτηθεί ένας εναλλακτικός πάροχος. Για παράδειγμα, είναι πολύ πιθανό το λιανικό άκρο του ΟΤΕ να μην έχει την ανάγκη όλων των υπηρεσιών αδεσμοποίητης τοπικής πρόσβασης. Ως εκ τούτου, δεν θα ήταν δυνατόν να βασισθούν οι όροι των Συμφωνιών Επιπέδου Υπηρεσίας αποκλειστικά στις ανάγκες του λιανικού άκρου του ΟΤΕ.

3.5.6.3 Υποχρέωση Διαφάνειας

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι πέραν των υποχρεώσεων πρόσβασης και μη διακριτικής μεταχείρισης, είναι αναλογικό και αιτιολογημένο να διατηρηθεί η επιβολή στον ΟΤΕ της υποχρέωσης διαφάνειας, ως συμπληρωματικό μέτρο. Η εν λόγω υποχρέωση περιλαμβάνει την υποχρέωση δημοσίευσης σχετικής Προσφοράς Αναφοράς, με καθορισμένο ελάχιστο

περιεχόμενο, η οποία θα υπόκειται στην έγκριση της ΕΕΤΤ και θα αποτελεί την βάση για την σύναψη συμφωνιών παροχής αδεσμοποίητης πρόσβασης στο τοπικό βρόχο. Η ως άνω υποχρέωση διασφαλίζει ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι έχουν πρόσβαση σε επαρκείς πληροφορίες και ξεκάθαρες διαδικασίες, στις οποίες δεν θα είχαν αλλιώς πρόσβαση. Αυτό διευκολύνει την είσοδό τους στην αγορά και ως εκ τούτου προωθεί τον ανταγωνισμό. Τα μέτρα διαφάνειας παρέχουν επίσης μια μέθοδο για να διασφαλισθεί η συμμόρφωση με την υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης, καθότι οι πληροφορίες που απαιτούνται προκειμένου να εκτιμηθεί εάν υφίσταται τέτοια συμμόρφωση δεν θα ήταν άλλως διαθέσιμες. Συνεπώς, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι δια της ρυθμιστικής υποχρέωσης της διαφάνειας αντιμετωπίζεται ευθέως η φύση ορισμένων βασικών προβλημάτων που σχετίζονται με τις εμπορικές πρακτικές του ΟΤΕ κατά την παροχή αδεσμοποίητων τοπικών βρόχων, και είναι σύμφωνη με τα Άρθρα 9 (2) και (4) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*. Το Άρθρο 43 παρ.1 α, στοιχείο ββ) του Νόμου (άρθρο 9 (2) της Οδηγίας για την Πρόσβαση) προβλέπει ότι η ΕΕΤΤ δύναται να αιτείται από έναν πάροχο με ΣΙΑ, να δημοσιεύει Προσφορά Αναφοράς η οποία θα είναι επαρκώς αναλυτική, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι επιχειρήσεις δεν θα εξαναγκάζονται να πληρώνουν για ευκολίες οι οποίες δεν είναι απαραίτητες για τις αιτούμενες υπηρεσίες. Η εν λόγω Προσφορά Αναφοράς θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει μια περιγραφή των σχετικών προσφορών ανά στοιχείο σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς, και μια περιγραφή των σχετικών όρων και προϋποθέσεων, συμπεριλαμβανομένων των τιμών. Επιπροσθέτως, οι εναλλακτικοί πάροχοι θα πρέπει να είναι ελεύθεροι να επιλέγουν τον πάροχο, καθώς και την τεχνολογία για τις σχετικές υπηρεσίες σύνδεσης (backhaul links).

Για την περίπτωση όπου ένας πάροχος, σύμφωνα με το Άρθρο 44 του Νόμου (12 της Οδηγίας για τη Πρόσβαση), έχει την υποχρέωση παροχής πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου αναφορικά με την αδεσμοποίητη πρόσβαση σε μεταλλικούς βρόχους, το Άρθρο 43 παρ.1 α, στοιχείο γγ) του Νόμου (άρθρο 9 (4) της Οδηγίας για τη Πρόσβαση) απαιτεί την δημοσίευση Προσφοράς Αναφοράς η οποία πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα στοιχεία που αναφέρονται στο Παράρτημα II του νόμου και της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*.

Η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθεί η ως άνω υποχρέωση στον ΟΤΕ. Το Παράρτημα 2 του παρόντος κειμένου περιέχει την λίστα με τα κατ' ελάχιστον στοιχεία που πρέπει να συμπεριληφθεί στην σχετική Προσφορά Αναφοράς του ΟΤΕ.

Δεδομένου ότι η Προσφορά Αναφοράς θα πρέπει να επικαιροποιείται προκειμένου να αντικατοπτρίζει τις ανάγκες της αγοράς, η ΕΕΤΤ προτείνει να αναθεωρείται κατόπιν πρωτοβουλίας της ΕΕΤΤ ή να εξετάζεται το ενδεχόμενο αναθεώρησής της κατόπιν θεμελιωμένου αιτήματος είτε από την πλευρά του ΟΤΕ ή οποιουδήποτε άλλου αδειοδοτημένου παρόχου. Ειδικότερα:

- Ο ΟΤΕ θα πρέπει να υποβάλει στην ΕΕΤΤ την (πρώτη) αναθεωρημένη Προσφορά Αναφοράς, σύμφωνα με τους όρους της Απόφασης της ΕΕΤΤ η οποία θα εκδοθεί κατόπιν της έγκρισης από την ΕΕ του προτεινόμενου Σχεδίου Μέτρων για την υπό εξέταση αγορά, εντός τριάντα (30) ημερών από το χρονικό σημείο που η ως άνω Απόφαση τίθεται σε εφαρμογή. Η ΕΕΤΤ δύναται να επιβάλει αλλαγές στην Προσφορά Αναφοράς για την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και τις συναφείς ευκολίες στις περιπτώσεις όπου κρίνει ότι τέτοιες αλλαγές είναι αιτιολογημένες.
- Για την περίπτωση όπου ο ΟΤΕ ζητήσει αναθεώρηση της Προσφοράς Αναφοράς, η ΕΕΤΤ λαμβάνοντας υπόψη τις όποιες σχετικές εξελίξεις της αγοράς, καθώς και την εμπειρία που αποκτήθηκε στα πλαίσια προγενέστερης εφαρμογής Προσφοράς Αναφοράς, θα εξετάσει εντός εύλογης περιόδου, εάν οι προτεινόμενες αλλαγές είναι κατάλληλες και αιτιολογημένες. Η ΕΕΤΤ δύναται να επιβάλει αλλαγές στην Προσφορά Αναφοράς για την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και τις συναφείς ευκολίες στις περιπτώσεις όπου κρίνει ότι τέτοιες αλλαγές είναι αιτιολογημένες.
- Για την περίπτωση όπου το αίτημα για αναθεώρηση της Προσφοράς Αναφοράς υποβάλλεται από κάποιον άλλο πάροχο (πέραν του ΟΤΕ), η ΕΕΤΤ λαμβάνοντας υπόψη τις όποιες σχετικές εξελίξεις της αγοράς, καθώς και την εμπειρία που αποκτήθηκε στα πλαίσια προγενέστερης εφαρμογής Προσφοράς Αναφοράς, θα εξετάσει εάν η Προσφορά Αναφοράς χρήζει αναθεώρησης. Εάν η απόφαση της ΕΕΤΤ είναι καταφατική, η ΕΕΤΤ θα καλέσει τον ΟΤΕ να υποβάλει αναθεωρημένη Προσφορά Αναφοράς, εντός συγκεκριμένης χρονικής περιόδου ανάλογα με τις τροποποιήσεις που απαιτούνται. Η ΕΕΤΤ δύναται να επιβάλει αλλαγές στην Προσφορά Αναφοράς για την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και τις συναφείς ευκολίες στις περιπτώσεις όπου κρίνει ότι τέτοιες αλλαγές είναι αιτιολογημένες.

Στις περιπτώσεις που κρίνει κατάλληλο, η ΕΕΤΤ, σύμφωνα με το Άρθρο 6 της *Οδηγίας Πλαίσιο*, δύναται να διεξάγει δημόσια διαβούλευση παρέχοντας στα ενδιαφερόμενα μέρη την δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους αναφορικά με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις/ αναθεωρήσεις της Προσφοράς Αναφοράς.

Σε κάθε περίπτωση πριν την εφαρμογή της αναθεωρημένης Προσφοράς Αναφοράς θα δίνεται εύλογο χρονικό διάστημα στους εμπλεκόμενους φορείς προκειμένου να προετοιμαστούν για τις επικείμενες αλλαγές.

Το Άρθρο 43 παρ.3 του Νόμου (9 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*), προβλέπει επίσης ότι η ΕΕΤΤ δύναται να υποχρεώσει ένα πάροχο με ΣΙΑ, να προβαίνει σε δημοσιοποίηση ορισμένων πληροφοριών, όπως λογιστικών πληροφοριών, τεχνικών προδιαγραφών, χαρακτηριστικών δικτύου, όρων και προϋποθέσεων προσφοράς και χρήσης, και τιμών. Η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι η ορισμένες των ως άνω πληροφοριών δεν παρέχονται επί του παρόντος από τον ΟΤΕ στην Προσφορά Αναφοράς του. Το Άρθρο 43 παρ.2 του Νόμου -9 (3) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, αναφέρει ότι η ΕΕΤΤ δύναται να ορίζει τις ακριβείς πληροφορίες που πρέπει να δημοσιοποιούνται, το επίπεδο λεπτομέρειας και τον τρόπο δημοσιοποίησής τους, και ότι η ΕΕΤΤ δύναται να επιφυλάσσεται να ζητά επιπλέον λεπτομέρειες για τις περιπτώσεις εκείνες όπου περιστατικά στην αγορά υποδεικνύουν ότι η υπάρχουσα υποχρέωση (δημοσιοποίησης) δεν είναι επαρκής. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι θα πρέπει να διατηρηθεί η υποχρέωση του ΟΤΕ να παρέχει άμεσα στην ΕΕΤΤ κάθε πληροφορία, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών πληροφοριών αναφορικά με την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και υποβρόχο, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματός της, και σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα και το επίπεδο λεπτομέρειας που αναφέρονται στο σχετικό αίτημα της ΕΕΤΤ.

Πέραν της ως άνω υποχρέωσης, ο ΟΤΕ πρέπει να συνεχίσει να παρέχει στην ΕΕΤΤ αναλυτική αναφορά σχετικά με όλους τους δείκτες αποδοτικότητας (performance indicators) σε τριμηνιαία βάση και ανά περίπτωση, οποτεδήποτε αυτό ζητηθεί από την ΕΕΤΤ. Η ΕΕΤΤ θα πρέπει να έχει επίσης δυνατότητα πρόσβασης στο σύστημα/ λογισμικό/ βάση δεδομένων το οποίο χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό ή/ και την αποθήκευση των τιμών των δεικτών αποδοτικότητας (Key Performance Indicators (KPI)), προκειμένου να μπορεί να εξάγει πληροφορίες με δική της πρωτοβουλία.

Επιπλέον, οι άλλοι πάροχοι θα πρέπει να μπορούν να έχουν πρόσβαση στους δείκτες αποδοτικότητας/ δεδομένα που σχετίζονται με τις δραστηριότητες τους και τις συναλλαγές τους με τον ΟΤΕ. Τέλος, κατόπιν λήψης σχετικού αιτήματος από την ΕΕΤΤ, ο ΟΤΕ θα πρέπει να έχει την υποχρέωση να δημοσιεύει στον δικτυακό του τόπο ορισμένους ή και όλους τους δείκτες αποδοτικότητας με κατάλληλη μορφή, διασφαλίζοντας την αρχή του επιχειρηματικού απορρήτου καθώς και την εμπιστευτικότητα κρίσιμων εμπορικών πληροφοριών (λχ. μέσες ή συνολικές εκτιμήσεις, ή αναλυτικά τις τιμές των δεικτών χωρίς να προσδιορίζεται το όνομα του παρόχου). Το ως άνω μέτρο θα επιτρέψει στην ΕΕΤΤ να εποπτεύει καλύτερα, καθώς και να προλαμβάνει την όποια τυχόν διακριτική μεταχείριση άλλου παρόχου αναφορικά με την παροχή χονδρικής αδεσμοποίητης πρόσβασης και συναφών ευκολιών. Οι δείκτες αποδοτικότητας δύνανται να περιλαμβάνουν (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) τα κάτωθι στοιχεία:

- Αριθμό αιτούμενων αδεσμοποίητων τοπικών βρόχων (με ανάλυση σε αριθμό βρόχων πλήρους αδεσμοποίητης πρόσβασης και μεριζόμενης αδεσμοποίητης πρόσβασης).
- Αριθμό παραδοθέντων τοπικών βρόχων (με ανάλυση σε αριθμό βρόχων πλήρους αδεσμοποίητης πρόσβασης και μεριζόμενης αδεσμοποίητης πρόσβασης και αριθμό βρόχων που παραδόθηκαν εγκαίρως ή με καθυστέρηση).
- Αριθμός απορριφθέντων αιτήσεων τοπικών βρόχων/ αιτιολογία της απόρριψής τους.
- Αριθμός ενεργών αδεσμοποίητων τοπικών βρόχων (πλήρης αδεσμοποίητη πρόσβαση και μεριζόμενη).
- Αριθμός καταργηθέντων βρόχων.
- Αριθμός αναφερόμενων βλαβών (ανά προτεραιότητα, χωριστά για πλήρη και μεριζόμενη αδεσμοποίητη πρόσβαση).
- Αριθμός βλαβών που αποκαταστάθηκαν εντός του χρονοδιαγράμματος που προβλέπεται στο συμφωνημένο SLA.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι εύλογο και αναλογικό να διατηρηθεί – στα πλαίσια της υποχρέωσης διαφάνειας - η υποχρέωση να κοινοποιεί στην ΕΕΤΤ όλες τις συμφωνίες αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο που υπογράφει με εναλλακτικούς παρόχους

επί τη βάσει της σχετικής Προσφοράς Αναφοράς, καθώς και κάθε SLA (πέραν του βασικού) που παρέχεται στους εναλλακτικούς παρόχους από τον ΟΤΕ επί τη βάσει εμπορικής διαπραγμάτευσης.

3.5.6.4 Υποχρέωση Λογιστικού Διαχωρισμού

Σύμφωνα με το άρθρο 43, Παρ. 1 γ του Νόμου , η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να απαιτεί από μια επιχείρηση με κάθετη διάρθρωση να καθιστά διακριτές και διαφανείς τις τιμές χονδρικής πώλησης και τις εσωτερικές της τιμολογήσεις προκειμένου να ελέγχεται, μεταξύ άλλων, η τήρηση της υποχρέωσης αμεροληψίας και να αποτρέπεται ενδεχόμενη σταυροειδής επιδότηση. Για το σκοπό αυτόν η Ε.Ε.Τ.Τ με απόφασή της μπορεί να καθορίζει τα τηρούμενα στοιχεία, χωρίς να θίγονται οι διατάξεις του Κ.Β.Σ. και τη λογιστική μέθοδο, που πρέπει να χρησιμοποιούνται για καθορισμένες δραστηριότητες.

Επιπλέον, στο άρθρο 11 της Οδηγίας για την Πρόσβαση (Access Directive) αναφέρεται ότι η Εθνική ρυθμιστική αρχή μπορεί να απαιτήσει από μια καθετοποιημένη επιχείρηση να καθιστά διαφανείς τις τιμές χονδρικής πώλησης και τις εσωτερικές τιμολογήσεις προκειμένου, μεταξύ άλλων, να διασφαλίζεται η συμμόρφωση, όπου υπάρχει απαίτηση αμεροληψίας, σύμφωνα με το άρθρο 10 ή, όπου είναι απαραίτητο, να αποτρέπεται ενδεχόμενη άδικη διεπιδότηση (σταυροειδής επιδότηση).

Η υποδομή στο δίκτυο πρόσβασης της οποίας κύριος είναι ο ΟΤΕ, δίδει σε αυτόν μια προνομιακή δύναμη / παρουσία στο σύνολο των λιανικών αγορών υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών στις οποίες δραστηριοποιείται. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι συνθήκες του ανταγωνισμού εξαρτώνται σε πολύ μεγάλο βαθμό, από την πρόσβαση των εναλλακτικών παρόχων σε αυτήν την υποδομή, η ΟΤΕ ΑΕ θα μπορούσε να επιδιώξει να κάνει κατάχρηση αυτής της ισχύος προκειμένου να εκτοπίσει τους ανταγωνιστές της από τις αγορές λιανικής μέσω σταυροειδών επιδοτήσεων ή πρακτικών του «ψαλιδίσματος» (scissors effect) / ή και συμπίεσης τιμών και κατά συνέπεια συγχρόνως να περιορίσει την άσκηση ενός αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις αγορές χονδρικής και λιανικής.

Η καθετοποιημένη δομή της εταιρείας ΟΤΕ ΑΕ (βάσει της οποίας δραστηριοποιείται τόσο στις ανάντη αγορές χονδρικής ,όσο και στις κατάντη αγορές υπηρεσιών) μπορεί να οδηγήσει σε στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στις αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών χονδρικής και λιανικής, όπως εκτέθηκε αναλυτικά ανωτέρω. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι αυτές οι ως άνω πραγματικές

ή πιθανές στρεβλώσεις μπορούν να αντιμετωπισθούν μέσω της επιβολής υποχρέωσης του λογιστικού διαχωρισμού.

Επομένως, έχοντας υπόψη την κάθετη ολοκλήρωση της ΟΤΕ ΑΕ (ιδίως μετά την πρόσφατη απορρόφηση της θυγατρικής της ΟΤΕnet), τα χαρακτηριστικά της φύσεως της υποδομής της ΑΠΤΒ και την δυναμική του ανταγωνισμού στις αγορές χονδρικής και λιανικής, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η υποχρέωση του λογιστικού διαχωρισμού είναι αναλογική και αποτελεί την ελάχιστη απαραίτητη προϋπόθεση για να εξασφαλιστεί ο εντοπισμός από την ΕΕΤΤ πρακτικών διακριτικής μεταχείρισης από τον ΟΤΕ μεταξύ του λιανικού του άκρου και των άλλων παρόχων, σταυροειδών επιδοτήσεων ή / και πρακτικών του «ψαλιδίσματος» (scissors effect) / ή και συμπίεσης τιμών που έχουν ως στόχο ή αποτέλεσμα την στρέβλωση του ανταγωνισμού. Επομένως, επιτελούνται και οι στόχοι που περιγράφονται το στο άρθρο 43, Παρ. γ του Νόμου.

Η μεθοδολογία της εφαρμογής της υποχρέωσης του λογιστικού διαχωρισμού καθορίστηκε με την απόφασή της ΕΕΤΤ 482/051/26-05-2008 με θέμα «Μεθοδολογίες/ Αρχές Κοστολόγησης και Λογιστικού Διαχωρισμού για την υλοποίηση των επιβληθέντων στον ΟΤΕ ρυθμιστικών υποχρεώσεων ελέγχου τιμών, κοστολόγησης και λογιστικού διαχωρισμού στις επιμέρους ορισθείσες αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών και λοιπές ρυθμίσεις». Η ΕΕΤΤ εκτιμά ότι είναι σκόπιμο να διατηρηθούν οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στην ανωτέρω απόφαση σχετικά με την αγορά υπηρεσιών ΑΠΤΒ και συναφών ευκολιών), κατά την περίοδο της εφαρμογής της παρούσας ανάλυσης, με την επιφύλαξη σχετικής μεταγενέστερης απόφασης.

3.5.6.5 Υποχρέωση Ελέγχου Τιμών και Κοστολόγησης

Σύμφωνα με το άρθρο 44 του Νόμου 3431, η ΕΕΤΤ μπορεί με απόφασή της, να επιβάλλει υποχρεώσεις σχετικά με την ανάκτηση κόστους και ελέγχου τιμών, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων κοστοστρεφούς τιμολόγησης, καθώς και υποχρεώσεων σχετικών με τα συστήματα κοστολόγησης για την παροχή ειδικών τύπων διασύνδεσης ή / και πρόσβασης σε περίπτωση, που από την ανάλυση της αγοράς προκύπτει ότι υπάρχει έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού με συνέπεια ένας φορέας εκμετάλλευσης να μπορεί να παρέχει υπηρεσίες σε ιδιαίτερα υψηλές τιμές ή να συμπιέζει τις τιμές, σε βάρος των τελικών χρηστών. Η απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ., λαμβάνοντας υπόψη την επένδυση του εν λόγω

φορέα εκμετάλλευσης, επιτρέπει στο φορέα αυτόν έναν εύλογο συντελεστή απόδοσης επί του επενδεδυμένου κεφαλαίου, συνεκτιμώντας τους συναφείς κινδύνους.

Η ΟΤΕ ΑΕ κατέχει μονοπωλιακή θέση στις προσφορές υπηρεσιών της ΑΠΤΒ και συναφών ευκολιών, οπότε θα μπορούσε να καθορίσει τις τιμές της πρόσβασης στον τοπικό βρόχο καθώς επίσης τις τιμές των συναφών ευκολιών χωρίς ανταγωνιστική πίεση προς ζημία των ανταγωνιστών της στις αγορές λιανικής και συνεπώς προς ζημία των καταναλωτών.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η απουσία υποχρέωσης ελέγχου τιμών με την μεθοδολογία της κοστοστρέφειας θα επέτρεπε στην ΟΤΕ ΑΕ να ωφεληθεί από έσοδα που αποκτώνται λόγω της μονοπωλιακής της θέσης στην παροχή υπηρεσιών της ΑΠΤΒ και συναφών ευκολιών. Ένα τέτοιο έσοδο θα διαστρέβλωνε τις προϋποθέσεις της ανάπτυξης ενός δίκαιου ανταγωνισμού στην αγορά της ευρυζωνικής πρόσβασης. Εξάλλου, μία τεχνητή αύξηση του κόστους του τοπικού βρόχου ή του κόστους των συναφών ευκολιών για τους παρόχους θα απεικονιζόταν στις αγορές λιανικής, και θα επιβράδυνε την ανάπτυξη της αγοράς ευρυζωνικής πρόσβασης.

Στο άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2887/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2000 σχετικά με την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο αναφέρεται ρητά ότι «Με την επιφύλαξη του άρθρου 4 παράγραφος 4, οι κοινοποιημένοι φορείς εκμετάλλευσης χρεώνουν την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και στις συναφείς εγκαταστάσεις, με βάση το κόστος».

Η ΕΕΤΤ εκτιμά ότι οι τιμές των υπηρεσιών του τοπικού βρόχου και των συναφών ευκολιών πρέπει να απεικονίζουν τα κόστη. Η επιβολή της υποχρέωσης κοστοστρέφειας επιβάλλεται προκειμένου να προστατευτεί η αγορά από καταστάσεις στρέβλωσης του ανταγωνισμού. Η υποχρέωση λαμβάνεται υπό το σκεπτικό των αναφερόμενων στο άρθρο 45 παρ. 2 του Ν 3431 «η Ε.Ε.Τ.Τ. εξασφαλίζει, ότι κάθε επιβαλλόμενος μηχανισμός ανάκτησης κόστους ή μέθοδος τιμολόγησης προάγει την οικονομική απόδοση, τον βιώσιμο ανταγωνισμό, καθώς και ότι μεγιστοποιεί το όφελος για τους καταναλωτές. Μπορεί επίσης να λαμβάνει τις διαθέσιμες τιμές σε συγκρίσιμες ανταγωνιστικές αγορές».

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η επιβολή υποχρέωσης κοστοστρεφούς τιμολόγησης των υπηρεσιών τοπικού βρόχου και συναφών ευκολιών στην ΟΤΕ ΑΕ είναι εύλογη ρυθμιστική υποχρέωση. Πιο συγκεκριμένα, η ΕΕΤΤ προτείνει να διατηρηθεί η υποχρέωση στην ΟΤΕ ΑΕ να παρέχει κοστοστρεφείς τιμές για τις υπηρεσίες ΑΠΤΒ και συναφών ευκολιών, βάσει της

μεθοδολογίας Μέσου Μακροπρόθεσμου Επαυξητικού Κόστους με βάση το Τρέχον Κόστος των Παγίων (MMEK/TK (LRAIC/Current Cost)). Η EETT προτίθεται συνεπώς να διατηρήσει την υποχρέωση του ΟΤΕ να παρέχει τιμές :

-για την πρόσβαση στον τοπικό βρόχο βάσει της μεθοδολογίας MMEK-TK με μοντέλο "top-down καθώς και

-για τις συναφείς ευκολίες όπως η συνεγκατάσταση, βάσει της μεθοδολογίας MMEK-TK με μοντέλα bottom-up

Η μεθοδολογία της κοστολόγησης καθορίστηκε με την απόφασή της EETT 482/051/26-05-2008 με θέμα «Μεθοδολογίες/ Αρχές Κοστολόγησης και Λογιστικού Διαχωρισμού για την υλοποίηση των επιβληθέντων στον ΟΤΕ ρυθμιστικών υποχρεώσεων ελέγχου τιμών, κοστολόγησης και λογιστικού διαχωρισμού στις επιμέρους ορισθείσες αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών και λοιπές ρυθμίσεις». Η EETT εκτιμά ότι είναι σκόπιμο να διατηρηθούν οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στην ανωτέρω απόφαση σχετικά με την αγορά υπηρεσιών της ΑΠΤΒ και συναφών ευκολιών, κατά την περίοδο της εφαρμογής της παρούσας ανάλυσης, με την επιφύλαξη σχετικής μεταγενέστερης απόφασης. Σύμφωνα με το άρθρο 8 της ανωτέρω απόφασης, οι καταστάσεις του λογιστικού διαχωρισμού και το κοστολογικό σύστημα του παρόχου με ΣΙΑ θα ελέγχονται ετησίως από ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές που ορίζονται από την EETT. Μετά τον έλεγχο δημοσιεύεται Δήλωση Συμμόρφωσης από την EETT, με την επιφύλαξη της Εθνικής και Κοινοτικής Νομοθεσίας περί εμπορικού απορρήτου.

Περαιτέρω, οι τιμές των υπηρεσιών της ΑΠΤΒ και συναφών ευκολιών, πρέπει να διαμορφώνονται ώστε να προάγουν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, με ιδιαίτερη έμφαση στην αρχή ότι οι τιμές δεν δημιουργούν εμπόδια εισόδου στην αγορά. Ιδιαίτερα, απαραίτητη προϋπόθεση είναι οι τιμές να διαμορφώνονται ώστε να μην υπάρχουν πρακτικές του «ψαλιδίσματος» (scissors effect) ή και συμπίεσης τιμών μεταξύ των τιμών των υπηρεσιών της πρόσβασης στον Τοπικό Βρόχο ή τις συναφείς υποδομές και στις τιμές των σχετικών υπηρεσιών λιανικής που προσφέρει το λιανικό άκρο της ΟΤΕ ΑΕ.

Για τις περιπτώσεις όπου η ΟΤΕ ΑΕ δεν παρέχει στην EETT ακριβή στοιχεία για τον έλεγχο τιμών σύμφωνα με τις υποχρεώσεις του όπως αυτές ορίζονται στην ΑΠ EETT 482/051/26-05-2008, η EETT δύναται να εξάγει τιμές:

- είτε εφαρμόζοντας τη μέθοδο σύγκρισης τιμών (benchmarking), (λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τις διαθέσιμες τιμές σε συγκρίσιμες ανταγωνιστικές αγορές Κρατών – Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης), όπως ορίζεται στο Άρθρο 45, παρ. 6 του Νόμου 3431/2006)
- είτε χρησιμοποιώντας τεχνικοοικονομικά μοντέλα άλλα από αυτά της ΟΤΕ ΑΕ, χρησιμοποιώντας δεδομένα / πληροφορίες που έχει η ίδια συλλέξει, και να απαιτήσει την άμεση εφαρμογή των τιμών αυτών (άρθρα 45 παρ. 4του Ν, 3431/2006).

3.5.7 Περίληψη προτεινόμενων ρυθμιστικών υποχρεώσεων

Η ΕΕΤΤ προτείνει, σχετικά με την αγορά χονδρικής παροχής Αδεσμοποίητης Πρόσβασης (συμπεριλαμβανομένης της μεριζόμενης πρόσβασης) σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους, να επιβληθούν οι ακόλουθες ρυθμιστικές υποχρεώσεις στον ΟΤΕ:

1. Υποχρέωση Πρόσβασης

- Ο ΟΤΕ υποχρεούται να παρέχει πρόσβαση στις ακόλουθες υπηρεσίες και ευκολίες:
  - ✓ Πλήρως αδεσμοποίητη πρόσβαση σε μεταλλικούς τοπικούς βρόχους.
  - ✓ Μεριζόμενη πρόσβαση σε μεταλλικούς τοπικούς βρόχους.
  - ✓ Πλήρως αδεσμοποίητη πρόσβαση σε μεταλλικούς υπο βρόχους.
  - ✓ Μεριζόμενη πρόσβαση σε μεταλλικούς υπο βρόχους.
  - ✓ Συνεγκατάσταση (συμπεριλαμβανομένης της φυσικής συνεγκατάστασης, και όπου είναι κατάλληλο της απομακρυσμένης και της εικονικής συνεγκατάστασης).
  - ✓ Συναφείς ευκολίες συμπεριλαμβανομένου της παροχής πρόσβασης σε αγωγούς/σωληνώσεις και φρεάτια.
  - ✓ Τεχνικές διεπαφές, πρωτόκολλα ή άλλες βασικές τεχνολογίες που είναι απαραίτητες για τη διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών ή των υπηρεσιών εικονικού δικτύου αναφορικά με αδεσμοποίητους τοπικούς βρόχους και
  - ✓ Πρόσβαση σε συστήματα λογισμικού απαραίτητα για την εξασφάλιση ισότιμου ανταγωνισμού στην παροχή των υπηρεσιών αδεσμοποίητης πρόσβασης σε

τοπικούς βρόχους.

- Ο ΟΤΕ θα εξακολουθήσει να παρέχει πρόσβαση σε υπηρεσίες και ευκολίες σύμφωνα με την ισχύουσα προσφορά αναφοράς (RUO) έως ότου αυτή αναθεωρηθεί.
- Ο ΟΤΕ να διαπραγματεύεται με καλή πίστη και να ικανοποιεί όλα τα εύλογα αιτήματα των παρόχων αναφορικά με επιπρόσθετα προϊόντα πρόσβασης, συνεγκατάστασης και συναφείς ευκολίες.
- Ο ΟΤΕ θα παρέχει σε επιχειρήσεις τη δυνατότητα μετάβασης μεταξύ υπηρεσιών που διευκρινίστηκαν ανωτέρω.
- Ο ΟΤΕ υποχρεούται να προβεί στην σύναψη Συμφωνιών Επιπέδου Υπηρεσίας (SLAs) αναφορικά με τις προαναφερόμενες υπηρεσίες και ευκολίες.

2. Υποχρέωση Αμεροληψίας

- Ο ΟΤΕ θα εφαρμόζει ισοδύναμους όρους, σε ισοδύναμες περιστάσεις, σε άλλες επιχειρήσεις που παρέχουν ισοδύναμες υπηρεσίες, και θα παρέχει υπηρεσίες και πληροφορίες σε τρίτους υπό τους ίδιους όρους και της ίδιας ποιότητας με τις παρεχόμενες για τις δικές του υπηρεσίες ή τις υπηρεσίες των θυγατρικών του ή των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.

3. Υποχρέωση Διαφάνειας

- Ο ΟΤΕ θα υπόκειται σε υποχρέωση διαφάνειας και θα δημοσιεύει κατάλληλη προσφορά αναφοράς. Η προσφορά αναφοράς θα περιέχει τουλάχιστον τα στοιχεία που εκτίθενται στο Παράρτημα 2 του παρόντος κειμένου.
- Ο ΟΤΕ θα εξακολουθήσει να παρέχει πρόσβαση (και θα εξακολουθήσει να παρέχει τις ίδιες προσφορές) σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις που προβλέπονται στην ισχύουσα προσφορά αναφοράς.
- Ο ΟΤΕ θα δημοσιοποιεί συγκεκριμένες πληροφορίες, όπως πληροφορίες λογιστικής φύσεως, τεχνικές προδιαγραφές, χαρακτηριστικά δικτύου, όρους και προϋποθέσεις παροχής και χρήσης καθώς και τιμές.

- Ο ΟΤΕ θα εξακολουθήσει να δημοσιεύει τις πληροφορίες που προβλέπονται στην ισχύουσα προσφορά αναφοράς.
- Ο ΟΤΕ θα κοινοποιεί στην ΕΕΤΤ όλες τις συμφωνίες αδεσμοποίησης πρόσβασης που υπογράφει με εναλλακτικούς παρόχους επί τη βάσει του δημοσιευμένου RUO, καθώς και όλα τα 'πέραν του Βασικού' SLAs (Advanced SLAs) που παρέχει ο ΟΤΕ επί τη βάσει εμπορικής συμφωνίας

4. Υποχρέωση Λογιστικού Διαχωρισμού

- Ο ΟΤΕ θα υπόκειται σε υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού, σύμφωνα με τα όσα περιγράφονται στην απόφασή της ΕΕΤΤ 482/051/26-05-2008 με θέμα «Μεθοδολογίες/ Αρχές Κοστολόγησης και Λογιστικού Διαχωρισμού για την υλοποίηση των επιβληθέντων στον ΟΤΕ ρυθμιστικών υποχρεώσεων ελέγχου τιμών, κοστολόγησης και λογιστικού διαχωρισμού στις επιμέρους ορισθείσες αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών και λοιπές ρυθμίσεις» (με την επιφύλαξη σχετικής μεταγενέστερης απόφασης).

5. Υποχρέωση Ελέγχου Τιμών και Κοστοστρέφειας

- Η ΕΕΤΤ προτίθεται συνεπώς να διατηρήσει την υποχρέωση του ΟΤΕ να παρέχει τιμές :
  - για την πρόσβαση στον τοπικό βρόχο βάσει της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ με μοντέλο "top-down καθώς και
  - για τις συναφείς ευκολίες όπως η συνεγκατάσταση. βάσει της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ με μοντέλα bottom-up

3.5.8 Ερωτήσεις της Διαβούλευσης Σχετικά με τις Κανονιστικές Υποχρεώσεις

Παρακαλούμε να απαντήσετε αναλυτικά και τεκμηριωμένα στις κάτωθι ερωτήσεις:

Ερώτηση 1

Πιστεύετε ότι όλες οι υπάρχουσες υποχρεώσεις παροχής πρόσβασης θα πρέπει να διατηρηθούν; Υπάρχουν κάποιες άλλες υποχρεώσεις πρόσβασης που κρίνετε ότι θα έπρεπε να επιβληθούν; Αναφορικά με την υποχρέωση φυσικής συνεγκατάστασης θεωρείτε ότι οι υφιστάμενες επιλογές (όπως αυτές καθορίζονται στην ισχύουσα προσφορά ΑΠΤΒ του ΟΤΕ) είναι επαρκείς; Θεωρείτε ότι υπάρχουν κάποιες άλλες επιλογές αναφορικά με την φυσική συνεγκατάσταση που πρέπει να επιβληθούν;

Ερώτηση 2

Συμφωνείτε με τις υποχρεώσεις πρόσβασης σε αγωγούς/ σωληνώσεις που προτείνεται να επιβληθούν στον ΟΤΕ; Θεωρείτε ότι οι εν λόγω υποχρεώσεις είναι αναγκαίες, ενόψει των υφιστάμενων συνθηκών της αγοράς για την ανάπτυξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού; Διακρίνετε την απάντησή σας για τις περιπτώσεις χρήσης υπο-βρόχου και μη χρήσης υπο-βρόχου.

Ερώτηση 3

Συμφωνείτε με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης του ΟΤΕ και το περιεχόμενο αυτής;

Ερώτηση 4

Συμφωνείτε με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης διαφάνειας του ΟΤΕ και το περιεχόμενο αυτής;

Ερώτηση 5

Συμφωνείτε με το προτεινόμενο ελάχιστο περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς ΑΠΤΒ; Αν όχι προτείνετε επιπλέον στοιχεία τα οποία κρίνετε ότι θα πρέπει να επιβληθούν ή άλλες μεταβολές.

Ερώτηση 6

Συμφωνείτε με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης λογιστικού διαχωρισμού του ΟΤΕ και το περιεχόμενο αυτής;

Ερώτηση 7

Συμφωνείτε ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να υπόκειται σε υποχρέωση ελέγχου τιμών με τη μορφή κοστοστρεφούς τιμολόγησης; Συμφωνείτε ότι η μεθοδολογία ΜΜΕΚ-ΤΚ είναι η κατάλληλη μεθοδολογία για την κοστολόγηση;

Παράρτημα 1 – Γλωσσάριο Όρων¹¹⁴

ATM	Asynchronous Transfer Mode – ένα πρωτόκολλο επικοινωνίας το οποίο επιτρέπει την μετάδοση δεδομένων σε υψηλή ταχύτητα.
Backhaul (ATM)	Χονδρική υπηρεσία σύνδεσης η οποία παρέχει χωρητικότητα ανάμεσα στο δικτυακό εξοπλισμό ενός παρόχου σε τοπικό κέντρο και σε ανώτερα ιεραρχικά σημεία του δικτύου.
BBRAS	Broadband Remote Access Server - το BBRAS είναι ένα σημείο συγκέντρωσης της κίνησης των συνδρομητών.
Bitstream	Οι υπηρεσίες πρόσβασης υψηλής ταχύτητας bitstream (παροχή υπηρεσιών DSL από τον κυρίαρχο πάροχο) συνίστανται στην εγκατάσταση μιας σύνδεσης πρόσβασης υψηλής ταχύτητας στις εγκαταστάσεις του πελάτη (π.χ. εγκαθιστώντας εξοπλισμό ADSL και προγραμματίζοντας το δίκτυο τοπικής πρόσβασης) το οποίο διατίθεται σε τρίτους παρόχους υπηρεσιών, προκειμένου να τους επιτρέψει να παρέχουν λιανικές υπηρεσίες υψηλών ταχυτήτων στους πελάτες. Ο πάροχος bitstream δύναται επίσης να παρέχει υπηρεσίες μετάδοσης για μεταφορά σε «υψηλότερο» επίπεδο στην ιεραρχία του δικτύου, όπου οι πάροχοι υπηρεσιών μπορεί να διαθέτουν ήδη κάποιο σημείο παρουσίας (π.χ. σε επίπεδο κόμβου transit), επίσης γνωστές ως υπηρεσίες μετάδοσης 'backhaul'.
Συνεγκατάσταση	Η παροχή, από έναν πάροχο A σε έναν πάροχο B, πρόσβασης σε υλική υποδομή (ιδίως φυσικό χώρο και φυσικές εγκαταστάσεις) η οποία επιτρέπει στον πάροχο B να εγκαταστήσει εξοπλισμό στις εγκαταστάσεις του παρόχου A.
Τοπικός βρόχος	Τοπικός βρόχος σημαίνει το φυσικό συνεστραμένο ζεύγος μεταλλικής ζεύξης που συνδέει το σημείο τερματισμού του δικτύου στις εγκαταστάσεις του συνδρομητή με το βασικό πλαίσιο διανομής (main distribution frame) ή αντίστοιχη ευκολία στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο.
CPE	Customer Premises Equipment - Εξοπλισμός Εγκαταστάσεων Πελάτη σημαίνει τον τερματικό εξοπλισμό, όπως τερματικά, τηλέφωνα modems, κ.α. τα οποία εγκαθίστανται στις εγκαταστάσεις του πελάτη.

¹¹⁴ Οι παρακάτω επεξηγήσεις αποδίδουν το περιεχόμενο λέξεων ή φράσεων που χρησιμοποιούνται από την ΕΕΤΤ στο κείμενο της παρούσας διαβούλευσης, παρέχονται αποκλειστικά για λόγους καλύτερης κατανόησης του εν λόγω κειμένου και δεν συνιστούν νομικούς ορισμούς των σχετικών λέξεων ή φράσεων

DSL	Digital Subscriber Line - Η τεχνολογία DSL επιτρέπει τη χρήση χάλκινου καλωδίου για μεταφορά δεδομένων με υψηλή ταχύτητα.
DSLAM	Ο Πολυπλέκτης/ Αποπολυπλέκτης συνδρομητικών γραμμών.
Οπτική Ίνα	Η πλαστική ή γυάλινη (silicon dioxide) ίνα, η οποία χρησιμοποιείται για τη μετάδοση πληροφοριών με τη χρήση υπέρυθρων ή ορατού φωτός ως μέσου μεταφοράς (συνήθως laser).
Σταθερή Ασύρματη Πρόσβαση (ΣΑΠ)	Η χρήση ασύρματης τεχνολογίας για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε τελικούς χρήστες.
Πλήρως αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο	Η παροχή σε δικαιούχο πρόσβασης στον τοπικό βρόχο ή σε υποβρόχους του κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης που παρέχει τη δυνατότητα χρήσης του συνόλου του φάσματος συχνότητας του συνεστραμμένου μεταλλικού ζεύγους.
Hot spot	Δημόσιος Χώρος στον οποίο παρέχεται ασύρματη κάλυψη στο διαδίκτυο.
IP	Το Internet Protocol είναι το πρωτόκολλο επικοινωνίας για τη μετάδοση δεδομένων στο διαδίκτυο.
Αποδεσμοποίηση του τοπικού βρόχου	Η διαδικασία με την οποία οι τοπικοί βρόχοι αποσυνδέονται φυσικά από το δίκτυό τους και συνδέονται στο δίκτυο ενός ανταγωνιστή παρόχου. Αυτό επιτρέπει σε παρόχους εκτός του κυρίαρχου παρόχου να χρησιμοποιούν τον τοπικό βρόχο για την παροχή υπηρεσιών απευθείας στους πελάτες.
Μεριζόμενη πρόσβαση στον αδεσμοποίητο τοπικό βρόχο	Η παροχή σε ένα δικαιούχο πρόσβασης στον τοπικό βρόχο ή υποβρόχο του κοινοποιημένου παρόχου, η οποία επιτρέπει τη χρήση της ζώνης του φάσματος συχνοτήτων του συνεστραμμένου μεταλλικού ζεύγους που δεν χρησιμοποιείται για φωνή. Ο τοπικός βρόχος εξακολουθεί να χρησιμοποιείται από τον κοινοποιημένο πάροχο για την παροχή τηλεφωνικής υπηρεσίας στο κοινό.
Αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό υπο βρόχο	Η συμφωνία που επιτρέπει στους παρόχους να διασυνδέονται με το τοπικό δίκτυο πρόσβασης στο πρώτο σημείο σύνδεσης το οποίο είναι συνήθως στην άκρη του δρόμου.

Παράρτημα 2 – Προσφορά Αναφοράς για Αδεσμοποίητη Πρόσβαση στο Στρεπτό Ζεύγος Μεταλλικών Αγωγών του Τοπικού Βρόχου (RUO)

Τα κάτωθι στοιχεία συνιστούν τον κατάλογο με τα ελάχιστα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται στην Προσφορά Αναφοράς για Αδεσμοποίητη Πρόσβαση του ΟΤΕ.

A. Προϋποθέσεις αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο

1. Στοιχεία δικτύου στα οποία παρέχεται η πρόσβαση που καλύπτει ειδικότερα τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Πρόσβαση σε τοπικούς βρόχους

β) Πρόσβαση στη μη φωνητική περιοχή του φάσματος συχνοτήτων ενός τοπικού βρόχου, στην περίπτωση μεριζώμενης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο

2. Πληροφορίες που αφορούν τις θέσεις των τόπων φυσικής πρόσβασης,¹¹⁵ και την διαθεσιμότητα τοπικών βρόχων (συμπεριλαμβανομένων των ανενεργών) σε συγκεκριμένα σημεία του δικτύου πρόσβασης (δηλ. ελεύθερα, κατελημμένα (ενεργά), δεσμευμένα, βλαμμένα ζεύγη).

3. Τεχνικές προϋποθέσεις που αφορούν την πρόσβαση και τη χρήση τοπικών βρόχων, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών χαρακτηριστικών του ανεστραμμένου μεταλλικού ζεύγους στον τοπικό βρόχο.

4. Διαδικασίες παραγγελιών¹¹⁶, μετάβασης μεταξύ υπηρεσιών και παροχής υπηρεσιών, διαδικασίες για όλες τις δυνατές μεταβάσεις από πάροχο σε πάροχο, περιορισμοί χρήσης.

5. Πιστοποίηση παράδοσης παραλαβής τοπικού βρόχου με κριτήρια παροχής ευρυζωνικών υπηρεσιών. Σχετικές μετρήσεις.

B. Υπηρεσίες Συνεγκατάστασης

10. Πληροφορίες σχετικά με τα Δικτυακά Κέντρα του κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης.

¹¹⁵ Η διάθεση των πληροφοριών μπορεί να περιοριστεί στους ενδιαφερόμενους για να αποφευχθούν θέματα δημόσιας ασφάλειας

¹¹⁶ Στις περιπτώσεις εκείνες όπου αιτήματα για ΑΠΤΒ σχετίζονται και με αιτήματα φορητότητας ο ΟΤΕ θα πρέπει να εξασφαλίζει, στο μέτρο που τον αφορά, την αδιάλειπτη παροχή υπηρεσιών προς τον τελικό χρήστη.

11. Δυνατότητες συνεγκατάστασης στα Δικτυακά Κέντρα που αναφέρονται στο σημείο 1 (συμπεριλαμβανομένης της φυσικής συνεγκατάστασης και, ενδεχομένως, της καμπίνας στον προαύλιο χώρο, της απομακρυσμένης, της σύμμεικτης και της εικονικής συνεγκατάστασης).
12. Αναλυτική περιγραφή των συναφών ευκολιών, του ασυρματικού backhaul και της παροχής πρόσβασης σε αγωγούς/σωληνώσεις και φρεάτια.
13. Χαρακτηριστικά εξοπλισμού: περιορισμοί, εφόσον υπάρχουν, στον εξοπλισμό που μπορεί να συνεγκατασταθεί.
14. Θέματα ασφαλείας: μέτρα που λαμβάνονται από τον κοινοποιημένο φορέα εκμετάλλευσης για την ασφάλεια των χώρων του.
15. Προϋποθέσεις πρόσβασης για το προσωπικό ανταγωνιστικών φορέων εκμετάλλευσης.
16. Προδιαγραφές ασφαλείας.
17. Κανόνες για τη διάθεση χώρου και του εξοπλισμού (ζευγών εσωτερικού καλωδίου, ικριωμάτων σε χώρο ΦΣ κλπ) στις περιπτώσεις όπου ο χώρος συνεγκατάστασης είναι περιορισμένος.
18. Προϋποθέσεις για την επιθεώρηση, από τους δικαιούχους, των χώρων στους οποίους διατίθεται φυσική συνεγκατάσταση ή των Δικτυακών Κέντρων όπου η συνεγκατάσταση δεν έχει γίνει δεκτή λόγω έλλειψης χωρητικότητας.

Γ. Συστήματα Πληροφοριών

Προϋποθέσεις πρόσβασης στα συστήματα λειτουργικής υποστήριξης, στα συστήματα πληροφοριών ή στις βάσεις δεδομένων του κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης για προπαραγγελία, παραγγελία, παροχή υπηρεσιών, συντήρηση και επισκευή, βλαβοληψία βρόχων και τιμολόγηση.

Δ. Προϋποθέσεις παροχής

4. Προθεσμία ανταπόκρισης στις αιτήσεις παροχής υπηρεσιών και ευκολιών, συμφωνίες επιπέδου υπηρεσιών, επιδιόρθωση σφαλμάτων, διαδικασίες αποκατάστασης του κανονικού επιπέδου υπηρεσιών και παράμετροι ποιότητας υπηρεσιών.
5. Τυποποιημένοι όροι συμβάσεως, συμπεριλαμβανομένης, ανάλογα με την περίπτωση,

αποζημίωσης, σε περίπτωση μη τήρησης των προβλεπόμενων προθεσμιών.

6. Τιμές ή τρόποι τιμολόγησης για κάθε προαναφερόμενο χαρακτηριστικό, λειτουργία και ευκολία.

Παράρτημα 3 Χρεώσεις ευρυζωνικών υπηρεσιών μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών

Στους παρακάτω πίνακες δίδονται οι χρεώσεις της ευρυζωνικής υπηρεσίας μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών όπως είναι αναρτημένες στις ιστοσελίδες των παρόχων τον 11/2008.

Τιμές Cosmote

COSMOTE	Μηνιαίο Πάγιο (€)	Δωρεάν MB εντός Ελλάδας ¹	Χρέωση πέρα των Δωρεάν MB(€/MB) ²
Internet On The Go Basic	3,5	1	1MB-20MB:1 20MB-250MB:0,5 Από 250MB: 0,1
Internet On The Go 250MB	15	250	0,1
Internet On The Go 5GB	29,5	5120	0,02
Internet On The Go Unlimited	49	Απεριόριστα (μέχρι 30GB)	-
Internet On The Go 10GB + Laptop	39	10240	0,02
Internet On The Go Student	25	5120	0,02

Τιμές Vodafone

Χρεώσεις υπηρεσίας Vodafone Mobile Broadband				
Πρόγραμμα συμβολαίου	VMC1	VMC250	VMC5GB	VMC5GB Φοιτητικό
Μηνιαίο πάγιο	3,50 €	14,99 €	29,50 €	24,99 €

Δωρεάν MBs	1 MB	250 MB	5120 MB	5120 MB
Κόστος ανά MB μετά τα δωρεάν MB*	1,02 €	0,10 € €	0,02 €	0,02 €
Ελάχιστη χρέωση	10 KB	10 KB	10 KB	10 KB

Τιμές Wind

Wind	ADSM Basic	ADSM 300	ADSM 5GB	ADSM Non-stop
Δωρεάν MB	1 MB	300 MB	5120 MB	ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΑ*
Μηνιαίο πάγιο	3,50€	17€	29,5€	49€
Κόστος ανά επιπλέον MB	0,7€	0,7€	0,02€	N/A

3.6 ΣΧΟΛΙΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΕΤΤ

3.6.1 Εισαγωγή

Στις 17.12.2008, η ΕΕΤΤ δημοσίευσε κείμενο Δημόσιας Διαβούλευσης αναφορικά με τον Ορισμό, την Ανάλυση Αγοράς και τις Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις της Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (2^{ος} γύρος ανάλυσης της αγοράς υπ' αρ. 4 της Νέας Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής). Η ΕΕΤΤ προσκάλεσε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς της αγοράς να απαντήσουν στην ως άνω διαβούλευση, η οποία διήρκησε από 17.12.2008 έως 13.02.2009.

Η παρούσα αναφορά παρουσιάζει τη σύνοψη των απαντήσεων των συμμετεχόντων στο κείμενο της Δημόσιας Διαβούλευσης, καθώς και τις απαντήσεις της ΕΕΤΤ αναφορικά με τα βασικότερα σημεία των παρατηρήσεων των ως άνω συμμετεχόντων. Ειδικότερα, στην Ενότητα 2 της παρούσας αναφοράς παρατίθενται τα κυριότερα σχόλια των συμμετεχόντων στη Διαβούλευση καθώς και οι απαντήσεις της ΕΕΤΤ επ' αυτών. Στην Ενότητα 3 της παρούσας αναφοράς παρουσιάζονται τυχόν προτεινόμενες τροποποιήσεις/ ενημερώσεις που η ΕΕΤΤ προτίθεται να πραγματοποιήσει στο κείμενο της ανάλυσης της αγοράς. Τέλος, στην Ενότητα 4 παρατίθενται αυτούσιες οι απαντήσεις όλων των συμμετεχόντων στη Διαβούλευση εξαιρουμένων των στοιχείων εκείνων των απαντήσεών τους που έχουν χαρακτηριστεί από τους συμμετέχοντες ως εμπιστευτικά.

3.6.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

3.6.2.1 Γενικά σχόλια

3.6.2.1.1 Η τεκμηρίωση της EETT δεν συνοδεύεται από έρευνα αγοράς σε καταναλωτές

Ένας συμμετέχων [ΟΤΕ] θεωρεί ότι «η τεκμηρίωση της EETT αναφορικά με την μελέτη υποκατάστασης της ζήτησης μεταξύ υπηρεσιών θα έπρεπε να συνοδεύεται από έρευνες αγοράς σε καταναλωτές, και να μην αποτελεί απλά «θεωρήσεις»». Ο εν λόγω συμμετέχων επισημαίνει ότι η έρευνα αγοράς σε καταναλωτές επιτρέπει στους παρόχους να τοποθετηθούν στη βούληση των καταναλωτών και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ανάλυσης αγορών. Αντίθετα, συνεχίζει ο συμμετέχων, η αναφορά της EETT ότι «...χρησιμοποίησε στοιχεία από εσωτερικές και εξωτερικές πηγές (παρ.2.4)» δε συνάδει με την απαιτούμενη διαφάνεια της διαδικασίας.

Η EETT διαφωνεί με την ως άνω προσέγγιση του συμμετέχοντος και θεωρεί ότι τα επιχειρήματά του στερούνται νομικής αλλά και ουσιαστικής βασιμότητας. Συγκεκριμένα, ο ισχυρισμός του ανωτέρω συμμετέχοντος δε βρίσκει νομικό έρεισμα, δεδομένου ότι η διενέργεια έρευνας αγοράς σε καταναλωτές δεν συνιστά τυπικό προαπαιτούμενο ολοκλήρωσης της μελέτης για την υποκατάσταση της ζήτησης μεταξύ υπηρεσιών, όπως αυτή πραγματοποιείται, στο πλαίσιο της διαδικασίας ορισμού αγοράς, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κείμενο εν ισχύ εθνικό και κοινοτικό κανονιστικό πλαίσιο. Άλλωστε, στον ισχύοντα Κανονισμό διαδικασίας Δημόσιας Διαβούλευσης (ΑΠ EETT 375/10/2006, ΦΕΚ 314/β/2006), παρατίθεται ενδεικτική αρίθμηση των στοιχείων που συναπαρτίζουν τη δομή των κειμένων των δημοσίων διαβουλεύσεων, στην οποία και δεν περιλαμβάνεται η διενέργεια έρευνας αγοράς. Στο ίδιο πλαίσιο, και αναφορικά με το επιχείρημα του συμμετέχοντος περί μη πλήρωσης της αρχής της διαφάνειας λόγω γενικής αναφοράς σε «στοιχεία από εσωτερικές και εξωτερικές πηγές», σημειώνεται ότι, η EETT δύναται να χρησιμοποιεί, για τις ανάγκες της παρούσας ανάλυσης, όλα τα συλλεχθέντα, σύμφωνα με τις εκ του Νόμου παρασχεθισόμενες σε αυτήν αρμοδιότητες, στοιχεία για οποιοδήποτε σκοπό αυτή κρίνει κρίσιμο. Γι' αυτό το λόγο άλλωστε, έχει συσταθεί, βάσει του ειδικού οργανογράμματος της EETT, ειδικό Τμήμα Παρακολούθησης της Αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών, το οποίο τηρεί στοιχεία χρηστών και παρόχων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών,

και με το οποίο η EETT δύναται να επιτελεί τους στόχους της, inter alia, στενής παρακολούθησης και εποπτείας της αγοράς. Περαιτέρω, και σε κάθε περίπτωση, το επιχείρημα του συμμετέχοντος υπολείπεται και ουσιαστικής βασιμότητας, δεδομένου ότι η διενέργεια έρευνας αγοράς σε καταναλωτές δεν αποτελεί καθοριστικό παράγοντα διεξαγωγής ορισμού και ανάλυσης αγοράς. Σημειώνεται ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν έχει θέσει θέμα έλλειψης έρευνας καταναλωτών στις παρατηρήσεις της σε κοινοποίηση σχεδίου μέτρων.

3.6.2.2 Ορισμός Αγοράς

3.6.2.2.1 Αρχικά συμπεράσματα της EETT αναφορικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς προϊόντος/ υπηρεσίας

Έξι συμμετέχοντες (CYTA, FORTHNET, HOL, ON, VODAFONE, WIND) συμφωνούν με τα αρχικά συμπεράσματα της EETT σχετικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς προϊόντος/ υπηρεσίας.

Ένας συμμετέχων (OTE) διαφωνεί με τα αρχικά συμπεράσματα της EETT και ειδικότερα αναφέρει ότι «Είναι προφανές η ασυνέπεια ανάλυσης και συμπερασμάτων» διότι «Σε αντίθεση με το συμπέρασμα αυτό η όλη ανάλυση της αγοράς δεν έχει συμπεριλάβει καθόλου την παροχή φωνητικών υπηρεσιών».

Η EETT διαφωνεί με την προσέγγιση του ανωτέρω συμμετέχοντος, δεδομένου ότι κατά την παρούσα ανάλυση ακολούθησε τα οριζόμενα στο Επεξηγηματικό Κείμενο της Νέας Σύστασης, στην οποία αναφέρεται ότι ενώ η αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο (ΑΠΤΒ) επιτρέπει στους εναλλακτικούς παρόχους να παρέχουν λιανική πρόσβαση και φωνητικές υπηρεσίες σε σταθερή θέση, καθώς και χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης και τερματισμού κλήσεων σε σταθερή θέση, οι εναλλακτικοί πάροχοι επενδύουν κατά κύριο λόγο στην Αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο (ΑΠΤΒ) προκειμένου να δίδουν υπηρεσίες δεδομένων (κυρίως υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο), παρέχοντας συμπληρωματικά και υπηρεσίες φωνής. Η EETT ακολουθώντας την Σύσταση εξέτασε την Αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο (ΑΠΤΒ) στο πλαίσιο παροχής ευρυζωνικών υπηρεσιών. Η EETT σημειώνει ότι στην ανάλυσή της έχει λάβει υπ' όψιν την παροχή φωνητικών υπηρεσιών, δεδομένου ότι η παροχή υπηρεσιών φωνής βασίζεται πάνω στο ίδιο χονδρικό προϊόν με την παροχή ευρυζωνικής πρόσβασης στο Διαδίκτυο και άλλων υπηρεσιών. Επιπλέον, η EETT εξέτασε τον όγκο των γραμμών ΑΠΤοΒ που σήμερα

διατίθενται με περιορισμένη χρήση (παροχή φωνητικών υπηρεσιών) και θεωρεί ότι είναι περιορισμένος σε σχέση με τον συνολικό αριθμό ευρυζωνικών γραμμών (7,15% στο σύνολο γραμμών και 7,7% στο σύνολο ευρυζωνικών γραμμών). Επίσης, θεωρεί ότι η συγκεκριμένη χρήση των γραμμών εκτιμάται ως πεπερασμένης διάρκειας διότι οι γραμμές αυτές δύνανται στο μέλλον να παρέχουν υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και συμπληρωματικά υπηρεσίες φωνής.

3.6.2.2.2 Υποκατάσταση μεταξύ ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και στενοζωνικής πρόσβασης (dial up)

Ένας συμμετέχων (ΟΤΕ) θεωρεί ότι *«Η άποψη που διατυπώνεται ότι «...θα παραμείνει ως έχει κατά το χρονικό ορίζοντα της παρούσας ανάλυσης» δεν ανταποκρίνεται στα πράγματα δεδομένου ότι υπάρχει ραγδαία πτώση της χρήσης των dial up προσβάσεων».*

Η ΕΕΤΤ διαφωνεί με την ανωτέρω προσέγγιση του συμμετέχοντος και θεωρεί ότι τα επιχειρήματά του στηρίζονται σε εσφαλμένη πραγματική βάση, δεδομένου ότι η φράση *«θα παραμείνει ως έχει»* δεν αναφέρεται στον αριθμό των dial up προσβάσεων αλλά στο ότι η *«διακριτή σχετική αγορά»* θα παραμείνει ως έχει κατά το χρονικό ορίζοντα της παρούσας ανάλυσης.

3.6.2.2.3 Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών

Αναφορικά με το ζήτημα της υποκατάστασης μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και πρόσβασης μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών ένας συμμετέχων (ΟΤΕ) θεωρεί ότι *«Η ανωτέρω άποψη είναι τελείως λανθασμένη ... διότι αφενός πρόκειται περί απόλυτα συγκρίσιμης πρόσβασης στο διαδίκτυο σε ταχύτητες που φθάνουν τα 7.2 Mbit/s», και ότι «...οι ευρυζωνικές συνδέσεις μέσω κινητών δικτύων στην Ελλάδα είναι άνω των 200.000».*

Η ΕΕΤΤ διαφωνεί με την ανωτέρω προσέγγιση του συμμετέχοντος και θεωρεί ότι η θέση του ΟΤΕ σχετικά με την υποκαταστασιμότητα της ευρυζωνικής πρόσβασης στο Διαδίκτυο σε σταθερή θέση από την πρόσβαση στο Διαδίκτυο μέσω κάρτας δεδομένων για τον υπολογιστή από πάροχο κινητών στηρίζεται σε εσφαλμένη βάση, δεδομένων των

λειτουργικών διαφορών των υπηρεσιών, και κυρίως της δυνατότητας πρόσβασης από διαφορετικές θέσεις (mobility) στη περίπτωση των κινητών.

Από την πλευρά και μόνον της κινητής πρόσβασης, ενδέχεται να υφίσταται λειτουργική εναλλαξιμότητα, αλλά ακόμα και σε αυτή την περίπτωση οι υφιστάμενες διαφορές, όπως στην ποιότητα της παρεχόμενης υπηρεσίας, αποδυναμώνουν το ως άνω επιχείρημα.

Η EETT σημειώνει ότι η πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω κάρτας δεδομένων για τον υπολογιστή υλοποιείται με διαφορετικούς τρόπους και με χρήση διαφορετικών τεχνολογιών και δικτυακών υποδομών. Συγκεκριμένα, η πρόσβαση επιτυγχάνεται διαμέσου του δικτύου γενιάς 2,5 G (δίκτυο δεδομένων GPRS), διαμέσου του δικτύου τρίτης γενιάς (3G – UMTS), καθώς και διαμέσου του αναβαθμισμένου δικτύου τρίτης γενιάς (3,5 G - HSPA).

Δεδομένων των λειτουργικών χαρακτηριστικών της σταθερής πρόσβασης στο διαδίκτυο κυρίως στο βαθμό που αφορούν στο ρυθμό μετάδοσης, η EETT τονίζει ότι μόνο η πρόσβαση HSPA, η οποία σε θεωρητικό επίπεδο φτάνει ως 7.2 Mbps θα μπορούσε υπό προϋποθέσεις να θεωρηθεί εναλλάξιμο προϊόν της σταθερής πρόσβασης. Στην πρόσβαση μέσω του δικτύου τρίτης γενιάς 3G η προσφερόμενη ταχύτητα, η οποία γενικά φτάνει μέχρι 384 Kbps, απέχει πολύ από τις διαθέσιμες ταχύτητες μέσω του σταθερού δικτύου (έως και 24 Mbps). Η ταχύτητα δε μέσω του δικτύου GPRS είναι ακόμα μικρότερη.

Περιορίζοντας την ανάλυση πλέον μόνο στα δίκτυα HSPA, η EETT σημειώνει ότι η ευρυζωνική πρόσβαση δεν προσφέρεται σε όλο το δίκτυο τρίτης γενιάς των Παρόχων Κινητής, αλλά μόνο στη περιοχή κάλυψης των σταθμών που έχουν αναβαθμιστεί κατάλληλα (3.5 G). Συνεπώς η γεωγραφική διάσταση της λιανικής υπηρεσίας διαφέρει σημαντικά από την σχεδόν πανελλαδική διάθεση σταθερής πρόσβασης.

Άλλη σημαντική λειτουργική διαφορά μεταξύ των υπό εξέταση υπηρεσιών αφορά στις συνθήκες πρόσβασης που συναντούν οι τελικοί χρήστες κατά τη χρήση της υπηρεσίας. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση της τεχνολογίας HSPA η ταχύτητα πρόσβασης εξαρτάται από την παρουσία άλλων χρηστών στην περιοχή που καλύπτεται από την ίδια κεραία, δεδομένου ότι κάθε τελικός χρήστης «ανταγωνίζεται» με τους υπόλοιπους χρήστες για την πρόσβαση σε κοινό μέσο (συγκεκριμένα στη ραδιοδιεπαφή με την κεραία κινητής– radio air interface). Αντίθετα στην σταθερή πρόσβαση ο τελικός χρήστης έχει στην αποκλειστική του

διάθεση το ακραίο κομμάτι του δικτύου (χάλκινο καλώδιο από τον τελικό χρήστη ως το DSLAM) και η πρόσβαση στο κοινό μέσο (π.χ. συνδέσεις ΟΚΣΥΑ) είναι περισσότερο προβλέψιμη και ελέγξιμη.

Επιπλέον των λειτουργικών περιορισμών της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητής τηλεφωνίας, τα σχήματα τιμολόγησης των υπηρεσιών διαφοροποιούνται σημαντικά αφού η ευρυζωνική πρόσβαση στο Διαδίκτυο από σταθερή θέση προσφέρεται επί του παρόντος χωρίς κάποιο περιορισμό στον όγκο δεδομένων που μπορεί να κατεβάσει ο χρήστης έναντι σταθερής μηνιαίας χρέωσης (flat fee) ενώ αντίθετα η πρόσβαση από κινητό δίκτυο παρέχεται κυρίως με όρια στον όγκο που μπορεί να κατεβάσει κάθε χρήστης ανάλογα με το πακέτο υπηρεσίας στο οποίο εγγράφεται. Το γεγονός ογκοχρέωσης συν των λειτουργικών χαρακτηριστικών που προαναφέρθηκαν δρα περιοριστικά σχετικά με τις παρεχόμενες υπηρεσίες δεδομένου ότι πολλοί χρήστες μεταξύ άλλων επιθυμούν να «κατεβάζουν» μεγάλα αρχεία video από το διαδίκτυο. Συνεπώς, η εκτίμηση του ΟΤΕ ότι «η μηνιαία χρήση 10GB κρίνεται επαρκής» εκτός από αυθαίρετη είναι και αβάσιμη. Επιπλέον, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα ενδεικτικά στοιχεία από τις ιστοσελίδες των παρόχων κινητής τηλεφωνίας, η χρέωση για 10GB σε Laptop είναι 39 ευρώ¹¹⁷ (και επιπλέον υπάρχει χρέωση για το πάγιο της τηλεφωνικής σύνδεσης) ενώ για 1,5GB με υπηρεσίες φωνής ξεκινάει από 35 ευρώ¹¹⁸ ενώ η σταθερή ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο με ταχύτητα έως 24 MB (απεριόριστη πρόσβαση) ενδεικτικά μπορεί να κοστίζει από 16,5 ευρώ¹¹⁹, γεγονός που επιβεβαιώνει τα συμπεράσματα της EETT στο Κείμενο της Ανάλυσης Αγοράς για την διαφοροποίηση των τιμών μεταξύ σταθερής και κινητής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο.

Αναφορικά με την σημείωση του ΟΤΕ ότι υπάρχουν 200 χιλιάδες ευρυζωνικές συνδέσεις μέσω κινητών δικτύων, σύμφωνα με τα στοιχεία της EETT υπάρχουν όντως 227 χιλιάδες πελάτες τον Μάρτιο 2009 όμως ο αριθμός αυτός αφορά σε εν δυνάμει συνδρομητές με δυνατότητα προσβάσεως σε υπηρεσίες δεδομένων (mobile internet cards) και αφορούν το σύνολο των τεχνολογιών (2.5G, 3G, 3.5G) και των ταχυτήτων πρόσβασης. Σύμφωνα με τις

117

http://www.cosmote.gr/cosmote/cosmote.portal?locale=el_GR&_nfpb=true&_pageLabel=L89_contract_plan_index&serviceCategory=InternetOnTheGo&catID=0b0f42bb801f8a75&breadcrumbTitle=COSMOTE+Internet+On+The+Go

118

<http://www.vodafone.gr/portal/client/cms/viewCmsPage.action?pageId=3701>

119

<http://www.hol.gr/default.asp?pid=23&ct=6&itmid=51&la=1>

εταιρίες κινητής τηλεφωνίας δεν υπάρχει δυνατότητα διαχωρισμού ανά τεχνολογία (2.5G, 3G, 3.5G) ούτε ανά ταχύτητα πρόσβασης και επομένως δεν είναι δυνατό να απομονώσουμε τον καθαρό αριθμό ενεργών συνδρομητών που έχουν πρόσβαση HSDPA, δηλ. τους χρήστες με ταχύτητα πρόσβασης ως 7.2 Mbps, η οποία τείνει να πλησιάζει σε χαρακτηριστικά ευρυζωνικών συνδέσεων. Επιπλέον, δεν υπάρχουν στοιχεία για την πραγματική ευρυζωνική κίνηση, τις επιδόσεις – ταχύτητες των παρεχόμενων υπηρεσιών, την γεωγραφική διάσταση, καθώς και τα έσοδα από τις συναφείς υπηρεσίες.

3.6.2.2.4 Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού βρόχου και ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών

Ένας συμμετέχων (ΟΤΕ) υποστηρίζει ότι «Ο ΟΤΕ συμφωνεί με το συμπέρασμα της ΕΕΤΤ ως προς την δυνατότητα υποκατάστασης μεταξύ ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών». Σημειώνει ωστόσο ότι «Η αναφορά ότι υφίστανται μόνο 1.340 συνδέσεις με πολύ περιορισμένη κάλυψη και το συμπέρασμα ότι η χρήση οπτικών ινών περιορίζεται σχεδόν αποκλειστικά για χρήστες ‘υψηλών δυνατοτήτων’ (οι οποίοι για την πλειονότητα των περιπτώσεων είναι μη-οικιακοί χρήστες) και εγκαθίστανται ως μέρος ενός εταιρικού δικτύου δεν αποτελεί πλήρη περιγραφή», [...] «ενώ δεν υπάρχει καμία αναφορά στο εάν ο αριθμός αυτός σχετίζεται με ιδιωτικές επενδύσεις παρόχων και ποιών ή εάν αφορά το δίκτυο οπτικών ινών που χρηματοδοτήθηκε από το μέτρο 4.2 της Κοινωνίας της Πληροφορίας, Α.Ε και πιο συγκεκριμένα στις Προσκλήσεις 93 και 145, με στόχο την «Κατασκευή Μητροπολιτικών Ευρυζωνικών Δικτύων Οπτικών Ινών σε Διγότερο Ανεπτυγμένες Περιοχές της Ελληνικής Επικράτειας». Γενικότερα για το Μέτρο αυτό δεν γίνεται καμία αναφορά στο κείμενο της Δημόσιας Διαβούλευσης».

Η ΕΕΤΤ διαφωνεί με την ανωτέρω προσέγγιση του εν λόγω συμμετέχοντος και θεωρεί ότι τα επιχειρήματά του υπολείπονται νομικής και πραγματικής βάσης. Τα εν λόγω έργα αφορούν στην κατασκευή μητροπολιτικών δικτύων με την έννοια ότι διέρχονται από ορισμένα κρίσιμα σημεία μιας πόλης (π.χ. νοσοκομεία, σχολεία κλπ). Σε καμία όμως περίπτωση δεν αφορούν σε δίκτυα πρόσβασης, δηλαδή δίκτυα που τερματίζουν σε χώρους τελικών πελατών όπως ισχύει με το δίκτυο πρόσβασης, το οποίο και περιλαμβάνεται στον ορισμό της αγοράς 4. Απόδειξη αυτού είναι ότι σύμφωνα με τα ανωτέρω δημόσια διαθέσιμα στοιχεία εγκρίνεται από την ΚτΠ περαιτέρω επέκταση των παρόντων δικτύων από την

παρούσα τους δομή πιο κοντά προς τους τελικούς πελάτες. Επομένως η EETT θεωρεί ότι η παρουσία αυτών των δικτύων δεν έχει άμεση επίδραση στις υπό εξέταση αγορές.

Επιπλέον, και αναφορικά με τα λοιπά προγράμματα της ΚτΠ¹²⁰, για τα οποία η EETT παρότι πιστεύει ότι (όπως άλλωστε είχε σημειώσει και στο αρχικό κείμενο της δημόσιας διαβούλευσης) δεν σημειώνουν κάποια αξιολογη μεταβολή στο χάρτη της ευρυζωνικότητας, απέστειλε ωστόσο σχετική επιστολή¹²¹ στους παρόχους που ανέλαβαν να υλοποιήσουν το έργο 4.2. Η επιστολή κοινοποιήθηκε στην εποπτεύουσα αρχή του έργου, Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε. Στην ανωτέρω επιστολή ζητήθηκαν επιπλέον στοιχεία για την ανάλυση της αγοράς. Πιο συγκεκριμένα ζητήθηκαν με την εν λόγω επιστολή για κάθε νομό της χώρας τα παρακάτω στοιχεία:

«...»

(1)	<i>Γραμμές πρόσβασης χαλκού κατασκευασμένες από εσάς. Ως γραμμές πρόσβασης εννοούνται εκείνες από το χώρο του τελικού καταναλωτή μέχρι ένα κεντρικότερο σημείο συγκέντρωσης. Η έννοια «κατασκευασμένες» αναφέρεται σε ίδια υποδομή σας, δηλαδή όχι επινοικιασμένες από τον ΟΤΕ υπό τη μορφή αδειοδοτούμενης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο (LLU).</i>
(2)	<i>Γραμμές πρόσβασης οπτικών ινών κατασκευασμένες από εσάς. Ως γραμμές πρόσβασης εννοούνται εκείνες από το χώρο του τελικού καταναλωτή μέχρι ένα κεντρικότερο σημείο συγκέντρωσης.</i>
(3)	<i>Γραμμές πρόσβασης οι οποίες είναι ενεργοί αδειοδοτούμενοι βρόχοι (LLU), που λαμβάνετε από τον ΟΤΕ.</i>
(4)	<i>Γραμμές πρόσβασης (δική σας υποδομής ή LLU, ή APYΣ) τις οποίες παρέχετε ή μεταπωλείτε σε πελάτες σας χονδρικής (παρόχους)</i>

ΝΟΜΟΣ	(1)	(2)	(3)	(4)
ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ				
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ				
...				

....»

Οι πάροχοι απάντησαν, με την επιφύλαξη για ορισμένους εξ αυτών τήρησης της αρχής της εμπιστευτικότητας. Τα συμπεράσματα από τα στοιχεία αυτά είναι κυρίως ότι:

(α) Κανένας πάροχος δεν κατασκευάζει νέες γραμμές πρόσβασης χαλκού.

¹²⁰ Ανάπτυξη Ευρυζωνικότητας στην Ελληνική Περιφέρεια «Χρηματοδότηση επιχειρήσεων για την ανάπτυξη της ευρυζωνικής πρόσβασης στις Περιφέρειες της Ελλάδας»

¹²¹ Αρ. Πρωτ. EETT 13593/12-03-2009

(β) Ορισμένοι πάροχοι κατασκευάζουν νέες γραμμές πρόσβασης οπτικών ινών, αλλά στη συντριπτική τους πλειοψηφία είναι στην Αττική δηλ. εκτός των περιοχών του 4.2.

(γ) Η ποσόστωση των γραμμών χαλκού στις περιοχές του 4.2 και εκτός του 4.2 (Αττική-Θεσσαλονίκη) φαίνεται στον παρακάτω πίνακα. Στον ίδιο πίνακα φαίνεται και η αντίστοιχη ποσόστωση του ΟΤΕ (σύμφωνα με δημόσια ανακοίνωσή του)

	2008		2009-πρόβλεψη	
	Περιοχές πλην 4.2 (Αττική-Θεσ/κη)	Περιοχές 4.2	Περιοχές πλην 4.2 (Αττική-Θεσ/κη)	Περιοχές 4.2
ΟΤΕ ¹²²	69,4%	30,6%	-	-
Πάροχοι 4.2	71,05%	28,95%	66,75%	33,25%

Φαίνεται σαφώς ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι **καθώς και ο ΟΤΕ** έχουν τη συντριπτική τους πελατειακή βάση στην Αθήνα και Θεσσαλονίκη, δηλαδή στις περιοχές εκτός του 4.2. Μάλιστα, τα ποσοστά των παρόχων του 4.2 στις περιοχές του 4.2 ως προς το σύνολο της Επικράτειας, και από τα στοιχεία προβλέψεων που έδωσαν οι πάροχοι προκύπτει ότι δεν θα μεταβληθούν ουσιαστικά στο εγγύς μέλλον.

Συμπερασματικά, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι ανωτέρω ισχυρισμοί του ΟΤΕ στερούνται νομικής και ουσιαστικής βασιμότητας και σημειώνει ότι η επίδραση των προγραμμάτων της ΚτΠ στις υπό εξέταση αγορές δεν διαφοροποιεί την ανάλυση και εμμένει στην αρχική της άποψη ότι τα προγράμματα της ΚτΠ φυσικά υποστηρίζουν την ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας αλλά δεν αλλάζουν σημαντικά την εικόνα της αγοράς η οποία διαμορφώνεται από μία πλειάδα παραγόντων όπως γεωγραφίας, δημογραφίας, ζήτησης, εισοδηματικής γεωγραφίας, ανάπτυξης (roll-out) δικτύου κλπ.

¹²² Δελτίο τύπου ΟΤΕ 04/09/2008

http://www.ote.gr/portal/page/portal/OTEGR/MediaOffice/PressReleasesAnnouncements/2008_press_releases_announcements_basket/prbroadbandboostnationwide310808.pdf

Περαιτέρω, ένας συμμετέχων (ΟΤΕ) αναφέρει ότι «*Η EETT κάνει αναφορά στο πρόγραμμα «Στρατηγική για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και τις νέες τεχνολογίες 2008 – 2013, Ανάπτυξη υποδομών, Δίκτυα πρόσβασης επόμενης γενιάς»*», και «*Η εταιρεία μας θεωρεί ότι το συγκεκριμένο πρόγραμμα θα έπρεπε να είχε εξεταστεί λεπτομερέστερα στην παρούσα ανάλυση αγοράς, εκτιμώντας ότι θα έχει υλοποιηθεί μερικώς εντός του σχετικού χρονικού πλαισίου. Η υλοποίηση του έργου αυτού σε συνδυασμό με την υφιστάμενη υψηλή ανάπτυξη του ανταγωνισμού, θα τροποποιήσει σημαντικά τις συνθήκες τις αγοράς*».

Η EETT διαφωνεί με την ως άνω προσέγγιση του συμμετέχοντος και θεωρεί ότι τα επιχειρήματά του στερούνται νομικής αλλά και ουσιαστικής βασιμότητας. Στην παρούσα ανάλυση, η EETT έλαβε υπόψη τα οριζόμενα στην παράγραφο 20 των Κατευθυντήριων Γραμμών.¹²³

Άλλωστε, η EETT επισημαίνει ότι η Ελληνική Πολιτεία ανακοίνωσε πρόσφατα¹²⁴ την “Στρατηγική για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και τις νέες τεχνολογίες 2008 – 2013, Ανάπτυξη υποδομών, Δίκτυα πρόσβασης επόμενης γενιάς”. Σύμφωνα με τις ανακοινώσεις το έργο θα υλοποιηθεί και με κρατική ενίσχυση υπό τη μορφή του μοντέλου Συμπράξεων Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα. Στόχος του συγκεκριμένου προγράμματος είναι η ανάπτυξη υποδομών οπτικών ινών για δίκτυα πρόσβασης νέας γενιάς. Η συνολική διάρκεια ανάπτυξης του δικτύου είναι επτά χρόνια και προβλέπεται να καλύψει δύο εκατομμύρια νοικοκυριά, την Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και 50 μεγάλες ελληνικές πόλεις.

---

¹²³ «Κατά την ανάλυση αγοράς βάσει του άρθρου 16 της οδηγίας πλαίσιο, οι ΕΡΑ θα προβαίνουν σε μία προοπτική, διαρθρωτική αξιολόγηση της σχετικής αγοράς, **βασισζόμενες στις ισχύουσες σε αυτές συνθήκες**. Οι ΕΡΑ καλούνται να καθορίσουν εάν η αγορά είναι προοπτικά ανταγωνιστική, και συνεπώς εάν η τυχόν απουσία ανταγωνισμού έχει διαρκή χαρακτήρα (10), λαμβάνοντας **υπόψη τις αναμενόμενες ή προβλέψιμες εξελίξεις της αγοράς κατά τη διάρκεια μιας εύλογης περιόδου**. Η χρησιμοποιούμενη περίοδος θα πρέπει να αντικατοπτρίζει τα ειδικά χαρακτηριστικά της αγοράς καθώς και τον προβλεπόμενο χρόνο της προσεχούς εξέτασης της σχετικής αγοράς εκ μέρους των ΕΡΑ. Οι τελευταίες θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη κατά την ανάλυσή τους προηγούμενα στοιχεία, εφόσον τα στοιχεία αυτά σχετίζονται με τις εξελίξεις στην υπό εξέταση αγορά στο προσεχές μέλλον.»

¹²⁴ <http://www.yme.gr/?getwhat=7&tid=21&aid=1532&id=>, www.strategyforum.gr

Σύμφωνα με τη πρώτη έκδοση της σύστασης για τη ρύθμιση της πρόσβασης στα δίκτυα NGA¹²⁵, εφόσον υπάρχει πιθανότητα να υλοποιηθεί ένα δίκτυο NGA στο εγγύς μέλλον και αυτό ενδεχομένως επηρεάσει τη ρύθμιση, η Ρυθμιστική αρχή οφείλει να λάβει υπ' όψη της ακόμα και αυτήν την πιθανότητα. Όντως, η EETT έλαβε υπ' όψη της τις πρόσφατες Δημόσιες ανακοινώσεις για το σχέδιο. Όμως από ότι φαίνεται από το σχεδιαζόμενο χρονοδιάγραμμα εξέλιξης αυτού του έργου: (α) η προκήρυξη του διαγωνισμού για τους αναδόχους προβλέπεται για το β' εξάμηνο του 2009 (β) η ολοκλήρωση της διαδικασίας προκήρυξης, η εξέταση τυχόν προσφορών, η κατάρτιση συμβάσεων με τους αναδόχους και ακολούθως η ανάπτυξη δικτύων και η εισαγωγή των νέων υπηρεσιών πάνω από το νέο δίκτυο θα απαιτήσουν επιπλέον χρόνο.

Επομένως εξετάζοντας τα ανωτέρω στοιχεία, η EETT εκτιμά ότι δεν θα υπάρξει ουσιαστική αύξηση της προσφοράς λιανικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών εντός του χρονικού πλαισίου της παρούσας ανάλυσης αγοράς.

3.6.2.2.5 Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού βρόχου και ευρυζωνικής πρόσβασης μέσω σταθερής ασύρματης πρόσβασης

Ένας συμμετέχων (ΟΤΕ) υποστηρίζει ότι «*Θεωρούμε λοιπόν ότι η σταθερή ασύρματη πρόσβαση όπως και η πρόσβαση μέσω των δικτύων κινητής τηλεφωνίας ανήκουν στην ίδια αγορά πρόσβασης σε υποδομή δικτύου, αφού έχουν αυξημένες δυνατότητες να λειτουργήσουν ανταγωνιστικά στην αγορά του τοπικού βρόχου και ήδη έχουν γίνει και συνεχίζουν να γίνονται επενδύσεις προς το σκοπό αυτό.*».

Η EETT ανέπτυξε τις απόψεις της σχετικά με τη πιθανότητα συμπερίληψης των γραμμών Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης στην αγορά στο κείμενο της Διαβούλευσης. Όπως αναλυτικά περιγράφεται στο εν λόγω κείμενο (παράγραφος 3.3.6) ο αριθμός των γραμμών ΣΑΠ και η εξέλιξή του την τελευταία διετία, σε σχέση με την εξέλιξη των συνδέσεων ToB δεν μπορεί να δικαιολογήσουν τη διεύρυνση της αγοράς.

3.6.2.2.6 Γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες Χονδρικής ΑΠΤΒ είναι η Ελληνική Επικράτεια;

¹²⁵ section (3) of the “General provisions” of the (draft) recommendation on NGA,
http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecommm/library/public_consult/nga/index_en.htm

Έξι συμμετέχοντες (CYTA, FORTHNET, HOL, ON, VODAFONE, WIND) συμφωνούν ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες Χονδρικής ΑΠΤΒ είναι η Ελληνική Επικράτεια.

3.6.2.3 Ανάλυση Αγοράς

3.6.2.3.1 Αρχικά συμπεράσματα της EETT σχετικά με την ανάλυση της αγοράς

Στην συγκεκριμένη ερώτηση απάντησαν 7 **συμμετέχοντες**. Οι έξι από αυτούς συμφωνούν με το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγει η EETT και θεωρούν ότι τόσο οι υφιστάμενες υποδομές όσο και αυτές που πρόκειται να αναπτυχθούν στο μέλλον δεν δύνανται να ασκήσουν κάποια ανταγωνιστική πίεση στον ΟΤΕ.

3.6.2.3.2 Συμπερίληψη της σταθερής ασύρματης πρόσβασης και της πρόσβασης μέσω δικτύων κινητής στην ανάλυση της αγοράς

Ένας συμμετέχων(ΟΤΕ) σημειώνει ότι η EETT στον ορισμό της συγκεκριμένης αγοράς δεν έλαβε –ως όφειλε– υπόψη της τα μερίδια των παρόχων μέσω Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης και κυρίως μέσω Δικτύων Κινητών Υπηρεσιών, τα οποία ισχυρίζεται ότι μελλοντικά δύνανται να παρουσιάσουν μεγάλη ανάπτυξη.

Η EETT σημειώνει ότι ο εν λόγω συμμετέχων έκανε τις ίδιες παρατηρήσεις στο σχετικό κεφάλαιο της παρούσας περί ορισμού της Αγοράς. Η θέση της EETT σχετικά με την συμπερίληψη της σταθερής ασύρματης πρόσβασης και της πρόσβασης μέσω δικτύου κινητής αναλύεται διεξοδικά τόσο στο κείμενο διαβούλευσης όσο και στις απαντήσεις της EETT στα σχόλια των συμμετεχόντων, ως ανωτέρω. Η EETT προφανώς δεν οφείλει να λάβει υπόψη της στη φάση ανάλυσης της αγοράς τεχνολογίες/προϊόντα που δε συμπεριλαμβάνονται στον ορισμό της σχετικής αγοράς. Συνεπώς το σχόλιο του συμμετέχοντος δε χρήζει επιπλέον απάντησης.

3.6.2.3.3 Υπολογισμός μεριδίων αγοράς

Ένας συμμετέχων [ΟΤΕ] θεωρεί ότι ο υπολογισμός της EETT με βάση την ιστορική εξέλιξη των γραμμών πλήρους και μεριζόμενης Αδεσμοποίητης Πρόσβασης σε σχέση με την εξέλιξη του αριθμού των ενεργών γραμμών PSTN/ISDN είναι λανθασμένος. Θεωρεί ότι ο συγκεκριμένος υπολογισμός πρέπει να γίνει με βάση το σύνολο των γραμμών που

χρησιμοποιούνται για ευρυζωνική πρόσβαση, δεδομένου ότι στην παράγραφο 3.3 του κειμένου της Δημόσιας Διαβούλευσης αναφέρεται ότι « Για τις ανάγκες της παρούσας ανάλυσης η EETT θεωρεί ότι η σχετική αγορά στην χονδρική πρόσβαση σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση είναι κατά κύριο λόγο η **λιανική ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο**».

Σχετικά με το συγκεκριμένο σχόλιο, η EETT σημειώνει ότι η αναφορά στο πλήθος γραμμών PSTN/ISDN αφενός είναι ενδεικτική της διείσδυσης της ΑΠΤοΒ στην Ελληνική αγορά και αφετέρου δείχνει το «εν δυνάμει» μέγεθος της αγοράς ΧΕΠ του ΟΤΕ. Τα μερίδια της αγοράς υπολογίστηκαν σύμφωνα με τον ορισμό της αγοράς, δηλαδή λαμβάνοντας υπόψη μόνο τον αριθμό των ΤοΒ που έχουν διατεθεί.

3.6.2.3.4 Χρήση επικαιροποιημένων στοιχείων

Ένας συμμετέχων [ΟΤΕ] σημειώνει ότι «...στο κείμενο της διαβούλευσης χρησιμοποιούνται στοιχεία της 30-6-2008 παρά το γεγονός ότι οι ρυθμοί ανόδου της συγκεκριμένης αγοράς είναι εντατικοί η διαβούλευση γίνεται ένα εξάμηνο αργότερα, και η EETT έχει πρόσβαση στο πληροφοριακό σύστημα που της επιτρέπει να γνωρίζει καθημερινά τον ακριβή αριθμό των βρόχων που έχουν διατεθεί».

Η EETT σημειώνει ότι για λόγους εγκυρότητας τα στοιχεία συλλέγονται από τους παρόχους ηλεκτρονικών επικοινωνιών και στηρίζονται κυρίως σε τριμηνιαίες και εξαμηνιαίες αναφορές. Στο διάστημα που συντάχθηκε και τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση το κείμενο δεν υπήρχαν πιο ενήμερες αναφορές. Στο τμήμα του πληροφοριακού συστήματος του ΟΤΕ που διαθέτει πρόσβαση η EETT δεν εμπεριέχεται το σύνολο των στοιχείων που απαιτούνται για τις ανάγκες της παρούσας ανάλυσης αγορών. Ωστόσο, με την έκδοση της παρούσας, τα ανωτέρω στοιχεία επικαιροποιήθηκαν.

3.6.2.3.5 Πρακτικές που βλάπτουν τον ανταγωνισμό

Περαιτέρω, και στο πλαίσιο υποβολής απόψεων επί των αναφερόμενων από την EETT ανακυπτουσών περιοριστικών του ανταγωνισμού πρακτικών στη σχετική αγορά, ο ίδιος ως άνω συμμετέχων [ΟΤΕ] θεωρεί εσφαλμένη την «...πάγια πρακτική της EETT να κάνει ανάλυση αγορών χωρίς την συνεργασία της Επιτροπής Ανταγωνισμού, εν αντιθέσει με τα οριζόμενα τόσο στο άρθρο 16 της Οδηγίας Πλαίσιο, όσο και στο άρθρο 37 του Ν. 3431/2006,

με την πιθανότητα να εμφανιστούν μεταγενέστερα διχογνωμίες σε θέματα κοινής αρμοδιότητας.»

Η ΕΕΤΤ διαφωνεί με την ως άνω προσέγγιση του συμμετέχοντος και θεωρεί ότι τα επιχειρήματά του στερούνται νομικής αλλά και ουσιαστικής βασιμότητας. Στα πλαίσια αυτά του υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με το Άρθρο 12 παρ.1(στ) του Νόμου 3431/2006, οι αρμοδιότητες σχετικά με την εφαρμογή του δικαίου Ανταγωνισμού όσον αφορά τον τομέα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών ανήκουν πλέον στην ΕΕΤΤ και όχι στην Επιτροπή Ανταγωνισμού. Η ΕΕΤΤ αποτελεί για τον τομέα τηλεπικοινωνιών και την «Εθνική Αρχή Προστασίας Ανταγωνισμού», ώστε η αρμοδιότητά της δεν είναι «κοινή» ή «συντρέχουσα», με την Επιτροπή Ανταγωνισμού, αλλά αποκλειστική. Σύμφωνα με το νόμο, «*δύναται να ζητά τη συνδρομή της Επιτροπής Ανταγωνισμού σε όσες περιπτώσεις κρίνει αναγκαίο*».

Στο ίδιο πλαίσιο, ο συμμετέχων [ΟΤΕ] υποστηρίζει ότι «...η ΕΕΤΤ εντελώς αβάσιμα και αυθαίρετα αναφέρει ότι δήθεν διαπίστωσε παραβάσεις εκ μέρους του ΟΤΕ των υποχρεώσεών του στην αγορά ΑΠΤΒ, οι οποίες σε κάποιες περιπτώσεις συνιστούσαν και καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης στη σχετική αγορά αδεσμοποίητης πρόσβασης στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο. ... και ότι εξακολουθεί να αναπτύσσει πρακτικές περιοριστικές του ανταγωνισμού». Αναφέρει δε, ότι η ΕΕΤΤ «τεχνηέντως» παρέλειψε να αναφέρει ότι σε όλες τις σχετικές ακροάσεις που πραγματοποιήθηκαν, η εταιρεία ΟΤΕ Α.Ε. αρνήθηκε τις σχετικές κατηγορίες, και επισημαίνει ότι «...οποιαδήποτε αναφορά της ΕΕΤΤ σε αναπόδεικτες υποθέσεις παραβάσεων ανταγωνισμού πάσχει από πλευράς αμεροληψίας, αλλά και από πλευράς αξιολόγησης και σωστής εφαρμογής του δικαίου του ανταγωνισμού.». Επιπροσθέτως, ο ίδιος ως άνω συμμετέχων τονίζει ότι η παράλειψη παράθεσης στοιχείων αναφορικά με το ιστορικό της προσφυγής του ΟΤΕ στη δικαιοσύνη κατά των αποφάσεων που εξεδόθησαν κατόπιν των ακροάσεων και η συναγωγή «*πρόχειρων*» συμπερασμάτων περί ορισμού του ΟΤΕ ως Παρόχου με ΣΙΑ και της ανάγκης επιβολής ex ante ρυθμιστικών μέτρων, «*τα οποία κατ' ουσία δεν αιτιολογούνται ούτε είναι αναλογικά*» αντίκειται στην αρχή της νομιμότητας και της αντικειμενικότητας της διοικητικής δράσης.

Ο ίδιος ως άνω συμμετέχων [ΟΤΕ] προβαίνει στη συνέχεια σε ιστορική παράθεση των επικαλούμενων από την ΕΕΤΤ (στη σχετική Απόφασή της περί διεξαγωγής διαβούλευσης) ακροάσεων που έχουν διενεργηθεί στο χρονικό διάστημα μεταξύ του πρώτου γύρου ανάλυσης αγορών και της παρούσας εξέτασης, και την εξελικτική πορεία αυτών

ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων και καταλήγει διατυπώνοντας εκτιμήσεις επί της τελικής έκβασης της εκάστοτε υποθέσεως.

Η ΕΕΤΤ διαφωνεί με την ανωτέρω προσέγγιση του εν λόγω συμμετέχοντος, καθότι τα επιχειρήματά του υπολείπονται νομικής και πραγματικής αιτίας. Και τούτο διότι στη παρούσα ενότητα εξετάσθηκε το ενδεχόμενο ανάγκης ex ante ρύθμισης προκειμένου να ξεπεραστεί η έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού, εάν υποτεθεί ότι ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός θα μπορούσε άλλως να περιορίσει τη συμπεριφορά στην αγορά του παρόχου με ΣΙΑ. Έχοντας κατά συνέπεια ως γνώμονα τα ανωτέρω, η ΕΕΤΤ κατά την ενάσκηση της εποπτικής της αρμοδιότητας (διεξαγωγή ακροάσεων), κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο ΟΤΕ εξακολουθεί να ή/ και έχει τη δυνατότητα να αναπτύσσει περιοριστικές του ανταγωνισμού πρακτικές στη σχετική αγορά. Άλλωστε, η ΕΕΤΤ υπενθυμίζει ότι η ανωτέρω Απόφαση της ΕΕΤΤ, όπως και οι υπόλοιπες σχετικές (αναφερόμενες από την ΕΕΤΤ, βλ. ενότητα 4.5) Αποφάσεις της, τις οποίες παραλείπει ο συμμετέχων να αναφέρει, εξεδόθησαν κατόπιν καταγγελιών Παρόχων, στοιχείο το οποίο ενισχύει την άποψη περί ύπαρξης ή τουλάχιστον δυνατότητας ύπαρξης πρακτικών περιοριστικών του ανταγωνισμού.

Σε κάθε περίπτωση όμως, η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι οι Αποφάσεις ΕΕΤΤ, κατά των οποίων ο ανωτέρω συμμετέχων έχει προσφύγει ενώπιον Δικαστηρίων για την ακύρωσή τους, χαίρουν του τεκμηρίου νομιμότητας. Ακόμη δε και περιπτώσεις Απόφασης Δικαστηρίου Αναστολής εκτέλεσης σχετικής ως άνω Απόφασης ΕΕΤΤ, απαραδέκτως και αβασίμως αναφέρονται από το συμμετέχοντα, στο μέτρο που με αυτές (τις δικαστικές Αποφάσεις) κρίθηκε η ύπαρξη ηθικής βλάβης της αιτούσας εταιρείας και η εξαιρετικά δυσχερής επανόρθωση αυτής, σε περίπτωση ευδοκίμησης της σχετικής Προσφυγής. Κατά συνέπεια, και σε κάθε περίπτωση, το Δικαστήριο ουσίας είναι το μόνο αρμόδιο να κρίνει την ουσιαστική βασιμότητα της προσβαλλόμενης Απόφασης της ΕΕΤΤ. Μέχρι την έκδοση σχετικής Απόφασης του ανωτέρω Δικαστηρίου και συνεπεία του τεκμηρίου της νομιμότητας των διοικητικών πράξεων ουδείς μπορεί να θεωρήσει την ανωτέρω πράξη ως άκυρη ή ανίσχυρη πριν από την ανάκληση ή την ακύρωση ή την κατάργησή της, ακόμα και αν, όπως έχει ήδη πράξει ο ανωτέρω συμμετέχων, έχει ασκηθεί ένδικο βοήθημα για την ακύρωσή της.

Ακόμη, σημειώνεται ότι το επιχείρημα του συμμετέχοντος [ΟΤΕ] περί παράλειψης της ΕΕΤΤ παράθεσης στοιχείων με το ιστορικό της εκάστοτε υποθέσεως, εκτός του ότι υπολείπεται, όπως ήδη αναφέρθηκε ανωτέρω, νομικής και ουσιαστικής βασιμότητας,

εκφεύγει παντελώς του αντικειμένου της παρούσας εξέτασης Υπενθυμίζεται στον ΟΤΕ ότι σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Κοινοτικό δίκαιο, ιδίως δε τις Κατευθυντήριες Γραμμές, τα κριτήρια τα οποία θα πρέπει να ερευνηθεί εάν πληρούνται προκειμένου να εξεταστεί η ύπαρξη ΣΙΑ σε σχέση με την παροχή χονδρικής αδεσμοποίητης πρόσβασης σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων (μερίδια αγοράς, πιθανότητα δυνητικού ανταγωνισμού, ύπαρξη ή μη αντισταθμιστικής αγοραστικής δύναμης), τα περιστατικά αντι-ανταγωνιστικής συμπεριφοράς του ΟΤΕ σε σχέση με την παροχή τοπικών βρόχων στους ανταγωνιστές του. Τα ανωτέρω περιστατικά αντι-ανταγωνιστικής συμπεριφοράς δεν εξειδικεύονται ούτε προσδιορίζονται από την Επιτροπή και σε καμία περίπτωση περιορίζονται στην ύπαρξη αμετάκλητων ή μη Αποφάσεων (διοικητικών ή δικαστικών αρχών) διαπίστωσης παράβασης νομοθεσίας.

Τονίζεται εξάλλου ότι στην παράγραφο 79 των Κατευθυντήριων Αρχών, αναφέρεται: *«Μία δεσπόζουσα θέση μπορεί να ανακύψει από το συνδυασμό οποιωνδήποτε από τα ανωτέρω κριτήρια, τα οποία λαμβανόμενα χωριστά δεν έχουν αναγκαστικά καθοριστική σημασία».*

3.6.2.3.6 Προβλήματα ανταγωνισμού

Έξι συμμετέχοντες (CYTA, FORTHNET, HOL, ON, VODAFONE, WIND) επισημαίνουν μια σειρά θεμάτων τα οποία θεωρούν ότι χρήζουν να επιληφθεί η ΕΕΤΤ. Τα θέματα αυτά αφορούν την ανάγκη ενίσχυσης των ελεγκτικών μηχανισμών από την μεριά του Ρυθμιστή, το ιδιαίτερα υψηλό κόστος χονδρικής των υπηρεσιών ΑΠΤΒ και Συνεγκατάστασης, τις καθυστερήσεις στην παράδοση νέων βρόχων, την ανάγκη ολοκλήρωσης του συστήματος GIS του ΟΤΕ, την ανάγκη επανεξέτασης της εν λόγω αγοράς με βάση την επερχόμενη ανάπτυξη δικτύων Νέας Γενιάς και τα προβλήματα βλαβηρότητας που προκύπτουν.

Η ΕΕΤΤ σημειώνει τις παρατηρήσεις των συμμετεχόντων, τονίζοντας παράλληλα ότι η πλειοψηφία τους δεν αφορά στον καθορισμό των κανονιστικών υποχρεώσεων αλλά την εξειδίκευσή τους, και κυρίως τις διατάξεις της σχετικής προσφοράς αναφοράς του ΟΤΕ. Παράλληλα σημειώνει ότι, όπως αναφέρεται ρητά και στο κείμενο της διαβούλευσης, εφόσον προκύψει κάποια σημαντική εξέλιξη στην αγορά, όπως λ.χ. η ανάπτυξη δικτύου επόμενης γενιάς, η ΕΕΤΤ θα προβεί άμεσα σε νέα διαδικασία ανάλυσης αγοράς, προς εξέταση των κατά τη δεδομένη στιγμή ανακυπτόντων στοιχείων

3.6.2.3.7 Μη αναλογικότητα των υποχρεώσεων

Ένας συμμετέχων (ΟΤΕ) δήλωσε ότι « (ο ΟΤΕ)...βρίσκεται σε ένα ασφυκτικό περιβάλλον στο οποίο του επιβάλλονται μη αναλογικές υποχρεώσεις, πέραν των κανόνων υγιούς ανταγωνισμού».

Η ΕΕΤΤ διαφωνεί με την προσέγγιση του ανωτέρω συμμετέχοντος δεδομένου ότι το εν λόγω επιχείρημα στερείται νομικής και ουσιαστικής βασιμότητας. Συγκεκριμένα, ο εν λόγω συμμετέχων εκτός του ότι παραλείπει να παραθέσει οιοδήποτε στοιχείο προς υποστήριξη των θέσεών του και – ιδίως – του επιχειρήματός του περί υπαγωγής του «σε ασφυκτικό περιβάλλον πέραν των κανόνων υγιούς ανταγωνισμού», περαιτέρω αδυνατεί να επιχειρηματολογήσει επί της επιβολής δήθεν μη αναλογικών υποχρεώσεων. Κατ' αρχήν, οι ειδικές ρυθμιστικές υποχρεώσεις που δύναται να επιβάλλονται σε επιχειρήσεις με ΣΙΑ σε αγορές χονδρικής καθορίζονται στα άρθρα 9 έως 13 της Οδηγίας για την πρόσβαση, και συγκεκριμένα είναι: διαφάνεια (άρθρο 9), αποφυγή διακρίσεων (άρθρο 10), λογιστικός διαχωρισμός (άρθρο 11), υποχρεώσεις πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου (άρθρο 12) και υποχρεώσεις ελέγχου τιμών και κοστολόγησης (άρθρο 13). Βάσει της κοινοτικής νομοθεσίας και συγκεκριμένα του άρθρου 8 της Οδηγίας πλαίσιο, απαιτείται από τις ΕΡΑ να εξασφαλίζουν ότι τα μέτρα που επιβάλλουν οι φορείς εκμετάλλευσης με ΣΙΑ δυνάμει του άρθρου 16 της οδηγίας-πλαίσιο είναι αιτιολογημένα σε σχέση με τους στόχους του άρθρου 8 και αναλογικά προς την επίτευξη των εν λόγω στόχων. Όπως άλλωστε επισημαίνεται και στις Κατευθυντήριες Γραμμές (παρ. 117) «...εκτός από την ανάλυση της αγοράς που υποστηρίζει τη διαπίστωση ΣΙΑ, πρέπει οι ΕΡΑ να συμπεριλαμβάνουν στις αποφάσεις τους αιτιολόγηση του προτεινόμενου μέτρου σε σχέση με τους στόχους του άρθρου 8, καθώς επίσης και επεξήγηση όπου θα αιτιολογείται ο αναλογικός χαρακτήρας της απόφασής τους». Η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας αποτελεί πάντα βασικό κριτήριο που χρησιμοποιείται από την ΕΕΤΤ για την αξιολόγηση των μέτρων που προτείνει, όπως άλλωστε προκύπτει από τα σχετικά κείμενα αναλύσεων αγορών, όπου προβαίνει σε ενδελεχή επεξήγηση των επιμέρους ρυθμιστικών υποχρεώσεων, λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη τα αναφερόμενα στις Κατευθυντήριες Γραμμές, όπου σημειώνεται ότι «Για να διαπιστωθεί ότι το προτεινόμενο μέτρο είναι συμβατό με την αρχή της αναλογικότητας, πρέπει η δράση που θα αναληφθεί να επιδιώκει θεμιτό στόχο, ενώ τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη

του στόχου πρέπει να είναι απαραίτητα και τα ελάχιστα επαχθή, δηλαδή τα ελάχιστα απαραίτητα για την επίτευξη του στόχου».

3.6.2.4 Κανονιστικές Υποχρεώσεις

3.6.2.4.1 Υπάρχουσες υποχρεώσεις παροχής πρόσβασης. Άλλες υποχρεώσεις πρόσβασης.

Έξι συμμετέχοντες (CYTA, FORTHNET, HOL, ON, VODAFONE, WIND) συμφωνούν με την διατήρηση των υφισταμένων υποχρεώσεων που έχουν επιβληθεί στον ΟΤΕ σχετικά με την παροχή πρόσβασης. Ένας συμμετέχων (WIND) υποστηρίζει ότι πρέπει να συμπεριληφθεί η υποχρέωση Παροχής Σύνδεσης και Μετάδοσης (backhaul) από κάθε τύπο Συνεγκατάστασης, ανεξαρτήτως τεχνολογίας.

Σχετικά με το σχόλιο για την παροχή συνδέσεων backhaul, η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι υπάρχει η πρόβλεψη παροχής συνδέσεων backhaul ως συναφής ευκολία για την δραστηριοποίηση παρόχων στην αγορά ΑΠΤοΒ. Τονίζει δε, ότι η εξειδίκευση της εν λόγω υποχρέωσης θα λάβει χώρα κατά τη διαδικασία έγκρισης της προσφοράς αναφοράς που θα υποβάλλει ο ΟΤΕ στα πλαίσια των υποχρεώσεων διαφάνειας και δεν είναι απαραίτητη η περαιτέρω εξειδίκευση στα πλαίσια της διαδικασίας ανάλυσης της συγκεκριμένης αγοράς.

3.6.2.4.2 Μη αναλογικότητα των υποχρεώσεων και διαφωνία με τις ενέργειες της ΕΕΤΤ

Ένας συμμετέχων (ΟΤΕ) δηλώνει ότι οι υποχρεώσεις που του έχουν επιβληθεί «υπερβαίνουν εκείνων που θα ήταν αναλογικό ώστε οι ανταγωνιστές του να έχουν την δυνατότητα εξασφάλισης ισότιμης μεταχείρισης». Επίσης, δεν συμφωνεί με την διαδικασία που ακολούθησε η ΕΕΤΤ σχετικά με την τροποποίηση της «Προσφοράς αναφοράς για την ΑΠΤΒ», ούτε και με τις τροποποιήσεις που ακολούθως επέβαλλε, κρίνοντας ότι οδηγούν την εν λόγω εταιρία σε ρυθμιστική ανασφάλεια. Τονίζει μάλιστα ότι δεν συμφωνεί με την πρόβλεψη για παροχή συνεγκατάστασης σε προαύλιο χώρο, ούτε και με την διαδικασία “ad hoc” παροχής συνεγκατάστασης. Τέλος, δηλώνει ότι δεν συμφωνεί με την πρόταση της ΕΕΤΤ περί επιβολής υποχρέωσης μη ανάκλησης πρόσβασης σε ευκολίες.

Το επιχείρημα του ανωτέρω συμμετέχοντος εκτός του ότι στερείται νομικής και ουσιαστικής βασιμότητας εκφεύγει του αντικειμένου της παρούσας. Και αυτό διότι, οι

διαδικασίες που ακολουθήθηκαν ως προς την παροχή ΑΠΤΒ εμπίπτουν στο πλαίσιο της Προσφοράς Αναφοράς για την ΑΠΤΒ, για την οποία μάλιστα τηρούνται πιστά τα οριζόμενα στη σχετική Απόφαση της ΕΕΤΤ περί του τρόπου υποβολής προς έγκριση του κειμένου ή του αναθεωρημένου κειμένου Προσφοράς Αναφοράς για την ΑΠΤΒ. Σε κάθε πάντως περίπτωση, και όπως αναλυτικά αναφέρθηκε και ανωτέρω, η ΕΕΤΤ προτού προβεί στη λήψη ρυθμιστικών μέτρων και λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές της αναλογικότητας και της μη διάκρισης, προβαίνει σε διεξαγωγή Δημόσιας Διαβούλευσης για τη συλλογή των απόψεων όλων των ενδιαφερόμενων – και δραστηριοποιούμενων στη σχετική αγορά – μερών.

3.6.2.4.3 Υποχρεώσεις πρόσβασης σε αγωγούς/ σωληνώσεις

Έξι συμμετέχοντες (CYTA, FORTHNET, HOL, ON, VODAFONE, WIND) συμφωνούν με την πρόταση επιβολής στον ΟΤΕ της υποχρέωσης πρόσβασης στους υφιστάμενους αγωγούς/ σωληνώσεις και ένας μάλιστα (FORTHNET) κρίνει ότι η συγκεκριμένη υποχρέωση θα πρέπει να επιβληθεί και σε αυτούς που πρόκειται να κατασκευασθούν.

Ένας συμμετέχων (ΟΤΕ) δεν συμφωνεί με τις παραπάνω απόψεις, δηλώνοντας ότι η συγκεκριμένη υποχρέωση δεν προκύπτει και δεν δικαιολογείται από κανένα σημείο της ανάλυσης της αγοράς.

Στη συνέχεια παραθέτει μια σειρά από προβλήματα που σχετίζονται με το συγκεκριμένο θέμα. Τέλος, προτείνει μια άποψη περί από κοινού κατασκευής (αφορά όλους τους Παρόχους) υποδομής οπτικών ινών (trench sharing), στην οποία θα ισχύουν αναλογικές τιμές κόστους και θα συνάπτονται ελεύθερες εμπορικές συμφωνίες.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι το συγκεκριμένο μέτρο (πρόσβαση σε αγωγούς/σωληνώσεις) κρίνεται αναγκαίο εφόσον υποβάλλεται εύλογο αίτημα προς τον ΟΤΕ (από την άποψη του τεχνικά εφικτού και διαθεσίμου) όπως αναλυτικά περιγράφεται στο κείμενο της Δημόσιας Διαβούλευσης.

3.6.2.4.4 Υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης

Έξι συμμετέχοντες (CYTA, FORTHNET, HOL, ON, VODAFONE, WIND) συμφωνούν με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης και το περιεχόμενο αυτής.

Ένας συμμετέχων (CYTA) υποστηρίζει ότι «Θα πρέπει να οριστούν μηχανισμοί ελέγχου μη διακριτικής μεταχείρισης σε σύγκριση με το λιανικό άκρο του ΟΤΕ στις κάτωθι διαδικασίες:

- Πρόσβαση σε διάφορα πληροφοριακά συστήματα χονδρικής ΟΤΕ (ενδεικτικά δυνατότητα πρόσβασης των παρόχων στα συστήματα λογισμικού τα οποία χρησιμοποιούνται από την χονδρική ΟΤΕ για την λήψη και επεξεργασία αιτημάτων λιανικής ΟΤΕ)
- Χρόνους άρσης βλαβών
- Παραγγελία & Παράδοση σύνδεσης
- Προγραμματισμένες και έκτακτες εργασίες
- Κοστολόγηση της υπηρεσίας»

Ένας συμμετέχων (ON Telecoms) υποστηρίζει ότι «Η έννοια της εν λόγω υποχρέωσης δεν θα πρέπει να αλλοιώνεται και να διαστρεβλώνεται από τον Ο.Τ.Ε. προκειμένου να χρησιμοποιηθεί από τον ΟΤΕ έναντι των λοιπών παρόχων κατά τρόπο καταχρηστικό»

Ένας συμμετέχων (VODAFONE) υποστηρίζει ότι «Η ΕΕΤΤ θα πρέπει να διασφαλίσει ότι οποιαδήποτε παροχή υπηρεσιών στην λιανική από τον ΟΤΕ βασισμένη σε υπό- βρόγγχους, θα έπεται της σαφούς διατύπωσης των υποχρεώσεων του ΟΤΕ και την ετοιμότητα από την πλευρά του να προβεί σε εργασίες συνεγκατάστασης σε επίπεδο υπο-βρόγχου, Θα πρέπει να αποφευχθούν περιπτώσεις όπου ο ΟΤΕ διαθέτει ευρέως εμπορικά τέτοιες υπηρεσίες ενώ ταυτόχρονα αδυνατεί να παρέχει άμεσα υπηρεσίες χονδρικής σε ανταγωνιστικούς παρόχους.»

Ένας συμμετέχων (WIND) υποστηρίζει ότι «Είναι σκόπιμο να υποχρεούται ο ΟΤΕ να τηρεί πλήρες αρχείο των συγκρίσιμων αιτημάτων που ικανοποιεί για το λιανικό του άκρο (π.χ. παροχή νέας τηλεφωνικής σύνδεσης σε πελάτη λιανικής) προκειμένου να έχει η ΕΕΤΤ (και σε ένα βαθμό οι πάροχοι μέσω των δημοσιευμένων δεικτών ποιότητας) τη δυνατότητα σύγκρισης του χρόνου ανταπόκρισης του ΟΤΕ σε αιτήματα του λιανικού του άκρου και σε αντίστοιχα αιτήματα (π.χ. ανενεργού βρόγχου) των εναλλακτικών παρόχων».

Η ΕΕΤΤ σημειώνει τις παρατηρήσεις των συμμετεχόντων, τονίζοντας παράλληλα ότι η πλειοψηφία τους δεν αφορά στον καθορισμό των κανονιστικών υποχρεώσεων αλλά την εξειδίκευσή τους, και κυρίως τις διατάξεις της σχετικής προσφοράς αναφοράς του ΟΤΕ.

Παραπέμπει δε στην επικαιροποίηση της εν λόγω προσφοράς αναφοράς, οι διατάξεις της οποίας θα τεθούν σε διαβούλευση με την αγορά.

3.6.2.4.5 Υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης κατά την πρόσβαση σε πληροφοριακά συστήματα του ΟΤΕ

Ένας συμμετέχων (ΟΤΕ) υποστηρίζει σχετικά με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης του ΟΤΕ και το περιεχόμενο αυτής αναφέρει ότι:

«Η υποχρέωση μη διάκρισης καλύπτει και τα πληροφοριακά συστήματα του ΟΤΕ», και ότι δεν μπορεί να αντιληφθεί «...τη σκοπιμότητα της συγκεκριμένης αναφοράς δεδομένου ότι είναι γνωστό στη Ρυθμιστική Αρχή ότι ειδικά για χρήση της χονδρικής και των παρόχων έχει αναπτυχθεί το πληροφοριακό σύστημα WCRM στο οποίο η Λιανική δεν έχει καμία πρόσβαση».

Η ΕΕΤΤ εκτιμά ότι από το παραπάνω σχόλιο του συμμετέχοντος, προκύπτει ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι και το λιανικό άκρο του ΟΤΕ έχουν πρόσβαση σε διαφορετικά πληροφοριακά συστήματα χονδρικής του ΟΤΕ, τα οποία χαρακτηρίζονται από διαφορετικούς όρους πρόσβασης και ποιότητας. Σκοπός της ΕΕΤΤ, όπως περιέχεται στο Κείμενο της Ανάλυσης της Αγοράς, προκειμένου να επιτευχθεί μη διακριτική μεταχείριση σε θέματα πληροφόρησης, είναι ο ΟΤΕ να παρέχει πρόσβαση στα εν λόγω συστήματα χονδρικής σε τρίτους παρόχους υπό τους ίδιους όρους και την ίδια ποιότητα με αυτών του λιανικού του άκρου. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η πρόσβαση με ίδιους όρους και ποιότητα στα πληροφορικά συστήματα χονδρικής του ΟΤΕ από εναλλακτικούς παρόχους και το λιανικό του άκρο είναι εξαιρετικής σπουδαιότητας για την ανάπτυξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού και επομένως στα πλαίσια αυτά κρίνει ότι η υποχρέωση είναι εύλογη και αναλογική.

3.6.2.4.6 Μη αναλογικότητα της υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης

Ένας συμμετέχων (ΟΤΕ) υποστηρίζει ότι «Σε κάθε περίπτωση δεν είναι δυνατόν να επιβάλλονται υποχρεώσεις που υπερβαίνουν αυτές της μη διακριτικής μεταχείρισης διότι αυτές δεν είναι αναλογικές και υποχρεώνουν τον ΟΤΕ να αλλάξει την λειτουργία του σε κατεύθυνση που δεν έχει ο ίδιος επιλέξει».

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται δεν υπερβαίνουν αυτών της μη διακριτικής μεταχείρισης αλλά αντιθέτως αποσκοπούν στο να εξαλείψουν φαινόμενα διακριτικής μεταχείρισης.

3.6.2.4.7 Υποχρέωση διαφάνειας

Έξι συμμετέχοντες (CYTA, FORTHNET, HOL, ON, VODAFONE, WIND) συμφωνούν με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης διαφάνειας του ΟΤΕ και το περιεχόμενο αυτής

3.6.2.4.8 Ελάχιστο περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς ΑΠΤΒ

Έξι συμμετέχοντες (CYTA, FORTHNET, HOL, ON, VODAFONE, WIND) συμφωνούν με το περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς ΑΠΤΒ.

Ένας συμμετέχων (FORTHNET) υποστηρίζει ότι *«Θεωρούμε σημαντικό να περιληφθεί ρητά η υποχρέωση περιγραφής στην σχετική Προσφορά Αναφοράς ΟΤΕ της υπηρεσίας σύνδεσης και μετάδοσης (backhaul) και το αντίστοιχο SLA αυτής»*

Ένας συμμετέχων (WIND) υποστηρίζει ότι *«κρίνεται απαραίτητο να υπάρχει ειδική μνεία στη Προσφορά Αναφοράς ΑΠΤΒ σχετικά με το SLA της υπηρεσίας backhaul που θα οφείλει να δίνει ο ΟΤΕ»,... «ο ΟΤΕ παρείχε και παρέχει υπηρεσίες backhauling (κυρίως Ethernet αλλά και SDH στην επαρχία) με καθαρά εμπορικούς όρους χωρίς την παροχή κανενός είδους SLA. Το συγκεκριμένο καθεστώς δημιούργησε στο παρελθόν και εξακολουθεί να δημιουργεί προβλήματα...»*

Η ΕΕΤΤ σημειώνει τις παρατηρήσεις των συμμετεχόντων, τονίζοντας παράλληλα ότι η πλειοψηφία τους δεν αφορά τον καθορισμό των κανονιστικών υποχρεώσεων αλλά την εξειδίκευσή τους, και κυρίως τις διατάξεις της σχετικής προσφοράς αναφοράς του ΟΤΕ. Παραπέμπει δε, στην επικαιροποίηση της εν λόγω προσφοράς αναφοράς, οι διατάξεις της οποίας θα τεθούν σε διαβούλευση με την αγορά.

3.6.2.4.9 Ελάχιστο περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς ΑΠΤΒ

Ένας συμμετέχων (ΟΤΕ) διαφωνεί σε επιμέρους θέματα σχετικά με το προτεινόμενο ελάχιστο περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς ΑΠΤΒ και ειδικότερα επισημαίνει:

«η ΕΕΤΤ αφής στιγμής έχει καθορίσει την σχετική αγορά και έχει ορίσει τον ΟΤΕ ως επιχείρηση με ΣΙΑ στη συγκεκριμένη αγορά, μπορεί να επιβάλλει υποχρεώσεις, όπως είναι η δημοσίευση της Προσφοράς Αναφοράς, η οποία θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον το περιεχόμενο που καθορίζεται ρητώς στον ως άνω Νόμο. Εν προκειμένω, η ΕΕΤΤ εμφανίζεται

να λειτουργεί σαν νομοθέτης που καθορίζει αφ' εαυτού της το ελάχιστο περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς, παρακάμπτοντας τις επιταγές του Νόμου και ενεργώντας σαφώς καθ' υπέρβαση των ανατεθειμένων από τον Νόμο αρμοδιοτήτων της»

Η ΕΕΤΤ διαφωνεί με την ανωτέρω προσέγγιση του εν λόγω συμμετέχοντος, καθότι τα επιχειρήματά του στερούνται νομικής και ουσιαστικής βασιμότητας. Στα πλαίσια αυτά του υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 43 παρ. 1 του Νόμου 3431/2006, «Με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να επιβάλλονται στους φορείς εκμετάλλευσης όσον αφορά την πρόσβαση ή / και τη διασύνδεση, υποχρεώσεις: «1. α) Διαφάνειας [...] , γγ) Βάσει των οποίων απαιτείται η δημοσίευση Υποδείγματος Προσφοράς Αναφοράς, το οποίο περιέχει τουλάχιστον τα στοιχεία του Παραρτήματος II, εφόσον ο φορέας εκμετάλλευσης υπέχει υποχρέωση παροχής αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο μέσω στρεπτού ζεύγους μεταλλικών αγωγών και των σχετικών διευκολύνσεων του άρθρου 44.»

Με την ΑΠ 388/012/30-05-2006 «Ορισμός της Εθνικής Αγοράς Χονδρικής Παροχής (Πλήρως και Μεριζώμενης) Αδεσμοποίητης Πρόσβασης σε Μεταλλικούς Βρόχους και Υποβρόχους για το σκοπό της παροχής ευρυζωνικών και φωνητικών υπηρεσιών, καθορισμός επιχειρήσεων με Σημαντική Ισχύ στην εν λόγω αγορά και υποχρεώσεις αυτών», (ΦΕΚ 932/Β/18-7-2006), Απόφασή της η ΕΕΤΤ όρισε ότι αναφορικά με την υποχρέωση διαφάνειας, ο ΟΤΕ υποχρεούται να δημοσιεύει σχετική Προσφορά Αναφοράς Αδεσμοποίητης Πρόσβασης και ότι «Η εν λόγω Προσφορά Αναφοράς θα πρέπει να είναι επαρκώς αναλυτική, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι επιχειρήσεις δεν θα εξαναγκάζονται να πληρώνουν για ευκολίες οι οποίες δεν είναι απαραίτητες για τις αιτούμενες υπηρεσίες. Η εν λόγω Προσφορά Αναφοράς περιλαμβάνει περιγραφή των σχετικών προσφορών ανά στοιχείο σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς, και περιγραφή των σχετικών όρων και προϋποθέσεων, συμπεριλαμβανομένων των τιμών.» [...] «Το Παράρτημα I της παρούσας Απόφασης περιέχει την λίστα με το ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο που πρέπει να συμπεριληφθεί στη σχετική Προσφορά Αναφοράς του ΟΤΕ.». Σημειώνεται εν προκειμένω ότι το ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο που συμπεριλαμβάνεται στην σχετική Προσφορά Αναφοράς του ΟΤΕ, καθορίζεται στο Παράρτημα I της ως άνω Απόφασης της ΕΕΤΤ, σύμφωνα με το Παράρτημα II του Ν. 3431/2006 και το Παράρτημα II της Οδηγίας Πρόσβασης (2002/19/ΕΚ).

Ενόψει των ανωτέρω, καθίσταται σαφές ότι το επιχείρημα του συμμετέχοντος περί υπέρβασης των αρμοδιοτήτων της ΕΕΤΤ επί του καθορισμού του ελαχίστου περιεχομένου

της Προσφοράς Αναφοράς δεν βρίσκει νόμιμο έρεισμα. Ωστόσο, ακόμη και εάν ήθελε κριθεί ότι η ΕΕΤΤ δεν περιορίστηκε στην επιβολή των ελάχιστων δεδομένων που πρέπει να περιλαμβάνονται στην Προσφορά Αναφοράς του ΟΤΕ και προέβη σε επέκταση αυτών, το επιχείρημα του ανωτέρω συμμετέχοντος εξακολουθεί να υπολείπεται νομικής και ουσιαστικής βασιμότητας. Και τούτο διότι, όπως ευχερώς προκύπτει από τα ανωτέρω νομοθετικά και κανονιστικά κείμενα, δίδεται ρητά η εξουσιοδότηση στη Ρυθμιστική Αρχή να προσδιορίσει το ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς, και να το επεκτείνει, ακολουθώντας τις βασικές αρχές διεξαγωγής δημοσίων διαβουλεύσεων, έχοντας ως γνώμονα την ενδεικτική – κατ' ελάχιστον – και όχι αποκλειστική αρίθμηση των αναγραφόμενων στα ως άνω κείμενα δεδομένων.

3.6.2.4.10 Διαφωνία με συγκεκριμένα θέματα της προσφοράς αναφοράς

Ένας συμμετέχων [ΟΤΕ] στο πλαίσιο του ελάχιστου περιεχομένου της Προσφοράς Αναφοράς ΑΠΤΒ του ΟΤΕ αναφέρει ότι *«προστίθεται αυθαίρετα η ενότητα 5 «Πιστοποίηση παράδοσης παραλαβής τοπικού βρόχου με κριτήρια παροχής ευρυζωνικών υπηρεσιών . Σχετικές μετρήσεις»»,... «γίνεται προσθήκη της φράσης «της καμπίνας στον προαύλιο χώρο»»,... ««3. Αναλυτική περιγραφή των συναφών ευκολιών, του ασυρματικού backhaul και της παροχής πρόσβασης σε αγωγούς/σωληνώσεις και φρεάτια»». «Θεωρούμε οι συγκεκριμένες αλλαγές πρέπει να απαλειφθούν».*

Επιπλέον θεωρεί ότι *«Το χρονικό διάστημα 30 ημερών που παρέχεται για την ανάπτυξη τυχόν νέων υπηρεσιών είναι μη ρεαλιστικό (σελ. 89)», «Η υποχρέωση παροχής KPIs για όλες τις υπηρεσίες είναι επίσης μη ρεαλιστική», «Δεν είναι εφικτό να γνωρίζει ο ΟΤΕ εκ των προτέρων τη δυνατότητα ή μη συνεγκατάστασης σε κάθε Α/Κ» και ότι «Οι μετρήσεις παράδοσης παραλαβής αφορούν τη φωνητική υπηρεσία και αυτό δεν μπορεί να αλλάξει».*

Η ΕΕΤΤ σημειώνει τις παρατηρήσεις του συμμετέχοντος και τονίζει ότι η εξειδίκευση των διατάξεων θα λάβει χώρα μετά από διαβούλευση με την αγορά, στα πλαίσια της αναθεώρησης της προσφοράς αναφοράς. Σημειώνει επίσης ότι η προσφορά αναφοράς ΑΠΤοΒ οφείλει να είναι ένα δυναμικό κείμενο, το οποίο να αντανακλά τις ανάγκες της αγοράς σε κάθε χρονική περίοδο. Τα επιμέρους θέματα που αναφέρει ο συμμετέχων, όπως για παράδειγμα η εγκατάσταση καμπίνων στον προαύλιο χώρο, προέκυψαν κατά τη διάρκεια της εφαρμογής της Απόφασης της ΕΕΤΤ από τον πρώτο γύρο ανάλυσης λόγω της δυναμικής

και της εξέλιξης της αγοράς. Η εισαγωγή των νέων διατάξεων έγινε σε κάθε περίπτωση με πλήρως αιτιολογημένες αποφάσεις της ΕΕΤΤ.

Παράλληλα, για την αποφυγή κάθε παρερμηνείας, η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι το χρονικό περιθώριο των 30 ημερών που αναφέρει ο συμμετέχων αφορά στην κατάθεση της πρότασης για την αναθεωρημένη προσφορά αναφοράς και όχι στο χρόνο υλοποίησης των σχετικών αλλαγών. Στις σχετικές της Αποφάσεις, η ΕΕΤΤ προσδιορίζει εύλογο χρόνο στον οποίο ο υπόχρεος πρέπει να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του και να αναπτύξει τις νέες υπηρεσίες που προβλέπονται στην επικαιροποιημένη προσφορά αναφοράς.

3.6.2.4.11 Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού

Ένας συμμετέχων (ΟΤΕ) αναφέρει ότι έχει ήδη προχωρήσει σε υλοποίηση της 482/051 απόφασης της ΕΕΤΤ που αφορά τον Λογιστικό Διαχωρισμό και έχει συμμορφωθεί πλήρως με τις απαιτήσεις της αναφορικά με την ΑΠΤΒ και των σχετικών ευκολιών της. Τέσσερις συμμετέχοντες (Vodafone, Wind, Cyta, Fortnhet) συμφωνούν με την πρόταση της ΕΕΤΤ για διατήρηση της επιβολής υποχρέωσης λογιστικού διαχωρισμού στον ΟΤΕ. Ένας συμμετέχων (On Telecoms) αναφέρει ότι θεωρεί απαραίτητη τη διατήρηση των ήδη επιβληθεισών κανονιστικών υποχρεώσεων στον πρώτο γύρο ανάλυσης και ότι οι κανονιστικές υποχρεώσεις είναι κατάλληλες, εύλογες και συνάδουν προς την αρχή της αναλογικότητας.

Η ΕΕΤΤ επισημαίνει ότι επί της συμμόρφωσης του ΟΤΕ με την επιβληθείσα σε αυτόν υποχρέωση Λογιστικού Διαχωρισμού, όπως αυτή εξειδικεύθηκε στην Απόφαση της ΕΕΤΤ ΑΠ 482/051/2008, έχει ήδη εκδοθεί σχετική Απόφαση (ΑΠ ΕΕΤΤ 519/056/14-04-2009 «Αποτελέσματα Κοστολογικού Ελέγχου του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος Α.Ε. (ΟΤΕ Α.Ε.) Έτους 2009 (με απολογιστικά στοιχεία 2007) για τις υπό ρύθμιση αγορές χονδρικής και λιανικής στις οποίες έχει επιβληθεί υποχρέωση ελέγχου τιμών, κοστολόγησης και λογιστικού διαχωρισμού, και λοιπές ρυθμίσεις», (ΦΕΚ 837/Β/6.05.2009), η οποία περιλαμβάνει τις λεπτομέρειες των συμπερασμάτων του Ελέγχου ως προς την συμμόρφωση του ΟΤΕ στις σχετικές επιβληθείσες υποχρεώσεις του.

3.6.2.4.12 Υποχρέωση ελέγχου τιμών με τη μορφή κοστοστρεφούς τιμολόγησης.

Μεθοδολογία ΜΜΕΚ-ΤΚ

Ένας συμμετέχων (ΟΤΕ) θεωρεί ότι η υφιστάμενη μεθοδολογία κοστολόγησης για την ΑΠΤΒ και τις συναφείς ευκολίες είναι κατάλληλη προσέγγιση για τον υπολογισμό κοστοστρεφών τιμολογίων εφόσον λόγω της κείμενης νομοθεσίας είναι υποχρεωμένος σε υποχρέωση ελέγχου τιμών.

Τέσσερις συμμετέχοντες (Vodafone, Wind, Cyta, Fortnhet) συμφωνούν με την πρόταση της ΕΕΤΤ για διατήρηση της επιβολής υποχρεώσεως κοστοστρεφούς τιμολόγησης των υπηρεσιών ΑΠΤΒ στον ΟΤΕ. Ένας συμμετέχων (Cyta) θεωρεί ότι πρόσθετα της υποχρεώσεως κοστοστρεφούς τιμολόγησης των υπηρεσιών ΑΠΤΒ, η ΕΕΤΤ οφείλει να δημιουργήσει εντονότερους μηχανισμούς ελέγχου των τιμών χονδρικής και να προβαίνει σε διορθωτικές κινήσεις άμεσα όπου αυτές απαιτούνται. Συνεχίζει επισημαίνοντας ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει να κάνει προσπάθειες για βελτίωση του κοστολογικού μοντέλου ώστε οι τιμές χονδρικής να διαμορφώνονται σε τέτοιο επίπεδο ώστε να μην εμποδίζουν τους παρόχους να έχουν εύλογο κέρδος / απόδοση από τις επενδύσεις τους σε ΑΠΤΒ ή να συνεχίσουν την δραστηριότητα τους προκειμένου να επεκτείνουν τις υποδομές τους. Ένας συμμετέχων (Wind) θεωρεί ότι θα ήταν σκόπιμο να διεξαχθεί εκ νέου, μετά την ολοκλήρωση του δεύτερου κύκλου ορισμού και ανάλυσης αγορών, δημόσια διαβούλευση που θα αφορά αποκλειστικά στην μεθοδολογία κοστολόγησης.

Ένας συμμετέχων (On Telecom) αναφέρει ότι θεωρεί απαραίτητη τη διατήρηση των ήδη επιβληθεισών κανονιστικών υποχρεώσεων στον πρώτο γύρο ανάλυσης και ότι οι κανονιστικές υποχρεώσεις είναι κατάλληλες, εύλογες και συνάδουν προς την αρχή της αναλογικότητας.

Η ΕΕΤΤ σημειώνει τις παρατηρήσεις των συμμετεχόντων, τονίζοντας παράλληλα ότι δεν αφορούν στον καθορισμό των κανονιστικών υποχρεώσεων αλλά την εξειδίκευσή τους. Επιπλέον, η ΕΕΤΤ επισημαίνει ότι η σχετική Απόφαση της ΕΕΤΤ 482/051/26-05-2008 με θέμα «Μεθοδολογίες/ Αρχές Κοστολόγησης και Λογιστικού Διαχωρισμού για την υλοποίηση των επιβληθέντων στον ΟΤΕ ρυθμιστικών υποχρεώσεων ελέγχου τιμών, κοστολόγησης και λογιστικού διαχωρισμού στις επιμέρους ορισθείσες αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών και λοιπές ρυθμίσεις» προέκυψε μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας σχετικής Δημόσιας Διαβούλευσης τον Μάιο έτους 2008.

3.6.3 ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Από το χρόνο διεξαγωγής της παρούσας διαβούλευσης έχουν προκύψει ορισμένα μεταγενέστερα στοιχεία τα οποία ενδεχομένως χρειάζονται να ληφθούν υπ' όψη. Πιο συγκεκριμένα σε συνέχεια αλληλογραφίας¹²⁶ EETT-ΟΤΕ, και στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάλυσης αγορών, ο ΟΤΕ στις 12/03/2009 απέστειλε επιστολή η οποία περιείχε, μεταξύ άλλων, ορισμένες νέες πληροφορίες. Πιο συγκεκριμένα, ανέφερε ότι εκτελεί πιλοτικό πρόγραμμα VDSL σε υφιστάμενες καμπίνες (τύπου Optical Network Unit-ONU) παλαιότερης τεχνολογίας, καθώς και ορισμένες λεπτομέρειες για την τεχνολογία και αρχιτεκτονική του πιλοτικού προγράμματος. Επίσης, ο ΟΤΕ ανέφερε ότι εκτελεί ανάλογο πιλοτικό πρόγραμμα και με νέου τύπου καμπίνες. Η έκταση του πιλοτικού προγράμματος κατά τους ισχυρισμούς του ΟΤΕ είναι σε 8 αστικά κέντρα και σε περιορισμένο πλήθος σημείων. Η EETT, παρουσία του ΟΤΕ, προέβη αμέσως σε πραγματοποίηση ελέγχων σε ορισμένα σημεία (Α/Κ Ακρόπολη, Α/Κ Σίνδου) του πιλοτικού προγράμματος. Ο ΟΤΕ προχώρησε σε άνοιγμα των καμπινών και επεξηγήσεις λεπτομερειών του προγράμματος. Κατόπιν των ανωτέρω, η EETT θεωρεί ότι η ήδη επιβληθείσα στον ΟΤΕ υποχρέωση διαφάνειας, είναι σκόπιμο να εξειδικευθεί περαιτέρω υπό την έννοια της υποχρέωσης παροχής πληροφοριών ειδικού τύπου οι οποίες συσχετίζονται με τα ανωτέρω. Πιο συγκεκριμένα, η EETT θεωρεί ότι ο ΟΤΕ οφείλει δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες μετά το πέρας κάθε ημερολογιακού εξαμήνου του έτους¹²⁷ να υποβάλλει στην EETT πληροφορίες για το αστικό δίκτυο πρόσβασης, όπως αυτές αναφέρονται σε σχετικό Παράρτημα της Απόφασης για την Κοινοποίηση Σχεδίου Μέτρων της Αγοράς 4. Οι πληροφορίες αυτές ζητούνται για να είναι εφικτή η εξέταση από την EETT κατά πόσον είναι πιθανόν τα νέα σχέδια του ΟΤΕ να επηρεάζουν τον ορισμό των αγορών 4 και 5. Σε κάθε περίπτωση, η EETT τονίζει ότι παρακολουθεί τις εξελίξεις ως προς τα ανωτέρω ζητήματα, και επιφυλάσσεται να ζητήσει περισσότερες λεπτομέρειες για τα ανωτέρω στοιχεία. Επίσης, η EETT επιφυλάσσεται όπως ανάλογα με τα συμπεράσματα που τυχόν προκύψουν από την ανωτέρω πληροφορία να

¹²⁶ (α) Επιστολή EETT προς ΟΤΕ με Αρ. Πρωτ. EETT 65161/Φ.305/15-12-2008 (β) Επιστολή ΟΤΕ προς EETT με Αρ. Πρωτ. EETT 357/05-01-2009 (Αρ. Πρωτ. ΟΤΕ 359/378010/05-01-2009) (γ) Επιστολή EETT προς ΟΤΕ με Αρ. Πρωτ. EETT 10139/Φ.300/24-02-2009 (δ) Επιστολή ΟΤΕ προς EETT με Αρ. Πρωτ. EETT 13520/12-03-2009 (Αρ. Πρωτ. ΟΤΕ (359/379732/11-03-2009)

¹²⁷ Α' Εξάμηνο: 30/06, Β' Εξάμηνο 31/12

ασκήσει τις αρμοδιότητές της σύμφωνα με το Ν.3431/2006 ή/ και βάσει της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού.

3.6.4 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Με βάση την εξέταση από την ΕΕΤΤ των σχολίων στο Κείμενο της Διαβούλευσης, προτείνεται να γίνουν οι ακόλουθες αλλαγές στο κείμενο της Διαβούλευσης πριν την Κοινοποίησή του στην ΕΕ:

1. Επικαιροποίηση των στοιχείων της αγοράς με συμπερίληψη των δεδομένων του δεύτερου εξαμήνου του έτους 2008
2. Προσθήκη αναλυτικής περιγραφής των στοιχείων σχετικά με το δίκτυο του ΟΤΕ, τα οποία οφείλει να κοινοποιεί ο ΟΤΕ στην ΕΕΤΤ στα πλαίσια της υποχρέωσης διαφάνειας.

EETT

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

3.6.5 ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

1	CYTA
2	FORTHNET
	HOL
	ON
	VODAFONE
3	WIND
	OTE

ΕΕΤΤ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

3.6.5.1 CYTA

Απάντηση της εταιρείας CYTA HELLAS

στην

**Δημόσια Διαβούλευση αναφορικά με τον Ορισμό,
την Ανάλυση της Αγοράς και τις προτεινόμενες
κανονιστικές υποχρεώσεις της Χονδρικής
(Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε
Σταθερή Θέση (Αγορά υπ' αρ.4, Σύστασης
Ευρωπαϊκής Επιτροπής)».**

ΓΕΝΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ

Η Εμπειρία της Αγοράς, κατά την διάρκεια των τελευταίων ετών, αναδεικνύει την ανάγκη όχι μόνο διατήρησης των υφιστάμενων ρυθμίσεων, αλλά και την περαιτέρω ενδυνάμωσή τους, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Τα ως άνω μέτρα, αλλά κυρίως η διασφάλιση της τήρησης και εφαρμογής τους από τον Πάροχο με ΣΙΑ δύνανται να διαμορφώσουν τους κατάλληλους όρους και συνθήκες έτσι ώστε να ενθαρρυνθεί η αποδοτική επένδυση σε υποδομές και η προώθηση καινοτομιών, με άμεσο επακόλουθο την ταχύτερη γεφύρωση του χάσματος που συνεχίζει να υπάρχει με τις άλλες ανταγωνιστικές χώρες της ΕΕ. Παρόλη την ανάπτυξη που απαντάται τα τελευταία χρόνια στην αγορά ΑΠΤοΒ, η διείσδυση της ευρυζωνικότητας στην Ελλάδα υπολείπεται σημαντικά του Ευρωπαϊκού μέσου όρου, καθώς σύμφωνα με την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ευρωπαϊκός μέσος όρος διείσδυσης ανήλθε στο 20% τον Ιανουάριο του 2008, με την Ελλάδα να έχει διείσδυση 9.1% και να είναι η εικοστή τέταρτη χώρα σε Κοινοτικό Επίπεδο. Επιπρόσθετα, όπως αποτυπώνεται στην ετήσια μελέτη της ECTA για το 2008 (ECTA Regulatory Scorecard), η ελληνική ευρυζωνική αγορά, βρίσκεται στη μεσαία ομάδα δυναμικότητας.

Η εταιρεία μας συμφωνεί εν γένει με την ανάλυση και τα προτεινόμενα μέτρα όπως παρουσιάζονται στο υπό διαβούλευση κείμενο. Εντούτοις θεωρούμε ότι θα πρέπει να εντατικοποιηθούν οι μηχανισμοί ελέγχου εκ μέρους της Ρυθμιστικής Αρχής προκειμένου οι προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις του Παρόχου με ΣΙΑ να γίνουν σεβαστές και να εφαρμοστούν από αυτόν.

Ωστόσο οφείλουμε να επισημάνουμε ότι τα ρυθμιστικά μέτρα που θα θεσπιστούν θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να συμβαδίζουν με αντίστοιχο πολιτικό σχεδιασμό, πρωτοβουλίες και σχετικά προγράμματα, τα οποία θα συμβάλλουν στην ίδια κατεύθυνση της τόνωσης της ανταγωνιστικότητας στην ελληνική αγορά και στην διασφάλιση, με τον τρόπο αυτό, των συμφερόντων των τελικών χρηστών σε ευρύτερες, ποιοτικότερες και χαμηλότερου κόστους υπηρεσίες.

Στο πλαίσιο αυτό θεωρούμε επιτακτική ανάγκη την ενίσχυση των δράσεων εκ μέρους της Πολιτείας, όπως την Στρατηγική ανάπτυξης υποδομών FTTH ανά περιφέρεια, που στοχεύουν στην ουσιαστική ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας στο σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας, καθώς επίσης και την διευθέτηση σοβαρών για την Αγορά ζητημάτων που παραμένουν αρρυθμιστά όπως η έκδοση ΚΥΑ αναφορικά με τις διαδικασίες παραχώρησης δικαιωμάτων διέλευσης.

Απαντήσεις Σχετικά Με τον Ορισμό Αγοράς

1. Συμφωνείτε με τα ως άνω αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ αναφορικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς προϊόντος / υπηρεσίας;

Η εταιρεία μας συμφωνεί εν γένει με τα αρχικά συμπεράσματα στα οποία καταλήγει η εξέταση της ΕΕΤΤ σχετικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς.

Σημειώνουμε ότι τουλάχιστον προς το παρόν και το άμεσο μέλλον φαίνεται δύσκολο άλλος πάροχος πλην του ΟΤΕ να αναπτύξει δίκτυο τοπικής πρόσβασης και υποδομές πανελλαδικής έκτασης ή και να προβεί σε κατασκευή κάποιας εναλλακτικής πλατφόρμας, ούτως ώστε να ασκήσει αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ ικανή να προσφέρει στην αγορά εναλλακτικές μορφές πρόσβασης αντί του ΟΤΕ.

2. Συμφωνείτε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες χονδρικής ΑΠΤΒ είναι η Ελληνική Επικράτεια;

Συμφωνούμε. Θεωρούμε ότι οι συνθήκες ανταγωνισμού οι οποίες είναι ομοιογενείς σε όλο το γεωγραφικό εύρος της Ελλάδας, δικαιολογούν τον ορισμό της αγοράς σε εθνικό επίπεδο. Ειδικότερα οι φραγμοί εισόδου στην αγορά παραμένουν υψηλοί και θεωρούμε ότι δεν αναμένεται βραχυπρόθεσμα κάποια σημαντική αλλαγή στην εικόνα της αγοράς, η οποία θα μπορούσε να επηρεάσει τη δεσπίζουσα θέση του ΟΤΕ σε αυτή.

Απαντήσεις σε Ερωτήσεις Σχετικά Με την Ανάλυση Αγοράς

1. Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς;

Συμφωνούμε με τα αρχικά συμπεράσματα αναφορικά με την ανάλυση της αγοράς. Ειδικότερα θα θέλαμε να σχολιάσουμε τα εξής:

- Το μερίδιο της σχετικής αγοράς που κατέχει ο ΟΤΕ ως Πάροχος χονδρικών μεταλλικών τοπικών βρόχων και υποβρόχων ανέρχεται στο 100%. Συνεπώς, το γεγονός αυτό συνιστά επαρκή λόγο, έτσι ώστε να χαρακτηριστεί Πάροχος με ΣΙΑ, καθώς την συγκεκριμένη στιγμή που πραγματοποιείται η Διαβούλευση δεν διαφαίνεται η πιθανότητα κατασκευής ενός ανταγωνιστικού εναλλακτικού μεταλλικού δικτύου τοπικής πρόσβασης.
- Όπως πολύ σωστά επισημαίνεται στην Ανάλυση Αγοράς, μπορούν να ανακύψουν προβλήματα ανταγωνισμού εκ μέρους του Υπόχρεου Παρόχου ο οποίος κατέχει το μονοπώλιο στην αγορά πρόσβασης, γεγονός που δύναται να οδηγήσει σε πρακτικές κατάχρησης της δεσπίζουσας θέσης του οι οποίες θα περιορίσουν περαιτέρω την ανάπτυξη, την υλοποίηση και τη διάθεση νέων τεχνολογιών εις βάρος των καταναλωτών (μη παροχή πληροφοριών ή ίδιας ποιότητας υπηρεσιών, τακτικές καθυστερήσεων, μη εύλογες απαιτήσεις όσον αφορά στους όρους των συμβάσεων, περιορισμούς προσφερόμενων υπηρεσιών ή επιτρεπόμενης παροχής πρόσβασης). Επιπλέον, η ύπαρξη των πρακτικών αυτών που βλάπτουν τον ανταγωνισμό ενισχύει την άποψη ότι η ex ante ρύθμιση είναι αναγκαία προκειμένου να ξεπεραστεί η έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού.

ΕΕΤΤ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

2. Υπάρχουν επιπλέον προβλήματα ανταγωνισμού, τα οποία θεωρείτε ότι θα πρέπει να εξετάσει η ΕΕΤΤ;

Αρχικά συμφωνούμε με την ανάλυση των προβλημάτων ανταγωνισμού. Επιπρόσθετα θα θέλαμε να επισημάνουμε την ανάγκη ενίσχυσης των ελεγκτικών μηχανισμών εκ μέρους του Ρυθμιστή, προκειμένου η αντίδραση σε περιπτώσεις παραβίασης των αρχών του ανταγωνισμού να γίνεται αυτεπάγγελα χωρίς την ανάγκη προηγούμενης καταγγελίας του εκάστοτε θιγόμενου παρόχου. Επιπλέον θεωρούμε ότι θα πρέπει να επιταχύνονται οι διαδικασίες επίλυσης διαφορών που ανακύπτουν, καθώς η καθυστέρηση δύναται να διαιωνίσει την τυχόν παράβαση κανόνων του ανταγωνισμού.

Περαιτέρω, κρίνουμε ότι βασικό τροχοπέδη στην ενίσχυση της Αγοράς συνιστά το υψηλά διατηρητέο κόστος χονδρικής των υπηρεσιών ΑΠΤΒ τόσο στο πλαίσιο Συνεγκατάστασης όσο και στο πλαίσιο παροχής βρόχων (Αξίζει ενδεικτικά να σημειωθεί ότι η προσφορά λιανικής τιμής για μία σύνδεση PSTN από τον ΟΤΕ (εφάπαξ τέλος σύνδεσης) στον πελάτη είναι 34,91 €, ενώ ο ανενεργός βρόχος προσφέρεται στην τιμή των 64,03 €.

Θεωρούμε ότι οι τιμές χονδρικής θα πρέπει να διαμορφωθούν σε τέτοιο επίπεδο ώστε να μην εμποδίζουν τους εναλλακτικούς παρόχους από το να έχουν εύλογο κέρδος/ απόδοση από τις επενδύσεις σε ΑΠΤΒ ή να συνεχίσουν την δραστηριότητα τους προκειμένου να επεκτείνουν τις υποδομές τους.

Απαντήσεις σε Ερωτήσεις Σχετικά με τις Κανονιστικές Υποχρεώσεις

1. Πιστεύετε ότι όλες οι υπάρχουσες υποχρεώσεις παροχής πρόσβασης θα πρέπει να διατηρηθούν; Υπάρχουν κάποιες άλλες υποχρεώσεις πρόσβασης που κρίνετε ότι θα έπρεπε να επιβληθούν; Αναφορικά με την υποχρέωση φυσικής συνεγκατάστασης θεωρείτε ότι οι υφιστάμενες επιλογές (όπως αυτές καθορίζονται στην ισχύουσα προσφορά ΑΠΤΒ του ΟΤΕ) είναι επαρκείς; Θεωρείτε ότι υπάρχουν κάποιες άλλες επιλογές αναφορικά με την φυσική συνεγκατάσταση που πρέπει να επιβληθούν;

Θεωρούμε ότι θα πρέπει να διατηρηθούν όλες οι υπάρχουσες υποχρεώσεις παροχής πρόσβασης οι οποίες κρίνουμε ότι είναι επαρκείς. Εντούτοις, οφείλουμε να επισημάνουμε ότι ο ουσιαστικός προβληματισμός που εγείρεται είναι κατά πόσον ο Υπόχρεος εφαρμόζει τις υφιστάμενες υποχρεώσεις πρόσβασης. Επί παραδειγματι στην περίπτωση της σύμμικτης ή εικονικής συνεγκατάστασης και παρόλο που περιλαμβάνονται ρητώς στις υποχρεώσεις παροχής πρόσβασης, εντούτοις στην παρούσα φάση ο Υπόχρεος δεν παρέχει τα ως άνω είδη Συνεγκατάστασης.

Κρίνουμε ότι προϋπόθεση για να καταστεί αποτελεσματική η εφαρμογή των υποχρεώσεων πρόσβασης, είναι ο έλεγχος τήρησης των διαδικασιών και προθεσμιών ως προς την ικανοποίηση αιτημάτων των παρόχων για πρόσβαση στους προτεινόμενους τύπους. Στο πλαίσιο αυτό θεωρούμε ότι θα πρέπει να αναθεωρηθεί το ύψος των ποινικών ρητρών σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών ή/ και στο πλαίσιο αποτροπής τακτικών περιορισμού των επιτρεπόμενων τύπων πρόσβασης, προκειμένου να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά οι ως άνω πρακτικές. Επιπρόσθετα δε θεωρούμε ότι χρήζει ειδικότερης ρύθμισης η περίπτωση των συνδυαστικών υπηρεσιών που δύναται να αιτηθεί ο πάροχος (π.χ υπηρεσίες απομακρυσμένης ή φυσικής συνεγκατάστασης ταυτόχρονα με υπηρεσίες backhaul). Συγκεκριμένα θεωρούμε ότι εάν μια από τις υπηρεσίες δεν έχει παρασχεθεί, θα πρέπει να αναστέλλονται οι χρεώσεις για όλες τις υπηρεσίες, ενώ η ρήτρα θα πρέπει να υπολογίζεται στο σύνολο των υπηρεσιών.

2. Συμφωνείτε με τις υποχρεώσεις πρόσβασης σε αγωγούς/ σωληνώσεις που προτείνεται να επιβληθούν στον ΟΤΕ; Θεωρείτε ότι οι εν λόγω υποχρεώσεις είναι αναγκαίες, ενόψει των υφιστάμενων συνθηκών της αγοράς για την ανάπτυξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού; Διακρίνετε την απάντησή σας για τις περιπτώσεις χρήσης υπο-βρόχου και μη χρήσης υπο-βρόχου.

Συμφωνούμε με την θεώρηση της EETT. Ο μόνος τρόπος με τον οποίο δύναται να αναπτυχθεί ο ανταγωνισμός είναι να υποχρεωθεί ο καθετοποιημένος πάροχος με ΣΙΑ να παρέχει πρόσβαση στο προαπαιτούμενο προϊόν χονδρικής που διαθέτει. Η υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε αγωγούς/σωληνώσεις και φρεάτια, ιδίως στο τμήμα από την υπαίθρια καμπίνα του ΟΤΕ μέχρι το Αστικό Κέντρο, ή/ και στην περίπτωση που υπάρχει διαθέσιμη υποδομή οπτικών ινών, η υποχρέωση πρόσβασης σε σκοτεινή ίνα στο τμήμα του δικτύου του από την υπαίθρια καμπίνα ως το Αστικό Κέντρο, συνιστούν μέτρα εύλογα και αναλογικά, δεδομένου ότι η παροχή πρόσβασης στον υπό βρόχο δεν είναι εφικτό να υλοποιηθεί από τον πάροχο υπό όρους αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Η εν λόγω πρόσβαση θα μειώσει αισθητά τόσο τα λειτουργικά κόστη του παρόχου αλλά και τους χρόνους υλοποίησης.

Ωστόσο θεωρούμε ότι στην περίπτωση οπτικής ίνας και εφόσον ο πάροχος έχει υλοποιήσει Απομακρυσμένη Συνεγκατάσταση, ήτοι δεν έχει παρουσία στο Α/Κ, το σημείο οριοθέτησης θα πρέπει να είναι το φρεάτιο υποδοχής παρόχων και όχι το Α/Κ, καθώς ο πάροχος σε διαφορετική περίπτωση δεν θα μπορεί να εξασφαλίσει την είσοδό του στο Α/Κ, προκειμένου να εκμεταλλευτεί την προτεινόμενη δυνατότητα. Ως εκ τούτου προτείνουμε στην περίπτωση της Α/Σ η παροχή οπτικής διασύνδεσης να πραγματοποιείται μέσα στο φρεάτιο υποδοχής παρόχων.

3. Συμφωνείτε με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης του ΟΤΕ και το περιεχόμενο αυτής;

Η υποχρέωση Αμεροληψίας (Μη Διακριτική Μεταχείριση) είναι επιβεβλημένη προκειμένου να διασφαλισθεί ότι ο ΟΤΕ δεν κάνει διακρίσεις προς όφελος του λιανικού του άκρου ή/και προς τις θυγατρικές

και συνδεδεμένες με αυτόν επιχειρήσεις. Οι υπηρεσίες χονδρικής πρέπει να είναι τουλάχιστον ισότιμες με τις υπηρεσίες λιανικής του ΟΤΕ. Ωστόσο, θεωρούμε ότι οι χρόνοι και η ποιότητα των υπηρεσιών χονδρικής επιδέχονται περαιτέρω βελτίωσης.

Συγκεκριμένα θα πρέπει να οριστούν μηχανισμοί ελέγχου μη διακριτικής μεταχείρισης σε σύγκριση με το λιανικό άκρο του ΟΤΕ στις κάτωθι διαδικασίες:

- Πρόσβαση σε διάφορα πληροφοριακά συστήματα χονδρικής ΟΤΕ(ενδεικτικά δυνατότητα πρόσβασης των παρόχων στα συστήματα λογισμικού τα οποία χρησιμοποιούνται από την χονδρική ΟΤΕ για την λήψη και επεξεργασία αιτημάτων λιανικής ΟΤΕ)
- Χρόνους άρσης βλαβών
- Παραγγελία & Παράδοση σύνδεσης
- Προγραμματισμένες και έκτακτες εργασίες
- Κοστολόγηση της υπηρεσίας

4. Συμφωνείτε με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης διαφάνειας του ΟΤΕ και το περιεχόμενο αυτής;

Συμφωνούμε με την επιβολή υποχρέωσης διαφάνειας στον ΟΤΕ, αφού αποτελεί μέτρο διασφάλισης της πρόσβασης των εναλλακτικών παρόχων σε πληροφορίες και διαδικασίες. Επιπλέον η εν λόγω υποχρέωση συνιστά και έναν τρόπο ελέγχου τήρησης ή μη, της υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης, διότι οι πληροφορίες που απαιτούνται προκειμένου να εκτιμηθεί εάν υφίσταται τέτοια συμμόρφωση δεν θα ήταν άλλως διαθέσιμες. Η υποχρέωση της αμεροληψίας και της διαφάνειας μεταξύ του ΟΤΕ και των Παρόχων τόσο σε συμβατικές υποχρεώσεις όσο και σε διακίνηση πληροφοριών θα βοηθήσει στον αρτιότερο σχεδιασμό των επιχειρησιακών σχεδίων των Παρόχων. Ειδικότερα δε θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να δημοσιοποιεί κάθε σχετική πληροφορία που αφορά στην αγορά και προμήθεια υπηρεσιών τρίτων για τις οποίες χρεώνει τους παρόχους στα πλαίσια των υπηρεσιών χονδρικής (ενδεικτικά υπηρεσίες ασφαλείας και πρόσβασης, υποδομών στο πλαίσιο κ.α.).

5. Συμφωνείτε με το προτεινόμενο ελάχιστο περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς ΑΠΤΒ; Αν όχι προτείνετε επιπλέον στοιχεία τα οποία κρίνετε ότι θα πρέπει να επιβληθούν ή άλλες μεταβολές.

Πιστεύουμε ότι επιβάλλεται να τεθεί σε δημόσια διαβούλευση η έκδοση της νέας Προσφοράς Αναφοράς για την ΑΠΤοΒ παρέχοντας έτσι στα ενδιαφερόμενα μέρη την δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους αναφορικά με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις / αναθεωρήσεις.

Στο πλαίσιο αυτό θα θέλαμε να τονίσουμε την ανάγκη αναθεώρησης ως προς το ύψος των ποινικών ρητρών σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών που ορίζονται στο SLA, έτσι ώστε να εκπληρώνεται επί της ουσίας ο λόγος ύπαρξής τους, ήτοι η αποτροπή του Υπόχρεου από πρακτικές καθυστέρησης, καθώς

επίσης και ως προς την μείωση των χρόνων παράδοσης ToB οι οποίοι θεωρούμε ότι είναι ιδιαίτερα μεγάλοι σε σχέση με τις εργασίες υλοποίησης.

6. Συμφωνείτε με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης λογιστικού διαχωρισμού του ΟΤΕ και το περιεχόμενο αυτής;

Θεωρούμε επιβεβλημένη την επιβολή υποχρέωσης λογιστικού διαχωρισμού στον ΟΤΕ, στο πλαίσιο ομαλής λειτουργίας της αγοράς και ακολούθως βελτίωσης του ανταγωνισμού. Η συγκεκριμένη υποχρέωση αποτελεί βασικό μέτρο ελέγχου τήρησης των υποχρεώσεων αμεροληψίας και διαφάνειας, καθώς επίσης και ελέγχου εφαρμογής της κοστοστρέφειας τιμών.

7. Συμφωνείτε ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να υπόκειται σε υποχρέωση ελέγχου τιμών με τη μορφή κοστοστρεφούς τιμολόγησης; Συμφωνείτε ότι η μεθοδολογία ΜΜΕΚ-ΤΚ είναι η κατάλληλη μεθοδολογία για την κοστολόγηση;

Συμφωνούμε με την εκτίμηση της ΕΕΤΤ ότι η κοστοστρεφής τιμολόγηση των υπηρεσιών προάγει την οικονομική αποτελεσματικότητα. Με την υποχρέωση κοστοστρεφούς τιμολόγησης, δύναται να προσδιοριστεί σε απόλυτο επίπεδο το χονδρικό κόστος της υπηρεσίας. Εντούτοις, όπως ορίζεται και στην ανάλυση της ΕΕΤΤ, ακόμη και με μηχανισμούς ελέγχου τιμών, όπως η κοστοστρέφεια, στρέβλωση στον ανταγωνισμό μπορεί να επιτευχθεί με εσφαλμένο επιμερισμό του κόστους στο προϊόν χονδρικής. Θεωρούμε ότι στο πλαίσιο αυτό η ΕΕΤΤ θα πρέπει να δημιουργήσει εντονότερους μηχανισμούς ελέγχου των τιμών χονδρικής και να προβαίνει σε διορθωτικές ενέργειες άμεσα όπου αυτές απαιτούνται. Περαιτέρω κρίνουμε ότι οι ως τώρα προκύπτουσες χρεώσεις παραμένουν σε υψηλά επίπεδα. Ακολούθως θεωρούμε ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει να καταβάλλει προσπάθειες βελτίωσης του κοστολογικού μοντέλου, προκειμένου οι τιμές χονδρικής να διαμορφωθούν σε τέτοιο επίπεδο ώστε να μην εμποδίζουν τους εναλλακτικούς παρόχους από το να έχουν εύλογο κέρδος/ απόδοση από τις επενδύσεις σε ΑΠΤΒ ή να συνεχίσουν την δραστηριότητα τους προκειμένου να επεκτείνουν τις υποδομές τους.

EETT

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

3.6.5.2 FORTHNET

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Ερωτήσεις της Διαβούλευσης σχετικά με τον Ορισμό της Αγοράς

Ερώτηση 1

Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της EETT αναφορικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς προϊόντος/υπηρεσίας;

ΑΠ: Συμφωνούμε με τα αρχικά συμπεράσματα της EETT αναφορικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς προϊόντος/υπηρεσίας.

Ερώτηση 2

Συμφωνείτε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες Χονδρικής ΑΠΤΒ είναι η Ελληνική Επικράτεια;

ΑΠ: Συμφωνούμε με το συμπέρασμα της EETT ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες Χονδρικής ΑΠΤΒ είναι η ελληνική επικράτεια.

Ερωτήσεις Διαβούλευσης σχετικά με την Ανάλυση της Αγοράς

Ερώτηση 1

Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της EETT σχετικά με την ανάλυση της αγοράς;

ΑΠ: Συμφωνούμε με τα αρχικά συμπεράσματα της EETT σχετικά με την ανάλυση της αγοράς.

Ερώτηση 2

Υπάρχουν επιπλέον προβλήματα ανταγωνισμού τα οποία θεωρείτε ότι θα πρέπει να εξετάσει η EETT;

ΑΠ: Θεωρούμε ότι η EETT θα πρέπει να παρακολουθεί στενά την επικείμενη ανάπτυξη των δικτύων νέα γενιάς και να επανεξετάσει έγκαιρα την παρούσα ανάλυσή της, σύμφωνα και με την επερχόμενη Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με τα Δίκτυα Νέας Γενιάς (NGA).

Ερωτήσεις της Διαβούλευσης σχετικά με τις Κανονιστικές Υποχρεώσεις

Ερώτηση 1

Πιστεύετε ότι όλες οι υπάρχουσες υποχρεώσεις παροχής πρόσβασης θα πρέπει να διατηρηθούν; Υπάρχουν κάποιες άλλες υποχρεώσεις πρόσβασης που κρίνετε ότι θα έπρεπε να επιβληθούν; Αναφορικά με την υποχρέωση φυσικής συνεγκατάστασης θεωρείτε ότι οι υφιστάμενες επιλογές όπως αυτές καθορίζονται στην ισχύουσα προσφορά ΑΠΤΒ του ΟΤΕ είναι επαρκείς; Θεωρείτε κάποιες άλλες επιλογές αναφορικά με τη φυσική συνεγκατάσταση που πρέπει να επιβληθούν;

ΑΠ: Πιστεύουμε ότι είναι επιβεβλημένη η διατήρηση των υποχρεώσεων που έχουν επιβληθεί στον ΟΤΕ αναφορικά με την παροχή πρόσβασης. Θα θέλαμε να επισημάνουμε, ωστόσο, ότι σε πολλές περιπτώσεις ο ΟΤΕ δεν μεταφέρει στη σύμβαση που υπογράφει με τον κάθε πάροχο ξεχωριστά, σε συνέχεια της σχετικής Προσφοράς Αναφοράς, τις κανονιστικές υποχρεώσεις που προβλέπονται σε αυτή με αποτέλεσμα να παρακάμπτει με τον τρόπο αυτό το οικείο κανονιστικό πλαίσιο, αφαιρώντας έτσι από τους παρόχους τη δυνατότητα χρήσης

επιπλέον επιλογών στην διαμόρφωση του δικτύου τους. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της σύμβασης RUO 2008, όπου περιγράφεται ρητά η δυνατότητα παροχής μόνον φυσικής συνεγκατάστασης, σε αντίθεση με την αντίστοιχη Προσφορά Αναφοράς όπου ορίζεται ρητά ότι ο πάροχος έχει τη δυνατότητα να αιτηθεί και άλλες μορφές συνεγκατάστασης (απομακρυσμένη, εικονική ή και σύμμικτη). Σε αυτό το πνεύμα, θεωρούμε σκόπιμο να διαγραφεί από το Παράρτημα 2 παρ. Β.2 η λέξη «ενδεχομένως», ώστε να καθίσταται σαφές ότι οι πάροχοι μπορούν να κάνουν χρήση όλων των εκεί αναφερόμενων δυνατοτήτων συνεγκατάστασης.

Ερώτηση 2

Συμφωνείτε με τις υποχρεώσεις πρόσβασης σε αγωγούς /σωληνώσεις που προτείνεται να επιβληθούν στον ΟΤΕ; Θεωρείτε ότι οι εν λόγω υποχρεώσεις είναι αναγκαίες, ενόψει των υφιστάμενων συνθηκών της αγοράς για την ανάπτυξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού; Διακρίνετε την απάντησή σας για τις περιπτώσεις χρήσης υπό-βρόχου και μη χρήσης υπό-βρόχου.

ΑΠ: Μας βρίσκει σύμφωνους η πρόθεση της ΕΕΤΤ να επιβάλλει περαιτέρω υποχρεώσεις στον ΟΤΕ σχετικά με την παροχή πρόσβασης, όπως είναι μεταξύ άλλων, η παροχή πρόσβασης σε αγωγούς/σωληνώσεις και φρεάτια, ιδίως στο τμήμα από την καμπίνα του ΟΤΕ μέχρι το Αστικό Κέντρο, καθώς και πρόσβαση σε σκοτεινή ίνα, όπου δεν υπάρχει διαθέσιμη υποδομή αγωγών για την κάλυψη των αναγκών των παρόχων αλλά υπάρχει τυχόν διαθέσιμη υποδομή οπτικών ινών από τον υπαίθριο κατανεμητή έως το αστικό κέντρο.

Ερώτηση 3

Συμφωνείτε με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης του ΟΤΕ και το περιεχόμενο αυτής;

ΑΠ: Συμφωνούμε με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης του ΟΤΕ και το περιεχόμενο αυτής

Ερώτηση 4

Συμφωνείτε με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης διαφάνειας του ΟΤΕ και το περιεχόμενο αυτής;

ΑΠ: Συμφωνούμε με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης διαφάνειας του ΟΤΕ και το περιεχόμενο αυτής

Ερώτηση 5

Συμφωνείτε με το προτεινόμενο ελάχιστο περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς ΑΠΤΒ; Αν όχι προτείνετε επιπλέον στοιχεία τα οποία κρίνετε ότι θα έπρεπε να επιβληθούν ή άλλες μεταβολές

ΑΠ: Θεωρούμε σημαντικό να περιληφθεί ρητά η υποχρέωση περιγραφής στη σχετική Προσφορά Αναφοράς ΟΤΕ της υπηρεσίας σύνδεσης και μετάδοσης (backhaul) και το αντίστοιχο SLA αυτής,.

Ερώτηση 6

Συμφωνείτε με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης λογιστικού διαχωρισμού του ΟΤΕ και το περιεχόμενο αυτής;

ΑΠ: Συμφωνούμε με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης λογιστικού διαχωρισμού.

ΕΕΤΤ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

Ερώτηση 7

Συμφωνείτε ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να υπόκειται σε υποχρέωση ελέγχου τιμών με τη μορφή κοστοστρεφούς τιμολόγησης; Συμφωνείτε ότι η μεθοδολογία ΜΜΕΚ-ΤΚ είναι η κατάλληλη μεθοδολογία για την κοστολόγηση;

ΑΠ: Συμφωνούμε.

ΕΕΤΤ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

3.6.5.3 HOL

«Δημόσια Διαβούλευση σχετικά με τον Ορισμό, την Ανάλυση Αγοράς και τις Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις των αγορών Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (αγορά υπ' αρ. 4, Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής) και Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης (αγορά υπ' αρ. 5, Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής)»

Σχόλια hellas online

Γενικά Σχόλια για τις Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις των αγορών Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση και Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης

Η εταιρεία μας είναι σύμφωνη σε γενικές γραμμές τις προτάσεις της ΕΕΤΤ, καθώς κρίνουμε απαραίτητη την ανάγκη επιβολής επιπλέον υποχρεώσεων στον ΟΤΕ κυρίως σχετικά με τις συναφείς ευκολίες και στις δύο αγορές, αλλά και με την προσθήκη νέων χονδρικών προϊόντων ειδικότερα στην αγορά της χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης.

Παράλληλα:

Επισημαίνουμε ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει να εντατικοποιήσει τους ελέγχους του ΟΤΕ δημιουργώντας ακόμη πιο ισχυρούς ελεγκτικούς μηχανισμούς από αυτούς που υφίστανται σήμερα. Είναι φανερό ότι τα τελευταία χρόνια έχει γίνει μια σημαντική προσπάθεια προς αυτή την κατεύθυνση, εντούτοις θεωρούμε ότι θα πρέπει η προσπάθεια να γίνεται εκ των προτέρων. Επιπροσθέτως, θα πρέπει στις περιπτώσεις όπου διαπιστώνεται καταχρηστική συμπεριφορά από τον ΟΤΕ να μην υπάρχουν μόνο οι χρηματικές κυρώσεις εις βάρος του, αλλά ταυτόχρονα να υπάρχει μηχανισμός αποζημίωσης στους παρόχους που υπέστησαν αποδεδειγμένη ζημία λόγω της καταχρηστικής συμπεριφοράς του ως άνω Οργανισμού.

Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις των αγορών 4 & 5, Κεφάλαιο 5 «Κανονιστικές Υποχρεώσεις», παράγραφος 5.6.3 «Υποχρέωση Διαφάνειας»

Προκειμένου να διασφαλιστούν όχι μόνο οι νεοεισερχόμενοι πάροχοι, συμφωνούμε στο ότι θα πρέπει να δίδεται πρόσβαση σε επαρκείς πληροφορίες και ξεκάθαρες διαδικασίες, αλλά δεδομένης της εμπειρίας από τη μέχρι σήμερα συνεργασία, επισημαίνουμε το ακόλουθο:

Ο ΟΤΕ θα πρέπει να δημοσιοποιεί στους εναλλακτικούς παρόχους και στην ΕΕΤΤ εκ των προτέρων την πρόθεσή του να τροποποιήσει τα πληροφοριακά του συστήματα, μέσω των οποίων παρέχει πρόσβαση σε ευκολίες και υπηρεσίες σύμφωνα με την ισχύουσα προσφορά αναφοράς (RUO). Η δημοσιοποίηση και η παροχή των απαιτούμενων προδιαγραφών θα πρέπει να λαμβάνει χώρα εντός εύλογου χρονικού διαστήματος. Ως εύλογο ορίζεται το χρονικό εκείνο διάστημα, από την δημοσιοποίηση των τροποποιήσεων έως την έναρξη λειτουργίας τους, το οποίο επιτρέπει στους παρόχους να αναλύσουν τις τροποποιήσεις, να αναθεωρήσουν τις διαδικασίες τους και να προσαρμόσουν τα πληροφοριακά τους

συστήματα κατάλληλα, προκειμένου να συνεχίσουν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους απρόσκοπτα. Σε κάθε περίπτωση το χρονικό αυτό διάστημα δεν θα πρέπει να είναι βραχύτερο των 30 ημερολογιακών ημερών. Επισημαίνουμε ότι το ως άνω θα πρέπει να συμπεριληφθεί ρητά και στην τροποποιημένη προσφορά αναφοράς του ΟΤΕ (RUO).

Επιπροσθέτως, με την ευκαιρία κοινοποίησης της 5583/Φ.300/3-2-2009 επιστολής της Επιτροπής σας, όπου υπενθυμίζει στον ΟΤΕ την υποχρέωση η οποία απορρέει από την ΑΠ ΕΕΤΤ 388/012/3-5-2006 και συγκεκριμένα:

«Ο ΟΤΕ θα πρέπει - στα πλαίσια της παροχής αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο - να χορηγεί ελεύθερη πρόσβαση σε τεχνικές διεπαφές, πρωτόκολλα ή άλλες τεχνολογίες που είναι απαραίτητες για τη διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών ή των υπηρεσιών εικονικού δικτύου. Επιπλέον ο ΟΤΕ υποχρεούται να παρέχει πρόσβαση σε όλα τα συστήματα λογισμικού που είναι απαραίτητα για την εξασφάλιση ισότιμου ανταγωνισμού στην παροχή των υπηρεσιών»,

Επισημαίνουμε ότι θα πρέπει σε κάθε περίπτωση, η όποια διαδικασία ακολουθηθεί να συμπεριληφθεί ρητά και στην τροποποιημένη προσφορά αναφοράς του ΟΤΕ (RUO).

Κεφάλαιο 5 «Κανονιστικές Υποχρεώσεις», παράγραφος 5.6.1 «Υποχρέωση πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου»

Συμφωνούμε με την προσέγγιση της ΕΕΤΤ σχετικά με την πρόβλεψη πρόσβασης από κοινού χρήση αγωγών (duct sharing), η πρόσβαση σε σκοτεινή ίνα (dark fiber) και η υποχρεωτική παροχή υπηρεσιών σύνδεσης και μετάδοσης από την υπαίθρια καμπίνα (backhaul). Εντούτοις θα πρέπει να επισημάνουμε στο σημείο αυτό, ότι είναι απαραίτητο να αναφερθεί ρητά η εν λόγω υποχρέωση η οποία να συνοδεύεται με το σχετικό SLA στο κείμενο της προσφοράς αναφοράς (RUO).

Σε κάθε περίπτωση θεωρούμε ότι το τροποποιημένο κείμενο του RUO θα πρέπει να τεθεί σε διαβούλευση ώστε να εξειδικευτούν τα σχόλια όλων των παρόχων.

3.6.5.4 ΟΝ

Δημόσια Διαβούλευση της Ε.Ε.Τ.Τ. για τον Ορισμό, την Ανάλυση Αγοράς και τις Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις της Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (αγορά υπ' αρ. 4, Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής)

Παρατηρήσεις επί των θεμάτων της Δημόσιας Διαβούλευσης

Με το παρόν, στα πλαίσια της δημόσιας διαβούλευσης, η Εταιρεία μας υποβάλλει τις παρατηρήσεις και τα σχόλιά της επί των αρχικών συμπερασμάτων της Ε.Ε.Τ.Τ. σχετικά με τον ορισμό της αγοράς χονδρικής πρόσβασης σε υποδομή δικτύου (συμπεριλαμβανομένων της μεριζόμενης πρόσβασης ή της πλήρως αποδεσμοποιημένης-αδεσμοποίητης πρόσβασης) σε σταθερή θέση, την ανάλυση της αγοράς και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις που θα πρέπει να επιβληθούν σε επιχειρήσεις που έχουν ορισθεί ως έχουμε Σημαντική Ισχύ στην Αγορά (ΣΙΑ).

1. Επί της Ενότητας 3 του κειμένου της διαβούλευσης (Ορισμός της σχετικής αγοράς προϊόντων/υπηρεσιών και της σχετικής γεωγραφικής αγοράς) που παρουσιάζει τα αρχικά συμπεράσματα της Ε.Ε.Τ.Τ. σχετικά με τον ορισμό της αγοράς χονδρικής πρόσβασης σε υποδομή δικτύου (συμπεριλαμβανομένων της μεριζόμενης πρόσβασης ή της πλήρως αποδεσμοποιημένης-αδεσμοποίητης πρόσβασης) σε σταθερή θέση, σημειώνουμε τα ακόλουθα:

(i) Επί της πρώτης ερώτησης της Ενότητας 3, δεν μας βρίσκουν κατ' αρχήν αντίθετους τα αρχικά συμπεράσματα της Ε.Ε.Τ.Τ. αναφορικά με τον ορισμό της αγοράς χονδρικής πρόσβασης σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση, δεδομένου ότι η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε είναι συμβατή με την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία. Η εξέταση του «υποθετικού μονοπωλιακού παρόχου» (hypothetical monopolist test) αποτελεί όντως ένα χρήσιμο εργαλείο για τον προσδιορισμό τυχών υποκατάστατων από πλευράς ζήτησης και προσφοράς. Η διαδικασία που ακολουθήθηκε από την Ε.Ε.Τ.Τ. στα πλαίσια της σχετικής ανάλυσης τόσο σε λιανικό όσο και σε χονδρικό επίπεδο είναι, κατά τη γνώμη μας, απόλυτα ορθή. Συνεπώς, συμφωνούμε με το εξαγωγίμο συμπέρασμα ότι οι υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο αφενός και οι υπηρεσίες πρόσβασης καλωδιακής υποδομής, οι υπηρεσίες στενοζωνικής πρόσβασης, οι υπηρεσίες πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών, οι υπηρεσίες συμμετρικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο, οι υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών και οι υπηρεσίες ευρυζωνικής σταθερής ασύρματης πρόσβασης αφετέρου δεν εμπίπτουν στην ίδια σχετική αγορά. Περαιτέρω, δεν διαφωνούμε με το εξαγωγίμο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει δυνατότητα υποκατάστασης μεταξύ χονδρικής πρόσβασης σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση και χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης, κατόπιν της σχετικής εξέτασης, και ότι συνεπώς η χονδρική αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και η χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση δεν εμπίπτουν στην ίδια χονδρική σχετική αγορά προϊόντων.

(ii) Επί της δεύτερης ερώτησης της Ενότητας 3, συμφωνούμε απόλυτα με το συμπέρασμα ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για τις υπηρεσίες χονδρικής αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο είναι η Ελληνική Επικράτεια. Λαμβανομένων υπόψη των συγκεκριμένων συνθηκών στην Ελλάδα, θεωρούμε ότι πληρούνται τα κριτήρια που έχουν τεθεί για τη

διαπίστωση ότι οι συνθήκες ανταγωνισμού στην σχετική αγορά είναι επαρκώς ομοιογενείς προκειμένου να δικαιολογηθεί ο ορισμός μιας αγοράς σε εθνικό επίπεδο.

2. Επί της Ενότητας 4 του κειμένου της διαβούλευσης που παρουσιάζει τα αρχικά συμπεράσματα της Ε.Ε.Τ.Τ. σχετικά με την ανάλυση της αγοράς χονδρικής πρόσβασης σε υποδομή δικτύου (συμπεριλαμβανομένων της μεριζόμενης πρόσβασης ή της πλήρως αποδεδιοποιημένης-αδεδιοποιημένης πρόσβασης) σε σταθερή θέση, σημειώνουμε τα ακόλουθα:

(i) Επί της πρώτης ερώτησης της Ενότητας 4, η Εταιρεία μας συμφωνεί απόλυτα με τα αρχικά συμπεράσματα της Ε.Ε.Τ.Τ. σχετικά με την ανάλυση της αγοράς. Κατά την γνώμη μας, η ανάλυση της αγοράς είναι σύμφωνη με τις αρχές και τους κανόνες που έχουν τεθεί σε Ευρωπαϊκό Επίπεδο και έχουν ενσωματωθεί και στην Ελληνική έννομη τάξη μέσω του Νόμου 3431/2006 και τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του Πρωτοδικείου. Τα κριτήρια που έλαβε υπόψη της η Ε.Ε.Τ.Τ. προκειμένου να διαπιστώσει την ύπαρξη επιχείρησης με σημαντική ισχύ στην αγορά παροχής χονδρικής αδεδιοποιημένης πρόσβασης σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους είναι ορθά ως επίσης απολύτως ορθή και ανταποκρινόμενη στην πραγματική κατάσταση της αγοράς είναι και η αναγωγή των εν λόγω κριτηρίων στην υπάρχουσα κατάσταση της αγοράς.

Κατ' αρχήν, ως προς το μερίδιο αγοράς του ΟΤΕ τόσο σε σχέση με άλλα μέρη που δραστηριοποιούνται στην αγορά όσο και ενόψει της εξέλιξης της αγοράς, συμφωνούμε με τη διαπίστωση ότι ο ΟΤΕ είναι επί του παρόντος ο μοναδικός χονδρικός πάροχος μεταλλικών (χάλκινων) τοπικών βρόχων και υποβρόχων, κατέχοντας μερίδιο 100% στην σχετική αγορά. Από την στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας, εκτιμούμε ότι όντως ο αριθμός των συνδέσεων χονδρικής (φυσικής) πρόσβασης σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση μέσω καλωδίων οπτικών ινών δεν δύναται επί του παρόντος να επηρεάσει τα αποτελέσματα της παρούσας ανάλυσης διότι είναι αμελητέος. Ως προς την πιθανότητα δυνητικού ανταγωνισμού ικανού να ασκήσει πίεση στον ΟΤΕ, ιδίως ενόψει των φραγμών εισόδου και ανάπτυξης της αγοράς, υπογραμμίζουμε ότι η είσοδος στην σχετική αγορά όντως απαιτεί πολύ μεγάλες επενδύσεις. Σε συνδυασμό με τους λοιπούς παράγοντες που έχουν ορθώς περιγραφεί στην ανάλυση, επιβεβαιώνεται το συμπέρασμα ότι υφίστανται σημαντικοί φραγμοί εισόδου στην σχετική αγορά. Ως προς την ύπαρξη ή μη αντισταθμιστικής αγοραστικής δύναμης προερχόμενη από πελάτες χονδρικής, η αληθής κατάσταση της αγοράς στην Ελλάδα αποδεικνύει ότι δεν υπάρχουν αξιόπιστες εναλλακτικές για τους παρόχους αναφορικά με τις παρεχόμενες υπηρεσίες του ΟΤΕ σε περίπτωση αύξησης τιμών, και συνεπώς, δεν υφίσταται αντισταθμιστική αγοραστική ισχύς.

Ως προς τα περιστατικά αντι-ανταγωνιστικής συμπεριφοράς του ΟΤΕ σε σχέση με την παροχή τοπικών βρόχων στους ανταγωνιστές του, επισημαίνουμε τα ακόλουθα:

Από την διενέργεια της πρώτης ανάλυσης της σχετικής αγοράς έως και σήμερα η ΕΕΤΤ έχει προβεί κατ' επανάληψη στην λήψη ασφαλιστικών και προσωρινών μέτρων εναντίον του Ο.Τ.Ε., εξ' αφορμής των δεδομένων και σκοπίμων καθυστερήσεων του τελευταίου στην παράδοση τοπικών βρόχων και συναφών θεμάτων. Η ίδια η ΕΕΤΤ έχει επανειλημμένα διαπιστώσει ότι ο Ο.Τ.Ε. προβαίνει σε καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης του, κατά παράβαση του δικαίου περί ελεύθερου ανταγωνισμού, και ότι παραβιάζει τις διατάξεις της νομοθεσίας περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών, επιβάλλοντας χρηματικά πρόστιμα ως κύρωση. Είναι αδύνατο να μην επηρεάζεται το σύνολο της αγοράς των εναλλακτικών παρόχων, και μάλιστα στις σχέσεις τους με τους λιανικούς πελάτες τους από την αδυναμία του ΟΤΕ να ανταποκριθεί εγκαίρως σύμφωνα με τις υποδείξεις της ΕΕΤΤ,

αναφερόμενοι για παράδειγμα, σε ζητήματα καθυστερήσεων σε παραδόσεις τοπικών βρόχων και αποκατάσταση βλαβών και μη παροχή πληροφοριών.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι με την υπ' αριθμ. ΑΠ ΕΕΤΤ 505/102/23.12.2008, η ΕΕΤΤ επέβαλε στον ΟΤΕ την κύρωση της σύστασης όπως εφαρμόζει απαρεγκλίτως τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την Απόφαση της ΕΕΤΤ ΑΠ 429/015/4.4.2007 «Έγκριση Προσφοράς Αναφοράς ΟΤΕ 2007 για την Αδεσμοποίητη Πρόσβαση στον Τοπικό Βρόχο και τις συναφείς ευκολίες, σε εφαρμογή της ΑΠ ΕΕΤΤ 388/012/2006 (ΦΕΚ 932/Β/2006)» ΦΕΚ 620/Β/25.4.2007, Παράρτημα 14, παρ. 3.2.4. καθώς και εν γένει από την κείμενη νομοθεσία περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών και απέχει στο μέλλον από συμπεριφορές οι οποίες συνιστούν παράβαση των υποχρεώσεων της από την κείμενη νομοθεσία περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών, στα πλαίσια διαδικασίας ακρόασης κατά του ΟΤΕ στην οποία είχε κληθεί η εταιρεία μας κατόπιν σχετικών επιστολών που είχε αποστείλει στον ΟΤΕ και την ΕΕΤΤ.

Ως εκ τούτου, επιβεβαιώνονται πλήρως τα συμπεράσματα της ΕΕΤΤ ότι η σχετική αγορά χονδρικής ΑΠΤΒ δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική και ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να οριστεί εκ νέου ως επιχείρηση με σημαντική ισχύ και συνεπακολούθως να του επιβληθούν οι απαιτούμενες κανονιστικές υποχρεώσεις. Σε διαφορετική περίπτωση, και εφόσον η αγορά παραμείνει αρρυθμιστή, είναι βέβαιο ότι ο ΟΤΕ είτε θα χρεώνει τιμές μεγαλύτερες αυτών του ανταγωνιστικού επιπέδου είτε ενδεχομένως δεν θα παρέχει στους λοιπούς παρόχους - συμμετέχοντες στην αγορά την πρόσβαση στις ευκολίες, τα μέσα, τον εξοπλισμό και τις πληροφορίες που απαιτούνται για την παροχή των υπηρεσιών τους στους πελάτες του (σε λιανικό επίπεδο).

3. Επί της Ενότητας 5 του κειμένου της διαβούλευσης που αναφέρεται στις κανονιστικές υποχρεώσεις που επιβάλλονται στην επιχείρηση με σημαντική ισχύ στη σχετική αγορά, σημειώνουμε εκ προοιμίου ότι θεωρούμε απαραίτητη τη διατήρηση των ήδη επιβληθέντων στον πρώτο γύρο ανάλυσης, κανονιστικών υποχρεώσεων. Περαιτέρω, οι υπάρχουσες συνθήκες στην αγορά έχουν καταστήσει απολύτως αναγκαία την ενδυνάμωση της υποχρέωσης παροχής πρόσβασης σε (επιπλέον) συναφείς ευκολίες, προκειμένου να περιληφθεί η πρόσβαση σε υλική υποδομή (σωλήνες και αγωγούς). Σε κάθε περίπτωση, εκτιμούμε ότι οι κανονιστικές υποχρεώσεις είναι κατάλληλες, εύλογες και συνάδουν προς την αρχή της αναλογικότητας.

(i) Επί της πρώτης ερώτησης της Ενότητας 5, επαναλαμβάνουμε ότι όλες οι υπάρχουσες υποχρεώσεις παροχής πρόσβασης πρέπει να διατηρηθούν, διότι είναι αναλογικές, εύλογες και κατάλληλες για το σκοπό που εξυπηρετούν. Εν πάσει περιπτώσει, με την επιφύλαξη των περιγραφόμενων κατωτέρω, σε σχέση με την τροποποίηση της υφιστάμενης Προσφοράς Αναφοράς, δηλώνουμε ότι πρέπει να εξακολουθήσουν να ισχύουν και να εφαρμόζονται ποινικές ρήτρες και όροι που εξειδικεύουν τις υποχρεώσεις και ευθύνες του Ο.Τ.Ε. τόσο στα πλαίσια ενός βασικού επιπέδου συμφωνιών υπηρεσιών (Basic SLA) όσο και στα πλαίσια μιας συμφωνίας πέραν του βασικού επιπέδου (Advanced SLA). Η Εταιρεία μας επικροτεί την πρόταση της ΕΕΤΤ περί επιβολής στον Ο.Τ.Ε. της υποχρέωσης δημοσίευσης δεικτών αποδοτικότητας με τη μορφή που περιγράφεται στην Ενότητα 5.

(ii) Επί της δεύτερης ερώτησης της Ενότητας 5, αναγνωρίζουμε την ορθότητα της πρότασης της ΕΕΤΤ, όσον αφορά τις υποχρεώσεις πρόσβασης σε αγωγούς και σωληνώσεις στο τμήμα του δικτύου πρόσβασης από τον υπαίθριο κατανεμητή έως το Αστικό Κέντρο. επαναλαμβάνουμε ότι όλες οι υπάρχουσες υποχρεώσεις παροχής πρόσβασης πρέπει να διατηρηθούν, διότι είναι αναλογικές, εύλογες και κατάλληλες για το σκοπό που εξυπηρετούν.

(iii) Επί της τρίτης ερώτησης της Ενότητας 5, εκτιμούμε ότι η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης πρέπει να διατηρηθεί διότι είναι αναλογική, εύλογη και κατάλληλη για το σκοπό που εξυπηρετεί. Το περιεχόμενο της υποχρέωσης κρίνεται επαρκές. Σημειώνεται πάντως ότι η έννοια της εν λόγω υποχρέωσης δεν θα πρέπει να αλλοιώνεται και να διαστρεβλώνεται από τον Ο.Τ.Ε. προκειμένου να χρησιμοποιηθεί από τον Ο.Τ.Ε. έναντι των λοιπών παρόχων κατά τρόπο καταχρηστικό.

(iv) Επί της τέταρτης ερώτησης της Ενότητας 5, έχουμε την άποψη ότι η υποχρέωση διαφάνειας του Ο.Τ.Ε. και το περιεχόμενο αυτής πρέπει να διατηρηθούν, με την επιφύλαξη των αναφερομένων κατωτέρω ως προς τις προτάσεις μας για το κείμενο της νέας Προσφοράς Αναφοράς.

(v) Επί της πέμπτης ερώτησης της Ενότητας 5, δεν μας βρίσκει καταρχήν αντίθετους το ελάχιστο περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς ΑΠΤΒ. Εν πάσει περιπτώσει, όμως, με την ευκαιρία της παρούσας διαβούλευσης, επισημαίνουμε ότι από την εμπειρία μας στην πράξη έχει αποδειχθεί ότι η Προσφορά Αναφοράς ως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, χρήζει περαιτέρω τροποποιήσεων. Σχετικές προτάσεις της Εταιρείας μας, για τις οποίες εκτιμούμε ότι είναι σκόπιμο να ληφθούν υπόψη κατά την υιοθέτηση νέας Προσφοράς Αναφοράς κατόπιν της ανάλυσης της αγοράς, αναπτύσσονται κατωτέρω: Για λόγους διευκόλυνσης, χρησιμοποιούμε ως βάση το ισχύον κείμενο και προτείνουμε διατάξεις τροποποίησης αυτού:

Τροποποίηση Ισχύουσας Προσφοράς Αναφοράς

-Το Άρθρο 3.1.3. του Παραρτήματος 14 της Προσφοράς Αναφοράς του ΟΤΕ για την Αδεσμοποίηση Πρόσβαση στον Τοπικό Βρόχο και τις Συναφείς Ευκολίες, σε εφαρμογή της ΑΠ ΕΕΤΤ 388/012/31-05-2006 (ΦΕΚ 932/Β/2006), όπως αυτή εγκρίθηκε με την ΑΠ ΕΕΤΤ 429/015/04-04-2007 (ΦΕΚ 620/Β/25-4-2007), τροποποιηθείσα με την ΑΠ ΕΕΤΤ 443/028/09.07.2007 (ΦΕΚ 1555/Β/17-8-2007) και με την ΑΠ ΕΕΤΤ 470/038/4.3.2008 (ΦΕΚ 490/Β/19-3-2008) (εφεξής «**Προσφορά Αναφοράς**») προβλέπει την αυτοδίκαιη κατάπτωση, σε βάρος του ΟΤΕ και υπέρ του εκάστοτε παρόχου, ποινικής ρήτρας, σε περίπτωση που ο ΟΤΕ υπερβεί τον πραγματικό χρόνο παράδοσης του πλήρως αδεσμοποιήτου ή και του μεριζόμενου τοπικού βρόχου / υποβρόχου. Σύμφωνα με το προαναφερόμενο Άρθρο, η εν λόγω ποινική ρήτρα υπολογίζεται για κάθε πάροχο ανά ημερολογιακό έτος και επί του ενεργού αριθμού τοπικών βρόχων εκτός της Βασικής Συμφωνίας Επιπέδου Υπηρεσιών Τοπικού Βρόχου & Σχετικών Υπηρεσιών, με βάση συγκεκριμένο τύπο που περιγράφεται στο ίδιο Άρθρο.

Σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.4. «*Επιλεξιμότητα Βρόχου / Λόγοι απόρριψης αιτημάτων ΤοΒ*» του Αρθρου 2.2. (Διαδικασία Παροχής Τοπικών Βρόχων) της Προσφοράς Αναφοράς, μετά την κατάθεση του αιτήματος παροχής τοπικού βρόχου από τον τηλεπικοινωνιακό πάροχο και σύμφωνα με τις προβλεπόμενες από την Προσφορά Αναφοράς διαδικασίες (Παράρτημα 11), ο ΟΤΕ οφείλει να ενημερώσει, μέσω του πληροφοριακού συστήματος του ΟΤΕ, τον πάροχο σχετικά με την απόρριψη ή όχι του αιτήματος το αργότερο εντός 3 εργάσιμων ημερών.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διαδικασίες παροχής ενεργού τοπικού βρόχου με παράλληλη παροχή φορητότητας αριθμού (παράγραφος II του Παραρτήματος 11), ο πάροχος ενημερώνεται για την επιλεξιμότητα (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην προαναφερθείσα παράγραφο 2.2.4.) ή τη μη επιλεξιμότητα του αιτούμενου τοπικού βρόχου μέσω του πληροφοριακού συστήματος του ΟΤΕ, εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης.

Στη περίπτωση της επιλεξιμότητας, ξεκινάει στο πληροφοριακό σύστημα του ΟΤΕ ένας timer (Τ8) οκτώ (8) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία ενημέρωσης για την επιλεξιμότητα μέσα στον οποίο ο πάροχος θα πρέπει να καταθέσει την αίτηση φορητότητας.

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι **ο πάροχος δεν δύναται να υποβάλει την αίτηση φορητότητας** πριν λάβει την απαραίτητη ενημέρωση για την επιλεξιμότητα του τοπικού βρόχου εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης για τον τοπικό βρόχο. Περαιτέρω προκύπτει ότι **ο χρόνος υποβολής της αίτησης φορητότητας** δεν καθορίζεται ελεύθερα από τον πάροχο, αλλά **εξαρτάται απόλυτα από συγκεκριμένες ενέργειες του ΟΤΕ**.

Δεδομένης και της αλληλεξάρτησης των διαδικασιών παροχής βρόχου και παροχής φορητότητας, **η τήρηση της ταχθείσας προθεσμίας των τριών (3) εργασίμων ημερών για την παροχή της ενημέρωσης από τον ΟΤΕ, είναι απολύτως απαραίτητη και αυτονόητη.**

Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι για τον υπολογισμό του χρόνου καθυστέρησης παράδοσης ενεργού βρόχου με φορητότητα, **πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και ο τυχόν χρόνος καθυστέρησης παροχής από τον ΟΤΕ της ενημέρωσης για την επιλεξιμότητα του τοπικού βρόχου**, μετά την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας των τριών (3) εργασίμων ημερών.

Ως εκ τούτου, ο χρόνος καθυστέρησης παράδοσης του τοπικού βρόχου που υπολογίζεται από την παρέλευση δέκα (10) εργασίμων ημερών από την επομένη εργάσιμη ημέρα υποβολής της αίτησης φορητότητας **προσαυξάνεται αντίστοιχα** κατά το χρονικό διάστημα καθυστέρησης παροχής της ενημέρωσης για την επιλεξιμότητα πλέον των προβλεπομένων τριών (3) εργασίμων ημερών.

Σε διαφορετική περίπτωση, προκαλείται αδικαιολόγητος περιορισμός ως προς την ευλόγως δικαιούμενη και κανονιστικώς ρυθμιζόμενη αποζημίωση του παρόχου, και δημιουργείται καταχρηστικά και χωρίς επαρκή αιτιολογία:

- (α) ανισορροπία και δυσχέραση της θέσης αυτού σε σχέση με τις περιπτώσεις παροχής βρόχου ενεργού ή ανενεργού, ο πραγματικός χρόνος παράδοσης των οποίων δεν συνδέεται με την αίτηση φορητότητας (ο χρόνος υποβολής της οποίας δεν εξαρτάται τελικά από τον πάροχο, ως ήδη αναφέρθηκε), αλλά απλά και μόνον από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης κατασκευής (παροχής) του βρόχου, και
- (β) μείωση του ποσού της ποινικής ρήτρας που ευλόγως θα κατέπιπτε, λόγω του αληθούς συνολικού χρόνου καθυστέρησης παράδοσης του ενεργού τοπικού βρόχου με φορητότητα.

-Περαιτέρω θεωρούμε ότι ορισμένες διατάξεις της Προσφοράς Αναφοράς και κυρίως διατάξεις που έχουν οικονομικό αντίκτυπο στις σχέσεις Ο.Τ.Ε. – παρόχων χρήζουν διευκρίνισης ως επιδεχόμενες αντικρούομενων ερμηνευτικών εκδοχών. Αναφερόμαστε κυρίως στις διατάξεις του προαναφερθέντος παραρτήματος (π.χ. στους πίνακες στους οποίους αναλύονται τα ποσοστά ποινικών ρητρών, δεν είναι σαφές εάν οι ποινικές ρήτρες επιβάλλονται κλιμακωτά ή αυτοτελώς εφόσον εμπίπτουν σε περισσότερες από μια από τις διαβαθμίσεις καθυστερήσεων). Επιπλέον, όσον αφορά θέματα εγγυήσεων, θεωρούμε ότι πλέον θα πρέπει να αναθεωρηθούν οι σχετικές διατάξεις και να καθορισθεί ένας νέος τρόπος υπολογισμού του ύψους αυτών. Σε κάθε περίπτωση, τα αιτήματα παροχής εγγυήσεων, εντός των πλαισίων παροχής των σχετικών υπηρεσιών, πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τις αρχές της αναλογικότητας μέσου και σκοπού, την καλή πίστη και τα χρηστά συναλλακτικά ήθη και συνεπώς δεν πρέπει να ασκούνται καταχρηστικώς. Το ποσό της τυχόν εκδοθείσας εγγυητικής επιστολής που ο πάροχος θα οφείλει να προσκομίσει, πρέπει να **κρίνεται εύλογο**, κατά το **απολύτως αναγκαίο** μέτρο, λαμβανομένων υπόψη του εξυπηρετούμενου σκοπού και των πραγματικών συνθηκών.

- Αναφορικά με την τεθείσα υποχρέωση του δικαιούχου εναλλακτικού παρόχου να γνωστοποιεί τον «φανταστικό αριθμό» του βρόχου, ως ορίζεται, στον ενδιαφερόμενο συνδρομητή, μέσω υποχρεωτικής αναγραφής του αριθμού στον λογαριασμό που αποστέλλει στο συνδρομητή, η Εταιρεία προτείνει όπως τεθεί αντίστοιχη υποχρέωση αναγραφής του εν λόγω αριθμού και στους λογαριασμούς του ΟΤΕ.

-Η Εταιρεία μας επισημαίνει ότι θα πρέπει να εξασφαλίζεται η αυτόματη ενημέρωση του πληροφοριακού συστήματος του ΟΤΕ (WCRM/LLU) σε σχέση με τα δελτία ολοκλήρωσης κατασκευών, κατά τη σχετική ενημέρωση του πληροφοριακού συστήματος του ΟΤΕ «Προμηθέας», δεδομένου ότι το εν λόγω σύστημα δεν είναι προσβάσιμο από τους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους, και κατά τρόπον ώστε να μην είναι δυνατή η υποβολή του «φανταστικού αριθμού» του βρόχου, εάν ο συγκεκριμένος βρόχος δεν εμφανίζεται παράλληλα σε *Κατάσταση 17 – Ολοκληρωμένη*.

Η Εταιρεία θεωρεί απαραίτητη τη σύνδεση του πληροφοριακού συστήματος του ΟΤΕ (WCRM/LLU) για την παροχή βρόχου & συνεγκατάστασης με το πληροφοριακό σύστημα κατασκευών του ΟΤΕ (Προμηθέας), το οποίο επεξεργάζεται πληροφορίες αναφορικά με την ποιοτική/ποσοτική κατασκευή των γραμμών ανά Αστικό Κέντρο (Α/Κ).

Η άμεση ενημέρωση του τηλεπικοινωνιακού παρόχου περί της κατασκευής του βρόχου, ως αποδεικνύεται από τα ολοκληρωμένα δελτία κατασκευής του συστήματος του ΟΤΕ «Προμηθέας» (το οποίο, ως έχει ήδη σημειωθεί, δεν είναι προσβάσιμο από τον πάροχο), κρίνεται απόλυτα αναγκαία, προκειμένου να είναι σε θέση ο πάροχος να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες (αποστολή RFS) και να αποφεύγονται τυχόν προβλήματα εισερχομένων κλήσεων κατά τη διάρκεια των πρώτων ωρών λειτουργίας της γραμμής μετά την ενεργοποίηση της υπηρεσίας και τυχόν διακοπή της παροχής υπηρεσιών στον συνδρομητή. Εκκρεμεί εξάλλου η υλοποίηση της υποχρέωσης του Ο.Τ.Ε. αναφορικά με την κοινοποίηση στοιχείων API και σύνδεση δεδομένων W-CRM και συστημάτων παρόχων (ως απορρέει από τον κώδικα δεοντολογίας που εκδόθηκε δυνάμει σχετικής απόφασης της ΕΕΤΤ)

Επίσης, θεωρούμε σημαντικό να διασφαλισθεί η σύνδεση των συστημάτων Βρόχου W-CRM με αυτό της φορητότητας ΕΒΦΑΦ. Αναφέρουμε περιπτώσεις αιτημάτων PR1 όπου δεν υπάρχει συγχρονισμός κατασκευής του βρόχου με την φορητότητα και δεδομένου ότι ο βρόχος κατασκευάζεται πιο πριν από την καταλυτική ημερομηνία αποστολής RFS, ο συνδρομητής περιμένει ημέρες προκειμένου να έχει κανονικά εισερχόμενες από όλα τα δίκτυα.

Προκειμένου να εξασφαλισθεί η συνεχής ομαλή λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος του ΟΤΕ W-CRM, θεωρούμε απαραίτητο όπως προβλεφθούν Δείκτες Ποιότητας Συμφωνίας Επιπέδου Υπηρεσιών αναφορικά με την ποιοτική λειτουργία της δικτυακής εφαρμογής καθώς και ρήτρες σε περίπτωση υπέρβασης/παραβίασης.

-Αναφορικά με την παράγραφο 2.6.3. της Προσφοράς Αναφοράς και στην ενότητα 3.2.3. Αναγγελία Βλάβης του Παραρτηματος 14 της Προσφοράς Αναφοράς, ως προς το ζήτημα της υποχρέωσης του τηλεπικοινωνιακού παρόχου (Τ.Π.) να προσδιορίσει το σημείο βλάβης εισάγοντας στο πληροφοριακό σύστημα του ΟΤΕ (WCRM/LLU) στοιχεία σχετικά με το συνολικό τμήμα του βρόχου που έλεγξε και το εικαζόμενο σημείο βλάβης, η Εταιρεία έχει υπογραμμίσει την αδυναμία πρόσβασης και ελέγχου του τηλεπικοινωνιακού παρόχου (Τ.Π.) επί συγκεκριμένων τμημάτων του κυκλώματος συνδρομητή – τηλεπικοινωνιακού παρόχου, ως περιγράφονται στο κείμενο. Τα εν λόγω, υπ' αριθμ. (1) και (5) τμήματα, περιλαμβάνουν αντίστοιχα τα σημεία (α) εσωτερική καλωδίωση συνδρομητή μέχρι το escalit/box και (β) από τον ενδιάμεσο Καταμεμητή Παρόχων μέχρι το κέντρο του Παρόχου. Για το λόγο αυτό, η

Εταιρεία προτείνει εκ νέου την ήδη διατυπωθείσα πρόταση για την οργάνωση συνδυαστικών επισκέψεων στα εν λόγω τμήματα.

-Ως προς την διαδικασία της συνδυαστικής επίσκεψης που προβλέπεται στην ενότητα 3.2.3. του Παραρτήματος 14, η Εταιρεία θεωρεί ότι θα πρέπει να προβλεφθεί η επιβολή ποινικής ρήτρας, προκειμένου να επιτυγχάνεται η συμμόρφωση με τη δέσμευση της μίας εργάσιμης ημέρας (1 ΕΗ) εντός της οποίας προβλέπεται ότι θα οργανώνεται κάθε σχετική συνδυαστική επίσκεψη.

Επιπροσθέτως, αναφορικά με τη ρήτρα της παραγράφου 10, σύμφωνα με την οποία «ο Τ.Π. δύναται να αποδεχθεί την άρση βλάβης μέσα σε αποκλειστική προθεσμία 2 ΕΗ», η Εταιρεία θεωρεί ότι θα πρέπει να προβλεφθεί αντιστοίχως ότι σε περίπτωση κατά την οποία εντός δύο εργασιμών ημερών (2 ΕΗ) από την υποβολή της σχετικής δήλωσης βλάβης ο τηλεπικοινωνιακός πάροχος (Τ.Π.) δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση από τον ΟΤΕ, τότε ο ΟΤΕ θεωρείται ότι έχει αποδεχθεί την ευθύνη της βλάβης.

Στην περίπτωση των καλωδιακών βλαβών, και δεδομένου ότι ο Πάροχος ενημερώνεται ότι πρόκειται για καλωδιακή βλάβη μόνον όταν αίρεται η βλάβη μέσα από το σχετικό χωρίο της απάντησης του Τεχνικού ΟΤΕ στο πληροφοριακό σύστημα W-CRM, εκτιμούμε ότι ο Πάροχος θα πρέπει να λαμβάνει ενημέρωση εξαρχής και κατά την διάρκεια της επίλυσης αυτών, έχοντας τουλάχιστον την πληροφορία ότι πρόκειται για καλωδιακή βλάβη προκειμένου να ενημερώνει τον συνδρομητή σχετικά, μη θεωρώντας την εν λόγω βλάβη ως εκκρεμότητα άρσης πέραν των οριζόμενων χρονικών ορίων. Σημειώνεται ότι θα πρέπει να ορισθεί ο χρόνος αποκατάστασης των καλωδιακών βλαβών στην Προσφορά.

Σε συνέχεια και της υπ. αριθμ. 432/165/26.4.2007 Απόφασης της ΕΕΤΤ «Προσωρινά Μέτρα Κατά του ΟΤΕ για θέματα ΑΠΤΒ», επισημάνουμε ότι το μέτρο που έχει επιβληθεί (παρα 5) και που αναφέρεται στον καθορισμό Συντονιστικών Σημείων Επικοινωνίας θα συντελέσει σημαντικά στην αμεσότερη επίλυση βλαβηλοηπιτικών περιπτώσεων των Παρόχων. Ειδικά για τη διαδικασία συνδυαστικής θεωρούμε ότι πρέπει να ορισθεί αποκλειστικό σημείο επικοινωνίας ανά Α/Κ χώρου Φυσικής Συνεγκατάστασης.

-Περαιτέρω, αναφορικά με τις παρεχόμενες υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης θεωρούμε απαραίτητη την εισαγωγή νέων διαδικασιών μέτρησης και εξ αρχής ποιοτικής παράδοσης βρόχου από τον Ο.Τ.Ε. στον Πάροχο με σαφώς οριζόμενα κριτήρια ευρυζωνικών προδιαγραφών ADSL και IPTV.

-Επιπλέον, αναφορικά με τα κριτήρια πιστοποίησης της μέτρησης της γραμμής και δεδομένου ότι στην ισχύουσα Προσφορά Αναφοράς ΑΠΤΒ δεν ορίζονται σαφώς τα αποτελέσματα τυποποιημένων και προδιαγραμμένων μετρήσεων, αλλά μόνο τα τεχνικά χαρακτηριστικά του εξοπλισμού που θα εγκαθίσταται στα Α/Κ., η εταιρεία μας έχει ήδη υποβάλλει σχετικό αίτημα τροποποίησης αναφορικά με τις μετρήσεις που αφορούν στην ποιότητα του χαλκού που παραδίδεται καθώς και στα μηχανήματα των μετρήσεων από πλευράς Ο.Τ.Ε.

-Επιπρόσθετα, αναφορικά με τις περιπτώσεις απόρριψης αιτήματος Φ.Σ. από πλευράς Ο.Τ.Ε. και δεδομένου ότι ο «ΟΤΕ οφείλει να προτείνει εναλλακτικό τύπο συνεγκατάστασης, προκειμένου να ικανοποιήσει το αίτημα του Τ.Π.», ενώ σε περίπτωση όπου δεν είναι τεχνικά εφικτή η παροχή φυσικής συνεγκατάστασης ή η επέκταση χώρου σε κτίρια όπου ήδη παρέχεται Φ.Σ. σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3.3.3, θα εξετάζεται από τον ΟΤΕ τη περίπτωση παροχής Σύμμικτης

Συνεγκατάστασης, η οποία να καλύπτει τις απαιτήσεις του Τ.Π.», η υποχρέωση μας να ανατρέξουμε σε εναλλακτικές επιλογές τύπων Σύμμικτης/Απομακρυσμένης θεωρείται άδικη. Δεδομένου ότι οι Τ.Π. καλούνται να υποβάλλουν 4 φορές ετησίως προβλέψεις ζευγών όσο και Φ.Σ., η αρμόδια υπηρεσία του ΟΤΕ επιβάλλεται να προβλέπει την εκάστοτε ανάγκη επαύξησης, για την οποία ενδέχεται να ζητήσει τελική επιβεβαίωση από την πλευρά του Τ.Π., ορίζοντας ακριβή ημερομηνία υλοποίησης της.

-Τέλος, σε σχέση με την γεωγραφική κάλυψη όσο και συχνότητα παροχής Φ.Σ., η ενημέρωση αναφορικά με τη διαθεσιμότητα χώρου (Αριθμός ικριωμάτων, αποδέσμευση), καθώς και η ενημέρωση των νέων Κατασκευών Φυσικής Συνεγκατάστασης ανά την Ελλάδα με παράλληλη ενημέρωση περί του τελικού απολογιστικού κόστους και τα αποτελέσματα επιμερισμού του προς τους παρόχους, θεωρούμε ότι πρέπει ενταχθούν στα πλαίσια νέας σαφούς διαδικασίας.

(vi) Επί της έκτης ερώτησης της Ενότητας 5, η υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού είναι απολύτως απαραίτητη και συμφωνούμε με τη διατήρησή της.

(vii) Επί της έβδομης ερώτησης της Ενότητας 5, θεωρούμε απολύτως απαραίτητο να υπόκειται ο Ο.Τ.Ε. σε υποχρέωση ελέγχου τιμών με τη μορφή κοστοστρεφούς τιμολόγησης. Η εν λόγω ρυθμιστική υποχρέωση είναι εύλογη. Η άποψή μας δικαιολογείται απολύτως με όσα ορθώς περιγράφονται στην ανάλυση της Ε.Ε.Τ.Τ. Έχουμε την άποψη ότι καταρχήν η μεθοδολογία Μέσου Μακροπρόθεσμου Επταετηρικού Κόστους με βάση το Τρέχον Κόστος των Παγίων ((ΜΜΕΚ-ΤΚ) δύναται να χρησιμοποιηθεί για την κοστολόγηση και ο Ο.Τ.Ε. να υποχρεούται να παρέχει τιμές για την πρόσβαση στον τοπικό βρόχο με μοντέλο «top-down» και για τις συναφείς ευκολίες με μοντέλα bottom-up. Σε περίπτωση που ο Ο.Τ.Ε. δεν παρέχει τα απαιτούμενα στοιχεία, θα πρέπει η ΕΕΤΤ να έχει τη δυνατότητα να εξάγει τις τιμές βάσει της μεθόδου σύγκρισης τιμών (benchmarking) ή άλλες διαθέσιμες μεθόδους. Περαιτέρω θεωρούμε απαραίτητο, με την επιφύλαξη των προβλεπόμενων στην ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία του εμπορικού απορρήτου, να παρέχονται στους παρόχους τα ουσιώδη εκείνα στοιχεία που αποτελούν τη βάση εξαγωγής κάθε συμπεράσματος ως προς τις ρυθμιζόμενες τιμές. Περαιτέρω, θεωρούμε ότι θα πρέπει να καθίστανται γνωστά στους παρόχους τυχόν τύποι ή λοιπά μοντέλα που χρησιμοποιούνται κατά την ανάλυση, προκειμένου να αποφεύγονται κατά το μέτρο του δυνατού ζητήματα όπως το προσφάτως ανακύψαν ζήτημα των χρεώσεων του ηλεκτρικού ρεύματος

Επισημαίνουμε ότι η Ε.Ε.Τ.Τ. έχει θέσει ως πρωταρχικό στόχο της την ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας στην Ελληνική επικράτεια και συνεπώς, εντός των πλαισίων αυτών, πρέπει να λαμβάνει μέτρα προς την εξασφάλιση της παροχής καινοτόμων υπηρεσιών στους καταναλωτές.

Ευελπιστούμε ότι η Ε.Ε.Τ.Τ. θα λάβει υπόψη της τις παρατηρήσεις μας και θα προβεί στην έκδοση των απαραίτητων ρυθμιστικών πράξεων, λαμβάνοντας υπόψη την πραγματική εικόνα και κατάσταση της αγοράς.

Επισημαίνουμε ότι οι περαιτέρω παρατηρήσεις – απόψεις μας επί του ζητήματος αυτού ως περιγράφονται αναλυτικά κατωτέρω, περιέχουν εμπιστευτικά στοιχεία και παρακαλούμε όπως όπως ληφθούν υπόψη από την Ε.Ε.Τ.Τ. αλλά να μην δημοσιευθούν στο δικτυακό τόπο αυτής.

Ακολουθεί Παράρτημα Εμπιστευτικών Πληροφοριών:

ΕΕΤΤ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

Παράρτημα Εμπιστευτικών Πληροφοριών

Εμπιστευτικά στοιχεία μη δημοσιεύσιμα

ΕΕΤΤ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

3.6.5.5 VODAFONE

Παρατηρήσεις της Vodafone-Πάναφον στη Δημόσια Διαβούλευση της ΕΕΤΤ για τον Ορισμό, την Ανάλυση Αγοράς και τις Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις της Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (αγορά υπ' αρ. 4, Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής)

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2009

EETT

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

Εισαγωγή

Το παρόν κείμενο παραθέτει τα σχόλια και τις παρατηρήσεις της Vodafone–Πάναφον ΑΕΕΤΤ (εφεξής Vodafone) στη Δημόσια Διαβούλευση της ΕΕΤΤ για τον Ορισμό, την Ανάλυση Αγοράς και τις Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις της Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (αγορά υπ' αρ. 4, Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής).

Γενικά σχόλια

Ο ΟΤΕ αυτήν την περίοδο έχει στις υποδομές ένα μερίδιο αγοράς 100%. Είναι ο μόνος πάροχος χονδρικής φυσικής πρόσβασης υποδομής δικτύου, και αυτό δεν αναμένεται να αλλάξει κατά τη διάρκεια αυτής της αναθεώρησης. Ο ΟΤΕ αυτή τη στιγμή ελέγχει την υποδομή η οποία δεν μπορεί να αναπαραχθεί εύκολα από έναν άλλο πάροχο. Συνεπώς, δεν υπάρχει καμία εναλλακτική λύση σε μια χονδρική πρόσβαση δικτύου στο επίπεδο του «last mile» και της κάλυψης υψηλής ευρυζωνικότητας.

Με βάση τα παραπάνω και την τεχνολογική ουδετερότητα βάσει της οποίας θα πρέπει να γίνεται ο ορισμός της αγοράς, θεωρούμε ότι οι υποδομές και συναφείς ευκολίες (όπως duct sharing) του ΟΤΕ πρέπει να παραχωρούνται για την ανάπτυξη των νέων και των υπαρχουσών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών / τεχνολογιών και να μην παρέχεται μόνο για την παροχή υπηρεσιών αποδέσμευσης τοπικού βρόγχου και υπο-βρόγχου αλλά και για την παροχή δυνατότητας ανάπτυξης δικτυακών υποδομών από παρόχους ανεξαρτήτως της τελικής προς τον πελάτη υπηρεσίας. Επί παραδείγματι, δεδομένης διαθεσιμότητας, θα πρέπει ο ΟΤΕ να παρέχει πρόσβαση σε αγωγούς(ducts) προκειμένου ο πάροχος να περάσει οπτική ίνα η οποία θα συνδέει δύο διαφορετικά σημεία του δικτύου του (όπως θα έκανε ο ΟΤΕ για το ιδιόκτητο του δίκτυο) ανεξαρτήτως αν αυτή η οπτική ίνα συνδέει στο ένα άκρο της εξοπλισμό ADSL ή VDSL DSLAM. Για να είναι χρήσιμο το μέτρο αυτό ο ΟΤΕ θα πρέπει να παρέχει πληροφορίες σχετικά με διαθεσιμότητα αυτών των ευκολιών και όχι απλά να υποχρεούται να απαντά σε εύλογο χρονικό διάστημα αιτήματα παρόχων σχετικά με το πόσο αυτά μπορούν να εξυπηρετηθούν εξ ολοκλήρου ή εν μέρει.

Ορισμός Αγοράς

Σχόλια

Είμαστε σύμφωνοι με την ανάλυση της αγοράς και συγκεκριμένα ότι οι παρακάτω υπηρεσίες:

- Narrowband & ISDN dialup
- Σταθερή ασύρματη πρόσβαση τόσο στην φασματική περιοχή των 26GHz όσο και στη φασματική περιοχή των 3.5 GHz. Οι τελευταίες, ανάλογα με την ανάπτυξη της εν λόγω αγοράς θα μπορούσε δυνητικά να θεωρηθεί ως demand-side υποκατάστατο.
- Κινητές ευρυζωνικές υπηρεσίες
- Συμμετρικές ευρυζωνικές υπηρεσίες (SDSL, leased lines, Frame Relay κ.α.)

δεν αποτελούν demand-side ή supply-side υποκατάστατα των υπό εξέταση υπηρεσιών της αγοράς 4.

Με δεδομένη την έλλειψη υποδομών και υπηρεσιών λιανικής μέσω δικτύων οπτικών ινών, συμφωνούμε ότι η EETT θα πρέπει να συνεχίσει να παρακολουθεί τις εξελίξεις στην εν λόγω αγορά και να είναι σε θέση να επανεξετάσει τον ορισμό της, πιθανών συμπεριλαμβάνοντας και δίκτυα οπτικών ινών.

Ερώτηση 1

Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της EETT αναφορικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς προϊόντος/ υπηρεσίας;

Συμφωνούμε.

Ερώτηση 2

Συμφωνείτε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες Χονδρικής ΑΠΤΒ είναι η Ελληνική Επικράτεια;

Συμφωνούμε.

Ανάλυση Αγοράς

Ερώτηση 1

Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της EETT σχετικά με την ανάλυση της αγοράς;

Συμφωνούμε

Ερώτηση 2

Υπάρχουν επιπλέον προβλήματα ανταγωνισμού τα οποία θεωρείται ότι θα πρέπει να εξετάσει η EETT;

Παρατηρούνται σημαντικά προβλήματα τα οποία δημιουργούν καθυστερήσεις προβλήματα για τα οποία θα πρέπει η επιληφθεί η EETT για την αντιμετώπισή τους. Αναφέρονται τα παρακάτω :

- **Inactive LLUs**

Παρατηρούνται σημαντικές καθυστερήσεις στην διαδικασία παράδοσης νέων βρόγχων, οι καθυστερήσεις των οποίων υπερβαίνουν κατά πολύ (σε βαθμό δυσανάλογο) των αντίστοιχων ενεργών βρόγχων. Τα κύρια σημεία δυσλειτουργίας της υπάρχουσας διαδικασίας που ακολουθείται από τον ΟΤΕ συνοψίζεται στα παρακάτω:

Διευθυνσιολόγιο. Καθίσταται χρονοβόρο και παρουσιάζει σημαντικό πρόβλημα η δυνατότητα εντοπισμού το κατάλληλου βρόγχου με βάση την δηλωμένη από τον πελάτη διεύθυνσή του. Το διευθυνσιολόγιο το οποίο προτείνει ο ΟΤΕ έχει διπλοεγγραφές και ελλείψεις με αποτέλεσμα να

απορρίπτονται αιτήσεις λόγω του ότι δεν είναι δυνατόν να γίνει 100% αντιστοίχιση των στοιχείων διεύθυνσης του πελάτη με το διευθυνσιολόγιο του ΟΤΕ

Batch submission: με την διαδικασία του batch, στην περίπτωση αιτήσεων inactive LLU δεν είναι δυνατό να δηλωθεί το πεδίο «αριθμός προμέτρησης» ως πεδίο του αρχείου με το οποίο φορτώνεται η δέσμη αιτήσεων. Αποτέλεσμα είναι να απορρίπτονται αιτήσεις για έλλειψη πληροφορίας την οποία δεν είναι δυνατόν να προσκομισθεί συστηματικά και όχι λόγω έλλειψης της πληροφορίας.

- **GIS ΟΤΕ**

Θα πρέπει να ολοκληρωθεί το σύστημα GIS του ΟΤΕ προκειμένου να είναι δυνατόν να εντοπίζεται το σωστό Α/Κ που ανήκει ο πελάτης με βάση τη διεύθυνσή του και όχι με βάση των σταθερό αριθμό. Οι από μεταφορά σταθεροί αριθμοί παύουν να δίνουν σωστή πληροφορία για το αντιστοιχούν Α/Κ με αποτέλεσμα αιτήσεις και διαθεσιμότητα υπηρεσίας να μην διεκπεραιώνονται εύρυθμα.

- **Ανακοινώσεις ενεργοποίησης**

Θα πρέπει οι ανακοινώσεις ενεργοποίησης βρόγχου να είναι άμεσες (όχι next day) προκειμένου να μπορούν να διευθετούνται οι αιτήσεις φορητότητας σταθερού αριθμού που αντιστοιχούν στους βρόγχους που ενεργοποιήθηκαν.

- **Ελλιπή partial LLUs**

Η διαδικασία διευθέτησης των ελλিপών partial LLUs παρουσιάζει προβλήματα και έχει ως αποτέλεσμα να ακυρώνονται συνδέσεις προτού μπορέσει ο πάροχος να λάβει τα απαραίτητα μέτρα και να προβεί σε επικοινωνία με τον πελάτη.

- **Αποκατάσταση βλαβών**

Η διαδικασία αποκατάσταση βλαβών, κυρίως μετά την πρώτη ενεργοποίηση του βρόγχου παρουσιάζει δυσλειτουργίες. Συγκεκριμένα ο ΟΤΕ προκειμένου να ικανοποιήσει το KPI των 3 εργασιμων για αντικατάσταση βλάβης δεν επιλύει ουσιαστικά όλα τα προβλήματα που προκύπτουν με αποτέλεσμα καθυστερήσεις στις ενεργοποιήσεις βρόγχων.

Κανονιστικές υποχρεώσεις

Σχόλια

Η υποχρέωση της μη διακριτικής μεταχείρισης και της διαφάνειας αποτελούν υποχρεώσεις προς την σωστή κατεύθυνση, πλην όμως είναι δύσκολο να εφαρμοστούν και να πιστοποιηθεί η συμμόρφωση του ΟΤΕ σε αυτές.

Σε επίπεδο τιμών ο λογιστικός διαχωρισμός και η κοστοστρεφής τιμολόγηση καλύπτει τις δύο αυτές υποχρεώσεις. Σε επίπεδο όμως ποιότητας παρεχομένων υπηρεσιών η διασφάλιση της μη διακριτικής μεταχείρισης με την τρέχουσα δομή του ΟΤΕ είναι πολύ δύσκολο να διασφαλιστεί. Ιδανικά τα τμήματα παροχής υπηρεσιών χονδρικής του ΟΤΕ θα πρέπει να αποτελούν ανεξάρτητο φορέα ο οποίος δεν θα έχει διοικητική και οικονομική συνάφεια και εξάρτηση από τα τμήματα λιανικής.

Η υποχρέωση της διαφάνειας και συγκεκριμένα η μέτρηση και ανακοίνωση συγκεκριμένων KPIs απόδοσης των τμημάτων χονδρικής του ΟΤΕ θα πρέπει κατ' ελάχιστον να επεκταθεί και να

περιλαμβάνει KPIs τα οποία αναφέρονται και στις παρεχόμενες υπηρεσίες του ΟΤΕ προς τα τμήματα λιανικής του. Με αυτό τον τρόπο θα είναι άμεσα συγκρίσιμα αφενός κατά πόσο οι υπηρεσίες χονδρικής του ΟΤΕ προς τρίτους είναι εντός των συμφωνημένων βάσει RUO SLAs και αφετέρου κατά πόσο αυτές διαφέρουν από τις αντίστοιχες υπηρεσίες που παρέχονται στα τμήματα λιανικής του ΟΤΕ.

Τέλος, θα πρέπει η ΕΕΤΤ να είναι σε θέση να μπορεί να διασφαλίζει με την διαδικασία του auditing την εγκυρότητα των ανακρινόμενων από τον ΟΤΕ KPIs. Η ΕΕΤΤ από την πλευρά της θα πρέπει να πραγματοποιεί δειγματοληπτικού ελέγχους (audits) να ανακοινώνει τα ευρήματα της και να προβαίνει στις αντίστοιχες διοικητικές πράξεις σε περίπτωση σημαντικών αποκλίσεων. Χωρίς την δυνατότητα αυτή οποιαδήποτε υποχρέωση αναφοράς KPIs είτε προς τρίτους είτε προς τη λιανική του ΟΤΕ στερείται εγκυρότητας εξ ορισμού.

Η υποχρέωση του ΟΤΕ για την εξυπηρέτηση όλων των εύλογων αιτημάτων παροχής υπηρεσιών συνεγκατάστασης και αδεσμοποίησης τοπικού υπό-βρόγχου παραμένει πολύ γενική και χωρίς συγκεκριμένες υποχρεώσεις και διαδικασίες παροχής υπηρεσιών από την πλευρά του ΟΤΕ. Η ΕΕΤΤ θα πρέπει να διασφαλίσει ότι οποιαδήποτε παροχή υπηρεσιών στην λιανική από τον ΟΤΕ βασισμένη σε υπό-βρόγχους, θα έπεται της σαφούς διατύπωσης των υποχρεώσεων του ΟΤΕ και την ετοιμότητα από την πλευρά του να προβεί σε εργασίες συνεγκατάστασης σε επίπεδο υπο-βρόγχου, Θα πρέπει να αποφευχθούν περιπτώσεις όπου ο ΟΤΕ διαθέτει ευρέως εμπορικά τέτοιες υπηρεσίες ενώ ταυτόχρονα αδυνατεί να παρέχει άμεσα υπηρεσίες χονδρικής σε ανταγωνιστικούς παρόχους.

Ερώτηση 1

Πιστεύετε ότι όλες οι υπάρχουσες υποχρεώσεις παροχής πρόσβασης θα πρέπει να διατηρηθούν; Υπάρχουν κάποιες άλλες υποχρεώσεις πρόσβασης που κρίνετε ότι θα έπρεπε να επιβληθούν; Αναφορικά με την υποχρέωση φυσικής συνεγκατάστασης θεωρείτε ότι οι υφιστάμενες επιλογές (όπως αυτές καθορίζονται στην ισχύουσα προσφορά ΑΠΤΒ του ΟΤΕ) είναι επαρκείς; Θεωρείτε ότι υπάρχουν κάποιες άλλες επιλογές αναφορικά με την φυσική συνεγκατάσταση που πρέπει να επιβληθούν;

Πιστεύουμε ότι όλες οι υπάρχουσες υποχρεώσεις παροχής πρόσβασης θα πρέπει να διατηρηθούν και ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει να μεριμνά για την εφαρμογή τους καθώς και να ληφθούν υπόψη τα αναφερόμενα στην παράγραφο 2 (Γενικά Σχόλια).

Ερώτηση 2

Συμφωνείτε με τις υποχρεώσεις πρόσβασης σε αγωγούς/ σωληνώσεις που προτείνεται να επιβληθούν στον ΟΤΕ; Θεωρείτε ότι οι εν λόγω υποχρεώσεις είναι αναγκαίες, ενόψει των υφιστάμενων συνθηκών της αγοράς για την ανάπτυξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού; Διακρίνετε την απάντησή σας για τις περιπτώσεις χρήσης υπό-βρόχου και μη χρήσης υπό-βρόχου.

Οι υποχρεώσεις παροχής πρόσβασης σε σωληνώσεις και αγωγούς προκειμένου για την πρόσβαση σε υπό-βρόγχους είναι σωστές. Θα πρέπει να προβλεφθούν συγκεκριμένες υποχρεώσεις και διαδικασίες παροχής υπηρεσιών χονδρικής προτού την εμπορική διάθεση υπηρεσιών του ΟΤΕ στην λιανική.

Ερώτηση 3

Συμφωνείτε με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης του ΟΤΕ και το περιεχόμενο αυτής;

Συμφωνούμε, λαμβάνοντας υπ όψιν τα σχόλια που παρατίθενται στην παράγραφο 5.1 με τα γενικά σχόλια.

Ερώτηση 4

Συμφωνείτε με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης διαφάνειας του ΟΤΕ και το περιεχόμενο αυτής;

Συμφωνούμε, λαμβάνοντας υπ όψιν τα σχόλια που παρατίθενται στην παράγραφο με τα γενικά σχόλια.

Ερώτηση 5

*Συμφωνείτε με το προτεινόμενο ελάχιστο περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς ΑΠΤΒ;
Αν όχι προτείνετε επιπλέον στοιχεία τα οποία κρίνετε ότι θα πρέπει να επιβληθούν ή άλλες μεταβολές.*

Συμφωνούμε.

Ερώτηση 6

Συμφωνείτε με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης λογιστικού διαχωρισμού του ΟΤΕ και το περιεχόμενο αυτής;

Συμφωνούμε.

Ερώτηση 7

Συμφωνείτε ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να υπόκειται σε υποχρέωση ελέγχου τιμών με τη μορφή κοστοστρεφούς τιμολόγησης; Συμφωνείτε ότι η μεθοδολογία ΜΜΕΚ-ΤΚ είναι η κατάλληλη μεθοδολογία για την κοστολόγηση;

Συμφωνούμε ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να υπόκειται σε υποχρέωση ελέγχου τιμών με τη μορφή κοστοστρεφούς τιμολόγησης.

3.6.5.6 WIND

ΣΧΟΛΙΑ - ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

της WIND Ελλάς Τηλεπικοινωνίες Α.Ε.Β.Ε.

επί της Δημόσιας Διαβούλευσης αναφορικά με:

«τον Ορισμό, την Ανάλυση Αγοράς και τις Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις της Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (αγορά υπ' αρ.4 Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής)»

σύμφωνα με το άρθρο 30 του Ν. 3431/2006 και την παράγραφο 2.1.5 του Παραρτήματος Β του Κανονισμού Γενικών Αδειών, όπως αυτός ισχύει.

Παρατήρηση νομικού περιεχομένου: Οι απόψεις που κατωτέρω διατυπώνονται, αποτελούν σχολιασμό του κειμένου που έθεσε προς Δημόσια Διαβούλευση η Ε.Ε.Τ.Τ., αναφορικά με τον Κανονισμό Συνεγκατάστασης. Οι θέσεις που διατυπώνονται δεν τυγχάνουν νομικά δεσμευτικές για την WIND Ελλάς.

Ερωτήσεις Σχετικά Με τον Ορισμό Αγοράς

Ερώτηση 1

Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ αναφορικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς προϊόντος/υπηρεσίας;

Συμφωνούμε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ αναφορικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς. Εντούτοις, επισημαίνουμε την ανάγκη ιδιαίτερα στενής παρακολούθησης των εξελίξεων της προσφοράς λιανικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών. Αν και αναφέρεται στο κείμενο της διαβούλευσης ότι τυχόν σημαντικές και απρόβλεπτες αλλαγές ενδέχεται να επιβάλλουν νέα ανάλυση αγοράς, θα πρέπει να επισημανθεί ότι η πιθανότητα εμφάνισης τέτοιων αλλαγών δεν περιορίζεται σε αλλαγές που δύνανται να προέλθουν από το πρόγραμμα ανάπτυξης υποδομών οπτικών ινών, όπως αυτό περιγράφεται στη «Στρατηγική για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και τις νέες τεχνολογίες 2008 – 2013, Ανάπτυξη υποδομών, Δίκτυα πρόσβασης επόμενης γενιάς». Πράγματι, το συγκεκριμένο πρόγραμμα θα αποτελέσει τη βάση για εκτεταμένη ανάπτυξη δικτύων πρόσβασης νέας γενιάς και ίσως αποτελέσει και τη μοναδική βάση ανάπτυξης τέτοιων δικτύων σε μεγάλη κλίμακα. Εντούτοις, δεν θα πρέπει να αποκλειστεί το ενδεχόμενο ανάπτυξης δικτύων οπτικών ινών σε επιλεγμένες περιοχές από τον ΟΤΕ.

Σε κάθε περίπτωση, εάν η ανάπτυξη δικτύων οπτικών ινών από τον ΟΤΕ πάψει να στοχεύει αποκλειστικά στην κάλυψη αναγκών χρηστών «υψηλών δυνατοτήτων» και πραγματοποιηθεί σε επιλεγμένες περιοχές ανεξαρτήτως τυχόν κρατικής επιδότησης, θα πρέπει να εξεταστεί άμεσα η επίπτωση της εξέλιξης αυτής στην παροχή χονδρικής φυσικής πρόσβασης σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση. Ειδικότερα, οιαδήποτε εξέλιξη στην υποδομή δικτύου πρόσβασης του ΟΤΕ δεν θα πρέπει να οδηγεί σε περιορισμό της δυνατότητας των πελατών χονδρικής να αποκτούν φυσική πρόσβαση στην υποδομή αυτή, όπως προκύπτει άλλωστε τόσο από το γράμμα της Νέας Σύστασης, όσο και από το πνεύμα αυτής, όπως αναλύεται στην Αιτιολογική της Έκθεση.

Ερώτηση 2

Συμφωνείτε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες Χονδρικής ΑΠΤΒ είναι η Ελληνική Επικράτεια;

Συμφωνούμε με τον ορισμό μιας ενιαίας εθνικής αγοράς για τις υπηρεσίες χονδρικής ΑΠΤΒ.

Ερωτήσεις Σχετικά με την Ανάλυση Αγοράς

ΕΕΤΤ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

Ερώτηση 1

Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση της αγοράς;

Συμφωνούμε με το συμπέρασμα της ΕΕΤΤ ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να οριστεί ως έχων ΣΙΑ στη σχετική αγορά. Τόσο οι υφιστάμενες εναλλακτικές υποδομές όσο και αυτές που αναμένεται να αναπτυχθούν στο μέλλον δεν δύνανται να ασκήσουν κάποια ανταγωνιστική πίεση στον ΟΤΕ.

Ερώτηση 2

Υπάρχουν επιπλέον προβλήματα ανταγωνισμού τα οποία θεωρείτε ότι θα πρέπει να εξετάσει η ΕΕΤΤ;

Επισημαίνεται ότι το ερώτημα αυτό θα έπρεπε να ακολουθεί την ενότητα 5.2, στην οποία και παρουσιάζονται τα κύρια προβλήματα ανταγωνισμού που δύναται να προκαλέσει η Σημαντική Ισχύς την οποία κατέχει ο ΟΤΕ στη σχετική αγορά.

Τα κυριότερα προβλήματα ανταγωνισμού που έχουν ανακύψει ή δύναται να ανακύψουν, λαμβανομένης υπόψη της ΣΙΑ του ΟΤΕ στη σχετική αγορά, συνίστανται στην καθυστέρηση ή/και άρνηση παροχής ΑΠΤΒ και συναφών ευκολιών, στην καθυστέρηση ή/και άρνηση αποκατάστασης βλαβών, καθώς και σε τιμολογιακές πρακτικές (οι οποίες καλύπτονται επαρκώς στην ενότητα 5.2) που δύναται να στρεβλώσουν την αγορά λόγω της απουσίας εναλλακτικών τρόπων παροχής υπηρεσιών απευθείας σύνδεσης στους πελάτες λιανικής από τους εναλλακτικούς παρόχους. Επίσης, είναι κρίσιμο να διασφαλισθεί η αποφυγή διακριτικής μεταχείρισης, καθώς και η χρήση των πληροφοριών που αποκτά ο ΟΤΕ στα πλαίσια παροχής ΑΠΤΒ για σκοπούς προώθησης των υπηρεσιών του ή ανάκτησης των πελατών του.

Ερωτήσεις Σχετικά με τις Κανονιστικές Υποχρεώσεις

Ερώτηση 1

Πιστεύετε ότι όλες οι υπάρχουσες υποχρεώσεις παροχής πρόσβασης θα πρέπει να διατηρηθούν; Υπάρχουν κάποιες άλλες υποχρεώσεις πρόσβασης που κρίνετε ότι θα έπρεπε να επιβληθούν; Αναφορικά με την υποχρέωση φυσικής συνεγκατάστασης θεωρείτε ότι οι υφιστάμενες επιλογές (όπως αυτές καθορίζονται στην ισχύουσα προσφορά ΑΠΤΒ του ΟΤΕ) είναι επαρκείς; Θεωρείτε ότι υπάρχουν κάποιες άλλες επιλογές αναφορικά με τη φυσική συνεγκατάσταση που πρέπει να επιβληθούν;

Συμφωνούμε απολύτως με τη διατήρηση των υφιστάμενων υποχρεώσεων πρόσβασης. Εντούτοις, δεν θεωρούμε ότι η αναφορά στις υπηρεσίες backhauling (σελ.82) είναι επαρκώς σαφής. Συγκεκριμένα, ενώ αναφέρεται ρητώς η επιβολή στον ΟΤΕ της υποχρέωσης πρόσβασης σε αγωγούς/σωληνώσεις και φρεάτια, εν συνεχεία γίνεται μια γενική αναφορά στο Επεξηγηματικό Σημείωμα της Νέας Σύστασης για τις Αγορές, όπου μεταξύ άλλων αναφέρεται ότι θα πρέπει να ληφθούν υπόψη ορισμένες κανονιστικές υποχρεώσεις, μεταξύ των οποίων η υποχρεωτική παροχή υπηρεσιών σύνδεσης και μετάδοσης από την υπαίθρια καμπίνα (backhaul). Επίσης, στην Περίληψη των προτεινόμενων ρυθμιστικών υποχρεώσεων, δεν αναφέρεται η συγκεκριμένη υποχρέωση.

Επομένως, θεωρούμε αναγκαίο να αναδιατυπωθεί το σημείο αυτό στη σχετική απόφαση της ΕΕΤΤ που θα ακολουθήσει προκειμένου στις Υποχρεώσεις Πρόσβασης που θα οριστούν για τον ΟΤΕ να συμπεριληφθεί ρητά η Υποχρέωση Παροχής Σύνδεσης και Μετάδοσης (Backhaul) από κάθε τύπο Συνεγκατάστασης και ανεξαρτήτως τεχνολογίας. Η επιβολή της συγκεκριμένης υποχρέωσης κρίνεται απαραίτητη δεδομένου ότι με το υφιστάμενο πλαίσιο η ρύθμιση της παροχής των εν λόγω κυκλωμάτων έχει αποδειχθεί ανεπαρκής. Σημειώνουμε ότι τα κυκλώματα backhaul είναι σήμερα δύο τεχνολογιών, Ethernet και SDH. Όμως, ακόμη και για τα κυκλώματα backhaul SDH, τα οποία θα μπορούσαν να ρυθμίζονται από την υφιστάμενη προσφορά αναφοράς μισθωμένων γραμμών χονδρικής, στην πράξη το συμβατικό κείμενο του ΟΤΕ για την παροχή μισθωμένων γραμμών χονδρικής διακρίνει τα κυκλώματα αυτά με τρόπο που οδηγεί ουσιαστικά στην εξαίρεσή τους από υποχρεώσεις που διέπουν την παροχή μισθωμένων κυκλωμάτων γενικότερα. Σε κάθε περίπτωση όμως, ακόμη και εάν αποσαφηνισθεί πλήρως το ζήτημα των κυκλωμάτων SDH, θα παραμείνει ανεπαρκής η ρύθμιση ως προς τα κυκλώματα Ethernet. Θα πρέπει δε να γίνει κατανοητό το γεγονός ότι η τεχνολογία Ethernet θεωρείται η κατάλληλη τεχνολογία για τη σύνδεση και μετάδοση χώρων Φυσικής Συνεγκατάστασης τόσο για λόγους τεχνικούς (scalability, voice and data convergence, κλπ.) όσο και για λόγους οικονομικούς, λαμβάνοντας υπόψη τις τιμές της υπηρεσίας και το κόστος εγκατάστασης εξοπλισμού. Δεδομένης της συγκεκριμένης υποχρέωσης, κρίνεται απαραίτητο να υπάρχει ειδική μνεία στη Προσφορά Αναφοράς ΑΠΤΒ σχετικά με το SLA της υπηρεσίας backhaul που θα οφείλει να δίνει ο ΟΤΕ τόσο για χρόνους παράδοσης/επαύξησης/άρσης βλάβης στο ίδιο μήκος κύματος που έχει καθοριστεί για τα κυκλώματα ΜΓΧ όσο και για την ποιότητα της υπηρεσίας σε τεχνικό επίπεδο (overbooking ratio, etc) όταν πρόκειται για την υπηρεσία Ethernet.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι σήμερα ο ΟΤΕ παρείχε και παρέχει υπηρεσίες backhauling (κυρίως Ethernet αλλά και SDH στην επαρχία) με καθαρά εμπορικούς όρους χωρίς την παροχή κανενός είδους SLA. Το συγκεκριμένο καθεστώς δημιούργησε στο παρελθόν και εξακολουθεί να δημιουργεί προβλήματα στην έγκαιρη υλοποίηση των επιχειρηματικών σχεδίων των Παρόχων δεδομένου ότι σε πολλές περιπτώσεις είχαμε το φαινόμενο να έχει λειτουργήσει επαρκώς το υφιστάμενο πλαίσιο για την κατασκευή χώρων Φυσικής Συνεγκατάστασης και την παροχή άλλων συναφών ευκολιών (όπως

ΕΣΚ, Ρευματοδότηση, κλπ) αλλά ο χώρος Φυσικής Συνεγκατάστασης να μην καθίσταται λειτουργικός λόγω του ότι δεν είχε παραδοθεί ακόμα το κύκλωμα backhaul από τον ΟΤΕ.

Σχετικά με το σύνολο των μέτρων μέσω των οποίων εξειδικεύεται η υποχρέωση πρόσβασης, θεωρούμε ότι είναι αναγκαίο να επιβληθεί και να συμπεριληφθεί στην Προσφορά Αναφοράς για κάθε περίπτωση ειδική συμφωνία επιπέδου υπηρεσιών που θα καθορίζει με σαφήνεια τις προθεσμίες για την παροχή της πρόσβασης και θα προβλέπει την επιβολή ποινικών ρητρών σε περίπτωση υπέρβασης των προθεσμιών αυτών. Τέλος, θεωρούμε σκόπιμο να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να καταρτίσει ένα σχέδιο Advanced SLA και να μην περιορίζεται η υποχρέωσή του στην καλόπιστη διαπραγμάτευση των αιτημάτων των παρόχων, καθώς έχει αποδειχθεί ότι υποχρέωση αυτή, η οποία υφίστατο και στο παρελθόν, δεν απέδωσε στην πράξη.

Ερώτηση 2

Συμφωνείτε με τις υποχρεώσεις πρόσβασης σε αγωγούς/σωληνώσεις που προτείνεται να επιβληθούν στον ΟΤΕ; Θεωρείτε ότι οι εν λόγω υποχρεώσεις είναι αναγκαίες ενόψει των υφιστάμενων συνθηκών της αγοράς για την ανάπτυξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού; Διακρίνετε την απάντησή σας για τις περιπτώσεις χρήσης υπο-βρόχου και μη χρήσης υπο-βρόχου.

Συμφωνούμε με την επιβολή στον ΟΤΕ υποχρέωση πρόσβασης τόσο σε υφιστάμενους αγωγούς/σωληνώσεις, όσο και σε αυτούς που πρόκειται να κατασκευαστούν.

Ερώτηση 3

Συμφωνείτε με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης του ΟΤΕ και το περιεχόμενο αυτής;

Συμφωνούμε με τη διατήρηση της υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης του ΟΤΕ και το περιεχόμενο αυτής. Εντούτοις, θεωρούμε ότι θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στον τρόπο με τον οποίο θα ελεγχθεί η συμμόρφωση του ΟΤΕ με την υποχρέωση αυτή. Συγκεκριμένα, προκειμένου να ελεγχθεί η πρόσβαση του λιανικού άκρου του ΟΤΕ σε πληροφορίες είναι αναγκαίες ορισμένες μετατροπές στο πληροφοριακό σύστημα του ΟΤΕ ώστε να μπορεί ανά πάσα στιγμή η ΕΕΤΤ να διαπιστώσει τα σημεία και τα πρόσωπα που αποκτούν πρόσβαση στα δεδομένα του πληροφοριακού συστήματος, καθώς και τις ενέργειες στις οποίες προβαίνουν. Επίσης, είναι αναγκαία η διενέργεια ελέγχων και αυτοπσιών που θα διευκολύνουν το ελεγκτικό αυτό έργο της ΕΕΤΤ. Τέλος, είναι σκόπιμο να υποχρεούται ο ΟΤΕ να τηρεί πλήρες αρχείο των συγκρίσιμων αιτημάτων που ικανοποιεί για το

λιανικό του άκρο (π.χ. παροχή νέας τηλεφωνικής σύνδεσης σε πελάτη λιανικής) προκειμένου να έχει η ΕΕΤΤ (και σε ένα βαθμό οι πάροχοι μέσω των δημοσιευμένων δεικτών ποιότητας) τη δυνατότητα σύγκρισης του χρόνου ανταπόκρισης του ΟΤΕ σε αιτήματα του λιανικού του άκρου και σε αντίστοιχα αιτήματα (π.χ. ανενεργού βρόχου) των εναλλακτικών παρόχων.

Ερώτηση 4

Συμφωνείτε με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης διαφάνειας του ΟΤΕ και το περιεχόμενο αυτής

Συμφωνούμε με τη διατήρηση της υποχρέωσης διαφάνειας του ΟΤΕ. Σχετικά με τη δημοσίευση των δεικτών ποιότητας, παραπέμπουμε στην ανωτέρω απάντησή, όπου προτείνεται και η δημοσίευση δεικτών ποιότητας ορισμένων συγκρίσιμων υπηρεσιών που παρέχει ο ΟΤΕ στο λιανικό του άκρο προκειμένου να καταστεί εφικτός ο έλεγχος της συμμόρφωσης του ΟΤΕ με την υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης.

Ερώτηση 5

Συμφωνείτε με το προτεινόμενο ελάχιστο περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς ΑΠΤΒ; Αν όχι προτείνετε επιπλέον στοιχεία τα οποία κρίνετε ότι θα πρέπει να επιβληθούν ή άλλες μεταβολές.

Σχετικά με το ελάχιστο περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς ΑΠΤΒ, παραπέμπουμε στις ανωτέρω αναφορές μας στις υπηρεσίες Bachhauling (βλ.Ερώτηση 1) και στα SLAs (συμπεριλαμβανομένων των Advanced SLAs). Εκτός αυτού θεωρούμε αναγκαίο να ενισχυθούν οι υποχρεώσεις του ΟΤΕ που αφορούν τα πληροφοριακά συστήματα μέσω των οποίων υποβάλλονται και παρακολουθούνται τα αιτήματα παροχής ΑΠΤΒ και συναφών ευκολιών. Συγκεκριμένα, θεωρούμε πως δεν αρκεί η δημοσίευση των προϋποθέσεων πρόσβασης σε αυτά. Θεωρούμε πως θα πρέπει η ΕΕΤΤ να θεσπίσει συγκεκριμένες υποχρεώσεις ως προς τις προδιαγραφές των συστημάτων προκειμένου να διασφαλισθεί η ακεραιότητα αυτών και η παροχή της δυνατότητας στους παρόχους να εντοπίζουν κάθε μεταβολή που έχει επέλθει στα στοιχεία που παρουσιάζονται μέσω των πληροφοριακών συστημάτων, καθώς και το χρόνο της μεταβολής, τον χρήστη που προέβη σε αυτή και την προηγούμενη μορφή αυτών.

Σε κάθε περίπτωση, πέραν του ελαχίστου περιεχομένου της Προσφοράς Αναφοράς που θα καθορισθεί στα πλαίσια του υπό διαβούλευση καθορισμού των υποχρεώσεων του ΟΤΕ ως παρόχου με ΣΙΑ στην Αγορά 4, θεωρούμε απαραίτητη τη διεξαγωγή διαβούλευσης επί του σχεδίου της αναθεωρημένης προσφοράς όταν αυτή υποβληθεί από τον ΟΤΕ, προκειμένου να υποβληθούν συγκεκριμένες παρατηρήσεις επί των ζητημάτων που θα ρυθμίζονται σε αυτή ειδικότερα.

Ερώτηση 6

Συμφωνείτε με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης λογιστικού διαχωρισμού του ΟΤΕ και το περιεχόμενο αυτής;

Συμφωνούμε με τη διατήρηση της υποχρέωσης λογιστικού διαχωρισμού και το περιεχόμενο αυτής.

Ερώτηση 7

Συμφωνείτε ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να υπόκειται σε υποχρέωση ελέγχου τιμών με τη μορφή κοστοστρεφούς τιμολόγησης; Συμφωνείτε ότι η μεθοδολογία ΜΜΕΚ-ΤΚ είναι η κατάλληλη μεθοδολογία για την κοστολόγηση;

Συμφωνούμε με την επιβολή στον ΟΤΕ της υποχρέωσης ελέγχου τιμών με τη μορφή κοστοστρεφούς τιμολόγησης. Σχετικά με τη χρησιμοποιούμενη μεθοδολογία θεωρούμε πως θα ήταν σκόπιμο να διεξαχθεί εκ νέου, μετά την ολοκλήρωση του δεύτερου κύκλου ορισμού και ανάλυσης αγορών, μια δημόσια διαβούλευση που θα αφορά αποκλειστικά τη μεθοδολογία κοστολόγησης.

ΕΕΤΤ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

3.6.5.7 ΟΤΕ

Σχόλια και Απαντήσεις ΟΤΕ

**Δημόσια Διαβούλευση της ΕΕΤΤ για τον Ορισμό, την Ανάλυση Αγοράς και τις Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις της της Αγοράς Χονδρικής Φυσικής Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση
(αγορά υπ' αρ. 4, Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής)**

ΕΕΤΤ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

Φεβρουάριος 2009

Ερωτήσεις Διαβούλευσης Σχετικά Με τον Ορισμό Αγοράς**Ερώτηση 1**

Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ αναφορικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς προϊόντος/ υπηρεσίας;

Η ΕΕΤΤ στα συμπεράσματα της που προκύπτουν από την ανάλυση της αγοράς καταλήγει (σελίδα 49):

*« εξετάζοντας την αγορά υπ' αριθ. 4 της Νέας Σύστασης, θεωρεί ότι η σχετική αγορά προϊόντος / υπηρεσίας είναι η χονδρική αγορά αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο και υποβρόχο και τις συναφείς ευκολίες για το σκοπό παροχής **ευρυζωνικών και φωνητικών υπηρεσιών**. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σχετική γεωγραφική αγορά συνίσταται στην Ελληνική Επικράτεια.»*

Σε αντίθεση με το συμπέρασμα αυτό η όλη ανάλυση της αγοράς δεν έχει συμπεριλάβει καθόλου την παροχή φωνητικών υπηρεσιών και στην παράγραφο 3.3 αναφέρει, ορθά σύμφωνα με το κείμενο της Αιτιολογικής έκθεσης της νέας σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής:

«Για τις ανάγκες της παρούσας ανάλυσης η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σχετική κατάντη αγορά στην χονδρική πρόσβαση σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση είναι κατά κύριο λόγο η λιανική ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο».

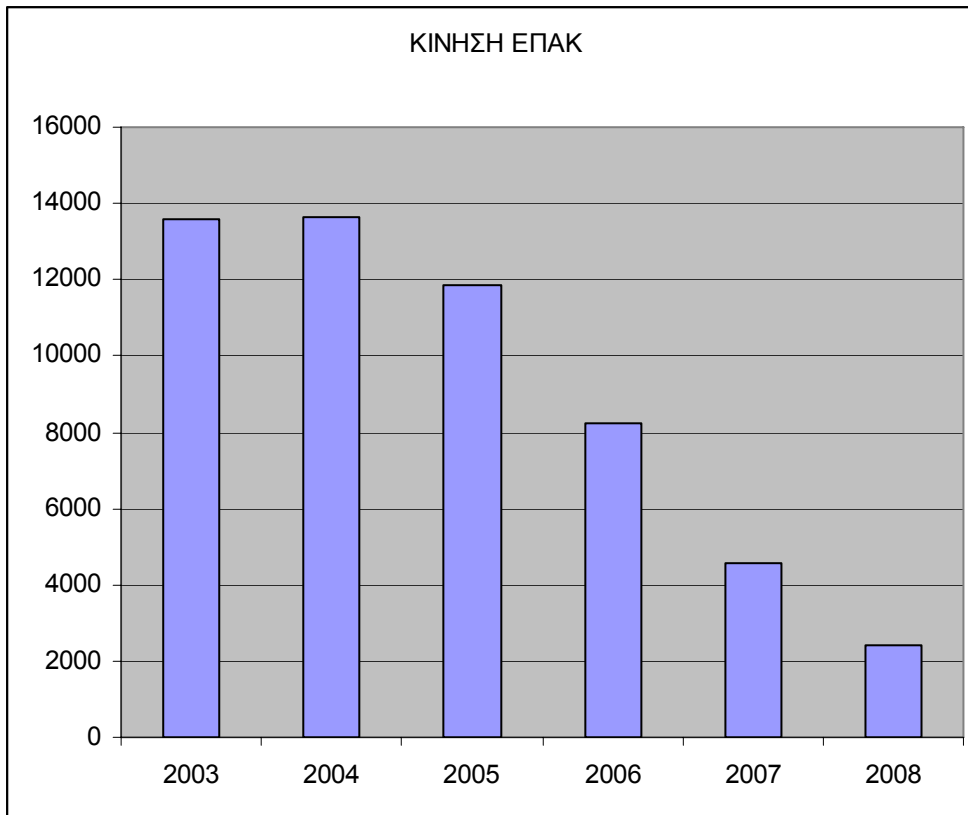
Από τα παραπάνω είναι προφανής η **ασυνέπεια ανάλυσης και συμπερασμάτων**.

Στη συνέχεια παρουσιάζουμε τα επί μέρους σχόλια μας αναφορικά με τον ορισμό της αγοράς στο κείμενο της διαβούλευσης.

Υποκατάσταση μεταξύ ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και στενοζωνικής πρόσβασης (dial up)

Σε σχέση με την dial up πρόσβαση στο διαδίκτυο πράγματι « η ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο αποτελεί διακριτή σχετική αγορά από την στενοζωνική πρόσβαση από την πλευρά προσφοράς στο λιανικό επίπεδο» όμως η άποψη που διατυπώνεται ότι «θα παραμείνει ως έχει κατά το χρονικό ορίζοντα της παρούσας ανάλυσης» δεν ανταποκρίνεται στα πράγματα δεδομένου ότι υπάρχει ραγδαία πτώση της χρήσης των dial up προσβάσεων.

Στο γράφημα που ακολουθεί εμφανίζεται η κίνηση του ΕΠΑΚ κατά τα έτη 2003 -2008.

Το συμπέρασμα είναι προφανώς ότι στην πράξη η αγορά αυτή τα προσεχή έτη θα περιοριστεί σε ουσιαστικά ασήμαντους όγκους ως συμπληρωματική υπηρεσία της ευρυζωνικής πρόσβασης.

Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών

Όσον αφορά το θέμα της υποκατάστασης μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και πρόσβασης μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών, η ανάλυση της ΕΕΤΤ ξεκινά με την αυθαίρετη διαπίστωση ότι «Η πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω δικτύων κινητών επικοινωνιών δεν μπορεί να θεωρηθεί αποτελεσματικό υποκατάστατο από την πλευρά της ζήτησης με την ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο από σταθερά δίκτυα. Ο βασικός λόγος είναι ότι προς το παρόν τα δίκτυα κινητών επικοινωνιών προσφέρουν λιγότερες λειτουργικές δυνατότητες στο χρήστη από τα σταθερά ευζωνικά δίκτυα. Παραδείγματος χάριν, υπάρχουν πρακτικοί περιορισμοί ώστε ορισμένο περιεχόμενο να μην είναι προσβάσιμο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών. Αυτοί οι περιορισμοί περιλαμβάνουν την ευκρίνεια της οθόνης και την δυνατότητα αλληλεπίδρασης (interactivity). Εναλλακτικά, ένας τελικός χρήστης θα μπορούσε να έχει πρόσβαση στο Διαδίκτυο

χρησιμοποιώντας μια κάρτα δεδομένων για τον υπολογιστή από πάροχο κινητών επικοινωνιών. Εντούτοις, είναι πιθανό ότι η υποκατάσταση της ζήτησης θα είναι περιορισμένη επειδή υπάρχει σημαντική διαφορά στο κόστος της πρόσβασης μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών σε σχέση με το δίκτυο σταθερών επικοινωνιών. Οι τιμές της πρόσβασης στο διαδίκτυο δίδονται στο Παράρτημα 3. Από τους πίνακες προκύπτει ότι το κόστος της μηνιαίας συνδρομής για απεριόριστη χρήση του διαδικτύου μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών είναι περίπου 42€ ενώ η σύνδεση σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο κυμαίνεται από 13,9€ (1Mbit) έως 29,9€ (24Mbits). Αν επιλέξει ο χρήστης την πρόσβαση μέσω Η/Υ, ο χρήστης θα πρέπει να επιπλέον να προμηθευτεί και κάρτα δεδομένων (το κόστος κυμαίνεται από 100€ έως 200€).»

Η ανωτέρω άποψη είναι τελείως λανθασμένη διότι αφενός πρόκειται περί απόλυτα συγκρίσιμης πρόσβασης στο διαδίκτυο σε ταχύτητες που φθάνουν τα 7.2 Mbit/s που αφορά σταθερούς αλλά και φορητούς υπολογιστές, (ακόμα και οι τηλεφωνικές συσκευές σήμερα σχεδιάζονται με κατάλληλες οθόνες που είναι ιδιαίτερα φιλικές στο χρήστη υπηρεσιών διαδικτύου), και αφετέρου προσφέρεται σε τιμές συγκρίσιμες με αυτές του ADSL και μάλιστα όχι μόνο παρέχεται δωρεάν ο εξοπλισμός σύνδεσης αλλά επίσης οι εταιρίες κινητής προσφέρουν δωρεάν φορητό υπολογιστή (κόστους της τάξης των 400€) ή επιδοτούν μερικώς την αγορά ακριβότερων μοντέλων με την υπογραφή σχετικού συμβολαίου.

Η πρόσβαση αυτή είναι ιδιαίτερα ελκυστική για τους πελάτες που έχουν ανάγκη πρόσβασης από διαφορετικά σημεία (γραφείο, σπίτι, εξοχικό κλπ) και εξυπηρετεί απόλυτα τους πελάτες των πιο σημαντικών υπηρεσιών του διαδικτύου (WWW email) συνεπώς τη μεγάλη πλειοψηφία των χρηστών του.

Σημειώνεται ότι οι πωλήσεις και η χρήση φορητών υπολογιστών έχει ξεπεράσει σημαντικά την πώληση και χρήση Η/Υ γραφείου. Αυτό σημαίνει ότι όλο και περισσότεροι χρήστες θα έχουν ανάγκη πρόσβασης στο διαδίκτυο από οποιαδήποτε θέση και όχι μόνο από σταθερή θέση

Το κόστος της «κινητής» πρόσβασης είναι 39€ μηνιαίως για μηνιαίο όγκο δεδομένων 10 GB που αρκεί για την ικανοποίηση της μεγάλης πλειοψηφίας των χρηστών. Από το κόστος αυτό θα πρέπει να αφαιρεθεί το όφελος για τον χρήστη από την προσφορά laptop αξίας 400€ αν ο χρήστης δεσμευτεί για 24μηνιαία σύνδεση. Έτσι το πραγματικό κόστος για τον χρήστη είναι περίπου 22€ μηνιαίως.

Το κόστος της ευρυζωνικής πρόσβασης των σταθερών δικτύων αντίστοιχα είναι της τάξης των 25-31 € μηνιαίως ανάλογα με τον πάροχο που την παρέχει.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η προαναφερθείσα διαπίστωση της ΕΕΤΤ ότι «υπάρχει σημαντική διαφορά στο κόστος πρόσβασης μέσω δικτύου κινητών

επικοινωνιών σε σχέση με το δίκτυο σταθερών επικοινωνιών» είναι εσφαλμένη και κατ' επέκταση είναι εσφαλμένο και το συμπέρασμα ότι «η σταθερή ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο αποτελεί μια ξεχωριστή αγορά από αυτή της πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών».

Σε κάθε περίπτωση η EETT όφειλε να παραθέσει στοιχεία της συγκεκριμένης αγοράς που να δείχνουν τον αριθμό των συνδέσεων που είναι σε λειτουργία αλλά και το ρυθμό εξέλιξης της. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι με βάση τα στοιχεία της Αυστριακής RTR του Μαρτίου 2008 από το 2007 ήδη το 23% των νοικοκυριών με πρόσβαση Internet και το 7% των επιχειρήσεων έχουν ευρυζωνική πρόσβαση μέσω δικτύου κινητής. Μάλιστα το 97% των νοικοκυριών και το 65% των επιχειρήσεων δεν έχουν άλλο είδος πρόσβασης.*

(*RTR Der österreichische Telekommunikationsmarkt aus Sicht der Nachfrage im Jahr 2007)

Πρόσφατο δημοσίευμα της εφημερίδας Βήμα 8/2/2009 αναφέρει επιπλέον, ότι οι **ευρυζωνικές συνδέσεις μέσω κινητών δικτύων στην Ελλάδα είναι άνω των 200.000**. Με δεδομένο ότι τα υπόλοιπα αριθμητικά στοιχεία του δημοσιεύματος όσον αφορά την ευρυζωνικότητα είναι εξαιρετικά ακριβή εκτιμούμε ότι και αυτό το στοιχείο θα πρέπει να είναι ακριβές. (συνημμένο 1).

Υποκατάσταση μεταξύ συμμετρικής και ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο

Όσον αφορά την πρόσβαση στο διαδίκτυο με χρήση συμμετρικών ευρυζωνικών κυκλωμάτων συμφωνούμε με το συμπέρασμα της EETT ότι *«η υποκατάσταση της ζήτησης μεταξύ συμμετρικής και ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο είναι περιορισμένη εξαιτίας της σημαντικής διαφοροποίησης στο κόστος των υπηρεσιών καθώς και στο γεγονός ότι οι χρήστες που χρησιμοποιούν ασύμμετρη πρόσβαση δεν είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν το υψηλό τίμημα της συμμετρικής υπηρεσίας»*.

Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού βρόχου και ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών

Ο ΟΤΕ συμφωνεί με το συμπέρασμα της EETT ως προς την δυνατότητα υποκατάστασης μεταξύ ασύμμετρης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών. Όμως, κατά τον ορισμό της αγοράς η EETT θα πρέπει να περιγράψει εν συντομία τη σημερινή κατάσταση της αγοράς. Η διαπίστωση απουσίας δικτύου πρόσβασης οπτικών ινών με σημαντική γεωγραφική κάλυψη, η αναφορά ότι υφίστανται μόνο 1.340 συνδέσεις με πολύ περιορισμένη κάλυψη και το συμπέρασμα ότι η χρήση οπτικών ινών περιορίζεται σχεδόν αποκλειστικά για χρήστες 'υψηλών δυνατοτήτων' (οι οποίοι για την πλειονότητα των περιπτώσεων είναι μη-

οικιακοί χρήστες) και εγκαθίστανται ως μέρος ενός εταιρικού δικτύου δεν αποτελεί πλήρη περιγραφή. Σχετικά με τις υφιστάμενες συνδέσεις δεν αναφέρονται στοιχεία κατανομής ανά γεωγραφική περιοχή (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, λοιπή επικράτεια), **ενώ δεν υπάρχει καμία αναφορά στο εάν ο αριθμός αυτός σχετίζεται με ιδιωτικές επενδύσεις παρόχων και ποιών ή εάν αφορά το δίκτυο οπτικών ινών που χρηματοδοτήθηκε από το μέτρο 4.2 της Κοινωνίας της Πληροφορίας, Α.Ε και πιο συγκεκριμένα στις Προσκλήσεις 93 και 145** με στόχο την «Κατασκευή Μητροπολιτικών Ευρυζωνικών Δικτύων Οπτικών Ινών σε Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιοχές της Ελληνικής Επικράτειας». Γενικότερα για το Μέτρο αυτό δεν γίνεται καμία αναφορά στο κείμενο της Δημόσιας Διαβούλευσης.

Στη Πρόσκληση 93 διατέθηκαν 58.065.683,78 Ευρώ για την εγκατάσταση 816,263 Km οπτικών ινών σε 68 Δήμους, ενώ στην Πρόσκληση 145 διατέθηκαν 5.131.860,60 Ευρώ για την εγκατάσταση 60,63 Km οπτικών ινών σε 6 Δήμους. Βασικός στόχος των Προσκλήσεων αυτών είναι **η δημιουργία συνθηκών ανταγωνισμού στην παροχή υπηρεσιών τόσο πρόσβασης όσο και περιεχομένου και η διαθεσιμότητα ανοικτών υποδομών οπτικών ινών με κοστοστρεφή τρόπο**. Στο συνημμένο 2 παρουσιάζονται τα στοιχεία που αφορούν τα μητροπολιτικά δίκτυα οπτικών ινών που αναπτύσσονται στα πλαίσια των συγκεκριμένων Προσκλήσεων ανά νομό της χώρας καθώς και ο προϋπολογισμός και το μήκος τους από τα οποία προκύπτει ότι υπάρχουν δίκτυα οπτικών ινών τα οποία καλύπτουν σε σημαντικό βαθμό αρκετά αστικά κέντρα της χώρας μας.

Η ΕΕΤΤ κάνει αναφορά στο πρόγραμμα «Στρατηγική για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και τις νέες τεχνολογίες 2008 – 2013, Ανάπτυξη υποδομών, Δίκτυα πρόσβασης επόμενης γενιάς», εκτιμώντας ωστόσο ότι δεν θα υπάρξει ουσιαστική αύξηση της προσφοράς λιανικής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω δικτύου οπτικών ινών εντός του χρονικού πλαισίου της παρούσας ανάλυσης αγοράς. Η εταιρεία μας θεωρεί ότι το συγκεκριμένο πρόγραμμα θα έπρεπε να είχε εξεταστεί λεπτομερέστερα στην παρούσα ανάλυση αγοράς, εκτιμώντας ότι θα έχει υλοποιηθεί μερικώς εντός του σχετικού χρονικού πλαισίου. Η υλοποίηση του έργου αυτού σε συνδυασμό με την υφιστάμενη υψηλή ανάπτυξη του ανταγωνισμού, θα τροποποιήσει σημαντικά τις συνθήκες τις αγοράς.

Τέλος δεν αναφέρονται καθόλου στοιχεία γεωγραφικής κάλυψης των δικτύων οπτικών ινών των παρόχων οι οποίοι έχουν ήδη επενδύσει σημαντικά κεφάλαια για την ανάπτυξη δικτύων οπτικών ινών. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η εταιρεία HOL αναφέρει ότι διαθέτει 800 Km δικτύου οπτικών ινών στην Αττική και περισσότερα από 2.700 Km οπτικών ινών στο Εθνικό Δίκτυο Κορμού.

Υποκατάσταση μεταξύ σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω χάλκινου τοπικού βρόχου και ευρυζωνικής πρόσβασης μέσω σταθερής ασύρματης πρόσβασης

Η σταθερή ασύρματη πρόσβαση είναι ένα προϊόν που σχεδιάστηκε προκειμένου να υποκαταστήσει την σταθερή πρόσβαση. Η σχετικά πρόσφατη (2006) διαγωνιστική διαδικασία για τη διάθεση φάσματος στην ζώνη των 3,5 Giga Hertz που κατέληξε στην με το υψηλό τίμημα των 20,5 εκατ € διάθεση του φάσματος, δείχνει ότι υπάρχει αυξημένο ενδιαφέρον για την υλοποίηση ανταγωνιστικού δικτύου σταθερής ασύρματης πρόσβασης. Πρόσφατα μάλιστα η εταιρία Cosmoline ανακοίνωσε την έναρξη λειτουργίας Wimax δικτύου με στόχο τους 350.000 πελάτες. (Συνημμένο 3)

Θεωρούμε λοιπόν ότι η σταθερή ασύρματη πρόσβαση όπως και η πρόσβαση μέσω των δικτύων κινητής τηλεφωνίας ανήκουν στην ίδια αγορά πρόσβασης σε υποδομή δικτύου, αφού έχουν αυξημένες δυνατότητες να λειτουργήσουν ανταγωνιστικά στην αγορά του τοπικού βρόχου και ήδη έχουν γίνει και συνεχίζουν να γίνονται επενδύσεις προς το σκοπό αυτό.

Με βάση τα παραπάνω η απάντηση του ΟΤΕ στο πρώτο ερώτημα είναι ότι η ΕΕΤΤ δεν προχώρησε σε λεπτομερή εξέταση των συνθηκών της αγοράς και χωρίς να παραθέτει πλήρη στοιχεία της αγοράς προχώρησε στον ορισμό της φυσικής πρόσβασης σε υποδομή δικτύου. Αντίστοιχες διαβουλεύσεις άλλων χωρών περιλαμβάνουν πλήρη στοιχεία της αγοράς καθώς και έρευνα αγοράς όσον αφορά την ελαστικότητα της ζήτησης αλλά και γενικότερα τον τρόπο αντίδρασης των καταναλωτών στην περίπτωση μεταβολής στην τιμή.

Ο ΟΤΕ θεωρεί ότι στον ορισμό της αγοράς πρέπει να συμπεριληφθούν τόσο η πρόσβαση μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών, όσο και σταθερή ασύρματη πρόσβαση και να μην περιορισθεί ο ορισμός αυτός στο συνεστραμμένο ζεύγος μεταλλικών αγωγών του τοπικού βρόχου. Πρέπει επίσης να μην περιορισθεί ο οπτική του ρυθμιστή στη φωτογραφική καταγραφή των σημερινών δεδομένων αλλά να ληφθούν υπόψη οι τάσεις της αγοράς (forward looking)

Ερωτήσεις Διαβούλευσης Σχετικά Με την Ανάλυση Αγοράς**Ερώτηση 1**

Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση της αγοράς;

«Διάρθρωση της αγοράς»

Ο ΟΤΕ έχει σοβαρές αντιρρήσεις στο σκεπτικό που χρησιμοποίησε η ΕΕΤΤ για εξαγωγή των συμπερασμάτων. Συγκεκριμένα οι αντιρρήσεις αφορούν τα παρακάτω:

- a) Στην παράγραφο 4.2 της διαβούλευσης με θέμα «Μερίδια αγοράς» αναφέρεται ότι «σύμφωνα με τα στοιχεία που έχει στην κατοχή της η ΕΕΤΤ, ο ΟΤΕ είναι επί του παρόντος ο μοναδικός πάροχος μεταλλικών (χάλκινων) τοπικών βρόχων και υποβρόχων. Επομένως ο ΟΤΕ κατέχει μερίδιο 100% στη σχετική αγορά.» Όπως αναφέραμε στο σχολιασμό του ορισμού της αγοράς, θα έπρεπε να περιληφθούν σε αυτήν τόσο η πρόσβαση μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών, όσο και η σταθερή ασύρματη πρόσβαση. Με αυτή την προσθήκη είναι προφανές ότι το ποσοστό του ΟΤΕ είναι μικρότερο από αυτό που δίνει η ΕΕΤΤ. Ειδικότερα για την πρόσβαση μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών η πρόβλεψη είναι ότι θα παρουσιάσει σημαντική ανάπτυξη, ενώ ήδη σε ορισμένες χώρες φτάνει το 30% του συνόλου των ευρυζωνικών συνδέσεων. Π.χ. στην Αυστρία το 1ο τρίμηνο του 2008 η διείσδυση της κινητής ευρυζωνικής πρόσβασης στο σύνολο των ευρυζωνικών συνδέσεων έφτασε το 27,6%, με ισχυρή τάση αύξησης. Η ΕΕΤΤ δεν παραθέτει στοιχεία της αγοράς και αγνοεί παντελώς το γεγονός αυτό.
- b) Στην παράγραφο 4.3 της διαβούλευσης με θέμα «Πιθανός Ανταγωνισμός και Φραγμοί Εισόδου και Ανάπτυξης» έχουμε δυο ισχυρές αντιρρήσεις:
1. Στο κείμενο της διαβούλευσης παρουσιάζεται ο Πίνακας 7 με την «ιστορική εξέλιξη της παροχής πλήρους και μεριζόμενης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο σε σύγκριση με τον αριθμό ενεργών γραμμών PSTN/ISDN». Κατ' αρχή ο Πίνακας αυτός δεν χρειάζεται για την εξαγωγή κάποιου συμπεράσματος σχετικά με τον πιθανό ανταγωνισμό και προφανώς περιλήφθηκε για να ενισχύσει την λανθασμένη άποψη ότι ο ΟΤΕ δυσκολεύει την αδεσμοποίητη πρόσβαση, γεγονός που δείχνει για μια ακόμη φορά τη στάση της ΕΕΤΤ. Έτσι, συνάγοντας από τον πιο πάνω Πίνακα, το κείμενο της διαβούλευσης καταλήγει πανηγυρικά ότι *«Όπως καθίσταται σαφές από τον ανωτέρω πίνακα, ο αριθμός*

των γραμμών πλήρους και μεριζόμενης αδεσμοποίητης πρόσβασης παραμένει ακόμα ένα σχετικά μικρό ποσοστό των ενεργών γραμμών PSTN και ISDN παρά το γεγονός ότι η χονδρική αδεσμοποίητη πρόσβαση (συμπεριλαμβανομένης της μεριζόμενης πρόσβασης) σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους επιβλήθηκε ως υποχρέωση από το έτος 2000, βάσει του Κανονισμού 2887/2000 της ΕΕ.» Στη πραγματικότητα **ο Πίνακας 7 είναι λανθασμένος διότι υπολογίζει ποσοστό αδεσμοποιημένων γραμμών πρόσβασης επί του συνόλου των τηλεφωνικών γραμμών, ενώ το ορθό θα ήταν να υπολογίζει το ποσοστό των αδεσμοποιημένων γραμμών πρόσβασης επί του συνόλου των γραμμών που χρησιμοποιούνται για ευρυζωνική πρόσβαση.** Αυτό θα ήταν συνεπές με όσα το ίδιο κείμενο διαβούλευσης αναφέρει στην παράγραφο 3.3 «Για τις ανάγκες της παρούσας ανάλυσης η EETT θεωρεί ότι η σχετική κατάντη αγορά στην χονδρική πρόσβαση σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση είναι κατά κύριο λόγο η **λιανική ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο**» και γενικά με την όλη φιλοσοφία της ρύθμισης. Παραθέτουμε την ορθή απεικόνιση του Πίνακα από την οποία προκύπτει ότι η ανάπτυξη της Αδεσμοποίητης Πρόσβασης, αντίθετα με την εντύπωση που αφήνει το κείμενο της διαβούλευσης, είναι ραγδαία:

	Αδεσμοποίητη πρόσβαση	Σύνολο Ευρυζωνικών γραμμών
31/12/2005	6.884	157.993
30/6/2006	10.980	294.026
31/12/2006	19.504	484.321
30/6/2007	95.378	757.012
31/12/2007	274.091	1.083.521
30/6/2008	465.333	1.358.303
31/12/2008	647.469	1.616.031

2. Αντίθετα από την άποψη της EETT ότι «δεν αναμένει ότι μεσοπρόθεσμα η σχετική αγορά θα καταστεί υποκείμενο ανταγωνιστικών πιέσεων μέσω της χρήσης κάποιας εναλλακτικής πλατφόρμας», η πρόσβαση μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών είναι πολύ πιθανό να δημιουργήσει ισχυρή ανταγωνιστική πίεση στην αγορά σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης, όπως ήδη

αναπτύξαμε στα σχόλια μας σχετικά με τον ορισμό της αγοράς και πιο πάνω στα σχόλια μας για την ανάλυση της αγοράς. Κατά συνέπεια, ακόμη και αν η ΕΕΤΤ προκρίνει να μη περιλάβει την πρόσβαση μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών στη σχετική αγορά, παρά τα επιχειρήματά μας περί του αντιθέτου, θα πρέπει οπωσδήποτε να κάνει μια πιο πραγματική εκτίμηση της ανταγωνιστικής πίεσης που θα ασκήσει η πρόσβαση μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών στην αγορά ευρυζωνικής πρόσβασης μέσω μεταλλικού βρόχου.

Τέλος πρέπει να σημειώσουμε ότι στο κείμενο της διαβούλευσης χρησιμοποιούνται στοιχεία της 30-6-2008 παρά το γεγονός ότι οι ρυθμοί ανόδου της συγκεκριμένης αγοράς είναι εντατικοί η διαβούλευση γίνεται ένα εξάμηνο αργότερα, και η ΕΕΤΤ έχει πρόσβαση στο πληροφοριακό σύστημα που της επιτρέπει να γνωρίζει καθημερινά τον ακριβή αριθμό των βρόχων που έχουν διατεθεί. Και βέβαια η ΕΕΤΤ παραλείπει τελείως να εκτιμήσει την εξέλιξη της αγοράς την προσεχή διετία όπως οφείλει.

«Πρακτικές που βλάπτουν τον Ανταγωνισμό»

Στο πλαίσιο της ενότητας 4 της διαβούλευσης, όπου γίνεται ανάλυση της υπό εξέταση Αγοράς και έλεγχος των κριτηρίων, προκειμένου η ΕΕΤΤ να εξετάσει την ύπαρξη ΣΙΑ σε σχέση με την παροχή χονδρικής αδεσμοποίητης πρόσβασης σε μεταλλικούς βρόχους και υποβρόχους, περιλαμβάνεται και η ενότητα 4.5 με τίτλο «Πρακτικές που βλάπτουν τον Ανταγωνισμό». Την εν λόγω ενότητα περιλαμβάνει η ΕΕΤΤ προκειμένου να ενισχύσει την άποψη της ότι η *ex ante* ρύθμιση είναι αναγκαία και να αποδείξει την αντιανταγωνιστική συμπεριφορά του ΟΤΕ. Στο σημείο αυτό πρέπει να τονίσουμε ότι αποτελεί πάγια πρακτική της ΕΕΤΤ να κάνει ανάλυση αγορών χωρίς την συνεργασία της Επιτροπής Ανταγωνισμού, ως ορίζει τόσο το άρθρο 16 της Οδηγίας Πλαίσιο, όσο και το άρθρο 37 του Ν. 3431/2006, με την πιθανότητα να εμφανιστούν μεταγενέστερα διχογνωμίες σε θέματα κοινής αρμοδιότητας.

Περαιτέρω, η ΕΕΤΤ με την ιδιότητά της ως διοικητικό όργανο για την επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις της τηλεπικοινωνιακής νομοθεσίας, και προκειμένου να δικαιολογήσει την άποψη περί μη επάρκειας του δικαίου του ανταγωνισμού για την αντιμετώπιση των αστοχιών της αγοράς, αναφέρεται στην ενότητα αυτή (σελ. 57 – 60 της διαβούλευσης) σε ανέλεγκτες από τα δικαστήρια αποφάσεις της. Οι ισχυρισμοί αυτοί της ΕΕΤΤ είναι στο σύνολο τους **αβάσιμοι, ανυπόστατοι και απαράδεκτοι**. Η εταιρεία μας **αρνείται κάθε παραβατική συμπεριφορά** από αυτές που αναφέρονται στην διαβούλευση, έχει υποστηρίξει την θέση της αυτή στις σχετικές ακροάσεις με αποδεικτικά στοιχεία και έχει ασκήσει κατά όλων των, αναφερομένων στο κείμενο, αποφάσεων της ΕΕΤΤ **προσφυγές** ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, των οποίων **εκκρεμεί η εκδίκασή**.

Ειδικότερα, η ΕΕΤΤ εντελώς **αβάσιμα** και **αυθαίρετα** αναφέρει ότι δήθεν «διαπίστωσε σειρά παραβάσεων εκ μέρους του ΟΤΕ των υποχρεώσεων του στην αγορά ΑΠΤΒ, οι οποίες σε κάποιες περιπτώσεις συνιστούσαν και καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης στη σχετική αγορά αδεσμοποίητης πρόσβασης στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο», για τις οποίες επέβαλε αυστηρές διοικητικές κυρώσεις, και ότι «ο ΟΤΕ εξακολουθεί να αναπτύσσει πρακτικές περιοριστικές του ανταγωνισμού», βασισμένη αποκλειστικά και μόνο σε ακροάσεις που έχουν διενεργηθεί. Τεχνηέντως όμως παραλείπει να αναφέρει ότι στις σχετικές ακροάσεις που πραγματοποιήθηκαν, η εταιρία μας αρνήθηκε τις σχετικές κατηγορίες, γεγονός που υποστηρίξαμε με αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία σε πλείστες περιπτώσεις δεν ελήφθησαν υπόψη. Γενικότερα, οποιαδήποτε αναφορά της ΕΕΤΤ σε αναπόδεικτες υποθέσεις παραβάσεων ανταγωνισμού πάσχει από πλευράς αμεροληψίας, αλλά και από πλευράς αξιολόγησης και σωστής εφαρμογής του δικαίου του ανταγωνισμού.

Επιπροσθέτως, η παράλειψη παράθεσης στοιχείων αναφορικά με το ιστορικό της προσφυγής του ΟΤΕ στην δικαιοσύνη κατά των αποφάσεων που εκδόθηκαν κατόπιν των ακροάσεων, η διατύπωση κρίσεων περί παραβάσεων του ανταγωνισμού βασισμένη αποκλειστικά και μόνο σε ανέλεγκτες δικαστικώς (ή μη τελεσίδικες) αποφάσεις της ΕΕΤΤ, καθώς και η συναγωγή εξ' αυτών πρόχειρων συμπερασμάτων περί ορισμού του ΟΤΕ ως ΣΙΑ και της ανάγκης επιβολής ex ante ρυθμιστικών μέτρων, τα οποία κατ' ουσία δεν αιτιολογούνται ούτε είναι αναλογικά, αντίκειται τουλάχιστον στην αρχή της νομιμότητας και της αντικειμενικότητας της διοικητικής δράσης,

Αναφορικά με τις προσφυγές κατά των αποφάσεων της ΕΕΤΤ:

Στο κείμενο της διαβούλευσης (σελ. 57-59) αναφέρεται ότι:

ι) «Με την απόφαση 447/092/2007 επεβλήθη στην εταιρεία ΟΤΕ πρόστιμο ύψους 1.250.000 ευρώ για μη συμμόρφωση με απόφαση προσωρινών μέτρων, η οποία επέβαλε την ολοκλήρωση σχετικών ενεργειών της ΟΤΕ ΑΕ αναφορικά με τη λειτουργικότητα και την ενημέρωση του πληροφοριακού συστήματος W-CRM της ίδιας και ότι η εταιρεία ΟΤΕ δεν προέβη στις σχετικές ενέργειες εντός της ταχθείσας προθεσμίας». Στο κείμενο όμως παραλείπεται οποιαδήποτε αναφορά σχετικά με την πλήρη άρνηση από τον ΟΤΕ όλων των παραβάσεων σε κάθε προφορική και έγγραφη διαδικασία, καθώς και ότι κατά της εν λόγω απόφασης έχει ήδη ασκηθεί η από 20.9.2007 προσφυγή του ΟΤΕ (της οποίας δικάσιμος ορίστηκε μετ' αναβολής η 18.3.2009), με την οποία ζητείται η ακύρωση της Απόφασης στο σύνολό της, λόγω μη συνδρομής τόσο των πραγματικών, όσο και των νομίμων προϋποθέσεων έκδοσης της.

ii) «Με την απόφαση 455/75/2007 επεβλήθη στην εταιρεία ΟΤΕ πρόστιμο ύψους 3.014.000 ευρώ για μη συμμόρφωση με απόφαση προσωρινών μέτρων, η οποία ελήφθη κατόπιν μεγάλου αριθμού επιστολών και καταγγελιών των εταιρειών TELLAS, FORTHNET, VIVODI, TELEDOME για διαπιστωμένες καθυστερήσεις παράδοσης βρόχων και άρσης βλαβών». Στο κείμενο όμως παραλείπεται οποιαδήποτε αναφορά σχετικά με το ότι κατά της εν λόγω απόφασης έχει ήδη ασκηθεί η από 1.11.2007 προσφυγή του ΟΤΕ, η οποία συζητήθηκε στις 20.1.2009, με την οποία ζητείται η ακύρωση της Απόφασης στο σύνολό της, τόσο για λόγους παράβασης ουσιώδους τύπου, όσο και για λόγους παράβασης νόμου (μη νόμιμη αιτιολογία, πλάνη περί τα πράγματα κλπ), όσο και για την αντίθεσή της στις αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας που διέπουν την διοικητική δράση. Από την πλευρά μας εκτιμούμε ότι η ως άνω προσφυγή μας θα γίνει δεκτή.

iii) Επιπλέον, όλως παραπλανητικώς και απαραδέκτως αναφέρεται στην υπ' αριθμ. πρωτ. 497/098/03.10.2008 απόφαση της ΕΕΤΤ, με την οποία μας επιβλήθηκε διοικητικό πρόστιμο ύψους 10.991.300 € για την δήθεν «μη συμμόρφωσή της εταιρίας μας με απόφαση προσωρινών μέτρων». Παραλείπει όμως να αναφέρει η ΕΕΤΤ ότι η απόφαση περί προσωρινών μέτρων στην οποία βασίστηκε για την επιβολή του υπέρογκου αυτού προστίμου, είναι η υπ' αριθμ. πρωτ. 455/71/05.10.2007 απόφαση της ΕΕΤΤ, η οποία **ακυρώθηκε με την υπ' αριθμ. 3944/2008 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών** και ως εκ τούτου, η υπ' αριθμ. πρωτ. 497/098/03.10.2008 απόφαση της ΕΕΤΤ δεν έχει κανένα νόμιμο έρεισμα. Ακολουθώντας, δεν αναφέρεται πουθενά ότι επί της τελευταίας αποφάσεως, με την οποία επεβλήθη το πρόστιμο, ασκήσαμε την υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΕΤΤ 58175/07.11.2008 Αίτηση Θεραπείας μας, επί της οποίας αφενός μεν δεν εκδόθηκε απόφαση, αφετέρου όμως στις 12/12/2008, ήτοι εντός του μηνός Δεκεμβρίου 2008 που εκδόθηκε και η διαβούλευση, μας κοινοποιήθηκε η υπ' αριθμ. πρωτ. 502/156/02.12.2008 απόφαση της ΕΕΤΤ, με την οποία μειώθηκε το επιβληθέν πρόστιμο κατά το ποσό των 329.500 €.

Τέλος, η εν λόγω απόφαση έχει προσβληθεί με προσφυγή στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών τόσο για το νόμω αβάσιμο αυτής, εφόσον **βασίζεται σε ήδη ακυρωθείσα από τα δικαστήρια απόφαση (!)**, όσο και για έλλειψη αιτιολογίας, παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας, πλάνη περί τα πράγματα και παράβαση της αρχής της νομιμότητας και της αναλογικότητας. Πάρα ταύτα στο κείμενο της διαβούλευσης ουδεμία αναφορά γίνεται για την ως άνω πορεία της υπόθεσης, αλλά αντιθέτως, η εν λόγω απόφαση όλως απαραδέκτως και αβασίμως αναφέρεται στην διαβούλευση προς επίρρωση των καθ' όλα πρόχειρων διαπιστώσεων της ΕΕΤΤ για δήθεν παραβάσεις των υποχρεώσεων της εταιρίας μας στην αγορά ΑΠΤΒ.

iv. Ακολουθώντας, γίνεται αναφορά στην υπ' αριθμ. 491/51/25.7.2008 απόφαση της ΕΕΤΤ, με την οποία έκρινε ότι «ο ΟΤΕ παραβίασε α) το άρθρο 44 του ν. 3431/2006 και την απορρέουσα από την απόφασή της ΕΕΤΤ ΑΠ 388/012/30-5-2006 υποχρέωσή του για παροχή πρόσβασης και συναφών ευκολιών υπό όρους εύλογου και έγκαιρου χαρακτήρα και β) το άρθρο 2^ο του ν. 703/1977», κατόπιν σχετικής καταγγελίας της TELLAS. Εν συνεχεία, παρατίθενται οι κρίσεις της ΕΕΤΤ επί της υποθέσεως (σε ολόκληρη τη σελ. 59 της διαβούλευσης!), ώστε να δικαιολογήσει την απόφασή της περί επιβολής του προστίμου των 9.000.000 €. Ωστόσο, και στην υπόθεση αυτή παραλείπεται το ιστορικό της υποθέσεως, παρουσιάζοντας όλως παραπλανητικώς την *de facto* (κατά την άποψή της) παραβατική συμπεριφορά του ΟΤΕ, γεγονός **απαράδεκτο, αναληθές και αναπόδεικτο**. Σημειώνουμε επίσης ότι η εν λόγω απόφαση, ελήφθη κατά πλειοψηφία και όχι ομοφώνως. Στην πραγματικότητα η ΕΕΤΤ, είχε εκδώσει αρχικά, μετά την πρώτη ακρόαση επί της υποθέσεως ΟΤΕ - TELLAS, την υπ' αριθμ. 10340/Φ.800/26.2.2007 Προσωρινή Διάταξη, με την οποία η εταιρία μας συμμορφώθηκε πλήρως, ωστόσο και κατόπιν παρέλευσης μεγάλου χρονικού διαστήματος (14 μήνες μετά) από την δεύτερη ακρόαση επί της ίδιας υποθέσεως εξέδωσε την υπ' αριθμ. 491/51/25.7.2008 απόφαση της για την επιβολή του προστίμου των 9.000.000 €. Κατά της αποφάσεως αυτής έχουμε ήδη προσφύγει ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών ζητώντας την ακύρωση της τόσο για το νόμω αβάσιμο αυτής, όσο και για λόγους ουσίας και ειδικότερα για αόριστη, αντιφατική και μη νόμιμη αιτιολογία. Η προσφυγή μας αυτή είχε ορισθεί αρχικά να συζητηθεί στις 21.01.2009, και κατόπιν αναβολής ορίσθηκε για την δικάσιμο της 14.10.2009. Συνεπώς, η υπό κρίση περίπτωση δεν έχει ακόμα κριθεί από τα ελληνικά δικαστήρια και είναι **απαράδεκτη** η αναφορά αυτής ωσάν να έχει κριθεί τελεσιδικώς η, ενδεχόμενη στην πραγματικότητα, παράβαση του ΟΤΕ. Τέλος, εκτιμούμε ότι και αυτή η προσφυγή μας θα γίνει δεκτή και θα ακυρωθεί η σχετική απόφαση της ΕΕΤΤ.

v) Τέλος, η ΕΕΤΤ αβασάνιστα και **αυθαίρετα** διατυπώνει κρίσεις περί αντανταγωνιστικής συμπεριφοράς του ΟΤΕ, επικαλούμενη μόνο διεξαχθείσες ακρόασεις, οι οποίες αφορούν, η πρώτη σε **ενδεχόμενες παραβάσεις** για ΑΠΤΒ και η δεύτερη στην **νομική διερεύνηση για παράβαση** της απόφασης της ΕΕΤΤ ΑΠ 429/015/4-4-2007 («Έγκριση Προσφοράς Αναφοράς ΟΤΕ 2007 για την ΑΠΤΒ και τις συναφείς ευκολίες»). Όπως αναφέρεται και στο ίδιο το κείμενο της διαβούλευσης οι αποφάσεις επί των ακροάσεων αυτών **εκκρεμούν**, χωρίς καμία περαιτέρω αναφορά στα διαμειβόμενα σε αυτές, ούτε βεβαίως τις κατατεθείσες από τον ΟΤΕ απόψεις και επιχειρήματα. Είναι απορίας άξιον πως γίνεται αναφορά σε ακρόασεις επί των οποίων δεν έχουν ληφθεί ακόμη αποφάσεις, παρουσιάζοντας σαν δεδομένη την παραβατική συμπεριφορά του ΟΤΕ. Είναι άραγε ειλημμένες αποφάσεις ή παρατίθενται εν προκειμένω προς εντυπωσιασμό ως προς το πλήθος των δήθεν παραβάσεων του ΟΤΕ.

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι η ΕΕΤΤ δεν τεκμηριώνει την αντανταγωνιστική και συνεπώς παραβατική συμπεριφορά του ΟΤΕ. Σε κάθε δε περίπτωση, οι αναφερθείσες στο παρόν κείμενο διαβούλευσης αβίαστα και με προχειρότητα ως «παραβάσεις του ΟΤΕ», ακόμα κι αν αυτές είχαν όντως λάβει χώρα, γεγονός το οποίο αρνούμαστε, δεν αποδεικνύουν ότι δημιουργούν κανένα δομικό πρόβλημα ανταγωνισμού, ούτε επιφέρουν οποιαδήποτε βλαπτική συνέπεια στον καταναλωτή. Πολύ περισσότερο δεν μπορεί με τα αναφερόμενα από την ΕΕΤΤ, στις σελ 57-60 του κειμένου της διαβούλευσης, να τεκμηριωθεί ανεπάρκεια του δικαίου του ανταγωνισμού να αντιμετωπίσει τις αστοχίες της αγοράς, δεδομένου ότι δεν εξετάσθηκε καν η κατάσταση της αγοράς όπως διαμορφώθηκε και εξελίχθηκε τα τελευταία χρόνια από την απελευθέρωσή της μέχρι σήμερα, δεν αξιολογήθηκε η επιχειρηματική συμπεριφορά και οι προθέσεις του ΟΤΕ και των λοιπών εναλλακτικών παρόχων διαχρονικά και η εξέλιξή τους, ούτε μελετήθηκε η επίδραση της εφαρμογής του δικαίου του ανταγωνισμού στις υποτιθέμενες παραβατικές συμπεριφορές του ΟΤΕ (η ΕΕΤΤ αρκέστηκε σε απλές και γενικές αναφορές).

Η άποψη του ΟΤΕ όσον αφορά τα συμπεράσματα της παραγράφου 4.6 είναι ότι η αγορά της πρόσβασης δεν είναι μόνο αυτή του βρόχου και περιλαμβάνει και κάθε τύπο ασυρματικής πρόσβασης οι δε ανταγωνιστικές πιέσεις που κατά την άποψη της ΕΕΤΤ «δεν αναμένει ότι μεσοπρόθεσμα θα υπάρξουν» στην πράξη, όπως έχει ήδη εκτεθεί, είναι ήδη παρούσες. Η ΕΕΤΤ μάλιστα έχει τη δυνατότητα να γνωρίζει ακριβή αριθμό συνδέσεων αλλά και ρυθμούς εξέλιξης.

Απόλυτα αυθαίρετο επίσης είναι το συμπέρασμα ότι «*Η δομή της αγοράς Χονδρικής ΑΠΤΒ δίνει τη δυνατότητα στον ΟΤΕ να χρεώνει τιμές μεγαλύτερες αυτών του ανταγωνιστικού επιπέδου εφόσον η αγορά μείνει αρρυθμιστη καθώς και να περιορίζει τη διαθεσιμότητα των τοπικών βρόχων μέσω στρατηγικών καθυστέρησης και μη παροχής πληροφοριών.*» όταν μάλιστα τόσο οι τιμές του βρόχου είναι από τις χαμηλότερες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με βάση τα παραπάνω η απάντησή μας στο ερώτημα σχετικά με την ανάλυση της αγοράς είναι ότι η ΕΕΤΤ πρώτον κακώς δεν λαμβάνει υπόψη της την πίεση που ήδη ασκεί και θα ασκεί σε όλο και μεγαλύτερο βαθμό η πρόσβαση μέσω δικτύων κινητών επικοινωνιών (ενώ αντίθετα είναι ήδη ισχυρή), δεύτερον κακώς αφήνει να εννοηθεί ότι η διείσδυση ΑΠΤΒ είναι πολύ μικρή (ενώ αντίθετα είναι πολύ μεγάλη με ισχυρή αυξητική τάση) και τρίτον κακώς αναφέρεται σε αντανταγωνιστικές πρακτικές από τον ΟΤΕ (οι οποίες, αντίθετα, είναι ανυπόστατες)

Θέλουμε να επισημάνουμε ότι σε αντίθεση με την εικόνα που δίνει η ΕΕΤΤ τόσο οι τιμές του βρόχου είναι από τις χαμηλότερες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μάλιστα κάτω του μέσου όρου αυτής , (κάτι που έρχεται σε πλήρη αντίφαση με τις δυσκολίες που δημιουργεί η γεωγραφική δομή της χώρας) ο δε ρυθμός υλοποίησης των βρόχων είναι από τους υψηλότερους που έχουν επιτευχθεί στην Ένωση, γεγονός για το οποίο κατ επανάληψη έχει θριαμβολογήσει η ΕΕΤΤ.

Ερώτηση 2

Υπάρχουν επιπλέον προβλήματα ανταγωνισμού τα οποία θεωρείται ότι θα πρέπει να εξετάσει η ΕΕΤΤ;

Θεωρούμε ότι η εταιρία μας, ευρίσκεται σε ένα ασφυκτικό περιβάλλον και ότι της επιβάλλονται μη αναλογικές υποχρεώσεις πέραν των κανόνων υγιούς ανταγωνισμού.

Ερωτήσεις της Διαβούλευσης σχετικά με τις κανονιστικές υποχρεώσεις

Ερώτηση 1

Πιστεύετε ότι όλες οι υπάρχουσες υποχρεώσεις παροχής πρόσβασης θα πρέπει να διατηρηθούν; Υπάρχουν κάποιες άλλες υποχρεώσεις πρόσβασης που κρίνετε ότι θα έπρεπε να επιβληθούν; Αναφορικά με την υποχρέωση φυσικής συνεγκατάστασης θεωρείτε ότι οι υφιστάμενες επιλογές (όπως αυτές καθορίζονται στην ισχύουσα προσφορά ΑΠΤΒ του ΟΤΕ) είναι επαρκείς; Θεωρείτε ότι υπάρχουν κάποιες άλλες επιλογές αναφορικά με την φυσική συνεγκατάσταση που πρέπει να επιβληθούν;

Άποψη του ΟΤΕ όσον αφορά τις υποχρεώσεις παροχής πρόσβασης που του έχουν επιβληθεί είναι ότι αυτές υπερβαίνουν εκείνες που θα ήταν αναλογικό ώστε οι ανταγωνιστές του να έχουν την δυνατότητα να εξασφαλίσουν ισότιμη μεταχείριση.

Συγκεκριμένα με τον τρόπο που η ΕΕΤΤ αρχικά τροποποίησε την πρόταση του ΟΤΕ σχετικά με την «προσφορά αναφοράς για την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο» αλλά και στην συνέχεια με τις συνεχείς τροποποιήσεις που αναίτια επέβαλε, η ικανοποίηση των απαιτήσεων είναι επαχθέστατη όσον αφορά χρόνους, ρήτρες η δε συνεχής ικανοποίηση κάθε αιτήματος των παρόχων που κατά πάγια τακτική της ΕΕΤΤ χαρακτηρίζεται «εύλογο» οδηγεί την εταιρία σε ρυθμιστική ανασφάλεια. Ο ΟΤΕ για τα ζητήματα αυτά έχει προσφύγει στα αρμόδια όργανα του κράτους και αναμένει ότι θα υπάρξει δικαίωση του.

Χαρακτηριστικό των συνεχών τροποποιήσεων του ΡΥΟ και της αβεβαιότητας για το τι ακριβώς ισχύει τελικά, είναι ότι η ΕΕΤΤ αναγκάστηκε να δημιουργήσει ένα κείμενο που ονόμασε «προσφορά αναφοράς ΟΤΕ – αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και σχετικές υπηρεσίες 2008» καθορίζοντας η ίδια την προσφορά του ΟΤΕ και υποκαθιστώντας την αντίστοιχη εμπορική υπηρεσία του ΟΤΕ. Τα όποια προσχήματα καταργήθηκαν στην πράξη.

Έχουν επινοηθεί υπηρεσίες που ποτέ δεν ζητήθηκαν από πάροχο, έχει «βαπτισθεί» η απομακρυσμένη συνεγκατάσταση φυσική όταν ο ΟΤΕ υποχρεώνεται να την «φιλοξενήσει» άνευ αποχρώντος λόγου στο οικόπεδο του, απλά και μόνο για να μεταφέρουν στον ΟΤΕ υποχρεώσεις των παρόχων.

Οι υποχρεώσεις όσον αφορά την φυσική συνεγκατάσταση θα πρέπει να απλοποιηθούν και να περιορισθούν σε εκείνες που πράγματι αφορούν φυσική συνεγκατάσταση. Να γίνονται μόνο συνεγκαταστάσεις προγραμματισμένες, όπως σε όλες τις χώρες και όχι ad hoc με όρους και προϋποθέσεις που θα ήταν εύλογες σε μια ελεύθερη εμπορική συμφωνία μεταξύ δύο παρόχων.

Επιπλέον στο κείμενο της διαβούλευσης και συγκεκριμένα στη σελίδα 84 υπάρχει η φράση: «*Επιπλέον η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθεί η υποχρέωση στον ΟΤΕ να μην ανακαλεί την ήδη χορηγηθείσα πρόσβαση σε ευκολίες*». Η παραπάνω πρόβλεψη είναι αντιαναπτυξιακή, και αναχρονιστική καθώς δεν επιτρέπει την εξέλιξη του δικτύου. Θεωρούμε ότι η όποια υποχρέωση πρέπει να εξαντλείται στην παροχή επαρκούς χρόνου για την αλλαγή του τρόπου εξυπηρέτησης του πελάτη από τον πάροχο και όχι στην διατήρηση από τον ΟΤΕ λειτουργικά ασύμφορων εγκαταστάσεων.

Ερώτηση 2

Συμφωνείτε με τις υποχρεώσεις πρόσβασης σε αγωγούς/ σωληνώσεις που προτείνεται να επιβληθούν στον ΟΤΕ; Θεωρείτε ότι οι εν λόγω υποχρεώσεις είναι αναγκαίες, ενόψει των υφιστάμενων συνθηκών της αγοράς για την ανάπτυξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού; Διακρίνετε την απάντησή σας για τις περιπτώσεις χρήσης υπο-βρόχου και μη χρήσης υποβρόχου

Η ανάγκη προσφυγής στην επιβολή της πρόσθετης υποχρέωσης για την παροχή πρόσβασης σε αγωγούς/ σωληνώσεις δεν προκύπτει και δεν δικαιολογείται από κανένα σημείο της ανάλυσης της αγοράς. Αντίθετα γίνεται αναφορά στην πρόθεση του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών να προχωρήσει στην υλοποίηση ενός δικτύου πρόσβασης οπτικών ινών που θα συνδέσει 2 εκατομμύρια σπίτια (πρακτικά το σύνολο των πιθανών χρηστών).

Μέχρι σήμερα κανένας πάροχος δεν έχει ενδιαφερθεί και δεν έχει υποβάλλει αίτημα για χορήγηση υποβρόχου και σύνδεσης με υπαίθριο κατανεμητή. Θεωρούμε λοιπόν ότι η επιβολή μιας τέτοιας πρόσθετης υποχρέωσης είναι αδικαιολόγητη από τα πράγματα και πρόκειται για μια μηχανιστική μεταφορά υποχρεώσεων που επιβλήθηκαν σε άλλες χώρες με τελείως διαφορετικό μοντέλο ανάπτυξης δικτύου και τηλεπικοινωνιακό περιβάλλον.

Στην περίπτωση που επιβληθούν υποχρεώσεις για παροχή πρόσβασης σε αγωγούς και σωληνώσεις αυτό δεν μπορεί να αφορά μόνο αυτές του ΟΤΕ αλλά και κάθε άλλου που διαθέτει αντίστοιχη υποδομή (π.χ. ΕΥΔΑΠ, Δήμοι,

κλη) καθώς επίσης ειδικά στην περίπτωση νέων κατασκευών οι υποχρεώσεις θα έπρεπε να είναι συμμετρικές για όλους τους παρόχους.

Όσον αφορά τους αγωγούς/σωληνώσεις του ΟΤΕ θέλουμε να επισημάνουμε ότι υπάρχει μια σειρά θεμάτων – προβλημάτων που σχετίζονται με αυτό και συγκεκριμένα:

Α) Αβεβαιότητα σχετικά με την διαθεσιμότητα και κατάσταση της σωλήνωσης

Η ύπαρξη διαθέσιμων ελεύθερων σωλήνων ("οπών" σωλήνωσης) κατά μήκος μιας διαδρομής, εκτός από σπάνιες περιπτώσεις, διαπιστώνεται κατά κανόνα με επί τόπου αυτοψία (δηλαδή μετάβαση συνεργείου επί τόπου και επίσκεψη όλων των φρεατίων της διαδρομής).

Β) Ανάγκη για διατήρηση εφεδρικών σωλήνων για διαδικασίες συντήρησης και αποκατάστασης βλαβών καθώς και μελλοντικές επεκτάσεις του δικτύου.

Κάθε τηλεπικοινωνιακός πάροχος πρέπει απαραίτητα να διατηρεί κάποιες εφεδρικές σωληνώσεις σε όλες τις διαδρομές για ανάγκες συντήρησης και αποκατάστασης βλαβών σε καλώδιά του κατά μείζονα λόγο ο ΟΤΕ που έχει καλώδια κυρίως λόγω μεγάλης ηλικίας.

Γ) Κατάτμηση συνέχειας σωληνώσεων

Η κατάτμηση σωληνώσεων δημιουργεί σπατάλη σπάνιου πόρου δεδομένου ότι αχρηστεύονται τμήματα υποδομής.

Δ) Διαχείριση φρεατίων

Η διάθεση υποδομής σωληνώσεων ανοίγει και το θέμα διαχείρισης των φρεατίων θέμα ιδιαίτερα επικίνδυνα για την ασφάλεια και την ακεραιότητα των δικτύων

Κατά την άποψη μας ενδιαφέρουσα πρόταση που θα μπορούσε να είναι πραγματικά συμφέρουσα για όλους τους Παρόχους Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών, είναι η από κοινού κατασκευή **νέας** ειδικής υποδομής για οπτικές ίνες για όλους (trench sharing) με ανάλογη κατανομή του κόστους με ελεύθερες εμπορικές συμφωνίες. Η ρύθμιση αυτή θα μπορούσε να έχει την ευελιξία να επιλεγούν από όλους τα ΚV στα οποία ενδιαφέρονται να τερματίσουν δίκτυο και να μοιραστούν το κόστος κάθε χωριστής κατασκευής, όπως γίνεται σήμερα με τους χώρους Φυσικής Συνεγκατάστασης. Έτσι ούτε ο ΟΤΕ, ούτε κανένας άλλος Πάροχος θα θέσει σε κίνδυνο τα επενδυτικά του σχέδια και θα υπάρχει απόλυτη διαφάνεια σχετικά με τη χρήση των υποδομών.

Ερώτηση 3

Συμφωνείτε με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης του ΟΤΕ και το περιεχόμενο αυτής;

Στη αρχή της σελίδας 87 αναγράφεται:

«Η υποχρέωση μη διάκρισης καλύπτει και τα πληροφοριακά συστήματα του ΟΤΕ. Το λιανικό άκρο του ΟΤΕ ή οι συνδεδεμένες με αυτόν επιχειρήσεις δεν θα πρέπει να έχουν προνομιακή πρόσβαση στα εν λόγω πληροφοριακά συστήματα χονδρικής και ο ΟΤΕ οφείλει να παρέχει πρόσβαση στα εν λόγω συστήματα χονδρικής σε τρίτους παρόχους υπό τους ίδιους όρους και της ίδιας ποιότητας με αυτές που παρέχει και στο λιανικό του άκρο»

Δεν μπορούμε να κατανοήσουμε τη σκοπιμότητα της συγκεκριμένης αναφοράς δεδομένου ότι είναι γνωστό στη Ρυθμιστική Αρχή ότι ειδικά για χρήση της χονδρικής και των παρόχων έχει αναπτυχθεί το πληροφοριακό σύστημα WCRM στο οποίο η Λιανική δεν έχει καμία πρόσβαση.

Στην ίδια σελίδα στην τελευταία παράγραφο της ενότητας 5.6.2. του κειμένου αναγράφεται:

«Ωστόσο, η EETT θεωρεί ότι η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης δύναται να μην αποτελεί από μόνη της ένα επαρκές ρυθμιστικό μέτρο, καθότι ο ΟΤΕ ενδέχεται να μην παρέχει στον εαυτό του τις υπηρεσίες που δύναται να αιτηθεί ένας εναλλακτικός πάροχος. Για παράδειγμα, είναι πολύ πιθανό το λιανικό άκρο του ΟΤΕ να μην έχει την ανάγκη όλων των υπηρεσιών αδεσμοποίητης τοπικής πρόσβασης. Ως εκ τούτου, δεν θα ήταν δυνατόν να βασισθούν οι όροι των Συμφωνιών Επιπέδου Υπηρεσίας αποκλειστικά στις ανάγκες του λιανικού άκρου του ΟΤΕ.»

Σε κάθε περίπτωση δεν είναι δυνατόν να επιβάλλονται υποχρεώσεις που υπερβαίνουν αυτές της μη διακριτικής μεταχείρισης διότι αυτές δεν είναι αναλογικές και υποχρεώνουν τον ΟΤΕ να αλλάξει την λειτουργία του σε κατεύθυνση που δεν έχει ο ίδιος επιλέξει.

Ερώτηση 4

Συμφωνείτε με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης διαφάνειας του ΟΤΕ και το περιεχόμενο αυτής;

Ερώτηση 5

Συμφωνείτε με το προτεινόμενο ελάχιστο περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς ΑΠΤΒ; Αν όχι προτείνετε επιπλέον στοιχεία τα οποία κρίνετε ότι θα πρέπει να επιβληθούν ή άλλες μεταβολές

Στο κεφάλαιο 5, στην παράγραφο 5.6.3 (Υποχρέωση Διαφάνειας) και ειδικότερα στην σελίδα 88 του κειμένου της διαβούλευσης, αναφέρεται ότι «το Παράρτημα 2 ...περιέχει την λίστα με τα κατ' ελάχιστον στοιχεία που πρέπει να συμπεριληφθεί στην σχετική Προσφορά Αναφοράς του ΟΤΕ», και ακολούθως, στο Παράρτημα 2 αναφέρεται ότι «τα κάτωθι στοιχεία

συνιστούν τον κατάλογο με τα ελάχιστα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται...». Ωστόσο, το **ελάχιστο περιεχόμενο** που πρέπει να περιλαμβάνει η Προσφορά Αναφοράς ορίζεται ρητώς στο Παράρτημα ΙΙ του Ν. 3431/2006 «Περί ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και άλλες διατάξεις». Οι αρμοδιότητες τις ΕΕΤΤ καθορίζονται στο άρθρο 12 του ως άνω νόμου και ειδικότερα στην παρ. (α) ορίζεται ότι «.....Ρυθμίζει κάθε θέμα που αφορά στον ορισμό και τις υποχρεώσεις Παρόχων με Σημαντική Ισχύ στις ανωτέρω σχετικές αγορές, ενεργώντας σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος». Συνεπώς, η ΕΕΤΤ αφής στιγμής έχει καθορίσει την σχετική αγορά και έχει ορίσει τον ΟΤΕ ως επιχείρηση με ΣΙΑ στη συγκεκριμένη αγορά, μπορεί να επιβάλλει υποχρεώσεις, όπως είναι η δημοσίευση της Προσφοράς Αναφοράς, η οποία θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον το περιεχόμενο που καθορίζεται ρητώς στον ως άνω Νόμο. Εν προκειμένω, η ΕΕΤΤ εμφανίζεται να λειτουργεί σαν νομοθέτης που καθορίζει αφ' εαυτού της το ελάχιστο περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς, παρακάμπτοντας τις επιταγές του Νόμου και ενεργώντας σαφώς καθ' υπέρβαση των ανατεθειμένων από τον Νόμο αρμοδιοτήτων της.

Συγκεκριμένα στην ενότητα: «Α Προϋποθέσεις αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό Βρόχο» προστίθεται αυθαίρετα η ενότητα 5 «Πιστοποίηση παράδοσης παραλαβής τοπικού βρόχου με κριτήρια παροχής ευρυζωνικών υπηρεσιών . Σχετικές μετρήσεις».

Επίσης στην ενότητα «Β Υπηρεσίες συνεγκατάστασης» και στην παράγραφο 2 γίνεται προσθήκη της φράσης «της καμπίνας στον προαύλιο χώρο» καθώς επίσης προστίθεται μια νέα παράγραφος με το ακόλουθο περιεχόμενο «3. Αναλυτική περιγραφή των συναφών ευκολιών, του ασυρματικού backhaul και της παροχής πρόσβασης σε αγωγούς/σωληνώσεις και φρεάτια».

Θεωρούμε οι συγκεκριμένες αλλαγές πρέπει να απαλειφθούν.

Επί των επι μέρους ρυθμίσεων έχουμε τις ακόλουθες παρατηρήσεις:

- Το χρονικό διάστημα 30 ημερών που παρέχεται για την ανάπτυξη τυχόν νέων υπηρεσιών είναι μη ρεαλιστικό (σελ. 89).
- Η υποχρέωση παροχής KPIs για όλες τις υπηρεσίες είναι επίσης μη ρεαλιστική σύμφωνα με την εμπειρία διότι σε κάποιες περιπτώσεις αποδείχθηκε στην πράξη ότι δεν ήταν δυνατόν να τηρηθούν οι ρυθμίσεις της προσφοράς και η αγορά κατέληξε σε άλλες λύσεις (π.χ. χρονοπρογραμματισμός φυσικών συνεγκαταστάσεων) (σελ. 90).
- Δεν είναι εφικτό να γνωρίζει ο ΟΤΕ εκ των προτέρων τη δυνατότητα ή μη συνεγκατάστασης σε κάθε Α/Κ, λόγω της δυναμικής κατάστασης που υπάρχει σχετικά με τη χρήση των χώρων και της συνεχούς προσθήκης εξοπλισμού για την παροχή νέων υπηρεσιών (σελ. 104).
- Για κάθε σύνδεση ο τοπικός βρόχος είναι συγκεκριμένος και έχει κατασκευαστεί προκειμένου να ικανοποιήσει τις υποχρεώσεις για παροχή καθολικής υπηρεσίας. Τον τοπικό αυτό βρόχο ο ΟΤΕ παραδίδει στον πάροχο και δεν μπορούν να αλλάξουν τα κριτήρια ώστε αυτός να

παραλαμβάνεται μόνο αν επιτρέπει την παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών. Οι μετρήσεις παράδοσης παραλαβής αφορούν τη φωνητική υπηρεσία και αυτό δεν μπορεί να αλλάξει.

Το αστικό τηλεφωνικό δίκτυο σχεδιάστηκε και αναπτύχθηκε για την παροχή υπηρεσιών POTS και όχι DSL, που σημαίνει ότι:

- α) οι ομαδοποιήσεις του,
- β) το μήκος των συνδέσεων,
- γ) η ηλικία των καλωδίων,
- δ) οι διαφορετικές τους τεχνολογίες (μόνωσης χάρτου ή PE) και ε) η κατάσταση τους (αποκατάσταση βαλβών, διαδικασίες συντήρησης) δεν επιτρέπουν εγγυημένα την παροχή ευρυζωνικότητας.

Ένας άλλος παράγοντας που επηρεάζει την λειτουργία είναι δυναμικός και εξαρτάται από τον θόρυβο λόγω παρεμβολών (από άλλους χρήστες), αυτό είναι κάτι που μεταβάλλεται, δεν μπορεί να πιστοποιηθεί απόλυτα (μπορεί κάποιοι να έχουν τα modem τους κλειστά κατά την αρχική μέτρηση) ή νέοι χρήστες να προστεθούν εκ των υστέρων. Αυτό σημαίνει ότι οποιεσδήποτε μετρήσεις μπορεί να δώσουν πληροφορία για την κατάσταση της γραμμής μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή, χωρίς όμως να διασφαλίζουν ότι η κατάσταση αυτή θα διατηρηθεί στο μέλλον

Ερώτηση 6

Συμφωνείτε με την προτεινόμενη διατήρηση της υποχρέωσης λογιστικού διαχωρισμού του ΟΤΕ και το περιεχόμενο αυτής;

Ο ΟΤΕ έχει ήδη προχωρήσει σε υλοποίηση της 482/051 απόφασης της ΕΕΤΤ που αφορά τον Λογιστικό Διαχωρισμό και έχει συμμορφωθεί πλήρως με τις απαιτήσεις της αναφορικά με την ΧΠΤΒ και των σχετικών ευκολιών της.

Ερώτηση 7

Συμφωνείτε ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να υπόκειται σε υποχρέωση ελέγχου τιμών με τη μορφή κοστοστρεφούς τιμολόγησης; Συμφωνείτε ότι η μεθοδολογία ΜΜΕΚ-ΤΚ είναι η κατάλληλη μεθοδολογία για την κοστολόγηση;

Ο ΟΤΕ θεωρεί ότι η υφιστάμενη μεθοδολογία κοστολόγησης για τη ΧΠΤΒ και τις συναφείς ευκολίες είναι κατάλληλη προσέγγιση για τον υπολογισμό κοστοστρεφών τιμολογίων εφόσον λόγω της κείμενης νομοθεσίας είναι

υποχρεωμένος σε υποχρέωση ελέγχου τιμών. Πιο συγκεκριμένα, θεωρεί ως κατάλληλη προσέγγιση το κόστος της πρόσβασης στον τοπικό βρόχο να υπολογίζεται βάσει της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ στο πλαίσιο ενός υποδείγματος top-down ενώ το κόστος των συναφών ευκολιών όπως η συνεγκατάσταση να εκτιμάται βάσει της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ στο πλαίσιο ενός υποδείγματος τύπου bottom-up

ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ 1

Ημ. Αποδελ.: 8/2/2009 Ημ. Δημοσ.: 8/2/2009 Μέσο: ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ Σελ. 21

Ρεπορτάζ ΓΕΡ. ΖΑΤΟΣ

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ προβλέπονται οι εξελίξεις μέσα στο 2009 για την ευρωζωνική στην χώρα μας. Σε επιχειρηματικό επίπεδο αναμένεται να συμβούν ανακατατάξεις καθώς

έχουν αρχίσει να ξεχωρίζουν οι εταιρείες οι οποίες μπορούν, πλέον, να ανταγωνιστούν τον ΟΤΕ και δείχνουν ενδιαφέρον για εξαγορές των μικρότερων «παίκτων» της αγοράς που αντιμετωπίζουν προβλήματα. Παράλληλα και οι εταιρείες κινητής τηλεφo-

νίας που βλέπουν να διαγράφεται δύσκολο το μέλλον λόγω της κρίσης έχουν αρχίσει να πουτάρουν και στον τομέα της παροχής υπηρεσιών ευρωζωνικού Internet σταθερού δικτύου, στοχεύοντας έτσι στην αύξηση του μεριδίου τους.

■ Άλλα της διεύθυνσης κατά 60% σημειώθηκε το 2008 – Ο ρυθμός αυτός πρέπει να διατηρηθεί προκειμένου να γεφυρωθεί το χάσμα με τις ανεπτυγμένες ευρωπαϊκές χώρες

Η ευρωζωνικότητα έχει αγκαλιάσει 1,6 εκατ. χρήστες στην Ελλάδα

Οποια και αν θα είναι οι εξελίξεις στον τομέα των παρόχων, η Ελλάδα έχει καταφέρει στο «κλείσιμο» του 2008 να επιτύχει τον στόχο του 1,6 εκατ. ευρωζωνικών συνδέσεων. Σύμφωνα με πληροφορίες που προέρχονται από την αγορά, ο αριθμός των ευρωζωνικών συνδέσεων αυξήθηκε κατά 60% σε σχέση με το 2007, όπου είχε κλείσει στις 1.017.000 συνδέσεις, ενώ στις 30 Δεκεμβρίου Ξεπερνά για μερικές χιλιάδες το προαναφερθέν όριο.

Σημειώνεται ότι στον αριθμό αυτόν δεν συμπεριλαμβάνονται οι ασύρματες ευρωζωνικές συνδέσεις 3G, που παρέχονται από τα τρία δίκτυα κινητής τηλεφωνίας. Οι συνδέσεις αυτές εκτιμάται ότι είναι άνω των 200.000 και έτσι ανεβάζουν αρκετά υψηλότερα το ποσοστό διεύθυνσης.

Ο ρυθμός ανάπτυξης 60% της ευρωζωνικής συνδέσεις σταθερών δικτύων θεωρείται, αρχικά, από τους αναλυτές της αγοράς αρκετά καλός. Αν όμως η χώρα μας θέλει να διατηρηθεί σε υψηλά επίπεδα και να γεφυρώσει ακόμη περισσότερο το χάσμα με τις υπόλοιπες τηλεπικοινωνιακά προηγμένες ευρωπαϊκές χώρες, ο ρυθμός αυτός δεν θα πρέπει να μειωθεί. Ένα άλλο σημείο σκόνης που αξίζει την προσοχή είναι ότι ο ανταγωνισμός πλέον λειτουργεί ως έναν μεγάλο βοηθό και στα γινόμενα το οποίο αποβάνει σε όφελος των καταναλωτών. Έτσι, ο ΟΤΕ και εναλλακτικοί πάροχοι μπόρεσαν τις νέες συνδέσεις κατά το 2008. Ο οργανισμός κέρτυσε περίπου 315.000 νέες συνδέσεις ενώ οι υπόλοιποι εναλλακτικοί πάροχοι περί τις 290.000.

Στην περίπτωση των παρόχων πρέπει να επιστημονηθεί ότι πρόκειται για τις συνδέσεις μέσω πλήρους αδομοποίησης πρόσβασης (LLU), όπου ο συνδρομητής πηγαίνει να εξαρτάται από τον ΟΤΕ. Ο συνολικός αριθμός των LLU συνδέσεων έφθασε στο τέλος του 2008 τις 650.000, πολύ κοντά στην πρόβλεψη που είχε κάνει ο ΟΤΕ στις αρχές του 2008.

Σημειώνεται ότι σε πρόσφατη μελέτη στοχεύοντας να οποία επεξεργάστηκε ο Τομέας Εξυπηρέτησης Καταναλωτών Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών της ΕΕΤΤ και αφορούν καταγγελίες καταναλωτών για τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες, μέσα στο 2008, παρουσιάζεται σημαντική μείωση κατά 22% του συνολικού αριθμού των ετήσιων καταγγελιών για το 2008. Πιο συγκεκριμένα, από 16.763 το 2007 οι καταγγελίες μειώθηκαν σε 13.088 το 2008. Τα στοιχεία προέρχονται από καταγγελίες, από τη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή, από τον Συνήγορο του Καταναλωτή, από τις καταναλωτικές οργανώσεις και από άλλους φορείς. Το γεγονός αυτό αναδεικνύει ότι οι

Οι νέες ευρωζωνικές συνδέσεις*

	31.12.2008	31.12.2007	ΜΕΤΑΒΟΛΗ
ΟΤΕ	865.000	550.000	315.000 (+57%)
Forthnet	210.000	76.000	134.000 (+176%)
Tellis	160.000	77.000	83.000 (+108%)
Hellas Online	128.000	37.000	91.000 (+207%)
On Telecoms	103.000	44.000	61.000 (+139%)
Vivodi	30.000	21.000	9.000 (+43%)
Άλλοι	18.000	18.000	0
Σύνολο	1.600.000	1.017.000	600.000 (+60%) (κατά προσέγγιση)

*Σύμφωνα με εκτιμήσεις της αγοράς. Στον ΟΤΕ το στοιχείο αφορούν μόνο συνδέσεις Ισπανίας. Οι συνδέσεις των εναλλακτικών παρόχων αφορούν μόνο τις ενεργές γραμμές μέσω αδομοποίησις πρόσβασης στον τοπικό βρόχο (LLU). Η Forthnet και η Hellas Online διαθέτουν περίπου 40.000 και 20.000 επιπλέον πελάτες που είναι συνδεδεμένοι μέσω γραμμών του ΟΤΕ.

υπηρεσίες αλλά και ο ανταγωνισμός μεταξύ των παρόχων παρουσιάζουν βελτίωση, με συνέπεια να καλύτερη η γενική εικόνα της αγοράς.

■ Η μάχη των παρόχων

Σε ότι αφορά τους παρόχους, οι τέσσερις μεγαλύτεροι (Forthnet, Tellas, Hellas Online και On Telecoms) κατάφεραν να παρουσιάσουν ρυθμό ανάπτυξης άνω του 100% κατά τη διάρκεια του 2008. Η Hellas Online, η οποία διαθέτει μια εκατοστημύρια βάση 128.000 LLU συνδέσεων, έχει το υψηλότερο ποσοστό ανάπτυξης (+207%) ξεπερνώντας για το 2008 την On Telecoms,

η οποία διαθέτει 103.000 ενεργούς συνδρομητές. Αν η ανάπτυξη της Hellas Online συνεχιστεί με τον ίδιο ρυθμό, η εταιρεία «απειλεί» και τη δεύτερη θέση της Tellas, η οποία διαθέτει 160.000 συνδρομητές. Βεβαίως η Forthnet δεν φαίνεται να «απειλείται» άμεσα, καθώς έχει αποκτήσει σημαντικό πλεονέκτημα με 210.000 συνδέσεις, το οποίο δεν καλύπτεται άμεσα και χωρίς κάποια σημαντική εξαγορά.

Στους μικρότερους «παίκτες» της αγοράς τηλεπικοινωνιών ξεχωρίζει η Vivodi, η οποία, σύμφωνα με πληροφορίες, έχει 30.000 συνδέσεις, ενώ σε αρκετά μεγαλύτερη

απόσταση είναι η Net One με περίπου 7.500 συνδέσεις, η οποία αναμένεται να παρουσιάσει σύντομα νέο επιχειρηματικό πλάνο λόγω της συγχώνευσής με την Algoritm. Ακόμη, με ενδιαφέρον αναμένονται οι εξελίξεις σχετικά με το πού θα καταβληθούν οι περίπου 6.000 LLU συνδέσεις της Teledome, η οποία έχει καταθέσει αίτηση πτώχευσης. Επιστημονηθεί επίσης το δυναμικό ξεκίνημα της κυπριακής Cyta, η οποία ξεκίνησε να προσφέρει ευρωζωνικές συνδέσεις στην Ανατολική Κρήτη και στην Κεντρική Μακεδονία, ενώ έχει ήδη φθάσει τις 2.300 συνδέσεις.

Οι εφεινές εξελίξεις

Το 2009 ξεκίνησε με σημαντική μείωση της ζήτησης, αν και αυτό ήταν αναμενόμενο δεδομένου ότι, ιστορικά, πάντα συμβαίνει στην έναρξη του έτους. Σύμφωνα με τις πληροφορίες της αγοράς, το καλύτερο ξεκίνημα έχει κάνει η Hellas Online, που προηγείται στις νέες συνδέσεις, ενώ εκτιμάται ότι θα τη βοηθήσουν και τα νέα πακέτα Lite τα οποία ανακοίνωσε στις αρχές του Ιανουαρίου. Η εταιρεία ετοιμάζεται επίσης να «φύγει» στην αγορά και «πακέτα» internetικής τηλεόρασης (IPTV), όπως και ο ΟΤΕ, που επίσης δηλώνει έτοιμος για την πλήρη εμπορική διάθεση τέτοιου είδους υπηρεσιών στο άμεσο μέλλον, δεδομένου ότι το «πυλοτικό» στάδιο λειτουργεί με επιτυχία. Σχέδια για IPTV έχει και η Tellas, προς το παρόν όμως θα επικεντρωθεί στις συνέργειες που προκύπτουν από την απορρόφηση της από τη Wind Ελλάς.

Το 2009 θεωρείται κρίσιμη χρονιά πάντως για ορισμένες εταιρείες, όπως η On Telecoms και η

Vivodi, που αναζητούν εναγωνίως στρατηγικό επενδυτή και έχουν κάνει επαφές με τους περισσότερους από τους «παίκτες» οι οποίοι δραστηριοποιούνται στην ελληνική αγορά. Ειδικότερα για την On Telecoms, πληροφορίες της αγοράς τη φέρουν κοντά σε σύναψη συμφωνίας με τη Vodafone. Οι πληροφορίες αυτές κάνουν λόγο είτε για εξαγορά της On Telecoms από τη Vodafone ή για τη συμμετοχή της Vodafone στην On Telecoms ως στρατηγικού συνεργάτη. Οι πληροφορίες αυτές ενισχύονται από το γεγονός ότι οι δύο εταιρείες έχουν ήδη συνεργασία, ενώ, όπως είχε επιστημονηθεί ο διεθνών σύμβουλος της Vodafone κ. Ν. Σοφοκλέους προ μηνών, η επιχείρηση μέσα στο 2009 στοχεύει να διευρύνει το μερίδιό της με νέες υπηρεσίες, όπως παροχή ευρωζωνικού Internet για οικιακούς χρήστες, σταθερές τηλεφωνίες και internetικής τηλεόρασης (IPTV), και παραμένει «ανοιχτή» σε επενδυτικές προτάσεις.

ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ 2

Πίνακας Μητροπολιτικών Ευρυζωνικών Δικτύων				
Νόμοι/ Δήμοι	Πρόσκληση 93		Πρόσκληση 145	
	Κατασκευή Μητροπολιτικών Ευρυζωνικών Δικτύων Οπτικών Ινών		Κατασκευή Μητροπολιτικών Ευρυζωνικών Δικτύων Οπτικών Ινών	
	Ποσό (€)	Χιλιόμετρα	Ποσό (€)	Χιλιόμετρα
Έβρος				
Σαμοθράκης	934.188,03	14,32		
Αλεξανδρούπολης	1.669.446,50	23,795		
Διδυμοτείχου	550.221,00	6,85		
Ροδόπη				
Κομοτηνής			1.088.820,00	14,64
Ξάνθη				
Ξάνθης	1.010.202,47	14,145		
Δράμα				
Δράμας	926.412,70	14,911		
Προσοτσάνης	298.768,00	3,4		
Καβάλα				
Θάσου	363.943,95	5,24		
Καβάλας	1.153.441,73	16,529		
Σέρρες				
Σερρών	1.345.975,15	17,703		
Κιλκίς				
Κιλκίς	793.703,36	10,711		
Χαλκιδική				
Πολυγύρου	432388,25	5,368		
Πέλλα				
Έδεσσας	682.436,95	8,444		
Ημαθία				
Βέροια	907.250,17	13,745		
Νάουσας	580.148,64	7,503		
Ανθεμίων	441.421,75	5,83		
Πιερία				
Κατερίνης	1.004.407,67	11,861		
Φλώρινα				
Φλώρινας	718.550,00	10,555		
Κοζάνη				
Κοζάνης	1211011,02	17,795		
Πτολεμαΐδας	820.600,00	14,005		
Καστοριά				
Καστοριάς	548.066,00	8,402		
Γρεβενά				
Γρεβενών	340.538,00	4,756		

Ιωάννινα			
Ιωαννιτών	2.000.000,00	30,278	
Τρίκαλα			
Τρικκαίων	1.120.000,00	14,931	
Καλαμπάκας	429.000,00	6,349	
Λάρισα			
Λαρισαίων	1.880.000,00	27,034	
Φαρσάλων	360.000,00	1,294	
Γιάννουλης	418.700,00	6,429	
Θεσπρωτία			
Δήμος Ηγουμενίτσας			850.000,00 10,37
Πρέβεζα			
Πρεβέζης	770.000,00	10,35	
Άρτα			
Αρταίων			1.300.000,00 18,25
Καρδίτσα			
Καρδίτσας	819.000,00	12,4	
Φθιώτιδα			
Λαμιέων	1.563.296,00	19,97	
Αταλάντης	183.567,00	1,386	
Μαγνησία			
Βόλου	1.480.000,00	19,003	
Ν.Ιωνίας	680.000,00	7,922	
Αιτωλοακαρνανία			
Ναυπάκτου	414.592,00	5,81	
Αγρινίου	1.330.516,00	18,968	
Μεσολογγίου	906.704,80	14,22	
Οινιάδων	311.082,40	3,44	
Φωκίδα			
Άμφισσα			640.000 -
Βοιωτία			
Λεβαδέων	600.000,00	9,172	
Θηβαίων	850.000,00	12,42	
Εύβοια			
Χαλκιδέων	719.000,00	10,86	
Αχαΐα			
Πατρέων - Ρίου	3.025.500,00	46,426	
Αιγίου	503.678,00	8,265	
Ηλεία			
Πύργου	706.383,90	8,67	
Αμαλιάδας	477.800,00	6,22	
Αρκαδία			
Τρίπολης	1.005.845,95	12	
Κορινθία			

Ξυλοκάστρου	338.094,54	4,724		
Κορινθίων	786.379,91	10,06		
Σικωνίων	380.837,22	4,4		
Αργολίδα				
Άργους	549.032,54	7,07		
Ναυπλίου	383.847,76	4,43		
Μεσσηνία				
Μεσσήνης	323.086,36	3,793		
Καλαμάτας	1.295.308,06	17,155		
Λακωνία				
Δήμος Σπάρτης			1.037.040,60	17,37
Κέρκυρα				
Κερκυραίων	938.240,00	11,9		
Λευκάδα				
Λευκάδας			216.000,00	-
Κεφαλλονιά				
Αργοστολίου	400.000,00	5,32		
Ζάκυνθος				
Ζακυνθίων	441.780,00	7,5		
Λέσβος				
Μυτιλήνης	595.000,00	8,85		
Χίος				
Ομηρούπολης	1.260.000,00	19,3		
Σάμος				
Βαθέος	379.832,00	4,067		
Κυκλάδες				
Ερμούπολης Σύρου	806.555,00	8,755		
Πάρου	463.358,00	6,013		
Νάξου	345.045,00	4,26		
Δωδεκάνησα				
Ροδίων	1.010.000,00	14,495		
Χανιά				
Χανίων	2.700.000,00	35,996		
Ρέθυμνο				
Ρεθύμνου	835.000,00	14,979		
Ηράκλειο				
Ηράκλειο	2.880.000,00	48,847		
Λασιθί				
Ιεράπετρα	360.000,00	5,69		
Αγ. Νικόλας	806.500,00	10,703		
Σητείας	500.000,00	8,271		
Αθροισμα Προσκλήσεων				
	58.065.683,78	816,263	5.131.860,60	60,63

Μεμονωμένα			
Άθροισμα και των Δύο Προσκήσεων	63.197.544,38	876,893	

ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ 3

Telecom News - blog.telconews.gr
 Χώρος σχολιασμού της "αμφιλεγόμενης" απελευθέρωσης των ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Ελλάδα και στην Ευρώπη. Space of annotation of "ambiguous" release of electronic communications in Greece and in Europe.

Showing posts with label **Cosmoline**. [Show all posts](#)

Wednesday, January 21, 2009
Επένδυση 100 εκατ. ευρώ από την Cosmoline

Cosmoline Πηγή Weekly Telecom - 20 01 2009

Στο διάλογο ευκαταφρόνητο ποσό των 100 εκατ. ευρώ πρόκειται να ανέλθουν συνολικά οι επενδύσεις που ετοιμάζει η Cosmoline μέσα στην επόμενη πενταετία. Στο ποσό συμπεριλαμβάνεται μεν και το κόστος της απόκτησης της άδειας WiMax (20,475 εκατ. ευρώ) και πάλι, όμως, είναι εξαιρετικά υψηλό. Η εταιρεία ετοιμάζεται να επιλέξει προμηθευτή για την υλοποίηση του WiMax με τρεις υποψήφιους κατασκευαστές: Alvarion, Cisco και Motorola, ενώ ο στόχος είναι η εμπορική λειτουργία του δικτύου να ξεκινήσει μέχρι τον Ιούνιο, καλύπτοντας αρχικά πόλεις εκτός Αθηνών. Το πλάνο είναι για κάλυψη του 20% του πληθυσμού σε τρεις περιφέρειες (Μακεδονία, Θεσσαλία και Κεντρική Ελλάδα), καθώς και ένα σημαντικό τμήμα της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης μέχρι το τέλος του 2009. Σύμφωνα με τα στελέχη της εταιρείας, ο στόχος είναι η απόκτηση 350.000 συνδρομητών στο WiMax δίκτυο της. Στις δοκιμές που έχουν γίνει, οι πραγματικές ταχύτητες διακίνησης δεδομένων (τόσο για την αποστολή όσο και για τη λήψη) ήταν μεταξύ 4 και 8 Mbrps. Σημειώτεον ότι αυτή τη στιγμή η Cosmoline εξυπηρετεί περίπου 120.000 πελάτες και τα έσοδα τα 2008 διαμορφώθηκαν περίπου στα 30 εκατ. ευρώ. Τα αποτελέσματα προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων ήταν μεν αρνητικά, αξίζει, όμως, να σημειωθεί ότι, όπως τόνιζαν τα στελέχη της Cosmoline, η εταιρεία δεν έχει οφειλές προς τον ΟΤΕ και οι δανειακές υποχρεώσεις της είναι σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα.

Posted by admin at 02:22 0 comments

Labels: [Cosmoline](#)

Magazine: Telecom 2.0
 News on Fixed, Wireless and Mobile Articles on 3G WiMAX VoIP WiFi OSS
 www.telecom2.com

Mobile Cocktails Bar
 Private Parties, Team Building Events, Bar Catering, Cocktails
 www.flairexplosion.gr

Distance Learning Courses
 UK University Qualifications Browse and Apply Online Today
 www.rdi.co.uk/Distance_Learning

Original Cocktails Show
 A Totally Original Take on Mixology Learn a New Drink, Trick, Tip Now!
 www.OnNetworks.com/Cocktails

Home Page
 Home
 Subscribe via email
 Enter your email address:

 Delivered by [FeedBurner](#)

Search this blog

 Google™ Προσαρμοσμένη αναζήτηση

Google Search

 Google™ Προσαρμοσμένη αναζήτηση

Translate my site

4 Εθνική Δημόσια Διαβούλευση - Συμπληρωματική

4.1 Δημόσια Διαβούλευση

Εθνική Δημόσια Διαβούλευση
Συμπληρωματική στην από 17.12.2008 Εθνική Δημόσια Διαβούλευση της ΕΕΤΤ,
αναφορικά με τον 2^ο γύρο ανάλυσης της ΕΕΤΤ για τον Ορισμό, την Ανάλυση του
επιπέδου ανταγωνισμού και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις στις
χονδρικές αγορές: - (φυσικής) πρόσβασης σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση
(συμπεριλαμβανομένης της πλήρως και μεριζόμενης αδεσμοποίητης πρόσβασης)
[ΑΓΟΡΑ 4 Νέας ΣΥΣΤΑΣΗΣ Ευρωπαϊκής Επιτροπής] και – Χονδρικής Ευρυζωνικής
πρόσβασης [ΑΓΟΡΑ 5 Νέας ΣΥΣΤΑΣΗΣ Ευρωπαϊκής Επιτροπής]
(Τροποποίηση της Απόφασης της ΕΕΤΤ ΑΠ 504/098/16.12.2008)

Σύμφωνα με ανακοίνωση στη δικτυακή ιστοσελίδα του, ο ΟΤΕ πολύ πρόσφατα ξεκίνησε την εμπορική διάθεση νέου ευρυζωνικού λιανικού προϊόντος υπό την ονομασία «connx-TV». Το εν λόγω προϊόν προσφέρει σε δεσμοποιημένη μορφή (bundle) τις υπηρεσίες conn-x 8 ή 24 Mbps και IP-TV.

Όπως η ΕΕΤΤ αναφέρει και στο κείμενο Εθνικής Δημόσιας Διαβούλευσης της Αγοράς 5, «...Ο ορισμός της λιανικής αγοράς δύναται να επηρεάσει την ανάλυση της ύπαρξης σημαίνουσας θέσης (SMP) στην σχετική χονδρική αγορά, δεδομένου ότι, γενικά αν και όχι απαραίτητα, η σχετική χονδρική αγορά είναι τόσο ευρεία όσο τα υποκατάστατα της ζήτησης στη σχετική λιανική αγορά.».

Στην Αιτιολογική Έκθεση (σελ. 15-16) που συνοδεύει την Σύσταση για τον ορισμό των σχετικών αγορών (νέα Σύσταση, ως άνω σχετ. δ') αναφέρεται ότι «...στις περισσότερες περιπτώσεις οι μεμονωμένες υπηρεσίες πακέτων δεσμοποιημένων υπηρεσιών δεν είναι υποκατάστατες από την πλευρά της ζήτησης αν και μπορούν να θεωρηθούν ότι είναι μέρος της ίδιας αγοράς αν δεν υπάρχει ανεξάρτητη ζήτηση για τις μεμονωμένες υπηρεσίες του πακέτου. Στην επόμενη παράγραφο αναφέρεται ότι από την πλευρά της ζήτησης, είναι πιθανό οι καταναλωτές να προτιμούν το δεσμοποιημένο πακέτο στην περίπτωση που υπάρχει σημαντικό συναλλακτικό όφελος. Στην περίπτωση αυτή είναι πιθανό οι καταναλωτές να προτιμήσουν να προμηθευτούν τις υπηρεσίες ως δεσμοποιημένο πακέτο από ένα μόνο προμηθευτή, ώστε η σχετική αγορά θα καταστεί το δεσμοποιημένο πακέτο. Αν και υπάρχουν δεσμοποιημένα πακέτα που έχουν ήδη καθιερωθεί όπως οι υπηρεσίες φωνής και SMS μέσω δικτύου κινητών επικοινωνιών, υπάρχουν κάποια άλλα πακέτα που βρίσκονται σε πρώιμο στάδιο ανάπτυξης όπως αυτά που περιλαμβάνουν υπηρεσίες πρόσβασης στο διαδίκτυο και τηλεόραση. Στην περίπτωση που μία αύξηση (small but significant non transitory increase in price, SSNIP) θα οδηγούσε σημαντικό ποσοστό των καταναλωτών στην αποδεσμοποίηση του πακέτου και την αγορά των υπηρεσιών μεμονωμένα, τότε μπορούμε να συμπεράνουμε ότι οι εν λόγω υπηρεσίες συνιστούν διακριτές αγορές».

Επιπρόσθετα, η ΕΕΤΤ στο ίδιο κείμενο επισημαίνει ότι: «η σχετική κατάντη αγορά στην χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση είναι η (ασύμμετρη) ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο που κατ' ελάχιστον περιλαμβάνει μόνιμη σύνδεση στο διαδίκτυο...».

Στην ίδια Απόφαση της ΕΕΤΤ ΕΕΤΤ ΑΠ 504/098/16.12.2008 αναφέρεται ότι «...Η ΕΕΤΤ κρίνει επίσης ότι το λιανικό άκρο του ΟΤΕ ή οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις δεν θα πρέπει να έχουν προνομιακή πρόσβαση στις δραστηριότητες της χονδρικής του ΟΤΕ. Μεταξύ άλλων (και μη περιοριστικά) π.χ. σε περίπτωση που ο ΟΤΕ προβεί στην εμπορική εισαγωγή νέων λιανικών προϊόντων τα οποία υλοποιούνται με τεχνικά χαρακτηριστικά, σχεδίαση και υλοποίηση καλύτερη από επίπεδο best effort (π.χ. managed VOIP πάνω από DSL, IPTV πάνω από DSL), τότε ο ΟΤΕ υποχρεώνεται σε ορισμένα συγκεκριμένα ρυθμιστικά μέτρα. Τα μέτρα αυτά προκύπτουν από το συνδυασμό με την προηγούμενη υποχρέωση περί πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου, αυτής της υποχρέωσης περί μη διακριτικής μεταχείρισης, αλλά και επομένης υποχρέωσης περί διαφάνειας».

Εφόσον κριθεί ότι το προϊόν connx-TV εμπίπτει σε λιανική αγορά που σχετίζεται τόσο με την Αγορά Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης (Αγορά 5), όσο και με την Αγορά Αδεσμοποίητης Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (Αγορά 4), **θεωρείτε ότι επηρεάζει ουσιαστικά τον ορισμό ή/ και την ανάλυση των αγορών 5 ή/ και 4; Κρίνετε απαραίτητη την εισαγωγή επιπρόσθετων ή τη συμπλήρωση των προτεινόμενων κανονιστικών υποχρεώσεων σε μία ή/ και στις δύο ως άνω αγορές, και εάν ναι, ποιών; Σε κάθε περίπτωση, αιτιολογείστε πλήρως το σκεπτικό σας.**

Η παρούσα διαβούλευση θα διαρκέσει **από την Τρίτη, 17-02-2009 έως την Τρίτη, 17-03-2009**. Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους γραπτώς και επώνυμα στη διεύθυνση της ΕΕΤΤ (Λεωφ. Κηφισίας 60, 15125 – Μαρούσι Αθήνα) καθώς και ηλεκτρονικά (σε επεξεργάσιμη μορφή) στη διεύθυνση market.analysis@eett.gr, μέχρι και την Τρίτη, 17-03-2009, ώρα 13.30.

4.2 ΣΧΟΛΙΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΕΤΤ

4.2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 17.2.2009 η ΕΕΤΤ δημοσίευσε κείμενο διαβούλευσης συμπληρωματικό στην από 17.12.2008 Εθνική Δημόσια Διαβούλευση της ΕΕΤΤ, αναφορικά με τον 2ο γύρο ανάλυσης της ΕΕΤΤ για τον Ορισμό, την Ανάλυση του επιπέδου ανταγωνισμού και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις στις χονδρικές αγορές: - (φυσικής) πρόσβασης σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση (συμπεριλαμβανομένης της πλήρως και μεριζώμενης αδεσμοποίητης πρόσβασης) [ΑΓΟΡΑ 4 Νέας ΣΥΣΤΑΣΗΣ Ευρωπαϊκής Επιτροπής] και – Χονδρικής Ευρυζωνικής πρόσβασης [ΑΓΟΡΑ 5 Νέας ΣΥΣΤΑΣΗΣ Ευρωπαϊκής Επιτροπής]. Η ΕΕΤΤ προσκάλεσε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς της αγοράς να απαντήσουν στην ως άνω διαβούλευση εντός του χρονικού πλαισίου από 17.02.2009 έως 17.03.2009.

Η παρούσα αναφορά παρουσιάζει τη σύνοψη των απαντήσεων των συμμετεχόντων στο κείμενο της Δημόσιας Διαβούλευσης, καθώς και τις απόψεις της ΕΕΤΤ αναφορικά με τα βασικότερα σημεία των παρατηρήσεων των ως άνω συμμετεχόντων. Ειδικότερα, στην Ενότητα 2 της παρούσας αναφοράς παρατίθενται τα κυριότερα σχόλια των συμμετεχόντων στη Διαβούλευση καθώς και οι απαντήσεις της ΕΕΤΤ επί των σχολίων εκείνων που χρήζουν απάντησης. Στην Ενότητα 3 της παρούσας αναφοράς παρουσιάζονται οι τυχόν προτεινόμενες τροποποιήσεις/ ενημερώσεις που κρίνεται ότι πρέπει να γίνουν στο κείμενο ανάλυσης της αγοράς. Τέλος, στην Ενότητα 4 παρατίθενται αυτούσιες οι απαντήσεις όλων των συμμετεχόντων στη Διαβούλευση εξαιρουμένων των στοιχείων εκείνων των απαντήσεών τους που έχουν χαρακτηριστεί από τους συμμετέχοντες ως εμπιστευτικά.

4.2.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

4.2.2.1 Γενικά Σχόλια

4.2.2.1.1 Επί της διαδικασίας που ακολούθησε η ΕΕΤΤ

Ένας συμμετέχων [ΟΤΕ] υπέβαλε τις παρατηρήσεις του επί της διαδικασίας που ακολούθησε η ΕΕΤΤ στα πλαίσια διεξαγωγής της παρούσας Συμπληρωματικής Δημόσιας Διαβούλευσης της ΕΕΤΤ, οι οποίες συνοψίζονται στα κάτωθι:

Ο ανωτέρω συμμετέχων [ΟΤΕ] θεωρεί ότι η σχετική τροποποιητική Απόφαση της ΕΕΤΤ παραβιάζει «...κατ' ουσία διατάξεις του Ν. 3431/2006 και αρχές του διοικητικού δικαίου». Ειδικότερα,

1. Ο συμμετέχων σημειώνει ότι η ανωτέρω τροποποιητική πράξη της ΕΕΤΤ εξεδόθη τέσσερις (4) ημέρες μετά τη λήξη της από 17.12.2008 διαβούλευσης αναφορικά με την αγορά 5 και ενώ είχαν δημοσιευθεί στις 26.02.2009 οι σχετικές επ' αυτής απαντήσεις των Παρόχων. Η πράξη αυτή της ΕΕΤΤ, σύμφωνα με τον ανωτέρω συμμετέχοντα, παραβιάζει τις αρχές της νομιμότητας της διοικητικής δράσης και της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου. Και τούτο διότι, όπως υποστηρίζει, κατά τη διενέργεια της συμπληρωματικής (παρούσας) διαβούλευσης, η ΕΕΤΤ δεν εισηγήθηκε τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων ως όφειλε, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17, παρ. 1 του ν. 3431/2006, με το οποίο δίδεται η δυνατότητα κατά τη διεξαγωγή διαβούλευσης στα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους στο προτεινόμενο μέτρο εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος.
2. Επιπλέον, ο ανωτέρω συμμετέχων θεωρεί ότι η ανωτέρω τροποποιητική πράξη της ΕΕΤΤ πάσχει διότι, σε αντίθεση με τα οριζόμενα στο άρθρο 3 της Απόφασης της ΕΕΤΤ ΑΠ 375/10/14.02.2006 «Κανονισμός Διαδικασίας Δημόσιας Διαβούλευσης», δεν αναφέρονται ο γενεσιουργός λόγος, η νόμιμη αιτία και οι απαραίτητες προϋποθέσεις που ενεργοποιούν τη συγκεκριμένη αρμοδιότητα και νομιμοποιούν της ΕΕΤΤ στα πλαίσια του άρθρου 17 του ν. 3431/2006.
3. Περαιτέρω, ο εν λόγω συμμετέχων επικαλείται το άρθρο 64, παρ. 1 του ν. 3431/2006, στο οποίο, όπως υποστηρίζει απαριθμούνται περιοριστικά οι περιπτώσεις για τις οποίες η ΕΕΤΤ δύναται να ζητά πληροφορίες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της. Επιπλέον, αναφέρει ότι

σύμφωνα με την παράγραφο 4 του ανωτέρω άρθρου οι επιχειρήσεις παρέχουν τις ως άνω πληροφορίες κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος της ΕΕΤΤ το οποίο πρέπει να είναι αντικειμενικό, ορισμένο και ανάλογο με την εκτέλεση ορισμένου καθήκοντός της. Αντίθετα, όπως υποστηρίζει «...η ΕΕΤΤ, ως φαίνεται, ουσιαστικά ζητά από τους παρόχους να την υποκαταστήσουν στην άσκηση των αρμοδιοτήτων της», διότι στην τροποποιητική της πράξη θα έπρεπε να περιέχει ανάλυση της σχετικής αγοράς, τυχόν εντοπισμό επιχείρησης ή επιχειρήσεων με ΣΙΑ και αναφορά των προτεινόμενων μέτρων για την εξασφάλιση των συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού.

4. Ακόμη, ο ίδιος συμμετέχων [ΟΤΕ] αναφέρεται σε γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου προς επίρρωση των ισχυρισμών του περί παράβασης από την ΕΕΤΤ της αρχής της επιείκειας και της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου λόγω αιφνίδιας μεταβολής του αντικειμένου της ανάλυσης των αγορών 4 και 5, αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών τηλεοπτικού περιεχομένου χωρίς την προηγούμενη, απαιτούμενη από το δίκαιο ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ανάλυση αγοράς ή και αναφορά προτεινόμενου μέτρου/ ρυθμιστικής υποχρέωσης. Επιπλέον, σημειώνει ότι η ΕΕΤΤ γνώριζε την πιλοτική διάθεση της υπηρεσίας IPTV από τον ΟΤΕ καθώς και το χρονοδιάγραμμα εμπορικής διάθεσης αυτής κατά το χρόνο διεξαγωγής των ανωτέρω αναλύσεων. Περαιτέρω, ο συμμετέχων υποστηρίζει ότι η ΕΕΤΤ και μόνο με το ενδεχόμενο επιβολής ρυθμιστικών μέτρων στην εταιρεία ΟΤΕ παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας, παρεμποδίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο το άνοιγμα της αγοράς τηλεοπτικών υπηρεσιών και την επίτευξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού. επικαλείται προς τούτο ο ανωτέρω συμμετέχων σχετική, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του Απόφαση του Αρείου Πάγου, με την οποία κρίθηκε, όπως αναφέρει, ότι όλα τα μέσα ασκήσεως κρατικής εξουσίας, ο νόμος, η δικαστική απόφαση και η διοικητική πράξη πρέπει να πληρούν τα τρία κριτήρια της αρχής της αναλογικότητας, δηλαδή την καταλληλότητα, την αναγκαιότητα και τη συνάφεια μέτρου προς το σκοπό.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η ΕΕΤΤ διαφωνεί με την προσέγγιση του ανωτέρω συμμετέχοντος στο σύνολό της και θεωρεί ότι τα επιχειρήματά του στερούνται νομικής και ουσιαστικής βασιμότητας. Συγκεκριμένα, τονίζεται ότι:

1. Η ΕΕΤΤ προκειμένου να διαμορφώσει ολοκληρωμένη άποψη για την αγορά των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, δύναται να εισάγει

νέα ερωτήματα επί ανακοινωθέντος στην αγορά κειμένου Δημόσιας Διαβούλευσης, με σκοπό να δώσει την δυνατότητα στα ενδιαφερόμενα μέρη να εκφράσουν τις απόψεις τους επί συγκεκριμένων ζητημάτων, τα οποία αφενός υπέπεσαν εκτάκτως στην αντίληψή της και αφετέρου – και σε κάθε περίπτωση – είναι συναφή με το αντικείμενο της υπό εξέλιξη/συμπλήρωση Δημόσιας Διαβούλευσης. Το επιχείρημα του ΟΤΕ περί παράβασης της αρχής της νομιμότητας της διοικητικής δράσης και της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου για το λόγο και μόνο ότι η συμπληρωματική Δημόσια Διαβούλευση έλαβε χώρα τέσσερις (4) ημέρες μετά τη λήξη της από 17.12.2008 Διαβούλευσης, δεν βρίσκει έρεισμα στο νόμο. Η διαδικασία που ακολουθείται για τη διεξαγωγή Δημόσιας Διαβούλευσης είναι συγκεκριμένη και ορίζεται από την Απόφαση ΑΠ 375/10/2006 (ΦΕΚ 314/Β2006), την οποία και η ΕΕΤΤ πιστά εφήρμοσε κατά τη τροποποίηση της Απόφασής της ΑΠ 504/098/16.12.2008, εισάγοντας στο μέχρι τότε (26.02.2009) υπό διαβούλευση κείμενο, συμπληρωματική ερώτηση για θέματα που άπτονταν του αντικειμένου της σχετικής Διαβούλευσης. Και τούτο διότι η από 9.02.2009 Ανακοίνωση του ΟΤΕ αναφορικά με τη διάθεση του προϊόντος «conn-x TV» συνέπεσε με την εκπνοή της προθεσμίας υποβολής απαντήσεων επί της από 17.12.2008 διενεργούμενης Εθνικής Δημόσιας Διαβούλευσης αναφορικά με τον 2ο γύρο ανάλυσης της ΕΕΤΤ για τον Ορισμό, την Ανάλυση του επιπέδου ανταγωνισμού και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις στις χονδρικές αγορές: – (φυσικής) πρόσβασης σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση (συμπεριλαμβανομένης της πλήρως και μεριζόμενης αδεσμοποίητης πρόσβασης) [ΑΓΟΡΑ 4 Νέας ΣΥΣΤΑΣΗΣ Ευρωπαϊκής Επιτροπής] και – Ευρυζωνικής πρόσβασης [ΑΓΟΡΑ 5 Νέας ΣΥΣΤΑΣΗΣ Ευρωπαϊκής Επιτροπής]». Άλλωστε, το γεγονός ότι η συμπληρωματική Δημόσια Διαβούλευση πραγματοποιήθηκε μετά τη λήξη της από 17.12.2008 Δημόσιας Διαβούλευσης εκτός από νομότυπο ήταν και καθ' όλα εύλογο. Θα ήταν άλλωστε αντίθετη στο γράμμα αλλά και το πνεύμα του Κανονισμού δημοσίων διαβουλεύσεων της ΕΕΤΤ, οιαδήποτε Απόφαση της ΕΕΤΤ, με την οποία κατά την προετοιμασία του Σχεδίου Μέτρων (προς κοινοποίηση στην ΕΕ) αναφορικά με τον Ορισμό, την Ανάλυση Αγοράς και τις Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις για τις Αγορές 4 και 5 (της νέας Σύστασης), η ΕΕΤΤ θα ελάμβανε υπόψη της νέα στοιχεία και εξελίξεις, χωρίς προηγουμένως να έχει διαβουλευθεί με τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά.

2. Η συμπληρωματική δημόσια διαβούλευση της EETT σε σχέση με την από 9.02.2009 Ανακοίνωση του ΟΤΕ αναφορικά με τη διάθεση του προϊόντος «conn-x TV» θεωρείται ως καθόλα επαρκής και αιτιολογημένη. Συγκεκριμένα, η νομιμότητα και σκοπιμότητα διεξαγωγής της συμπληρωματικής διαβούλευσης προκύπτει ρητά από το σκεπτικό της Απόφασης της EETT ΑΠ 511/060/16.02.2009, το περιεχόμενο της οποίας ο ανωτέρω συμμετέχων νομιμοποιείτο να λάβει γνώση, κατόπιν σχετικού αιτήματός του, δικαίωμα το οποίο όμως δεν έχει μέχρι σήμερα ασκήσει. Πάντως και σε κάθε περίπτωση, η άμεση αντίδραση της Ρυθμιστικής Αρχής κρίθηκε ως εξαιρετικής σημασίας υπό το φώς των εκτάκτων κατά τη δεδομένη περίοδο ανακουπτουσών συνθηκών. Εξάλλου και σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κανονισμού Διαβουλεύσεων της EETT, η δομή και το περιεχόμενο των κειμένων των δημόσιων διαβουλεύσεων ορίζονται «ενδεικτικά», ώστε η EETT χαίρει, κατά τον ορισμό τους, ευρείας διακριτικής ευχέρειας. Περαιτέρω και από το άρθρο 2 του ως άνω Κανονισμού προκύπτει σαφώς ότι ο πρωταρχικός σκοπός και το ratio της Δημόσιας Διαβούλευσης είναι ακριβώς να δοθεί στα μέρη η δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους, ώστε η EETT να διαμορφώσει ολοκληρωμένη άποψη για την αγορά των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.
3. Ο ανωτέρω συμμετέχων επικαλούμενος το άρθρο 64, παρ. 1 του ν. 3431/2006, αναφέρει ότι η EETT όφειλε, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της, να υποβάλει σαφές και ορισμένο αίτημα παροχής στοιχείων και πληροφοριών. Θεωρεί ότι εφόσον η τροποποιητική πράξη της EETT (περί διεξαγωγής συμπληρωματικής δημόσιας διαβούλευσης) δεν περιέχει, όπως ισχυρίζεται, ρητή και ειδική αιτιολογία, είναι παράνομη και ανυπόστατη και δεν γεννά υποχρέωση συμμόρφωσης προς αυτή. Το επιχείρημα του συμμετέχοντος εκτός του ότι ερείδεται σε εσφαλμένη νομική βάση στερείται και πραγματικής αιτίας. Και αυτό διότι α) νομική βάση διεξαγωγής Δημόσιας Διαβούλευσης – και οποιασδήποτε πράξης αναθεώρησης, συμπλήρωσης ή/ και κατάργησης αυτής – συνιστά η Απόφαση της EETT ΑΠ 375/10/14.02.2006, η οποία εξεδόθη κατόπιν ειδικής και ρητής νομοθετικής εξουσιοδότησης (κατ' άρθρο 17 του ν. 3431/2006), και όχι το άρθρο 64 του ν. 3431/2006 και β) είναι ουσία αβάσιμος ο ισχυρισμός του ανωτέρω συμμετέχοντος περί μη υποβολής από την EETT αιτιολογημένου αιτήματος παροχής πληροφοριών, εξαιτίας της, όπως ισχυρίζεται, απουσίας ανάλυσης αγοράς, εντοπισμού επιχείρησης με ΣΙΑ και αναφοράς προτεινόμενων κανονιστικών μέτρων. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, ο εν λόγω

συμμετέχων ουδέποτε μέχρι σήμερα άσκησε το νόμιμο δικαίωμά του υποβάλλοντας αίτημα γνωστοποίησης του περιεχομένου της Απόφασης της ΕΕΤΤ ΑΠ 511/060/16.02.2009, από το σκεπτικό της οποίας ευχερώς προκύπτει η πλήρης και σαφής αιτιολογία αυτής. Άλλωστε, τονίζεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής διαδικασίας, αρκεί η αιτιολογία να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, ενώ δεν είναι αναγκαίο να περιέχεται στο σώμα της διοικητικής πράξης. Εξάλλου στην περίπτωση κανονιστικών διοικητικών πράξεων, όπως εν προκειμένω η Απόφαση περί Ορισμού Αγορών, καθορισμού Επιχείρησης με ΣΙΑ και επιβολής κανονιστικών υποχρεώσεων, η οποία πρόκειται να εκδοθεί επί τη βάση του παρόντος Σχεδίου Μέτρων, δεν απαιτείται αιτιολογία, αλλά ο έλεγχος περιορίζεται ως προς την ύπαρξη και την τήρηση των εξουσιοδοτικών διατάξεων του νόμου.

4. Περαιτέρω, ο εν λόγω συμμετέχων αδυνατεί να επιχειρηματολογήσει ουσιαστικά επί του ισχυρισμού του περί επιβολής δήθεν μη αναλογικών υποχρεώσεων από την ΕΕΤΤ. Κατ' αρχήν, οι ειδικές ρυθμιστικές υποχρεώσεις που δύναται να επιβάλλονται σε επιχειρήσεις με ΣΙΑ σε αγορές χονδρικής καθορίζονται στα άρθρα 9 έως 13 της Οδηγίας για την Πρόσβαση. Βάσει της κοινοτικής νομοθεσίας και συγκεκριμένα του άρθρου 8 της Οδηγίας-Πλαίσιο, απαιτείται από τις ΕΡΑ να εξασφαλίζουν ότι τα μέτρα που επιβάλλουν στους φορείς εκμετάλλευσης με ΣΙΑ δυνάμει του άρθρου 16 της Οδηγίας-Πλαίσιο, είναι αιτιολογημένα σε σχέση με τους στόχους του άρθρου 8 της ίδιας και αναλογικά προς την επίτευξη των εν λόγω στόχων. Όπως άλλωστε επισημαίνεται και στις Κατευθυντήριες Γραμμές (παρ. 117) «...εκτός από την ανάλυση της αγοράς που υποστηρίζει τη διαπίστωση ΣΙΑ, πρέπει οι ΕΡΑ να συμπεριλαμβάνουν στις αποφάσεις τους αιτιολόγηση του προτεινόμενου μέτρου σε σχέση με τους στόχους του άρθρου 8, καθώς επίσης και επεξήγηση όπου θα αιτιολογείται ο αναλογικός χαρακτήρας της απόφασής τους». Η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας αποτελεί πάντα βασικό κριτήριο που χρησιμοποιείται από την ΕΕΤΤ για την αξιολόγηση των μέτρων που προτείνει, όπως άλλωστε προκύπτει από τα σχετικά κείμενα αναλύσεων αγορών, όπου προβαίνει σε ενδελεχή επεξήγηση των επιμέρους ρυθμιστικών υποχρεώσεων, λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη τα αναφερόμενα στις Κατευθυντήριες Γραμμές.

4.2.2.1.2 Επί της ουσίας

Το Conn-X TV εμπίπτει σε λιανική αγορά που σχετίζεται με τις αγορές 4 και 5

Δύο συμμετέχοντες [WIND, CYTA] θεωρούν ότι το λιανικό προϊόν Conn-X TV εμπίπτει σε λιανική αγορά που σχετίζεται με τις αγορές 4 και 5, και ως εκ τούτου κρίνεται αναγκαία η επιβολή πρόσθετων υποχρεώσεων.

Ενίσχυση της υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης

Τέσσερις συμμετέχοντες [WIND, CYTA, VODAFONE, ON TELECOMS] θεωρούν ότι πρέπει να ενισχυθεί η υποχρέωση της μη διακριτικής μεταχείρισης ώστε:

- i. Ο ΟΤΕ να παρέχει μέσω προϊόντων χονδρικής τη δυνατότητα παροχής παρόμοιων υπηρεσιών λιανικής από τους εναλλακτικούς παρόχους.
- ii. Το λιανικό άκρο του ΟΤΕ και οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις να μην έχουν προνομιακή πρόσβαση στις δραστηριότητες της χονδρικής.
- iii. Να αποφεύγεται η σταυροειδής επιδότηση μεταξύ λιανικών προϊόντων από τον ΟΤΕ

Παροχή γραμμών με συγκεκριμένη ποιότητα

Τρεις συμμετέχοντες [Vodafone, CYTA, Wind] θεωρούν ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει υποχρεωθεί σε συγκεκριμένες μετρήσεις ποιότητας γραμμής πριν την παράδοσή της.

Παροχή εγγύησης επιπέδου υπηρεσιών (SLA) για υπηρεσίες real-time

Ένας συμμετέχων [Wind] θεωρεί ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να δίνει SLA για υπηρεσίες real-time, όπως είναι η μετάδοση ζωντανού προγράμματος τηλεόρασης.

Πρότερη ειδοποίηση των παρόχων επί αλλαγών σε όρους και συνθήκες παροχής υπηρεσιών

Ένας συμμετέχων [ON Telecoms] θεωρεί ότι στα πλαίσια της υποχρέωσης διαφάνειας, και συγκεκριμένα σε σχέση με τη δημοσίευση Προσφοράς Αναφοράς, ο ΟΤΕ θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι παρέχεται σύντομη τεχνική περιγραφή της τεχνικής υλοποίησης/ σχεδίασης/λύσης του βασικού προϊόντος λιανικής πρόσβασης με συγκεκριμένη εγγυημένη ποιότητα ανώτερη από best-effort και επαρκής πρότερη ειδοποίηση των παρόχων επί αλλαγών σε όρους και συνθήκες παροχής υπηρεσιών, τεχνολογικές αλλαγές και εξελίξεις.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι τα ανωτέρω επιχειρήματα των συμμετεχόντων κρίνονται *prima facie* εύλογα, στο μέτρο που έχουν ήδη περιληφθεί στο σκεπτικό προτεινόμενων ρυθμιστικών υποχρεώσεων, στο τρέχον πλαίσιο ανάλυσης αγορών, και στο βαθμό που η αγορά λιανικής στην οποία ανήκει το διατιθέμενο από τον ΟΤΕ ευρυζωνικό προϊόν υπό την ονομασία «conn-x TV» είναι άμεσα επηρεαζόμενη από τις αγορές χονδρικής 4 και 5 (της Νέας Σύστασης).

Το Conn-X TV εμπίπτει στη λιανική αγορά τηλεόρασης

Ένας πάροχος (ΟΤΕ) αναφέρει ότι οι υπηρεσίες IPTV και ως εκ τούτου και η υπηρεσία Conn-x TV εμπίπτουν στην λιανική αγορά της τηλεόρασης. Ο εν λόγω πάροχος, για την τεκμηρίωση της τοποθέτησης του βασίζεται στα ακόλουθα:

α. Στην Απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού που αφορούσε την έγκριση της συγκέντρωσης της Forthnet και της NetMed (Nova), σύμφωνα με την οποία, όπως αναφέρει, κρίθηκε ότι:

- Η λιανική αγορά της τηλεόρασης αποτελεί ενιαία αγορά της συνδρομητικής και της «ελεύθερης» τηλεόρασης.
- Οι υπηρεσίες IPTV περιλαμβάνονται στην ενιαία λιανική αγορά της τηλεόρασης.
- Η ανάντη αγορά είναι η σχετική αγορά χονδρικής ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης και ειδικότερα της αγοράς διανομής τηλεοπτικών υπηρεσιών, η οποία εμπίπτει στην αρμοδιότητα της ΕΕΤΤ.

Σύμφωνα με το ίδιο συμμετέχοντα, η ΕΕΤΤ επελήφθη της συγκεκριμένης συγκέντρωσης ως προς το σκέλος της αρμοδιότητας της, ήτοι ως προς την αγορά υπηρεσιών χονδρικής ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης, ενώ όσον αφορά τη λιανική αγορά της τηλεόρασης, στην οποία συμπεριλαμβάνονται οι υπηρεσίες IPTV αποδέχτηκε την αποκλειστική αρμοδιότητα της Επιτροπής Ανταγωνισμού¹²⁸.

β. Στην ανάλυση της αγοράς χονδρικής ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης που πραγματοποίησε τον Σεπτέμβριο του 2007 η ΕΕΤΤ, σύμφωνα με την οποία η ευρυζωνική πρόσβαση αποτελεί εναλλακτική πλατφόρμα μετάδοσης ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών. Όπως υποστηρίζει, σύμφωνα με την ανάλυση αυτή, στην Ελληνική αγορά ευρυεκπομπής δραστηριοποιούνται οι πάροχοι δικτύων μετάδοσης και οι πάροχοι υπηρεσιών ευρυεκπομπής με τους πρώτους να διακρίνονται σε παρόχους επίγειων δικτύων μετάδοσης, παρόχους δορυφορικών δικτύων

¹²⁸ με την με αριθ. 491/028/25-7-2008 Απόφασή της

μετάδοσης και σε εναλλακτικές πλατφόρμες μετάδοσης. **Στις εναλλακτικές πλατφόρμες μετάδοσης εντάσσεται, σύμφωνα και με προβλεπόμενα στο Ν. 3592/2007, και η ευρυζωνική πρόσβαση¹²⁹**, καθώς και η κινητή τηλεόραση και η ψηφιακή επίγεια τηλεόραση (DTT). Ο ίδιος συμμετέχων υποστηρίζει ότι η ΕΕΤΤ, ενώ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η ως άνω αγορά 18 είναι επαρκώς ανταγωνιστική, χωρίς να έχει διαπιστώσει οποιαδήποτε πραγματική συνέπεια, έστω μελλοντική στη δομή του ανταγωνισμού, αυθαίρετα και καταχρηστικά και κατά παράβαση του νομοθετικού πλαισίου περί ηλεκτρονικών προσπαθεί να επιβάλει ρυθμιστικές υποχρεώσεις στον ΟΤΕ.

γ. Στην Αιτιολογική Έκθεση που συνοδεύει την Σύσταση για τον ορισμό των σχετικών αγορών, σύμφωνα με την οποία η παροχή ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών μέσω ευρυζωνικής πρόσβασης εντάσσεται στην αγορά χονδρικής ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης. Ο ίδιος συμμετέχων εκκινώντας από το συλλογισμό **ότι το στοιχείο που είναι κρίσιμο είναι το είδος της υπηρεσίας που λαμβάνει ο τελικός πελάτης και όχι το μέσο, η τεχνολογία ή ο τρόπος μετάδοσης**, καταλήγει στο συμπέρασμα **ότι οι υπηρεσίες IPTV ανήκουν στην λιανική αγορά της τηλεόρασης** επί της οποίας αποκλειστική αρμοδιότητα έχει η Επιτροπή Ανταγωνισμού, **η δε χονδρική αγορά που σχετίζεται με τις υπηρεσίες IPTV είναι η αγορά υπηρεσιών χονδρικής ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης (αγορά 18)**, θεωρώντας ως έωλο και παραπλανητικό το πρωταρχικό ερώτημα που θέτει η ΕΕΤΤ στους συμμετέχοντες¹³⁰.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η ΕΕΤΤ διαφωνεί με την προσέγγιση του ανωτέρω συμμετέχοντος και θεωρεί ότι τα επιχειρήματά του στερούνται νομικής και ουσιαστικής βασιμότητας. Συγκεκριμένα, τονίζεται ότι:

1. Ο ισχυρισμός του ανωτέρω συμμετέχοντος περί αποκλειστικής αρμοδιότητας της Επιτροπής Ανταγωνισμού στη λιανική αγορά τηλεόρασης στερείται νομικής βασιμότητας διότι παραγνωρίζει την εκ του Νόμου παρεχόμενη στην ΕΕΤΤ δυνατότητα εκτίμησης του επιπέδου του ανταγωνισμού σε αγορές που ενώ σχετίζονται με περιεχόμενο, χρησιμοποιούνται ωστόσο ως βασικό μέσο της αξιολόγησης των

¹²⁹ Βλ. ενότητα. 3.4.1 της προηγούμενης Διαβούλευσης της ΕΕΤΤ.

¹³⁰ Κατά πόσον δηλαδή θεωρούν ότι επηρεάζεται ουσιαστικά ο ορισμός ή/ και η ανάλυση των αγορών Αδεσμοποίησης Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (Αγορά 4) ή/ και Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης (Αγορά 5) στην περίπτωση που κριθεί ότι το προϊόν Conn-x TV εμπίπτει σε λιανική αγορά που σχετίζεται με αυτές

ενδεχόμενων κανονιστικών μέτρων που δύναται να επιβάλλει σε αγορές χονδρικής δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που ρητά εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της ΕΕΤΤ.¹³¹ Οι αρμοδιότητες της ΕΕΤΤ περιορίζονται μόνο στο βαθμό που η ΕΕΤΤ θα ερχόταν να ρυθμίσει έννομες σχέσεις που αφορούν στο «περιεχόμενο», το οποίο δεν πράττει εν προκειμένω.

2. Η αγορά για την παροχή χονδρικών υπηρεσιών ευρυεκπομπής (πρώην αγορά 18)₂ δεν είναι η μόνη συνδεδεμένη με τη σχετική επηρεαζόμενη αγορά λιανικής. Στην περίπτωση κατά την οποία οι άμεσα επηρεαζόμενες αγορές λιανικής εξετάστηκαν στα πλαίσια της ανάλυσης της πρώην αγοράς 18, για υπηρεσίες ευρυεκπομπής, **δεν αποκλείεται από καμία διάταξη της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας**, οι ίδιες αγορές λιανικής να αποτελέσουν αντικείμενο εξέτασης στο πλαίσιο και για τις ανάγκες ανάλυσης, των αγορών χονδρικής 4 και 5 της Σύστασης. Σύμφωνα άλλωστε με τα οριζόμενα στην παράγραφο 35 των Κατευθυντήριων Γραμμών για την ανάλυση αγοράς και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά βάσει του κοινοτικού πλαισίου κανονιστικών ρυθμίσεων για τα Δίκτυα και τις Υπηρεσίες Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (2002/C 165/0, OJ C165/6, 11-7-2002) (εφεξής Κατευθυντήριες Γραμμές) «...*απαιτείται μία περισσότερο δυναμική και όχι στατική προσέγγιση στην προοπτική ανάλυσης της αγοράς*».
3. Ο ανωτέρω συμμετέχων αναφέρει ότι: «*β. Στην ανάλυση της αγοράς χονδρικής ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης που πραγματοποίησε τον Σεπτέμβριο του 2007 της ΕΕΤΤ, σύμφωνα με την οποία η ευρωζωνική πρόσβαση αποτελεί εναλλακτική πλατφόρμα μετάδοσης ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών*». Το επιχείρημα του συμμετέχοντος εκτός από αβάσιμο στηρίζεται και σε εσφαλμένη πραγματική βάση, δεδομένου ότι η ΕΕΤΤ, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι υπηρεσίες IPTV στην Ελλάδα ήταν καινούριες κατά την χρονική περίοδο της ανάλυσης, δεν έκρινε επί του ζητήματος εάν οι υπηρεσίες IPTV συνιστούν ή όχι μια εναλλακτική πλατφόρμα για την ραδιοτηλεοπτική μετάδοση.

---

¹³¹ Σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, ιδίως τα οριζόμενα στο άρθρο 14, παρ. 3 της Οδηγίας Πλαίσιο καθώς και το άρθρο 35 παρ. 1, εδάφιο 2 του Ν. 3431/2006, είναι πιθανό, κατά την εξέταση μίας αντίστοιχης στην ως άνω, περίπτωσης, να ακολουθηθεί η θεωρία περί διαπίστωσης ύπαρξης της λεγόμενης "leveraged dominance". Σύμφωνα με αυτή τη θεωρία, εάν μία επιχείρηση έχει σημαντική ισχύ σε μία συγκεκριμένη αγορά, είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι κατέχει σημαντική ισχύ και σε μία στενά συνδεδεμένη με αυτήν αγορά, εάν οι δεσμοί μεταξύ των δύο αγορών είναι τέτοιοι ώστε να είναι δυνατή η εκμετάλλευση της ισχύος στη μία αγορά στο πλαίσιο της άλλης αγοράς, ενισχύοντας έτσι τη θέση ισχύος της επιχείρησης στην αγορά.

Συγκεκριμένα, παρατίθεται αυτούσιο απόσπασμα της Απόφασης της ΕΕΤΤ για την ανάλυση της αγοράς χονδρικής ραδιοτηλεοπτικής ευρυεκπομπής:

“ Ευρυζωνική πρόσβαση

Οι ακροατές του ραδιοφώνου μπορούν να αποκτήσουν πρόσβαση στο ραδιόφωνο μέσω του διαδικτύου, τόσο με σύνδεση dial-up όσο και με ευρυζωνικές συνδέσεις. Προκειμένου να λάβουν τηλεοπτικές μεταδόσεις μέσω του διαδικτύου, τα νοικοκυριά με τηλεόραση θα πρέπει να έχουν ευρυζωνική πρόσβαση υψηλών ταχυτήτων. Στην Ελλάδα, η χρήση του xDSL για την παροχή υπηρεσιών ραδιοτηλεοπτικού προγράμματος δεν έχει αποδειχθεί ακόμα ότι αποτελεί επιτυχημένο επιχειρηματικό μοντέλο. Η ευρυζωνική διείσδυση παραμένει ακόμη χαμηλή και, επίσης, οι υπηρεσίες ραδιοφώνου μέσω του διαδικτύου δεν υποστηρίζουν κινητικότητα. Επομένως, οι πάροχοι ευρυεκπομπής, δεν είναι πιθανό να θεωρήσουν τις ευρυζωνικές υπηρεσίες (μέσω xDSL) ως βιώσιμο υποκατάστατο για την αναλογική επίγεια μετάδοση τουλάχιστον στα χρονικά πλαίσια της παρούσας ανάλυσης, και συνεπώς δεν θα εξεταστεί περαιτέρω σε αυτή την ανάλυση.”

Μέγεθος της αγοράς και επίπεδο ανταγωνισμού στην αγορά τηλεόρασης

Ένας συμμετέχων [ΟΤΕ] υποστηρίζει περαιτέρω ότι δεν διαθέτει πλήρη στοιχεία που να καταγράφουν με ακρίβεια το επίπεδο του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά , για το συνολικό μέγεθος της οποίας θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τόσο η «ελεύθερη» τηλεόραση, όσο και η συνδρομητική τηλεόραση, στην οποία συμπεριλαμβάνεται τόσο η Νονα, όσο και οι υπηρεσίες IPTV όλων των παρόχων. Στα πλαίσια αυτά αναφέρεται σε στοιχεία, για το μέγεθος της σχετικής αγοράς, που είχε δημοσιεύσει –σύμφωνα πάντα με τους ισχυρισμούς του- η ΕΕΤΤ στην διαβούλευση της για την αγορά υπηρεσιών χονδρικής ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης. [...]

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι τα επιχειρήματα του ανωτέρω συμμετέχοντος περί ελλιπούς διάθεσης στοιχείων καταγραφής του επιπέδου του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά δεν εμπίπτουν στο αντικείμενο της παρούσας και κατ’ αυτή την έννοια δεν χρήζουν απάντησης.

Προσφορά της υπηρεσίας Conn-x TV και ανταγωνισμός στην αγορά τηλεόρασης

Αναφορικά με την υπηρεσία Conn-x TV, ένας συμμετέχων [ΟΤΕ] επισημαίνει ότι ο ΟΤΕ ανακοίνωσε την διάθεση της υπηρεσίας Conn-x TV στις 9 Φεβρουαρίου 2009, μετά από

την πραγματοποίηση πολύμηνου πιλοτικού προγράμματος, ενώ το προϊόν Conn-x TV διατίθεται επί του παρόντος σε περιορισμένο αριθμό αστικών κέντρων στην Αθήνα, την Θεσσαλονίκη, την Πάτρα, το Ηράκλειο και την Λάρισα. Παράλληλα παραθέτει στοιχεία σχετικά με την κάλυψη της υπηρεσίας Conn-x TV, καθώς και την κάλυψη των άλλων παρόχων τα οποία έχει χαρακτηρίσει ως εμπιστευτικά.

Ο ίδιος συμμετέχων- παραθέτοντας συγκριτικά στοιχεία- υποστηρίζει ότι σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή αλλά και διεθνή εμπειρία, η παροχή υπηρεσιών τηλεόρασης μέσω της πλατφόρμας IPTV δεν έχει ακόμη αναδειχθεί ότι ασκεί ανταγωνιστική πίεση στην υπηρεσία της επίγειας «ελεύθερης» μετάδοσης ή της συνδρομητικής τηλεόρασης, ακόμη και της καλωδιακής στις χώρες που διατίθεται καλωδιακή τηλεόραση. Περαιτέρω ισχυρίζεται ότι η εταιρεία ΟΤΕ ΑΕ ξεκίνησε την διάθεση υπηρεσιών IPTV ενώ είχαν προ πολλού προηγηθεί οι πάροχοι On Telecoms και Viondi ενώ κατά την διάρκεια της διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης ανακοινώθηκε και η έναρξη παροχής υπηρεσιών IPTV από την εταιρεία HOL, σημειώνοντας ότι οι πάροχοι αυτοί, ακολουθώντας την διεθνή πρακτική, παρέχουν τις υπηρεσίες IPTV μέσω αδεσμοποίητου τοπικού βρόχου καθώς η συγκεκριμένη υλοποίηση αποτελεί το μόνο εφικτό τεχνολογικό και επιχειρηματικό μοντέλο παροχής της υπηρεσίας.

Ο ίδιος συμμετέχων υποστηρίζει ότι με δεδομένο ότι ο ΟΤΕ εισέρχεται στην αγορά μετά την είσοδο και το προβάδισμα τουλάχιστον τεσσάρων ανταγωνιστών δεν φαίνεται υπό τις παρούσες συνθήκες της αγοράς και τη δυναμική αυτής να είναι απαραίτητη η λήψη ρυθμιστικών μέτρων αφού όποια περίπτωση αστοχίας της αγοράς μπορεί να αντιμετωπιστεί με τον εκ των υστέρων έλεγχο της αγοράς σύμφωνα με το δίκαιο του ανταγωνισμού, επικαλούμενος πρόσφατο δημοσίευμα του ICTPLUS132 στις 10/3/2009, στο οποίο στελέχη και αναλυτές της αγοράς τηλεπικοινωνιών εκτιμούν ότι την επόμενη πενταετία υπηρεσίες συνδρομητικής τηλεόρασης θα αξιοποιούν ένα στα τρία (33%) από τα ελληνικά νοικοκυριά από ένα στα δεκατέσσερα (7%) που είναι σήμερα.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι τα επιχειρήματα του ανωτέρω συμμετέχοντος δεν εμπίπτουν στο αντικείμενο της παρούσας, και κατ' αυτή την έννοια δεν χρήζουν απάντησης.

¹³² Διαδικτυακή πύλη για την πληροφορική, τις τηλεπικοινωνίες, την υψηλή τεχνολογία και την επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα και τον κόσμο

(<http://www.ictplus.gr/default.asp?pid=30&rid=6874&ct=0&la=1>)

Σε κάθε περίπτωση, η ΕΕΤΤ παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις στη σχετική αγορά και εφόσον κρίνει ότι η ενδυνάμωση των ρυθμιστικών μέτρων είναι επιβεβλημένη ή/ και η ενάσκηση των εκ του Νόμου αρμοδιοτήτων εφαρμογής των διατάξεων του δικαίου του ανταγωνισμού (ex post) είναι απαραίτητη, θα προβεί σε όλες τις προβλεπόμενες ενέργειες προς αποκατάσταση τυχόν αστοχιών της αγοράς.

Διαφωνία με την πρόβλεψη μέτρων στην αγορά 5

Ένας συμμετέχων [ΟΤΕ] αναφερόμενος στην πρόβλεψη της υπ' αριθμ. 504/098/16.12.2008 Απόφασης της ΕΕΤΤ, σύμφωνα με την οποία *σε περίπτωση που ο ΟΤΕ προβεί στην εμπορική εισαγωγή νέων λιανικών προϊόντων τα οποία υλοποιούνται με τεχνικά χαρακτηριστικά, σχεδίαση και υλοποίηση καλύτερη από επίπεδο best effort (π.χ. managed VoIP πάνω από DSL, IPTV πάνω από DSL), τότε ο ΟΤΕ υποχρεώνεται σε ορισμένα συγκεκριμένα ρυθμιστικά μέτρα (υποχρέωση πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου, υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης, υποχρέωση διαφάνειας)*, ανανεώνει τη διαφωνία την οποία εξέφρασε στο πλαίσιο της σχετικής δημόσιας διαβούλευσης αυτής, θεωρώντας ότι μια τέτοια ρύθμιση εκφεύγει των ορίων της συγκεκριμένης σχετικής αγοράς Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης καθώς τα λιανικά αυτά προϊόντα δεν ανήκουν στην σχετική κάταντη αγορά, η οποία, όπως έχει οριστεί από την ΕΕΤΤ στην παρ. 3.3, είναι η (ασύμμετρη) ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο που κατ' ελάχιστο περιλαμβάνει μόνιμη σύνδεση στο διαδίκτυο, επιτρέπει την ταυτόχρονη χρήση υπηρεσιών φωνής και διαδικτύου και την μεταφορά δεδομένων με ταχύτητα μεγαλύτερη αυτής της σύνδεσης dial up.

Ο ίδιος συμμετέχων υποστηρίζει ότι η υιοθέτηση της συγκεκριμένης ρύθμισης για την επιβολή υποχρεώσεων πρόσβασης στην υπηρεσία IPTV στα πλαίσια της αγοράς Χονδρικής Ευρυζωνικής πρόσβασης (Αγορά 5 Νέας Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής) δεν τεκμηριώνεται, ενώ βρίσκεται σε αντίθεση με την επιδιωκόμενη από την ΕΕΤΤ πορεία των παρόχων που έχουν προχωρήσει στην κλίμακα των επενδύσεων επενδύοντας σε υποδομή, προκειμένου να ανανεώσουν και να διαφοροποιήσουν τις λιανικές προσφορές τους από αυτές του ΟΤΕ, ενώ με βάση την ευρωπαϊκή εμπειρία αλλά και από μελέτη που αφορά την ανάπτυξη της υπηρεσίας IPTV σε διεθνές επίπεδο¹³³, δεν προκύπτουν περιπτώσεις παρόχων IPTV που να κάνουν χρήση υπηρεσιών που υπάγονται στην αγορά 5 της Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης, καθώς στο σύνολο τους επιλέγουν –κυρίως για τεχνικούς λόγους- την υλοποίηση

¹³³ OECD (2007), "IPTV: Market Developments and Regulatory Treatment", *OECD Digital Economy Papers*, No. 137

των υπηρεσιών IPTV μέσω αδεσμοποιητού τοπικού βρόχου ή FTTH¹³⁴. Ο εν λόγω συμμετέχων καλεί την ΕΕΤΤ να αποσύρει την συγκεκριμένη πρόβλεψη από την υπ' αριθμ. 504/098/16.12.2008 Απόφαση της.

Με βάση τα παραπάνω ο συμμετέχων θεωρεί ότι το ερώτημα που θέτει η ΕΕΤΤ στο κείμενο της παρούσας τροποποιητικής πράξης είναι όχι μόνον αδόκιμο αλλά και παραπλανητικό καθώς οι υπηρεσίες IPTV και άρα και η υπηρεσία Conn-X TV εμπίπτουν στην λιανική αγορά της τηλεόρασης καθώς και ότι η όποια απόφαση της ΕΕΤΤ που τυχόν επιβάλλει πρόσθετες ρυθμιστικές υποχρεώσεις στις αγορές 4 ή/ και 5 ληφθεί στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας θα είναι κατά παράβαση της διακριτικής ευχέρειας της ΕΕΤΤ, μη νόμιμη και αυθαίρετη.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η ΕΕΤΤ διαφωνεί με την προσέγγιση του ανωτέρω συμμετέχοντος και θεωρεί ότι τα επιχειρήματά του στηρίζονται σε εσφαλμένη νομική προϋπόθεση. Και αυτό διότι, όπως έχει ήδη αναφερθεί, σύμφωνα με το Report του ERG BEST PRACTICES ON REGULATORY REGIMES IN WHOLESALE UNBUNDLED ACCESS AND BITSTREAM ACCESS¹³⁵ *πληρότητα των προσφορών αναφοράς η οποία τους επιτρέπει (στους εναλλακτικούς παρόχους) κατ'ελάχιστον να προσφέρουν την ίδια υπηρεσία με τον εγκατεστημένο φορέα, και «πλούτος» ο οποίος τους επιτρέπει να διαφοροποιήσουν τις υπηρεσίες του σε σχέση με εκείνες που παρέχει ο εγκατεστημένος φορέας στο λιανικό του άκρο, καθώς και να έχουν την πρωτοβουλία κινήσεων προσφέροντας νέες και καινοτόμες υπηρεσίες. Η απλή υποχρέωση μη – διάκρισης και πρόσβασης δύναται να βοηθήσει να αντιμετωπισθούν τα ζητήματα αυτά. Όταν εντούτοις η ως άνω προσέγγιση κρίνεται ανεπαρκής προκειμένου να διασφαλίσει συνθήκες δίκαιου και αποτελεσματικού ανταγωνισμού καθώς και βεβαιότητα για τους νεοεισερχόμενους, οι ΕΡΑ ενδέχεται να επιβάλλεται να προσδιορίσουν συμπληρωματικούς ex-ante ελέγχους στα προϊόντα*

¹³⁴ OECD (2007), "IPTV: Market Developments and Regulatory Treatment", *OECD Digital Economy Papers*, No. 137, «Even though French regulations allow “bit stream access” (or “wholesale access”) to the incumbent’s network, Free did not use it since the company has no management control over the physical line and is not allowed to add other equipment.»

¹³⁵ Κατά ελεύθερη μετάφραση του κειμένου « *Completeness of reference offers that allow them (OLOs) at least to offer the same service as the incumbent and richness that render them able to differentiate their services from that of the incumbent retail arm and even to be the first mover by offering new and innovating services. Mere non-discrimination and access obligations may help to cope with these issues. Where this approach is judged not sufficient to ensure fair competition conditions and certainty for new entrants, NRA may need to specify additional ex-ante controls on the wholesale products concerning migration processes as well as reference offers completeness and richness.*»

χονδρικής αναφορικά με τις διαδικασίες μετάβασης (*migration processes*) καθώς και την πληρότητα και τον «πλούτο» των προσφορών αναφοράς.

Η ΕΕΤΤ έχοντας υπόψη μία ευρύτερη και μελλοντική θεώρηση της αγοράς (*forward-looking approach*) σημειώνει τα εξής: Με την παρούσα, δεν επιχειρείται να ορισθεί μια διαφορετική αγορά λιανικής (αγορά λιανικής τηλεόρασης) στην Ελληνική Επικράτεια. Ωστόσο, η ΕΕΤΤ αναγνωρίζει το γεγονός ότι λιανικές υπηρεσίες τηλεόρασης μπορούν να διατεθούν –και ήδη διατίθενται– στους τελικούς χρήστες πάνω από τα ευρυζωνικά δίκτυα πρόσβασης. Επί του παρόντος, οι υπηρεσίες προσφέρονται σχεδόν αποκλειστικά μέσω είτε των χονδρικών υπηρεσιών ΑΠΤοΒ, είτε μέσω του ιδιόκτητου δικτύου από τον ΟΤΕ. Η ΧΕΠ αποτελεί ένα χονδρικό προϊόν το οποίο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί από τους παρόχους με σκοπό τη λιανική προσφορά υπηρεσιών IPTV. Η παροχή υπηρεσιών πολλαπλών δυνατοτήτων από τους εναλλακτικούς Παρόχους σε επίπεδο λιανικής θα μπορούσε να προέλθει μέσω της ΧΕΠ, όταν οι τεχνικοί όροι με τους οποίους προσφέρεται επιτρέπουν την διαφοροποίηση σε επίπεδο υπηρεσίας.

Τονίζεται ότι η ΕΕΤΤ, αναγνωρίζοντας ότι η αγορά σε επίπεδο λιανικής είναι αναπτυσσόμενη στο βαθμό που αφορά στην προσφορά νέων υπηρεσιών, δεν υιοθετεί κάποια νέα ρύθμιση που πιθανό να απέτρεπε επενδύσεις από την πλευρά του ΟΤΕ. Η ΕΕΤΤ δεν προτείνει την επιβολή υποχρέωσης πρόσβασης σε επιπρόσθετα στοιχεία δικτυακής υποδομής του ΟΤΕ, η οποία θα επέτρεπε μία «στείρα» αναπαραγωγή των λιανικών υπηρεσιών του ΟΤΕ. Θεωρεί όμως εύλογη, δυνάμει των προτεινόμενων δια της παρούσας ρυθμιστικών υποχρεώσεων, την εξασφάλιση της δυνατότητας ανταγωνισμού με τον ΟΤΕ σε επίπεδο λιανικής από παρόχους που κάνουν τις απαραίτητες επενδύσεις αναβάθμισης του δικτύου τους και του εξοπλισμού τους. Στην περίπτωση τέτοιων παρόχων, η παρεχόμενη υπηρεσία στους τελικούς χρήστες εξαρτάται κατά πολύ από το υπάρχον δίκτυο πρόσβασης το οποίο ελέγχεται πλήρως από τον ΟΤΕ, καθώς και από τα σχετικά χονδρικά προϊόντα, τα οποία αυτός κάθε φορά παρέχει. Συνεπώς και δεδομένου ότι ο ΟΤΕ (θα) προσφέρει τις ως άνω αναφερθείσες υπηρεσίες στο λιανικό του άκρο ή σε συνδεδεμένες εταιρείες, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η ήδη προταθείσα στο κείμενο της από 17.12.2008 Διαβούλευσης ρυθμιστική υποχρέωση περί μη διακριτικής μεταχείρισης στον ΟΤΕ με την έννοια της υποχρέωσης προσφοράς σε επίπεδο χονδρικής ίδιας «ποιότητας δικτύου» με αυτή που προσφέρει στο λιανικό του άκρο ή σε συνδεδεμένες εταιρείες, κρίνεται ως αναγκαία και αναλογική.

ΕΕΤΤ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

4.2.3 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Με βάση την εξέταση από την ΕΕΤΤ των σχολίων στο Κείμενο της Διαβούλευσης, καθώς και των σχολίων των συμμετεχόντων Παρόχων, προτείνεται να διατηρηθούν στο σύνολό τους οι προτάσεις της ΕΕΤΤ όπως αυτές αναφέρονται στο Κείμενο της από 17-12-2008 Διαβούλευσης. Η ΕΕΤΤ παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις στη σχετική αγορά και εφόσον κρίνει ότι η ενδυνάμωση των ρυθμιστικών μέτρων είναι επιβεβλημένη ή/ και η ενάσκηση των εκ του Νόμου παρασχεθισόμενων αρμοδιοτήτων εφαρμογής των διατάξεων του δικαίου του ανταγωνισμού (ex post) είναι απαραίτητη, θα προβεί σε όλες τις προβλεπόμενες ενέργειες προς αποκατάσταση τυχόν αποτυχίας ή στρέβλωσης της αγοράς. Σε κάθε περίπτωση, η ΕΕΤΤ, έχοντας υπόψη τα ανωτέρω σχόλια/ παρατηρήσεις των συμμετεχόντων Παρόχων δύναται να εξετάζει τυχόν ανακύπτον ζήτημα (ad hoc,) και να αποφαινεται, με αιτιολογημένη Απόφασή της, επί της εφαρμογής ή μη συγκεκριμένης ρυθμιστικής υποχρέωσης.

4.2.4 ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

1	CYTA
2	ON TELECOMS
3	OTE
4	VODAFONE
5	WIND

4.2.4.1 CYTA

Εφόσον κριθεί ότι το προϊόν connx-TV εμπίπτει σε λιανική αγορά που σχετίζεται τόσο με την Αγορά Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης (Αγορά 5), όσο και με την Αγορά Αδεσμοποίητης Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (Αγορά 4), θεωρείτε ότι επηρεάζει ουσιαστικά τον ορισμό ή/ και την ανάλυση των αγορών 5 ή/ και 4; Κρίνετε απαραίτητη την εισαγωγή επιπρόσθετων ή τη συμπλήρωση των προτεινόμενων κανονιστικών υποχρεώσεων σε μία ή/ και στις δύο ως άνω αγορές, και εάν ναι, ποιών; Σε κάθε περίπτωση, αιτιολογείστε πλήρως το σκεπτικό σας.

Θεωρούμε ότι το νέο προϊόν connx-TV εμπίπτει σε λιανική Αγορά που σχετίζεται με τις Αγορές 4 (Χονδρική (Φυσική) Πρόσβαση σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση) και 5 (Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης). Επιπρόσθετα κρίνουμε ότι η εν λόγω εξέλιξη εντείνει ακόμη περαιτέρω την ανάγκη ενίσχυσης των προτεινόμενων ρυθμιστικών μέτρων και ιδίως την υποχρέωση Αμεροληψίας (Μη Διακριτική Μεταχείριση) και Διαφάνειας, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι ο Υπόχρεος Πάροχος δεν κάνει διακρίσεις προς όφελος του λιανικού του άκρου ή/και προς τις θυγατρικές και συνδεδεμένες με αυτόν επιχειρήσεις. Οι υπηρεσίες χονδρικής πρέπει να είναι τουλάχιστον ισότιμες με τις υπηρεσίες λιανικής του ΟΤΕ. Ως εκ τούτου και προκειμένου να είναι σε θέση οι πάροχοι να παρέχουν παρεμφερείς υπηρεσίες σε επίπεδο λιανικής θα πρέπει να έχουν την δυνατότητα να εγγυηθούν την ποιότητα των υπηρεσιών. Προς τούτο και ειδικότερα για την Αγορά 4, θεωρούμε ότι θα πρέπει ο Υπόχρεος Πάροχος να υποχρεωθεί σε συγκεκριμένες μετρήσεις ποιότητας ADSL πριν την παράδοση του βρόχου στον αιτούντα Πάροχο, καθώς επίσης και κατά την αποκατάσταση των βλαβών που έχουν δηλωθεί.

θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι σύμφωνα με το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο ο ΟΤΕ δεν υποχρεούται σε παράδοση γραμμών με προδιαγραφές οι οποίες να συνάδουν με την τεχνολογία ADSL 2+. Οι μετρήσεις στις οποίες οφείλει να προβαίνει είναι μετρήσεις γαλβανικής συνέχειας. Ακολούθως ο Πάροχος δεν είναι σε θέση να εγγυηθεί την ποιότητα της υπηρεσίας. Ως εκ τούτου θεωρούμε ότι θα πρέπει να υποχρεωθεί ο Υπόχρεος να παρέχει αποτελέσματα μετρήσεων των χαρακτηριστικών της γραμμής (ενδεικτικά το μήκος του βρόχου, S/N ratio), προκειμένου ο Πάροχος να γνωρίζει τι είδους υπηρεσίες μπορεί να παρέχει.

4.2.4.2 ON TELECOMS

Παρατηρήσεις επί των θεμάτων της Δημόσιας Διαβούλευσης

Με το παρόν, στα πλαίσια της δημόσιας διαβούλευσης, η Εταιρεία μας υποβάλλει τις παρατηρήσεις και τα σχόλιά της επί του ζητήματος που αφορά στην προώθηση από τον ΟΤΕ του προϊόντος comx-TV. Εν προκειμένω, θεωρούμε ότι θα πρέπει ο ΟΤΕ να υποχρεώνεται σε συγκεκριμένα ρυθμιστικά μέτρα, καθώς το προϊόν αυτό θα επηρεάσει, σε κάποιο βαθμό, τον ορισμό και την ανάλυση των σχετικών αγορών.

Εν πάσει περιπτώσει, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι το λιανικό άκρο του ΟΤΕ ή οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις αυτού δεν θα πρέπει να έχουν προνομιακή πρόσβαση στις δραστηριότητες της χονδρικής του ΟΤΕ, εντός των πλαισίων της υποχρέωσης περί μη διακριτικής μεταχείρισης, ενώ παράλληλα, θα πρέπει να διευκολύνεται η ανάπτυξη παρεμφερών υπηρεσιών σε ανταγωνιστικό περιβάλλον από τους υπόλοιπους παρόχους που δραστηριοποιούνται στις αντίστοιχες λιανικές αγορές, και έχουν υλοποιήσει σχετικές υπηρεσίες ακόμη και σε προγενέστερο χρόνο. Ιδιαίτερα δε για τις περιπτώσεις παρόχων που παρέχουν ήδη σχετικές ή παρεμφερείς υπηρεσίες στο καταναλωτικό κοινό, η ρυθμιστική παρέμβαση της Ε.Ε.Τ.Τ κρίνεται απαραίτητη για τη διασφάλιση επαρκούς προστασίας του ανταγωνισμού. Όσον αφορά την υποχρέωση διαφάνειας, στα πλαίσια της δημοσίευσης προσφοράς αναφοράς ο ΟΤΕ θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι παρέχεται σύντομη τεχνική περιγραφή της τεχνικής υλοποίησης/σχεδίασης/λύσης του βασικού προϊόντος λιανικής πρόσβασης με συγκεκριμένη εγγυημένη ποιότητα ανώτερη από best-effort και επαρκής πρότερη ειδοποίηση των παρόχων επί αλλαγών σε όρους και συνθήκες παροχής υπηρεσιών, τεχνολογικές αλλαγές και εξελίξεις. Παράλληλα, θεωρούμε ότι η Ε.Ε.Τ.Τ. δύναται να εξειδικεύσει τις σχετικές υποχρεώσεις περί πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου, έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στις αντίστοιχες τεχνολογικές εξελίξεις, προκειμένου να ελαχιστοποιείται η πιθανότητα οι εν λόγω υποχρεώσεις να μείνουν, στην πράξη, κενό γράμμα. **Είναι σύνηθες το φαινόμενο της παροχής / παράδοσης από τον ΟΤΕ βρόχων (ή συναφών ευκολιών αντιστοίχως) που δεν φέρουν πιστοποίηση με ευρυζωνικά κριτήρια και συνεπώς καθίστανται απολύτως μη λειτουργικοί για την παροχή καινοτόμων υπηρεσιών στο καταναλωτικό κοινό.**

4.2.4.3 ΟΤΕ

Οι απαντήσεις της εταιρείας μας στις ερωτήσεις της Συμπληρωματικής Δημόσιας Διαβούλευσης της ΕΕΤΤ ως προς την από 17.12.2008 Εθνική Δημόσια Διαβούλευση της ΕΕΤΤ, αναφορικά με τον 2ο γύρο ανάλυσης της ΕΕΤΤ για τον Ορισμό, την Ανάλυση του επιπέδου ανταγωνισμού και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις στις χονδρικές αγορές: - (φυσικής) πρόσβασης σε υποδομή δικτύου σε σταθερή θέση (συμπεριλαμβανομένης της πλήρως και μεριζόμενης αδεσμοποίητης πρόσβασης) [ΑΓΟΡΑ 4 Νέας ΣΥΣΤΑΣΗΣ Ευρωπαϊκής Επιτροπής] και – Χονδρικής Ευρυζωνικής πρόσβασης [ΑΓΟΡΑ 5 Νέας ΣΥΣΤΑΣΗΣ Ευρωπαϊκής Επιτροπής] (Τροποποίηση της Απόφασης της ΕΕΤΤ ΑΠ 504/098/16.12.2008) έχουν ως εξής:

I. Γενικές παρατηρήσεις

A. Επί της διαδικασίας

Η τροποποιητική πράξη της ΕΕΤΤ παραβιάζει κατ' ουσία διατάξεις του Ν. 3431/06 και αρχές του διοικητικού δικαίου

1. Η άνω πράξη εκδίδεται τέσσερις μόλις μέρες μετά τη λήξη της από 17-12-2008 διαβούλευσης αναφορικά με την αγορά 5, η οποία παρατάθηκε μέχρι τις 13-2-2009 και ενώ στις 26-2-2009 δημοσιεύτηκαν οι σχετικές απαντήσεις των παρόχων. Με την άνω πράξη που δε συνάδει με τις διατάξεις του νόμου και είναι παντελώς αναιτιολόγητη, η ΕΕΤΤ προχώρησε με τρόπο αυθαίρετο και παράνομο παραβιάζοντας κάθε αρχή της νομιμότητας της διοικητικής δράσης και της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικούμενου.

Σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 1 του Ν.3431/06 η ΕΕΤΤ κατά τη διενέργεια διαβούλευσης υποχρεούται να δίνει στα ενδιαφερόμενα μέρη τη δυνατότητα να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους **στο προτεινόμενο μέτρο** εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος. Ωστόσο στην προκειμένη περίπτωση η ΕΕΤΤ δεν εισηγείται τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων ως όφειλε.

2. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 και 2 της ΑΠ 375/10/14-2-2006 Απόφασης της ΕΕΤΤ «Κανονισμός Διαδικασίας Δημόσιας Διαβούλευσης» η διατύπωση του κειμένου της διαβούλευσης γίνεται με **τρόπο σαφή, κατανοητό και ορισμένο** ως προς τον καθορισμό των ενδιαφερομένων και άμεσα επηρεαζόμενων από τις **προτεινόμενες ρυθμίσεις μερών**. Επιπλέον στην παράγραφο 3 αναφέρεται ρητά ότι κατά τη διεξαγωγή ακρόασης τα ενδιαφερόμενα μέρη πρέπει να ενημερώνονται για τον **σκοπό διενέργειας** αυτής. Από τα προαναφερόμενα σαφώς προκύπτει ότι η άνω πράξη της ΕΕΤΤ είναι σε κάθε περίπτωση ανεπαρκής και δεν αναφέρει σύμφωνα με το γράμμα του νόμου το γενεσιουργό λόγο, τη νόμιμη αιτία και τις απαραίτητες προϋποθέσεις που ενεργοποιούν τη συγκεκριμένη αρμοδιότητα και νομιμοποιούν την ΕΕΤΤ στα πλαίσια του άρθρου 17 του Ν. 3431/06.

3. Στο άρθρο 64 παρ.1 Ν. 3431/2006 απαριθμούνται περιοριστικά οι περιπτώσεις και οι λόγοι για τις οποίους είναι δυνατό να ζητηθούν πληροφορίες από την ΕΕΤΤ στα πλαίσια των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων της. Οποιοδήποτε αίτημα παροχής στοιχείων το οποίο βρίσκεται εκτός των ανωτέρω αναφερόμενων περιπτώσεων και το οποίο δεν αιτιολογείται ειδικά από την ΕΕΤΤ, σύμφωνα με το κείμενο του ίδιου του νόμου, είναι παράνομο, ανυπόστατο και άκυρο και κατά συνέπεια δεν γεννά καμία υποχρέωση συμμόρφωσης προς αυτό.

Επιπλέον σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άνω άρθρου οι επιχειρήσεις παρέχουν τις άνω πληροφορίες κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος της ΕΕΤΤ, το οποίο θα πρέπει να είναι αντικειμενικό, ορισμένο και ανάλογο με την εκτέλεση ορισμένου καθήκοντός της. Επομένως προκειμένου η τροποποιητική πράξη να πληροί τις προϋποθέσεις του νόμου περί σαφούς, ρητής και ειδικής αιτιολογίας καθώς και όσα επιτάσσει το άρθρο 17 Ν. 3431/2006, κατ' εφαρμογή των αρχών της νομιμότητας και της διαφάνειας της διοικητικής δράσης, θα πρέπει να περιέχει ανάλυση της σχετικής αγοράς, τυχόν εντοπισμό επιχείρησης ή επιχειρήσεων με ΣΙΑ και αναφορά των προτεινόμενων μέτρων για την εξασφάλιση των συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού. Αντίθετα η ΕΕΤΤ, ως φαίνεται, ουσιαστικά ζητά από τους παρόχους να την υποκαταστήσουν στην άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

4. Σύμφωνα με τις γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου, κατά την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας η διοικητική αρχή οφείλει να κρίνει με ισότητα ομοειδείς νομικές και πραγματικές

καταστάσεις¹³⁶. Έτσι ο κανόνας δικαίου που προβλέπει τη διαδικασία της διοικητικής δράσης πρέπει να εφαρμόζεται κατά τρόπο ομοιόμορφο¹³⁷. Κατά συνέπεια αιφνίδια μεταβολή αντίκειται στην αρχή της επιείκειας και της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου. Εν προκειμένω αν και η ΕΕΤΤ έχει ολοκληρώσει την ανάλυση των αγορών 4 και 5, εντελώς αδικαιολόγητα και χωρίς κανένα προηγούμενο, θέτει εκ νέου σε διαβούλευση τις άνω αγορές αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών τηλεοπτικού περιεχομένου χωρίς όμως να προβαίνει στην απαιτούμενη από το δίκαιο των ηλεκτρονικών υπηρεσιών ανάλυση αγοράς ούτε στην αναφορά του προτεινόμενου μέτρου όπως προεκτέθηκε.

Επιπλέον η ΕΕΤΤ γνώριζε την πιλοτική διάθεση της υπηρεσίας IPTV από τον ΟΤΕ και το χρονοδιάγραμμα εμπορικής διάθεσης της υπηρεσίας κατά τον χρόνο διεξαγωγής των αναλύσεων αυτών¹³⁸, όπως προκύπτει από σχετική αναφορά στα κείμενα των διαβουλεύσεων για τις αγορές 4 και 5.

Περαιτέρω σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας που αποτελεί εξειδίκευση της αρχής της χρηστής διοίκησης και συνταγματικό περιορισμό των νομοθετικών περιορισμών των θεμελιωδών δικαιωμάτων, μεταξύ του νόμιμου σκοπού που επιδιώκει ο περιορισμός του δικαιώματος και του συγκεκριμένου περιορισμού πρέπει να υπάρχει εύλογη σχέση¹³⁹. Με την απόφαση 45/2005 ΟλομΑΠ κρίθηκε ότι όλα τα μέσα ασκήσεως κρατικής εξουσίας, ο νόμος, η δικαστική απόφαση και η διοικητική πράξη πρέπει να πληρούν τα τρία κριτήρια της αρχής της αναλογικότητας, δηλαδή την καταλληλότητα, την αναγκαιότητα και τη συνάφεια μέτρου προς τον σκοπό. Με την άνω πράξη η ΕΕΤΤ κατά παράβαση της αρχής της αναλογικότητας επιδιώκει να επιβάλει παράνομα και αυθαίρετα επιπλέον ρυθμιστικές υποχρεώσεις στην εταιρία μας χωρίς να επικαλείται ούτε να αποδεικνύει δημόσιο συμφέρον ή ωφέλεια των καταναλωτών. Αντίθετα παρεμποδίζει το άνοιγμα της αγοράς τηλεοπτικών υπηρεσιών και την

¹³⁶ Σπηλιωτόπουλος, Διοικητικό Δίκαιο τομ. ΙΙ, παρ. 514, σελ. 522

¹³⁷ ΣτΕ 1973/1986, 3641/1987

¹³⁸ Δελτίο τύπου ΟΤΕ 7/10/2008

http://www.ote.gr/portal/page/portal/OTEGR/MediaOffice/PressReleasesAnnouncements/2008_press_releases_announcements_basket/iptvconnx

Ανακοίνωση ΟΤΕ, Otenet και MultiChoice Hellas 11/7/2006

http://www.ote.gr/portal/page/portal/OTEGR/MediaOffice/PressReleasesAnnouncements/2006_press_releases_announcements_basket/DTMCHOTEOTENET2.pdf

¹³⁹ Δαγτόγλου, Ατομικά Δικαιώματα, τ. Α σελ.176 επ. του ίδιου Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, 4^η έκδοση, σελ. 184, Στ.Μαθθίας, ΕλλΔΝη 2006.2

επίτευξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού που μόνο όφελος μπορεί να έχει για τον τελικό χρήστη.

B. Επί της ουσίας

Ο ΟΤΕ έχει σοβαρές ενστάσεις επί της ουσίας της τροποποιητικής πράξης εάν το «προϊόν connx-TV εμπίπτει σε λιανική αγορά που σχετίζεται τόσο με την Αγορά Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης (Αγορά 5), όσο και με την Αγορά Αδεσμοποίητης Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (Αγορά 4)». Ο ΟΤΕ θεωρεί εσφαλμένο το σκεπτικό που παραθέτει η ΕΕΤΤ, καθώς σύμφωνα με κείμενα και οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Επιτροπής Ανταγωνισμού, της ΕΕΤΤ αλλά και των πλείστων Εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών οι υπηρεσίες IPTV δεν εμπίπτουν σε λιανική αγορά που σχετίζεται με τις παραπάνω αγορές αλλά στην λιανική αγορά της τηλεόρασης. Επίσης ζήτημα τίθεται αναφορικά με τη σκοπιμότητα της τροποποιητικής πράξης που συμπίπτει χρονικά με την ανακοίνωση της εμπορικής διάθεσης της υπηρεσίας Conn-x TV από τον ΟΤΕ.

Αναλυτικότερα στην ενότητα «Σχετικές Αγορές» ο ΟΤΕ τεκμηριώνει μέσα από σειρά ρυθμιστικών κειμένων και κανονιστικών Αποφάσεων ότι οι υπηρεσίες IPTV και ως εκ τούτου και η υπηρεσία Conn-x TV εμπίπτουν στην λιανική αγορά της τηλεόρασης. Συνοπτικά η τεκμηρίωση της τοποθέτησης του ΟΤΕ βασίζεται στα ακόλουθα κείμενα και Αποφάσεις:

α. Στην Απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού που αφορούσε την έγκριση της συγκέντρωσης της Forthnet και της NetMed (Nova), σύμφωνα με την οποία:

- Η λιανική αγορά της τηλεόρασης αποτελεί ενιαία αγορά της συνδρομητικής και της «ελεύθερης» τηλεόρασης.
- Οι υπηρεσίες IPTV περιλαμβάνονται στην ενιαία λιανική αγορά της τηλεόρασης.
- Η ανάντη αγορά είναι η σχετική αγορά χονδρικής ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης και ειδικότερα της αγοράς διανομής τηλεοπτικών υπηρεσιών, η οποία εμπίπτει στην αρμοδιότητα της ΕΕΤΤ.

β. Στην ανάλυση της αγοράς χονδρικής ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης που πραγματοποίησε τον Σεπτέμβριο του 2007 η ΕΕΤΤ, σύμφωνα με την οποία η ευρυζωνική πρόσβαση αποτελεί εναλλακτική πλατφόρμα μετάδοσης ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών.

γ. Στην Αιτιολογική Έκθεση που συνοδεύει την Σύσταση για τον ορισμό των σχετικών αγορών, σύμφωνα με την οποία η παροχή ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών μέσω ευρυζωνικής πρόσβασης εντάσσεται στην αγορά χονδρικής ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης.

Με βάση το υφιστάμενο ρυθμιστικό πλαίσιο¹⁴⁰ οι Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές οφείλουν να διεξάγουν δημόσιες διαβουλεύσεις σχετικά με τον ορισμό των αγορών, την εξέταση του επιπέδου ανταγωνισμού (ανάλυση) και σε περίπτωση εντοπισμού αποτυχιών της αγοράς να προτείνουν τα ενδεδειγμένα μέτρα για την άρση αυτών. Η ΕΕΤΤ, ωστόσο δεν πραγματοποιεί καμία ανάλυση σχετικά με την λιανική αγορά στην οποία ανήκει το προϊόν Conn-x TV ενώ επιπλέον δεν παραθέτει οποιαδήποτε στοιχείο σχετικά με την δομή της αγοράς αυτής, (π.χ. αριθμός παρόχων που δραστηριοποιούνται, αριθμός συνδρομητών, μερίδια αγοράς κ.α.), που να τεκμηριώνει την ανάγκη ρυθμιστικής παρέμβασης. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι μόνον η ΕΕΤΤ και η Επιτροπή Ανταγωνισμού, αρχές αρμόδιες για την αγορά χονδρικής ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης και την λιανική αγορά της τηλεόρασης αντίστοιχα, είναι σε θέση να γνωρίζουν τα στοιχεία αυτά.

Το ερώτημα που θέτει στους συμμετέχοντες η ΕΕΤΤ στο πλαίσιο της παρούσας τροποποιητικής πράξης είναι **καταφανώς παραπλανητικό**. Αφενός γιατί η ΕΕΤΤ δεν τοποθετείται, ούτε παραθέτει οποιαδήποτε ανάλυση σε ποια αγορά ανήκει το λιανικό προϊόν Conn-x TV και αφετέρου γιατί ζητά από τους παρόχους να τοποθετηθούν για την επιβολή πρόσθετων υποχρεώσεων στον ΟΤΕ «εφόσον κριθεί ότι το προϊόν connx-TV εμπίπτει σε λιανική αγορά που σχετίζεται τόσο με την Αγορά Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης (Αγορά 5), όσο και με την Αγορά Αδεσμοποίητης Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (Αγορά 4)»! Συνεπώς η ΕΕΤΤ καλεί τους παρόχους να προτείνουν την επιβολή ρυθμιστικών μέτρων στον ΟΤΕ για αγορές χονδρικής, για τις οποίες δεν έχει τεκμηριωθεί αλλά ούτε καν υπάρχουν οι απαραίτητες ενδείξεις, ότι σχετίζονται με την υπό εξέταση αγορά λιανικής! Ο ΟΤΕ διερωτάται με ποιο σκεπτικό και με ποιο σκοπό η ΕΕΤΤ εξέδωσε την άνω πράξη και επισημαίνει την σοβαρή και όλως αναιτιολόγητη έλλειψη μίας στοιχειώδους έστω ανάλυσης της αγοράς υπηρεσιών IPTV.

¹⁴⁰ Οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

Η παρούσα διαδικασία ίσως θα ήταν σκόπιμη μόνο εάν είχαν προκύψει νέα στοιχεία που διαφοροποιούσαν τον προηγούμενο ορισμό και ανάλυση μίας αγοράς, γεγονός που δεν έχει συμβεί στην προκειμένη περίπτωση. Πρέπει, ωστόσο, να επισημανθεί ότι η διάθεση της υπηρεσίας Conn-X TV από τον ΟΤΕ ήταν γνωστή κατά τον χρόνο διεξαγωγής των αναλύσεων αυτών¹⁴¹ και είχε ήδη ληφθεί υπόψη από την EETT στις σχετικές αναλύσεις της¹⁴². Επιπλέον η EETT κατέληξε στο συμπέρασμα σχετικά με τις υπηρεσίες IPTV ότι «είναι δύσκολο να ενσωματωθούν πλήρως αυτές οι υπηρεσίες στην ανάλυση αγοράς μέχρι να είναι σαφέστερη η φύση των υπηρεσιών και τα οικονομικά χαρακτηριστικά τους»¹⁴³. Ο ΟΤΕ διερωτάται σε τι είναι δυνατό να διαφοροποιήθηκαν οι συνθήκες που οδήγησαν την EETT σε αυτήν την άποψη τέσσερις, μόλις, ημέρες μετά την ολοκλήρωση της Διαβούλευσης. Η ανακοίνωση της διάθεσης της υπηρεσίας Conn-x TV κατέστησε σαφέστερη την φύση των υπηρεσιών και τα οικονομικά χαρακτηριστικά της υπηρεσίας IPTV;

Ειδικότερα οι απόψεις του ΟΤΕ ως προς τον ορισμό και την ανάλυση της σχετικής αγοράς έχουν ως εξής:

II. Σχετικές Αγορές

¹⁴¹ Δελτίο τύπου ΟΤΕ 7/10/2008

http://www.ote.gr/portal/page/portal/OTEGR/MediaOffice/PressReleasesAnnouncements/2008_press_releases_announcements_basket/iptvconnx

Ανακοίνωση ΟΤΕ, Otenet και MultiChoice Hellas 11/7/2006

http://www.ote.gr/portal/page/portal/OTEGR/MediaOffice/PressReleasesAnnouncements/2006_press_releases_announcements_basket/DTMCHOTEOTENET2.pdf

¹⁴² Βλ. ενότητα 3.1 της διαβούλευσης για την αγορά 5 όπου αναφέρεται ότι «πρόσφατα ο ΟΤΕ ανακοίνωσε μέσω της ιστοσελίδας του ότι προχωρεί σε πιλοτικό πρόγραμμα νέων εξελιγμένων υπηρεσιών (IPTV). Η EETT θεωρώντας ότι πάντα πρέπει να ακολουθεί μια προοπτική προσανατολισμένη στο μέλλον, (forward-looking approach) εκτιμά ότι μετά το πέρας του πιλοτικού προγράμματος και πάντως μέσα στη διάρκεια του χρονικού ορίζοντα της παρούσας εξέτασης ο ΟΤΕ θα παρέχει υπηρεσίες IPTV στους λιανικούς του πελάτες».

¹⁴³ Βλ. ενότητα 3.3.1 της διαβούλευσης για την αγορά 5 «Εκτός της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο υπάρχουν και άλλες πιθανές υπηρεσίες που η ευρυζωνική πρόσβαση μπορεί να υποστηρίξει. Μερικές από αυτές τις υπηρεσίες είναι πιθανό να παρασχεθούν μέσα στο χρονικό πλαίσιο αυτής της αναθεώρησης. Αυτές οι υπηρεσίες περιλαμβάνουν τις υπηρεσίες φωνής μέσω IP (VoIP), video on demand, IPTV και ιδεατά ιδιωτικά δίκτυα (VPN). Εντούτοις, είναι δύσκολο να ενσωματωθούν πλήρως αυτές οι υπηρεσίες στην ανάλυση αγοράς μέχρι να είναι σαφέστερη η φύση των υπηρεσιών και τα οικονομικά χαρακτηριστικά τους»

Η παροχή υπηρεσιών IPTV ρυθμίζεται από το Ν. 3592/2007¹⁴⁴ - και ειδικότερα από το Άρθρο 15. Στα σημ. 1 και 2 του Άρθρου αυτού αναφέρεται ότι: «Επιχειρήσεις παροχής ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών μέσω ευρυζωνικών δικτύων μπορούν να είναι πάροχοι δικτύου ή/και πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και πάροχοι περιεχομένου, οι οποίοι μπορεί να είναι ο ίδιος ή διαφορετικοί φορείς» και ότι: «Η παροχή ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών μέσω ευρυζωνικών δικτύων μπορεί να λαμβάνει χώρα είτε χωρίς συχνότητα είτε με συχνότητα, αλλά όχι από εκείνες που έχουν χορηγηθεί για την εκπομπή ραδιοτηλεοπτικού σήματος, εξαιρουμένων των ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών που παρέχονται μέσω διαδικτύου».

Σύμφωνα με την Απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού¹⁴⁵ που αφορούσε την έγκριση της συγκέντρωσης της Forthnet και της NetMed (Nova) προκύπτουν τα εξής δεδομένα:

- Η λιανική αγορά της τηλεόρασης αποτελεί ενιαία αγορά της συνδρομητικής και της «ελεύθερης» τηλεόρασης¹⁴⁶.
- Οι υπηρεσίες IPTV περιλαμβάνονται στην ενιαία λιανική αγορά της τηλεόρασης¹⁴⁷.
- Η ανάντη αγορά είναι η σχετική αγορά χονδρικής ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης και ειδικότερα η αγορά διανομής τηλεοπτικών υπηρεσιών,¹⁴⁸ η οποία εμπίπτει στην αρμοδιότητα της EETT¹⁴⁹.

Σημειώνεται ότι όπως αναφέρεται στο άνω κείμενο (Explanatory Note SEC (2007) 1483 final, παράγραφος 4.4 σελ. 48 & 49) η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν εντοπίζει λιανική αγορά ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης για τους σκοπούς της Σύστασης δεδομένου ότι η μετάβαση από

¹⁴⁴ Ν 3592/2007 (ΦΕΚ Α' 161/19.7.2007) «Συγκέντρωση και Αδειοδότηση Επιχειρήσεων Μέσων Ενημέρωσης και άλλες διατάξεις»

¹⁴⁵ Απόφαση υπ' αριθμ. 409/V/29-7-2008 του Α Τμήματος της Επιτροπής Ανταγωνισμού με θέμα την λήψη απόφασης επί της προηγούμενης γνωστοποίησης της συγκέντρωσης από τις εταιρείες «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΛΕΜΑΤΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ-ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (Με δ.τ FORTHNET Α.Ε) και τη «MYRIAD INTERNATIONAL HOLDINGS Β.Β.», σύμφωνα με το άρθρο 4β Ν.703/1977.

¹⁴⁶ Βλ. σημ. 35 της Απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

¹⁴⁷ Βλ. σημ. 42 της Απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού όπου αναλύεται ο ανταγωνισμός σε επίπεδο συνδρομητικής τηλεόρασης, σημ. 48 όπου αναφέρεται η εναλλαξιμότητα που προσφέρουν οι υπηρεσίες IPTV στην σχετική αγορά της τηλεόρασης και τέλος στο σημ. 61 όπου αναφέρεται ότι: «Στην αγορά της τηλεόρασης κατά την ευρεία έννοια, που εκτέθηκε ανωτέρω, και χρησιμοποιούμενου του κριτηρίου του είδους των υπηρεσιών, που λαμβάνει ο λήπτης, δύναται να υπαχθούν και οι υπηρεσίες Διαδικτυακής Τηλεόρασης («IPTV»), δεδομένου ότι το IPTV συνιστά εναλλακτική τεχνική πλατφόρμα για την παροχή τηλεοπτικών υπηρεσιών».

¹⁴⁸ Βλ. σημ. 52 της Απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

¹⁴⁹ Βλ. σημ. 37, 54, 62, 63, 64, 65 της Απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

τις αναλογικές στις ψηφιακές πλατφόρμες μετάδοσης αναμένεται ότι θα επιφέρει ανάπτυξη του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά.

Με βάση το παραπάνω σκεπτικό και την αποκλειστική της αρμοδιότητα στην αγορά τηλεόρασης (στην οποία όπως προαναφέρθηκε περιλαμβάνονται και οι υπηρεσίες IPTV και άρα και η υπηρεσία Conn-x TV) η Επιτροπή Ανταγωνισμού ενέκρινε την συγκέντρωση της Forthnet και της NetMed (Nova)¹⁵⁰.

Η EETT επελήφθη της συγκεκριμένης συγκέντρωσης ως προς το σκέλος της αρμοδιότητας της, ήτοι ως προς την αγορά υπηρεσιών χονδρικής ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης, ενώ όσον αφορά τη λιανική αγορά της τηλεόρασης, στην οποία συμπεριλαμβάνονται οι υπηρεσίες IPTV αποδέχτηκε την αποκλειστική αρμοδιότητα της Επιτροπής Ανταγωνισμού¹⁵¹.

Επιπρόσθετα, με βάση την αρμοδιότητα που της εκχώρησε ο Ν. 3592/2007, η EETT πραγματοποίησε τον Σεπτέμβριο του 2007 ανάλυση της αγοράς χονδρικής ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης¹⁵². Σύμφωνα με την ανάλυση αυτή, στην Ελληνική αγορά ευρυεκπομπής δραστηριοποιούνται οι πάροχοι δικτύων μετάδοσης και οι πάροχοι υπηρεσιών ευρυεκπομπής με τους πρώτους να διακρίνονται σε παρόχους επίγειων δικτύων μετάδοσης, παρόχους δορυφορικών δικτύων μετάδοσης και σε εναλλακτικές πλατφόρμες μετάδοσης. **Στις εναλλακτικές πλατφόρμες μετάδοσης εντάσσεται, σύμφωνα και με προβλεπόμενα στο Ν. 3592/2007, και η ευρυζωνική πρόσβαση¹⁵³**, καθώς και η κινητή τηλεόραση και η ψηφιακή επίγεια τηλεόραση (DTT). Η EETT κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η ως άνω αγορά 18 είναι

¹⁵⁰ Σημειώνεται ότι η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού είχε εισηγηθεί την έγκριση της συγκέντρωσης υπό την προϋπόθεση ότι θα διασφαλίζεται η ισότιμη και με εύλογους όρους πρόσβαση εταιρειών που δραστηριοποιούνται ή θα δραστηριοποιηθούν στην αγορά των υπηρεσιών Διαδικτυακής Τηλεόρασης («IPTV») στα συνδρομητικά προγράμματα της NetMed. (βλ. σημ. 89 της Απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού).

¹⁵¹ Βλ. παρ. Α.3 και Γ.5 της υπ' αριθμ. 491/028/25-7-2008 Απόφασης της EETT με θέμα «Η υπ' αριθμ. 23927/30.4.2008 γνωστοποίηση συγκέντρωσης επιχειρήσεων στα πλαίσια του άρθρου 4β του ν. 703/1977 από τις εταιρείες «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΛΕΜΑΤΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ – FORTHNET Α.Ε.» και «MYRIAD INTERNATIONAL HOLDINGS Β.Υ.» (ΜΙΗ) για την εξαγορά από την εταιρεία «FORTHNET Α.Ε.» των εταιρειών «NETMED Ν.Υ.» και «INTERVISION SERVICES Β.Υ.» που ελέγχονται από τις εταιρείες «MYRIAD INTERNATIONAL HOLDINGS Β.Υ.» (ΜΙΗ) και «TYLETYPOS CYRPUS LIMITED» – Β) Αίτημα έγκρισης αλλαγής ελέγχου εταιρείας δικαιούχου δικαιώματος χρήσης ραδιοσυχνοτήτων – Τροποποιητική δήλωση καταχώρησης κατόχου γενικής άδειας»..

¹⁵² Κοινοποίηση προς την Ε.Ε. του Σχεδίου Μέτρων για την αγορά υπηρεσιών χονδρικής ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης (αγορά υπ. αρ. 18, της Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής) και Διεξαγωγή Εθνικής Δημόσιας Διαβούλευσης αναφορικά με το ως άνω Σχέδιο Μέτρων, σύμφωνα με τα Άρθρα 6 & 7 της Οδηγίας Πλαίσιο (Οδηγία 2002/21/ΕΚ), Σεπτέμβριος 2007

¹⁵³ Βλ. ενότητα. 3.4.1 της προηγούμενης Διαβούλευσης της EETT.

επαρκώς ανταγωνιστική, ωστόσο χωρίς να έχει διαπιστώσει οποιαδήποτε πραγματική συνέπεια, έστω μελλοντική στη δομή του ανταγωνισμού, αυθαίρετα και καταχρηστικά και κατά παράβαση του νομοθετικού πλαισίου περί ηλεκτρονικών προσπαθεί να επιβάλει ρυθμιστικές υποχρεώσεις στην εταιρία μας.

Τέλος, σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση που συνοδεύει την Σύσταση για τον ορισμό των σχετικών αγορών, η παροχή υπηρεσιών τηλεόρασης μέσω ευρυζωνικής πρόσβασης εντάσσεται στην αγορά χονδρικής ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης και πιο συγκεκριμένα στις εναλλακτικές πλατφόρμες μετάδοσης^{154,155}.

Με βάση τα παραπάνω δεδομένου ότι το στοιχείο που είναι κρίσιμο είναι το είδος της υπηρεσίας που λαμβάνει ο τελικός πελάτης και όχι το μέσο, η τεχνολογία ή ο τρόπος μετάδοσης (σημ. 60 της Απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού), προκύπτει, πέραν πάσης αμφιβολίας, ότι οι υπηρεσίες IPTV ανήκουν στην λιανική αγορά της τηλεόρασης επί της οποίας αποκλειστική αρμοδιότητα έχει η Επιτροπή Ανταγωνισμού, η δε χονδρική αγορά που σχετίζεται με τις υπηρεσίες IPTV είναι η αγορά υπηρεσιών χονδρικής ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης (αγορά 18). Προκαλεί συνεπώς έκπληξη το γεγονός ότι η άνω πράξη της ΕΕΤΤ φαίνεται να αγνοεί τόσο το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο (Ν. 3592/2007), τις Συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όσο και προηγούμενες Αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού αλλά και της ίδιας της ΕΕΤΤ σχετικά με τον ορισμό των αγορών και την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των ρυθμιστικών αρχών. Συνεπώς το πρωταρχικό ερώτημα που θέτει η ΕΕΤΤ στους συμμετέχοντες, κατά πόσον δηλαδή θεωρούν ότι επηρεάζεται ουσιαστικά ο ορισμός ή/ και η ανάλυση των αγορών Αδεσμοποίησης Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (Αγορά 4) ή/ και Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης (Αγορά 5) στην περίπτωση που κριθεί ότι το προϊόν Conn-x TV εμπίπτει σε λιανική αγορά που σχετίζεται με αυτές είναι προφανώς έωλο και παραπλανητικό.

¹⁵⁴ EXPLANATORY NOTE TO THE COMMISSION RECOMMENDATION On Relevant Product and Service Markets within the electronic communications sector susceptible to ex ante regulation in accordance with Directive 2002/21/EC of the European Parliament and of the Council on a common regulatory framework for electronic communication networks and services (σελ. 47-49) « Currently, end users, depending on their particular circumstance, may receive radio and television broadcasting via (analogue or digital) terrestrial, (analogue or digital) cable, (analogue or digital) satellite or DSL networks».

¹⁵⁵ Explanatory Note SEC (2007) 1483 final, παράγραφος 4.4 σελ. 48 & 49

III. Υπηρεσίες IPTV

Α. Πλήρη στοιχεία που να καταγράφουν με ακρίβεια το επίπεδο του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά δεν είναι δυνατό να είναι διαθέσιμα στην εταιρεία μας. Για το συνολικό μέγεθος της αγοράς θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τόσο η «ελεύθερη» τηλεόραση, όσο και η συνδρομητική τηλεόραση, στην οποία συμπεριλαμβάνεται τόσο η Nova, όσο και οι υπηρεσίες IPTV όλων των παρόχων.

Η ΕΕΤΤ στην διαβούλευση της για την αγορά υπηρεσιών χονδρικής ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης, παραθέτει στοιχεία για το μέγεθος της σχετικής αγοράς αναφέροντας ότι «ο τομέας της τηλεοπτικής ευρυεκπομπής στην Ελλάδα περιελάμβανε το 2003 3.673.000 νοικοκυριά με τηλεόραση, με πολύ υψηλή διείσδυση της επίγειας τηλεόρασης (98%), και ένα μεγάλο αριθμό ελεύθερων («free-to-air») καναλιών» καθώς και ότι «υπάρχουν δύο πλατφόρμες (επίγεια αναλογική και ψηφιακή δορυφορική) που ελέγχονται από τον ίδιο πάροχο πλατφόρμας διανομής με την Multichoice να είναι αδειοδοτημένος πάροχος συνδρομητικών τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών προγραμμάτων ενώ η Netmed Hellas είναι υπεύθυνη για τη λειτουργία των προγραμμάτων»¹⁵⁶.

Οι υπηρεσίες συνδρομητικής τηλεόρασης που παρέχει η Forthnet μέσω της Nova είχαν στις 30/9/2008 43.266 συνδρομητές στην αναλογική πλατφόρμα και 300.287 στην ψηφιακή¹⁵⁷.

Αναφορικά με την υπηρεσία Conn-x TV ο ΟΤΕ ανακοίνωσε την διάθεση της υπηρεσίας Conn-x TV στις 9 Φεβρουαρίου 2009 μετά από την πραγματοποίηση πολύμηνου πιλοτικού προγράμματος. Το προϊόν Conn-x TV διατίθεται επί του παρόντος σε περιορισμένο αριθμό αστικών κέντρων στην Αθήνα, την Θεσσαλονίκη, την Πάτρα, το Ηράκλειο και την Λάρισα.

Ακολουθούν εμπιστευτικά στοιχεία σχετικά με την κάλυψη της υπηρεσίας Conn-x TV:

---

¹⁵⁶ Βλ. ενότητα. 3.4 της Διαβούλευσης της ΕΕΤΤ «Κοινοποίηση προς την Ε.Ε. του Σχεδίου Μέτρων για την αγορά υπηρεσιών χονδρικής ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης (αγορά υπ. αρ. 18, της Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής) και Διεξαγωγή Εθνικής Δημόσιας Διαβούλευσης αναφορικά με το ως άνω Σχέδιο Μέτρων, σύμφωνα με τα Άρθρα 6 & 7 της Οδηγίας Πλάισιο (Οδηγία 2002/21/ΕΚ), Σεπτέμβριος 2007»

¹⁵⁷ Οικονομικά αποτελέσματα Forthnet 3^{ου} τριμήνου 2008
(http://www.euro2day.gr/market_announcements/com_results/184/articles/408296/ArticleMarketAnnouncements.aspx)

ΕΕΤΤ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

{.....}

Επιπλέον σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή αλλά και διεθνή εμπειρία, η παροχή υπηρεσιών τηλεόρασης μέσω της πλατφόρμας IPTV δεν έχει ακόμη αναδειχθεί ότι ασκεί ανταγωνιστική πίεση στην υπηρεσία της επίγειας «ελεύθερης» μετάδοσης ή της συνδρομητικής τηλεόρασης, ακόμη και της καλωδιακής στις χώρες που διατίθεται καλωδιακή τηλεόραση.

Ενδεικτικά αναφέρουμε την περίπτωση της Δανίας όπου παρά τον ιδιαίτερα υψηλό βαθμό διείσδυσης της ευρυζωνικότητας (35,6%)¹⁵⁸ η μοναδική επί του παρόντος υφιστάμενη υπηρεσία IPTV (TDC TV) αριθμεί μόλις 22.000 συνδρομητές¹⁵⁹. Αντίστοιχα στην Αυστρία με βαθμό διείσδυσης της ευρυζωνικότητας (19%)¹⁶⁰ η υπηρεσία aonTV της Telecom Austria αριθμεί 50.000 συνδρομητές¹⁶¹. Στην πρόσφατη ανάλυση της αγοράς 18 που πραγματοποίησε η OPTA, η Εθνική Ρυθμιστική Αρχή της Ολλανδίας, η υπηρεσία IPTV αποτελεί λιγότερο από το 5% της αγοράς και παραμένει κάτω από το 5% τα τελευταία 3 χρόνια¹⁶². Η OPTA κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η υπηρεσία IPTV δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ασκεί ανταγωνιστική πίεση στα άλλα δίκτυα μετάδοσης ευρυεκπομπής, και ειδικότερα της καλωδιακής. Μοναδική ενδεχομένως περίπτωση ευρωπαϊκής χώρας όπου φαίνεται οι υπηρεσίες IPTV να έχουν αποκτήσει μια κρίσιμη μάζα είναι αυτή της Γαλλίας όπου οι πλατφόρμες Free και Orange TV αριθμούν 2.170.000¹⁶³ και 1.600.000¹⁶⁴ συνδρομητές αντίστοιχα.

Ο ΟΤΕ ξεκίνησε την διάθεση υπηρεσιών IPTV ενώ είχαν προ πολλού προηγηθεί οι πάροχοι On Telecoms και Vivodi ενώ κατά την διάρκεια της παρούσας διαδικασίας ανακοινώθηκε και η έναρξη, παροχής υπηρεσιών IPTV από την εταιρεία HOL.

¹⁵⁸ European Commission, 13th Implementation Report, Communication 'Towards a Single European Telecoms Market – 13th Progress Report (COM (2008)(153))

¹⁵⁹ Informa Telecoms & Media, June 2008

¹⁶⁰ European Commission, 13th Implementation Report, Communication 'Towards a Single European Telecoms Market – 13th Progress Report (COM (2008)(153))

¹⁶¹ Broadband TV news, July 2008 (<http://www.broadbandtvnews.com/?p=6141>)

¹⁶² Case NL/2009/0873

¹⁶³ http://www.lightreading.com/document.asp?doc_id=142594&print=true

¹⁶⁴ IPTV news, Q3 2008

Πιο συγκεκριμένα η On Telecoms διαθέτει υπηρεσίες IPTV στα πλαίσια πακέτων triple play από την έναρξη των δραστηριοτήτων της τον Ιανουάριου του 2007¹⁶⁵. Η On Telecoms προσφέρει δωρεάν μια σειρά από ελεύθερα κανάλια συμπεριλαμβανομένων των επίγειων ψηφιακών (ΣΙΝΕ+, ΣΠΟΡ+, ΠΡΙΣΜΑ+, ΡΙΚ) στα πακέτα «Όλα σε ένα» και «Τηλεφωνία & Τηλεόραση» ενώ επιπλέον παρέχει μια σειρά από συνδρομητικά θεματικά κανάλια. Επιπλέον προσφέρει υπηρεσίες video on demand (On Cinema) αλλά και την συνδρομητική υπηρεσία On Multiplex που περιλαμβάνει 6 ταινίες του On Cinema τον μήνα¹⁶⁶. Τέλος στους συνδρομητές της On Telecoms παρέχεται, εφόσον καταβάλλουν την αναγκαία συνδρομή απευθείας στην Nona, το πακέτο «Nona IPTV» που παρέχει πρόσβαση στα συνδρομητικά κανάλια της Nona χωρίς την ανάγκη επιπλέον εξοπλισμού (δορυφορική κεραία, αποκωδικοποιητής)¹⁶⁷.

Η Vivodi ξεκίνησε την εμπορική διάθεση υπηρεσιών IPTV στα πλαίσια πακέτων triple play στις 7/2/2007¹⁶⁸ ενώ η πιλοτική διάθεση των υπηρεσιών αυτών είχε ξεκινήσει την 1/7/2006¹⁶⁹. Το πακέτο αυτό περιλαμβάνει 17 διεθνή θεματικά κανάλια και 5 διαφορετικές ενότητες περιεχομένου¹⁷⁰ ενώ επίσης περιλαμβάνει και υπηρεσίες video on demand.

Δεδομένου ότι οι εταιρείες On Telecoms και Vivodi δεν είναι εισηγμένες εταιρείες δεν κατέστη δυνατό να συγκεντρωθούν στοιχεία για την συνδρομητική βάση των υπηρεσιών IPTV που παρέχουν.

Η HOL ξεκίνησε την εμπορική διάθεση υπηρεσιών IPTV στις 9/3/2009¹⁷¹ ενώ η πιλοτική διάθεση των υπηρεσιών αυτών είχε ξεκινήσει στις αρχές Νοεμβρίου 2008¹⁷². Το πακέτο περιλαμβάνει τα ελεύθερα ελληνικά κανάλια καθώς και μια σειρά από συνδρομητικά θεματικά κανάλια ενώ επίσης περιλαμβάνει υπηρεσίες video on demand.

---

¹⁶⁵ Τεύχος 05 – 2007 της εβδομαδιαίας ηλεκτρονικής έκδοσης Weekly Telecom.

¹⁶⁶ http://www.ontelecoms.com/on/television/index.jsp?category=ontelephony&main_category=residential

¹⁶⁷ <http://www.ontelecoms.com/ontv/nova.jsp>

¹⁶⁸ <http://www.vivodi.gr/site/content.php?artid=735>

¹⁶⁹ <http://www.vivodi.gr/site/content.php?artid=499>

¹⁷⁰ <http://www.cabletv.gr/channels.html>

¹⁷¹ http://www.hol.gr/default.asp?pid=11&la=1&pre_pressID=108&pre_yr=9

¹⁷² <http://www.sdtv.gr/smf/index.php?topic=9112.0>

Σημειώνεται ότι οι πάροχοι αυτοί, ακολουθώντας την διεθνή πρακτική, παρέχουν τις υπηρεσίες IPTV μέσω αδεσμοποίητου τοπικού βρόχου καθώς όπως θα αναλύσουμε εκτενέστερα στην συνέχεια η συγκεκριμένη υλοποίηση αποτελεί το μόνο εφικτό τεχνολογικό και επιχειρηματικό μοντέλο παροχής της υπηρεσίας.

Σε πρόσφατο δημοσίευμα του ICTPLUS¹⁷³ στις 10/3/2009, αναφέρεται ότι στελέχη και αναλυτές της αγοράς τηλεπικοινωνιών εκτιμούν ότι την επόμενη **πενταετία** υπηρεσίες συνδρομητικής τηλεόρασης θα αξιοποιεί ένα στα τρία (33%) από τα ελληνικά νοικοκυριά από ένα στα δεκατέσσερα (7%) που είναι σήμερα. Με βάση τα παραπάνω και λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ΟΤΕ εισέρχεται στην αγορά μετά την είσοδο και το προβάδισμα τουλάχιστον τεσσάρων ανταγωνιστών δεν φαίνεται υπό τις παρούσες συνθήκες της αγοράς και τη δυναμική αυτής να είναι απαραίτητη η λήψη ρυθμιστικών μέτρων αφού όποια περίπτωση αστοχίας της αγοράς μπορεί να αντιμετωπιστεί με τον εκ των υστέρων έλεγχο της αγοράς σύμφωνα με το δίκαιο του ανταγωνισμού.

Β. Η ΕΕΤΤ στο σκεπτικό της παρούσας τροποποιητικής πράξης αναφέρεται στην πρόβλεψη της υπ' αριθμ. 504/098/16.12.2008 Απόφασης της¹⁷⁴ ότι σε περίπτωση που ο ΟΤΕ προβεί στην εμπορική εισαγωγή νέων λιανικών προϊόντων τα οποία υλοποιούνται με τεχνικά χαρακτηριστικά, σχεδίαση και υλοποίηση καλύτερη από επίπεδο best effort (π.χ. managed VoIP πάνω από DSL, IPTV πάνω από DSL), τότε ο ΟΤΕ υποχρεώνεται σε ορισμένα συγκεκριμένα ρυθμιστικά μέτρα (υποχρέωση πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου, υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης, υποχρέωση διαφάνειας).

Θα πρέπει να αναφερθεί ότι ο ΟΤΕ, έχει ήδη εκφράσει στο πλαίσιο της σχετικής δημόσιας διαβούλευσης την έντονη διαφωνία του επί της πρόβλεψης αυτής θεωρώντας ότι μια τέτοια ρύθμιση εκφεύγει των ορίων της συγκεκριμένης σχετικής αγοράς Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης καθώς τα λιανικά αυτά προϊόντα δεν ανήκουν στην σχετική κάταντη αγορά. Η

¹⁷³ Διαδικτυακή πύλη για την πληροφορική, τις τηλεπικοινωνίες, την υψηλή τεχνολογία και την επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα και τον κόσμο

(<http://www.ictplus.gr/default.asp?pid=30&rid=6874&ct=0&la=1>)

¹⁷⁴ Δημόσια Διαβούλευση της ΕΕΤΤ για τον Ορισμό, την Ανάλυση Αγοράς και τις Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις της Αγοράς Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης (αγορά υπ' αρ. 5, Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής) σύμφωνα με το Άρθρο 7 της Οδηγίας 2002/21/ΕΚ

κατά την αγορά, όπως έχει οριστεί από την EETT στην παρ. 3.3, είναι η (ασύμμετρη) ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο που κατ' ελάχιστον περιλαμβάνει μόνιμη σύνδεση στο διαδίκτυο, επιτρέπει την ταυτόχρονη χρήση υπηρεσιών φωνής και διαδικτύου και την μεταφορά δεδομένων με ταχύτητα μεγαλύτερη αυτής της σύνδεσης dial up. Η υπηρεσία Conn-x TV, όπως παρουσιάστηκε αναλυτικά παραπάνω, ανήκει στην λιανική αγορά τηλεόρασης.

Όπως έχουμε παρουσιάσει, παρέχονται ήδη υπηρεσίες IPTV με εγγυημένα χαρακτηριστικά ποιότητας από παρόχους που έχουν πραγματοποιήσει επενδύσεις στην αγορά του αδεσμοποίητου τοπικού βρόχου. Η υιοθέτηση συνεπώς της συγκεκριμένης ρύθμισης για την επιβολή υποχρεώσεων πρόσβασης στην υπηρεσία IPTV στα πλαίσια της αγοράς Χονδρικής Ευρυζωνικής πρόσβασης (Αγορά 5 Νέας Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής) δεν τεκμηριώνεται, ενώ βρίσκεται σε αντίθεση με την επιδιωκόμενη από την EETT πορεία των παρόχων που έχουν προχωρήσει στην κλίμακα των επενδύσεων επενδύοντας σε υποδομή, προκειμένου να ανανεώσουν και να διαφοροποιήσουν τις λιανικές προσφορές τους από αυτές του ΟΤΕ¹⁷⁵.

Με βάση την ευρωπαϊκή εμπειρία αλλά και από μελέτη που αφορά την ανάπτυξη της υπηρεσίας IPTV σε διεθνές επίπεδο¹⁷⁶, δεν προκύπτουν περιπτώσεις παρόχων IPTV που να κάνουν χρήση υπηρεσιών που υπάγονται στην αγορά 5 της Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης καθώς στο σύνολο τους επιλέγουν την υλοποίηση των υπηρεσιών IPTV μέσω αδεσμοποίητου τοπικού βρόχου ή FTTH. Οι λόγοι που οδηγούν τους παρόχους στην υιοθέτηση μιας τέτοιας στρατηγικής έχουν να κάνουν κυρίως με τεχνικούς περιορισμούς οι οποίοι είναι συνοπτικά οι ακόλουθοι:

- Για την παροχή υπηρεσιών Video on Demand το περιεχόμενο πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πλησιέστερα στον συνδρομητή.
- Για την παροχή υπηρεσιών IPTV και Video on Demand απαιτείται μεγαλύτερος βαθμός ελέγχου των υποδομών από τον εναλλακτικό πάροχο, από τις δυνατότητες που παρέχει η υπηρεσία bitstream (ανεξάρτητα τύπου πρόσβασης bistream).
- Τέλος λόγω της φύσης της τεχνολογίας και της υπηρεσίας bitstream, το κόστος παροχής της υπηρεσίας IPTV είναι υψηλότερο, όταν παρέχεται μέσω bitstream, σε

¹⁷⁵ "Broadband market competition report", ERG (05)23, 25 May 2005

¹⁷⁶ OECD (2007), "IPTV: Market Developments and Regulatory Treatment", *OECD Digital Economy Papers*, No. 137

σχέση με την παροχή της υπηρεσίας μέσω της αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο (ΑΠΤοΒ).

Εξαιτίας των προαναφερθέντων τεχνικών περιορισμών οι πάροχοι υπηρεσιών IPTV επιλέγουν να παρέχουν τις υπηρεσίες IPTV με ίδια μέσα κάνοντας χρήση του αδεσμοποίητου τοπικού βρόχου η FTTH¹⁷⁷.

Όπως προκύπτει επίσης και από σχετική έρευνα η ανάπτυξη των υπηρεσιών αδεσμοποίητου τοπικού βρόχου αναδεικνύεται ως ιδιαίτερα σημαντικός παράγοντας για την περαιτέρω ανάπτυξη της αγοράς IPTV καθώς επιτρέπει στους παρόχους να διαφοροποιηθούν σε επίπεδο υπηρεσιών σε σχέση με τον κυρίαρχο πάροχο και επιτρέπει την είσοδο νέων παικτών στην αγορά¹⁷⁸.

Ως εκ τούτου ο ΟΤΕ καλεί για άλλη μια φορά την ΕΕΤΤ να αποσύρει την συγκεκριμένη πρόβλεψη από την υπ' αριθμ. 504/098/16.12.2008 Απόφαση της.

Ακολουθούν εμπιστευτικά στοιχεία σχετικά με την κάλυψη της υπηρεσίας Conn-x TV καθώς και την κάλυψη των άλλων παρόχων:

---

¹⁷⁷ OECD (2007), "IPTV: Market Developments and Regulatory Treatment", *OECD Digital Economy Papers*, No. 137, «Even though French regulations allow “bit stream access” (or “wholesale access”) to the incumbent’s network, Free did not use it since the company has no management control over the physical line and is not allowed to add other equipment.»

¹⁷⁸ OECD (2007), "IPTV: Market Developments and Regulatory Treatment", *OECD Digital Economy Papers*, No. 137, «Local loop unbundling, such as “full unbundling” and “line sharing”, allows ISPs to replicate local loops of incumbent operators on a cost basis while allowing service differentiation from the service offerings of the incumbents, and thus can stimulate new entry into the IPTV market.»

ΕΕΤΤ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

{...}

Με βάση τα παραπάνω ο ΟΤΕ θεωρεί ότι το ερώτημα που θέτει η ΕΕΤΤ στο κείμενο της παρούσας τροποποιητικής πράξης είναι όχι μόνον αδόκιμο αλλά και παραπλανητικό καθώς οι υπηρεσίες IPTV και άρα και η υπηρεσία Conn-X TV εμπίπτουν στην λιανική αγορά της τηλεόρασης. Επιπρόσθετα η υιοθετούμενη διαδικασία και η σπουδή με την οποία η ΕΕΤΤ προέβη στην έκδοση της τροποποιητικής πράξης με την ανακοίνωση και μόνον της διάθεσης από τον ΟΤΕ της υπηρεσίας Conn-x TV δημιουργούν βάσιμα ερωτήματα σχετικά με τις πραγματικές διαθέσεις της ΕΕΤΤ που φαίνεται να κινούνται προς την κατεύθυνση της αυθαίρετης και καταχρηστικής επιβολής πρόσθετων ρυθμιστικών υποχρεώσεων στον ΟΤΕ στις αγορές 4 ή/ και 5. Ο ΟΤΕ καλεί την ΕΕΤΤ να μην προχωρήσει στην επιβολή πρόσθετων ρυθμιστικών υποχρεώσεων στον ΟΤΕ ως αποτέλεσμα την συμπληρωματικής αυτής «ανάλυσης», η οποία στερείται παντελώς νομιμοποιητικής βάσης και σημειώνει ότι η όποια απόφαση της ΕΕΤΤ που τυχόν επιβάλλει πρόσθετες ρυθμιστικές υποχρεώσεις στις αγορές 4 ή/ και 5 ληφθεί στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας θα είναι κατά παράβαση της διακριτικής ευχέρειας της ΕΕΤΤ, μη νόμιμη και αυθαίρετη.

4.2.4.4 VODAFONE

Εισαγωγή

Το παρόν κείμενο παραθέτει τα σχόλια και τις παρατηρήσεις της Vodafone–Πάναφον ΑΕΕΤΤ (εφεξής Vodafone) στην Εθνική Δημόσια Διαβούλευση, συμπληρωματική στις Δημόσιες Διαβουλεύσεις της ΕΕΤΤ για τον Ορισμό, την Ανάλυση Αγοράς και τις Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις των αγορών Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (αγορά υπ' αρ. 4, Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής) και Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης (αγορά υπ' αρ. 5, Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής)

Γενικά Σχόλια

Σύμφωνα με την σύσταση και τις Οδηγίες της ΕΕ για την ανάλυση αγοράς και την εκτίμηση της ΣΙΑ, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη από την ΕΡΑ το σύνολο των προϊόντων/ υπηρεσιών για την ανάλυση της αγοράς και η διαδικασία αυτή να είναι δυναμική.

Ερώτηση

Εφόσον κριθεί ότι το προϊόν connx-TV εμπίπτει σε λιανική αγορά που σχετίζεται τόσο με την Αγορά Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης (Αγορά 5), όσο και με την Αγορά Αδεσμοποίητης Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (Αγορά 4), Θεωρείτε ότι επηρεάζει ουσιαστικά τον ορισμό ή/ και την ανάλυση των αγορών 5 ή/ και 4; Κρίνετε απαραίτητη την εισαγωγή επιπρόσθετων ή τη συμπλήρωση των προτεινόμενων κανονιστικών υποχρεώσεων σε μία ή/ και στις δύο ως άνω αγορές, και εάν ναι, ποιών; Σε κάθε περίπτωση, αιτιολογείστε πλήρως το σκεπτικό σας.

Αγορά 5:

Θεωρούμε ότι η ΕΕΤΤ πρέπει να διασφαλίσει ότι ο ΟΤΕ δεν θα κάνει σταυρωτή επιδότηση (cross subsidies) μεταξύ των προϊόντων τηλεφωνίας και DSL, όπου έχει χαρακτηριστεί σαν πάροχος με ΣΙΑ και της υπηρεσίας IPTV (προϊόν connx-TV).

Αγορά 4:

Η Vodafone θεωρεί ότι πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα προμέτρησης γραμμής με βάση το τηλεφωνικό νούμερο και διαθεσιμότητα μέσω του WCRM, προκειμένου να υπάρχει η ίδια πληροφορία που έχουν τα τεχνικά τμήματα του ΟΤΕ σχετικά με την ποιότητα και το αναμενόμενο bandwidth της γραμμής του πελάτη.

Η εν λόγω δυνατότητα είναι άκρως αναγκαία για την παράδοση (provisioning) υπηρεσίας IPTV, καθώς αυτή δε μπορεί να λειτουργήσει χωρίς «εγγυημένο ελάχιστο» εύρος ζώνης. Το «εγγυημένο ελάχιστο» αυτό διαφέρει ανάλογα με την κωδικοποίηση και την πλατφόρμα που χρησιμοποιείται, αλλά, σε κάθε περίπτωση, η ύπαρξή του παραμένει βασική προϋπόθεση για όλες τις υπηρεσίες αυτού του τύπου (δηλ. διανομή οπτικοακουστικών σημάτων).

Στην ίδια λογική, η δυνατότητα προμέτρησης των δυνατοτήτων της γραμμής (αλλά και η φερεγγυότητα του αποτελέσματος της προμέτρησης) παίζουν καθοριστικό ρόλο στην διάκριση μεταξύ των γραμμών στις οποίες μπορεί να δοθεί υπηρεσία IPTV με σήματα υψηλής ευκρίνειας (High

Definition) και αυτών στις οποίες μπορούν να παραδοθούν σήματα κανονικής ευκρίνειας (Standard Definition) μόνο - καθώς και αυτή η διάκριση βασίζεται στο εύρος ζώνης.

Στο βαθμό που ο ΟΤΕ έχει τη δυνατότητα προμέτρησης ή γνωρίζει τις δυνατότητες μιας γραμμής, μπορεί να θεωρηθεί πως έχει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι των εναλλακτικών παρόχων που θα ενδιαφέρονταν να παρέχουν υπηρεσίες IPTV μέσω ΑΡΥΣ.

4.2.4.5 WIND

Ερώτημα: Εφόσον κριθεί ότι το προϊόν connx-TV εμπίπτει σε λιανική αγορά που σχετίζεται τόσο με την Αγορά Χονδρικής Ευρυζωνικής Πρόσβασης (Αγορά 5), όσο και με την Αγορά Αδεσμοποίητης Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης σε Υποδομή Δικτύου σε Σταθερή Θέση (Αγορά 4), θεωρείτε ότι επηρεάζει ουσιαστικά τον ορισμό ή/ και την ανάλυση των αγορών 5 ή/ και 4; Κρίνετε απαραίτητη την εισαγωγή επιπρόσθετων ή τη συμπλήρωση των προτεινόμενων κανονιστικών υποχρεώσεων σε μία ή/ και στις δύο ως άνω αγορές, και εάν ναι, ποιών; Σε κάθε περίπτωση, αιτιολογείστε πλήρως το σκεπτικό σας.

Θεωρούμε ότι το προϊόν Conn-X TV εμπίπτει σε λιανική αγορά που σχετίζεται με τις αγορές 4 & 5. Ως εκ τούτου, κρίνεται αναγκαία η επιβολή πρόσθετων υποχρεώσεων.

Με το προϊόν conn-x TV, ο ΟΤΕ παρέχει υπηρεσία στον τελικό καταναλωτή η οποία ΔΕΝ είναι Best Effort καθώς τα τεχνικά χαρακτηριστικά της διαδραστικής τηλεόρασης (π.χ. IPTV) είναι πολύ συγκεκριμένα και πρέπει να τηρούνται, διαφορετικά δεν υφίσταται υπηρεσία. Για παράδειγμα, για την μετάδοση εικόνας με κωδικοποίηση τύπου MPEG 2, χρειάζεται ελάχιστη ταχύτητα ευρυζωνικής πρόσβασης (bandwidth) 5 με 6 Mbps.

Αυτό υποδηλώνει ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να παρέχει σε χονδρική αγορά (Αγορά Χονδρικής Πρόσβασης – Αγορά 5) την δυνατότητα παροχής παρόμοιων υπηρεσιών από τους εναλλακτικούς παρόχους. Πιο συγκεκριμένα την δυνατότητα διαβάθμισης των υπηρεσιών που θα παρέχονται στον τελικό καταναλωτή βάση του QoS (χαρακτηριστικών ποιότητας μετάδοσης) που χρειάζεται η κάθε υπηρεσία (κατάργηση της μίας και μόνο επιλογής best effort). Έτσι θα πρέπει να δίνει SLA για υπηρεσίες real-time, όπως είναι η μετάδοση ζωντανού προγράμματος τηλεόρασης μέσω του δικτύου του. Να επισημάνουμε ότι αυτού του είδους οι υποχρεώσεις αναφέρονται και έμμεσα στην Απόφαση της ΕΕΤΤ ΑΠ 504/098/16.12.2008.

Για την Αγορά Αδεσμοποίητης Χονδρικής (Φυσικής) Πρόσβασης ο ΟΤΕ θα πρέπει να παρέχει στους εναλλακτικούς παρόχους την δυνατότητα μέτρησης της ποιότητας (μέγιστη επιτεύξιμη ταχύτητα) του αδεσμοποίητου βρόχου.